UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" - IAŞI

CENTRUL DE LINGVISTICĂ, ISTORIE LITERARĂ ŞI FOLCLOR

ION NUŢĂ

DICŢIONAR DE TERMENI VITICOLI

I

DENUMIRI PENTRU SOIURI DE STRUGURI

Colegului Ion A Florea, cu mulţumiri pentru materialul oferit, niște struguri cam acri, din care va ieşi, sper, vinul bun pe care-l dorim

Ion Nuţă

Iaşi, octombrie 1990

IAŞI, 1989

I N T R O D U C E R E

Dicţionarul de faţă înregistrează şi analizează majoritatea termenilor care se cunosc şi se întrebuinţează în momentul de faţă, pe întreg teritoriul dacoromân (2555 de cuvinte-titlu şi variante), pentru a denumi soiuri de struguri.

I. Materialul prezentat oferă date din 2788 de localităţi de pe teritoriul actual al României şi provine din:

1. răspunsurile primite de noi în anchetele dialectale, directe şi indirecte, efectuate în întreaga ţară, în perioada 1965-1980 (în total, 1296 de localităţi), la întrebările nr. 198 („Ce soiuri avea viţa veche moldovenească?") şi 225 („Ce soiuri de struguri cunoaşteţi după culoare, forma boabelor etc.?") din Chestionar de viticultură, publicat în Chestionar dialectal (nume de locuri şi de persoane, terminologia meseriilor, a viticulturii şi pomiculturii etc.), întocmit de Ion A. Florea, Dragoş Moldovanu, Zamfira Mihail şi Ion Nuţă, Iaşi, 1969, p. 302, 304;

2. înregistrări de texte dialectale cu subiect de viticultură, care au fost făcute în localităţi din Moldova şi Bucovina;

3. răspunsurile primite de B. P. Hasdeu, din 506 localităţi, în perioada 1884-1892, la întrebarea nr. 58 („Cari sînt pe acolo diferitele numiri de struguri, cu descrierea pe cît se poate mai pe larg a fiecării varietăţi?"), din Chestionar lingvistic (publicat cu titlul Programa pentru adunarea datelor privitoare la limba română, în „Columna lui Traian", 1883, p. 457-464 - pînă la

întrebarea nr. 56 - şi „Analele Academiei Române", s. II, tom. V secţ. I, 1884-1885, p. 21-34, apoi extras, Bucureşti, 1884, 16 p

I-XVIII, Biblioteca Academiei R. S. România, ms. rom. 3418-3436;

4. răspunsurile primite de Nic. Densuşianu, din 356 de localităţi, la întrebarea nr. 94 („Ce nume au pe acolo diferite feluri struguri?") din Cestionariu despre tradiţiunile istorice şi anităţile ţerilor locuite de români, partea I, Bucureşti, 1893, p. Biblioteca Academiei R. S. România, ms. rom. 4545-4554, 4557;

5. răspunsurile înregistrate de anchetatorii şi autorii NALR la întrebarea nr. 2185 („Ce soiuri de struguri, după culoare, boabe, cunoaşteţi?"), din Chestionarul NALR (630 de localităţi): Banat (NALR. Ban.; material manuscris din 67 de localităţi, înregistrat de Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu şi Petru Neiescu), Crişana (NALR. Criş.; material manuscris din 82 de localităţi, înregistrat de Ionel Stan şi Dorin Uriţescu), Transilvan (NALR. Transilv.; material manuscris din 58 de localităţi, înregistrat de Viorel Bidian, Dumitru Loşonţi şi Grigore Rusu), Moldova şi Bucovina (NALR. Mold. Bucov.; material manuscris din 172 de localităţi, înregistrat de Vasile Arvinte, Stelian Dumistrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuţă şi Adrian Turculeţ), Muntenia şi Dobroge (NALR. Munt. Dobr.; material manuscris din 178 de localităţi, înregistrat de Mihai Conţiu, Ion Ionică, Paul Lăzărescu, Bogdan Marinescu, Valeriu Rusu, Nicolae Saramandu, Teofil Teaha şi Magdalena Vulpe), Oltenia (NALR. Olt., IV = Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Oltenia, de Teofil Teaha, Ion Ionică, Valeriu Rusu, vol. IV, Bucureşti, 1980, p. 262-263; 73 de localităţi).

II. Alte surse ale Dicţionarului:

1. arhiva ALR, I şi ALR, II (pusă la dispoziţie de Doina Gre

Ion Mării, Rodica Orza, Ioan Pătruţ şi Sabin Vlad;

2. dicţionarele limbii române, glosare regionale (apărute în reviste sau în volume independente), monografii dialectale, lucrări şi articole de lingvistică, etnografie şi beletristică, culegeri şi colecţii de folclor, studii şi cărţi de istorie;

3. tratate, dicţionare şi publicaţii de agricultură, viticultură, ampelografie şi enologie.

Principii şi norme de redactare

Bogăţia materialului şi diversitatea formelor înregistrate ne-au condus la o formulă lexicografică variată şi complexă. Astfel, pentru o prezentare logică şi cît mai unitară, am renunţat la încadrarea faptelor într-un sistem rigid şi am grupat în jurul cuvîntului-titlu toate derivatele, compusele (grupările de cuvinte care comportă o altă definiţie), precum şi valorile gramaticale pe care le cumulează şi care ilustrează creativitatea pe terenul limbii române a acestor termeni. În acest sens, am alcătuit paragrafe speciale pentru situaţiile în care cuvîntul apare cu determinări, în compuse şi ca bază de formare a unor derivate, precum şi cu valori gramaticale diferite, toate acestea făcîndu-se numai în limita atestărilor, pe care le-am considerat suficiente şi edificatoare. Sub indicaţiile s.f., s.m., s.n., adj. am inclus atît categoriile gramaticale de bază, cît şi categoriile gramaticale secundare derivate, prin procesul de substantivizare sau adjectivare.

Cuvînt-titlu a fost considerat acela care s-a impus în limba literară, cu excepţia cazurilor în care acesta nu a intrat aici. În astfel de situaţii cuvînt-titlu a devenit varianta cu cea mai mare frecvenţă în graiuri.

Etimologia cuvîntului, aspect deosebit de important în studierea unei terminologii, succede cuvîntul-titlu în paranteză,

astfel: 1. etimologia este precedată de sursa care o atestă; 2. etimonul, un cuvînt străin sau un derivat, un sens etc., este urmat sursa care îl atestă, fără ca aceasta să-l atribuie; 3. cînd supra etimologiei s-au emis mai multe păreri, pe primul loc este indicată etimologia pentru care optăm, iar apoi se atestă ca atare sau numai prin trimitere celelalte soluţii; 4. cînd etimologia a fost stabilită de noi, este indicată fără trimiteri.

În situaţiile în care termenul nostru reprezintă numai o nuanţă semantică specializată a unui termen din limba comună, s-a indicat spec. „sens specializat al cuvîntului...

La împrumuturi, ori de cîte ori am considerat că este cazul, am indicat sensul etimonului plurisemantic. Pentru stabilirea etimologiilor au fost folosite cele mai importante dicţionare etimologice şi explicative ale limbilor sursă. Cînd termenul nu figurează aici, apelat la tratate de viticultură şi ampelografie, româneşti şi străine, în care sînt inserate discuţii privind originea şi circulaţia unor cuvinte.

După fiecare cuvînt-titlu sau variantă, în paranteze, unde a fost cazul, s-au indicat, în ordine cronologică, izvoarele în care apare termenul discutat. Ele trimit la lucrări cu caracter lingvistic, etnografic, folcloric, istoric şi, mai rar, beletristic, de obicei, cele cuprinse în bibliografia DLR, dar şi la tratate şi articole de agricultură, viticultură şi ampelografie apărute pînă 1900. Cele publicate după această dată, fiind extrem de numeroase, nu au mai fost amintite. Pentru cei interesaţi, s-au făcut totuşi trimiteri la o singură sursă bibliografică, Victor Lăzărescu, Olga Alexei, Soiuri de viţă roditoare şi de portaltoi din România. Repertoriu bibliografic, Bucureşti, 1972 (SVR), deoarece aici sînt menţionate cele mai reprezentative cărţi şi studii care atestă

termenii în discuţie. S-au indicat însă şi lucrări dintre acestea, dar numai atunci cînd aici se întîlneşte prima atestare a cuvîntului. La sfîrşitul atestărilor a fost consemnat şi materialul manuscris provenit din anchetele pentru NALR Banat, Crişana, Moldova-Bucovina, Muntenia-Dobrogea şi Transilvania. Cînd cuvîntul a fost înregistrat în mai puţin de cinci localităţi, s-au indicat punctele în care apare.

După paranteza care cuprinde atestările, a fost dată aria de răspîndire a termenilor. Cînd un cuvînt este întîlnit în mai mult de şase localităţi ale unui judeţ, s-a indicat judeţul; cînd el se găseşte în cel puţin cinci judeţe ale aceleiaşi provincii, s-a menţionat provincia istorică (Ban., Bucov., Criş., Dobr., Mold., Munt., Transilv.).

În cazurile în care pronunţia cuvîntului diferă de cea literară, s-a indicat acest lucru pentru fiecare situaţie în parte.

*

Realizarea acestui Dicţionar a fost posibilă, în mare parte, datorită amabilităţii colegilor dialectologi din Bucureşti, Cluj-Napoca, Timişoara şi Iaşi, citaţi mai înainte, care ne-au pus la dispoziţie materialele inedite din anchetele pentru ALR şi NALR. Tuturor le aducem mulţumiri călduroase şi pe această cale.

Faptele prezentate aici au constituit, sub o altă formă, subiectul tezei noastre de doctorat, Terminologia viticolă în limba română. Denumiri pentru soiuri de struguri, susţinută în octombrie 1978. Lucrarea a avut de cîştigat de pe urma observaţiilor şi sugestiilor pertinente făcute de membrii comisiei, prof. univ. dr. Vasile Arvinte, conducătorul ştiinţific al lucrării, conf. univ. dr. Theodor Hristea, prof. univ. dr. doc. Gavril Istrate şi prof. univ. dr. doc. Romulus Todoran, care sînt rugaţi să primească sentimentele

oastre de gratitudine.

asemenea, mulţumim tuturor acelora care au citit şi au
unătăţiri lucrării, într-o formă sau alta, şi, în special,
egilor lexicografi de la Centrul de Lingvistică, Istorie Litera
Folclor din Iaşi.

fine, dar nu în ultimul rînd, ne exprimăm recunoştinţa
faţă de cei aproximativ 5ooo de informatori, care ne-au furnizat
date de o deosebită importanţă în anchetele efectuate. Numele
ceştor oameni s-ar fi impus să figureze măcar într-o anexă, dar
tiul nu ne-a permis acest lucru, aşa că ei rămîn, într-un fel,
pentru cititori, nişte anonimi. Nu însă şi pentru autor, care,
omagiindu-i, îi socoate, fără nici o rezervă, cel puţin coautori.

Iaşi, septembrie 1986

L I S T A A B R E V I E R I L O R

I. JUDEȚE (VECHI ȘI ACTUALE) ȘI PROVINCII

Ab	= Alba	Gr	= Giurgiu
Ag	= Argeș	Hd	= Hunedoara
Ar	= Arad	If	= Sect. agr. Ilfov
Ban.	= Banat	Il	= Ialomița
Bc	= Bacău	Iș	= Iași
Bh	= Bihor	Mh	= Mehedinți
BN	= Bistrița-Năsăud	Mm	= Maramureș
Br	= Brăila	Mold.	= Moldova
Bt	= Botoșani	Ms	= Muscel
Bucov.	= Bucovina	Mș	= Mureș
Bv	= Brașov	Munt.	= Muntenia
Bz	= Buzău	Nț	= Neamț
Cj	= Cluj	Ol	= Olt
Cl	= Călărași	Olt.	= Oltenia
Cr	= Covurlui	Ph	= Prahova
Criș.	= Crișana	Pt	= Putna
CS	= Caraș-Severin	Rm	= Roman
Ct	= Constanța	RS	= Râmnicu Sărat
Db	= Dîmbovița	Rț	= Romanați
Dj	= Dolj	Sb	= Sibiu
Dobr.	= Dobrogea	Sj	= Sălaj
Dr	= Dorohoi	SM	= Satu Mare
Fl	= Fălciu	Sv	= Suceava
Gj	= Gorj	Tc	= Tecuci
Gl	= Galați	Tl	= Tulcea

Tm	= Timiş	Vl	= Vîlcea
Tr	= Teleorman	Vn	= Vrancea
Transilv.	= Transilvania	Vs	= Vaslui
Tt	= Tutova	Vş	= Vlaşca

II. DIVERSE

acc.	= accent; accentuat	f.	= feminin
adj.	= adjectiv; adjectival	fig.	= figurat
alb.	= limba albaneză; albanez	fr.	= limba franceză; francez
ap.	= apud	gep.	= gepid
arom.	= aromân	germ.	= limba germană; german
art.	= articol; articulat	gr.	= limba greacă; grecesc
bg.	= limba bulgară; bulgar	h	= harta
cca	= circa	i.e.	= indoeuropean(ă)
ceh.	= limba cehă; ceh	istr.	= istroromân
cf.	= confer	it.	= limba italiană; italienesc
com.	= comună	j.	= judeţ
dc.	= limba dacă; dac	lat.	= (moştenit din) limba latină; latinesc
deriv.	= derivat	m.	= masculin
dial.	= dialect; dialectal	magh.	= limba maghiară; maghiar
dim.	= diminutiv	megl.	= meglenoromân
et. nec.	= etimologie necunoscută	n.	= neutru

ngr.	= limba neogreacă; neogrec	sec.	= secol
n. loc.	= nume de loc, de localitate	s.f.	= substantiv feminin
n. pers.	= nume de persoană	sg.	= singular
p. anal.	= prin analogie	slav.	= limba slavă; slav
p. ext.	= prin extensiune	s.m.	= substantiv masculin
p. gener.	= prin generalisare	s.n.	= substantiv neutru
pl.	= plural	sp.	= limba spaniolă; spaniol
pol.	= limba polonesă; polones	spec.	= „sens specializat al cuvîntului..."
port.	= limba portugheză; portughez	subst.	= substantivat
p. restr.	= prin restricţie	suf.	= sufix
pron.	= pronunţare, pronunţat	tc.	= limba turcă; turcesc
prov.	= limba provensală; provensal	tr.	= limba tracă; trac
r	= recto	ucr.	= limba ucraineană; ucrainean
rus.	= limba rusă; rus	v	= verso
s.	= sat	v.	= vezi
sans.	= limba sanscrită; sanscrit	var.	= variantă
sard.	= limba sardă; sard	v. sl.	= vechea slavă
săs.	= săsesc	>	= „a dat..."
scr.	= limba sîrbocroată; sîrbocroat	<	= „provine din..."

B I B L I O G R A F I E

A

Andronicescu, Cociu, I. Poenaru, Soiuri noi de viţă de vie, în Soiuri noi de legume, pomi şi viţă de vie introduse în cultură, Bucureşti, 1965.

= Ambrisi şi Fischer, Catalogul pepinierilo Aiud,

ALEXI, W. = Theochar Alexi, Rumänisch-deutsches Wörte buch, 1906

ALM, = Atlasul lingvistic moldovenesc, I, partea II-a, Chişinău, 1968.

ALR, Atlasul lingvistic român, partea I şi partea a II-a. Material netipărit.

s.n. = Atlasul lingvistic român, serie nouă, vol. Bucureşti, 1956.

ALRM, s.n., I = Micul atlas lingvistic român, serie nouă, vol. I, Bucureşti, 1956.

ALRT, II = Texte dialectale culese de Emil Petrovici, Sibiu-Leipzig, 1943.

Amp., I-VIII = Gh. Constantinescu şi colab., Ampelografia R.S.România, Bucureşti, 1959-1967.

AN = Andrei Avram, Note etimologice, în LR, XVI (1967), nr. 3, p. 253-254.

An.Dobr. = „Analele Dobrogei", an. I (1920) ş.u.

An.ICVV, I-II = „Analele Institutului de Cercetări pentru Viticultură şi Vinificaţie", Bucureşti, I, 1968; II, 1970.

= Anonymus Caransebesiensis, în „Tinerimea română", noua serie, vol. I, fasc. III, p. 326-380.

= M. Ambrosi, Podgoreanul priceput, Craiova, 1913.

= Vasile Alecsandri, Poesii populare ale românilor, adunate şi întocmite de..., Bucureşti, 1866.

= Mihai Ambrozi, Prietenul podgoreanului, Mediaş, 1927.

= „Arhiva Societăţii Ştiinţifice şi Literare din Iaşi", Iaşi, an. I (1889) ş.u.

= „Anuarul Arhivei de Folklor", Cluj-Bucureşti, an. I (1932) ş.u.

= „Arhivele Olteniei", Craiova, an. I (1922) ş.u.

= „Arhiva someşană", Năsăud, an. I (1924) ş.u.

= P. S. Aurelian, Tera nostra. Schiţe economice asupra României, Bucureşti, 1875.

= „Analele Universităţii din Timişoara", seria ştiinţe filologice, an. I (1963) ş.u.

Dumitru N. Atanasiu, Durabilitatea viilor americane altoite. Tratat practic de viticultură, Tîrgu Jiu, 1913.

= S. P. Augustin, Viticultura modernă. Noţiuni de fabricaţiunea vinului, Bucureşti, 1902.

= Mioara Avram, Note lexicale (pe marginea tomului VII, 2, litera O, din DLR), în

SCL, XXII (1971), nr. 1, p. 75-82.

B

B = V. Brezeanu, Tratat de viticultură, ediţia a III-a, Bucureşti, 1912.

BA = Ioan Brezoianu, Curs elementar de agricultură şi de economie rurală, tradus de..., III, Arbori şi arbuşti; V, Economia rurală, Bucureşti, 185o.

BARCIANU = Sab. Pop-Barcianu, Dicţionar român-german şi german-român. Partea I: Română-germană ediţia a treia, revidat şi complectat de dr. P. Barcianu, Sibii, 19oo.

BB = I. Bîrlea, Balade, colinde şi bocete din Maramureş, Bucureşti, 1924.

BBH = D. Bernaz, C. Hogaş, A. Billeau, Tratat d viticultură, Huşi, 1937.

BC = I. Bîrlea, Cîntece poporane din Maramureş Descîntece, vrăji, farmece şi desfaceri, Bucureşti, 1924.

BCF = Al. Borza, Contribuţii la flora şi vegetaţia din răsăritul României, în „Contribuţii botanice", Grădina Botanică, Cluj, 1958.

BD = Al. Borza, Dicţionar etnobotanic, Bucureşti, 1968.

BDP = Iuliu Bugnariu, Dicţionar poporal. (Cuvinte româneşti din jurul Năsăudului, de popor grăite şi tot pentru popor alcătuite.), în „Gazeta Transilvaniei" (Braşov),

an. L (1887), nr. 261-265; an. LI (1888), nr. 48-54.

BDV = Th. Bejan, V. Dvornic, Viticultura, Bucureşti, 1954.

BER = Вл. Георгиев, Мв. Гълъбов, Й. Заимов, Ст. Илчев, Български етимологичен речник, I, София, 1971.

BF = Dr. D. Brandza, Prodromul florei române sau emmeraţiunea plantelor pînă azi cunoscute în Moldova şi Valachia, Bucureşti, 1879-1883.

BGl. = Ion Boceanu, Glosar de cuvinte din judeţul Mehedinţi, Bucureşti, 1913.

BGr. = I. B. Brebenel, Graiul popular, în jurul ocupaţiunilor şi obiceiurilor ţăranului român de pe vatra Oltului în Transilvania, în „Ţara Oltului", an. I (1907), nr. 25-32, 34-36; an. III (1909), nr. 12-24, 26, 35-36, 38, 44-45.

Bg.Gl. = Damian P. Bogdan, Glosarul cuvintelor româneşti din documentele slavo-române, Bucureşti, 1946.

BGS = Emilian Bran, Graiul românesc din Sălagiu de lîngă Someş, în „Tribuna" (Sibiu), an. VI (1889), nr. 121, p. 481-482.

BH = Iosif Bahtalovschi, Cultura hibrizilor producători direcţi din Basarabia, Chişinău 1920.

BIFR = „Buletinul Institutului de Filologie Română «Alexandru Philippide»", Universitatea

din Iaşi, Iaşi, an. I (1934) ş.u.

BILLIARD = Raymond Billiard, La vigne et le vin dans l'antiquité, Lyon, 1913.

BL = „Bulletin linguistique", publié par A. Rosetti, Paris-Bucureşti, an. I (1933) ş.u.

BLb. = George Baronzi, Opere complecte, vol. I: Limba română şi tradiţiunile ei, Galaţi, 1872.

BLB = Dr. D. Brandza, Limba botanică a ţăranului român, în „Columna lui Traian", noua serie, an. III (1882), nr. 1 (p. 43-48), nr. 2 (p. 73-77), nr. 3 (p. 155-158), nr. 4-5 (p. 227-232), nr. 7-9 (p. 358-396).

Bl.V = A. Bulencea, Viticultura, Bucureşti, 195[illegible]

BM = Al. Borza, Material pentru vocabularul botanic al limbii române. Grădini ţărăneşti din Banat, în DR, I (1921), p. 359-360.

BMP = Ion Brăescu, Măsurătoarea pămîntului la români, din vechime pînă la punerea în aplicare a sistemului metric, Bucureşti, 1913.

BMS = A. Bulencea - I. Mágori, Szőlőművelés Erdélyben, Bukarest, 1957.

BN = Al. Borza, Date etnobotanice din Naidăş j. Cluj), în „Buletinul Grădinii Botanice şi al Muzeului Botanic de la Universitatea din Cluj", vol. XXIV (1944), nr. 3-4, p. 110-118.

= Al. Borza, Numiri românești de plante în vocabulare și dicționare din secolele al XVII-lea - XVIII-lea, în CL, III (1958), p. 199-218.

= Tit Bud, Poezii populare din Maramureș, București, 1908.

= Vasile Bogrea, Pagini istorico-filologice, cu o prefață de acad. Constantin Daicoviciu, ediție îngrijită, studiu introductiv și indice de Mircea Borcilă și Ion Mării, Cluj, 1971.

= I. C. Bibicescu, Poezii populare din Transilvania, București, 1893.

= Emanoil Bucuța, Românii dintre Vidin și Timoc, București, f.a.

= V. S. Brezeanu, Tratat pentru prepararea vinurilor și fabricarea derivatelor viei, București, 1907.

= Iosif Bahtalovschi, O mică schiță ampelografică. Speciile de vițe cultivate în Basarabia, Chișinău, 1919.

= Корнел Драгомир, Виноградарство у Банату, Букурешть, 1957.

= V. S. Brezeanu, Tratat de viticultură, ediția a II-a, București, 1906.

= Л. Андрейчин, Л. Георгиев, Ст. Илчев, Н. Костов, Български тълковен речник, София, 1955.

= D. Bernaz, Varietățile viței de vie proprii podgoriilor românești, București, 1925.

BVT	Athanasie Bulencea, Viile şi vinurile Transilvaniei, Bucureşti, 1975.	CDER
BVV	Petre Balaceanu, Viile vechi şi viile noui, Bucureşti, 1899.	
BYCK-GRAUR	= Byck et A. Graur, De l'influence du pluriel sur le singulier des noms en roumain, în BL, I (1933), p. 14-57.	CFP
		CG
CA	Gherasim Constantinescu, Ampelografia, Bucureşti, 1958.	CGl.
CADE	= I.-Aurel Candrea - Gh. Adamescu, Dicţionarul enciclopedic ilustrat, partea I: Dicţionarul limbii române din trecut şi de astăzi, de I.-Aurel Candrea, Bucureşti, 1931.	CGr., I-II
		CH
CALINDARIU	= „Calindariu pentru poporulu românu", Braşov, 1858, 1859.	
CC	= Gh. Ungureanu, Gh. Anghel, Const. Botez, Cronica Cotnarilor, Bucureşti, 1971.	CHIŢOIU, D.
CCP	= Gh. Cardaş, Cîntece poporane moldoveneşti Arad, 1926.	CIHAC, I-II
CCR	= Tim. Ciparîu, Crestomaţia sau Analecte literarie..., Blasiu, 1858.	Cînteo Olt.
CD	= Dr. Gh. Constantinescu-Ismail, Soiuri de viţe roditoare în podgoria Drăgăşani, în Podgoria Drăgăşani, Bucureşti, 1943, p. 37-64.	DJ
CDDE	= I.-A. Candrea, Ov. Densusianu, Dicţionarul etimologic al limbii române. Elementele	

latine, Bucureşti, 1914.

= Alejandro Cioranescu, Diccionario etimológico rumano, fasc. I-VI, Biblioteca filológica, Universidad de la Laguna, 1958-1961.

= G. F. Ciauşanu, G. Fira şi C. M. Popescu, Culegere de folclor din judeţul Vîlcea şi împrejurimi, cu glosar, Bucureşti, 1928.

= G. F. Ciauşanu, Glosar de cuvinte din judeţul Vîlcea, Bucureşti, 1931.

= Petre Coman, Glosar dialectal, Bucureşti, 1936.

= Lucian Costin, Graiul bănăţean, vol. I, Timişoara, 1926; vol. II, Turnu Severin, 1934.

= Nicolae Constantinov, Problema hibrizilor producători direcţi în România, Bucureşti, 1932.

= D. G. Chiţoiu, Dezvoltarea ştiinţei agricole în România, Bucureşti, 1930.

= A. de Cihac, Dictionnaire d'étymologie daco-romane, vol. I-II, Bucureşti, 1870, 1879.

= Cîntec vechi din Oltenia, culegere de Marcel Locusteanu, Ilie Mitu, Aurelian I. Popescu, Craiova, 1967.

= Gh. Constantinescu, V. Juncu, Viticultură şi vinificaţie, Bucureşti, 1967.

CL = „Cercetări de lingvistică" , Cluj, Academia R.P.R., Filiala Cluj, Institutul de Lingvistică, an. I (1956) ş.u.

CN = G. Crăiniceanu, Nomenclatura româno-latină din istoria naturală, II, Nomenclatura botanică, în „Convorbiri literare", an. XXIII (1889-1890), nr. 4, 6, 7, 10, 11, 12.

CNS = Gherasim Constantinescu şi Elena Negreanu, Studiul însuşirilor tehnologice ale soiurilor de viţă roditoare (vitis vinifera sativa), Bucureşti, 1957.

CO = I.-A. Candrea, Graiul din Ţara Oaşului, Bucureşti, 1907.

CODEX = V. A. Urechia, Codex Bandinus, în „Analele Academiei Române", Memoriile Secţiei Istorice, s. 2, tom. XVI.

COM. SAT. = „Comoara satelor", revistă lunară de folclor, Blaj, an. I (1923) ş.u.

COSTINESCU = Ion Costinescu, Vocabular româno-francesu Bucureşti, 1870.

COTEANU-BIDU = I. Coteanu, A. Bidu-Vrănceanu, Limba română contemporană, II, Vocabularul, Bucureşti, 1975.

COTEANU, E. = I. Coteanu, Elemente de dialectologie a limbii române, Bucureşti, 1961.

CP = C. Cihodaru, Podgoriile de la Cotnari şi Hîrlău în economia Moldovei din secolele XV-XVIII, în „Analele ştiinţifice ale Universităţii «Al. I. Cuza» din Iaşi" (serie nouă), secţiunea III (Ştiinţe

sociale), a. Istorie, tomul X, an. 1964, p. 1-27.

CS = Gherasim Constantinescu, Soiurile de viţe roditoare întîlnite în podgoria Alba Iulia, în Podgoria Alba Iulia. „Ţara Vinului", Bucureşti, 1946, p. 93-132.

CSGl. = G. F. Ciauşanu şi L. Sfîrlea, Glosar de cuvinte regionale din Vîlcea, în MAT. DIALECT., I (1960), p. 219-238.

CSV = Gh. Constantinescu-Ismail, Selecţiunea în în viticultură cu privire specială la varietăţile româneşti, Bucureşti, 1939.

Cs.Ax. = Gherasim Constantinescu, Olga Alexei, Les cépages roumains, Bucarest, 1967.

CV = „Cum vorbim" (Bucureşti), an. I (1949) ş.u.

CVS = Gherasim Constantinescu, Viticultură specială, Bucureşti, 1971.

CVV = Teodor Martin, Gherasim Constantinescu, Dionise Bernaz, Ion Dumitrescu, Mihai Martin, Cultura viţei de vie şi prepararea vinului, Bucureşti, 1959.

D

D = Nicolae Densuşianu, Răspunsuri la Cestionariu despre tradiţiunile istorice şi anticităţile ţerilor locuite de români, partea I, Bucureşti, 1893, Biblioteca Academiei R. S. România, ms. rom. 4545-4554, 4557.

DA = Dicţionarul limbii române, publicat de

Academia Română, Bucureşti, 1913 ş.u.

DAMÉ, T. = Frédéric Damé, Încercare de terminologie poporană română, Bucureşti, 1898.

DAMÉ, T_2 = Frédéric Damé, Nouveau dictionnaire roumain-français, cinquième volume contenant la terminologie paysanne et le lexique de l'économie domestique, Bucarest, 1900.

DARMESTETER, T. = Arsène Darmesteter, Traité de la formation des mots composés dans la langue français comparée aux autres langues romanes et au latin, deuxième édition vue, corrigée et en partie refondue, avec une préface par Gaston Paris. Emile Bouillon, éditeur, Paris, 1894.

DC = Vasile Bianu şi Ioan Glăvan, Doctorul de casă sau dicţionarul sănătăţii, ediţia a II-a, Cluj, 1929, p. 711, 795.

DCp. = N. R. Danielescu, Monografia comunei Ceparii, situată la gura Oltetului, Craiova, 1883.

DD = V. Drăghici, Doctorul şi iconomul casnic sau Reţeti pentru tot soiul de boali omeneşti, Iaşi, 1858.

DDa = Tache Papahagi, Dicţionarul dialectului aromân, general şi etimologic, Bucureşti 1974.

DDRF = Frédéric Damé, Nouveau dictionnaire roumain-français, vol. I-IV, Bucarest, 1893-1895.

DE = Constantin C. Diculescu, Elementele vechi greceşti din limba română, în DR, IV (1927), partea I, p. 394-516.

DEA = Dicţionar de economie agrară, Bucureşti, 1969.

DENSUSIANU, ILR = Ovid Densusianu, Istoria limbii române, ediţie îngrijită de J. Byck, vol. I-II, Bucureşti, 1961.

DER, I-IV = Dicţionar enciclopedic român, vol. I-IV, Bucureşti, 1962-1966.

DEt. = Nicolae Drăganu, Etimologii, în DR, VI (1931), p. 245-3o5.

DEX = Dicţionarul explicativ al limbii române, Bucureşti, 1975.

DG = Constantin C. Diculescu, Die Gepiden, I, Leipzig, 1922.

DGS = V. Dvornic, L. Gheorghiu, Soiuri pentru struguri de masă, Bucureşti, 1968.

DH = Ovid Densusianu, Graiul din Ţara Haţegului, Bucureşti, 1915.

DI = Manuil Drăghici, Iconomia rurală şi dumesnică sau învăţătură pentru lucrarea pămîntului şi îmbunătăţirea gospodăriei de cîmp şi de casă, Iaşi, 1834.

DIR, A, I-II = Documente privind istoria României, veacul XIV XV, A. Moldova, I (1384-1475); veacul XV, II (1476-15oo), Bucureşti, 1954

DIR, B = Documente privind istoria României, veacul XIII, XIV şi XV, B. Ţara Românească (1247-15oo), Bucureşti, 1953.

DIR, C, I = Documente privind istoria României, veacurile XI-XIII, C. Transilvania, I, Bucureşti, 1951.

DIV = N. R. Danielescu, Importanţa viilor în antichitate şi în zilele noastre. Întinderea şi productivitatea viilor din România. Periclitarea viticulturii prin invazia filoxerei, în „Economia rurală", an. V, septembrie 1884, p. 397-401.

DL, I-IV = Dicţionarul limbii române literare contemporane, vol. I-IV, Bucureşti, 1955-1958.

DLP = V. Dvornic, Lucrări practice în ampelografie, Bucureşti, 1965.

DLR = Dicţionarul limbii române, publicat de Academia R. S. România, 1966 ş.u.

DM = Dicţionarul limbii române moderne, Bucureşti, 1958.

DN^2 = Florin Marcu, Constant Maneca, Dicţionar de neologisme, ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Bucureşti, 1966.

DOC. EC. = Documente privitoare la economia Ţării Româneşti, 1800-1850, culese de J. Cojocaru, vol. I-II, Bucureşti, 1958.

DOOM = Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române, Bucureşti, 1982.

DOR = N. A. Constantinescu, Dicţionar onomastic românesc, Bucureşti, 1963.

DPA = V. Dvornic, St. Popescu, Ampelografia şi selecţia viţei de vie, Bucureşti, 1962.

DPBA = Alexe Potlog, Vasile Velican, Dicţionar practic de biologie agricolă, Bucureşti, 1974.

DPD = Am. Desmoulins, Les producteurs directs, Paris, 1916.

DR = „Dacoromania", Cluj, an. I (1921) ş.u.

DRUMURI = Acad. Gherasim Constantinescu, Aurel I. Gheorghiu, Anibal I. Gheorghiu, Drumurile viei şi vinului în România, Bucureşti, 1977.

DS = Dr. Gh. D. Druţu, Studiu asupra viticulturii şi vinurilor din România, Bucureşti, 1900.

DSM = V. Dvornic, Strugurii de masă, Bucureşti, 1962.

DTF = Diran Kélékian, Dictionnaire turc-français, Constantinopole, 1911.

DŢ = Titu Dimu, Graiul din Ţara Oltului, în GS, I (1923).

DU = Lazăr Şăineanu, Dicţionar universal al limbii române, Bucureşti, 1925.

Dv. = V. Dvornic, Valentina Dvornic, Cercetări asupra soiurilor autohtone cultivate în podgoria Dăbuleni, în „Comunicări de botanică", vol. III, 1965, p. 217-231.

DV = Gh. D. Druţu, Manual de viticultură şi tratamentul raţional al vinului, Bucureşti, 1893.

DVar. = I. Dodun des Perrières, Varietăţile de viţă din podgoria Muscelului, în RVH,

I (1896), nr. 12, p. 233-234.

DW_1 = Hermann Paul, Deutsches Wörterbuch, Fünfte auflage bearbeitet von Alfred Schirmer, Band I-II, Halle, 1956.

DW_2 = Hermann Paul, Deutsches Wörterbuch, 5, völling neubearbeitete und erweiterte Auflage von Werner Betz, Lieferung 1-13, Tübingen, 1957-1966.

DW_3 = Hermann Paul, Deutsches Wörterbuch, Acht auflage bearbeitet von Alfred Schirmer, Halle, 1961.

E

ECONOMIA = Povăţuire către Economia de cîmp, pentru folosul şcoalelor româneşti celor din Ţara Ungurească şi din părţile ei împreunate, Buda, 18o6.

EER = Valer Butură, Enciclopedie de etnobotanică românească, Bucureşti, 1979.

EM = Entz Ferenc, Malnay Ignác, A szőlészet borászat Erdélyben, Vacz, 1877.

EMS = Halász Előd, Magyar-német szótár, I-II, Budapest, 197o.

EO, IV = M. Eminescu, Opere, ediţie critică îngrijită de Perpessicius, vol. IV, Poezii postume, Bucureşti, 1952.

ER, III = Enciclopedia României, vol. III, Bucureşti, 1939.

EV = I. P. Eliade, Cultura vielor în România şi vinificaţiunea, Ploieşti, 1874.

F

FB = Farkas Bethlen, Sinteza cu privire la cultura viţei de vie şi vinificaţiei, Pesta, 1868.

FC = Teofil Frîncu şi George Candrea, Românii din Munţii Apuseni (Moţii), Bucureşti, 1888.

FCS = Dumitru Furtună, Cuvinte scumpe. Taclale, povestiri şi legende româneşti. Cu un glosar la sfîrşit, Bucureşti, 1914.

FD = „Fonetică şi dialectologie", Bucureşti, I (1958) ş.u.

FDA, II = Leon Filipescu, Dascălul agronomiei sau mînoducătorul practic în toate ramurile economiei, partea a II-a, Iaşi, 1844.

FDC = Dum. Z. Furnică, Documente privitoare la comerţul românesc 1473-1868, Bucureşti, 1931.

FIC = D. Z. Furnică, Din istoria comerţului la români, mai ales băcănia. Publicaţiune de documente inedite 1593-1855, Bucureşti, 1908.

FLORA, VI = Flora Republicii Populare Române, vol. VI, Bucureşti, 1958.

FM = A. Factor, Manualul meu. Carte de obşte folositoare pentru economii de casă şi de cîmp, Bucureşti, 1837.

FME, I-V = C. Filipescu, Marea enciclopedie agricolă, vol. I-V, Bucureşti, 1937-1943.

FN = Ferencz Nagy, Ce trebuie să se cultive în Turda şi Arieş pentru a obţine rezultate bune, 1875.

FORM. CUV., I = Formarea cuvintelor în limba română, I, Compunerea, de Fulvia Cibanu şi Finuţa Asan, Bucureşti, 197o.

FV = Dumitru Furţună, Vremuri înţelepte. Povestiri şi legende româneşti, Bucureşti, 1913.

Fw_1 = Fremdwörterbuch, Leipzig, 1962.

Fw_2 = Fremdwörterbuch, Leipzig, 1966.

G

GA = Hermann Goethe, Handbuch der Ampelographie, Berlin, 1887.

GAB = G. Gorodea, C. Anastasie, Cultura viţei de vie în R. P. Bulgaria, Bucureşti, 196(

GC = D. Grecescu, Conspectul florei României, Bucureşti, 1898.

GCi. = Artur Gorovei, Cimiliturile românilor, Bucureşti, 1898.

GCl. = Mihail Gregorian, Graiul din Clopotiva, în GS, VII (1937), p. 132-193.

GCR = M. Gaster, Crestomaţie română, vol. I-II Bucureşti, 1891.

GCS = Artur Gorovei, Credinţi şi superstiţii ale poporului român, Bucureşti, 1915.

GE = Dorin Gămulescu, Elementele de origine sîrbocroată ale vocabularului dacoromân, Bucureşti-Pančevo, 1974.

GG = Mihail C. Gregorian, Graiul şi folclorul din Oltenia nord-vestică şi Banatul răsăritean, Craiova, 1938.

GH = Ing. Grigore Gorodea, Viile hibrizi producători direcţi şi agrotehnica lor, Bucureşti, 1955.

GHEŢIE, B. = Ion Gheţie, Baza dialectală a românei literare, Bucureşti, 1975.

GHEŢIE, Î. = Ion Gheţie, Începuturile scrisului în limba română. Contribuţii filologice şi lingvistice, Bucureşti, 1974.

GHEŢIE, R. M. = Ion Gheţie, Dicţionar român-maghiar pentru şcoală şi privaţi. Román-magyar szótár, Budapest, 1896.

GI = Dorin Gămulescu, Influenţe româneşti în limbile slave de sud, I. Sîrbocroata, Bucureşti, 1983.

GLB = Artur Gorovei şi M. Lupescu, Botanica poporului român, Folticeni, 1915.

GLOSAR, OLT. = Glosar dialectal Oltenia, Bucureşti, 1967.

GLOSAR REG. = V. Arvinte, D. Ursu, M. Bordeianu, Glosar regional, Bucureşti, 1961.

GN = V. D. Gheorghiu, Note asupra viilor din împrejurimile Huşului, în RVH, an. I (1896), nr. 14, p. 271-274.

GO = Constantin C. Giurescu, Istoria podgoriei Odobeştilor, Bucureşti, 1969.

GR = Al. Graur, Glosar din comuna Reviga (Ialomiţa), în BIFR, V (1938), p. 156-179.

GRAIUL, I = Graiul nostru. Texte din toate părţile

locuite de români, publicate de I.-A. Candrea, Ov. Densusianu, Th. Speranţi vol. I, Bucureşti, 19o6.

GRAUR, T. = Al. Graur, Tendinţe actuale ale limbi române, Bucureşti, 1968.

GR. BĂN. = Romul S. Molin, Din graiul bănăţean, „Noua revistă română", Bucureşti, 191 vol. VIII, nr-le 13-14, p. 191-196.

GRAIUL P. F. = Cornelia Cohuţ, Magdalena Vulpe, Grai din zona „Porţile de Fier" I, Texte, Sintaxă, Bucureşti, 1973.

GS = „Grai şi suflet". Revista Institutului de Filologie şi Folclor publicată de Ovid Densusianu, Bucureşti, vol. I (1924) ş.u.

GV = Daniil D. Graur, Cultivarea viei, mam area vinului, morburile şi vindecarea lor, Şimleu, 1912.

GVA = „Gazeta viticolă şi agricolă", Focşani an. I (1926) ş.u.

GVL = „Grădina, via şi livada", Bucureşti, a I (1952) ş.u.

H

H. I-XVIII = Răspunsuri la Chestionarul lingvistic a lui B. P. Hasdeu, vol. I-XVIII, Bibliot Academiei R. S. România, ms. rom., 3418-3436.

HC = I. Hagi-Culev, Contribuţiune la ampelo-grafia românească, Bucureşti, 193o.

HEM, I-III = B. Petriceicu Hasdeu, Etymologicum Magnum Romaniae. Dicţionarul limbei istorice şi poporane a românilor, tomul I-III, Bucureşti, 1887-1893.

HERODOT = Herodot, Istoriile, traducere de Ion M. A. Ghica, vol. IV, Bucureşti, 1902.

HGl. = M. Homorodean, Glosar dialectal din mai multe regiuni ale Transilvaniei, în MAT. DIALECT., I (1960), p. 239-272.

HO = C. Hogaş, Observaţiuni asupra varietăţilor de struguri din podgoria Huşi, Huşi, 1926.

HRISTEA, E. = Theodor Hristea, Probleme de etimologie. Studii. Articole. Note, Bucureşti, 1968.

HUŞI = Ion Neamţu, V. Moleavin, A. D. Tudosie, Monografia podgoriei Huşi. Aspecte din viticultura plaiurilor moldovene, Vaslui, 1969.

HV = B. P. Hasdeu, Originea viniculturii la români, în „Columna lui Traian", an. V (1874), nr. 4, p. 89-95.

IC = Ioan Ionescu, Calendar pentru bunul gospodar, Iaşi, 1845.

ICC = Iom Ionescu, Calendar pentru bunul cultivator, Bucureşti, 1861.

I. CR. = „Ion Creangă". Revistă de limbă, literatură şi artă populară, Bîrlad, I (1908) ş.u.

Id. = Gh. Constantinescu, Elena Negreanu, V. Lăzărescu, Camelia Boureanu, Olga Alexei, Identitatea unor soiuri de viţă roditoare cultivate în R. P. Bulgaria şi Republica Populară Română, în „Analele ICAR", seria nouă, vol. XXV, nr. 6, 1957.

ID = Ion Ionescu, Agricultura română din judeţul Dorohoi, Bucureşti, 1866.

IF = I. Ionescu de la Brad, Ferma modelă şi Institutul de Agricultură în Moldavia, Iaşi, 1847.

IG = I. D. Ionescu, Glosar din judeţul Gorj, în BIFR, VI (1939), p. 2o5-245.

IGl. = Al. Indrea, Glosar regional din satul Someş-Guraslău, raionul Jibou, regiunea Cluj, în MAT. DIALECT., I (196o), p. 2ol-218.

ILM = I. Iordan, Lexicul graiului din sudul Moldovei, în „Arhiva", an. XXVIII (1921), nr. 2, p. 186-2o2.

ILR = Istoria limbii române, vol. II, Bucureşti 1969.

IM = Ion Ionescu, Agricultura română din judeţul Mehedinţi, Bucureşti, 1868.

IMeh. = Vasile Ionescu, Monografia viticolă a judeţului Mehedinţi, Bucureşti, 1928.

IMG = Dimitrie Iarcu, Măsuri şi greutăţi sau Aritmetica soţială, Bucureşti, 1857.

IO = Gheorghe Iordache, Ocupaţii tradiţionale

pe teritoriul României. Studiu etnologic, vol. I, Craiova, 1985.

IORDAN, G. = Iorgu Iordan, Limba română actuală. O gramatică a „greşelilor", Iaşi, 1943.

IORDAN, LRC = Iorgu Iordan, Limba română contemporană, Bucureşti, 1954.

IORDAN, S. = Iorgu Iordan, Stilistica limbii române, ediţie definitivă, Bucureşti, 1975.

IP = Ion Ionescu, Agricultura română din judeţul Putna, Bucureşti, 1869.

ISD = N. Iorga, Studii şi documente cu privire la istoria românilor, vol. I-XXXI, Bucureşti, 1901-1916.

ISER = Andrei Iser, Vocabular românesc-nemţesc, Braşov, 1850.

IT = Alexandru Istrătescu, Texte populare din judeţul Prahova, în GS, IV (1929), fasc. I, p. 108-136.

IV = Al. P. Ionescu, Viticultura practică, Bucureşti, 1934.

IVĂNESCU, E. = G. Ivănescu, Elemente maramureşene în limba tipăriturilor lui Coresi, în „Studii şi cercetări ştiinţifice", Iaşi, an. X (1959), nr. 1-2, p. 19-31.

IVĂNESCU, ILR = G. Ivănescu, Istoria limbii române, Iaşi, 1980.

IVin. = Al. P. Ionescu, Vinificaţia, Bucureşti, f.a.

IZV. = „Izvoraşul", revistă muzicală şi populară, Turnu Severin, an. I (1920) ş.u.

Î

ÎNV. VIN. = Ludovic Mitterpacher, Învăţătură despre agonisirea viţei de vie şi despre măiestria de a face vin, vinars şi oţet. Întocmită de autorii Şaptal, Rozier, Parmentier şi Dussieux, şi întru acest chip scurtată de..., iară acum prefăcută în limba românească, Buda, 1813.

ÎV = Gh. Constantinescu şi colab., Îndrumător viticultorului, Bucureşti, 1963.

j

JB = Dr. Ioan Urban Jarnik şi Andrei Bîrseanu, Doine şi strigături din Ardeal, Bucureşti 1885.

JM = Precopie Jitariu, Monografia folclorică a satului Berchişeşti, judeţul Suceava, Bucureşti, 1973.

JO = Gligore M. Jipescu, Opincaru, cum este şi cum tribuie să hie săteanu. Scriere-n limba ţăranului muntean, Bucureşti, 1881.

K

KBE = Кратка българска енциклопедия, I-IV София, 1963-1969.

KD = Katona József-Dömötör József, Magyar borok-borvidékek, Mezőgazdasági kiadó, Budapest, 1963.

KÎ = Bela Kelemen, Însemnări lexicale (II), în

CL, XIV (1969), nr. 1, p.37-41.

Friedrich Krauss, Nösnerländische Pflanzennamen, Beszterce-Bistritz, 1943.

= М. Кондарев и Б. Цанков, Производство и контрол на десертното грозде за износ, София, 1949.

= Friedrich Kluge, Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache, 19. Auflage bearbeitet von Walther Mitzka, Berlin, 1963.

L

= I. C. Teodorescu et Gh. Constantinescu-Ismail, L'étude des fleurs et du pollen chez les principales variétés roumaines de vigne, Bucureşti, 1939.

= Emil Lazea, Viticultura în Transilvania pînă la începutul secolului al XIV-lea, în „Studii". Revistă de istorie, tom. 23, nr. 5, 197o, p. 865-883.

= Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemţesc, care de mai mulţi autori, în cursul a trideci şi mai multor ani s-au lucrat, seu: Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum quod a pluribus auctoribus decursu triginta et amplius annorum elaboratum est, Budae, 1825.

= Dr. N. Leon, Botanica medicală a ţăranului român, în ARH., an. X (1899), nr. 1 şi 2,

p. 54-8o.

LC = Constantin C. Leonte, Carte instructivă pentru viticultura practică, ediţia I, Focşani, 1912.

LD = P. Lascu, Priviri generale asupra viilor din Dolj, în RVH, an. III (1898), nr. 5, p. 1o9-111.

LE = D. Theophil Löbel, Elemente turceşti, arăbeşti şi persane în limba română, Constantinopole-Lipsca, 1894.

LEXIC REG., I, II = Lexic regional, Bucureşti, I, 196o; II, 1967.

LI = Sofronie Liuba şi Aurelie Iana, Topografia satului şi hotarului Măidan urmată de Studiu despre celţi şi numele de localităţi, de dr. At. M. Marienescu, Caransebeş, 1895.

LLM = „Limba şi literatura moldovenească", Chişinău, an. I (1958) ş.u.

LM = D. Litinschi, Manual de agronomie practică pentru Moldova, Iaşi, 1853.

LMs. = A. T. Laurian şi I. C. Massim, Dicţionariul limbei romane, Bucureşti, I (A-H), 1873; II (I-Z), 1876; III (Glossariu...), 1877.

LR = „Limba română", Bucureşti, an. I (1952) ş.u.

L. şt. ICHV = Lucrări ştiinţifice, Bucureşti, Institutul de Cercetări Horti-viticole, an. I (1957) ş.u.

= Lexicomul tehnic român, elaborare nouă, vol. 1-18, Bucureşti, 1957-1966.

M

= Radu Octavian Maier, Viticultura în zona Moldova-Veche - Banat, în „Revista de etnografie şi folclor", tom. 17, nr. 5, 1972, p. 4o5-411.

= M. Macrea, Viaţa din Dacia Romană, Bucureşti, 1969.

= Mardarie Coziamul, Lexicon slavo-românesc şi tîlcuirea numelor din 1649, publicate cu un studiu, note şi indicele cuvintelor româneşti de Grigorie Creţu, Bucureşti, 19oo.

= Országh László, Magyar-angol szótár, Budapest, vol. I-II, 1974.

= Materiale şi cercetări dialectale, I, Bucureşti, 196o (Academia R. P. R, Filiala Cluj, Institutul de Lingvistică).

= Materialuri folkloristice. Culese şi publicate sub auspiciile Ministerului Cultelor şi Învăţămîntului Public prin îngrijirea lui Gr. G. Tocilescu, vol. I (Poesia poporană, partea I-II)-II, Bucureşti, 19oo.

= G. Mîntulescu, Viţa de Bordeaux în podgoria Drăgăşani, în RVH, an. I (1896), nr. 5, p. 88-9o.

= Vasile S. Moga, Cultura viei şi fabricarea vinului, ediţia a IV-a revăzută.

Bucureşti, 1908.

MCS = T. Martin, Cultura soiurilor de strugu pentru masă, Bucureşti, 1964.

MD = Traian Marcu, Glosar dialectal din com Deda, raionul Topliţa, regiunea Autono Maghiară, în MAT. DIALECT., I (1960), 143-199.

MDE = Mic dicţionar enciclopedic, Bucureşti, 1972.

MDE^2 = Mic dicţionar enciclopedic, ediţia a I revăzută şi adăugită, Bucureşti, 1978.

MDR = Manolachi Drăghici, Reţete cercate în număr de 500 din bucătăria cea mare a Robert, întîiul bucătar a curţii Franţ Potrivit pentru toate stările, tradus postelnicul..., Iaşi, 1846.

MG = Simion C. Mîndrescu, Influenţa culture germane asupra noastră. I. Influenţa germană asupra limbei române, Iaşi, 19

MI = S. Fl. Marian, Insectele în limba, cre dinţele şi obiceiurile românilor. Stud folkloristic, Bucureşti, 1903.

MIg. = Dr. N. Manolescu, Igiena ţăranului, Bu reşti, 1895.

MIHĂESCU, I. = H. Mihăescu, Influenţa greacească asupr limbii române pînă în secolul al XV-le Bucureşti, 1966.

MM = V. S. Moga, Manualul practic de cultur viei şi fabricaţiei vinului, Bucureşti 1885.

MMV = B.S. Moga, Micul manual de viticultură şi de fabricarea vinului, Bucureşti, 188o.

MN = S. Fl. Marian, Naşterea la români. Studiu etnografic, Bucureşti, 1892.

MNES = A magyar nyelv értelmező szótára, I-VII, Budapest, 1959-1962.

MNS = József Balassa, A magyar nyelv szótára, I-II, Budapest, 194o.

MNTE = A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára, Akadémiai kiadó, Budapest, I, 1967; II, 197o.

MO = G. Mântulescu, Varietăţile de viţă din podgoria Odobeşti, în RVH, an. I (1896), nr. 1, p. 11-12.

MR = R. S. Molin, Românii din Banat, în ARH. OLT., VI (1927), nr. 32-33, p. 281-289; nr. 34, p. 416-422.

MRE = Zamfira Mihail, Recherches ethnolinguistiques en Dobroudja au XIXe siècle, în „Revue des études sud-est européennes", tome XVI, 1978, nr. 2, p. 372.

MU = Simeon C. Mîndrescu, Elemente ungureşti în limba română, Bucureşti, 1892.

MUSCEL = C. Rădulescu-Codin şi D. Mihalache, Sărbătorile poporului, cu obiceiurile, credinţele şi unele tradiţii legate de ele. Culegere din părţile Muscelului, Bucureşti, 19o9.

MV = Prof. dr. doc. T. Martin, Viticultura, ediţia a II-a, Bucureşti, 1968.

N

NALR. Ban. = Noul Atlas lingvistic al României. Banat (răspunsurile la întrebarea nr. 2185; material ms. înregistrat de Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu, Petru Neiescu).

NALR. Criş. = Noul Atlas lingvistic al României. Crişana (răspunsurile la întrebarea nr. 2185; material ms. înregistrat de Ionel Stan, Dorin Uriţescu).

NALR. Mold.Bucov. = Noul Atlas lingvistic al României. Moldova şi Bucovina (răspunsurile la întrebarea nr. 2185; material ms. înregistrat de Vasile Arvinte, Stelian Dumistrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuţă, Adrian Turculeţ).

NALR. Munt.Dobr. = Noul Atlas lingvistic al României. Muntenia şi Dobrogea (răspunsurile la întrebarea nr. 2185; material ms. înregistrat de Mihai Conţiu, Ion Ionică, Paul Lăzărescu, Bogdan Marinescu, Valeriu Rusu, Nicolae Saramandu, Teofil Teaha, Magdalena Vulpe).

NALR. Olt. IV = Teofil Teaha, Ion Ionică, Valeriu Rusu, Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Oltenia, vol. IV, Bucureşti, 1980.

NALR. Transilv. = Noul Atlas lingvistic al României. Transilvania (răspunsurile la întrebarea nr. 2185; material ms. înregistrat de Viorel Bidian, Dumitru Loşonţi, Grigore Rusu).

= Emilian Novaccviciu, Cuvinte bănăţene, adunate de..., Oraviţa, 1925.

= Gh. Nicoleanu, Dobrogea viticolă, în „Revista viticolă, horticolă şi agricolă", an. VIII, nr. 3, 1 mai 1903, p. 52-57.

= G. N. Nicoleano, Introduction à l'ampélographie roumaine, Bucarest, 1900.

= Gh. Nicoleanu, Lucrările Serviciului filoxeric pînă la finele anului 1895, Bucureşti, 1898.

= Notice sur la Roumanie, Paris, 1867.

= G. Nicoleanu, Cum reconstituim viile? Principii elementare pentru reconstituirea cu viţe americane, Bucureşti, 1899.

= Н. Негелеb, Сп. Радуеb, Наръчник по лозарство, София, 1949.

= George N. Nicoleanu, Principii generale pentru cultura viţelor americane în România, partea I, Bucureşti, 1892.

= Elena Negreanu, Varietăţi de struguri cu gust tămîios (Muscat) întîlnite mai des în România, în „România viticolă", an. V (1941), nr. 10, p. 301-305.

O

= M. Oprean, Cultura viţei de vie pe nisipuri, Bucureşti, 1964.

= Gr. Obradovici, Carte de mînă pentru bine-orînduita economie, lucrarea cîmpului şi pentru plămădirea şi pîndirea a vitelor

	şi a pasărilor celor casnice, tradusă pre limba cea serbească prin..., Buda 18o7.
OR. SEC.	= Oarecare secreturi ale lucrării pămîn şi ale meşteşugului sădirii, tălmăcit dintru o carte a unui dascăl vestit ş iscusit în meşteşugul lucrării de păm adecă al plugului, Bucureşti, 1796.
ORG. LUM.	= „Organulu luminarei", 1847, nr. XXX-X
	= D. D. Oprea, Viticultura, Bucureşti,

P

P	= Pepiniera Pietroasa. Colecţiuni de vi şi pomi, Bucureşti, 1897.
PA	= Tudor Pamfile, Agricultura la români, Studiu etnografic cu un adaus despre măsurătoarea pămîntului şi glosar, Buc reşti, 1913.
PALIA	= Palia de la Orăştie, 1581-1582. Text, facsimile, indice, ediţie îngrijită d Viorica Pamfil, Bucureşti, 1968.
PANCIU	= Ion Puşcă, Anton Paragină, Vasile Pop Gheorghe Constantinescu, Panciu. File cronică, Bucureşti, 1982.
PÂRVAN, G.	= V. Pârvan, Getica, Bucureşti, 1926.
PB	= Tudor Pamfile, Boli şi leacuri la oam vite şi păsări după datinile şi credi poporului român, adunate din comuna Ţ (Tecuci), Bucureşti, 1911.
PBP	= Miron Pompiliu, Balade populare româ

PC = T. Papahagi, Contribuţii lexicale, Bucureşti, 1939.

PCA = Tache Papahagi, Cercetări în Munţii Apuseni, în GS, II, fasc. 1, p. 22-89.

PCi. = Tudor Pamfile, Cimilituri româneşti. Introducţiune şi glosar, Bucureşti, 1908.

PCP = Tudor Pamfile, Cerul şi podoabele lui după credinţele poporului român, Bucureşti, 1915.

PCr. = Tudor Pamfile, Sărbătorile la români. Crăciunul. Studiu etnografic, Bucureşti, 1914.

PCŢ = Tudor Pamfile, Cîntece de ţară, Bucureşti, 1913.

PD = Tudor Pamfile, Diavolul înverăjbitor al lumii, după credinţele poporului român, Bucureşti, 1914.

PDA = Alexe Potlog, Dicţionar practic de agronomie, Bucureşti, 1979.

PETROVICI, N = E. Petrovici, Note slavo-române, în DR, X (1943), partea a II-a, p. 335-352.

PF = I. Prodan, Flora, ediţia a II-a, Cluj, 1939.

Pg. = „Podgoria". Foaie săptămînală pentru apărarea intereselor viticultorilor şi pomicultorilor, Bucureşti, an. I (1929) s.u.

PG = Tache Papahagi, Graiul şi folclorul Maramureşului, Bucureşti, 1925.

Pg.A = Podgoria Alba Iulia „Ţara Vinului", Bucureşti, 1946

PGl. = Ştefan Paşca, Glosar dialectal, alcătu după materialul lexical cules de cores denţi din diferite regiuni, Bucureşti, 1928.

PGr. = M. Pompiliu, Graiul românesc din Bihar în Ungaria, în „Convorbiri literare", XX (1887), nr. 12, p. 993-1o22.

PHILIPPIDE, O. R., II = Alexandru Philippide, Originea românil vol. II. Ce spun limbile română şi alb neză, Iaşi, 1928.

PI = Tudor Pamfile, Industria casnică la români. Trecutul şi starea ei de astăz Contribuţiuni de artă şi tehnică popul Bucureşti, 191o.

PL = Tudor Pamfile şi Mihai Lupescu, Cromat poporului român, Bucureşti-Leipzig-Vie 1914.

PLOPŞOR = N. Plopşor, Ceaur. Poveşti oltenească, Craiova, 1928.

PLP = Nicolaie Păsculescu, Literatură popula românească, Bucureşti-Viena-Leipzig, 1

PLS = I. Poenaru, V. Lăzărescu, Soiuri valor de struguri pentru masă recent introdu în cultură în ţara noastră , în „Natur seria Biologie, nr. 3, 1965.

PLx. = C. Pajură, Lexicon oltenesc, cu o pref de..., Turnu Severin, 1925.

PM = I. Penescu, Manual de economia casnică datoriile morale şi materiale ale stăp de casă, Bucureşti, 1846.

= Per. Papahagi, Notiţe etimologice, în „Analele Academiei Române", seria a II-a, tom. XXIX, Memoriile Secţiunii Literare, Bucureşti, 19o7, p. 2ol-248.

= E. Petrovici, Note etimologice, II, în CL, X (1965), nr. 2, p. 357-362.

= Dodun des Perrières, Monografia regiunii Odobeşti din punct de vedere viticol, Bucureşti, 1924.

= P. Poenar, Vocabular franţezo-românesc, I, Bucureşti, 184o.

= G. A. Polizu, Vocabular româno-german, compus şi întocmit cu privire la trebuinţele vieţei practice de..., înavuţit şi ceres de G. Bariţ, Braşov, 1857.

= Raoul de Pontbriant, Dicţionar româno-francez, Bucureşti-Göttingen-Paris, 1862.

= Zach. C. Panţu, Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzînd numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice, ediţia a II-a, Bucureşti, 1929.

= Marin Popescu-Spineni, Podgoria română, Bucureşti, 1945.

= Pericle Papahagi, Românii din Meglenia. Text şi glosar, Bucureşti, 19oo.

= Ferenc Prohászka, Szőlőművelés es borgazdaság, Budapest, 1952.

= „Progresul viticol", Iaşi, 1912.

= „Progresul viticol", Iaşi, 1929.

PS = Nicolae Pop, Sădirea şi cultivarea vi
Blaj, 1908.
= Psaltirea scheiană comparată cu celela
Psaltiri din sec. XVI şi XVII traduse
slavoneşte, ediţiune critică de I.-A
Candrea, II, Textul şi glosarele, Bucu
reşti, 1916.

PSALT. (1577) = Psaltirea publicată româneşte de Diacq
Coresi, reprodusă cu un studiu bibliog
fic şi un glosar comparativ de B. Petr
ceicu Hasdeu. tom. I, Textul, Bucureşt
1881.

PSALT. SCH. = Psaltirea scheiană (1482), publicată d
I. Bianu, tom. I, Textul în facsimile
transcriere cu variantele din Coresi (
Bucureşti, 1889.

PSS = I. Potec şi colab., Comportarea cîtorv
soiuri de struguri în condiţiile nefav
rabile de vegetaţie ale anului 1955,
Institutul Agronomic „Ion Ionescu de l
Brad", Iaşi, în „Analele lucrărilor şt
ţifice", Bucureşti, 1957.

PST = Tudor Pamfile, Sărbătorile la români.
Sărbătorile de toamnă şi postul Crăciu
nului. Studiu etnografic, Bucureşti-
Leipzig-Viena, 1914.

PSuf. = Dr. G. Pascu, Sufixele româneşti, Bucu
reşti, 1916.

= I. Popescu, Soiuri bune de viţe, în „Podgoreanul" (Piteşti), an. I (19o7), nr. 11, p. 174-175.

= Dr. Feyér Piroska, Szőlő-és borgazdaságunk történetének alapjai, Budapest, 197o.

= Sextil Puşcariu, Etymologisches Wörterbuch der rumänischen Sprache, I, Lateinisches Element, mit Berücksichtigung aller romanischen Sprachen, Heidelberg, 19o5.

= Sextil Puşcariu, Limba română, II, Rostirea, Bucureşti, 1959.

= Dr. Ilie Pisovschi, Via şi vinul în România. Extras din „Viaţa românească", Iaşi, 1914.

= C. S. Nicolaescu-Plopşor, Vorbe oltenești, în „Convorbiri literare", an. 54 (1922), nr. 2, p. 163-166; nr. 4, p. 363-372.

= Emil Pop, Vitis Silvestris Gmel în România, în „Buletinul Grădinii Botanice şi al Muzeului Botanic de la Universitatea din Cluj", vol. XI (1931), nr. 3-4, p. 78-93.

= Avram D. Tudosie, Constantin Neamţu, Podgorii şi vinuri din judeţul Vaslui altădată şi acum, Iaşi, 1974.

= Tudor Pamfile, Văzduhul după credinţele poporului român, Bucureşti-Leipzig-Viena, 1916.

= Praktikus, Weinbau und Weinhandel, Berlin-Charlottenburg, 1941.

R

RADIANU = S. P. Radianu, Din trecutul şi prez agriculturei române, Bucureşti,

RBKE = Речник на съвременния български жовен език, I III, Софиа 1955-19

RC = C. Rădulescu-Codin, O seamă de cuvi din Muscel, cu o introducere de dr. Gustav Weigand ediţia I, Câmpulung

RCM = D. Rădulescu Consideraţii generale asupra viilor din judeţul Menedinţi trecut şi prezent, în RVH, an. nr. 23, p. 482-486.

RESMERIŢĂ, D. = Alexandru Resmeriţă, Dicţionarul et logico-semantic al limbei române, 1924.

REW = W. Meyer-Lübke, Romanisches etymolo Wörterbuch, ediţia a III-a, Heidelb 1935.

RFRG = „Revista de filologie romanică şi g nică", an. I (1957) ş.u.

RGl. = Gr. Rusu, Glosar dialectal din comu Şieu Măgheruş, raionul Bistriţa, re Cluj, în MAT. DIALECT., I (196o), p. 273-29o.

= Dr. F. Iveković, dr. Ivan Broz, Rje hrvatskoga jezika, vol. I-II, Zagre 19ol.

RHV „Revista de horticultură şi viticul Bucureşti, an. I (19) ş.u.

= Richard Wilhelm, Histoire de la civilisation chinoise, Paris, 1931.

= Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, tom. I-XXIII (fasc. 1-96), Zagreb, 1880-1976.

= C. Rădulescu-Codin, Legende, tradiţii şi amintiri istorice, adunate din Oltenia şi din Muscel de..., Bucureşti, 1910.

= Rapaics Raymund, A Magyar Gyümölcs, Budapest, 1940.

= M. G. Obédénare, La Roumanie économique, Paris, 1876.

= Al. Rosetti, Istoria limbii române de la origini pînă în secolul al XVII-lea, Bucureşti, 1968.

= Dobre Rădulescu, Principalele soiuri de viţe. 1. Viţele româneşti, în „Universul", an. 53 (1936), nr. 286, p. 6; nr. 314, p. 6.

= I. Pop-Reteganul, Poveşti din popor, Sibiu, 1895.

= Речник српскохрватског књижевног и народног језика, I-IV, Београд, 1959-1966.

= Svetomir Ristić i Jovan Kangrga, Речник српскохрватског и немачког језика. Други део: Српскохрватско-немачки, Београд, 1928.

= „Romanoslavica", an. I (1958) ş.u.

= Ion I. Russu, Die autochthonen Elemente im Wortschatz der rumänischen Dialekte, în „Dacoromania", Freiburg-München, 1, 1973, p. 189-196.

RUSSU, E. = I. I. Russu, Elemente autohtone în li română. Substratul comun româno-alban Bucureşti, 197o.

RUSSU, E. R. = I. I. Russu, Etnogeneza românilor, Bu reşti, 1981.

RUSSU, L. = I. I. Russu, Limba traco-dacilor, Buc reşti, 1959; ediţia a II-a, Bucureşti 1967.

RV = „România viticolă". Revistă lunară de viticultură şi oenologie, Bucureşti, I (1937 ş.u.

RVB = Matthias Friedwagner, Rumänische Volk slieder aus der Bukowina, I Band, Liebeslieder, 194o.

RVH = „Revista viticolă şi horticolă", Bucu reşti, an. I (1896) ş.u.

RVP = „Revista viticolă populară", Galaţi, I-II (1913/1914).

RVV = Dobre Rădulescu, Viticultură şi vinif caţie, ediţia a II-a, Craiova, 1928.

S

SADOVEANU, O. = Mihail Sadoveanu, Opere, vol. I-XVIII Bucureşti, 1954-1959.

SCIF = „Studii şi comunicări de istorie şi e grafie", Goleşti-Argeş, I, 1974; II, III, 198o.

SCRIBAN, D. = August Scriban, Dicţionaru limbii rom neşti (etimologii, înţelesuri, exempl

citaţiuni, arhaizme, neologizme, provincializme), ediţiunea întîia, Iaşi, 1939.

SEt. = Mircea Seche, Etimologii şi contribuţii lexicologice, în LR, an. IX (1960), nr. 6, p.41.

SFC = Studii şi materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română, vol. I-VI, Bucureşti, 1959-1972.

SFl. = I. Simionescu, Flora României, Bucureşti, 1939.

SKOK = Petar Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, vol. I-II, Zagreb, 1971-1972.

SM = Traian Săvulescu, Mana viţei de vie, Bucureşti, 1941.

SMO = Studii şi materiale de onomastică, Bucureşti, 1969.

SMt. = Gr. Sima al lui Ion, Materialuri de limbă, în „Revista pentru istorie, arheologie şi filologie", an. I (1883), vol. II, p. 181-185.

SN = St. Sterescu, Nărojii (Poveste populară din Gorj, cu note lingvistice), în „Convorbiri literare", an. XLVI (1912), nr. 9, p. 1044-1055; nr. 10, p. 1164-1168.

SP = Ion al lui G. Sbiera, Poveşti poporale româneşti. Din popor luate şi poporului date de..., Cernăuţi, 1886.

SPP = I. G. Sbiera, Poveşti şi poezii populare româneşti, ediţie îngrijită şi prefaţă de

Pavel Ţugui, Bucureşti, 1971.

SSW = Siebenbürgisch-sächsisches Wörterbuch, Bucarest-Berlin; G, 1971; H-J, 1972; K, 1975.

St. = Gh. Constantinescu, Elena Negreanu, Olga Alexei, Cornelia Boureanu, Studiul caracteristicilor agrobiologice şi tehnologice a loo soiuri de viţă roditoare - vitis vinifera - rar întîlnite în cultura din R. P. R., în „Lucrări ştiinţifice", 1961-1962, p. 525-547.

STRABO = Strabo, Γεωγραφικά, ediţia C. Müller şi F. Dübner, vol. I, Paris, 1853.

SVR = Victor Lăzărescu, Olga Alexei, Soiuri de viţă roditoare şi de portaltoi din România. Repertoriu bibliografic, Bucureşti, 1972.

Sz. = Laurenţiu Szász, O listă de cuvinte din Munţii Apuseni, în LR, an. XII (1973), nr. 1, p. 45-49.

Ş

ŞB = D. Şandru şi F. Brînzeu, Printre ciobanii din Jina, II, în GS, VI (1934), fasc. 1-2, p. 193-247.

ŞEZ. = „Şezătoarea". Revistă pentru literatură şi tradiţiuni populare, Fălticeni, an. I (1892) ş.u.

ŞIADBEI, C. = I. Şiadbei, Contribuţii la studiul latinei

orientale (III), în SCL, IX (1958), nr. 2, p. 175-197.

ŞIO. $I\text{-}II_{1\text{-}2}$ = Lazăr Şăineanu, Influenţa orientală asupra limbei şi culturei române, I, Introducere, II, Vocabularul, 1. Vorbe populare, 2. Vorbe istorice, Bucureşti, 19oc.

ŞV = Dr. Corneliu Şumuleanu, Asupra vinurilor din Moldova. Studiu prezentat Congresului asociaţiunei române pentru înaintarea şi răspîndirea ştiinţelor, ţinut Bucureşti în sept. 19o3, Iaşi 19o3.

T

TA = I. C. Teodorescu, Podgoria Alba Iulia („Ţara Vinului" în Podgoria Alba Iulia („Ţara Vinului"), Bucureşti, 1946, p. 9-92.

TAS = I. C. Teodorescu, Alte soiuri de viţe româneşti, în „Viaţa de ţară", an. III (1925), nr. 6, p. 3-4.

TAV = I. C. Teodorescu, Activités viticoles sur le territoire dace (Édition revue et complétée), Bucureşti, 1968.

TC = I. C. Teodorescu, Caracterizarea diferitelor podgorii ale României, Bucureşti, 1925.

TCS = Prof. I. C. Teodorescu, dr. Gh. Constantinescu-Ismail, Soiurile de viţă cu polen întîlnite în podgoriile româneşti. Extras din „Analele Institutului de Cercetări Agronomice al României", Bucureşti, 1941.

TD = I. C. Teodorescu, Contribuţii la cunoaşt rea podgoriei Drăgăşani, în Podgoria Drăgăşani, Bucureşti, 1943, p. 6-34.

TD. MUNT., I-II = Texte dialectale Muntenia, Bucureşti, I, 1973; II, 1975.

TD. OLT. = Texte dialectale Oltenia, Bucureşti, 196

TDR = Tratat de dialectologie românească, Craiova, 1984.

TDRG = Dr. H. Tiktin, Rumänisch-deutsches Wörterbuch, Band I-III, Bukarest, Staatsdruckerei, I, 19o3; II, 1911; III, 1924.

Td.V = I. C. Teodorescu, Cum trebuie refăcute viile, în „Viaţa de ţară", an. II (1924) nr. 13, p. 5.

Te.S = I. C. Teodorescu, Soiuri rare de viţă în podgoriile româneşti. Contribuţii la Ampelografia Republicii Populare Române, în Comunicările Academiei Republicii Populare Române, tom. XI, nr. lo, 1959.

TEW = Lajos Tamás, Etymologisch-historisches Wörterbuch der ungarischen Elemente im Rumänischen (Unter Berücksichtigung der Mundartwörter), Budapest, 1966.

TF = Ikinci Tabi, Türkçe-fransizca Yeni Lûgat Nouveau dictionnaire turc-français, deuxième edition, Istambul-Ankara.

TG = I. C. Teodorescu, Pe urmele unor vechi podgorii ale geto-dacilor, Bucureşti, 19

TGl. = Mircea Tomescu, Glosar din judeţul Olt, Slatina, 1944.

TGr. = Teofil Teaha, Graiul din Valea Crişului Negru, Bucureşti, 1961.

TGs. = Al. O. Teodoreanu, Gastronomice, ediţie îngrijită de Grigore Damirescu şi Valentin Borda, prefaţă de George Muntean, Bucureşti, 1973.

Th. A = Dimitrie Hagi Theodoraky, Amintiri din trecutul negustoresc, industrial al profesiunilor libere şi meseriilor din România de dincoace de Milcov, Bucureşti, f.a.

TI = Prof. I. C. Teodorescu, Inventarul centrelor viticole cele mai importante din România. Extras din revista „România viticolă", n-rele 3, 4-5 şi 6, 1942, Bucureşti.

TIP = Al. O. Teodoreanu (Păstorel), Inter pocula, ediţie şi prefaţă de Titus Moraru. Cluj, 1973.

TM = Romulus Todoran, Material dialectal, I. Din însemnările lexicografice ale lui I. Micu Moldovanu, în MAT. DIALECT., I (1960), p. 9-28.

TMD = Romulus Todoran, Material dialectal, II. Graiul din Vîlcele (raionul Turda), în MAT. DIALECT., I (1960), p. 29-126.

TP = I. C. Teodorescu, Problemele actuale ale viticulturii, Bucureşti, 1934.

TPamf. = „Tudor Pamfile". Revistă de limbă, literatură şi artă populară, Dorohoi, an. I (1923) ş.u.

TPP = G. Dem. Teodorescu, Poesii populare române, Bucureşti, 1885.

TR = I. C. Teodorescu, Soiuri de viţe cultivat în România, Bucureşti, 1926.

Tr.B = Th. N. Trâpcea, Cuvintele de origine sîrbească din graiul bănăţean, în AUT., II (1964), p. 266-275.

TS = I. C. Teodorescu, Cele mai recomandabile specii şi varietăţi de viţe pentru România, Bucureşti, 1930.

TSP = I. C. Teodorescu, Sortimente provizorii pentru regiunile viticole ale României, în, „România viticolă", an. IV (1940), nr. 3, p. 93-101.

TSR = I. C. Teodorescu, Cîteva soiuri de viţe româneşti, în „Viaţa de ţară", an. III (1925), nr. 5, p. 5-7.

TT = Teofil Teaha, Texte dialectale din Oaş, în FD, VI (1969), p. 211-232.

TUDOR, O. = D. Tudor, Oltenia romană, ediţia a III-a, Bucureşti, 1968.

TV = I. C. Teodorescu, Viticultura, Bucureşti, f.a.

TVA = I. C. Teodorescu, Viţele americane portaltoi, Bucureşti, 1926.

TVD = I. C. Teodorescu, La viticulture dans la Dacie préromaine, I-er concours interna-

tional des vins, 12-22 août, 1968, Conseil Superieur de l'agriculture, Bucureşti.

ŢVR = I. C. Teodorescu, Valoarea productivă a viţelor româneşti. Extras din „Buletinul agriculturii", vol. II, nr. 3-4, 1928, Bucureşti, 1928.

Ţ

ŢP = Alexandru Ţiplea, Poezii populare din Maramureş, Bucureşti, 1906.

ŢV = Constantin Prisnea, Ţara viilor, Bucureşti, 1963.

U

U = Dr. A. Urbeanu, Studiul alcoolismului în România. I. Istoricul băuturilor alcoolice în România. II. Producţia şi consumaţia băuturilor alcoolice în România în raport cu populaţia în secolul al XIX-lea, Bucureşti, 1908.

UGl. = D. Udrescu, Glosar regional Argeş, Bucureşti, 1967.

UML = Új magyar lexicon, vol. I-VII, Akadémiai kiadó, Budapest, 1959-1972.

UV = Ioan Ursoianu, Viticultura în regiunea Mineşului, judeţul Arad, Bucureşti, 1930. (Extras din „Buletinul agriculturii", vol. I-II, nr. 1-4, 1930.)

V

V = Vasile Vaida, Material jargon de dia sălăgian, în „Tribuna", Sibiu, an. V (189o), nr. 83-97.

VCl. = Alexiu Viciu, Colinde din Ardeal. De de Crăciun şi credinţe poporane. Cul cu anotaţiuni şi glosar, Bucureşti,

VCt. = Alexandru Vasiliu, Cîntece, urături bocete de-ale poporului, adunate de. însoţite de 43 arii notate de d-na S Teodoreanu, Bucureşti, 19o9.

VG = V. Vîrcol, Graiul din Vîlcea, Bucure 191o.

VGl. = Alexiu Viciu, Glosar de cuvinte dial din graiul viu al poporului român di Ardeal, adunate şi explicate de... E din „Analele Academiei Române", seri tom. XXIX, Memoriile Secţiunii Liter Bucureşti, 19o6, p. 59-163.

VGS = M. Oşlobeanu, M. Oprean, I. Alexandr Magdalena Georgescu, P. Baniţă, L. J Viticultură generală şi specială, Bu reşti, 198o.

VIN = V. Cîrnu-Munteanu şi Corneliu Roman, Vinurile României. Studiu economic ş chimic, Bucureşti, 19oo.

VM = V. Vîrcol, Din graiul popular al jud Mehedinţi, în „Noua revistă română" Bucureşti, 191o vol. VIII, nr. 6, p 84-88.

VOC. AUT. = Grigore Brâncuş, Vocabularul autohton al limbii române, Bucureşti, 1983.

VP = Alexandru Vasiliu, Poveşti şi legende, culese de..., Bucureşti, 1928.

VS = Alexiu Viciu, Suplement la Glosar de cuvinte dialectale din graiul viu al poporului român din Ardeal, adunate şi explicate de..., Bucureşti, 1925.

VŢ = „Viaţa de ţară". Revistă de economie rurală, Bucureşti, an. I (1923) ş.u.

VUK_1 = Вук Стеф. Караџић, Српски рјечник истумачен њемачкијем и латинскијем ријечима, Биограду, 1852.

VUK_2 = Вук Стеф. Караџић, Idem, ediţia 1898.

VV = Petru Vancea, Vieritul sau cultivarea viţei de vie, Arad, 1898.

VVA = P. Viala et V. Vermorel, Traité général de viticulture. Ampélographie, tome I-VII, Paris, 1901-1910.

VVC = Th. Volcov, Valoarea comparativă a unor soiuri de viţe cultivate în podgoria Huşi, Huşi, 1935.

VVV = Dr. A. Vajkai, La viticulture et la viniculture paysannes en Hongrie, extrait des „Annales de la Société d'ethnographie française la vigne et le vin", Paris, 1950, nr. 1, p. 125-156.

W

WENDT = Heinz F. Wendt, Die türkischen Elemente im Rumänischen, Berlin, 1960.

WW = Ernst Wasserzieher, Kleines etymologisch Wörterbuch der deutschen Sprache, Leipzi 1971.

X

XENOPOL, I. = A. D. Xenopol, Istoria românilor din Dacia Traiană, vol. I, Iaşi, 1888.

Z

ZANNE, I-X = Iuliu A. Zanne, Proverbele românilor, vol. I-X, Bucureşti, 1895-1912.

ZRPh. = „Zeitschrift fur romanische Philologie", Halle, 1877 ş.u.

L I S T A L O C A L I T Ă Ţ I L O R[1]

I LOCALITĂŢI DIN REŢEAUA H

(Ancheta indirectă B. P. Hasdeu)[2]

A REPARTIŢIA LOCALITĂŢILOR PE JUDEŢE

ALBA

1 Cugir: H/XVII, 47^{v}-48^{r}, $3o5^{v}$-$3o6^{r}$

ARGEŞ

1 Slobozia: H/I, 6^{r}

2 Corbşori, Corbi (anterior, în fostul j. Ms): H/IV, 99^{v}

3 Băjeşti, Bălileşti (anterior, în fostul j. Ms): H/IX, 153

---

1 În localităţile de sub I-III marcate cu x s-au efectuat şi anchete directe de către autor; cele care au + au fost anchetate indirect.

2 Răspunsurile primite de B. P. Hasdeu, în perioada 1884-1892, la întrebarea nr. 58 din Chestionarul lingvistic, vol. I-XVIII, Biblioteca Academiei R. S. România, ms. rom. 3418-3436. Denumirile sînt actualizate după ultima împărţire administrativ-teritorială. După numele localităţii sînt trecute numele comunei (cînd comuna poartă numele satului, nu se repetă numele), volumul şi filele în care se află răspunsurile privitoare la terminologia viticolă. Lipsa indicaţiilor recto sau verso echivalează cu recto şi verso. Între paranteze s-au dat, unde a fost cazul, numele vechi al aşezării şi fostul judeţ de care a aparţinut localitatea.

4 Cotești, Godeni (anterior, în fostul j. Ms): H/IX, 212^{r}

5 Gîmbocel, Bogați (anterior, în fostul j. Ms): H/IX, 23o^{r}

6 Mihăești (anterior, în fostul j. Ms): H/IX, 361^{v}

7 Valea Mare, Priboieni (anterior, în fostul j. Ms): H/IX, 446^{v}

8 Văleni Podgoria (numită anterior Văleni, j. Ms), Călinești^{+}: H/IX, 471^{v}-472^{r}

9 Localitate neidentificată (în fostul j. Ms): H/IX, 5o8^{v}-5o9^{r}

lo Rîjleţu-Govora, Uda (anterior, în fostul j. Ol): H/XI, 13o^{r}

11 Săliştea (numită anterior Rîjleţu-Vieroşi, j. Ol), Uda: H/XI, 143^{v}-144^{r}

12 Malu, Bîrla (anterior, în fostul j. Tr): H/XIV, 93^{r}

13 Dîrmănești (anterior, în fostul j. Ms): H/XVI, 395^{r}

BACĂU

1 Buhuși (anterior, în fostul j. Nț): H/X, 1o6^{v}

2 Cîrligi, Filipești (anterior, în fostul j. Nț): H/X, 129^{v}

3 Frumoasa, Balcani (anterior, în fostul j. Nț)^{x}: H/X, 259^{r}

4 Balcani (anterior, în fostul j. Nț)†: H/X, 259^{r}

5 Corbasca (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: H/XIII, 41^{v}

6 Crăiești, Stănișești (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 114

7 Găiceana (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: H/XIII, 148^{v}

8 Găiceana, fostul sat Recea (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 171^{v}

9 Godinești de Jos, Vultureni (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: H/XIII 197

lo Godinești de Sus, Vultureni (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: H/XIII 197

11 Hurudești (anterior, în fostul j. Tc)^{x}: H/XIII, 216^{v}

12 Negulești, Dealu Morii (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 3o8^{v}

13 Ocheni, Huruieşti (anterior, în fostul j. Tc)[+]: H/XIII, 345[r]

14 Onceşti (numită anterior Onceştii Noi, j. Tc): H/XIII, 36o[v]-361[r]

15 Onceştii Vechi, Onceşti (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 371[v]-372[r]

16 Băchitoasa (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 4o4[v]

17 Şendreşti, Motoşeni (anterior, în fostul j. Tt): H/XIII, 414[v]; H/XV, 489[v]

18 Spria, Coloneşti (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 436[v]

19 Stănişeşti (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 445[v]-446[r]

2o Căbeşti, Podu Turcului (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 98[r]

21 Plopana (anterior, în fostul j. Tt)[x]: H/XV, 423[v]

22 Cociu (numită anterior Stănueşti, j. Tt), Motoşeni: H/XV, 5o2[v]

23 Lipova (anterior, în fostul j. Vs)[x]: H/XVI, 237[v]

BOTOŞANI

1 Brehuieşti, Vlădeni[x]: H/I, 19[r]

2 Călineşti, Bucecea[x]: H/I, 33[r]

3 Cristeşti[x]: H/I, 55[r]-56[r]

4 Poiana, Vorona: H/I, 83[v]-84[r]

BRAŞOV

1 Mărgineni, Hîrseni: H/XVII, 139[v]

2 Zărneşti, fostul sat Tohanul Vechi[+]: H/XVII, 362

3 Voila[x]: H/XVII, 437

BRĂILA

1 Cazasu, Tudor Vladimirescu: H/I, 119[v]

2 Tufeşti (numită anterior Ceacîru)[x]: H/I, 128[v]

3 Cotu Lung, Siliştea: H/I, 168[r]

4 Filipeşti, Surdila-Găiseanca: H/I, 187[v]

Lacu Rezii, Înşurăţei[x]: H/I, 2o4[r]

6 Latinu, Măxineni[x]: H/I, 234

7 Zăvoaia (numită anterior Slujitorii-Alboteşti)[+]: H/I, 267[v], 284

8 Stăncuţa[x]: H/I, 294[v]-295[r]

9 Stanca, Stăncuţa[+]: H/I, 294[v]-295[r]

lo Surdila-Greci, H/I, 314[r]

11 Şuţeşti[x]: H/I, 326[r]

12 Tătaru, Dudeşti: H/I, 342[v]-343[r]

13 Tichileşti[+]: H/I, 363[v]

14 Viziru[x]: H/I, 381[v]

15 Localitate neidentificată (în fostul j. Br): H/I, 4ol

16 Localitate neidentificată („din spre baltă"; în fostul j. Br): H/I, 414

17 Corbu Vechi (numită anterior Corbu, j. RS), Măxineni: H/XII, 11

18 Vişani (anterior, în fostul j. RS)[+]: H/XII, 237[r]

BUZĂU

1 Ruşeţu (anterior, în fostul j. Br)[+]: H/I, 26o[v]

2 Blăjani[+]: H/II, 11[v]

3 Fundeni, Zărneşti: H/II, 57[v]-58[r]

4 Găvăneşti, Săgeata: H/II, 87[r]

5 Gherăseni[+]: H/II, 98[v]

6 Glodeanu-Siliştea[+]: H/II, 115[v]-116[r]

7 Lipia, Merei: H/II, 125

8 Mărăcineni[+]: H/II, 141[v]

9 Pietroasele (numită anterior Pietroasa)[x]: H/II, 165

lo Pogoanele[+]: H/II, 176[r]

11 Săruleşti[+]: H/II, 193[r]

12 Stîlpu[+]: H/II, 2o7[r]

13 Zărneştii de Slănic (numită anterior Zărneştii-Cîlnău): H/II, 218[v]-22o[r]

14 Bălăceanu (anterior, în fostul j. RS)[+]: H/XII, 5[r]

15 Buda (anterior, în fostul j. RS)[+]: H/XII, 91[v]-92[r]

16 Budeşti, Chiliile (anterior, în fostul j. RS): H/XII, 1o5[r]

17 Deduleşti, Topliceni (anterior în fostul j. RS): H/XII, 132[r], 136[r]

18 Topliceni (numită anterior Zgîrciţi, j. RS)[+]: H/XII, 2o2[v]

CARAŞ-SEVERIN

1 Bucova, Băuţar: H/XVIII, 4o

2 Mehadia[x]: H/XVIII, 26o[v]

3 Teregova: H/XVIII, 283[r]

4 Tincova, Sacu: H/XVIII, 291[v]

CĂLĂRAŞI

1 Ceacu, Cuza Vodă (anterior, în fostul j. Il): H/VII, 75

2 Lupşanu (anterior, în fostul j. Il)[x]: H/VII, 257[r]

3 Borcea, fostul sat Pietroiu (anterior, în fostul j. Il): H/VII, 354[v]

CONSTANŢA

1 Viile (numită anterior Beilic), Ion Corvin: H/II, 243[r]

2 Ciobanu[+]: H/II, 251[v]

3 Gîrliciu[+]: H/II, 27o[v]

4 Dunăreni (numită anterior Mîrleanu), Aliman[x]: H/II, 28o[v]-281[r]

5 Băneasa (numită anterior Parachioi)[+]: H/II, 289[r]

6 Basova[x]: H/II, 297[v]-298[r]

7 Satu Nou, Oltina: H/II, 3o9[v]

8 Topalu[x]: H/II, 319[r]

DÎMBOVIŢA

Băleni-Sîrbi, Băleni: H/IV, 8[r]

Băleni-Români, Băleni: H/IV, 26[r]

3 Bilciureşti[+]: H/IV, 52[v]

4 Cobia[+]: H/IV, 83[r]

5 Cucuteni, Moţăieni: H/IV, 1o4[v]

6 Finta[+]: H/IV, 115[r]

Măneşti[x]: H/IV, 138[v]

8 Pietroşiţa[+]: H/IV, 152[v]

9 Runcu[+]: H/IV, 221[r]

1o Săcueni, Gura Ocniţei: H/IV, 245[r]-246[v]

11 Serdanu, Lunguleţu: H/IV, 268[r]

12 Titu: H/IV, 318[r]

13 Micloşanii Mari, Malu cu Flori (anterior, în fostul j. Ms): H/IX, 3o5[r]

14 Micloşanii Mici, Malu cu Flori (anterior, în fostul j. Ms): H/IX, 3o5[r]

15 Mărginenii de Sus, Dărmăneşti (anterior, în fostul j. Ph): 362[v]

DOLJ

1 Prunet (numită anterior Adunaţii de Geormane), Bratovoeşti: H/V, 3[v]

2 Leu (anterior, în fostul j. Rţ): H/V, 4[r]

3 Argetoaia: H/V, 9[v]

4 Băileşti: H/V, 16[r]

5 Bîrca[x]: H/V, 28[v]

6 Bodăieşti, Melineşti: H/V, 34[v]

7 Breasta: H/V, 7o[v]

8 Bucovăţ: H/V, 81[r]

9 Bulzeşti: H/V, 88[v]

1o Calopăr: H/V, 97[v]

11 Cioroiaşi: H/V, 121[v]

12 Ciutura, Vîrvoru de Jos: H/V, 131[v]

13 Comoşteni, Gîngiova: H/V, 134[v]

14 Coţofenii din Dos: H/V, 137[r]

15 Secui, Teasc: H/V, 15o[v]

16 Dobridor, Moţăţei: H/V, 158[v]

17 Drănic[x]: H/V, 165[v]

18 Galiciuica, Giubega: H/V, 2o7[v]-2o8[r]

19 Gherceşti: H/V, 234[v]

2o Goieşti: H/V, 248

21 Gogoşu: H/V, 256; H/XVI, 38o[r]

22 Ostroveni, fostul sat Grindeni[x]: H/V, 272[v]

23 Gubaucea, Vela: H/V, 278

24 Işalniţa: H/V, 287[v]

25 Locusteni, Daneţi: H/V, 293[v]

26 Măceşu de Jos: H/V, 296[v]

27 Maglavit[x]: H/V, 3o2[v]

28 Mălăeşti, Goieşti: H/V, 313[r]

29 Melineşti: H/V, 319[r]

3o Murgaşi: H/V, 324[r]

31 Pieleşti: H/V, 35o[v]-351[v]

32 Piscu Vechi[x]: H/V, 367[r]

33 Pleniţa[x]: H/V, 374[r]

34 Plosca, Bistreţ: H/V, 38o[v]

35 Unirea (numită anterior Risipiţi): H/V, 393

36 Sălcuţa: H/V, 4o3[v]

37 Scăeşti: H/V, 4o7[v]

38 Seaca de Cîmp; H/V, 415^{r}

39 Seaca de Pădure: H/V, 429^{r}

4o Secui, Teasc: H/V, 433^{v}

41 Siliştea Crucii: H/V, 441^{v}

Şimnicu de Sus: H/V, 447^{r}

43 Şimnicu de Jos, Craiova: H/V, 447^{r}

44 Tălpaş, Fărcaş: H/V, 458^{r}

45 Amărăşti, Fărcaş: H/V, 458^{r}

46 Tencănău, Sălcuţa: H/V, 472

47 Vela: H/V, 482

GALAŢI

Balinteşti, Bereşti-Meria (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 13^{v}-14^{r}

2 Băneasa (anterior, în fostul j. Cr)^{x}: H/III, 37^{v}

3 Bereşti (anterior, în fostul j. Cr)^{x}: H/III, 47^{v}

4 Braniştea (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: H/III, 65

5 Cuca (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: H/III, 85^{v}

6 Rediu (numită anterior Oasele, j. Cr): H/III, 95^{r}

7 Cudalbi (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: H/III, 1o1^{v}

8 Cavadineşti (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 1o7^{v}-1o8^{r}

9 Rogojeni, Suceveni (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 116^{r}, 1

1o Drăguşeni (numită anterior Diocheţi, j. Cr): H/III, 139^{r}

11 Fîrţăneşti (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: H/III, 143^{r}

12 Folteşti (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: H/III, 151^{v}, 166^{v}-167^{r}

13 Frumuşiţa (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: H/III, 193^{r}

14 Galaţi (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 2o7^{v}-2o8^{r}, 223^{r}

15 Găneşti, Cavadineşti (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 226^{r}

16 Jorăşti (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 242

17 Măcişeni, Corni (anterior, în fostul j. Cr)+: H/III, 279

18 Măstăcani (anterior, în fostul j. Cr)+: H/III, 3o5-3o6^{v}

19 Moscu, Tîrgu Bujor (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 324^{v}

2o Oancea (anterior, în fostul j. Cr)+: H/III, 349^{v}

21 Piscu (anterior, în fostul j. Cr)+: H/III, 359^{v}-36o^{r}

22 Prodăneşti, Bereşti-Meria (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 377^{v}

Şivita, Tuluceşti (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 385^{r}

24 Slobozia-Conachi (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 399^{r}

25 Smulţi (anterior, în fostul j. Cr)+: H/III, 4o8^{r}, 423^{v}-424^{r}

26 Tîrgu Bujor (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 448

27 Tuluceşti (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 462^{v}

28 Vîrlezi (anterior, în fostul j. Cr)+: H/III, 486^{v}

29 Vlădeşti (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 496^{v}

3o Barcea (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 2^{v}

31 Brăhăşeşti (anterior, în fostul j. Tc)+: H/XIII, 23^{v}-24^{r}

32 Matca (anterior, în fostul j. Tc)+: H/XIII, 5o^{v}-51^{r}

33 Corod (anterior, în fostul j. Tc)+: H/XIII, 64^{r}, 78^{v}-79^{r}

34 Fundeni (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 125^{v}, 134

35 Ionăşeşti, Nicoreşti (anterior, în fostul j. Tc)X: H/XIII, 228^{r}

36 Movileni (anterior, în fostul j. Tc)+: H/XIII, 268^{v}-269^{r}

37 Nărteşti, Gohor (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 289^{v}

38 Nicoreşti (anterior, în fostul j. Tc)X: H/XIII, 324^{r}, 335^{r}

39 Poiana, Nicoreşti (anterior, în fostul j. Tc)X: H/XIII, 387^{v}-388^{r}

4o Liesti, fostul sat Şerbeşti (anterior, în fostul j. Tc)X: H/XIII, 423^{v}-424^{r}

41 Ţepu (anterior, în fostul j. Tc)X: H/XIII, 468^{v}

42 Ţigăneşti, Munteni (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 48o^{v}

43 Torceşti, Umbrăreşti (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 486^{r}

44 Tudor Vladimirescu (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 489^{r}, 492^{r}

Umbrăreşti (anterior, în fostul Tc)+: H/XIII, 495v

Vizureşti, Buciumeni (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 508r

47 Bălăbăneşti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 15v

48 Lungeşti, Bălăbăneşti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 359r

GORJ

1 Căpreni (anterior, în fostul j. Dj)+: H/V, 102

2 Floreşti, Ţînţăreni (anterior, în fostul j. Dj): H/V, 185

Poiana (numită anterior Poiana de Sus, j. Dj), Turburea: H/V,

4 Rovinari, fostul sat Poiana, Bîlteni: H/V, 389r

Mierea, Cruşeţ (anterior, în fostul j. Dj): H/V, 458r

6 Zăicoiu, Dănciuleşti (anterior, în fostul j. Dj): H/V, 458r

7 Pîrîu de Vale (numită anterior Pîrîu), Godineşti: H/VI, 233r

8 Polovragi: H/VI, 235v

9 Tismana+: H/IX, 4r

10 Cătunele (anterior, în fostul j. Mh)+: H/IX, 35v

11 Cleşneşti, Glogova (anterior, în fostul j. Mh): H/IX, 40r

HUNEDOARA

1 Haţeg: H/XVII, 60v-61v, 90v

2 Păucineşti, Sarmizegetusa: H/XVII, 254r

3 Veţel: H/XVII, 412r

4 Herepeia, Veţel: H/XVII, 412r

5 Herepeia, fostul sat Vulcez, Veţel: H/XVII, 412r

6 Căoi, Veţel: H/XVII, 412r

7 Sarmizegetusa (numită anterior Grădişte): HXVIII, 102v

8 Baia de Criş: H/XVIII, 301v-302r

9 Bobîlna, Rapoltu Mare: H/XVIII, 301v-302r

IALOMIŢA

1 Borăneşti, Coşereni: H/VII, 26

2 Broşteni, Ion Roată: H/VII, 48^{v}

3 Grădiştea (numită anterior Cacomeanca)[+]: H/VII, 67^{v}

4 Cegani, Borduşani: H/VII, 83^{r}

5 Copazu, Balaciu: H/VII, 119^{v}-$12o^{r}$

6 Cosîmbeşti[x]: H/VII, $13o^{v}$-131^{r}

7 Coşereni[+]: H/VII, 147^{v}-148^{r}

8 Iazu, Scînteia: H/VII, 222^{v}

9 Ciulniţa, fostul sat Larga: H/VII, 244^{r}

1o Mărculeşti, Cosîmbeşti: H/VII, 313^{v}

11 Ograda, Bucu[+]: H/VII, 325^{v}

12 Perieţi[+]: H/VII, 334^{v}

13 Giurgeni, fostul sat Piua Pietrei[x]: H/VII, 369^{r}

14 Poiana, Ciulniţa: H/VII, $4o5^{r}$

15 Reviga[+]: H/VII, 437^{r}

16 Slobozia: H/VII, 475^{v}

17 Ţăndărei[+]: H/VII, $5o4^{r}$

IAŞI

1 Bohotin, Răducăneni (anterior, în fostul j. Fl)[x]: H/VI, 44^{r}

2 Covasna, Costuleni (anterior, în fostul j. Fl)[x]: H/VI, 63^{r}

3 Cozmeşti (anterior, în fostul j. Fl)[x]: H/VI, 74^{r}

4 Zberoaia, Gorban (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 227^{v}

5 Aroneanu[x]: $H/VIII_1$, 5^{v}-6^{r}, 18^{v}-19^{r}

6 Bădeni, Scobinţi[x]: $H/VIII_1$, 42, 69^{v}-71^{r}

7 Băiceni, Cucuteni[x]: $H/VIII_1$, 96^{v}

8 Belceşti[x]: $H/VIII_1$, $1o8^{v}$

9 Bivolari[x]: $H/VIII_1$, 119^{v}

1o Bosia[x]: $H/VIII_1$, 137^{v}

1. Iaşi, cartierul Bucium[X]: H/VIII$_1$, 141^v-142^r
Bîrnova[X]: H/VIII$_1$, 156^r
Cîrjoaia, Cotnari[X]: H/VIII$_1$, 165^v-166^r
4 Chişcăreni, Şipote: H/VIII$_1$, 187
15 Ciurea[X]: H/VIII$_1$, 2o2^r
16 Comarna[X]: H/VIII$_1$, 2o5^r
cartierul Copou[X]: H/VIII$_1$, 213^r
18 Costuleni[X]: H/VIII$_1$, 232^r
Crucea, Lungani[X]: H/VIII$_1$, 236^v
Cucuteni, Leţcani[X]: H/VIII$_1$, 242^v, 255
Cucuteni[X]: H/VIII$_1$, 273^v
22 Dădeşti, Tîrgu Frumos[X]: H/VIII$_1$, 282
23 Iaşi, cartierul Galata[X]: H/VIII$_1$, 289^r
24 Găureni, Miroslava: H/VIII$_1$, 296^r
25 Golăieşti[X]: H/VIII$_1$, 3lo^r
26 Goruni, Tomeşti: H/VIII$_1$, 314
27 Hodora, Cotnari[X]: H/VIII$_1$, 348^v
28 Horleşti[X]: H/VIII$_1$, 354^v
29 Măcăreşti, Prisăcani[X]: H/VIII$_2$, 11^v, 15^r
3o Miroslava[X]: H/VIII$_2$, 3o^v-32^r
31 Mogoşeşti[X]: H/VIII$_2$, 52^r
32 Osoi, Comarna[X]: H/VIII$_2$, 66
33 Perieni, Probota: H/VIII$_2$, 73^r
34 Podu Iloaiei[X]: H/VIII$_2$, 81, 114^v-115^r
35 Poieni, Schitu Duca[X]: H/VIII$_2$, 89^v
36 Popeşti[X]: H/VIII$_2$, 97^r, 1o8^v
37 Prisăcani[X]: H/VIII$_2$, 117^r
38 Rediu (numit anterior Rediu-Tatar)[X]: H/VIII$_2$, 133^r-135^r
39 Românești[X]: H/VIII$_2$, 141^r

40 Rădeni, Trifeşti[X]: H/VIII$_2$, 152

41 Roşcani, Trifeşti[X]: H/VIII$_2$, 159[V]

42 Sculeni, Victoria[X]: H/VIII$_2$, 165

43 Sineşti[X]: H/VIII$_2$, 172[r]

44 Şipote[X]: H/VIII$_2$, 179[r], 192[v]

45 Sîrca, Bălţaţi[X]: H/VIII$_2$, 199[v]

46 Stînca, Victoria[X]: H/VIII$_2$, 2o4[v]

47 Storneşti, Sineşti[X]: H/VIII$_2$, 212[v]-213[r]

48 Tîrgu Frumos[X]: H/VIII$_2$, 218[v], 226[v]

49 Tomeşti[X]: H/VIII$_2$, 234[v]-235[r], 24o

5o Voineşti[X]: H/VIII$_2$, 25o, 258

51 Voroveşti, Miroslava[X]: H/VIII$_2$, 266[v]-267[r]

52 Zaboloteni, Trifeşti[X]: H/VIII$_2$, 276[v]-277[r]

53 Horleşti, Rediu[X]: H/VIII$_2$, 296[r]

54 Horleşti, fostul sat Zahorna, Rediu[X]: H/VIII$_2$, 3ol[r]

55 Lespezi (anterior, în fostul j. Sv)[X]: H/XII, 4o2[r]

56 Mirosloveşti (anterior, în fostul j. Sv)[X]: H/XII, 456[r]

57 Ruginoasa (anterior, în fostul j. Sv)[X]: H/XII, 549[r], 568[v]

58 Vascani, Ruginoasa (anterior, în fostul j. Sv)[X]: H/XII, 549[r]

59 Bodeşti, Scînteia (anterior, în fostul j. Vs)[X]: H/XVI, 95[v]

6o Cuza Vodă (numită anterior Horăşti, j. Vs), Ipatele[X]: H/XVI, 1o3

61 Ciorteşti (anterior, în fostul j. Vs)[X]: H/XVI, 124[r]

62 Ipatele (anterior, în fostul j. Vs)[X]: H/XVI, 216[v]

63 Tungujei, Ţibăneşti (anterior, în fostul j. Vs): H/XVI, 3o9[v]

64 Ţibăneşti (anterior, în fostul j. Vs)[X]: H/XVI, 328[r]

MEHEDINŢI

1 Baia de Aramă[X]: H/IX, 4[r]

2 Bistriţa, Hinova: H/IX, 17[v]

Braniştea, Vînători: H/IX, 24^{r}

4 Comăneşti, Bala: H/IX, 5o^{r}

5 Cosovăţ, Brezniţa-Motru: H/IX, 55^{v}

6 Prunişor^{+}: H/IX, 69^{v}-7o^{r}

7 Rudina, Bala: H/IX, 86^{r}

8 Şişeşti^{+}: H/IX, 113^{v}-114^{r}

9 Vînju Mare^{+}: H/IX, 121^{v}; H/XVI, 4oo^{r}

lo Localitate neidentificată, în fosta plasă Dumbrava: H/IX, 135^{r}

11 Orşova: H/XVIII, 26o^{v}

NEAMŢ

1 Bistricioara, Ceahlău^{+}: H/X, 29^{v}, 43^{r}

2 Boiştea, Petricani^{+}: H/X, 81^{v}, 395^{v}

3 Costişa: H/X, 141^{r}

4 Crăcăoani^{+}: H/X, 15o^{r}, 185^{r}

5 Piatra-Neamţ, fostul sat Doamna: H/X, 2o5^{r}

6 Dragomireşti: H/X, 245^{r}

7 Grumăzeşti^{+}: H/X, 31o^{r}

8 Negreşti, Dobreni: H/X, 353^{v}

9 Pîngăraţi^{+}: H/X, 366^{v}

lo Dumbrava (numită anterior Graşi), Timişeşti: H/X, 383^{v}

11 Petricani^{+}: H/X, 399^{r}, 4o6^{v}

12 Ceahlău (numită anterior Răpciuni)$^{+}$: H/X, 419^{v}

13 Ghigoieşti, Ştefan cel Mare: H/X, 445

14 Siliştea, Români: H/X, 464^{v}, 476^{v}

15 Războienii de Jos (numită anterior Uscaţi), Războieni: H/X, 534^{v}

16 Dumbrava Roşie: H/X, 571^{r}

17 Zăneşti^{x}: H/X, 581^{r}

OLT

1 Alimăneşti, Izvoarele: H/XI, 5^{r}

2 Izvoarele^{+}: H/XI, 5^{r}

3 Bălăneşti, Mărunţei: H/XI, 16

4 Chilia, Făgeţelu: H/XI, 26^{r}

5 Constantineşti, Scorniceşti: H/XI, 39^{r}

6 Crăciunel, fostul sat Crăciuneii de Sus, Radomireşti: H/XI, 46^{r}

7 Ibăneşti, Cungrea: H/XI, 73^{r}

8 Mereni, Bărăşti: H/XI, 84^{v}

9 Negreni, Scorniceşti: H/XI, 95^{v}

10 Potcoava^{+}: H/XI, 115^{v}

11 Scorniceşti^{x}: H/XI, 165^{v}

12 Spineni^{+}: H/XI, 191^{v}

13 Mărunţei^{+}: H/XI, 246^{r}

14 Mărunţei, fostul sat Vlişoara: H/XI, 246^{r}

15 Vlaici, Coloneşti: H/XI, 259^{r}

16 Rusăneşti (numită anterior Rusăneştii de Jos, j. Rţ)^{x}: H/XII 258^{v}-259^{r}

17 Gostavăţu (anterior, în fostul j. Rţ)^{x}: H/XII, 268^{v}

18 Tufeni (anterior, în fostul j. Tr)$^{+}$: H/XIV, 244^{r}

PRAHOVA

1 Băicoi: H/XI, 267^{v}

2 Brebu: H/XI, 273^{v}

3 Călineşti, Floreşti: H/XI, 311^{r}

4 Drajna de Sus, Drajna: H/XI, 325^{v}-326^{v}

5 Măgureni^{+}: H/XI, 334^{v}-335^{v}

6 Mălăieşti, Rîfov: H/XI, 349

7 Boldeşti-Scăeni, fostul sat Scăeni^{+}: H/XI, 400^{v}-401^{r}

SIBIU

Veştem, Şelimbăr: H/XVII, 4o5^{v}

Orlat^{+}: H/XVII, 226

SUCEAVA

Dorna Arini, fostul sat Gura Negrii: H/XII, 35o^{r}

Mălini: H/XII, 428^{v}

Preuteşti: H/XII, 475^{v}

Rădăşeni^{x}: H/XII, 513^{r}

TELEORMAN

Segarcea Vale: H/XI, 177

Băneasa, Salcia: H/XIV, 17^{v}

3 Brînceni^{+}: H/XIV, 21^{r}

4 Caravaneţi, Călmăţuiu: H/XIV, 29^{r}

5 Năvodari (numită anterior Cioara), Seaca: H/XIV, 64^{v}-65^{r}

6 Crîngeni^{+}: H/XIV, 71^{v}-72^{r}

7 Dracea, Crîngu: H/XIV, 84^{r}

8 Turnu Măgurele, fostul sat Odaia: H/XIV, 1o3^{r}

9 Brebina (numită anterior Papa), Scrioaştea: H/XIV, 15o^{v}

1o Teleormanu (numită anterior Pielea), Mîrzăneşti: H/XIV, 159^{v}

11 Urluiu (numită anterior Pîrlita), Bogdana: H/XIV, 173^{r}

12 Lunca (numită anterior Rîioasa)$^{+}$: H/XIV, 185^{v}-186^{r}

13 Scrioaştea^{x}: H/XIV, 199^{v}

14 Spătărei (numită anterior Spătaru), Furculeşti: H/XIV, 222^{r}

15 Voivoda, Furculeşti: H/XIV, 3oo^{r}-3o1^{r}

TIMIŞ

1 Comloşu Mare^{x}: H/IV, 175^{v}; H/XVIII, 3^{r}-4^{v}

2 Comloşu Mic, Comloşu Mare: H/IV, 175^{v}; H/XVIII, 3^{r}-4^{v}

3 Făget: H/XVIII, 7o

4 Nevrincea, Bethausen: H/XVIII, 241^{v}-242^{r}

5 Timişoara: H/XVIII, 276^{v}

6 Visag, Victor Vlad Delamarina: H/XVIII, 3ol^{v}-3o2^{r}

TULCEA

1 Dăeni (anterior, în fostul j. Ct): H/II, 261^{v}

2 Enisala, Sarichioi: H/XIV, 34o^{r}

3 Garvăn, Jijila: H/XIV, 348^{v}

4 Greci: H/XIV, 352^{v}

5 Agighiol, Valea Nucarilor: H/XIV, 358^{v}

6 Luncaviţa^{x}: H/XIV, 374^{r}

7 Murighiol: H/XIV, 39o^{r}

8 Niculiţel^{x}: H/XIV, 395^{v}-396^{r}

9 Peceneaga: H/XIV, 415^{v}-416^{r}

lo Traian (fosta com. Satu Nou), Cerna: H/XIV, 435^{v}

ll Somova^{x}: H/XIV, 444

12 Văcăreni, Luncaviţa: H/XIV, 463

13 Rîndunica (numită anterior Congaz), Mihail Kogălniceanu: H/XIV, 477^{r}-478^{v}

VASLUI

1 Lupeşti, Măluşteni (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: H/III, 26o^{v}

2 Măluşteni (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 286^{v}-287^{r}

3 Ţuţcani, Măluşteni (anterior, în fostul j. Cr): H/III, 472^{v}

4 Albeşti (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 15^{v}

5 Viişoara (numită anterior Băseşti, j. Fl): H/VI, 23^{r}-24^{r}

6 Boţeşti (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 49^{r}

7 Buneşti, Buneşti-Avereşti (anterior, în fostul j. Fl): H/VI,

8 Deleni, Hoceni (anterior, în fostul Fl): H/VI, 8o^{r}

9 Dodeşti, Viişoara (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 93

1o Epureni, Duda-Epureni (anterior, în fostul j. Fl)^{X}: H/VI, 113^{v}

11 Găgeşti (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 124^{v}

12 Grumezoaia, Dimitrie Cantemir (anterior, în fostul j. Fl)^{X}: H/
132^{r}

13 Ivăneşti, Pădureni (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 152^{r}

14 Mălăieşti, Vutcani (anterior, în fostul j. Fl)^{X}: H/VI, 171^{r}

Oltenești (anterior, în fostul j. Fl)^{X}: H/VI, 181^{v}-182^{r}

16 Pîhneşti, Arsura (anterior, în fostul j. Fl)^{X}: H/VI, 187^{v}

17 Rosieşti (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 198^{v}-199^{r}

Şişcani, Hoceni (anterior, în fostul j. Fl): H/VI, 2o6^{v}-2o7^{r}

19 Stănileşti (anterior, în fostul j. Fl)^{X}: H/VI, 214^{v}

2o Stoişeşti, Banca (anterior, în fostul j. Fl)^{X}: H/VI, 22o^{v}

21 Avrămeşti, Voineşti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 3

Băcani (anterior, în fostul j. Tt)^{X}: H/XV, 9^{v}

Blăgeşti (anterior, în fostul j. Tt)^{X}: H/XV, 49-5o^{r}

Bogdana (anterior, în fostul j. Tt)^{X}: H/XV, 6o^{v}

25 Bogdăniţa (anterior, în fostul j. Tt)^{X}: H/XV, 66^{r}

26 Bogeşti, Pogana (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 8o^{v}

27 Brădeşti, Vinderei (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 88^{v}-89^{r}

28 Lăleşti, Puieşti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 11o^{v}

29 Călimăneşti, Puieşti (anterior, în fostul j. Tt)^{X}: H/XV, 11o^{v}

3o Cîrjoani, Pogana (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 142-143^{v}

31 Corodeşti, Ghergheşti (anterior, în fostul j. Tt)^{X}: H/XV, 214

32 Costeşti (anterior, în fostul j. Tt)^{X}: H/XV, 231^{r}

33 Docani, Vinderei (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 242^{v}

34 Dragomireşti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 263^{v}

35 Epureni (anterior, în fostul j. Tt)[X]: H/XV, 274

36 Floreşti, Poieneşti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 298[v]

37 Fruntişeni, Griviţa (anterior, în fostul j. Tt)[X]: H/XV, 3o6[r]

38 Gîlţeşti, Puieşti (anterior, în fostul j. Tt)[X]: H/XV, 316[v]

39 Grăjdeni, Griviţa (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 328, 335[v]-336[r]

4o Ibăneşti, Alexandru Vlahuţă (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 342[r]

41 Mînzaţi, Alexandru Vlahuţă (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 368[v]

42 Ghergheşti, fostul sat Miceşti, j. Tt: H/XV, 378[r]

43 Obîrşeni, Vinderei (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 39o[v]-391[r]

44 Odaia Bursucani, Griviţa (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 399[v]

45 Perieni (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 4o7

46 Puntişeni, Costeşti (anterior, în fostul j. Tt): H/472[r]

47 Stîncăşeni, Voineşti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 496[v]

48 Bogdăneşti (anterior, în fostul j. Tt)[X]: H/XV, 5o7[v]

49 Vinderei (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, 514[r]

5o Bîrzeşti, Ştefan cel Mare[X]: H/XVI, 65[v]-66[v]

51 Bereasa, Dăneşti: H/XVI, 79

52 Buda, Oşeşti: H/XVI, 112[r]

53 Rafaila, Todireşti[X]: H/XVI, 112[r]

54 Buhăieşti, Vultureşti[X]: H/XVI, 117[v]

55 Codăeşti: H/XVI, 131[r]

56 Cozmeşti, Deleşti: H/XVI, 142[v]

57 Dăneşti[X]: H/XVI, 146[r]

58 Deleni: H/XVI, 15o[v]

59 Doagele, Dragomireşti: H/XVI, 159[r]

6o Dumeşti[X]: H/XVI, 171[v]-172[r]

61 Fereşti: H/XVI, 188^{v}

62 Gîrceni^{x}: H/XVI, 195^{v}, 2o7

63 Ivăneşti^{x}: H/XVI, 223^{v}-224^{r}

64 Laza^{x}: H/XVI, 232^{v}

65 Lipovăţ^{x}: H/XVI, 247

66 Mînjeşti, Muntenii de Jos: H/XVI, 258

67 Mirceşti, Tăcuta: H/XVI, 271^{r}

68 Muntenii de Jos^{x}: H/XVI, 28o^{r}

69 Negreşti^{x}: H/XVI, 287^{r}

7o Poieneşti^{x}: H/XVI, 294^{v}

71 Ştiobărani, Soleşti: H/XVI, 3o4^{v}

72 Telejna, Zăpodeni: H/XVI, 32o^{r}

Văleni (numită anterior Valea Rea): H/XVI, 338^{r}

74 Zăpodeni: H/XVI, 349^{r}

VÎLCEA

1 Ţepeşti, fostul sat Crăpăturile, Tetoiu: H/XVI, 3^{v}

2 Suteşti^{x}: H/XVI, 3o^{r}

Zăvoieni, Măciuca: H/XVI, 41

VRANCEA

1 Livezile (numită anterior Găuri, j. Pt), Vizantea-Livezi: H/XI, 436^{r}

2 Ireşti, Vidra (anterior, în fostul j. Pt): H/XI, 468^{v}

3 Năruja (anterior, în fostul j. Pt): H/XI, 486^{v}

4 Paltim (anterior, în fostul j. Pt): H/XI, 5o2^{v}

5 Răcoasa (anterior, în fostul j. Pt)$^{+}$: H/XI, 516^{r}

6 Bogza, Sihlea (anterior, în fostul j. RS): H/XII, 19

7 Bordeasca Veche, fostul sat Obileşti, Tătăramu (anterior, în fostul j. RS): H/XII, 169^{v}

8 Coroteni, Slobozia Bradului (anterior, în fostul j. RS): H/XII, 215^{v}-216^{r}

9 Tîmboeşti (anterior, în fostul j. RS): H/XII, 225^{v}-226^{r}

10 Boghesti (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 9

11 Buda, Corbiţa (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 35

12 Corbiţa (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, $5o^{v}$-51^{r}

13 Homocea (anterior, în fostul j. Tc)+: H/XIII, $2o6^{v}$

14 Lespezi, Homocea (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 247^{v}

15 Muncelu, Străoane (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, 284^{v}

16 Costişa (numită anterior Valea Rea de Jos), Tănăsoaia (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, $5o2^{r}$

17 Costişa de Sus (numită anterior Valea Rea de Sus), Tănăsoaia (anterior, în fostul j. Tc): H/XIII, $5o2^{r}$

18 Prisecani, Boghesti (anterior, în fostul j. Tt): H/XV, $45o^{v}$

LOCALITĂŢI NEIDENTIFICATE

1 Moldova: H/XVI, $4o2^{r}$, $4o5^{r}$, 412^{r}, 444^{r}

2 Muntenia: H/XVI, 425^{r}

3 Banat: H/XVIII, 267 (fosta localitate Srediştea Mică)

4 ?: H/XVI, 372^{r}

B COMPONENŢA VOLUMELOR H

H/I

1 Slobozia, Ag: 6^{r}

2 Brehuieşti, Vlădeni, Bt^{x}: 19^{r}

3 Călineşti, Bucecea, Bt^{x}: 33^{r}

4 Cristeşti, Bt^{x}: 55^{r}-56^{r}

5 Poiana, Vorona, Bt: 83^{v}-84^{r}

6 Cazasu, Tudor Vladimirescu, Br: 119^{v}

7 Tufeşti (numită anterior Ceacîru), Br^{x}: 128^{v}

8 Cotu Lung, Siliştea, Br: 168^{r}

9 Filipeşti, Surdila-Găiseanca, Br: 187^{v}

1o Lacu Rezii, Însurăţei, Br^{x}: 2o4^{r}

11 Latinu, Măxineni, Br^{x}: 234^{v}

12 Ruşeţu, Bz (anterior, în fostul j. Br)$^{+}$: 26o^{v}

13 Zăvoaia (numită anterior Slujitorii-Albotești), Br^{+}: 267^{v}, 284^{r}

14 Stăncuţa, Br^{x}: 294^{v}-295^{r}

15 Stanca, Stăncuţa, Br^{+}: 294^{v}-295^{r}

16 Surdila-Greci, Br: 314^{r}

17 Şuţeşti, Br^{x}: 326^{r}

18 Tătaru, Dudeşti, Br: 342^{v}-343^{r}

19 Tichileşti, Br^{+}: 363^{v}

2o Viziru, Br^{x}: 381^{v}

21 Localitate neidentificată (în fostul j. Br): 4o1^{v}

22 Localitate neidentificată („din spre baltă"; în fostul j.Br): 4

H/II

1 Blăjani, Bz^{+}: 11^{v}

2 Fundeni, Zărneşti, Bz: 57^{v}-58^{r}

3 Găvăneşti, Săgeata, Bz: 87^{r}

4 Gherăseni, Bz^{+}: 98^{v}

5 Glodeanu-Siliştea, Bz^{+}: 115^{v}-116^{r}

6 Lipia, Merei, Bz: 125

7 Mărăcineni, Bz^{+}: 141^{v}

8 Pietroasele (numită anterior Pietroasa), Bz^{x}: 165

9 Pogoanele, Bz^{+}: 176^{r}

1o Săruleşti, Bz^{+}: 193^{r}

11 Stîlpu, Bz^{+}: 2o7^{r}

12 Zărneştii de Slănic (numită anterior Zărneşti-Cîlnău), Bz: 218^{v}-22o^{r}

13 Viile (numită anterior Beilic), Ion Corvin, Ct: 243^{r}

14 Ciobanu, Ct^{+}: 251^{v}

15 Dăeni, Tl (anterior, în fostul j. Ct): 261^{v}

16 Gîrliciu, Ct^{+}: 27o^{v}

17 Dunăreni (numită anterior Mîrleanu), Aliman, Ct^{x}: 28o^{v}-281^{r}

18 Băneasa (numită anterior Parachioi), Ct^{+}: 289^{r}

19 Rasova, Ct^{x}: 297^{v}-298^{r}

2o Satu Nou, Oltina, Ct: 3o9^{v}

21 Topalu, Ct^{x}: 319^{r}

H/III[1]

1 Balinteşti, Bereşti-Meria, Gl 13^{v}-14^{r}

1 Anterior, toate localităţile, în fostul j. Gr.

2 Băneasa, Gl^{x}: 37^{v}

3 Bereşti, Gl^{x}: 47^{v}

4 Braniştea, Gl^{+}: 65

5 Cuca, Gl^{+}: 85^{v}

6 Rediu (numită anterior Oasele), Gl: 95^{r}

7 Cudalbi, Gl^{+}: 1o1^{v}

8 Cavadineşti, Gl: 1o7^{v}-1o8^{r}

9 Rogojeni, Suceveni, Gl: 116^{r}, 129^{v}

1o Drăguşeni (numită anterior Diocheţi), Gl: 139^{r}

11 Fîrţăneşti, Gl^{+}: 143^{r}

12 Folteşti, Gl^{+}: 151^{v}, 166^{v}-167^{r}

13 Frumuşiţa, Gl^{+}: 193^{r}

14 Galaţi: 2o7^{v}-2o8^{r}, 223^{r}

15 Găneşti, Cavadineşti, Gl: 226^{r}

16 Jorăşti, Gl: 242

17 Lupeşti, Măluşteni, Vs^{+}: 26o^{v}

18 Măcişeni, Corni, Gl^{+}: 279

19 Măluşteni, Vs: 286^{v}

2o Măstăcani, Gl: 3o5-3o6^{v}

21 Moscu, Tîrgu Bujor, Gl: 324^{v}

22 Oancea, Gl^{+}: 349^{v}

23 Piscu, Gl^{+}: 359^{v}-36o^{r}

24 Prodăneşti, Bereşti-Meria, Gl: 377^{v}

25 Şiviţa, Tulucești, Gl: 385^{r}

26 Slobozia-Conachi, Gl: 399^{r}

27 Smulţi, Gl^{+}: 4o8^{r}, 423^{v}-424^{r}

28 Tîrgu Bujor, Gl: 448

29 Tulucești, Gl: 462^{v}

3o Ţuţcani, Măluşteni, Vs: 472^{v}

31 Vîrlezi, Gl^{+}: 486^{v}

32 Vlădeşti, Gl: 496^{v}

H/IV

1 Băleni-Sîrbi, Băleni, Db: 8^{r}

2 Băleni-Români, Băleni, Db: 26^{r}

3 Bilciureşti, Db^{+}: 52^{v}

4 Cobia, Db^{+}: 83^{r}

5 Corbşori, Corbi, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 99^{v}

6 Cucuteni, Moţăieni, Db: 1o4^{v}

7 Finta, Db^{+}: 115^{r}

8 Măneşti, Db^{+}: 138^{v}

9 Pietroşiţa, Db^{+}: 152^{v}

1o Comloşu Mare, Tm^{x}: 175^{v}

11 Comloşu Mic, Comloşu Mare, Tm: 175^{v}

12 Runcu, Db^{+}: 221^{r}

13 Săcueni, Gura Ocniţei, Db: 245^{r}-246^{v}

14 Serdanu, Lunguleţu, Db: 268^{r}

15 Titu, Db: 318^{r}

H/V

1 Prunet (numită anterior Adunaţii de Geormane), Bratovoeşti, Dj, 3^{v}

2 Leu, Dj (anterior, în fostul j. Rţ): 4^{r}

3 Argetoaia, Dj: 9^{v}

4 Băileşti, Dj: 16^{r}

5 Bîrca, Dj^{x}: 28^{v}

6 Bodăieşti, Melineşti, Dj, 34^{v}

Breasta, Dj: 7o^{V}

8 Bucovăţ, Dj: 81^{r}

9 Bulzeşti, Dj: 88^{r}

1o Calopăr, Dj: 97^{V}

11 Căpreni, Gj (anterior, în fostul j. Dj): 1o2

12 Cioroiaşi, Dj: 121^{V}

13 Ciutura, Vîrvoru de Jos, Dj: 131^{V}

14 Comoşteni, Gîngiova, Dj: 134^{V}

15 Coţofenii din Dos, Dj: 137^{r}

16 Secui, Teasc, Dj: 15o^{V}

17 Dobridor, Moţăţei, Dj: 158^{V}

18 Drănic, Dj^{X}: 165^{V}

19 Floreşti, Ţînţăreni, Gj (anterior, în fostul j. Dj): 185

2o Galiciuica, Giubega, Dj: 2o7^{V}-2o8^{r}

21 Gherceşti, Dj: 234^{V}

22Goieşti, Dj: 248

23 Gogoşu, Dj: 256

24 Ostroveni, fostul sat Grindeni, Dj^{X}: 272^{V}

25 Gubaucea, Vela, Dj: 278

26 Işalniţa, Dj: 287^{V}

27 Locusteni, Daneţi, Dj: 293^{V}

28 Măceşu de Jos, Dj: 296^{V}

29 Maglavit, Dj: 3o2^{V}

3o Mălăeşti, Goieşti, Dj: 313^{r}

31 Melineşti, Dj: 319^{r}

32 Murgaşi, Dj: 324^{r}

33 Pieleşti, Dj: 35o^{V}-351^{V}

34 Piscu Vechi, Dj^{X}: 367^{r}

35 Pleniţa, Dj^{X}: 374^{r}

36 Plosca, Bistreţ, Dj: 38o^{r}

37 Poiana (numită anterior Poiana de Sus), Turburea, Gj (anterior, în fostul j. Dj): 386

38 Rovinari, fostul sat Poiana, Bîlteni, Gj: 389^{r}

39 Unirea (numită anterior Risipiţi), Dj: 393^{r}

40 Sălcuţa, Dj: 4o3^{v}

41 Scăeşti, Dj: 4o7^{v}

42 Seaca de Cîmp, Dj: 415^{r}

43 Seaca de Pădure, Dj: 429^{r}

44 Secui, Teasc, Dj: 433^{v}

45 Siliştea Crucii, Dj: 441^{v}

46 Şimnicu de Jos, Craiova, Dj: 447^{r}

47 Şimnicu de Sus, Dj: 447^{r}

48 Tălpaş, Părcaş, Dj: 458^{r}

49 Mierea, Cruşeţ, Gj: 458^{r}

5o Amărăşti, Părcaş, Dj: 458^{r}

51 Zăicoiu, Dănciuleşti, Gj: 458^{r}

52 Tencănău, Sălcuţa, Dj: 472

53 Vela, Dj: 482

H/VI[1]

1 Albeşti, Vs: 15^{v}

2 Viişoara (numită anterior Băseşti), Vs: 23^{r}-24^{r}

3 Bohotin, Răducăneni, Iş: 44^{r}

4 Boţeşti, Vs: 49^{r}

5 Buneşti, Buneşti Avereşti, Vs: 55^{r}

---

1 Primele 21 de localităţi, anterior, în fostul j. Fl.

6 Covasna, Costuleni, Iş^{X}: 63^{r}

7 Cozmeşti, Iş^{X}: 74^{r}

8 Deleni, Hoceni, Vs: 8o^{r}

9 Dodeşti, Viişoara, Vs: 93

1o Epureni, Duda-Epureni^{X}, Vs: 113^{v}

11 Găgeşti, Vs: 124^{v}

12 Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vs^{X}: 132^{r}

13 Ivăneşti, Pădureni, Vs: 152^{r}

14 Mălăieşti, Vutcani, Vs^{X}: 171^{r}

15 Olteneşti, Vs^{X}: 181^{v}-182^{r}

16 Pîhneşti, Arsura, Vs^{X}: 187^{v}

17 Roşieşti, Vs: 198^{v}-199^{r}

18 Şişcani, Hoceni, Vs: 2o6^{v}-2o7^{r}

19 Stănileşti, Vs^{X}: 214^{v}

2o Stoişeşti, Banca, Vs^{X}: 22o^{v}

21 Zberoaia, Gorban, Iş: 227^{v}

22 Pîrîu de Vale (numită anterior Pîrîu), Godineşti, Gj: 233^{r}

23 Polovragi, Gj: 235^{v}

==========

H/VII

==========

1 Borăneşti, Coşereni, Il: 26

2 Broşteni, Ion Roată, Il: 48^{v}

3 Grădiştea (numită anterior Cacomeanca), Il^{X}: 67^{v}

4 Ceacu, Cuza Vodă, Cl (anterior, în fostul j. Il): 75

5 Cegani, Borduşani, Il: 83^{r}

6 Copazu, Balaci, Il: 119^{v}-12o^{r}

7 Cosîmbeşti, Il^{X}: 13o^{v}-131^{r}

8 Coşereni, Il^{+}: 147^{v}-148^{r}

9 Iazu, Scînteia, Il: 222^{v}

1o Ciulniţa, fostul sat Larga, Il: 244^{r}

11 Lupşanu, Cl (anterior, în fostul j. Il)^{x}: 257^{r}

12 Mărculeşti, Cosîmbeşti, Il: 313^{v}

13 Ograda, Bucu, Il^{+}: 325^{v}

Perieţi, Il^{+}: 334^{v}

15 Borcea, fostul sat Pietroiu, Cl (anterior, în fostul j. Il)^{x}:354^{v}

16 Giurgeni, fostul sat Piua Pietrei, Il^{x}: 369^{r}

17 Poiana, Ciulniţa, Il: 4o5^{r}

18 Reviga, Il^{+}: 437^{r}

19 Slobozia, Il: 475^{v}

2o Ţăndărei, Il: 5o4^{r}

H/VIII$_1$

---

1 Aroneanu, Iş^{x}: 5^{v}-6^{r}, 18^{v}-19^{r}

2 Bădeni, Scobinţi, Iş^{x}: 42, 69^{v}-71^{r}

3 Băiceni, Cucuteni, Iş^{x}: 96^{v}

4 Belceşti, Iş^{x}: 1o8^{v}

5 Bivolari, Iş^{x}: 119^{v}

6 Bosia, Iş^{x}: 137^{v}

7 Iaşi, cartierul Bucium, Iş^{x}: 141^{v}-142^{r}

8 Bîrnova, Iş^{x}: 156^{r}

9 Cîrjoaia, Cotnari, Iş^{x}: 165^{v}-166^{r}

1o Chişcăreni, Şipote, Iş: 187

11 Ciurea, Iş^{x}: 2o2^{r}

12 Comarna, Iş^{x}: 2o5^{r}

13 Iaşi, cartierul Copou, Iş^{x}: 213^{r}

14 Costuleni, Iş^{X}: 232^{r}

15 Crucea, Lungani, Iş^{X}: 236^{v}

16 Cucuteni, Leţcani, Iş^{X}: 242^{v}, 255

17 Cucuteni, Iş^{X}: 273^{v}

18 Dăneşti, Tîrgu Frumos, Iş: 282

19 Iaşi, cartierul Galata, Iş^{X}: 289^{r}

2o Găureni, Miroslava, Iş^{X}: 296^{r}

21 Golăieşti, Iş^{X}: 3lo^{r}

22 Goruni, Tomeşti, Iş: 314

23 Hodora, Cotnari, Iş^{X}: 348^{v}

24 Horleşti, Iş^{X}: 354^{v}

==========

H/VIII$_2$

==========

1 Măcăreşti, Prisăcani, Iş^{X}: 11^{v}, 15^{r}

2 Miroslava, Iş^{X}: 3o^{v}-32^{r}

3 Mogoşeşti, Iş^{X}: 52^{r}

4 Osoi, Comarna, Iş^{X}: 66

5 Perieni, Probota, Iş^{X}: 73^{r}

6 Podu Iloaiei, Iş^{X}: 81, 114^{v}-115^{r}

7 Poieni, Schitu Duca, Iş^{X}: 89^{v}

8 Popeşti, Iş^{X}: 97^{r}, lo8^{v}

9 Prisăcani, Iş^{X}: 117^{r}

lo Rediu (numită anterior Rediu-Tatar), Iş^{X}: 133^{r}-135^{r}

11 Româneşti, Iş^{X}: 141^{r}

12 Rădeni, Trifeşti, Iş^{X}: 152

13 Roşcani, Trifeşti, Iş^{X}: 159^{v}

14 Sculeni, Victoria, Iş^{X}: 165

15 Sineşti, Iş^{X}: 172^{r}

16 Şipote, Iş^{X}: 179^{r}, 192^{v}

17 Sîrca, Bălţaţi, Iş^{X}: 199^{v}

18 Stînca, Victoria, Iş^{X}: 2o4^{v}

19 Storneşti, Sineşti, Iş^{X}: 212^{v}-213^{r}

2o Tîrgu Frumos, Iş^{X}:218^{v}, 226^{v}

21 Tomeşti, Iş^{X}: 234^{v}-235^{r}, 24o

22 Voineşti, Iş^{X}: 25o^{v}, 258

23 Voroveşti, Miroslava, Iş^{X}: 266^{v}-267^{r}

24 Zaboloteni, Trifeşti, Iş^{X}: 276^{v}-277^{r}

25 Horleşti, Rediu, Iş^{X}: 296^{r}

26 Horleşti, fostul sat Zahorna, Rediu, Iş^{X}: 3o1^{r}

==========

H/IX

==========

1 Baia de Aramă, Mh^{+}: 4^{r}

2 Tismana, Gj^{+}: 4^{r}

3 Bistriţa, Hinova, Mh: 17^{v}

4 Braniştea, Vînători, Mh: 24^{r}

5 Cătunele, Gj (anterior, în fostul j. Mh): 35^{v}

6 Cleşneşti, Glogova, Gj (anterior, în fostul j. Mh): 4o^{r}

7 Comăneşti, Bala, Mh: 5o^{r}

8 Cosovăţ, Breznita-Motru, Mh: 55^{v}

9 Prunişor, Mh^{+}: 69^{v}-7o^{r}

lo Rudina, Bala, Mh: 86^{r}

11 Şişeşti, Mh^{+}: 113^{v}-114^{r}

12 Vînju Mare, Mh^{+}: 121^{v}

13 Localitate neidentificată, în fosta plasă Dumbrava, Mh: 135^{r}

14 Băjeşti, Bălileşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 153

15 Goteşti, Godeni, Ag (anterior, în fostul Ms): 212^{r}

16 Gîmbocel, Bogaţi, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 23o^{r}

17 Micloşanii Mari, Malu cu Flori, Db (anterior, în fostul j. Ms): 3o5^{r}

18 Micloşanii Mici, Malu cu Flori, Db (anterior, în fostul j. Ms): 3o5^{r}

19 Mihăeşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 361^{v}

2o Valea Mare, Priboieni, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 446^{v}

21 Văleni Podgoria (numită anterior Văleni), Călineşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms)$^{+}$: 471^{v}-472^{r}

22 Localitate neidentificată, în fostul j. Ms: 5o8^{v}-5o9^{r}

==========

H/X

==========

1 Bistricioara, Ceahlău, Nţ$^{+}$: 29^{v}, 43^{r}

2 Boiştea, Petricani, Nţ$^{+}$: 81^{v}, 395^{v}

3 Buhuşi, Bc (anterior, în fostul j. Nţ): 1o6^{v}

4 Cîrligi, Filipeşti, Bc (anterior, în fostul j. Nţ): 129^{v}

5 Costişa, Nţ: 141^{r}

6 Crăcăoani, Nţ$^{+}$: 15o^{r}, 185^{r}

7 Piatra-Neamţ, fostul sat Doamna, Nţ: 2o5^{r}

8 Dragomireşti, Nţ: 245^{r}

9 Frumoasa, Balcani, Bc (anterior, în fostul j. Nţ)$^{+}$: 259^{r}

1o Balcani, Bc (anterior, în fostul j. Nţ)$^{+}$: 259^{r}

11 Grumăzeşti, Nţ$^{+}$: 31o^{r}

12 Negreşti, Dobreni, Nţ: 353^{v}

13 Pîngăraţi, Nţ$^{+}$: 366^{v}

14 Dumbrava (numită anterior Graşi), Timişeşti, Nţ: 383^{v}

15 Petricani, Nţ$^{+}$: 399^{r}, 4o6^{v}

16 Ceahlău(numită anterior Răpciuni), Nţ$^{+}$: 419^{v}

17 Ghigoieşti, Ştefan cel Mare, Nţ: 445

18 Siliştea, Români, Nţ: 464^{v}, 476^{v}

19 Războienii de Jos (numită anterior Uscaţi), Războieni, Nţ: 534^{v}

2o Dumbrava Roşie, Nţ: 571^{r}

21 Zăneşti, Nţ^{x}: 581^{r}

==========

H/XI

==========

1 Alimăneşti, Izvoarele, Ol: 5^{r}

2 Izvoarele, Ol^{+}: 5^{r}

3 Bălăneşti, Mărunţei, Ol: 16

4 Chilia, Păgeţelu, Ol: 26^{r}

5 Constantineşti, Scorniceşti, Ol: 39^{r}

6 Crăciunei, fostul sat Crăciuneii de Sus, Radomireşti, Ol: 46^{r}

7 Ibăneşti, Cungrea, Ol: 73^{r}

8 Mereni, Bărăşti, Ol: 84^{v}

9 Negreni, Scorniceşti, Ol: 95^{v}

1o Potcoava, Ol^{+}: 115^{v}

11 Rîfleţu-Gevera, Uda, Ag (anterior, în fostul j. Ol): 13o^{r}

12 Siliştea (numită anterior Rîfleţu-Vieroşi), Uda, Ag (anterior, în fostul j. Ol): 143^{v}-144^{r}

13 Scorniceşti, Ol^{x}: 165^{v}

14 Segarcea Vale, Tr: 177

15 Spineni, Ol^{+}: 191^{v}

16 Mărunţei, Ol^{+}: 246^{r}

17 Mărunţei, fostul sat Viişoara, Ol: 246^{r}

18 Vlaici, Colonești, Ol: 259^{r}

19 Băicoi, Ph: 267^{v}

2o Brebu, Ph: 273^{v}

21 Călinești, Floreşti, Ph: 311^{r}

22 Drajna de Sus, Drajna, Ph: 325^{v}-326^{v}

23 Măgureni, Ph^{+}: 334^{v}-335^{v}

24 Mălăiești, Rîfov, Ph: 349

25 Mărginenii de Sus, Dărmănești, Db (anterior, în fostul j. Ph): 362^{v}

26 Boldeşti-Scăeni, fostul sat Scăeni, Ph^{+}: 4oo^{v}-4ol^{r}

27 Livezile (numită anterior Găuri), Vizantea-Livezi, Vn (anterio în fostul j. Pt): 436^{r}

28 Ireşti, Vidra, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 468^{v}

29 Năruja, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 486^{v}

3o Paltin, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 5o2^{v}

31 Răcoasa, Vn (anterior, în fostul j. Pt)$^{+}$: 516^{r}

H/XII

1 Bălăceanu, Bz (anterior, în fostul j. RS)$^{+}$: 5^{r}

2 Bogza, Sihlea, Vn (anterior, în fostul j. RS): 19

3 Buda, Bz (anterior, în fostul j. RS)$^{+}$: 91^{v}-92^{r}

4 Budeşti, Chiliile, Bz (anterior, în fostul j. RS): 1o5^{r}

5 Corbu Vechi (numită anterior Corbu), Măxineni, Br (anterior, în fostul j. RS): 114^{r}

6 Deduleşti, Topliceni, Bz (anterior, în fostul j. RS): 132^{r}, 13

7 Bordeasca Veche, fostul sat Obileşti, Tătăranu, Vn (anterior, în fostul j. RS): 169^{v}

8 Topliceni (numită anterior Zgîrciţi), Bz (anterior, în fostul j. RS)$^{+}$: 2o2^{v}

9 Coroteni, Slobozia Bradului, Vn (anterior, în fostul j. RS): 215^{v}-216^{r}

1o Tîmboeşti, Vn (anterior, în fostul j. RS): 225^{v}-226^{r}

11 Vişani, Br (anterior, în fostul j. RS)$^{+}$: 237^{r}

12 Rusăneşti (numită anterior Rusăneştii de Jos), Ol (anterior, în fostul j. Rţ)^{X}: 258^{v}-259^{r}

13 Gostavăţu, Ol (anterior, în fostul j. Rţ)^{X}: 268^{v}

14 Dorna Arini, fostul sat Gura Negrii, Sv: 35o^{r}

15 Lespezi, Iş (anterior, în fostul j. Sv)^{X}: 4o2^{r}

16 Mălini, Sv: 428^{v}

17 Mirosloveşti, Iş (anterior, în fostul j. Sv)^{X}: 456^{r}

18 Preuteşti, Sv: 475^{v}

19 Rădăşeni, Sv^{X}: 513^{r}

2o Ruginoasa, Iş (anterior, în fostul j. Sv)^{X}: 549^{r}, 568^{v}

21 Vascani, Ruginoasa, Iş (anterior, în fostul j. Sv)^{X}: 549^{r}

H/XIII[1]

1 Barcea, Gl: 2^{v}

2 Bogheşti, Vn: 9

3 Brăhăşeşti, Gl^{+}: 23^{v}-24^{r}

4 Buda, Corbiţa, Vn: 35

5 Corbasca, Bc^{+}: 41^{v}

6 Matca, Gl^{+}: 5o^{v}-51^{r}

---

1 În afara localităţii (29) Şendreşti, toate celelalte, anterior, în fostul j. Tc.

7 Corbiţa, Vn: 5o^{v}-51^{r}

8 Corod, Gl^{+}: 64^{r}, 78^{v}-79^{r}

9 Crăieşti, Stănişeşti, Bc: 114

1o Fundeni, Gl: 125^{v}, 134

11 Găiceana, Bc^{+}: 148^{v}

12 Găiceana, fostul sat Recea, Bc: 171^{v}

13 Godineştii de Jos, Vultureni, Bc^{+}: 197

14 Godineştii de Sus, Vultureni, Bc^{+}: 197

15 Homocea, Vn^{+}: 2o6^{v}

16 Huruieşti, Bc^{x}: 216^{v}

17 Ionăşeşti, Nicoreşti, Gl^{x}: 228^{r}

18 Lespezi, Homocea, Vn: 247^{v}

19 Movileni, Gl^{+}: 268^{v}-269^{r}

2o Muncelu, Străoane, Vn: 284^{v}

21 Nărteşti, Gohor, Gl: 289^{v}

22 Neguleşti, Dealu Morii, Bc: 3o8^{v}

23 Nicoreşti, Gl^{x}: 324^{r}, 335^{r}

24 Ocheni, Huruieşti, Bc^{+}: 345^{v}

25 Onceşti (numită anterior Onceştii Noi), Bc: 36o^{r}-361^{r}

26 Onceştii Vechi, Onceşti, Bc: 371^{v}-372^{r}

27 Poiana, Nicoreşti, Gl^{x}: 387^{v}-388^{r}

28 Răchitoasa, Bc: 4o4^{v}

29 Şendreşti, Motoşeni, Bc (anterior, în fostul j. Tt): 414^{v}

3o Lieşti, fostul sat Şerbeşti, Gl: 423^{v}-424^{r}

31 Spria, Coloneşti, Bc: 436^{v}

32 Stănişeşti, Bc: 445^{v}-446^{r}

33 Ţepu, Gl^{x}: 468^{r}

34 Ţigăneşti, Munteni, Gl: 48o^{v}

35 Torceşti, Umbrăreşti, Gl: 486^{r}

36 Tudor Vladimirescu, Gl: 489^{r}, 492^{r}

37 Umbrăreşti, Gl^{+}: 495^{v}

38 Costişa (numită anterior Valea Rea de Jos), Tănăsoaia, Vn: 5o2^{r}

39 Costişa de Sus (numită anterior Valea Rea de Sus), Tănăsoaia, Vn: 5o2^{r}

4o Vizureşti, Buciumeni, Gl: 5o8^{r}

H/XIV

1 Băneasa, Salcia, Tr: 17^{v}

2 Brînceni, Tr^{+}: 21^{r}

3 Caravaneţi, Călmăţuiu, Tr: 29^{r}

4 Năvodari (numită anterior Cioara), Seaca, Tr: 64^{v}-65^{r}

5 Crîngeni, Tr^{+}: 71^{v}-72^{r}

6 Dracea, Crîngu, Tr: 84^{r}

7 Malu, Bîrla, Ag (anterior, în fostul j. Tr): 93^{r}

8 Turnu Măgurele, fostul sat Odaia, Tr: 1o3^{r}

9 Brebina (numită anterior Papa), Scrioaştea, Tr: 15o^{v}

1o Teleormanu (numită anterior Pielea), Mînzăneşti, Tr: 159^{v}

11 Urluiu (numită anterior Pîrlita), Bogdana, Tr: 173^{r}

12 Lunca (numită anterior Rîioasa), Tr^{+}: 185^{v}-186^{r}

13 Scrioaştea, Tr^{x}: 199^{v}

14 Spătărei (numită anterior Spătaru), Furculeşti, Tr: 222^{r}

15 Tufeni, Ol (anterior, în fostul j. Tr): 244^{r}

16 Voievoda, Furculeşti, Tr: 3oo^{r}-3o1^{r}

17 Enisala, Sarichioi, Tl: 34o^{r}

18 Garvăn, Jijila, Tl: 348^{v}

19 Greci, Tl: 352^{v}

2o Agighiol, Valea Nucarilor, Tl: 358^{v}

21 Luncaviţa, Tl^{x}: 374^{r}

22 Murighiol, Tl: 39o^{r}

23 Niculiţel, Tl^{X}: 395^{v}-396^{r}

24 Peceneaga, Tl: 415^{v}-416^{r}

25 Traian (fosta com. Satu Nou), Cerna, Tl: 435^{v}

26 Somova, Tl^{X}: 444

27 Văcăreni, Luncaviţa, Tl: 463

28 Rîndunica (numită anterior Congaz), Mihail Kogălniceanu, Tl: 477^{r}-478^{v}

==========

H/XV[1]

==========

1 Avrămeşti, Voineşti, Vs: 3

2 Băcani, Vs^{X}: 9^{v}

3 Bălăbăneşti, Gl: 15^{v}

4 Blăgeşti, Vs^{X}: 49-5o^{r}

5 Bogdana, Vs^{X}: 6o^{v}

6 Bogdăniţa, Vs^{X}: 66^{r}

7 Bogeşti, Pogana, Vs: 8o^{v}

8 Brădeşti, Vinderei, Vs: 88^{v}-89^{r}

9 Căbeşti, Podu Turcului, Bc: 98^{r}

o Lăleşti, Puieşti, Vs: 11o^{v}

11 Călimăneşti, Puieşti, Vs^{X}: 11o^{v}

Cîrjoani, Pogana, Vs: 142-143^{v}

13 Corodeşti, Ghergheşti, Vs^{X}: 214

14 Costeşti, Vs^{X}: 231^{r}

15 Docani, Vinderei, Vs: 242^{v}

16 Dragomireşti, Vs: 263^{v}

17 Epureni, Vs^{X}: 274

18 Floreşti, Poieneşti, Vs: 298^{v}

19 Fruntişeni, Griviţa, Vs^{X}: 3o6^{r}

---

1 Anterior, toate localităţile, în fostul j. Rt.

20 Gîlţeşti, Puieşti, Vs^{X}: 316^{V}

21 Grăjdeni, Griviţa, Vs: 328^{V}, 335^{V}-336^{r}

22 Ibăneşti, Alexandru Vlahuţă, Vs: 342^{r}

23 Lungeşti, Bălăbăneşti, Gl: 359^{V}

24 Mînzaţi, Alexandru Vlahuţă, Vs: 368^{V}

25 Ghergheşti, fostul sat Miceşti, Vs: 378^{r}

26 Obîrşeni, Vinderei, Vs: 390^{V}-391^{r}

27 Odaia Bursucani, Griviţa, Vs: 399^{V}

28 Perieni, Vs: 407

29 Plopana, Bc^{X}: 423^{V}

30 Prisecani, Bogheşti, Vn: 450^{V}

31 Puntişeni, Costeşti, Vs: 472^{r}

32 Şendreşti, Motoşeni, Bc: 489^{V}

33 Stîncăşeni, Voineşti, Vs: 496^{V}

34 Cociu (numită anterior Stămueşti), Motoşeni, Bc: 502^{V}

35 Bogdăneşti, Vs^{X}: 507^{V}

36 Vinderei, Vs: 514^{r}

==========

H/XVI

==========

1 Ţepeşti, fostul sat Crăpăturile, Tetoiu, Vl: 3^{V}

2 Suteşti, Vl^{X}: 30^{r}

3 Zăvoieni, Măciuca, Vl: 41

4 Bîrzeşti, Ştefan cel Mare, Vs: 65^{V}-66^{V}

5 Bereasa, Băneşti, Vs: 79

6 Bodeşti, Scînteia, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 95^{V}

7 Cuza Vodă (numită anterior Borăşti), Ipatele, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 103

8 Buda, Oşeşti, Vs: 112^{r}

9 Rafaila, Todireşti, Vs^{X}: 112^{r}

1o Buhăieşti, Vultureşti, Vs^{X}: 117^{V}

11 Ciorteşti, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 124^{r}

12 Codăeşti, Vs: 131^{r}

13 Cozmeşti, Deleşti, Vs: 142^{v}

14 Dăneşti, Vs^{X}: 146^{r}

15 Deleni, Vs: 15o^{v}

16 Doagele, Dragomireşti, Vs: 159^{r}

17 Dumeşti, Vs^{X}: 171^{v}-172^{r}

18 Fereşti, Vs: 188^{v}

19 Gîrceni, Vs^{X}: 195^{v}, 2o7

2o Ipatele, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 216^{v}

21 Ivăneşti, Vs^{X}: 223^{v}-224^{r}

22 Laza, Vs^{X}: 232^{v}

23 Lipova, Bc (anterior, în fostul j. Vs): 237^{v}

24 Lipovăţ, Vs^{X}: 247

25 Mînjeşti, Muntenii de Jos, Vs: 258

26 Mirceşti, Tăcuta, Vs: 271^{r}

27 Muntenii de Jos, Vs^{X}: 28o^{r}

28 Negreşti, Vs^{X}: 287^{r}

29 Poieneşti, Vs^{X}: 294^{v}

3o Ştioborăni, Soleşti, Vs: 3o4^{v}

31 Tungujei, Ţibăneşti, Iş (anterior, în fostul j. Vs): 3o9^{v}

32 Telejna, Zăpodeni, Vs: 32o^{r}

33 Ţibăneşti, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 328^{r}

34 Văleni (numită anterior Valea Rea), Vs: 338^{r}

35 Zăpodeni, Vs: 349^{r}

36 Localitate neidentificată: 372^{r}

37 Gogoşu, Dj: 38o^{r}

38 Dîrmăneşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 395^{r}

39 Vînju Mare, Mh^{+}: 4oo^{r}

4o Localitate neidentificată (Moldova): 4o2^{r}

41 Localitate neidentificată (din Moldova): 4o5^{r}

42 Localitate neidentificată (din Moldova): 412^{r}

43 Localitate neidentificată (din Muntenia): 425^{r}

44 Localitate neidentificată (din Moldova): 444^{r}

H/XVII

1 Cugir, Ab: 47^{v}-48^{r}, 3o5^{v}-3o6^{r}

2 Haţeg, Hd: 6o^{v}-61^{v}, 9o^{v}

3 Mărgineni, Hîrseni, Bv: 139^{v}

4 Orlat, Sb^{+}: 226

5 Păucineşti, Sarmizegetusa, Hd: 254^{r}

6 Zărneşti, fostul sat Tohanul Vechi, Bv^{+}: 362

7 Veştem, Şelimbăr, Sb: 4o5^{v}

8 Veţel, Hd: 412^{r}

9 Herepeia, Veţel, Hd: 412^{r}

lo Herepeia, fostul sat Vulcez, Veţel, Hd: 412^{r}

11 Căoi, Veţel, Hd: 412^{r}

12 Voila, Bv^{x}: 437

H/XVIII

1 Comloşu Mare, Tm^{x}: 3^{r}-4^{r}

2 Comloşu Mic, Comloşu Mare, Tm: 3^{r}-4^{r}

3 Bucova, Băuţar, CS: 4o

4 Făget, Tm: 7o

5 Sarmizegetusa (numită anterior Grădiştе), Hd: 1o2^{V}

6 Nevrincea, Bethausen, Tm: 241^{V}-242^{r}

Orşova, Mh: 26o^{V}

8 Mehadia, CS^{X}: 26o^{V}

9 Fosta localitate Sredişтea Mică: 267

1o Timişoara, Tm: 276^{V}

11 Teregova, CS: 283^{r}

Tincova, Sacu, CS: 291^{V}

13 Vişag, Victor Vlad Delamarina, Tm: 3o1^{V}-3o2^{r}

14 Bobîlna, Rapoltu Mare, Hd: 3o1^{V}-3o2^{r}

15 Baia de Criş, Hd: 3o1^{V}-3o2^{r}

II LOCALITĂŢI DIN REŢEAUA D

(Ancheta indirectă Nic. Densuşianu)[1]

A REPARTIŢIA LOCALITĂŢILOR PE JUDEŢE

ALBA

1 Cetea, Galda de Jos: D/4554, 89^{v}

2 Sebeş: D/4554, 155^{v}

ARGEŞ

1 Păduroiu din Deal, Poiana Lacului: D/4545, 1^{v}

2 Păduroiu din Vale, Poiana Lacului: D/4545, 1^{v}

3 Aninoasa (anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 32^{v}

4 Berevoeşti (anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 35^{v}

5 Capu Piscului, Godeni (anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 37^{v}

6 Cetăţeni (numită anterior Cetăţeni-Deal, j. Ms): D/4546, 39^{r}

---

1 Răspunsurile primite de Nic. Densuşianu, în perioada 1893-1895, la întrebarea nr. 94 din Cestionariu despre tradiţiunile istorice şi anticităţile ţerilor locuite de români, partea I, Bucureşti, 1893, Biblioteca Academiei R. S. România, ms. rom. 4545-4554, 4557. Denumirile sînt actualizate după ultima împărţire administrativ-teritorială. După numele localităţii sînt trecute numele comunei (cînd comuna poartă numele satului, nu se repetă numele), numărul manuscrisului şi filele în care se află răspunsurile privitoare la terminologia viticolă. Lipsa indicaţiilor recto sau verso echivalează cu recto şi verso. Între paranteze s-au dat, unde a fost cazul, numele vechi al aşezării şi fostul judeţ de care a aparţinut localitatea.

Davideşti (anterior, în fostul j. M… D/4546, 43[r]

(anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 52[r]

9 Dîrmăneşti (anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 63[v]

1o Godeni (anterior, în fostul j. Ms)[+]:D/4546, 65[v]

11 Goleşti, Ştefăneşti (anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 69[r]

12 Topoloveni, fostul sat Goleştii-Badii. j. Ms[x]: D/4546, 73[v]

…veni Colibaşi (anterior, fostul j. Ms): D/4546, 82[r]

…şoara (anterior, în fostul Ms): D/4546, 96[v]

S… …neşti anterior, în fostul Ms)[x]: D/4546, 99[v]

1… …linesti anterior fostul Ms)[x]: D/4546, 1o2[v]

…neşti, Topoloveni (anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 1o5[r]

Val… P… Mihăeşti (anterior, în fostul j. Ms): D/4546, 112

19 Săli… numită anterior Rîjleţu-Vieroşi, 01), Uda: D/4548,

2o Cioc… Bîrla (anterior, în fostul j. Tr): D/4548, 237[v]

Mîndra, Bîrla (anterior, în fostul j. Tr): D/4548, 237[v]

BACĂU

1 Caşin[x]: D/4549, 7[r]

2 Căiuţi: D/4549, 1o[r]

Filipeni: D/4549, 25[r]

… Luizi-Călugăra: D/4549, 32[r]

Nadişa, Strugari: D/4549, 38[v]

Obîrşia, Izvoru Berheciului: D/4549, 44[v]

Slănic-Moldova: D/4549, 47[r]

… …maşi: D/4549, 51[v]

…nastirea Caşin[x]: D/4549, 53[v]

Buda, Răchitoasa (anterior, în fostul j. Tc)[+]: D/4551, 291[r]

1… Burdusaci, Răchitoasa (anterior, în fostul j. Tc)[+]: D/4551, 295

12 Fundoaia, fostul sat Condrache, Huruieşti (anterior, în fostul j. Tc)[X]: D/4551, 295[r]

13 Corbasca (anterior, în fostul j. Tc)[+]: D/4551, 298[r]

14 Godineştii de Jos, Vultureni (anterior, în fostul j. Tc)[+]: D/4551, 312[v]

15 Godineştii de Sus, Vultureni (anterior, în fostul j. Tc)[+]: D/4551, 312[v]

16 Perchiu, Huruieşti (anterior, în fostul j. Tc): D/4551, 317[r]

17 Neguleşti, Dealu Morii (anterior, în fostul j. Tc): D/4551, 325[r]

18 Stănişeşti (anterior, în fostul j. Tc): D/4551, 337[r]

19 Vultureni (anterior, în fostul j. Tc): D/4551

BOTOŞANI

1 Brăeşti (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 14[v]

2 Broscăuţi (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 18[v]

3 Borzeşti, Ungureni (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 22[v]

4 Corlăteni (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 28[r]

5 Dimăcheni, Corlăteni (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 36[v]

6 Havîrna (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 46[r]

7 Lişna, Suharău (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 74[r]

8 Mileanca (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 9o[r]

9 Şerpeniţa, Manoleasa (anterior, în fostul j. Dr): D/4552, 97[r]

1o Pomîrla (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 121[v]

11 Rădăuţi-Prut (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 129[r], 136[v]

12 Ştiubieni (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 149[v]

13 Văculeşti (anterior, în fostul j. Dr)[X]: D/4552, 166[v]

14 Cristeşti[X]: D/4552, 2o1[v]

15 Bosînceni, Nicolae Bălcescu: D/4552, 2o4[r]

16 Brehuieşti, Vlădeni[X]: D/4552, 2o8[v]

mărești Eminescu[x]:

Călinești Bucecea[x]: D/4552, 216[v]

Coşula, Copălău: D/4552, 22o[r]

2o Durneşti: D/4552, 229[r]

21 Suliţa[x]: D/4552, 267

22 Fosta localitate Tîrnauca, j. Dr: D/4552, 156[v]

BRĂILA

Batogu, Cireşu: D/4545, 12

Cordei Verde: D/4545 28[r]

Chiscani: D/4545 48[v]

4 Cazasu, Tudor Vladimirescu: D/4545, 51[r]

Ianca: D/4545, 1o1[r]

Însurăţei[x]: D/4545, 12o[r]

Siliştea (numită anterior Nazîru)[+]: D/4545, 128[v]

8 Scorţaru Nou[x]: D/4545, 14o[r]

9 Stăncuţa[x]: D/4545, 166[r]

1o Tătaru, Dudeşti: D/4545, 178[v]

11 Traian: D/4545, 185[r]

12 Vădeni: D/4545, 193[v]

13 Viziru[x]: D/4545, 199[v]

BUZĂU

1 Cislău: D/4545, 2o8[r]

Clondiru, Ulmeni: D/4545, 213[r]

Chiojdu: D/4545, 219[r]

4 Bîsca Chiojdului, Chiojdu: D/4545, 219[r]

Cărpiniştea, Beceni: D/4545, 223

6 Fosta localitate Ciurea, j. Bz: D/4545, 226[v]

7 Bara, Pietroasele: D/4545, 228^{v}

8 Glodeanu-Siliştea^{+}: D/4545, 236^{v}

9 Sărata-Monteoru (numită anterior Monteoru), Merei: D/4545, 24o^{v}

10 Pietroasele (numită anterior Pietroasa)^{x}: D/4545, 248^{v}

11 Pătîrlagele: D/4545, 252^{v}

12 Zilişteanca, Poşta Cîlnău: D/4545, 267^{r}

13 Topliceni (numită anterior Zgîrciţi, j. RS)$^{+}$: D/455o, 81^{v}

14 Greabănu (anterior, în fostul j. RS): D/455o, 81^{v}

CARAŞ-SEVERIN

1. Caransebeş: D/4554, 289^{r}

2. Brădişoru de Jos (numită anterior Maidan): D/4554, 295^{r}

CĂLĂRAŞI

1 Borcea (numită anterior Cocargeaua, j. Il)^{x}: D/4546, 129^{v}

2 Dichiseni (anterior, în fostul j. Il): D/4546, 132^{r}

3 Ciocăneşti (anterior, în fostul j. Il): D/4546, 188^{r}

4 Rasa, Grădiştea (anterior, în fostul j. Il): D/4546, 21o^{v}

5 Tonea, Modelu (anterior, în fostul j. Il): D/4546, 228^{v}

CLUJ

1 Geaca: D/4554, 62^{v}

2 Ciubanca, Recea-Cristur: D/4554, 1o9^{r}

CONSTANŢA

1 Mihai Viteazu (numită anterior Casapchioi, j. Tl): D/4553, 49^{v}

2 Ville (numită anterior Beilic), Ion Corvin: D/4553, 377^{r}

3 Coslugea, Lipniţa: D/4553, 391^{v}, 393^{v}

4 Ion Corvin (numită anterior Cuzgun)$^{+}$: D/4553, 396^{r}

5 Ciobanu[+]: D/4553, 418[r]

6 Dunăreni (numită anterior Mîrleanu), Aliman[x]: D/ 4553, 425[r]

7 Oltina[x]: D/4553, 435[v]

8 Bărăganu (numită anterior Osmanfaca), Cumpăna: D/4553, 444[r]

9 Băneasa (numită anterior Parachioi)[+]: D/4553, 447[r]

lo Topalu[x]: D/4553, 468[v]

DÎMBOVIŢA

1 Şotînga: D/4546, 21[v]

2 Voineşti: D/4546, 26[v]

3 Dărmăneşti (anterior, în fostul j. Ph): D/4546, 294[v]

4 Ghirdoveni, I. L. Caragiale (anterior, în fostul j. Ph): D/ 297

5 Vişina (anterior, în fostul j. Vş): D/4548, 372[v]- 373[r]

DOLJ

1 Almăj: D/4547, 4[v]

2 Argetoaia: D/4547, 5[v]

3 Bîrca[x]: D/4547, 8[v]

4 Băileşti: D/4547, 12[v]

5 Caraula: D/4547, 21[v]

6 Comoşteni, Gîngiova: D/4547, 25[r]

7 Galiciuica, Giubega: D/4547, 62[r]

8 Lipovu: D/4547, 73[r]

9 Maglavit[x]: D/4547, 77[r]

lo Sadova[x]: D/4547, 94[v]

11 Scăeşti: D/4547, lol[v]

12 Secui, Teasc: D/4547, lo8[v]

13 Şimnicu de Sus: D/4547, 114[r]

14 Şimnicu de Jos, Craiova: D/4547, 114^{r}

15 Vîrtop: D/4547, 117^{v}

16 Teslui (numită anterior Boşoteni, j. Rţ): D/4547, 294^{r}

17 Zănoaga, Leu (anterior, în fostul j. Rţ): D/4547, 3o8

GALAŢI

1 Poiana, Nicoreşti (anterior, în fostul j. Tc)^{x}: D/4549, 95^{v}

2 Bursucani, Bălăbăneşti (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 1o1

3 Costi, Vînători (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 111^{r}

4 Galaţi, fostul sat Fileşti, j. Cr: D/4549, 118^{r}

5 Şendreşti (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: D/4549, 122^{v}

6 Stoicani, Foltaşti (anterior, în fostul Cr)$^{+}$: D/4549, 13o^{r}

7 Găneşti, Cavadineşti (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 14o^{r}

8 Jorăşti (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 152^{v}

9 Cavadineşti (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 162^{r}

1o Măstăcani (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: D/4549, 17o^{r}

11 Moscu, Tîrgu Bujor (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 181^{r}

12 Odaia Manolache, Vînători (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: D/4549, 185^{r}

13 Piscu (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: D/4549, 192^{v}

14 Rogojeni, Suceveni (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 2o4^{r}

15 Slobozia Conachi (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 2o8^{v}

16 Şiviţa, Tulucești (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 211^{r}

17 Traian, Braniştea (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 215^{r}

18 Bereşti (anterior, în fostul j. Cr)^{x}: D/4549, 223^{v}

19 Băneasa (anterior, în fostul j. Cr)^{x}: D/4549, 235

2o Braniştea (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: D/4549, 244^{v}

21 Băleni (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 255^{r}

22 Urleşti, Corni (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 262^{v}

23 Brăneşti, Vlădeşti (anterior, în fostul j. Cr): D/4549, 273[r]

24 Vîrlezi (anterior, în fostul j. Cr)[+]: D/4549, 277[v]

25 Barcea (anterior, în fostul j. Tc): D/4551, 289[r]

26 Corod (anterior, în fostul j. Tc)[+]: D/4551, 3o1[v]

27 Ionăşeşti, Nicoreşti (anterior, în fostul j. Tc)[x]: D/4551, 3

28 Negrileşti, Munteni (anterior, în fostul j. Tc): D/4551, 32

oiana, Nicoreşti (anterior, în fostul j. Tc)[x]: D/4551, 333[r]

3o Tudor Vladimirescu (anterior, în fostul j. Tc): D/4551, 351[r]

GIURGIU

1 Braniştea, Oinacu (anterior, în fostul j. Vş): D/4548, 338[v]

2 Mihăileşti (anterior, în fostul j. Vş): D/4548, 35o[r]

Schitu numită anterior Pîngăleşti, j. Vş): D/4548, 359[v]

4 Slobozia (anterior, în fostul j. Vş): D/4548, 364[r]

5 Toporu (anterior, în fostul j. Vş)[+]: D/4548, 381[v]

GORJ

1 Floreşti, Ţînţăreni (anterior, în fostul j. Dj): D/4547

2 Arcani: D/4547, 125[r]

3 Albeni: D/4547, 134[r]

4 Bălăneşti: D/4547, 137[v]

5 Băceşti, Stejari: D/4547, 141[r]

6 Băleşti: D/4547, 143[r]

7 Cărpiniş, Crasna: D/4547, 148[v]

8 Drăgoieşti, Crasna: D/4547, 157[r]

9 Godineşti: D/4547, 171[r]

1o Icneşti: D/4547, 173[r]

11 Jupîneşti: D/4547, 176[r]

12 Muşeteşti: D/4547, 177[v]

13 Negreni, Licurici: D/4547, 189[r]

14 Novaci: D/4547, 192^{r}

15 Pojogeni, Tîrgu Cărbunești: D/4547, 193^{v}

16 Roșia de Amaradia: D/4547, 197^{v}

17 Rugi, Turcinești: D/4547, 2o5^{v}

18 Săulești: D/4547, 2o8^{v}

19 Stănești: D/4547, 212^{r}

2o Tismana^{x}: D/4547, 216^{r}

21 Timișeni, Fărcășești: D/4547, 22o^{r}

22 Dumbrăveni (numită anterior Turbați), Crasna: D/4547, 224

23 Topești, Tismana: D/4547, 231^{v}

24 Turburea^{x}: D/4547, 236^{v}

25 Urdari, fostul sat Urdarii de Sus: D/4547, 244^{r}

HUNEDOARA

1 Păucinești, Sarmizegetusa: D/4554, 13o^{v}

IALOMIȚA

1 Bora, Slobozia: D/4546, 121^{v}

2 Cosîmbești^{x}: D/4546, 125^{r}

3 Condeești, fostul sat Pelimul, numit anterior Eliza-Stoienești, Bărcănești: D/4546, 141^{r}

4 Frățilești, Săveni^{+}: D/4546, 149^{v}

5 Ograda, Bucu^{+}: D/4546, 199^{r}

IAȘI

1 Dagîța (anterior, în fostul j. Rm)^{x}: D/455o, 145^{v}, 16o^{v}

2 Heleșteni (anterior, în fostul j. Rm)^{x}: D/455o, 187^{r}

3 Mircești (anterior, în fostul j. Rm)^{x}: D/455o, 213^{v}

4 Hăbășești, Strunga (anterior, în fostul j. Rm): D/455o, 251^{v}

5 Cristeşti (anterior, în fostul j. Sv)[X]: D/4551, 39[V]

6 Heci, Lespezi (anterior, în fostul j. Sv): D/4551, 1o4[r]

7 Ruginoasa (anterior, în fostul j. Sv)[X]: D/4551, 199[r]

8 Bodeşti, Scînteia (anterior, în fostul j. Vs)[X]: D/4551, 4o3[V]

9 Ipatele (anterior, în fostul j. Vs)[X]: D/4551, 471[r]

1o Şcheia (anterior, în fostul j. Vs)[X]: D/4551, 528[r]

11 Tansa (anterior, în fostul j. Vs)[X]: D/4551, 538[r]

12 Brăeşti[X]: D/4552, 276[V]

13 Iaşi, cartierul Bucium[X]: D/4552, 281[V]-282[r]

14 Cucuteni, Leţcani[X]: D/4552, 285[V]

Domarna[X]: D/4552, 287[V]

15 Cepleniţa[X]: D/4552, 289[V]

17 Poeşti, Lungani[X]: D/4552, 296[V]

Holboca[X]: D/4552, 313[V]

19 Hoiseşti, Dumeşti[X]: D/4552, 343 bis

2o Miroslava[X]: D/4552, 345[r]

21 Prisăcani[X]: D/4552 365[V]

22 Podu Iloaiei[X]: D/4552, 37o[r]

23 Poieni, Schitu Duca[X]: D/4552, 375[V]

24 Rediu Mitropoliei, Popricani: D/4552, 384[r]

25 Ţuţora[X]: D/4552, 391[r]

26 Rediu (numită anterior Rediu-Tatar)[X]: D/4552, 4o2[V]-4o3[r]

27 Voineşti[X]: D/4552, 414[V]

28 Sălăgeni, Grozeşti (anterior, în fostul j. Fl): D/4552, 151[r]

29 Covasna, Costuleni (anterior, în fostul j, Fl)[X]: D/4552, 442[V]

3o Zberoaia, Gorban (anterior, în fostul j. Fl): D/4552, 51o[r]

MARAMUREŞ

1 Satulung: D/4554, 168[V]

NEAMŢ

1 Tarcău[+]: D/4549, 92[v]

2 Boiştea, Petricani[+]: D/4549, 3o2[r]

3 Buhalniţa, Hangu: D/4549, 315[r]

4 Climeşti, Făurei: D/4549, 33o[v]

5 Dochia, Girov[+]: D/4549, 337[r]

6 Ghindăoani, Bălţăteşti[+]: D/4549, 344[r]

7 Grinţieş: D/4549, 351[v]

8 Goşmani (numită anterior Bîrcu-Goşmani), Români: D/4549, 39o[v]

9 Boteşti (anterior, în fostul j. Rm)[x]: D/455o, 116[v]

1o Roman, fostul sat Nicolae Bălcescu, numit anterior Carol I, j.Rm): D/455o, 128[v]

11 Cotu Vameş, Horia (anterior, în fostul j. Rm)[x]: D/455o, 136[v]

12 Moldoveni (numită anterior Porceşti, j. Rm): D/455o, 235[v]

13 Pînceşti, Poienari (anterior, în fostul j. Rm): D/455o, 238[v]

14 Văleni, Boteşti (anterior, în fostul j. Rm): D/455o, 3o3[v]

OLT

1 Brastavăţu (anterior, în fostul j. Rţ): D/4547, 255[r]

2 Balş (anterior, în fostul j. Rţ): D/4547, 269[v]

3 Hotărani, Fărcaşele (anterior, în fostul j. Rţ): D/4547, 289[r]

4 Cornăţelu, Poboru: D/4548, 83[v]

5 Dobrotineţ, Curtişoara: D/4548, 1o1[v]

6 Dobroteasa: D/4548, 123[r]

7 Ibăneşti, Cungrea: D/4548, 133[v]

8 Coloneşti (numită anterior Maldăru)[+]: D/4548, 145[r], 148[v]

9 Sîmbureşti[x]: D/4548, 175[v]

1o Nicolae Titulescu (numită anterior Tituleşti): D/4548, 19o[r]

11 Teslui: D/4548, 2oo[v]-2o1[r]

12 Urşi, Leleasca: D/4548, 2o7[r]

Bălţaţi, Scorniceşti: D/4557, 14^{v}

14 Izvoarele^{+}: D/4557, 131^{v}

15 Sprîncenata, fostul sat Viespeşti: D/4557, 198^{v}

PRAHOVA

1 Ariceştii Rahtivani (numită anterior Ariceşti): D/4546, 247^{r}

2 Drajna de Sus, Drajna: D/4546, 28o^{r}

3 Homorîciu, Izvoarele: D/4546, 3o4^{r}

4 Izvoarele: D/4546, 3o4^{r}

5 Podenii Vechi, Bălţeşti: D/4546, 34o^{v}

Starchiojd: D/4546, 346^{v}

7 Sîngeru: D/4546, 352^{v}

SIBIU

Sălişte: D/4554, 172^{v}

SUCEAVA

1 Baia: D/4551, 2o

2 Ciumuleşti, Vadu Moldovei: D/4551, 6o^{r}

3 Dolhasca^{x}: D/4551, 65^{v}

4 Rădăşeni^{x}: D/4551, 2o3^{v}

5 Zamostea (anterior, în fostul j. Dr): D/4552, 174^{v}

6 Zvoriştea (anterior, în fostul j. Dr): D/4552, 184^{v}

7 Suceava, fosta localitate Burdujeni-Tîrg; j. Bt: D/4552, 211^{v}

8 Stroieşti: D/4554, 4o^{r}

TELEORMAN

1 Bragadiru^{+}: D/4548, 222^{r}

2 Troianul (numită anterior Belitori): D/4548, 232^{r}

3 Gărăgău: Vîrtoape: D/4548, 245^{r}

4 Turnu Măgurele, fosta localitate Măgurele: D/4548, 251^{v}

5 Saelele, Lunca: D/4548, 263^{r}

6 Slobozia Mîndra: D/4548, 291^{r}

7 Voievoda, Furculeşti: D/4548, 32o^{r}

8 Talpa-Ogrăzile, Talpa (anterior, în fostul j. Vş): D/4548, 367^{v}

9 Beciu, Ploşii Slăviteşti: D/4557, 38^{v}

TIMIŞ

1 Opatiţa, Deta: D/4554, 361^{v}

TULCEA

1 Atmagea, Ciucurova: D/4553, 34^{r}

2 Beştepe, Mahmudia^{+}: D/4553, 41^{v}

3 Balabancea, Hamcearca: D/4553, 44^{r}

4 Greci: D/4553, 75^{v}

5 Jijila^{x}: D/4553, 78^{v}

6 Valea Teilor (numită anterior Maidanchioi), Izvoarele: D/4553, 82^{v}

7 Nalbant: D/4553, 87^{r}

8 Peceneaga: D/4553, 91^{v}

9 Văcăreni, Luncaviţa: D/4553, 1o2^{v}

1o Băeni (anterior, în fostul j. Ct): D/4553, 411^{r}

VASLUI

1 Cîrja, Murgeni (anterior, în fostul j. Tt)^{x}: D/4551, 357^{v}

2 Avrămeşti, Voineşti (anterior, în fostul j. Tt): D/4551, 375^{v}

3 Dîrneşti, Ştefan cel Mare^{x}: D/4551, 399^{v}-4oo^{r}

Coşeşti, Ivăneşti[X]: D/4551, 411[r]

Chetreşti, Bălteni[X]: D/4551, 415[v]

Dumasca, Tăcuta: D/4551, 42o[r], 424[v]-425[r]

7 Dăneşti[X]: D/4551, 441[v]

8 Doagele, Dragomireşti: D/4551, 461[r]

9 Gîrceni[X]: D/4551, 465[v]

1o Ivăneşti[X]: D/4551, 477[r]

11 Laza[X]: D/4551, 486[r]

Lipovăţ[X]: D/4551, 49o[v]

13 Mirceşti, Tăcuta: D/4551, 496[r]

14 Mînjeşti, Muntenii de Jos: D/4551, 5oo[v]

15 Muntenii de Sus, Tanacu[X]: D/4551, 5o5

16 Muntenii de Jos[X]: D/4551, 5o9[v]

17 Negreşti[X]: D/4551, 513[v]

18 Parpaniţa, Negreşti[X] D/4551, 517[v]

19 Soleşti: D/4551, 534[v]

2o Zăpodeni: 4551, 552[r]

21 Viişoara (numită anterior Băseşti, j. Fl): D/4552, 431[r]

22 Ghermăneşti, Drînceni (anterior, în fostul j. Fl)[X]: D/4552, 446[v]

23 Deleni, Hoceni (anterior, în fostul j. Fl): D/4552, 452[v]

24 Epureni, Duda-Epureni (anterior, în fostul j. Fl): D/4552, 456[r]

25 Gugeşti, Boţeşti (anterior, în fostul j. Fl): D/4552, 47o[v]

26 Găgeşti (anterior, în fostul j. Fl): D/4552, 49o[v]

27 Pîhneşti, Arsura (anterior, în fostul j. Fl)[X]: D/4552

28 Rîşeşti, Drînceni (anterior, în fostul j. Fl)[X]: D/4552, 5o2[r]

29 Vetrişoaia (anterior, în fostul j. Fl)[X]: D/4552, 515[r]

3o Vutcani (anterior, în fostul j. Fl)[X]: D/4552, 519[v]

VÎLCEA

1 Băbeni: D/4547, 316^{r}

2 Broşteni, Lăpuşata: D/4547, 323^{v}

3 Costeşti: D/4547, 367^{r}

4 Călineşti, Brezoi: D/4547, 376^{v}

5 Cermegeşti, Lădeşti: D/4547, 381^{r}

6 Piscu Mare (numită anterior Cacova), Stoeneşti: D/4547, 388^{r}

7 Căzăneşti, Rîmnicu Vîlcea: D/4547, 393^{r}

8 Băile Govora: D/4547, 4oo^{v}

9 Grădiştea: D/4547, 4o5^{v}

1o Lăpuşata: D/4547, 41o^{v}

11 Mihăeşti: D/4547, 417^{r}

12 Măciuca: D/4547, 422^{v}

13 Mateeşti: D/4547, 427^{r}

14 Pietrari (numită anterior Pietrarii de Jos): D/4547, 431^{v}

15 Slătioara: D/4547, 437^{r}

16 Stăneşti: D/4547, 442^{r}

17 Şirineasa: D/4547, 445^{r}

18 Urşi, Popeşti: D/4547, 451^{r}

19 Vlădeşti: D/4547, 456^{v}

2o Zătreni: D/4547, 468^{v}

VRANCEA

1 Cîmpuri (anterior, în fostul j. Pt): D/4549, 68^{r}

2 Bătineşti, Ţifeşti (anterior, în fostul j. Pt): D/4549, 92^{v}

3 Boloteşti (anterior, în fostul j. Pt)$^{+}$: D/4549, 92^{v}

4 Ţifeşti (anterior, în fostul j. Pt): D/4549, 92^{v}

5 Bilieşti, Suraia (anterior, în fostul j. Pt)$^{+}$: D/455o, 1^{r}

6 Unirea (numită anterior Păţeşti), Odobeşti (anterior, în fostul j. Pt)^{x}: D/455o, 18^{v}

7 Răstoaca, Milcovul (anterior, în fostul j. Pt): D/455o, 37^{r}

8 Şindrilari, Reghiu (anterior, în fostul j. Pt): D/455o, 4o^{r}

Dumitreşti (anterior, în fostul j. RS): D/455o, 56^{r}

Cîndeşti, Dumbrăveni (anterior, în fostul j. RS): D/455o, 74^{v}

11 Homocea (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: D/4551, 319^{r}

12 Ploscuţeni, Homocea (anterior, în fostul j. Tc): D/4551, 331^{r}

B COMPONENŢA VOLUMELOR D

D/4545

1 Păduroiu din Deal, Poiana Lacului, Ag: 1^{v}
2 Păduroiu din Vale, Poiana Lacului, Ag: 1^{v}
3 Batogu, Cireşu, Br: 12
4 Bordei Verde, Br: 28^{r}
5 Chiscani, Br: 48^{v}
6 Cazasu, Tudor Vladimirescu, 51^{r}
7 Ianca, Br, $1o1^{r}$
8 Însurăţei, Br^{x}: $12o^{r}$
9 Siliştea (numită anterior Nazîru), Br^{+}, 128^{v}
10 Scorţaru Nou, Br^{x}: $14o^{r}$
11 Stăncuţa, Br^{x}: 166^{r}
12 Tătaru, Dudeşti, Br: 178^{v}
13 Traian, Br: 185^{r}
14 Vădeni, Br: 193^{v}
15 Viziru, Br^{x}: 199^{v}
16 Cislău, Bz: $2o8^{r}$
17 Clondiru, Ulmeni, Bz: 213^{r}
18 Chiojdu, Bz: 219^{r}
19 Bîsca Chiojdului, Chiojdu, Bz: 219^{r}
20 Cărpiniştea, Beceni, Bz: 223
21 Posta localitate Ciurea, Bz: 226^{r}
22 Dara, Pietroasele, Bz: 228^{v}
23 Glodeanu-Siliştea, Bz^{+}: 236^{v}

24 Sărata-Monteoru (numită anterior Monteoru), Merei, Bz: 24o^{V}

25 Pietroasele (numită anterior Pietroasa), Bz^{X}: 248^{V}

26 Pătîrlagele, Bz: 252^{V}

27 Zilişteanca, Poşta Cîlnău, Bz: 267^{r}

==========

D/4546

==========

1 Şotînga, Db: 21^{V}

2 Voineşti, Db: 26^{V}

3 Aninoasa, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 32^{V}

4 Berevoeşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 35^{V}

5 Capu Piscului, Godeni, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 37^{V}

6 Cetăţeni (numită anterior Cetăţeni-Deal), Ag (anterior, în fostul j. Ms): 39^{r}

7 Conţeşti, Davideşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 43^{r}

8 Davideşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 52^{r}

9 Dîrmăneşti Ag (anterior, în fostul j. Ms): 63^{V}

1o Godeni, Ag (anterior, în fostul j. Ms)$^{+}$: 65^{V}

11 Goleşti, Ştefăneşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 69^{r}

12 Topoloveni, fostul sat Goleştii-Badii, Ag (anterior, în fost j. Ms)^{X}: 73^{V}

13 Mioveni, Colibaşi, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 82^{r}

14 Nucşoara (anterior, în fostul j. Ms): 96^{V}

15 Ştefăneşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms)^{X}: 99^{V}

16 Călineşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms)^{X}: 1o2^{V}

17 Ţigăneşti, Topoloveni, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 1o5^{r}

18 Valea Popii, Mihăeşti, Ag (anterior, în fostul j. Ms): 112

19 Bora, Slobozia, Il: 121^{V}

2o Cosîmbeşti, Il^{X}: 125^{r}

1 Borcea (numită anterior Cocargeaua), Cl (anterior, în fostul j. Il)^{x}: 129^{v}

2 Dichiseni, Cl (anterior, în fostul j. Il): 132^{r}

3 Condeeşti, fostul sat Pelinul (numit anterior Eliza-Stoieneşti), Bărcăneşti, Il: 141^{r}

4 Frăţileşti, Săveni, Il^{x}: 149^{v}

5 Ciocăneşti, Cl (anterior, în fostul j. Il): 188^{r}

6 Ograda, Bucu, Il^{+}: 199^{r}

7 Rasa, Grădiştea, Cl (anterior, în fostul j. Il): 21o^{v}

8 Tonea, Modelul, Cl (anterior, în fostul j. Il): 228^{v}

9 Ariceştii Rahtivani (numită anterior Ariceşti), Ph: 247^{r}

0 Drajna de Sus, Drajna, Ph: 28o^{r}

1 Dărmăneşti, Db (anterior, în fostul j. Ph): 294^{v}

2 Ghirdoveni, I. L. Caragiale, Db (anterior, în fostul j. Ph): 297

3 Homorîciu, Izvoarele, Ph: 3o4^{r}

4 Izvoarele, Ph: 3o4^{r}

5 Podenii Vechi, Bălţeşti, Ph: 34o^{v}

6 Starchiojd, Ph: 346^{v}

7 Sîngeru, Ph: 352^{v}

D/4547

---

1 Almăj, Dj: 4^{v}

2 Argetoaia, Dj: 5^{v}

3 Bîrca, Dj^{x}: 8^{v}

4 Băileşti, Dj: 12^{v}

5 Caraula, Dj: 21^{v}

6 Comoşteni, Gîngiova, Dj: 25^{v}

7 Floreşti, Ţînţăreni, Gj (anterior, în fostul j. Dj): 41^{v}

8 Galiciuica, Giubega, Dj: 62[r]

9 Lipovu, Dj: 73[r]

1o Maglavit, Dj[x]: 77[r]

11 Sadova, Dj[x]: 94[v]

12 Scăeşti, Dj: 1o1[v]

13 Secui, Teasc, Dj: 1o8[v]

14 Şimnicu de Sus, Dj: 114[r]

15 Şimnicu de Jos, Craiova, Dj: 114[r]

16 Vîrtop, Dj: 117[v]

17 Arcani, Gj: 125[r]

18 Albeni, Gj: 134[r]

19 Bălăneşti, Gj: 137[v]

2o Băceşti, Stejari, Gj: 141[r]

21 Băleşti, Gj: 143[r]

22Cărpiniş, Crasna, Gj: 148[v]

23 Drăgoieşti Crasna, Gj: 157[r]

24 Godineşti, Gj: 171[r]

25 Ioneşti, Gj: 173[r]

26 Jupîneşti, Gj: 176[r]

27 Muşeteşti, Gj: 177[v]

28 Negreni, Licurici, Gj: 189[r]

29 Novaci, Gj: 192[r]

3o Pojogeni, Tîrgu Cărbuneşti, Gj: 193[v]

31 Roşia de Amaradia, Gj: 197[v]

32 Rugi, Turcineşti, Gj: 2o5[v]

33 Săuleşti, Gj: 2o8[v]

34 Stăneşti, Gj: 212[r]

35 Tismana, Gj[+]: 216[r]

36 Timişeni, Fărcăşeşti, Gj: 22o[r]

37 Dumbrăveni (numită anterior Turbaţi), Crasna, Gj: 224[v]

38 Topeşti, Tismana, Gj: 231[v]

39 Turburea, Gj[x]: 236[v]

4o Urdari, fostul sat Urdarii de Sus, Gj: 244[r]

41 Brastavăţu, Ol (anterior, în fostul j. Rţ): 255[r]

42 Balş, Ol (anterior, în fostul j. Rţ): 269[v]

43 Hotărani, Fărcaşele, Ol (anterior, în fostul j. Rţ): 289[r]

44 Teslui (numită anterior Boşoteni), Dj (anterior, în fostul j. Rţ): 294[r]

45 Zănoaga, Leu, Dj (anterior, în fostul j. Rţ): 3o8[r]

46 Băbeni, Vl: 316[r]

47 Broşteni, Lăpuşata, Vl: 323[v]

48 Costeşti, Vl: 367[r]

49 Călineşti, Brezoi, Vl: 376[v]

5o Cermegeşti, Lădeşti, Vl: 381[r]

51 Piscu Mare (numită anterior Cacova), Stoeneşti, Vl: 388[r]

52 Căzăneşti, Rîmnicu Vîlcea, Vl: 393[r]

53 Băile Govora, Vl: 4oo[v]

54 Grădiştea, Vl: 4o5[v]

55 Lăpuşata, Vl: 41o[v]

56 Mihăeşti, Vl: 417[r]

57 Măciuca, Vl: 422[v]

58 Mateeşti, Vl: 427[r]

59 Pietrari (numită anterior Pietrarii de Jos), Vl: 431[v]

6o Slătioara, Vl: 437[r]

61 Stăneşti, Vl: 442[r]

62 Şirineasa, Vl: 445[r]

63 Urşi, Popeşti, Vl: 451[r]

64 Vlădeşti, Vl: 456[v]

65 Zătreni, Vl: 468[v]

D/4548

1 Cornăţelu, Poboru, Ol: 83^{v}

2 Dobrotineţ, Curtişoara, Ol: 1o1^{v}

3 Dobroteasa, Ol: 123^{r}

4 Ibăneşti, Cungrea, Ol: 133^{v}

5 Coloneşti (numită anterior Maldăru), Ol^{+}: 145^{r}, 148^{v}

6 Săliştea (numită anterior Rîjleţu-Vieroşi), Uda, Ag (anterior, în fostul j. Ol: 167^{v}

7 Sîmbureşti, Ol^{x}: 175^{v}

8 Nicolae Titulescu (numită anterior Tituleşti), Ol: 19o^{r}

9 Teslui, Ol: 2oo^{v}-2o1^{r}

1o Urşi, Leleasca, Ol: 2o7^{r}

11 Bragadiru, Tr^{+}: 222^{r}

12 Troianul (numită anterior Belitori), Tr: 232^{r}

13 Cioceşti, Bîrla, Ag (anterior, în fostul j. Tr): 237^{v}

14 Mîndra, Bîrla, Ag (anterior, în fostul j. Tr): 237^{v}

15 Gărăgău, Vîrtoape, Tr: 245^{r}

16 Turnu Măgurele, fosta localitate Măgurele, Tr: 251^{v}

17 Saelele, Lunca, Tr: 263^{r}

18 Slobozia Mîndra, Tr: 291^{r}

19 Voievoda, Furculeşti, Tr: 32o^{r}

2o Braniştea, Oinacu, Gr (anterior, în fostul j. Vş): 338^{r}

21 Mihăileşti, Gr (anterior în fostul j. Vş): 35o^{r}

22 Schitu (numită anterior Pîngăleşti), Gr (anterior, în fostul j. Vş): 359^{v}

23 Slobozia, Gr (anterior, în fostul j. Vş): 364^{r}

24 Talpa-Ogrăzile, Talpa, Tr (anterior, în fostul j. Vş): 367^{v}

25 Viişina, Db (anterior, în fostul j. Vş): 372^{v}-373^{r}

26 Toporu, Gr (anterior, în fostul j. Vş): 381^{v}

D/4549

1 Caşin, Bc^{x}: 7^{r}

2 Căiuţi, Bc: $1o^{r}$

3 Filipeni, Bc: 25^{r}

4 Luizi-Călugăra, Bc: 32^{r}

5 Nadişa, Strugari, Bc: 38^{v}

6 Obîrşia, Izvoru Berheciului, Bc: 44^{v}

7 Slănic-Moldova, Bc: 47^{r}

8 Tamaşi, Bc: 51^{v}

9 Mănăstirea Caşin, Bc^{x}: 53^{v}

1o Cîmpuri, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 68^{r}

11 Tarcău, $Nţ^{+}$: 92^{v}

12 Bătineşti, Ţifeşti, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 92^{v}

13 Boloteşti, Vn (anterior, în fostul j. Pt)$^{+}$: 92^{v}

14 Ţifeşti, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 92^{v}

15 Poiana, Nicoreşti, Gl (anterior, în fostul j. Tc)^{x}: 95^{v}

16 Bursucani, Bălăbăneşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr): $1o1^{r}$

17 Costi, Vînători, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 111^{r}

18 Galaţi, fostul sat Fileşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 118^{r}

19 Şendreni, Gl (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: 122^{v}

2o Stoicani, Folteşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: $13o^{r}$

21 Găneşti, Cavadineşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr): $14o^{r}$

22 Jorăşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 152^{v}

23 Cavadineşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 162^{r}

24 Măstăcani, Gl (anterior, în fostul j. Cr)$^{+}$: $17o^{r}$

25 Moscu, Tîrgu Bujor, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 181[r]

26 Odaia Manolache, Vînători, Gl (anterior, în fostul j. Cr)[+]: 185[r]

27 Piscu, Gl (anterior, în fostul j. Cr)[+]: 192[v]

28 Rogojeni, Suceveni, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 2o4[r]

29 Slobozia Conachi, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 2o8[v]

3o Şiviţa, Tulucești, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 211[r]

31 Traian, Braniştea, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 215[r]

32 Bereşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr)[x]: 223[v]

33 Băneasa, Gl (anterior, în fostul j. Cr)[x]: 235[v]

34 Braniştea, Gl (anterior, în fostul j. Cr)[+]: 244[v]

35 Băleni, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 255[r]

36 Urleşti, Corni, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 262[v]

37 Brăneşti, Vlădeşti, Gl (anterior, în fostul j. Cr): 273[v]

38 Vîrlezi, Gl (anterior, în fostul j. Cr)[+]: 277[v]

39 Boiştea, Petricani, Nţ[+]: 3o2[r]

4o Buhalniţa, Hangu, Nţ: 315[r]

41 Climeşti, Făurei, Nţ: 33o[v]

42 Dochia, Girov, Nţ[+]: 337[r]

43 Ghindăoani, Bălţăteşti, Nţ[+]: 344[r]

44 Grinţieş, Nţ: 351[v]

45 Goşmani (numită anterior Bîrcu-Goşmani), Români, Nţ: 39o[v]

==========

D/455o

==========

1 Bilieşti, Suraia, Vn (anterior, în fostul j. Pt)[+]: 1[r]

2 Unirea (numită anterior Păţeşti), Vn (anterior, în fostul j. Pt)[x]: 18[v]

3 Răstoaca, Milcovul, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 37[r]

4 Şindrilari, Reghiu, Vn (anterior, în fostul j. Pt): 4o[r]

5 Dumitreşti, Vn (anterior, în fostul j. RS): 56^{r}

6 Cîndeşti, Dumbrăveni, Vn (anterior, în fostul j. RS): 74^{v}

7 Topliceni (numită anterior Zgîrciţi), Bz (anterior, în fostul j. RS)$^{+}$: 81^{v}

8 Greabănu, Bz (anterior, în fostul j. RS): 81^{v}

9 Boteşti, Nţ (anterior, în fostul j. Rm)^{X}: 116^{v}

1o Roman, fostul sat Nicolae Bălcescu (numit anterior Carol I), Nţ (anterior, în fostul j. Rm): 128^{v}

11 Cotu Vameş, Horia, Nţ (anterior, în fostul j. Rm)^{X}: 136^{v}

12 Dagîţa, Iş (anterior, în fostul j. Rm)^{X}: 145^{v}, 16o^{v}

13 Heleşteni, Iş (anterior, în fostul j. Rm)^{X}: 187^{r}

14 Mirceşti, Iş (anterior, în fostul j. Rm)^{X}: 213^{v}

15 Moldoveni (numită anterior Porceşti), Nţ (anterior, în fostul j. Rm): 235^{v}

16 Pînceşti, Poienari, Nţ (anterior, în fostul j. Rm): 238^{v}

17 Hăbăşeşti, Strunga, Iş (anterior, în fostul j. Rm)^{X}: 251^{v}

18 Văleni, Boteşti, Nţ (anterior, în fostul j. Rm): 3o3^{v}

D/4551

1 Baia, Sv: 2o

2 Cristeşti, Iş (anterior, în fostul j. Sv)^{X}: 39^{v}

3 Ciumuleşti, Vadu Moldovei, Sv: 6o^{r}

4 Dolhasca, Sv^{+}: 65^{v}

5 Heci, Lespezi, Iş (anterior, în fostul j. Sv): 1o4^{r}

6 Ruginoasa, Iş (anterior, în fostul j. Sv)^{X}: 199^{r}

7 Rădăşeni, Sv^{X}: 2o3^{v}

8 Barcea, Gl (anterior, în fostul j. Tc): 289^{r}

9 Buda, Răchitoasa, Bc (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: 291^{r}

1o Burdusaci, Răchitoasa, Bc (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: 293^{r}

11 Fundoaia, fostul sat Condrache, Huruieşti, Bc (anterior, în fostul j. Tc)^{x}: 295^{r}

12 Corbasca, Bc (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: 298^{r}

13 Corod, Gl (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: 3o1^{v}

14 Godineştii de Jos, Vultureni, Bc (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$ 312^{v}

15 Godineştii de Sus, Vultureni, Bc (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$ 312^{v}

16 Perchiu, Huruieşti, Bc (anterior, în fostul j. Tc): 317^{r}

17 Homocea, Vn (anterior, în fostul j. Tc)$^{+}$: 319^{r}

18 Ionăşeşti, Nicoreşti, Gl (anterior, în fostul j. Tc)^{x}: 321^{r}

19 Negrileşti, Munteni, Gl (anterior, în fostul j. Tc): 323^{v}

2o Neguleşti, Dealu Morii (anterior, în fostul j. Tc): 325^{r}

21 Ploscuţeni, Homocea, Vn (anterior, în fostul j. Tc): 331^{r}

22 Poiana, Nicoreşti, Gl (anterior, în fostul j. Tc)^{x}: 333^{v}

23 Stănişeşti, Bc (anterior, în fostul j. Tc): 337^{r}

24 Vultureni, Bc (anterior, în fostul j. Tc): 346^{r}

25 Tudor Vla[illegible]irescu, Gl (anterior, în fostul j. Tc): 351^{r}

26 Cîrja, Murgeni, Vs (anterior, în fostul j. Tt)^{x}: 357^{v}

27 Avrămeşti, Voineşti, Vs (anterior, în fostul j. Tt): 375^{v}

28 Bîrzeşti, Ştefan cel Mare, Vs^{x}: 399^{v}-4oo^{r}

29 Bodeşti, Scînteia, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{x}: 4o3^{v}

3o Coşeşti, Ivăneşti, Vs^{x}: 411^{r}

31 Chetreşti, Bălteni, Vs^{x}: 415^{v}

32 Dumasca, Tăcuta, Vs: 42o^{r}, 424^{v}-425^{r}

33 Dăneşti, Vs^{x}: 441^{v}

34 Dongele, Dragomireşti, Vs: 461^{r}

35 Gîrceni, Vs^{x}: 465^{v}

36 Ipatele, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 471^{V}

37 Ivăneşti, Vs^{X}: 477^{r}

38 Laza, Vs^{X}: 486^{r}

39 Lipovăţ, Vs^{X}: 49o^{V}

4o Mirceşti, Tăcuta, Vs: 496^{r}

41 Mînjeşti, Munţenii de Jos, Vs: 5oo^{V}

42 Muntenii de Sus, Tanacu, Vs^{X}: 5o5^{V}

43 Muntenii de Jos, Vs^{X}: 5o9^{V}

44 Negreşti, Vs^{X}: 513^{V}

45 Parpaniţa, Negreşti, Vs^{X}: 517^{V}

46 Şcheia, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 528^{r}

47 Soleşti, Vs: 534^{V}

48 Tansa, Iş (anterior, în fostul j. Vs)^{X}: 538^{r}

49 Zăpodeni, Vs: 552^{r}

==========

D/4552

==========

1 Brăeşti, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 14^{V}

2 Broscăuţi, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 18^{V}

3 Borzeşti, Ungureni, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 22^{V}

4 Corlăteni, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 28^{r}

5 Dimăcheni, Corlăteni, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 36^{V}

6 Havîrna, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 46^{r}

7 Lişna, Suharău, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 74^{r}

8 Mileanca, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 9o^{r}

9 Şerpeniţa, Manoleasa, Bt (anterior, în fostul j. Dr): 97^{r}

1o Pomîrla, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 121^{V}

11 Rădăuţi-Prut, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 129^{r}, 136^{V}

12 Ştiubieni, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{X}: 149^{V}

13 Sălăgeni, Grozeşti, Iş (anterior, în fostul j. Fl): 151^{r}

14 Fosta localitate Tîrnauca, j. Dr: 156^{v}

Văculeşti, Bt (anterior, în fostul j. Dr)^{x}: 166^{v}

16 Zamostea, Sv (anterior, în fostul j. Dr): 174^{v}

17 Zvoriştea, Sv (anterior, în fostul j. Dr): 184^{v}

18 Cristeşti, Bt^{x}: 2o1^{v}

19 Bosînceni, Nicolae Bălcescu, Bt: 2o4^{r}

2o Brehuieşti, Vlădeni, Bt^{x}: 2o8^{v}

21 Suceava, fosta localitate Burdujeni-Tîrg, Sv (anterior, în fostul j. Bt): 211^{v}

22 Cătămăreşti, Mihai Eminescu, Bt^{x}: 213^{v}

23 Călineşti, Bucecea, Bt^{x}: 216^{v}

24 Coşula, Copălău, Bt: 22o^{r}

25 Durneşti, Bt: 229^{r}

26 Sulița, Bt^{x}: 267

27 Brăeşti, Iş^{x}: 276^{v}

28 Iaşi, cartierul Bucium, Iş^{x}: 281^{v}-282^{r}

29 Cucuteni, Leţcani^{x}, Iş: 285^{v}

3o Comarna, Iş^{x}: 287^{v}

31 Cepleniţa, Iş^{x}: 289^{v}

32 Goeşti, Lungani, Iş^{x}: 296^{v}

33 Holboca, Iş^{x}: 313^{v}

34 Hoiseşti, Dumeşti, Iş^{x}: 343 bis

35 Miroslava, Iş^{x}: 345^{r}

36 Prisăcani, Iş^{x}: 365^{v}

37 Podu Iloaiei, Iş^{x}: 37o^{r}

38 Poieni, Schitu Duca, Iş: 375^{v}

39 Rediu Mitropoliei, Popricani, Iş: 384^{r}

4o Ţuţora, Iş^{x}: 391^{r}

41 Rediu (numit anterior Rediu-Tatar), Iş^{x}: 4o2^{v}-4o3^{r}

42 Voineşti, Iş^{x}: 414^{v}

43 Viişoara (numită anterior Băseşti), Vs (anterior, în fostul j. Fl): 431^{r}

44 Covasna, Costuleni, Iş (anterior, în fostul j. Fl)^{x}: 442^{v}

45 Ghermăneşti, Drînceni, Vs (anterior, în fostul j. Fl)^{x}: 446^{v}

46 Deleni, Hoceni, Vs (anterior, în fostul j. Fl): 452^{v}

47 Epureni, Duda-Epureni, Vs (anterior, în fostul j. Fl)^{x}: 456^{r}

48 Gugeşti, Boţeşti, Vs (anterior, în fostul j. Fl): 47o^{v}

49 Găgeşti, Vs (anterior, în fostul j. Fl): 49o^{v}

5o Pîhneşti, Arsura, Vs (anterior, în fostul j. Fl)^{x}: 496^{r}

51 Rîşeşti, Drînceni, Vs (anterior, în fostul j. Fl)^{x}: 5o2^{r}

52 Zberoaia, Gorban, Iş (anterior, în fostul j. Fl): 51o^{r}

53 Vetrişoaia, Vs (anterior, în fostul j. Fl)^{x}: 515^{r}

54 Vutcani, Vs (anterior, în fostul j. Fl)^{x}: 519^{v}

==========

D/4553

==========

1 Atmagea, Ciucurova, Tl: 34^{r}

2 Beştepe, Mahmudia, Tl^{+}: 41^{v}

3 Balabancea, Hamcearca, Tl: 44^{r}

4 Mihai Viteazu (numită anterior Casapchioi), Ct (anterior, în fostul j. Tl): 49^{v}

5 Greci, Tl: 75^{v}

6 Jijila, Tl^{x}: 78^{v}

7 Valea Teilor (numită anterior Meidanchioi), Izvoarele, Tl: 82^{v}

8 Nalbant, Tl: 87^{r}

9 Peceneaga, Tl: 91^{v}

1o Văcăreni, Luncaviţa, Tl: 1o2^{v}

11 Viile (numită anterior Beilic), Ion Corvin, Ct: 377^{r}

12 Coslugea, Lipniţa, Ct: 391^{v}, 393^{v}

13 Ion Corvin (numită anterior Cuzgun), Ct^{+}: 396^{r}

14 Dăeni, Tl (anterior, în fostul j. Ot): 411[r]

15 Ciobanu, Ct[+]: 418[r]

16 Dunăreni (numită anterior Mîrleanu), Aliman, Ct[x]: 425[r]

17 Oltina, Ct[x]: 435[v]

18 Bărăganu (numită anterior Osmanfaca), Cumpăna, Ct: 444[r]

19 Băneasa (numită anterior Parachioi), Ct[+]: 447[r]

2o Topalu, Ct[x]: 468[v]

D/4554

1 Stroieşti, Sv: 4o[r]

2 Geaca, Cj: 62[v]

3 Cetea, Galda de Jos, Ab: 89[v]

4 Ciubanca, Recea-Cristur, Cj: 1o9[r]

5 Păucineşti, Sarmizegetusa, Hd: 13o[v]

6 Sebeş, Ab: 155[v]

7 Satulung, Mm: 168[v]

8 Sălişte, Sb: 172[v]

9 Caransebeş, CS: 289[r]

1o Brădişoru de Jos (numită anterior Maidan), CS, 295[r]

11 Opatiţa, Deta, Tm: 361[v]

D/4557

1 Bălţaţi, Scorniceşti, Ol: 14[v]

2 Beciu, Plopii Slăviteşti, Tr (anterior, în fostul j. Ol): 3

3 Izvoarele, Ol[+]: 131[v]

4 Sprîncenata, fostul sat Viespeşti, Ol: 198[v]

III LOCALITĂŢI DIN REŢEAUA NALR[1]

1. NALR. Banat

1 Jupalnic, Orşova, Mh
Tufări, Orşova, Mh
2 Işelniţa, Mh
3 Ogradena, Ieşelniţa, Mh
5 Berzasca, CS
6 Sichevița, CS
8 Pojejena, CS[x]
10 Şopotu Nou, CS
11 Dalboşeţ, CS
12 Sasca Română, Sasca Montană, CS
13 Lescovița, Naidăş, CS
14 Slatina-Nera, Sasca Montană, CS
15 Bănia, CS
18 Berlişte, CS
19 Răcăşdia, CS
22 Pîrvova, Lăpuşnicel, CS
23 Vărădia, CS
24 Brădişoru de Jos, CS
27 Gîrliște, Goruia, CS
28 Secăşeni, Ticvaniu Mare, CS
33 Cîlnic, Reşiţa, CS
34 Biniş, Doclin, CS
35 Lăţunaş, Jamu Mare, Tm
36 Gherman, Jamu Mare, Tm
37 Ferendia, Jamu Mare, Tm
38 Berzovia, CS
39 Berecuţa, Gătaia, Tm
40 Denta, Tm
42 Toager, Giera, Tm
43 Foeni, Tm[x]
44 Ghilad, Ciacova, Tm
45 Şipet, Tormac, Tm
46 Berini, Sacoşu Turcesc, Tm
47 Pădureni, Jebel, Tm
48 Petroman, Ciacova, Tm
49 Pustiniş, Uivar, Tm
50 Checea, Cenei, Tm
51 Giroc, Tm
52 Chevereşu Mare, Tm
53 Bucovăţ, Remetea Mare, Tm
54 Herneacova, Recaş, Tm
55 Cerneteaz, Giarmata, Tm
58 Seceani, Orţişoara, Tm
59 Mănăştur, Vinga, Ar
61 Nerău, Teremia Mare, Tm[x]
63 Beba Veche, Tm
64 Igriş, Sînpetru, Tm
65 Munar, Secusigiu, Ar

---

1 După numărul punctului de anchetă sînt trecute numele localităţilor, numele comunei (al oraşului sau al municipiului) şi al judeţului; cînd comuna poartă numele satului, nu se repetă numele.

Firiteaz, Şagu, Ar
Turnu Ruieni, CS
Măru Zăvoi, CS
Glimboca, CS
7b Fîrliug, CS
7c Vermeş, CS
Sacosu Mare, Darova, Tm
8c Herendeşti, Victor Vlad
Delamarina, Tm
Dugojel, Găvojdia, Tm
8j Gladna Română, Fîrdea, Tm
84 Coşteiu, Tm
85 Ghizătău, Belinţ, Tm
8c Şustra Topolovăţu Mare, Tm
87 Hisiaş, Ghizela, Tm
Traian Vuia, Tm
9c Bucovăţ, Dumbrava, Tm
91 Curtea, Tm
92 Răchita, Dumbrava, Tm
98 Şiştarovăţ, Ar
99 Chesinţ, Zăbrani, Ar

2. NALR. Crişana

lol Săvîrşin, Ar
lo2 Dumbrăviţa, Bîrzava, Ar
lo3 Şoimoş, Lipova, Ar
lo4 Păuliş, Ar[x]
lo5 Mîndruloc, Vladimirescu, Ar
lo6 Micălaca, Arad, Ar
lo7 Pecica, Ar
lo9 Şeitin, Ar
llo Macea, Ar
lll Şimand, Ar
112 Sîntana (fostul sat Comlăuş), Ar
113 Şiria, Ar[x]
114 Agrişu Mare, Tîrnova, Ar
117 Almaş, Ar
118 Păiuşeni, Chisindia, Ar
119 Sebiş, Ar
12o Dezna, Ar
121 Aldeşti, Bîrsa, Ar
122 Cărand, Ar
123 Beliu, Ar
124 Ineu, Ar
125 Seleuş, Ar
127 Şepreuş, Ar
128 Sintea Mare, Ar
129 Socodor, Ar
13o Pilu, Ar
131 Tămaşda, Avram Iancu, Bh
132 Ciumeghiu, Bh
133 Criştioru de Jos, Bh
135 Cîmpani, Bh
136 Pietroasa, Bh
137 Budureasa, Bh
138 Lazuri de Beiuş, Bh
139 Pocioveliştе, Curăţele, Bh
14o Meziad, Remetea, Bh

141 Roşia, Bh
143 Dumbrăviţa, Holod, Bh
144 Ceica, Bh
147 Olcea, Bh+
148 Rîpa, Tinca, Bh
149 Gurbediu, Tinca, Bh
151 Ateaş, Cefa, Bh
152 Sînnicolau Român,Cefa, Bh
153 Girişu de Criş, Bh
154 Nojorid, Bh
155 Miersig,Husasău de Tinca, Bh
156 Săcădat, Bh
157 Vîrciorog, Bh
159 Bulz, Bh
160 Tinăud, Aleşd, Bh
162 Ciuhoi, Bh+
163 Chiraleu, Chişlaz, Bh
164 Popeşti, Bh
165 Cosniciu de Jos, Ip, Sj
166 Valcău de Sus,
Valcău de Jos, Sj
168 Buciumi, Sj
169 Stupini, Hida, Sj
172 Cehei, Şimleu Silvaniei, Sj
173 Voivozi, Şimian, Bh
177 Cehal, SM+
178 Bobota, Sj
179 Bocşa, Sj
182 Moigrad, Mirşid, Sj
185 Ciocmani, Băbeni, Sj
189 Stîna, Socond, SM
191 Pişcolt, SM+
192 Vezendiu, Tiream, SM
193 Căuaş, SM
194 Sînmiclăuş, Moftin, SM
195 Moftinu Mic, Moftin, SM
199 Asuaju de Sus, Mm
201 Boiu Mare, Mm
206 Groşi, Mm
207 Firiza, Baia Mare, Mm
209 Ardusat, Mm
210 Valea Vinului, SM
215 Cămărzana, SM
216 Bixad, SM
217 Călineşti-Oaş, SM
218 Racşa, Oraşu Nou, SM
219 Negreşti-Oaş, SM
220 Moişeni, Certeze, SM

3. NALR. Transilvania

259 Gîrbou, Sj
264 Satu Nou, Cetate, BN
265 Buduş, Budacu de Jos, BN
275 Corvineşti, Matei, BN
278 Şieuţ, BN
286 Budeşti, BN
300 Breaza, Ms
304 Ceanu Mare, Cj

309 Tăureni,

310 Cîmpie, Mş

311 Rîciu,

312 Voiniceni, Ceauşu de Cîmpie, Mş

314 Chiheru de Sus, Chiheru de Jos, Mş

319 Lăureni, Miercurea Nirajului, Mş

320 Ungheni, Mş

321 Lechinţa, Iernut, Mş

322 Cheţani, Mş

32 Luna, Cj+

Măhăceni, Unirea, Ab

334 Sălcud, Iernut, Mş

Căpîlna de Sus, Mica, Mş

336 Şoimuş, Coroisînmărtin, Mş

341 Nadeş, Mş

342 Gogan, Bahnea, Mş

343 Corneşti, Adămuş, Mş+

344 Fărău, Ab

345 Ciumbrud, Aiud[x], Ab

353 Cetea, Galda de Jos, Ab

354 Peţelca, Teiuş, Ab

355 Biia, Şona, Ab

356 Crăciunelu de Sus, Cetatea de Baltă, Ab

357 Blăjel, Sb

358 Ernea, Dumbrăveni, Sb

359 Daneş, Mş[x]

360 Vînători, Mş

364 Mihai Viteazu, Saschiz, Mş

365 Apold, Mş

366 Copşa Mare, Biertan, Sb

367 Glogoveţ, Valea Lungă, Ab

368 Miceşti, Ab

376 Săcăşel, Ohaba, Ab

377 Micăsasa, Sb

378 Valea Viilor, Sb

379 Stejărişu, Iacobeni, Sb

389 Văleni, Şoarş, Bv

390 Toarcla, Cincu, Bv

392 Buia, Şeica Mare, Sb

393 Loamneş, Sb

394 Presaca, Păuca, Sb

395 Ghirbom, Berghin, Ab

396 Răhău, Sebeş, Ab

397 Lancrăm, Sebeş, Ab

398 Şibot, Ab

400 Chimindia, Hărău, Hd

406 Laz, Săsciori

408 Aciliu, Săliştea, Sb

412 Calbor, Beclean, Bv

413 Şona, Mîndra, Bv

4. NALR. Moldova şi Bucovina

476 Vicovu de Jos, Sv+

480 Solca, Sv

481 Vama, Sv

485 Mănăstirea Humorului, Sv[X]

486 Cajvana, Sv

488 Grămeşti, Sv

489 Dersca, Bt[X]

49o Ilişeşti, Ciprian Porumbescu, Sv

492 Găineşti, Slatina, Sv

494 Şcheia, Sv[X]

496 Zvoriştea, Sv

497 Ibăneşti, Bt[X]

498 Oroftiana, Suharău, Bt[X]

499 Broscăuţi, Bt[X]

5oo Leorda, Bt[X]

5o1 Dumbrăveni, Sv[X]

5o3 Chilişeni, Udeşti, Sv[X]

5o4 Corni, Bt[X]

5o5 Ipoteşti, Mihai Eminescu, Bt[X]

5o6 Nicşeni, Bt[X]

5o7 Vorniceni, Bt[X]

5o8 Mileanca, Bt[X]

5o9 Conceşti, Bt[X]

51o Păltiniş, Bt[X]

511 Rădăuţi-Prut, Bt[X]

512 Coţuşca, Bt[X]

513 Ungureni, Bt[X]

514 Răchiţi, Bt[X]

515 Cristeşti, Bt[X]

516 Gorbăneşti, Bt[X]

517 Săveni, Bt[X]

518 Liveni, Manoleasa, Bt[X]

519 Hăneşti, Bt[X]

52o Sulişa, Bt[X]

521 Flămînzi, Bt[X]

522 Truşeşti, Bt[X]

523 Movila Ruptă, Ripiceni, Bt[X]

524 Ştefăneşti-Sat, Ştefăneşti, Bt[X]

525 Todireni, Bt[X]

526 Santa Mare, Bt[X]

527 Andrieşeni, Iş[X]

528 Trifeşti, Iş[X]

529 Vlădeni, Iş[X]

53o Larga-Jijia, Movileni, Iş[X]

531 Luceni, Victoria, Iş[X]

532 Ciurchi, Iaşi, Iş[X]

533 Comarna, Iş[X]

534 Ciurea, Iş[X]

535 Grozeşti, Iş[X]

536 Coropceni, Ciorteşti, Iş[X]

537 Boroseşti, Scînteia, Iş[X]

538 Voineşti, Iş[X]

539 Dumeşti, Iş[X]

54o Erbiceni, Iş[X]

541 Belceşti, Iş[X]

542 Plugari, Iş[X]

543 Poiana Mărului, Cepleniţa, Iş[X]

544 Băiceni, Cucuteni, Iş[X]

545 Ion Neculce,
Tîrgu Frumos, Iş^{x}
546 Mădîrjac, Iş^{x}
547 Mironeasa, Iş^{x}
548 Tansa, Iş^{x}
549 Gîdinţi, Sagna, Nţ^{x}
55o Mirceşti, Iş^{x}
551 Cozmeşti,
Stolniceni-Prăjescu, Iş^{x}
552 Sireţel, Iş^{x}
553 Tudora, Bt^{x}
554 Preuteşti, Sv
555 Tătăruşi, Iş^{x}
556 Moţca, Iş^{x}
557 Mirosloveşti, Iş^{x}
558 Ruginoasa, Dulceşti, Nţ$^{+}$
559 Dochia, Girov, Nţ$^{+}$
56o Hlăpeşti, Dragomireşti, Nţ^{x}
561 Humuleşti, Tîrgu Neamţ, Nţ^{x}
562 Brusturi
Brusturi-Drăgăneşti, Nţ$^{+}$
563 Săcuţa, Boroaia, Sv
564 Baia, Sv
566 Bălţăteşti, Nţ$^{+}$
567 Gîrcina, Nţ^{x}
568 Vaduri, Viişoara, Nţ^{x}
57o Pipirig, Nţ^{x}
571 Tarcău, Nţ$^{+}$
575 Lungeni, Broşteni, Sv

582 Tazlău, Nţ$^{+}$
583 Luminiş, Piatra Şoimului,
584 Podoleni, Nţ$^{+}$
585 Văsieşti, Moineşti, Bc^{+}
587 Scorţeni, Bc^{+}
588 Blăgeşti, Bc^{x}
589 Miron Costin, Trifeşti, N
59o Băluşeşti, Icuşeşti, Nţ$^{+}$
591 Şerbeşti, Săuceşti, Bc^{+}
592 Măgura, Bc^{+}
593 Livezi, Bc^{x}
594 Gura Văii, Bc^{+}
595 Gioseni, Tamaşi, Bc^{+}
596 Odobeşti, Secuieni, Bc^{+}
597 Tuleşti, Dragomireşti, Vs
598 Dumeşti, Vs^{x}
599 Negreşti, Vs^{x}
6oo Pungeşti, Vs^{x}
6o1 Mărăşti, Filipeni, Bc^{+}
6o2 Petreşti, Pînceşti, Bc^{+}
6o3 Orbeni, Bc^{+}
6o4 Godineştii de Jos,
Vultureni, Bc^{+}
6o5 Buda, Răchitoasa, Bc^{+}
6o6 Ivăneşti, Vs^{x}
6o7 Cănţălăreşti,
Ştefan cel Mare, Vs^{x}
6o8 Dăneşti, Vs^{x}
6o9 Micleşti, Vs^{x}

Muntenii de Sus, Tanacu, Vs^{X}
Corodeşti, Ghergheşti, Vs^{X}
Puieşti, Vs^{X}
Burdusaci, Răchitoasa, Bc^{+}
Blaga, Dealu Morii, Bc^{+}
Muncelu, Glăvăneşti, Bc^{+}
Băcani, Vs^{X}
Bogdăneşti, Vs^{X}
Lipovăţ, Vs^{X}
Olteneşti, Vs^{X}
Tătărăni, Vs
Ghermăneşti, Drînceni, Vs^{X}
Stănileşti, Vs^{X}
Grumezoaia,
Dimitrie Cantemir, Vs^{X}
Vutcani, Vs^{X}
Stoişeşti, Banca, Vs^{X}
Vetrişoaia, Vs^{X}
Fălciu, Vs^{X}
Epureni, Vs^{X}
Fruntişeni, Griviţa, Vs^{X}
Bereşti-Sat, Bereşti, Gl^{X}
Cîrja, Murgeni, Vs^{X}
Suceveni, Gl^{+}
Oancea, Gl^{+}
Vîrlezi, Gl^{+}
Fîrţăneşti, Gl^{+}
Cuca, Gl^{+}
Frumuşiţa, Gl^{+}

638 Odaia Manolache, Vînători, Gl^{+}
639 Braniştea, Gl^{+}
64o Piscu, Gl^{+}
641 Pechea, Gl^{+}
642 Costache Negri, Gl^{X}
643 Cudalbi, Gl^{+}
644 Corod, Gl^{+}
645 Adam, Drăguşeni, Gl^{+}
646 Belceşti, Iveşti, Vs^{X}
647 Priponeşti, Gl^{+}
648 Tălpigi, Ghidigeni, Gl^{+}
649 Matca, Gl^{+}
65o Lieşti, Gl^{X}
651 Cîmpineanca (Floreşti), Vn^{+}
652 Umbrăreşti, Gl^{+}
653 Mirceştii Vechi, Vînători, Vn^{+}
654 Furcenii Vechi, Cosmeşti, Gl^{+}
655 Ioneşti, Nicoreşti, Gl^{X}
656 Homocea, Vn^{+}
657 Borşani, Coţofăneşti, Bc^{+}
658 Păuneşti, Vn^{+}
659 Străoane, Vn^{+}
66o Boloteşti, Vn^{+}
661 Mera, Vn^{+}
662 Vidra, Vn^{+}
663 Pralea, Căiuţi, Bc^{+}
664 Caşin, Bc^{X}
665 Rotileştii Mari, Cîmpuri, Vn^{+}
666 Negrileşti, Bîrseşti, Vn^{+}

667 Nistoresti, Vn+

Nereju

Soveja, Vn+

670 Hîrja, Oituz, Bc+

5. NALR. Muntenia şi Dobrogea

71 Boişoara, Vl

Perişani, Vl

Albeştii de Muscel, Vl

Dîngeşti Berislăveşti, Vl

Cepari, Ag

Bercioiu, Budeşti, Ag

Mălureni, Ag

686 Piţigaia, Stîlpeni, Ag

Cotmeana, Ag

Căduroiu din Deal,

Poiana Lacului, Ag

691 Picior de Munte,

Dragodana Db

692 Hulubeşti, Db

695 Brăneşti, Db

702 Coada Izvorului,

Măneşti, Ph

704 Păuleşti, Ph

714 Nucet, Chiojdeanca, Ph

715 Plopu, Ph

716 Fîntînele, Ph

717 Cioceni,

Albeşti-Paleologu, Ph

718 Balta Doamnei, Ph

719 Ciorani, Ph

720 Grădiştea,

Boldeşti-Grădiştea, Ph

721 Andreiaşu de Jos, Vn

722 Beciu, Vîrteşcoiu, Vn

723 Podu Lacului,

Poiana Cristei, Vn

724 Jitia, Vn

725 Urecheşti, Vn

726 Gologanu, Milcovul, Vn

727 Bordeasca Veche, Tătăranu, Vn

728 Rîmniceni, Măicăneşti, Vn

729 Nămoloasa-Sat, Nămoloasa, Gl

733 Mihălceni, Ciorăşti, Vn

735 Odăile, Bz

736 Murgeşti, Bz

737 Ariciu, Salcia Tudor, Br

738 Cotu Lung. Siliştea, Br

739 Vadu Soreşti, Zărneşti, Bz

740 Boldu, Bz

741 Gemenele, Br

742 Baldomireşti, Vădeni, Br

743 Muşcel, Pătîrlagele, Bz

744 Măgura, Bz

745 Galbenu, Br

746 Deduleşti, Mircea Vodă, Br

747 Gura Sărăţii, Merei, Bz x

748 Săgeata, Bz+

749 Gropeni, Br

750 Bălteni, C. A. Rosetti, Bz

751 Viziru, Br^{x}

752 Limpeziş,
Movila Banului, Bz

753 Zăvoaia, Br^{+}

754 Stanca, Stăncuţa, Br^{+}

755 Padina, Bz

756 Dealu Lăunele, Dănicei, Vl

757 Olanu, Vl

758 Topana, Ol

759 Dienci, Vultureşti, Ol

760 Alunişu, Spineni, Ol

761 Poboru, Ol

762 Dumitreşti, Verguleasa, Ol

763 Pădureţi,
Lunca Corbului, Ag

764 Negreni, Scornicesti, Ol

765 Comăniţa, Teslui, Ol

766 Hîrseşti, Ag^{+}

767 Valea Mare, Ol

768 Mozăcenii-Vale, Bîrla, Ag

769 Movileni, Ol

770 Ulmi, Milcov, Ol

771 Balaci, Tr

772 Izvoarele, Ol^{+}

773 Nicolae Titulescu, Ol

774 Stoicăneşti, Ol

775 Mihăeşti, Ol

776 Călineşti, Radomireşti,

777 Plosca, Tr^{+}

778 Plopii Slăviteşti, Tr

779 Salcia, Tr^{+}

780 Saelele, Lunca, Tr

781 Furculeşti, Tr^{x}

782 Dracea, Crîngu, Tr

783 Poiana, Ciuperceni, Tr

784 Piatra, Tr

785 Suhaia, Tr

786 Budişteni, Leordeni, Ag

787 Băteşti, Ag

788 Gligamu de Sus, Rociu, Ag

789 Răscăeţi, Vişina, Db

790 Recea, Ag^{+}

791 Pierbinţi, Şelaru, Db

792 Cătunu, Poeni, Tr

793 Gratia, Tr

794 Tătărăştii de Sus, Tr

795 Baciu, Blejeşti, Tr

796 Zîmbreasca, Tr

797 Talpa-Bîscoveni, Talpa, Tr

798 Merenii de Jos, Mereni, Tr

799 Drăcşenei, Tr

800 Moşteni, Tr

801 Vîrtoapele de Sus,
Vîrtoape, Tr

802 Drăgăneşti de Vede, Tr

803 Lăceni, Orbeasca, Tr

804 Mavrodin, Tr

805 Toporu, Gr

806 Teleormanu, Mînzăneşti, Tr

807 Ţigăneşti, Tr

808 Cervenia, Tr

809 Pietroşani, Tr

810 Zimnicea, Tr

Butimanu, Db

816 Mereni, Conţeşti, Db

817 Ulieşti, Db

820 Crevedia, Db

822 Militari, Bucureşti

823 Uieşti, Bucşani, Gr

824 Mihăileşti, Gr

825 Comana, Gr+

826 Ghimpaţi, Gr

828 Radovanu, Cl

829 Drăgăneşti-Vlaşca, Tr

830 Băneasa, Gr

831 Greaca, Gr×

832 Chirnogi, Cl

833 Frăteşti, Gr

834 Putineiu, Gr

836 Ciocîrlia, Il

837 Grindu, Il

838 Miloşeşti, Il

839 Valea Ciorii, Il

840 Ciolpani, If+

841 Dridu, Il

842 Giurgeni (fostul s. Piua Petrii), Il×

843 Grădiştea (fostul s. Grecii de Sus), Il

844 Bărcăneşti, Il

845 Butoiu, Sfîntu Gheorghe, Il

846 Căzăneşti, Il

847 Amara, Il

848 Frăţileşti, Săveni, Il+

849 Baloteşti, If

850 Bucu, Il

851 Făcăeni, Il

852 Drăgoeşti, Il

853 Poiana, Ciulniţa, Il

854 Ştefăneştii de Jos, If

855 Albeşti, Il

857 Dor Mărunt, Cl

858 Stelnica, Il

859 Perişoru, Cl

860 Gurbăneşti, Cl

861 Vîlcelele, Cl

862 Podu Pitarului, Plătăreşti, Cl

864 Sohatu, Cl

865 Ulmu, Cl

866 Unirea, Cl

867 Mînăstirea, Cl

868 Grădiştea, Cl

869 Roseţi, Cl

870 Ulmeni, Cl+

871 23 August, Tl
872 C. A. Rosetti, Tl+
875 Niculiţel, Tl×
876 Turcoaia, Tl
877 Cataloi, Frecăţei, Tl
879 Crişan, Tl
881 Dăeni, Tl
884 Lunca, Ceamurlia de Jos, Tl
885 Ciobanu, Ct+
886 Dulgheru, Saraiu, Ct
888 Băltăgeşti, Crucea, Ct
889 Tîrguşor, Ct
89o Seimeni, Ct
891 Sibioara, Mihail Kogălniceanu, Ct
893 Dunăreni, Aliman, Ct×
895 Ostrov, Ct+
896 Băneasa, Ct+
897 Adamclisi, Ct
898 Topraisar, Ct
899 Chirnogeni, Ct
9oo Limanu, Ct

6. NALR. Oltenia

9o6 Novaci, Gj
912 Maghereşti, Săcelu, Gj
913 Poienari, Dumbeşti-Piţic, Gj
915 Scoarţa, Gj
916 Alunu, Vl
918 Pojaru, Bustuchin, Gj
919 Lăpuşata, Vl
92o Peşteana-Jiu, Bîlteni, Gj
921 Vladimir, Gj
922 Băieşti, Grădiştea, Vl
923 Turburea, Gj×
924 Slăvuţa, Cruşeţ, Gj
925 Ghioroiu, Vl
926 Oveselu, Măciuca, Vl
927 Prundeni, Vl+
928 Uşurei, Şuşani, Vl+
929 Fratoştiţa, Filiaşi, Dj
93o Bulzeşti, Dj
931 Iancu Jianu, Ol
932 Pleşoiu, Ol
933 Izvor, Şimnicu de Sus, Dj
934 Balş, Ol
935 Dobriţa, Runcu, Gj
938 Frînceşti, Peştişani, Gj
941 Mărăşeşti, Baia de Aramă, Mh
943 Stolojani, Băleşti, Gj
946 Şovarna, Mh
947 Pieptani, Cîlnic, Gj
949 Crăgueşti, Şişeşti, Mh
95o Imoasa, Corcova, Mh
951 Slivileşti, Gj
952 Gîrbovu, Turceni, Gj
953 Cerneţi, Şimian, Mh
955 Strehaia, Mh

956 Butoieşti, Mh

957 Hinova, Mh[x]

958 Izvorălu, Timna, Mh

960 Ţiuleni (vechea denumire a s. Comănica), Secu, Dj

961 Crivina, Burila Mare, Mh[+]

965 Gruia, Mh

966 Vladaia, Mh

967 Salcia, Mh

968 Verbiţa, Dj

Seaca de Pădure, Dj

970 Beloţ, Sopot, Dj

971 Sărbătoarea, Bucovăţ, Dj

972 Mărăcinele, Perişor, Dj

973 Unirea, Dj

974 Galicea Mare, Dj

975 Maglavit, Dj[x]

976 Ciupercenii Vechi, Calafat, Dj

977 Desa, Dj[x]

978 Rast, Dj

979 Urzicuţa, Dj

980 Bistreţ Dj

981 Măceşu de Jos, Dj

982 Şegarcea, Dj[x]

983 Malu Mare, Dj

984 Drăgoteşti, Dj

985 Piatra-Olt, Ol

986 Osica de Jos, Dobrun, Ol

987 Castranova, Dj

988 Radomir, Dioşti, Dj

989 Mîrşani, Dj

990 Sadova, Dj[x]

991 Amărăştii de Jos, Dj

992 Băbiciu, Ol

993 Studina, Ol

994 Bechet, Dj[x]

995 Ianca, Ol[x]

996 Orlea, Ol

997 Izbiceni, Ol

998 Islaz, Tr[x]

IV LOCALITĂŢI ANCHETATE DE AUTOR[1]

ALBA

1 Bălcaciu, Jidvei[x]
2 Bărăbanţ, Alba Iulia
3 Bucerdea Vinoasă, Ighiu
4 Ciuguzel, Lopadea Nouă
5 Ciumbrud, Aiud[x]
6 Cîlnic
7 Cr[illegible] ricău
8 [illegible] de Jos[x]
9 C[illegible]
10 Galda de Jos
11 Galda de Sus, Galda de Jos
12 Gîrbova
13 Ighiel, Ighiu
14 Ighiu
15 Jidvei[x]
16 Mănărade, Blaj[x]
17 Petrişat, Blaj[x]
18 Sîncel
19 Şard, Ighiu
20 Şona
21 Tibru, Cricău
22 Ţelna, Ighiu
23 Valea Lungă
24 Vinţu de Jos

ARAD

1 Baraţca, Păuliş[x]
2 Bocsig
3 Covăsinţ
4 Cuvin, Ghioroc
5 Galşa, Şiria[x]
6 Ghioroc
7 Gurba, Şicula
8 Mănerat, Pîncota[x]
9 Miniş, Ghioroc[x]
10 Mişca
11 Mocrea, Ineu
12 Nădab, Chişineu-Criş
13 Păuliş[x]
14 Pîncota[x]
15 Radna, Lipova
16 Şagu

---

1 Pentru fiecare judeţ sînt date în ordine alfabetică localităţile anchetate direct (x) şi indirect. Cînd sînt două nume, primul reprezintă satul, al doilea, comuna, oraşul sau municipiul; cînd este un singur nume, el reprezintă satul din comuna cu acelaşi nume.

17 Şiria[X]
18 Tîrnova

ARGEŞ

1 Bălineşti
2 Bîrla
Călineşti[X]
4 Costeşti[X]
Godeni
Gorganu, Călineşti
Mîrseşti
8 Leordeni[X]
Mihăeşti
Mozaceni
11 Negraşi
12 Priboieni
13 Recea
14 Stolnici
15 Suseni
16 Ştefăneşti[X]
17 Topoloveni[X]
18 Uda
19 Valea Mare-Podgoria, Ştefăneşti
2o Văleni-Podgoria, Călineşti

BACĂU

1 Agăş
2 Balcani
3 Baloteşti
4 Băcioiu, Corbasca
5 Bărboasa, Onceşti
6 Berzunţi
7 Bibireşti, Ungureni
8 Bijghir, Buhoci
9 Blaga, Dealu Morii
1o Blăgeşti[X]
11 Bogdana, Ştefan cel Mare
12 Bolotău, Zemeş
13 Borşani, Coţofăneşti
14 Boteşti, Ungureni
15 Buda, Răchitoasa
16 Buhoci
17 Burdusaci, Răchitoasa
18 Caşin[X]
19 Călugăreni, Dămieneşti
2o Căpoteşti, Huruieşti
21 Cireşoaia, Slănic Moldova
22 Cleja
23 Corbasca
24 Cornăţel, Urecheşti
25 Cornii de Sus, Tătărăşti
26 Coteni, Buhoci
27 Coţofăneşti[X]
28 Cucuieţi, Solonţ
29 Dămieneşti
3o Dofteana
31 Dospineşti, Buhoci

32 Dragomir, Berzunţi
33 Drăgeşti, Dămieneşti
34 Faraoani[x]
35 Frumoasa, Balcani
36 Fundoaia, Huruieşti[x]
37 Găiceana
38 Gherdana, Tătărăşti
39 Gioseni, Tamaşi
4o Gîrlenii de Sus, Gîrleni
41 Godineştii de Jos, Vultureni
42 Godineştii de Sus, Vultureni
43 Gura Văii
44 Gura Văii, Racova
45 Hălmăcioaia, Racova
46 Hîrja, Oituz
47 Huruieşti[x]
48 Ilieşi, Racova
49 Lipova[x]
5o Livezi[x]
51 Ludaşi, Balcani
52 Lunca Dochiei, Urecheşti
53 Lupeşti, Mănăstirea Caşin
54 Marvila, Corbasca
55 Măgura
56 Mănăstirea Caşin[x]
57 Mărăşti Vale, Filipeşti
58 Mîlosu, Lipova
59 Muncelu, Glăvăneşti
6o Ocheni, Huruieşti
61 Odobeşti, Secuieni
62 Orbeni
63 Palanca
64 Pădureni, Dămieneşti
65 Petreşti, Pînceşti
66 Plopana[x]
67 Podei, Comăneşti
68 Pralea, Căiuţi
69 Putredeni, Glăvăneşti
7o Rădeana, Ştefan cel Mare
71 Runcu, Buhuş
72 Sărata, Solonţ
73 Scărişoara, Corbasca
74 Scorţeni
75 Siretu, Letea Veche
76 Sîrbi, Podu Turcului
77 Slobozia, Urecheşti
78 Solonţ
79 Şerbeşti, Săuceşti
8o Ştefan cel Mare[x]
81 Tăvădăreşti, Dealu Morii
82 Ungureni
83 Urecheşti
84 Valea Caselor, Lipova
85 Valea Mărului, Lipova
86 Văsieşti, Moineşti
87 Viforeni, Ungureni
88 Vîlvele, Tîrgu Ocna

BIHOR

Cadea, Săcueni
Cărpinet
3 Cetariu
4 Ciuhoi
5 Curtuiuşeni
Diosig[x]
7 Marghita[x]
8 Mădăraş
9 Olcea
1o Săcueni
11 Sălard
12 Sîniob, Ciuhoi
13 Sîrbi
14 Şimian[x]
15 Tileagd
16 Valea lui Mihai[x]

BISTRIŢA-NASAUD[x]

1 Dumitra
2 Lechinţa
3 Sîngeorz-Băi
4 Sîniacob, Lechinţa
5 Teaca
6 Vermeş, Lechinţa

BOTOŞANI[x]

1 Agafton, Curteşti
2 Albeşti
3 Avrămeni
4 Bajura, Darabani
5 Băbiceni, Durneşti
6 Băluşeni
7 Bivolari, Dobîrceni
8 Borzeşti, Ungureni
9 Boscoteni, Frumuşica
1o Brăeşti
11 Brehuieşti, Vlădeni
12 Broscăuţi
13 Bucecea
14 Buda, Copălău
15 Buhăceni, Truşeşti
16 Burleşti, Unţeni
17 Călăraşi
18 Călineşti, Bucecea
19 Cătămăreşti, Mihai Emi
2o Cerviceşti, Mihai Emin
21 Cîmpeni, Prăjeni
22 Cîndeşti, Mihăileni
23 Conceşti
24 Copălău
25 Cordăreni
26 Cordun, Flămînzi
27 Corlăteni
28 Corni
29 Cotîrgaci, Roma
3o Coţuşca
31 Crasnaleuca, Coţuşca

32 Cristeşti
33 Cristineşti
34 Cocorăni, Mihai Eminescu
35 Cucuteni, Durneşti
36 Curteşti
37 Cuza Vodă, Viişoara
38 Cuzlău, Păltiniş
39 Dersca
4o Dimăcheni, Corlăteni
41 Dîngeni
42 Dobîrceni
43 Dorobanţi, Nicşeni
44 Dragalina, Hlipiceni
45 Draxeni, Băluşeni
46 Drăguşeni
47 Drislea, Truşeşti
48 Dumbrăviţa, Ibăneşti
49 Durneşti
5o Eşanca, Darabani
51 Flămînzi
52 Frumuşica
53 George Enescu
54 Gorbăneşti
55 Gorovei, Vîrfu Cîmpului
56 Griviţa, Cordăreni
57 Guranda, Durneşti
58 Havîrna
59 Hăneşti
6o Hilişeu-Horia
61 Hlipiceni
62 Horia, Mitoc
63 Horodiştea, Păltiniş
64 Hrişcani, Vlădeni
65 Hudeşti
66 Huţani, Vlădeni
67 Iacobeni, Dîngeni
68 Ibăneasa, Ştiubieni
69 Ibăneşti
7o Icuşeni, Vorona
71 Ilişeni, Santa Mare
72 Ionăşeni, Truşeşti
73 Ionăşeni, Vîrfu Cîmpului
74 Ipoteşti, Mihai Eminescu
75 Izvoare, Suharău
76 Lehneşti, Ripiceni
77 Leorda
78 Lişmăniţa, Darabani
79 Lişna, Suharău
8o Liveni, Manoleasa
81 Lozna, Dersca
82 Lunca
83 Lupăria, Prăjeni
84 Manoleasa
85 Manoleasa-Prut, Manoleasa
86 Mănăstirea Doamnei, Curteşti
87 Mihăileni
88 Mihălăşeni
89 Mileanca

Miletin, Prăjeni
91 Miorcani, Rădăuţi-Prut
92 Miron Costin, Vlăsineşti
9_ Mitoc
Mînăstireni, Unţeni
95 Mîndreşti, Vlădeni
Movila Ruptă, Ripiceni
Negreni, Ştiubieni
Nicolae Bălcescu
Nicşeni
loo Oroftiana, Suharău
lol Pădureni, Dobîrceni
lo2 Pădureni, Şendriceni
lo3 Păltiniş
lo4 Păsăteni, Truşeşti
lo5 Pogorăşti, Răuseni
lo6 Pomîrla
lo7 Prăjeni
lo8 Racovăţ, Pomîrla
lo9 Răchiţi
llo Rădăuţi-Prut
lll Rădeni, Frumuşica
ll2 Răuseni
ll3 Rediu, Răuseni
ll4 Ripiceni
ll5 Ripicenii Vechi, Ripiceni
ll6 Roma
ll7 Românești
ll8 Santa Mare
ll9 Săuceniţa, Văculeşti
l2o Săveni
l2l Siliştea, Săuceni
l22 Sîrbi, Vlăsineşti
l23 Slobozia, Păltiniş
l24 Smîrdan, Suharău
l25 Soroceni, Unţeni
l26 Stăuceni
l27 Stînceşti, Mihai Em
l28 Stolniceni, Răuseni
l29 Străteni, Dersca
l3o Suharău
l3l Sulița
l32 Şendriceni
l33 Ştefăneşti
l34 Ştiubieni
l35 Talpa, Mihăileni
l36 Todireni
l37 Truşeşti
l38 Tudora
l39 Ungureni
l4o Unţeni
l4l Văculeşti
l42 Victoria, Hlipiceni
l43 Viişoara
l44 Viişoara Mică, Viişoa
l45 Viţcani, Mihăileni
l46 Vîlcelele, Brăeşti
l47 Vîrfu Cîmpului

148 Vlădeni
149 Vlăsineşti
15o Vorniceni
151 Vorona
152 Vorona-Teodoru, Vorona
153 Zahoreni, Manoleasa
154 Zăiceşti, Băluşeni
155 Zlătunoaia, Lunca

BRAŞOV

1 Acriş, Vama Buzăului
2 Buneşti
3 Corbi, Ucea
4 Drăguş, Vişlea
5 Fundata[x]
6 Moieciu
7 Sînpetru
8 Ucea
9 Vama Buzăului
lo Vişlea
11 Voila[x]
12 Zărneşti

BRĂILA

1 Berteştii de Jos
2 Cireşu
3 Cuza Vodă, Stăncuţa
4 Dudeşti
5 Făurei[x]
6 Însurăţei[x]
7 Jugureanu, Ulmu
8 Lacu Rezii, Însurăţei[x]
9 Latimu, Măxineni[x]
lo Măxineni[x]
11 Mihai Bravu, Victoria
12 Oancea, Romanu
13 Romanu
14 Scorţaru Nou[x]
15 Sihleanu, Scorţaru Nou
16 Siliştea
17 Spiru Haret, Berteştii de Jos
18 Stanca, Stăncuţa
19 Stăncuţa[x]
2o Surdila Găiseanca
21 Şuţeşti[x]
22 Tichileşti
23 Tudor Vladimirescu
24 Tufeşti[x]
25 Victoria
26 Vişani
27 Viziru[x]
28 Zăvoaia

BUZĂU

1 Bădeni, Breaza
2 Bălăceanu
3 Blăjani
4 Breaza

5 Buda
6 C. A. Rosetti
Cătina
c Cernăteşti
9 Chiliile
lo Dealul Viei, Merei[X]
11 Finţeşti, Năeni[X]
12 Gherăseni
13 Glodeanu-Siliştea
14 Greceanca, Breaza
15 Gura Sărăţii, Merei[X]
Largu
17 Lunca, C. A. Rosetti
Mărăcineni
19 Merei[X]
2o Năeni[X]
21 Pietroasele
22 Pogoanele
23 Ruşeţu
24 Săgeata
25 Săruleşti
26 Săsenii Vechi, Verneşti
27 Stîlpu
28 Şarînga, Pietroasele
29 Topliceni
3o Verneşti
31 Viperesti
32 Vispeşti, Breaza
33 Zoreşti, Verneşti

CARAŞ-SEVERIN

1 Băuţar
2 Belobreşca, Pojejena
3 Măureni
4 Mehadia[X]
5 Moldova Nouă
6 Moldova Veche, Moldova Nouă
7 Naidăş[X]
8 Pojejena[X]
9 Sasca Montană
lo Socol
11 Ticvaniu Mare

CĂLĂRAŞI

1 Borcea[X]
Căscioarele
3 Cuza Vodă
4 Lupşanu[X]
5 Plătăreşti
6 Ulmeni

CLUJ

1 Căşeiu
2 Cheia, Mihai Viteazu
3 Comorîţa, Căşeiu
4 Corneşti, Mihai Viteazu
5 Gîrbău
6 Huedin[X]
7 Jucu

8 Luna
9 Mihai Viteazu[X]
lo Poieni
11 Sănduleşti

CONSTANŢA

1 Aliman
2 Almălău, Ostrov
3 Băneasa
4 Castelu
5 Cernavodă
6 Ciobanu
7 Dunăreni, Aliman[X]
8 Gîrliciu
9 Ion Corvin
lo Lipniţa
11 Mircea Vodă
12 Murfatlar[X]
13 Nazarcea, Poarta Albă
14 Oltina[X]
15 Ostrov
16 Poarta Albă
17 Rasova[X]
18 Remus Opreanu, Medgidia
19 Sinoie, Mihai Viteazu
2o Topalu[X]
21 Valu lui Traian

DÎMBOVIŢA

1 Băleni
2 Bilciureşti
3 Cobia
4 Corbii Mari
5 Finta
6 Gura Ocniţei
7 Lungulețu[X]
8 Măneşti[X]
9 Nucet[X]
lo Pietroşiţa
11 Runcu
12 Valea Mare

DOLJ[X]

1 Bădoşi, Bratovoeşti
2 Bechet
3 Bîrca
4 Bratovoeşti
5 Călăraşi
6 Cernele, Craiova
7 Cetate
8 Ciupercenii Noi
9 Daneţi
lo Dăbuleni
11 Desa
12 Dobreşti

13 Drănic
14 Dunăreni, Goiçea
15 Foişor, Drănic
16 Georocu Mare, Bratovoeşti
17 Gighera
18 Gîngiova
19 Goicea
2o Lişteava, Ostroveni
21 Maglavit
22 Măceşu de Sus
Motătei
24 Nedeia, Gighera
Ostroveni
Radea, Drănic
Piscu Sadovei, Sadova
Piscu Vechi
29 Pleniţa
3o Poiana Mare
31 Radovan
32 Sadova
33 Şegarcea
34 Tîmbureşti, Bratovoeşti
35 Urzica Mare, Urzicuţa

GALAŢI

1 Adam, Drăguşeni
2 Băneasa[x]
Bereşti[x]
4 Braniştea
5 Brăhăşeşti
6 Cerţeşti
7 Chiraftei, Măstăcani
8 Cîrlomăneşti, Cerţeşti
9 Corod
lo Corni
11 Costache Negri[x]
12 Cotoroaia, Cerţeşti
13 Crîngeni, Nămoloasa
14 Cuca
15 Cudalbi
16 Cuza Vodă, Slobozia Conachi
17 Fîrţăneşti
18 Folteşti
19 Frumuşiţa
2o Furcenii Vechi, Cosmeşti
21 Ghidigeni
22 Gîrbovăţ, Ghidigeni
23 Ionăşeşti, Nicoreşti[x]
24 Iveşti[x]
25 Izvoarele, Slobozia Conachi
26 Lieşti[x]
27 Matca
28 Măcişeni, Corni
29 Măstăcani
3o Movileni
31 Movileni, Şendreni
32 Munteni, Tecuci[x]
33 Nămoloasa

34 Nicoreşti[x]
35 Oancea
36 Odaia Manolache, Vînători
37 Pechea
38 Piscu
39 Podoleni, Barcea
4o Poiana, Nicoreşti[x]
41 Priponeşti
42 Roşcani, Băneasa
43 Smulţi
44 Stoicani, Folteşti
45 Suceveni
46 Şendreni
47 Şerbeştii Vechi, Şendreni
48 Tălpigi, Ghidigeni
49 Toflea, Brăhăşeşti
5o Ţepu[x]
51 Umbrăreşti
52 Urleşti, Corni
53 Vîrlezi

GIURGIU

1 Colibaşi[x]
2 Comana
3 Greaca[x]
4 Hotarele
5 Izvoarele
6 Letca Nouă
7 Prundu[x]
8 Toporu[+]

GORJ

1 Bîlteni
2 Brăneşti
3 Căpreni
4 Cătunele
5 Cruşeţ[x]
6 Dănciuleşti
7 Glogova
8 Stoina[x]
9 Tismana
1o Turburea[x]
11 Ţînţăreni

HUNEDOARA

1 Bozeş, Geoagiu
2 Geoagiu
3 Ilia
4 Romos[x]
5 Romoşel, Romos
6 Pui
7 Toteşti

IALOMIŢA

1 Balaciu
2 Bordueani
3 Cosîmbeşti[x]
4 Coşereni
5 Frăţileşti, Săveni
6 Giurgeni[x]

Cîrbovi

Grădiştea

[illegible] Roată

lo Ograda, Bucu

11 Perieţi

[illegible]tonești, Săveni

Re[illegible]iga

14 Pănoarei

IAŞI*

[illegible]ndru Ioan Cuza

Al[illegible]xe[illegible] Ipatele

Andrieşeni

Aroneanu

Avîntu, Românești

Bahluiu Cotnari

7 Balş, Tîrgu Frumos

8 Banu, Dumesti

9 Bădeni, Scobinţi

lo Băiceni, Cucuteni

11 Bălteni, Probota

12 Bălţaţi

13 Belceşti

14 Berezlogi, Sireţel

15 Bivolari

16 Bîcu, Ipatele

17 Bîrleşti, Erbiceni

18 Bîrnova

19 Blaga, Schitu Duca

2o Blăgeşti, Paşcani

21 Bocniţa, Sineşti

22 Bodeşti, Scînteia

23 Bogdăneşti, Horleşti

24 Bohotin, Răducăneni

25 Bojila, Mădîrjac

26 Boroseşti, Scînteia

27 Borosoaia, Plugari

28 Bosia

29 Boureni, Moţca

3o Brăeşti

31 Brăteşti, Stolniceni Pr

32 Breazu, Reciu

33 Bucium, Iaşi

34 Budăi, Podu Iloaiei

35 Budeşti, Mogoşeşti

36 Buhalniţa, Cepleniţa

37 Bursuc Deal, Lespezi

38 Buruieneşti, Bivolari

39 Butea

4o Buznea, Tîrgu Frumos

41 Căueşti, Şcheia

42 Cepleniţa

43 Ciocîrleşti, Scînteia

44 Ciohorăni, Miroslovești

45 Ciorteşti

46 Cireşeni, Cotnari

47 Ciurbeşti, Miroslava

48 Ciurchi, Iaşi

49 Ciurea
50 Cîrjoaia, Cotnari
51 Cîrlig, Popricani
52 Coarnele Caprei
53 Coasta Măgurii, Tîrgu Frumos
54 Cogeasca, Leţcani
55 Comarna
56 Corneşti, Miroslava
57 Coropceni, Ciorteşti
58 Costeşti, Tîrgu Frumos
59 Costuleni
60 Cotnari
61 Covasna, Costuleni
62 Cozia, Costuleni
63 Cozmeşti
64 Cozmeşti,Stolniceni-Prăjescu
65 Cristeşti
66 Criveşti, Strunga
67 Criveşti, Vînători
68 Crucea, Lungani
69 Cucuteni
70 Cucuteni, Leţcani
71 Curagău, Comarna
72 Cuza Vodă, Ipatele
73 Dagîţa
74 Deleni
75 Dobrovăţ
76 Dolheşti
77 Dorobanţ, Aroneanu
78 Drăguşeni, Şcheia
79 Dumbrava, Ciurea
80 Dumbrava, Lespezi
81 Dumeşti
82 Erbiceni
83 Făgăt, Cotnari
84 Fărcăşeni, Strunga
85 Fedeleşeni, Strunga
86 Fîntînele, Andrieşeni
87 Fîntînele, Focuri
88 Focuri
89 Frăsuleni, Victoria
90 Frenciugi, Şcheia
91 Frumuşica, Mădîrjac
92 Găneşti, Tîrgu Frumos
93 Giurgeşti, Tîrgu Frumos
94 Gîrbeşti, Ţibana
95 Glăvăneşti, Andrieşeni
96 Golăieşti
97 Goeşti, Lungani
98 Gorban
99 Grajduri
100 Grieşti, Ţibăneşti
101 Gropniţa
102 Grozeşti
103 Gura Bîdiliţei, Vînători
104 Gura Bohotin, Gorban
105 Hadîmbu, Mogoşeşti
106 Hăbăşeşti, Strunga

107 Hălăuceşti
108 Hălceni, Şipote
109 Heleşteni
110 Hiliţa, Costuleni
111 Hîndreşti, Oţeleni
112 Hîrlău
113 Hîrtoape, Vînători
114 Hlincea, Ciurea
115 Hodora, Cotnari
116 Hoiseşti, Dumeşti
117 Holboca
118 Horleşti
119 Horleşti, Rediu
120 Horodiştea, Cotnari
121 Icuşeni, Victoria
122 Iepureni, Movileni
123 Ion Neculce, Tîrgu Frumos
124 Iorcani, Tătăruşi
125 Iosupeni, Cotnari
126 Ipatele
127 Iugani, Mirceşti
128 Larga-Jijia, Movileni
129 Lespezi
130 Leţcani
131 Liteni, Belceşti
132 Luceni, Victoria
133 Lunca, Paşcani
134 Lunca Cetăţuii, Ciurea
135 Lunca Prutului, Trifeşti
136 Lungani
137 Lupăria, Cotnari
138 Maxut, Deleni
139 Măcăreşti, Prisăcani
140 Mădîrjac
141 Mădîrjeşti, Bălţaţi
142 Miclăuşeni, Butea
143 Mirceşti
144 Mironeasa
145 Miroslava
146 Mirosloveşti
147 Mînjeşti, Mogoşeşti
148 Mogoşeşti
149 Mogoşeşti-Siret
150 Moşna
151 Moţca
152 Movileni
153 Movileni, Heleşteni
154 Munteni, Belceşti
155 Oboroceni, Heleşteni
156 Oneşti, Plugari
157 Osoi, Comarna
158 Osoi, Sineşti
159 Oţeleni
160 Paşcani
161 Păun, Bîrnova
162 Păuşeşti, Dumeşti
163 Perieni, Probota
164 Petreşti, Golăieşti

165 Picioru Lupului, Ciurea
166 Pietrosu, Tătărugi
167 Pîrcovaci, Hîrlău
168 Plugari
169 Pocreasca Schitu Duca
17o Podu Iloaiei
171 Poieni, Schitu Duca
172 Poiana Mărului, Ceplenița
173 Popești
174 Popricani
175 Prisăcani
176 Probota
177 Răchiteni, Mircești
178 Rădeni, Trifești
179 Răducăneni
18o Războieni, Tîrgu Frumos
181 Rediu
182 Românești
183 Roșcani, Trifești
184 Ruginoasa
185 Rumea, Țibana
186 Rusenii Noi, Holboca
187 Satu Nou, Schitu Duca
188 Schitu Duca
189 Schitu Hadînabului, Mironeasa
19o Sofronia
191 Scobinți
192 Scobîlțeni, Podu Iloaiei
193 Sculeni, Victoria
194 Sinești
195 Sirețel
196 Sîrca, Bălțați
197 Sloboxia, Ciurea
198 Sloboxia, Schitu Duca
199 Sloboxia, Sirețel
2oo Sodomeni, Pașcani
2o1 Soloneț, Bivolari
2o2 Spineni, Andrieșeni
2o3 Spinoasa, Erbiceni
2o4 Sprînceana, Erbiceni
2o5 Stînca, Victoria
2o6 Stolniceni-Prăjescu
2o7 Stornești, Sinești
2o8 Stroești, Todirești
2o9 Strunga
21o Suhuleț, Tansa
211 Șcheia
212 Șendreni, Victoria
213 Șipote
214 Șorogari, Aroneanu
215 Tabăra, Bivolari
216 Tansa
217 Tansa, Belcești
218 Tătărugi
219 Tăntești, Rediu
22o Tîrgu Frumos
221 Todirel, Bîrnova
222 Todirești

223 Tomeş
224 Totoeşti, Erbiceni
Traian, Bivolari
Trifeşti
227 Ţibana
228 Ţibăneşti
229 Ţigănaşi
Ţutora
Uda, Tătăruşi
232 Ulmi, Belceşti
Ungheni, Bosia
234 Uricani, Miroslava
235 Ursăreşti, Mirceşti
236 Ursoaia, Româneşti
237 Urşiţa, Mironeasa
238 Valea Adîncă, Miroslava
239 Valea Lungă, Holboca
240 Valea Lupului, Rediu
241 Valea Oilor, Bălţaţi
242 Valea Racului, Cotnari
243 Valea Seacă
244 Vascani, Ruginoasa
245 Victoria
246 Vînători
247 Vînători, Popricani
248 Vlădeni
249 Vlădiceni, Tomeşti
250 Vlădnicuţ, Vînători
251 Vocoteşti, Voineşti
252 Voineşti
253 Voroveşti, Miroslava
254 Zaboloteni, Trifeşti
255 Zbereni, Cotnari
256 Zlodica, Cepleniţa
257 Zmeu, Lungani

ILFOV

1 Ciolpani

MARAMUREŞ

1 Seini[x]

MEHEDINŢI

1 Baia de Aramă
Bala
3 Brezniţa-Motru
4 Brezniţa-Ocol
5 Burila Mare
6 Corcova[x]
7 Crivina, Burila Mare
8 Hinova[x]
9 Magheru, Brezniţa-O
10 Oreviţa Mare, Vînju
11 Prunişor
12 Şişeşti
13 Vînători
14 Vînju Mare

MUREŞ

imuş

ţaciu

neşti, Adămuş

ieş[x]

NEAMŢ

pia

eluţa, Tarcău

reşti, Ion Creangă

na

ţăteşti

uşeşti, Icuşeşti

az-Chei

tricioara, Ceahlău

triţa, Viişoara

bea, Tîrgu Neamţ

zeşti, Secuieni

ştea, Petricani

eşti[x]

ieni[x]

ienii de Sus, Dulceşti

teş, Tarcău

şteni, Bahna

sturi,

sturi-Drăgăneşti

ăreşti, Secuieni

ilău

lun[x]

22 Cotu Vameş, Horia[x]

23 Cracău Negru, Crăcăoani

24 Crăcăoani

25 Crăieşti, Bozieni

26 David, Boteşti

27 Dochia, Girov

28 Drăgăneşti, Brusturi-Drăgăneşti

29 Dulceşti[x]

3o Farcaşa

31 Galu, Poiana Teiului

32 Gherăeşti[x]

33 Ghidion, Stăniţa

34 Ghindăoani, Bălţăteşti

35 Gîdinţi, Sagna[x]

36 Gîrcina[x]

37 Grumăzeşti

38 Hîrţeşti, Mărgineni

39 Hlăpeşti, Dragomireşti

4o Horia[x]

41 Huisurez, Dămuc

42 Humuleşti, Tîrgu Neamţ

43 Iucşa, Bozieni

44 Ion Creangă[x]

45 Itrineşti, Mărgineni

46 Izvoare, Bahna

47 Izvoru, Ion Creangă

48 Liliac, Bahna

49 Luminiş, Piatra Şoimului

5o Lunca, Vînători-Neamţ

[illegible]agazia, Crăcăoani

Costişa

3 [illegible]rgineni

Miron Costin, Trifeşti[x]

55 Moreni, Boteşti

56 Neagra, Taşca

Nemţişor Vînători-Neamţ

Neţezi, Grumăzeşti

[illegible]isiporeşti, Boteşti[x]

6[illegible] Oanţu, [illegible]ngăraţi

61 [illegible]etricani

62 Pildeşti, Cordun

Pipirig

Pîngăraţi

65 Podoleni

66 Poiana, Dulceşti

67 Poiana, Grinţieş

68 Poieni, Piatra Şoimului

69 Preluca, Pîngăraţi

70 Recea, Ion Creangă

71 Roşiori, Dulceşti

72 Ruginoasa, Dulceşti

73 Săcăleni, Poienari

74 Simioneşti, Cordun

75 Stăniţa

76 Stejaru, Ion Creangă

77 Ştefan cel Mare

78 Tarcău

79 Taşca

80 Tazlău

81 Teţcani, Gherăeşti

82 Ticoş-Floarea, Taşca

83 Tîrpeşti, Petricani

84 Todireni, Stăniţa

85 Topoliţa, Grumăzeşti

86 Traian, Zăneşti[x]

87 Trifeşti[x]

88 Tupilaţi[x]

89 Ţibucani[x]

90 Ţolici, Petricani

91 Ţuţcanii din Deal, Bahna

92 Urecheni

93 Vaduri, Viişoara[x]

94 Zăneşti[x]

OLT

1 Bărăşti

2 Cîrlogani[x]

Coloneşti

4 Cungrea

5 Drăgăneşti-Olt[x]

6 Făgeţelu

7 Gostavăţu[x]

8 Grojdibodu

9 Ianca[x]

10 Izvoarele

11 Mărunţei

12 Potelu, Ianca

3 Potcoava
4 Radomireşti[x]
5 Rusăneşti[x]
6 Scorniceşti[x]
7 Sîmbureşti[x]
8 Spineni
9 Ştefan cel Mare
0 Tufeni
1 Urzica

PRAHOVA

1 Boldeşti-Scăeni
2 Bucov
3 Ceptura de Jos, Ceptura[x]
4 Ceptura de Sus, Ceptura[x]
5 Cherba, Urlaţi
6 Chiţorani, Bucov
7 Floreşti
8 Jugureni
9 Măgureni
0 Mărunţiş, Urlaţi
1 Orzoaia de Jos, Urlaţi
2 Orzoaia de Sus, Urlaţi
3 Pleaşa, Bucov[x]
4 Podgoria, Tătaru[x]
5 Rachieri, Valea Călugărească[x]
6 Schiau, Valea Călugărească[x]
7 Tătaru[x]
8 Urlaţi, Gura Vadului

19 Ţintea, Băicoi
20 Vadu Săpat, Fîntînele
21 Valea Călugărească[x]
22 Valea Crîngului, Urlaţi
23 Valea Largă, Valea Călugărească[x]
24 Valea Mantei,
Valea Călugărească[x]
25 Valea Mieilor, Urlaţi
26 Valea Nicovani,
Valea Călugărească[x]
27 Valea Nucetului, Urlaţi
28 Valea Orlei, Bucov[x]
29 Valea Pietrei, Urlaţi
30 Valea Poienii,
Valea Călugărească[x]
31 Valea Popii, Valea Călugărească[x]
32 Valea Seman, Urlaţi

SATU MARE

1 Ardud
2 Beltiug
3 Cehal
4 Cehăluţ, Cehal
5 Foieni
6 Halmeu[x]
7 Pir
8 Pişcolt
9 Răteşti, Beltiug
10 Sanislău

11 Săuca[X]
12 Tăşnad
13 Viile Satu Mare[X]

SĂLAJ

1 Coşeiu[X]
2 Crişeni
Diosod, Hereclean
4 Dobrin[X]
5 Şamşud

SIBIU

1 Apoldu de Jos[X]
2 Aţel
3 Axente Sever[X]
4 Bazna[X]
5 Biertan
6 Brateiu
7 Dumbrăveni
Moşna
9 Nemşa, Moşna
10 Orlat
11 Richiş, Biertan
12 Şeica Mare[X]
13 Şeica Mică[X]
14 Tîrnava[X]

SUCEAVA

1 Adîncata[X]
2 Bănceşti, Muşeniţa
3 Băneşti, Fîntînele
4 Bărăşti, Boroaia
5 Bereşti, Adîncata
6 Bodnăreni, Arbore
7 Bogdăneşti
8 Boroaia
9 Boteşti, Horodniceni
10 Broşteni, Drăguşeni
11 Budeni, Dolhasca
12 Burla, Volovăţ
13 Clit, Arbore
14 Corni, Liteni[X]
15 Costîna, Todireşti
16 Dolhasca
17 Dolheştii Mari, Dolheşti
18 Dolheştii Mici, Dolheşti
19 Dumbrăveni[X]
20 Hănţeşti, Adîncata
21 Horodniceni
22 Liteni[X]
23 Marginea
24 Mănăstioara, Siret
25 Mănăstirea Humorului[X]
26 Prelipca, Salcea
27 Probota, Dolhasca
28 Rădăşeni[X]
29 Rotopăneşti, Horodniceni
30 Sadova

31 Salcea[x]
32 Sălăgeni, Dumbrăveni
33 Solca
34 Straja
35 Şcheia[x]
36 Ţarna Mare, Fălticeni
37 Udeşti
38 Văratec, Salcea
39 Vereşti[x]
4o Vicovu de Jos
41 Volovăţ

TELEORMAN

1 Bogdana[x]
2 Bragadiru
3 Brînceni
4 Călmăţuiu
5 Ciuperceni[x]
6 Crîngeni
7 Drîngu[x]
8 Dobroteşti
9 Furculeşti[x]
1o Islaz
11 Lunca
12 Mereni
13 Mînzăneşti
14 Olteni
15 Plosca[x]
16 Salcia
17 Scrioaştea
18 Seaca
19 Sîrbeni
2o Stejaru

TIMIŞ

1 Bucova, Buziaş
2 Bencecu de Jos, Pişchia
3 Bencecu de Sus, Pişchia
4 Buziaş
5 Comloşu Mare[x]
6 Foeni[x]
7 Ghizela
8 Giarmata[x]
9 Izvin, Recaş[x]
1o Nerău, Teremia Mare[x]
11 Periam
12 Pişchia
13 Recaş[x]
14 Silagiu, Buziaş
15 Teremia Mare[x]
16 Teremia Mică, Teremia Mare[x]

TULCEA

1 Babadag[x]
2 Beştepe, Mahmudia
3 C. A. Rosetti
4 Chilia Veche

5 Isaccea
6 Jijila[x]
7 Letea, C. A. Rosetti
8 Luncaviţa[x]
9 Niculiţel[x]
lo Ostrovu Tătarului, Chilia Veche
11 Periprava, C. A. Rosetti
12 Sarachioi
13 Somova[x]

VASLUI[x]

1 Armăşeni, Băceşti
2 Bahnari, Vaslui
3 Băcani
4 Băceşti
5 Bălteni
6 Belceşti, Iveşti
7 Beneşti, Tanacu
8 Bereasa, Dăneşti
9 Bîrzeşti, Ştefan cel Mare
lo Blăgeşti
11 Bogdana
12 Bogdăneşti
13 Bogdăniţa
14 Bolaţi, Rebricea
15 Borodeşti, Tutova
16 Brodoc, Vaslui
17 Buhăieşti, Vultureşti
18 Buscata, Ivăneşti
19 Călimăneşti, Puieşti
2o Cănţălăreşti, Ştefan
21 Căzăneşti, Negreşti
22 Cepeşti, Bogdăniţa
23 Chetreşti, Bălteni
24 Chilieni, Coroieşti
25 Ciocani, Perieni
26 Cîrja, Murgeni
27 Corodeşti, Ghergheşti
28 Coroieşti
29 Coroieşti, Bogdăniţa
3o Coroiu, Tutova
31 Costeşti
32 Coşeşti, Ivăneşti
33 Cotic, Todireşti
34 Criveşti, Tutova
35 Curseşti-Deal, Pungeşti
36 Dăneşti
37 Drăgeşti, Todireşti
38 Duda, Duda-Epureni
39 Dumeşti
4o Dumeştii Vechi, Dumeşti
41 Epureni
42 Epureni, Duda-Epureni
43 Fălciu
44 Fruntişeni, Griviţa
45 Ghermăneşti, Drînceni
46 Gîlţeşti, Puieşti

Gîrceni
Glodeni, Negreşti
Grumezoaia, Dimitrie Cantemir
Hîrşova, Deleşti
Hîrşoveni, Ivăneşti
Hugi
Igeşti, Blăgeşti
Ivăneşti
Iveşti
Jigălia, Şuletea
Laza
Lipovăţ
Lupeşti, Măluşteni
Măldăieşti, Vutcani
Micleşti
Moara Grecilor, Vaslui
Muntenii de Jos
Muntenii de Sus, Tanacu
Negreşti
Oliteneşti
Oşeşti
Parpaniţa, Negreşti
Pîhneşti, Arsura
Plopoasa, Todireşti
Poieneşti
Poiana, Negreşti
Popeni, Zorleni
Puieşti
Pungeşti

76 Racova, Gîrceni
77 Rafaila, Todireşti
78 Rateşul Cuzei, Rebricea
79 Rădăeşti, Bogdăniţa
8o Răşcani, Dăneşti
81 Răşcani, Şuletea
82 Rediu, Vaslui
83 Rîşeşti, Drînceni
84 Schineni, Murgeni
85 Sipeni, Blăgeşti
86 Sofroneşti, Todireşti
87 Stănileşti
88 Stejaru, Pungeşti
89 Stroieşti, Tătărani
9o Stoişeşti, Banca
91 Şuletea
92 Tanacu
93 Tatomireşti, Rebricea
94 Todireşti
95 Toporăşti, Pungeşti
96 Ursoaia, Ivăneşti
97 Valea Grecului, Duda-Epureni
98 Vetrişoaia
99 Viişoara, Todireşti
loo Voineşti, Vultureşti
lol Vultureşti
lo2 Vutcani
lo3 Zorleni

VÎLCEA

1 Amărăşti
2 Călina, Prundeni[X]
3 Cîrlogani, Bălceşti[X]
4 Creţeni
Dobruşa, Ştefăneşti[X]
Drăgăşani[X]
Fumureni, Lungeşti[X]
6 Glăvile
Guşoeni[X]
10 Ioneşti
11 Lungeşti[X]
Mădulari
13 Nitrofani, Suteşti
14 Nemoiu, Amărăşti
15 Oiteanca, Glăvile
16 Orleşti
17 Prundeni[X]
18 Scundu
19 Suteşti[X]
20 Ştefăneşti[X]
21 Uşurei, Şuşani
22 Zăvideni, Prundeni
23 Zlătărei, Drăgăşani

VRANCEA

1 Adjudu Vechi, Adjud
2 Bilieşti, Suraia
3 Bîrseşti
4 Bîtcari, Nistoreşti
5 Boloteşti
6 Călimăneşti, Pufeşti
7 Coteşti[X]
8 Crucea de Jos, Panciu[X]
9 Crucea de Sus, Panciu[X]
10 Dumbrava, Panciu[X]
11 Floreşti, Cîmpineanca
12 Gogoiu, Răcoasa
13 Haret, Mărăşeşti
14 Homocea
15 Mera
16 Mircestii Vechi, Vînători
17 Modruzeni, Mărăşeşti
18 Negrileşti, Bîrseşti
Nereju
20 Nistoreşti
21 Odobeşti[X]
22 Panciu[X]
23 Păuneşti
24 Podu Şchiopului, Nistoreşti
25 Răcoasa
26 Rotileştii Mari, Cîmpuri
27 Siretu, Mărăşeşti
28 Soveja
29 Străoane
30 Suraia
31 Şişcani, Adjud[X]
32 Tişiţa, Mărăşeşti[X]
33 Topeşti, Bîrseşti
34 Unirea, Odobeşti[X]
35 Vidra

A

ABRÁŞĂ s.f. (din tc. abraş „bălţat, pestriţ"; cf. şi abraş „cu pieliţa albă sau albă-gălbuie") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare gălbuie sau neagră, pătate cu alb: Băiceni-Cucuteni şi Tîrgu Frumos-Iş, Pungeşti-Vs.

ACLÍC s.m. (din tc. aklık „varietate de struguri") Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, rare, apoase, de culoare cenuşie (TSP, lol): Aliman-Ct.

ÁCRU, -Ă, acri adj. s.m. şi f. (spec. acru < lat. acrus) (Varietate de struguri nealtoiţi) care are boabele mărunte, acre, de culoare albă sau neagră; p. ext., nume dat tuturor strugurilor care sînt acri.

1. Adj.: strugur acru: Iş; strugure acru: Br, Bz, Iş, Nţ, Ph; poamă acră (MAT.FOLK., I/II, 1429): Bt, Nţ; strugure de poamă acră (H/XV, 11o^{v}): Iş, Vs; struguri acri: Munt.

2. S.m. şi f.: acru (H/II, 87^{r}): Mădîrjac-Iş; acră: Iş.

ACUSALÉI s.m. v. AFUZALI.

ACUZALÉI s.m. v. AFUZALI

AFHUNZALÍNĂ s.f. v. AFUZALI.

AFHUZALÍ s.m. v. AFUZALI.

AFUMÁT, -Ă, afumaţi adj., s.m. şi f. (spec. afumat; v. afuma < lat. affumare = adfumare) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, dese, de culoare ruginie, „amestecată din alb, galben şi roşu, picurată cu negru. Strugurele se face des şi brobonat. La mîncare e dulce şi gustos". (HEM, I, 463; DA.)

1. Adj.: strugure afumat: Gorganu-Călineşti-Ag; poamă afumată (FME, I, 80; BD, 182): Flămînzi-Bt, Iş; struguri afumaţi: Mh.

2. S.m. şi f.: afumat: Burila Mare-Mh; afumată (H/IX, 23o^{r}; HEM, I, 463; DA; FME, I, 80; CDER; BD, 182):Ag, Mh, Vl; afumaţi (H/IX, 121^{v}): Corcova-Mh.

AFUSALÍ, -ÍE s.m. şi f. v. AFUZALI.

AFUSALÍNĂ s.f. v. AFUZALI.

AFÚZ, -Ă s.m. şi f., adj. v. AFUZALI.

AFUZALÉ s.m. v. AFUZALI.

AFUZALÉI s.m. v. AFUZALI.

AFUZALÉN, -Ă s.m. şi f., adj. v. AFUZALI.

AFUZALÍ, -ÍE, -ÍNĂ s.m. şi f., adj. (din tc. afuz ali, scris şi afuz-ali sau afuz-Ali, „varietate de struguri" DEX îl derivă direct din n. pers. tc. Afuz-Ali, iar CV, I, 1949, 7, 32, indică greşit tc. hafuz-Ali „cişmeaua lui Ali") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, de culoare albă sau galbenă-verzuie, cu miez cărnos.

1. S.m. şi f.: afuzalí (BDV, 80; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Ban.; NALR. Criş.; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; scris, ales, afuz-ali: EM; TS, 16; SFI., 34o; LTR, I, 183; DER, I, 49[illegible] 182; GO, 96; MDE, 17; DEX; SVR, 9; NALR. Ban.): Ban., Criş., [illegible] Mold., Munt.; afuzáli: Iş, Vs, Gorganu-Călineşti-Ag, Breaza şi Pietroasele-Bz; afúzali: Iş, Ph, Sb, Tm, Bolotești-Vn; áfuzali: Capu Dealului-Vl; acusaléi: Comloşu Mare-Tm; acuzaléi: Dumeşti-

uzalí (NALR. Mold.Bucov., 653); Vînători-Vn; afusalí (ŢV; NALR. ., 61; NALR. Munt.Dobr., 784): Iş, Ph, Tm, Tr, Vs; afusáli: Iş; iş (NALR. Munt.Dobr., 832): Cl, Horleşti-Rediu-Iş; afuzalé (NALR. ş., 1o4; NALR. Mold.Bucov.): Păuliş-Ar, Stănileşti şi Vutcani-Vs, ţeşti-Gl; afuzaléi (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 83o): Iş, Grumezoaia-Vs; afuzalén (NALR. Mold.Bucov.): Iş, Duda-ureni-Vs; afuzalín (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr., 881): Mh, Tl, Santa Mare-Bt; afúzalin: Frumuşiţa-Gl; afuzálin: Huşi-afuzalíu (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Ban., 39; NALR. Munt.Dobr.): r., Munt., Dj, Tm; afuzealé: Bt; afuzlí: Cogeasca-Leţcani-Iş; zalé (NALR. Mold.Bucov., 622): Stănileşti-Vs; avuzalí: Crucea-gani-Iş; fusalín (BD, 182): Miroslava-Iş; fuz: Cotnari-Iş; alí: Vs, Truşeşti-Bt, fuzalín (NALR. Munt.Dobr., 715): Ph, Vs, oslava-Iş; hafizalí (CA, 224): Cotoroaia-Cerţeşti-Gl; hafuzalí p., II, 33): Cerţeşti-Gl, Suliţa-Bt; afuzalíe (M, 4o6; NALR. t.Dobr.; NALR. Mold.Bucov.): Dobr., Mold., Munt.; afuzálie: Iş, cova-Mh, Recaş-Tm; afrunzalínă: Răuseni-Bt; afusalíe: Gl, Vn; salínă: Panciu-Vn; afuzalénă: Huşi-Vs; afuzalínă: Iş, Tm; afúză: nari-Iş; fuzalíe (CV, I, 7, 32; NALR. Munt.Dobr., 723): Vn, Vs, nari şi Mogoşeşti-Iş; fuzalínă: Flămînzi-Bt, Cepleniţa-Iş; fúz nari-Iş; hafusalíe (NALR. Ban., 19): Mh.

1.1. Urmat de determinări: afuzalí alb (CNS, 27; SVR, 9): Iş, Birtan-Sb; afuzalí roz (CNS, 27; SVR, 9): Ibăneşti-Bt, Capu dului-Vl; afuzalí de Cotnari: Mironeasa-Iş; afúz alb: Bogdăniţa-afúz roz (Amp., II, 59): Ibăneşti-Bt; afuzalíe albă: Iş; afúză e: Mădîrjac-Iş.

2. Adj.: strugure afuzalí: Dobr., Munt., Iş, Corni-Bt; stru-e afúz: Drăgăşani-Vl; poamă afuzalí: Mold.; poamă afuzalíe: d.; poamă afúz: Duda-Epureni-Vs; poamă afuzalénă: Stănileşti-poamă afuzalínă: Mold.; poamă afúză: Duda-Epureni-Vs, Cotnari-

Iş; poamă fúză: Cotnari-Iş.

AFUZALÍN, -Ă s.m. şi f., adj. v. AFUZALI.

AFUZALÍU s.m. v. AFUZALI.

AFUZEALÉ s.m. v. AFUZALI.

AFUZLÍ s.m. v. AFUZALI.

AGAPĂ adj. (de la Agapia, teren cultivat cu vii la Cotnari, fostă proprietate a mănăstirii Agapia; „struguri sau poamă din viile de la Agapia") = fetească. Poamă agápă: Cotnari-Iş.

AGÉRĂ s.f. v. ALGERIE.

AGEREÁN, -Ă s.m. şi f. v. ALGERIAN.

AGERIÁN, -Ă s.m. şi f. v. ALGERIAN.

AGÉRIE s.f. v. ALGERIE.

AGIBÁŞ, -Ă s.m. şi f., adj. (din tc. haci-baş „varietate de struguri" < Haci-Baş; cf. şi tc. baş „şef, conducător") (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, tari, de culoare neagră, care se păstrează pentru iarnă.

1. S.m. şi f.: agibáş [pron.: a-gi-] (BD, 182): Tl; agiubáş [pron.: a-giu-] (H/XIV, 358^{v}): Tl; agibáşă [pron.: a-gi-] : Tl; agiubáşă [pron.: a-giu-] : Tl; hagibáş [pron.: ha-gi-] : Tl; ogeabáş [pron.: o-gea-] Ct, Tl; ogeabáşă [pron.: o-gea-] Tl.

1.1. Urmat de determinări: agibáş negru: Tl; ogeabáşă neagră (GO, 96, nota 4, atestat în 1894 la Agighiol-Tl): Tl.

2. Adj.: poamă agibáşă: Tl; poamă ogeabaş (D/4553, 41^{r}): Tl; poamă ogeabáşă: Tl.

AGIUBÁŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. AGIBAŞ.

AGLÍCE adj. (spec. aglică, aglice „nume de plantă" - Filipendula vulgaris - < bg. aglika, scr. jaglika) Care are boabele dese, mărunte, de culoare albă. Poamă aglíce: Lungani-Iş.

AGOSTÉNGĂ s.f. (din it. agostenga „varietate de struguri", descoperită în 1606; Amp., IV, 7) Varietate de struguri boabele dese şi neomogene, de culoare verde-gălbuie (P, 6; PME, 89): Odobeşti şi Panciu-Vn, Pietroasele-Bz.

AGRÍŞ, -Ă, agrîşi s.m., adj. (spec. ágrişă „fructul agrişului" < ágriş + suf. -ă < magh. egres) (Varietate de struguri, cu boabele mărunte, de culoare verde-gălbuie.

1. S.m.: agríş CN, 972): Odobeşti-Vn, Pietroasele-Bz; agrîşi: Drănic-Dj; agrési (H/VI, 15[v] Albeşti-Vs.

2. Adj.: strugure agríş: Bz; poamă agrîşă: Bălţaţi şi Lungani-Iş; struguri agrişi: Dj.

AGÚDĂ adj. spec. agudă ~udă < sl. agoda. Care are boabele mărunte, alungite, de culoare albă sau neagră Poamă agúdă: Huşi şi Pungeşti-Vs, Lespezi şi Paşcani-Iş, Zăneşti-Nt.

AGURIDÁR s.m. v. AGURIDĂ.

AGURÍDĂ s.f. (spec. agurídă < ngr. agurída) Varietate de struguri sălbatici, cu boabele mărunte, rare, de culoare ~ sau neagră (H/I, 294[v] ~ 251[v] H/V, 367[r] H/VIII. ~ H/XVI D/4552, 216[v] BM. ~ Br, Iş, Tl; varietate de struguri hibrizi, care dau din doua înflorire: Godineştii de Jos-Vultureni-Bc; varietate ~ struguri „asemănătoare cu nóhanul", de culoare albă Dumeşti-Iş; agurína NALR. Ban., 14): CS.

1. Derivate: aguridár (DA; PP, 339): Ipatele-Iş.

AGURÍNĂ s.f. v. AGURIDĂ.

AGUSTÓS, -OÁSĂ s.m. şi f., adj. v. AUGUSTOS.

AÍDRIC s.m. v. CUDERC.

AIVÁ adj. (din ucr. aiva „gutuie") Care are boabele mari, de culoare albă-gălbuie. Poamă aivá [pron.: a-i-] Hlipiceni şi

ALÁCE s.f. (din tc. alaca „pestriţ") Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă, cu puncte negre: Bîrnova-Iş.

ALAMÍIE adj. v. LAMÎIE.

ALB, -Ă, albi adj., s.m. şi f. (spec. alb < lat. albus) (Varietate de struguri) care are boabele de mărime mijlocie, de culoare deschisă (în special albă); p. ext., nume dat tuturor strugurilor care au această culoare.

1. Adj.: strug alb: Bt; strugur alb (H/IX, 4o^{r}; H/XV, 368^{v}, 489^{v}; H/XVIII, 4o^{r}): Munt., Olt., Transilv.; strugure alb (H/I, 234^{v}; H/V, 374^{v}; H/XIII, 114^{r}; H/XIV, 3oo^{r}; H/XVIII, 291^{v}; D/4547, 393^{r}): izolat, în toată ţara; strugure de poamă albă (H/XIII, 46[illegible] H/XV, 98^{r}, 11o^{v}; D/4549, 222^{v}): Bc, Vs; struguri albi (BA, 599; [illegible] 371; EV, 28; LMs, Glosar; MMV, 38; H/I, 187^{v}, 26o^{v}, 267^{v}, 284^{r}. H/II, 141^{v}, 165^{r}, 219^{r}, 289^{r}, 3o9^{v}; H/III, 13^{v}, 65^{r} 1o7^{v}. H/IV, 268^{r} ; H/V, 415^{r} , 429^{r} H/VII, 67^{v} 75^{r} , 119^{v} , 222^{v} 5o4^{r}. H/VIII$_{2}$, 218^{v} ; H/IX , 17^{v} , 55^{v} , 7o^{r} , 114^{r} , 153^{r} , 5o8^{v} H/XI, 46^{r}, 13o^{r}, 143^{r}, 246^{r}, 325^{v}, 516^{r}; H/XII, 5^{r}, 2o2^{v}, 258^{v}; H/XIII, 78^{v}, 2o6^{v}, 216^{v}, 247^{v}, 284^{v}, 3o8^{v}, 387^{v}; H/XIV, 17^{v}, 21^{r}, [illegible] 64^{v}, 477^{r}; H/XV, 15^{r}, 66^{r}, 214^{r}, 231^{r}, 263^{v}, 359^{r}, 378^{r}, 472^{r}, 496[illegible] 514^{r}; H/XVI, 372^{r}; H/XVII, 139^{v}, 254^{r}, 362^{r}. H/XVIII, 1o2^{v}, 267^{r}, 276^{v}; D/4545, 166^{r}; D/4546, 1o5^{r}, 129^{v}, 188^{r}, 21o^{v}, 288^{v}; D/4548, [illegible] 133^{v}, 167^{v}, 2oo^{v}; D/4549, 181^{r}; D/4553, 391^{v}, 393^{v}, 396^{r} 411^{r} 447^{r}; D/4554, 295^{r}; DDRF; NI, 56; GLB, 14o; TDRG; DA; BM, 36o; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Ban.; NALR. Criş.; NALR. Munt.Dobr.) [illegible] izolat, în toată ţara; struguri cu poama albă (H/XVI, 32o^{r}): Bc, [illegible] Vs; struguri de poamă albă (H/I, 168^{r} H/III, 423^{v} 448^{r} 486^{v}. H/VI, 187^{v}, 198^{v}; H/X, 464^{v}; H/XII, 513^{r}; H/XIII, 5o^{v} 36o^{v}, 468^{r}. H/XV, 49^{v}, 66^{r}; H/XVI, 188^{v}, 412^{r}; D/4549, 32^{r}, 44^{v}): Mold., Br; poamă albă (IC, 193; IP, 253; H/I, 342^{v} H/III, 116^{r}, 129^{v} 151^{v},

166^{v}, 207^{v}, 226^{r}, 260^{v}, 359^{v}; H/VI, 44^{r}, 80^{r}, 171^{r}, 206^{v}; H/VIII$_{1}$, 165^{v}, 205^{r}, 255^{r}; H/VIII$_{2}$, 30^{v}, 81^{r}, 192^{v}, 2[illegible]^{r}; H/X, 129^{v}, 445^{v}, 476^{r}; H/XII, 114^{r}; H/XIII, 35^{v}, 148^{v}, 171^{v}, 197^{r}, 216^{v}, 228^{r}, 345^{r}, 371^{v}, 404^{v}, 445^{v}, 480^{v}, 486^{r}, 508^{r}; H/XIV, 463^{r}; H/XV, 3^{r}, 60^{v}, 274^{r}, 342^{r}, 390^{v}, 507^{v}; H/XVI, 150^{v}, 195^{v}, 271^{r}, 328^{r}; D/4545, 193^{v}; D/4549, 51^{v}, 390^{v}; D/4550, 37^{r}, 128^{v}, 136^{v}; D/4551, 293^{r}; D/4552, 276^{v}, 296^{v}, 402^{v}, 431^{v}, 496^{r}; D/4553, 41^{r}, 49^{v}; DDRF (v. poamă); DV, 10; DS, 42; NI, 85; BD, 182; NALR. Mold.Bucov.): Ban., Mold., N-E Munt. şi al Transilv., Tl.

1.1. Urmat de determinări: strugure alb mare: Br, Ph; strugure alb moale: Bz; struguri albi cu umeri (H/II, 281^{r}): Ct; struguri albi moi (H/XII, 327^{r}): Bz, Ct; poamă albă aurie (EO, IV, 132): Bt; poamă albă mare (H/I, 128^{v}): Mold., Br; poamă albă oltenită (v. viţă albă oltenită: BN, 111; BD, 183: oltenită): Huedin-Cj; poamă albă rară: Mold.; poamă albă rărişoară (D/4553, 41^{v}): Probota şi Trifeşti-Iş, Stănileşti-Vs.

1.2. În compuse: strugure alb-gras = grasă: Pietroasele-Bz; strugure alb-vîrtos = struguri cu boabele mărunte, bătute, tari: Br; struguri albi-vîrtoşi (H/XII, 237^{r}): Br, Ct; struguri de poamă albă-frînchíe (H/XIII, 360^{v}) = frîncuşă: Vs; struguri de poamă albă-grasă (H/XIII, 360^{v}) = grasă: Bt; poama albă a calului (DS, 37) = struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă: Huşi şi Stănileşti-Vs; poama albă a fetei (BV, 44) = fetească albă: Huşi-Vs; poamă albă-coarnă (H/VIII$_{1}$, 205^{r}, 242^{v}; H/VIII$_{2}$, 15^{r}; H/XIII, 78^{v}) = coarnă albă: Bc, Iş; poamă albă-cruce (DS, 45) = cruciuliţă: Banu-Dumeşti, Belceşti şi Deleni-Iş, Vutcani-Vs; poamă albă-fetească (VIN, 130) = fetească albă: Bt; poamă albă-grasă (LM, 93) = grasă: Ştefăneşti-Bt, Cotnari-Iş; poamă albă-iordană (DS, 45) = iordană: Flămînzi-Bt, Hîrlău-Iş; poamă albă-plesnitoare (LM, 93) = struguri cu boabele mari, albe, care crapă din cauza ploilor: Lungani-Iş,

Mileanca-Bt; poamă albă-zămoasă (H/XIII, 445^{v}) = struguri cu boabele albe, mari, apoase: Bc, Tomeşti şi Trifeşti-Iş.

1.3. Derivate: strugure albior: Pîncota-Ar; strugure albişor: Bz, Gj, Tl; strugure albuţ: Ab, Tm; struguri albuţi (NALR. Criş., 21o): Cj, Sj, SM; poamă albioară: Costuleni-Iş; poamă albişoară (DV, 1o; DS, 43): Bt, Iş; poamă albuţă: Bălteni-Vs.

2. S.m. şi f.: alb (JO, 53; H/II, 87^{r}; H/XVIII, 7o^{r}; HEM, II, 21o4; D/4545, 213^{r}, 219^{r}; D/4546, 82^{r}; D/4547, 5^{v}, 176^{r}, 22o^{r}; D/4548, 381^{v}; D/4552, 51o^{r}; NI, 6; MC, 7; BD, 182; NALR. Olt., 26; NALR. Ban., 59, 64; NALR. Criş., 2o7, 215, 218; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 76o): izolat, în toată ţara; albi (H/I, 19^{r}, 29; H/II, 98^{v}, 193^{r}, 261^{r}; H/III, 193^{v}, 286^{v}; H/V, 88^{v}, 293^{v}, 351^{r}; H/VI, 63^{r}; H/VII, 83^{r}, 257^{v}, 269^{r}; H/VIII$_{2}$, 266^{v}; H/IX, 24^{r}, 35^{v}, 135^{r}, 471^{v}; H/XI, 259^{r}, 273^{v}; H/XII, 169^{v}, 225^{v}; H/XVI, 3o9^{v}, 395^{r}; H/XVII, 226^{r}; XVIII, 26o^{v}; D/4547, 134^{r}, 148^{v}, 157^{r}, 197^{v}; D/4548, 367^{v}; D/4549, 1o^{r}, 152^{v}, 162^{r}, 2o4^{r}; D/4551, 295^{r}, 319^{r}, 325^{r}, 333, 337^{r}, 411^{r}; D/4552, 9o^{r}, 166^{v}, 184^{r}; D/4553, 377^{r}; BD, 182; NALR. Ban.; NALR. Criş., 141; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 776, 785): izolat, în toată ţara; albă (H/III, 3o5^{r}, 399^{r}; H/V, 81^{r}; H/VI, 15^{v}, 124^{v}, 2o6^{v}, 227^{v}; H/VIII$_{1}$, 42^{r}, 119^{v}, 289^{r}, 354^{v}; H/VIII$_{2}$, 11^{v}, 152^{r}, 258^{r}, 276^{v}; H/XIII, 125^{v}, 134^{r}, 489^{r}, 492^{r}; H/XIV, 348^{v}; H/XV, 15^{r}, 88^{v}, 335^{v}, 399^{v}; H/XVI, 1o3^{r}, 142^{v}, 28o^{r}, 444^{r}; D/4547, 73^{r}, 1o8^{r}, 117^{v}, 137^{v}, 193^{v}, 212^{r}, 224^{v}; D/4548, 359; D/4549, 25^{r}, 13c^{r}, 14o^{r}, 17o^{r}, 192^{v}, 223^{v}, 255^{r}; D/455o, 18^{v}, 4o^{r}, 251^{v}; D/4551, 65^{v}, 312^{v}, 317^{r}, 323^{v}, 331^{r}, 357^{v}, 375^{v}, 471^{v}, 496^{r}, 534^{v}; D/4552, 36^{v}, 97^{r}, 216^{v}, 267^{r}, 313^{v}, 452^{v}, 49o^{v}, 519^{v}; P, 4; NI, 88; VIN, 14o; ŞV; DA; DC, 711; PP, 339; BD, 182; NALR. Olt., 263; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 3oo): izolat, în toată ţara.

2.1. Urmat de determinări: alb cu băşici (H/V, 9^{v}): Dj, Vl.

alb în puncte (H/II, 165^{r}; v. şi alb înpunctat: P, 4): Pietroasele-Bz; alb mare (NI, 6): Bt, Iş, Ph, Cricău-Ab; alb mărunt (FME, I, 428; SVR, lo): Iş, Mm, SM; alb mărunţel: Ciurea şi Comarna-Iş; alb mic (NI, 6): Dobr., N-E Mold., Munt.; alb mic bătut (NI, 59; FME, I, 428): Dobr., Mold., Sanislău-SM; alb prăjit (FME, I, 428; SVR, lo): Ag, Bz, Iş, Ţăndărei-Il; alb rotund (CA, 4o2): Cîrlogani-Ol, Niculiţel-Tl; alb tare (VIN, 147): Gr; alb tinos (GV, 45): Pîncota-Ar; alb zămos: Horleşti-Iş; albi de Damasc (GV, 46): Seini-Mm; albi mieluşei (BD, 182): Ar; albă curată (H/XV, 328^{v}): Bogdăneşti-Vs; albă de Calabria (GV, 47): Iş; albă de Odobeşti (NALR. Olt., IV, 263): Mold., Tr; albă mare: Bz, Iş; albă mărunţă: Ph, Vl; albă mărunţică: Bt; albă mică: Dj, Ol; albă rotundă: Ar; albă tare: Ag; albă zaharoasă (GV, 44): Sj, SM.

2.2. În compuse: alb-austriac (Amp., VII, 117) = austriac: Cehal-SM; alb-bătut (CNS, 1o6) = bătută: Bt, Iş; alb-busuioc = busuioacă: Iş; alb-corn = coarnă: Iş, Buhoci-Bc; alb-frag (NALR. Mold.Bucov., 599) = fragă albă: Vs; alb-gras = grasă: Iş; alb-hibrid = varietate de struguri sălbatici, cu boabele mărunte, de culoare albă: Stănileşti-Vs; alb-iordán = iordană: Ştefăneşti-Bt; alb-moale (H/IV, 83^{r}; VIN, 147) = varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, cu pieliţa subţire, de culoare albă: Ag, Db, Iş; alb-mustos (HC, 4) = mustoasă: Bh, Iş, SM, Nicoreşti şi Panciu-Gl; alb-ochiul boului (NALR. Olt., IV, 263) = ochiul boului: Dj; alb-plaván (D/4551, 321^{r}) = plăvană: Iş, Panciu-Gl; alb-plesnitor = plesnitoare: Conceşti-Bt; alb-românesc (IV, 121; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 11) = românească: izolat, în toată ţara; alb-verde (NI, 3 = verde: Ag, Db; alb-vîrtos = vîrtoasă: Bt, Vs, Comarna , Tomeşti şi Ţuţora-Iş; albi-producători (NALR. Munt.Dobr., 7o2) = producă-toare: Munt.; albă-ardeleană = ardeleană: Transilv.; albă-băşicată (H/II, 11^{v}) = băşicată: Bz, Dj, Cotnari-Iş, Huşi-Vs; albă-bătută =

ALFÓS s.m. v. ALFONS.

ALGEREÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f. v. ALGERIAN.

ALGERIÁN, -Ă, -CĂ, algerieni s.m. şi f., adj. (din Algeria + suf. -án; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Algeria") (Varietate de struguri producători direcţi, nealtoiţi) cu boabele mărunte, dese, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: algerián [pron.: - ri-an] (NALR. Munt.Dobr., 729): Dj, Gl, Iş; agereán [pron.: -re-an] (NALR. Munt.Dobr., 879): Fl, Vs; agerián [pron.: -ri-an] Olt.; algereán [pron.: -re-an] Fl, Vs; algirián [pron.: -ri-an] (NALR. Munt.Dobr., 89o): Ct, Iş, Pungeşti-Vs; algeriánă [pron.: -ri-ă-] (GH, 13; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Olt.; agereánă [pron.: -re-ă-] (NALR. Munt.Dobr., 859): Gl; ageriánă [pron.: -ri-ă-] (LEXIC REG., I, 33; NALR. Olt., IV, 262): Munt., Olt., Adîncata-Sv, Corni-Bt; algereánă [pron.: -re-ă-] Vs; algereáncă [pron.: -re-an-] (NALR. Munt.Dobr., 848): Il; algeriáncă [pron.: -ri-an-] Bz, Iş, Ph; algiriánă [pron.: -ri-ă-] Vs; angereánă [pron.: -re-ă-] : Iş; argeleáncă [pron.: -le-an-] (NALR. Munt.Dobr.): Munt.; argeliánă [pron.: -li-ă-] (NALR. Olt., IV, 26 NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Ct, Ol, Corni-Gl, Vutcani-Vs; argeniánă [pron.: -ni-ă-] (NALR. Munt.Dobr., 796): T argereáncă [pron.: -re-an-] (NALR. Munt.Dobr.): Munt.; argeriánă [pron.: -ri-ă-] (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Olt., Iş (şi, mai rar, argerián: Munt., Olt., Iş); argiliánă [pron.: -li-ă-] : Nţ; algeriáni: Munt., Dj, Iş.

1.1. Urmat de determinări: algerián negru: Iş; algeriană a (NALR. Munt.Dobr., 771, 785): Bt, Dj, Tr, Epureni-Vs; algeriană neagră (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 785): Bt, Tr, Coma Cotnari şi Trifeşti-Iş, Dăneşti-Vs.

2. Adj.: strugure algerián: Dj, Huşi-Vs; poamă algeriánă: B

Vs; poamă algeriáncă: Iş; struguri algeriéni: Munt., Vs.

ALGÉRIE s.f., adj. (de la Álgeria; „struguri aduşi din sau ivaţi în Algeria") = algeriană.

1. S.f.: algérie (BD, 182; NALR. Olt., IV, 262-263; NALR. Munt. ., 807): Olt., Bt, Tr, Vs; agérie (LEXIC REG., I, 33; GLOSAR, , 2; NALR. Olt., IV, 262): Dj, Mh; argérie (NALR. Olt.,): Gj, Mh; agéră (NALR. Ban., 46, 84, 85): Tm.

1.1. Urmat de determinări: algérie albă (NALR. Olt., IV, 262): Ol; algérie neagră (NALR. Olt., IV, 262): Mh.

2. Adj.: poamă algérie: Frumuşica-Bt.

ALGIRIAN, -Ă s.m. şi f. v. ALGERIAN.

ALIBÚŞ, -Ă s.m. şi f. v. ALICANT.

ALICANBÚŞ, -Ă s.m. şi f. v. ALICANT.

ALICANDRU s.m. v. ALICANT.

ALICÁNT, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. alicante [bouschet] rietate de struguri" < Alicante [Bouschet]; DEX trimite la fr. ante) (Varietate de struguri rămuroşi) cu boabele dese, rotunde, ase, de culoare neagră.

1. S.m. şi f alicánt (PSS, 123; BD, 182; NALR. Mold.Bucov.): Vn; alecánt: Iş Sadova-Dj; alicándru: Iş; alicánte (IV, 20; III, 771, BD, 182; GO, 97; MDE, 24; DEX; NALR. Munt.Dobr., 725): Dj, Iş, Ph, Vn; alicánti (NALR. Mold.Bucov.): Gl, Vn, aliclánt: Mihai Eminescu-Bt, Tătăraşi-Vs; aricán (NALR. Munt. ., 784, 810): Tr; aricánt (NALR. Munt.Dobr., 782): Tr; alicántă R. Mold.Bucov NALR. Munt.Dobr. 875): Dj, Gl, Iş, Tl; ale- tă: Bc, Iş; aliclántă: Ibăneşti-Bt Pungeşti-Vs.

1.1. Urmat de determinări: alicánt negru: Brăneşti-Gj, Corni anoleasa-Bt; alicánt roş: Bîrnova-Iş, Grumezeşti-Nţ; alicántă ră: Gl, Leordeni-Ag.

1.2. În sintagme care redau denumirea franceză a varietății de struguri alicante bouschet (v. descrierea acesteia în: BT, C B, 579; PV, 1o; TS, 15; FME, I, 143; CN, 51; CA, 3oo; Amp., II, 69; HUŞI, 95; CNS, 26o; SVR, 11; rar, în tratate de viticultură românești, apare scris şi alicante bouchet: AP, 23; RVV, 124; CA 3oo), formată de la numele propriu Alicante, oraş în N-E Spaniei, renumit prin vinul ce-i poartă numele, + Bouschet, creatorul acestui soi de struguri: alicánt buşét: Bz, Ph, Comarna-Iş; alicántă buşét: Dobrovăţ şi Movileni-Iş; alicántă buşétă: Răducăneni-Iş; alicántă buchét: Gîrceni-Vs.

1.3. Derivate: alicantínă: Iş, Nicşeni-Bt, Vutcani-Vs; alicatoásă: Răducăneni-Iş.

1.4. S.m. şi f. datorate aglutinării (alicánte + bouschet): alibúş: Boureni-Moţca-Iş; alicanbúş: Coţuşca-Bt; alibúşă: Rediu-Tomeşti-Iş; alicanbúşă: Hălăuceşti şi Podu Iloaiei-Iş.

2. Adj.: strugure alicánt: Ph; poamă alicánt: Cristeşti-Iş; poamă alicántă: Bc, Iş; poamă alicánte (NALR. Mold.Bucov., 590): Bohotin-Răducăneni-Iş, Băluşeşti-Nţ.

ALICÁNTE s.m., adj. v. ALICANT.

ALICÁNTI s.m. v. ALICANT.

ALICANTÍNĂ s.f. v. ALICANT.

ALICANTOASĂ s.f. v. ALICANT.

ALICLÁNT, -Ă s.m. şi f. v. ALICANT.

ALICOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ALICOTÉI s.m. v. ALIGOTE.

ALIGOLE s.m. v. ALIGOTE.

ALIGOLTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ALIGÓT s.m. v. ALIGOTE.

ALIGOTÁI s.m. v. ALIGOTE.

ALIGOTÉ, -IE s.m. şi f., adj. (DEX: din fr. aligoté „varietate de struguri"; MDE indică doar fr. fără a menţiona termenul) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, zemoase, rotunde, de culoare albă-verzuie.

1. S.m. şi f.: aligoté (BT, 428; FME, I, 144; LTR, 1, 264; BD, 182; GO, 97; MDE, 25; DEX; SVR, 12; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 722, 725): izolat, în toată ţara; alecoté (NALR. Mold. Bucov., 599): Vs; alegatín (KRAUSS, 61o): BN; alegoté (KRAUSS, 61o): BN, Iş, Vs; alegotéu (NALR. Mold.Bucov.): Bt, Iş, Vs; alicoté: Iş; alicotéi (NALR. Mold.Bucov.): Iş, Vs, Recaş-Tm; aligolé: Leţcani-Iş, Smulţi-Gl, Şard-Ighiu-Ab; aligolté: Cotnari-Iş; aligót: Plugari-Iş; aligotái (Pr.Vt., 1, 12): Somova-Tl; aligotéi (NALR. Criş., 1o4; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 875): Dobr., Mold., Ar, Vl; aligotéu: Gl, Iş, Vn, Romos-Hd; aligóti (NALR. Mold.Bucov., 658): Păuneşti-Vn; aligotín: Gl, Iş; aligotíu: Gl; alingoté (Bt., 17): Tm; anigotéu (NALR. Mold.Bucov., 538): Voineşti-Iş; aningoté: Dobrovăţ, Dumeşti şi Mogoşeşti-Iş; arigoté: Iş; arligoté: Cotnari şi Ipatele-Iş; eligoté: Rediu-Bt; eligotéi: Iş; haligoté: Bivolari-Iş; haligotéi: Cepleniţa-Iş; ligoté: Dumeşti-Iş; ligotéi: Iş; oligotéi: Iş; aligotéie: Mold.; aligotíe (NALR. Mold.Bucov., 655): Gl; aligotíná: Iş; aligotóná: Comarna şi Trifeşti-Iş.

1.1. Urmat de determinări: aligoté alb: Ion Creangă-Nţ; aligoté roz: Bivolari-Iş.

2. Adj.: strugure aligoté: izolat, în toată ţara; strugure aligotéi: Iş, Vs; poamă aligoté: Mold.

ALIGOTÉI s.m., adj. v. ALIGOTE.

ALIGOTÉU s.m. v. ALIGOTE.

ALIGÓTI s.m. v. ALIGOTE.

ALIGOTÍN, -Ă s.m. şi f. v. ALIGOTE.

ALIGOTÍU, -IE s.m. şi f. v. ALIGOTE.

ALIGOTÓNĂ s.f. v. ALIGOTE.

ALINGOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ALMÁRIE s.f. v. ALMERIE.

ALMÉRIE s.f., adj. (din fr. almeria „varietate de struguri" în: TS, 15; Amp., VI, 21; cf. şi sp. almeria; din Almeria, oraş în S Spaniei) (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, mari, de culoare galbenă-verzuie.

1. S.f.: almérie: Huşi-Vs; almárie: Comarna-Iş.

2. Adj.: poamă almérie: Vs.

ALTÎNTÁŞ s.m. (din tc. altıntaş „varietate de struguri"; cf. tc. altın „aur" şi taş „piatră preţioasă") = afuzali alb (CA, 224) Ostrov-Ct, Somova-Tl.

ALTOÁNĂ s.f. v. ALTOI.

ALTÓI, -OÁIE s.m. şi f., adj. (spec. altoi < magh. oltvány) (Varietate de struguri) cu boabele, de obicei, mari, dese, cărnoase de culoare albă-gălbuie; p. ext., nume dat tuturor strugurilor altoiţi.

1. S.m. şi f.: altói (NALR. Olt., IV, 262): izolat, în toată ţara; holtói:Bt; hultói: Mold.; hultón: Mold.; oltoán (NALR. Criş., 2o9): Mm, Sj; oltói (NALR. Ban.; NALR. Criş., 164): Ban., Bh; oltón (NALR. Ban., 18; NALR. Criş., 178): Bh, Sj; ultoán (NALR. Criş., 16o): Bh; ultói (NALR. Criş., 123): Ban.; altoáie: Comarna-Iş, Huşi-Vs; altoánă (HEM, I, 936; HEM, II, 1532; DA; CADE; TEW, 72): Comarna şi Deleni-Iş, Pişchia-Tm, Teaca-BN; hultoáie: Mold., BN; hultoánă (H/VIII$_2$, 213^r; HEM, I, 936; DA): Iş, Cristeşti-Bt; oltoáie (NALR. Ban., 76): CS; oltoánă (NALR. Ban., 38; NALR. Criş.,

Bh, CS; oltoáne (NALR. Ban.): Ban.; ultoáie (NALR. Criş., Ar; ultoánă (BD, 183): Bh, Iş; oltoáni (NALR. Criş., 163): ltóni (NALR. Ban., 78): Tm.

1. Urmat de determinări: altói alb (NALR. Olt., IV, 262): Gj; altói negru (NALR. Olt., IV, 262): Bt, Gj; altói roşu Olt., IV, 262): Gj, Lungani-Iş, Stănileşti-Vs; oltói itália Ban., 24) sau italián: CS; oltói roşu (NALR. Ban., 8): CS; neagră (NALR. Ban., 51): Tm; ultoánă albă: Iş; oltóni albi Ban., 49): Tm.

2. strugure altói: Iş, Truşeşti-Bt; poamă altói: Mold.; poamă ánă: Cotnari şi Cepleniţa-Iş; poamă oltoánă (CADE): Cucuteni pleniţa-Iş; poamă ultoánă: Deleni şi Scobinţi-Iş.

ALTOIT, -Ă, altoiţi adj., s.m. şi f. (spec. altoit; v. altoí < oltani) = altoi.

1. Adj.: strugure altoít: Munt., Bc, Gl; poamă altoítă: Mold.; guri altoíţi: Munt., Olt., Bc, Gl; poamă hultuítă: Mold.

2. S.m. şi f.: altoít: Bt; altuít (NALR. Olt., IV, 263): Dj; uít: Vs; altoítă (NALR. Criş., 155; NALR. Munt.Dobr., 758, Mold., Munt., Bh; altuítă (NALR. Olt., IV, 263): Dj; hultuítă: oltoítă (NALR. Criş., 128): Ar; oltoníţă (NALR. Ban., 9o): Tm.; íţi (NALR. Munt.Dobr., 77o): Munt.; altoíte (NALR. Olt., IV, : Sadova-Dj; altuíte (NALR. Olt., IV, 263): Măceşu de Jos-Dj; uíţi: Vs; oltoíţi (NALR. Transilv., 36o): Mş; oltoníţi (NALR. 33): CS.

ALTUIT, -Ă s.m. şi f. v. ALTOIT.

ALÚNĂ adj. (spec. alună < lat. *abellona = abellana [nux]) are boabele rotunde, tari, de culoare cenuşie. Poamă alúnă: -Vs, Lungani-Iş.

1. Derivate: poamă alunícă: Mirceşti-Iş; în Ag apare rar şi alunícă (GVL, VI, 1957, 1, 46).

ALUNÍCĂ adj., s.f. v. ALUNĂ.

ALURÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

ALVÁRNĂ s.f. (din tc. alvarna „varietate de struguri"; cf. rus. alvarna) Varietate de struguri cu boabele sferice, de culoare neagră-albăstruie, cu pieliţa groasă (TR, 6; SVR, 12): Lipniţa, Vlăsineşti-Bt.

ÁMBURC, -Ă s.m. şi f. v. HAMBURG.

ÁMBURG, -Ă s.m. şi f. v. HAMBURG.

AMERICÁN, -Ă, americani adj., s.m. şi f. (din America + **-án**; „struguri aduşi din sau cultivaţi în America") (Nume dat, în general, tuturor strugurilor) care sînt altoiţi sau, în centrele viticole, producători direcţi americani şi franco-americani.

1. Adj.: strugure americán: izolat, în toată ţara; poamă americánă (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; struguri americáni: izolat, toată ţara.

2. S.m. şi f.: americán: Munt., Iş, Suraia-Vn; americánă (GLOSAR, OLT., 3; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban., 44; NALR. Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): izolat, în toată ţara; amoricánă (NALR. Şiria-Ar; americáni (BD, 182): Munt., Olt., Bc, Iş.

2.1. Urmat de determinări: americánă albă (NALR. Mold.Bucov.): izolat, în toată ţara; americánă neagră: izolat, în toată ţara; americánă roşie (NALR. Mold.Bucov.): Bt, Iş, Corodeşti-Vs.

AMÉRICĂ s.f., adj. (de la America; „struguri aduşi din sau cultivaţi în America") = american. Américă: Iş, Vs; poamă américă: Iş, Vs, Mileanca-Bt.

AMERICĂNEÁSCĂ s.f. (de la americănească; „struguri aduşi sau cultivaţi în America") = american: Munt.

AMORICÁNĂ s.f. v. AMERICAN.

ANANÁIE s.f. v. ANANAS.

ANANÁS, **-Ă** s.m. şi f., adj. (spec. ananas < fr. ananas) (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare neagră, mai rar albă sau gălbuie, cu gust acru şi miros de ananas.

1. S.m. şi f.: anánás (D/4545, 51r; NI, 56; DS, 53; DC, 795; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 413): Mold., Munt., Olt., Bv; anănás (NALR. Olt., IV, 262): Olt., Bc; anănáz (NALR. Olt., IV, 262): Gj; anănós (NALR. Mold.Bucov., 593): Bc; nanás: Bc; ananásă (NALR. Mold.Bucov): Bc, Nţ, Cucuteni-Iş; ananáie (NALR. Transilv., 368): Ab; anănásă: Bc; anănoásă: Bc, Nţ; aranoásă (NALR. Munt.Dobr., 8ol): Vîrtoape-Tr.

1.1. Urmat de determinări: ananás alb (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Olt., Iş, Frumuşica-Bt, Negreşti-Vs; ananás negru (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt. Dobr., 692, 7o2): Munt., Olt., Bt, Iş, Nţ, Vs; ananás roşu (NALR. Munt.Dobr., 767): Ol; anănás alb (NALR. Olt., IV, 262): Olt., Bc; anănás negru (NALR. Olt., IV, 262): Olt., Bc; ananásă neagră: Bc.

2. Adj.: strugure ananás: Munt., Olt., Gl, Ştefan cel Mare-Bc; poamă ananás: Iş; poamă ananásă: Mold.

ANASÓN s.m. (spec. anason < tc. anason) Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare albă-gălbuie (NALR. Olt., IV, 263): Dj.

ANĂNÁS, **-Ă** s.m. şi f. v. ANANAS.

ANĂNÁZ s.m. v. ANANAS.

ANĂNÓS, **-OÁSĂ** s.m. şi f. v. ANANAS.

ANGERÉÁNĂ s.f. v. ALGERIAN.

ANIGOTÉU s.m. v. ALIGOTE.

ANINGOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ÁPĂ s.f. (spec. apă) În compusul apă-de-zăpadă (TR, 15) = varietate de struguri cu boabele mărunte, apoase, de culoare albă: Bh.

APÓS, -OÁSĂ, apătoşi adj., s.f. (spec. apătos < lat. *aquatosus sau din apă) (Varietate de struguri) cu boabele zemoase, mărunte, de culoare albă.

1. Adj.: strugure apătós: Căpreni-Gj, Corcova-Mh, Răducăneni-Iş; poamă apătoásă: Grajduri-Iş; struguri apătóşi (H/IX, 17[V]): Mh, Comarna-Iş.

2. S.f.: apătoásă: Corcova-Mh, Mogoşeşti-Iş.

APÓRTO s.m. v. OPORTO.

APÓS, -OÁSĂ, apoşi adj., s.m. şi f. (spec. apos < lat. aquosus) (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, zemoase de culoare albă.

1. Adj.: strugure após: Ag, Mh, Cobia-Db, Merei-Bz, Rediu-Iş; poamă apoásă (IC, 197; DA): Mold.; struguri apóşi (EV, 34): Munt., Mh, Gl.

2. S.m. şi f.: após: Călineşti-Ag; apoásă (NALR. Munt.Dobr., 836): Bz, Gr, Il, Iş, Ph, Tl, Vs; apóşi (BD, 182): Cîlnic-Ab.

2.1. Urmat de determinări: apoásă albă (NALR. Mold.Bucov., 599): Negreşti-Vs.

ARAMÓN, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. aramon „numele unui hibrid franco-american" < Aramon „numele unui orăşel francez") (Varietate de struguri hibrizi) cu ciorchinele rămuros, cu boabele mari, sferice, de culoare neagră-vineţie.

1. S.m. şi f.: aramón (P, 7; VV, 54; FME, I, 292; BD, 182; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 13; NALR. Mold.Bucov.): Munt., Olt. şi, izolat, în Dobr., Mold. şi Transilv.; aramónt: Ag, Ph; aramór: Ag, Ibăneşti-Bt, Vidra-Vn; aramórn: Tîrgu Frumos-Iş, aranóm: Grumezeşti-Nţ; arămón (BD, 182; NALR. Mold.Bucov.): Ph, Vs, Comarna-Iş; arimón: Iş; arlamón: Oţeleni-Iş; arnamón: Victoria-Iş; arumón: Ciurea-Iş, Moşna-Sb; aramónă: Bt, Bz, Dj, Iş; aramóntă: Bucov-Ph, Călineşti-Ag; arimónă: Iş.

2. Adj.: strugure aramón: Ag, Bz, Gr; poamă aramón: Iş; poamă aramónă: Iş, Vs.

ARAMÓNT, -Ă s.m. şi f. v. ARAMON.

ARAMÓR s.m. v. ARAMON.

ARAMÓRN s.m. v. ARAMON.

ARANASĂ s.f. v. ANANAS.

ARANÓM s.m. v. ARAMON.

ARÁP, -Ă adj., s.f. (spec. arap p. ext. „negru" < bg. arap) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rare, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure arắp: Brăeşti-Bt; strugure haráp: Bucecea-Bt; poamă arắpă: Iş; poamă harắpă: Ipatele şi Miroslava-Iş.

2. S.f.: arắpă: Leorda-Bt, Ipătele-Iş; harắpă: Mogoşeşti-Iş.

2.1. Derivate: arăpeáscă: Leorda-Bt, Scînteia-Iş.

ARĂDEÁNĂ s.f. (din Arad + suf. -eánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Arad") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră: Ar, Tm.

ARĂMEASĂ s.f. (aramă „nume de plantă " - Poa bulbosa - + suf. -eáscă) Varietate de struguri care are boabele rotunde, mărunte, de culoare roşiatică: Belceşti-Iş, Cuzlău-Păltiniş-Bt.

ARĂMIE adj. (spec. arămie < aramă + -ie; < lat. *aramen = aeramen) Care are boabele rotunde, roşiatice, de culoarea cuprului. Poamă arămie: Cepleniţa şi Dumeşti-Iş.

ARĂMÓN s.m. v. ARAMON.

ARĂPEASCĂ s.f. v. ARAP.

ARDELEÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f., adj. (din Ardeal + suf. -eán; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ardeal") (Varietate de struguri rămuroşi) cu boabele mari, rotunde, de culoare verde-gălbuie.

1. S.m. şi f.: ardeleán: Bv, Mş, Huşi-Vs; ardeleánă: N-V Transilv., Comarna-Iş; ardeleáncă (TR, 14; BD, 182; SVR, 13): N-V Transilv., Ipatele-Iş; Ion Creangă-Nţ; Laza-Vs.

1.1. Urmat de determinări: ardeleánă albă (v. şi albă ardeleană, în NALR. Transilv., 412): BN, Bv; ardeleánă galbenă: Iş.

2. Adj.: strugure ardeleán: Huşi-Vs; poamă ardeleánă: Iş.

ARDELENÉSC, -EÁSCĂ, ardeleneşti adj., s.f. (de la ardelenésc, -eáscă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ardeal") = ardelean.

1. Adj.: strugure ardelenésc: Transilv., Nţ; poamă ardeleneáscă: Nţ; struguri ardelenéşti: Transilv., Gîrcina-Nţ, Truşeşti şi Vorona-Bt.

2. S.f.: ardeleneáscă: Transilv., Bt, Nţ.

ARDEOÁN, -E s.m. şi f., adj. (TEW, din magh. dial. járdovány, járdány, árdány „varietate de struguri"; HEM, II, 1532, consideră că prototipul s.f. „e maghiarul járgovány, de unde dentîi formele ardeleneşti iorgovană şi iordovană, apoi ardeoane. Trecerile fonetice sînt analoage cu ale vorbei «altoană» din maghiarul «oltvány» adecă a- din o- şi -on- din -ván-. Forma muiată ardioaie din ardeoane n-are trebuinţă de explicaţiune".) (Varietate de struguri) cu boabele mari, dese, foarte dulci, de culoare albă-ruginie.

1. S.m. şi f.: ardeoán [pron.: -de-oán] centrul Transilv., ardilón (NALR. Criş., 191): SM; ardoán [pron.: -do-án] (V, 85; DA; TEW, 79-8o): Sj; ardován (TEW, 79-8o): Transilv., iordán (D/4549, 11^{r}; SVR, 65; NALR.Transilv., 398): Transilv., Bt, Gl, Iş; iordán D/4554, 89^{v}): Transilv.; iardován: Romos-Hd; iordohán (B, 589): Ighiu-Ab; iordován (FB; PN; EM; H/XVII, 47^{v} 437^{r}; NI, 78; FMB, II 332; BD, 182; SVR, 66; NALR.Transilv., 376, 395, 396, 397): Transilv., Pişchia-Tm, Miniş-Ghioroc-Ar; iorgován: SM; iardăoáni [pron -dă-oáni] (D/4554, 62^{v}): Transilv.; jardován: Bh; jordán (H/XVII, 3o5^{r}; D/4547, 422^{v}; SVR, 67): Ab, Bh, Gj, Hd; jordován (EM; H/XVII 3o5^{r}): Ab, Hd; ardeoáne [pron.: -oá-nε] (H/XVII, 9o^{v}; HEM, II,

1; DA): Transilv.; ardioáie [pron.: -oá-ie] (H/XVII, 6o^{v}; HEM, 1531; DA; BD, 182): Hd, Sj; ardioáră [pron.: -oá-ră]: Bv; ioáie [pron.: -oá-ie] (H/XVIII, 3o1^{v}): Tm; iordáná (EM; H/III, ^{r}. H/VI, 132^{r}; H/VIII$_{1}$, 1o8^{v}; H/VIII$_{2}$, 234^{v}, 24o^{r}; H/XV, 9^{v}; VI, 66^{v}; D/4552, 276^{v}, 281^{v}, 289^{r}, 519^{v}; NL; NI, 78; VIN, 15o; III, 332; BD, 182; SVR, 66; NALR.Transilv., 353): Transilv., Iş, Vs; ierdováná (GV, 41): Sj, SM; iordováná (HEM, II, 1531; Ab, Bh, Sj; iorgováná (HEM, II, 1531; DA): Ab, Bh, Sj; jordáná 4554, 155^{v}; SVR, 67): Ab; jordováná: Ab.

1.1. Urmat de determinări: iordán alb (MC, 7; FME, III, 332; 65): Bt, Huşi-Vs; iordán galben (VIN, 9; NI, 78; FME, III, SVR, 65): Bt, Cotnari-Iş, Huşi-Vs; iordán negru: Bt; iordán de (VIN, 151; FME, III, 332; SVR, 66): Bt, Iş, Vs; iordován (NALR.Transilv., 4o6): Ab; iordován negru (NALR.Transilv., 4o6): iordován verde (NALR.Transilv., 396, 4o6):Ab; jordán alb (H/XVII, ^{r}): Ab, Fundata-Bv; jordán negru (H/XVII, 3o5^{r}): Ab; jordován (H/XVII, 3o5^{r}): Ab, Hd; jordován negru (H/XVII, 3o5^{r}): Ab, Hd; ioáne galbenă: Hd; ardioáie galbenă (H/XVII, 6o^{v}; HEM, II, 1531): Sj; ardioáie sură (H/XVII, 6o^{v}, 61^{r}; HEM, II, 1531): Hd, Sb; ioáră galbenă (BD, 182): Hd, Sb; ardioáră sură (BD, 182): Sb; dáná alb (NI, 7): Bt; iordáná galben (NI, 7): Bt; iordáná ngră: Bt; iordáná verde (NI, 7; NALR.Transilv., 368): Ab, Bt, Iş.

1.2. În compuse: iordán-ananás (BBH, 142; FME, III, 332; SVR, = varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, cu miros de nas: Iş; iordáná-românească (HO, 7) = varietate de struguri cu bele mari, rare, rotunde, de culoare albă: Ab, Huşi-Vs.

1.3. Derivate: iordáncă: Bt; iordáscă (H/VIII$_{1}$, 314^{r}): Iş; dăneáncă: Iş; iordăneáscă: Cotnari-Iş; iordeáscă: Gorban-Iş.

2. Adj.: strugure iordán: Ab; strugure jordován: Ab; poamă dáná (H/VIII$_{1}$, 96^{v}. DV, 1o; GN, 273; DS, 51; VIN, 134; BD, 182): Iş, Vs; poamă iorgováná: Truşeşti-Bt.

2.1. Urmat de determinări: strugur de iordán galben (H/VIII$_1$, 7o^r): Iş; strugur de iordán verde (H/VIII$_1$, 7o^r): Iş; poamă iordán galben (VIN, 13o): Bt; poamă iordán verde (VIN, 13o): Bt; poamă iordáně verde: Bt, Iş.

ARDILÓN s.m. v. ARDEOAN.

ARDIOÁIE s.f. v. ARDEOAN.

ARDIOÁRĂ s.f. v. ARDEOAN.

ARDOÁN s.m. v. ARDEOAN.

ARDOVÁN s.m. v. ARDEOAN.

ARGELEÁNCĂ s.f. v. ALGERIAN.

ARGELIÁNĂ s.f. v. ALGERIAN.

ARGENIÁNĂ s.f. v. ALGERIAN.

ARGENTÍNĂ s.f. (de la Argentina; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Argentina") Varietate de struguri cu boabele mari rotunde, bătute, de culoare albă-gălbuie (NALR. Munt.Dobr., 7[illegible] 774): Ol.

ARGEREÁNCĂ s.f. v. ALGERIAN.

ARGERIAN, -Ă s.m. şi f. v. ALGERIAN.

ARGÉRIE s.f. v. ALGERIE.

ARGEŞÁNĂ s.f. (din Argeş + suf. -ánă; „struguri aduşi sau cultivaţi în Argeş") Varietate de struguri cu boabele m[illegible] rare, dulci, de culoare albă: Ag, Tr; argeşeánă (NALR. Munt. 8oo): Ag.

ARGEŞEÁNĂ s.f. v. ARGEŞANĂ.

ARGHIOAIE s.f. v. ARDEOAN.

ARGILIÁNĂ s.f. v. ALGERIAN.

ARICÁN s.m. v. ALICANT.

ARICÁNT s.m. v. ALICANT.

ARIGOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ARIMÓN, -Ă s.m. şi f. v. ARAMON.

ARIÚŞ adj. (spec. mere ariuşe „văratice, nu prea mari", în
) Care are boabele mari, apoase, de culoare galbenă-verzuie.
ugure ariúş: Lechinţa-BN.

ÁRJO s.m. v. EZERIO.

ARLAMÓN s.m. v. ARAMON.

ARLIGOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ARMÁJ s.m. v. ARMAŞ.

ARMÁŞ, -Ă s.m. şi f., adj. (spec. vin armáş „specie de vin
Cotnari, tare, alcoolic") (Varietate de struguri) cu boabele
i, dese, de culoare albă-verzuie, care plesnesc la ploaie; grasă.

1. S.m. şi f.: armáş (NI, 6; FME, II, 764; SVR, 13): Truşeşti
Ştefăneşti-Bt, Cotnari-Iş; armáj: Flămînzi şi Truşeşti-Bt;
ăşă: Cotnari şi Bivolari-Iş, Călăraşi şi Ştefăneşti-Bt.

1.1. Urmat de determinări: armáşul viei Roznovánu (VIN, 134):
nari-Iş; armáşul viei Vlădoiánca: Cotnari-Iş.

1.2. Derivate: armăşíe: Cotnari-Iş.

2. Adj.: strugure armáş: Cotnari-Iş, Truşeşti-Bt; poamă armáşă:
eniţa şi Cotnari-Iş, Truşeşti şi Ştefăneşti-Bt.

ARMĂŞÍN s.f. v. ARMAŞ.

ARMURÁR s.m. (spec. armurar „nume de plantă" - Sylibum maria-
- „derivat din armurare, prin. suf. nom. agent.-ar", DA)
etate de struguri hibrizi, cu boabele alungite, de culoare
uie. Viţa are frunzele mari, lucitoare, ca armurarul: Balş-
u Frumos şi Prisăcani-Iş, Ghergheşti-Vs.

ARMURÍE s.f. (de la armurar) = armurar (CA, 4o2): Comarna-Iş,
Vs.

ARNAMÓN s.m. v. ARAMON.

ARS, -Ă adj. (spec. ars ; v. arde < lat. ardere) Care are boabele rumenite, de culoare neagră. Strugure ars: Godeni-Ag; poamă ársă: Podu Iloaiei-Iş.

ARUMÓN s.m. v. ARAMON.

ASLÁN s.m. (din tc. aslan "varietate de struguri" < Aslan) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare gălbuie (ŞIO, CCXXXV): Tl.

ASLÁNĂ adj. (spec. cireşe asláne; cf. şi tc. aslan) Care are boabele mărunte, turtite, de culoare roz. Poamă aslánă: Belceşti.

ASMÁN, -Ă s.m. şi f. (din tc. asman „varietate de struguri" Asman; HEM, I, 1868, îl consideră „din aceeaşi tulpină cu ásmă" viţă tăiată, vigne châtrée) Varietate de struguri cu boabele mari rotunde, dese, de culoare albă-verzuie (PVS, 86; BD, 181): Măcio Tl, Ciobanu-Ct.

ÁSMĂ s.f. (din tc. asma „viţă sălbatică"; HEM, I, 1868 şi apoi DA şi ŞIO, II_1, 395, înregistrează cuvîntul la Vînju Mare-Mi cu sensul de viţă care creşte după ce un butuc a fost tăiat: „o taie de tot, se zice că de acolo iese o viţă numită asmă") Varietate de struguri cu boabele mari, alungite, cărnoase, de culoare neagră; coarnă neagră (ER, III, 407; SVR, 14): Iş, Tl.

AŢÓS, -OÁSĂ adj. (spec. aţos < aţă + suf. -os; < lat. ac... Care are boabele de mărime mijlocie, pieliţa tare, de culoare albă sau neagră. Strugure aţós: Cîlnic-Ab, Dumeşti-Iş; poamă aţoásă: Iş, Prăjeni-Bt.

ÁUĂ s.f. (spec. áuă, aúă „strugure" < lat. ūva „strugure" vegl. yoiva; engad. üya, sard. ua; friul. uve; it., sp., pg. obwald. lieua „Zäpfchen im Halse" = omuşor; engad. üi „Wein" = boabă de strugure; v. REW[3], 9104; CDDE; DA; CDER)

Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă („ce se aseamănă cu cel alb, cu deosebire că boabele sînt mai mici şi mult mai dese aşezate pe ciorchin": H/XIV, 300r), care se aseamănă cu berbecelul („cum i se mai zice în alte părţi şi berbecel, este un strugure cu boabele mărunte şi dese": H/XIV, 64v) (H/V, 97v, 293v, 433v; H/XIV, 64v, 300r; D/4547, 108v; D/4548, 251v, 320r; HEM, II, 2103-2105; TDRG; DA; CDDE; DU; DR, VIII, 324; CADE; SCRIBAN, D.; CDER; SCL, XV, 1964, 4, 557): Bîrca, Gîngiova, Ostroveni, Radovan, Sadova şi Şegarcea-Dj, Gostavăţu, Ianca, Radomireşti şi Rusăneşti-Ol, Bogdana, Ciuperceni, Crîngu, Plosca şi Scrioaştea-Tr, Slobozia-Ciurea-Iş; aúă: Truşeşti-Bt.

AUGUSTÁNĂ s.f. (august + suf. ánă) = augustos (AP, 25; BD, 182): Mîrşani şi Şegarcea-Dj.

AUGUSTÍNĂ s.f. (august + suf. -ínă) = augustos (CNS, 36): Corcova-Mh, Turburea-Gj.

AUGUSTÓS, -OÁSĂ s.m. şi f., adj. (august + suf. -ós) Varietate de struguri timpurii) cu pieliţa subţire, străvezie, cu boabele mărunte, lunguieţe, de culoare albă-gălbuie.

1. S.m. şi f.: augustós (NI, 6): Dumitra-BN, Huşi-Vs, Panciu-Vn; agustós (HEM, I, 540; DA): Tl, Cotnari-Iş, Pietroasele-Bz, Sagna-Nţ; augustoásă: Şeica Mare şi Tîrnava-Sb, Odobeşti-Vn; agustoásă: Cotnari şi Hîrlău-Iş.

2. Adj.: strugure augustós: Panciu-Vn, Şegarcea-Dj; poamă augustoásă: Odobeşti-Vn; poamă agustoásă: Comarna şi Cotnari-Iş.

AUREL, aurei adj., s.m. (aur + suf. -él; după HEM, II, 2133, „pare a fi sinonim cu auă, din care poate şi derivă, fie printr-o formaţiune analogică după rourică, rouros etc. din rouă, fie prin etimologie populară din aur, culoarea strugurului aurel fiind puţin gălbuie") (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, lungăreţe, de culoare albă-gălbuie.

1. Adj.: strugure aurél: Dj, Iş; struguri auréi (H/V, 158^{v}): Olt., Deleni-Iş.

2. S.m.: aurél (JO, 53; H/V, 367^{r}, 374^{r}, 393^{r}; HEM, I, 755; HEM, II, 2133; D/4547, 117^{v}; BARCIANU; TDRG; DA; CADE; FME, I, 357; BD, 182; SVR, 14): Olt., Ag, Vl, Tomeşti şi Ţuţora-Iş; auréi (H/V, 2o7^{v}; HEM, II, 2133; D/4547, 62^{r}; DA; GLB, 14o): Olt, Ag, Vl, Flămînzi-Bt, Deleni-Iş.

AURÍCĂ s.f., adj. (spec. aurică „nume de plantă" - Anagallis arvensis - ; v. şi aur + suf. -ícă) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rotunde, dese, de culoare albă-gălbuie: Cepleniţa-Iş, Tîmbureşti-Dj, Turburea-Gj; poamă aurícă: Comarna-Iş.

AURÍU, -ÍE, aurii adj., s.m. şi f. (spec. auriu < aur + suf. -íu;<lat. aurum) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rotunde, de culoare albă-gălbuie.

1. Adj.: strugure auríu: Ag, Ph; struguri aurîi: Ag, Dj, Ph; poamă auríe: Bt, Iş, Tl.

2. S.m. şi f.: auríu: Mh; aurîi (H/IX, 24^{r}; H/XI, 84^{v}; BD, 182): Ag, Mh, Ph; auríe (BLb, 94; DA): Mold., Ag, Mh, Ph.

AUSTRIÁC, -Ă adj., s.m. şi f. (de la austriac; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Austria") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rotunde, de culoare albă.

1. Adj.: strugure austriác: BN, Sv; poamă austriácă: Corni-Bt, Marginea-Sv.

2. S.m. şi f.: austriác: Lechinţa-BN; austriácă: Lespezi-Iş

AUTOMNÁLĂ s.f. v. AUTUMNALĂ.

AUTONÍCĂ adj. v. OTONEL.

AUTUMNÁLĂ s.f. (spec. autumnal < lat. autumnalis, fr. automnal cf. it. autumnale) [pron.: a-u-] = tomnatică: Focuri-Iş; automnálă [pron.: a-u-] Găiceana-Bc.

AVRÁMĂ adj. (spec. prună avrámă) Care are boabele lunguieţe, , de culoare neagră-violetă. Poamă avrámă: Ba Cotnari, ele şi Lunca-Paşcani-Iş.

AVRĂMEÁSĂ adj. (spec. avrămeasă „nume de plantă" - Ajuga anni -) Care are boabele mărunte, bătute, de culoare neagră. ă avrămeásă: Corni-Bt, Mădîrjac-Iş.

AVUZALÉ s.m. v. AFUZALI.

AVUZALÍ s.m. v. AFUZALI.

AXINTRÁSCĂ s.f. (din Axinte, fost proprietar de vie la nari, + suf. -eáscă; „struguri din sau cultivaţi în via lui nte") = grasă: Cotnari-Iş.

Ă

ĂLÉPĂ s.f. v. ALEP.

ĂMBURG s.m. v. HAMBURG.

ĂPÓRTO s.m. v. OPORTO.

ĂRAMÓN s.m. v. ARAMON.

ĂRJO s.m. v. EZERIO.

B

BABAIUZÚM s.m. (din tc. baba „tată" + üzümü „strugure"; tata ugurilor, în H/II, 297[V]) Varietate de struguri cu boabele mari, culoare neagră (H/II, 297[V]): Rasova-C.

BABÁNĂ s.f. (cf. babane roşii „nume de plantă" - Phaseolus tiflorum -) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de

culoare neagră (GO, 95): Odobeşti-Vn, Sarichioi-Tl.

BABÁSCĂ s.f. v. BĂBESC.

BABÓI s.m. (cf. baboi; v. şi babă; poate fi explicat, prin etim. pop., şi de la băbésc, -eáscă „varietate de struguri") = băbesc (NALR. Munt.Dobr., 776): Ol.

BACADÓR s.m. v. BACATOR.

BACATÁR s.m. v. BACATOR.

BACATÓR s.m. (TEW, din magh. bakator „varietate de strugur în: MNS, I, 46; MNES, I, 393; MNTE, I; BMS, I; TEW, 132) Vari de struguri rămuroşi, cu boabele rare, rotunde, de mărime mij de culoare trandafirie: bacatór (scris şi bakator; EM; V, 86; I, 385; BD, 182; MDE, 87; SVR, 16; NALR. Ban., 43): Transilv., Ban.; bacadór (H/XVIII, 7o^{v}): Ban., Bh; bacatár (BD, 182): Bh, bahatór (H/XVIII, 7o^{v}): Sj, Tm; bocotór (TEW, 132): Sj, SM; bot (NALR. Criş., 2o6 „boabe dese, mărunte"): SM.

1. Urmat de determinări: bacatór alb (V, 86; SVR, 16): Bh, bacatór roşu (GV, 44): Bh, SM; bacatór roz (CA, 178): Sj.

BÁCO s.m. (din fr. baco „numele unui hibrid franco-americ în: BH, 41; GH, 13; < Baco „numele unui hibridator francez") Va tate de struguri cu boabele mărunte, sferice, cu miezul moale, culoare neagră, albă sau roşie: Comarna-Iş, Huşi-Vs.

BAHATÓR s.m. v. BACATOR.

BAICÓI s.m. v. BĂICOI.

BALABÁN s.m. (din tc. balaban „mare"; v. şi n. pers. Bala Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră-roşcată (DCp; D/4547, 157^{r}; DV, 11; VIN, 142; NI, 6): Dobr., Ol Vlăderi-Bt, Sineşti şi Vînători-Iş.

1. Urmat de determinări: balabán mare: Ianca şi Mărunţei-

balabán negru: Ol, Lungani-Iş; balabán roşu (DS, 52): Sîmbureşti-Ol.

2. Derivate: balabaneáscă (D/4553, 41^{r}): Tl; bălăbăneáscă: Fijila-Tl.

BALABANEÁSCĂ s.f. v. BALABAN.

BALÁI, -ÁIE adj., s.m. şi f. v. BĂLAI.

BALÁN, -Ă adj., s.m. şi f. v. BĂLAN.

BALDOÁIE s.f. v. BĂLDOAIE.

BÁLTĂ adj. (spec. baltă probabil din sl. blato; cf. alb. baltë) Care are boabele acre, mărunte, apoase, pieliţa tare, de culoare albă. Poamă bálţă: Vs; poamă de bálţă(H/III, 226^{r}; H/XV, 514^{r}): Gl, Vs; poama bălţii: Iş.

BAMBÁL s.m. (probabil o variantă de la miambal „suc dulce" < tc. meyan bali, v. MRE, 327; v. şi tc. bal „dulce"; cf. şi bame, bambe „nume de plantă" - Hibiscus esculentus -) Varietate de struguri cu boabele mari, apoase, dulci, de culoare neagră (D/4553, 377^{r}, 418^{r}; NI, 6; BD, 182): Tl, Ion Corvin-Ct, Blăgeşti-Paşcani-Iş.

1. Urmat de determinări: bambál alb (NALR. Munt.Dobr., 885): Ct; bambál negru (NALR.Munt.Dobr., 885): Ct.

BAN, -Ă adj.(spec. ban) Care are boabele mari, rotunde, rare, de culoare albă. Poamă ban: Podu Iloaiei-Iş; poamă bană: Deleni-Iş.

BARÁGHINĂ s.f. v. BRAG.

BARDACĂ adj. (spec. prună bardacă) Care are boabele mari, alungite, de culoare galbenă-verzuie. Poamă bardácă: Munteni- Belceşti-Iş, Pungeşti-Vs.

BARDÁŞĂ adj. (spec. prună bardaşă „prună mare", în LEXIC REG., II, 119) Care are boabele mari, rotunde, de culoare albă-verzuie: Poamă bardáşă: Moţca-Iş, Negreşti-Vs.

BASARABÉAN, -Ă, -CĂ, basarabeni s.m. şi f., adj. (din

Basarabia + suf. -eán; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Basarabia") (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, apoase, de culoare albă-rozie.

1. S.m. şi f.: basarabeán: Mş, Tl, Corni şi Ibăneşti-Bt; basarabeánă (NALR. Criş., 1o9, 165; NALR. Ban.): Ban., Criş., Mold.; basarabeáncă (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Tl, Vl; băsărăbeánă (NALR. Ban., 4o): Bt, Iş, Tl, Tm; băsărăbeáncă (NALR. Munt.Dobr., 884): Bt, Iş, Tl; bosorobeáncă: Hudeşti-Bt; basarabéni: Bt, Tl; băsărăbéni (NALR. Transilv., 32o): Iş, Mş, Tm.

1.1. Urmat de determinări: basarabeánă albă (NALR. Ban., 47, 55): Tm; basarabeánă neagră (NALR. Ban., 55): Tm; basarabeáncă albă: Bt, Tm; basarabeáncă neagră: Tm; basarabéni albi: Bt; băsărăbéni albi (NALR. Ban., 47): Tm; băsărăbéni negri (NALR. Ban., 47): Tm.

2. Adj.: poamă basarabeánă: Mold.; poamă basarabeáncă: Mold.

BASARABEÁSĂ s.f. (de la Basarabia + suf. -eásă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Basarabia") = basarabean (NALR. Mold. Bucov., 629): Vs.

BASARABEÁSCĂ s.f., adj. (de la basarabească; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Basarabia") = basarabean. Basarabeáscă (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; poamă basarabeáscă (NALR. Mold.Bucov.): Mold.

BĂTÚT, -Ă adj., s.m. şi f. v. BĂTUT.

BĂBÁSCĂ adj., s.f. v. BĂBESC.

BĂBĂDEÁSCĂ s.f. (de la băbădească; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Babadag") Varietate de struguri cu boabele mari, tari, dese, de culoare gălbuie (BD, 182): Tl.

BĂBÉSC, -EÁSCĂ, băbeşti adj., s.m. şi f. (de la Babe(le), sat şi schit lîngă Odobeşti, unde se cultiva în vechime viţa de vie; cf. GO, 22, 24, 25, 65, 93; CP, 4. Dicţionarele limbii române îl

derivă greşit din babă + suf. -ésc) (Varietate de struguri cultivată la noi în ţară încă din secolul al XIV-lea; cf. Amp., II, 127) care are ciorchinele ramificat, boabele mari, sferice, uşor turtite, de culoare neagră-albăstruie sau violet-închis, mai rar albă-gălbuie.

1. Adj.: strugure băbésc: Pietroasele-Bz, Stănileşti-Vs; poamă băbească (HEM, III, 2781; DV, 11; DS, 47; TDRG; DA; CADE; BD, 182): Mold.; poamă babáscă (H/XIII, 79r, 324r; HEM, III, 2781): Gl, Odobeşti-Vn; poamă băbáscă (H/XIII, 2v, 289v, 268v; HEM, III, 2781; DA): Gl, Panciu-Vn; strugure de poamă băbeáscă: Iş, Huşi-Vs; struguri de poamă babáscă (H/XIII, 387v): Nicoreşti-Gl; struguri băbéşti (H/VI, 22ov; H/XIII, 2o6v; H/XV, 496v): Gl, Vs.

1.1. Urmat de determinări: poamă băbeáscă de Panciu: Vn; poamă băbeáscă de Uricani: Miroslava şi Voineşti-Iş; poamă băbeáscă neagră: Iş; struguri de poamă băbeáscă neagră (H/XVI, 412r): Iş, Huşi-Vs.

2. S.m. şi f.: băbésc: Bz, Ph; băbeáscă (HEM, III, 2781; NI, 58; VIN, 144; PI, 217; DA; CADE; FME, IV, 685; BD, 182; DEX; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Br, Bz, Dj, Ph, Tl; babáscă (H/XIII, 247v, 268v; HEM, III, 2781; D/4551, 333v): Gl, Homocea-Vn, Cornăţel-Urecheşti-Bc; băbáscă (H/VI, 171r; H/XIII, 2v, 23v, 48ov, 5o8r; HEM, III, 2781; D/4551, 3o1v, 323v, 325v; DA; GO, 94, 1oo; NALR. Mold.Bucov., 652): Bc, Gl, Vutcani-Vs.

2.1. băbeáscă albă (NI, 58; FME, I, 369; SVR, 17): Gl, Odobeşti-Vn, Victoria-Iş; băbeáscă de Babele: Odobeşti-Vn; băbeáscă de Nicoreşti (PSV, 174): Iveşti-Gl; băbeáscă de Uricani (TIP, 36): Bogoşeşti-Iş; băbeáscă neagră (NI, 6; FME, I, 369; LTR, 2, 431; LER, I, 32o; MDE, 98; SVR, 17): sudul Mold., Iş; băbáscă neagră: Goteşti-Vn, Umbrăreşti-Gl.

2.2. În compuse: băbeáscă-moldovenească (NALR. Ban., 99) = varietate de struguri cu boabele mari, turtite, de culoare neagră: Br, Vn; băbeáscă-românească = varietate de struguri cu boabele

mari, rare, de culoare gălbuie: Vn, Borosoaia-Plugari-Iş.

BĂCÁN s.m. (spec. băcan „vopsea roşie" < tc. bakam) Varietate de struguri cu boabele alungite, de culoare roşcată (D/4547, 367[r]; Vl.

BĂCĂOÁNCĂ s.f. (din Bacău + suf. -oáncă; „struguri aduşi de la cultivaţi la Bacău") Varietate de struguri cu boabele mărunte tari, de culoare neagră: Bc.

BĂICÓI s.m.(de la Băicoi, oraş, Ph; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Băicoi") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, culoare albă (NALR. Munt.Dobr., 781):Ph, Furculeşti-Tr; băicói (NALR. Munt.Dobr., 778, 779, 897): Tr.

BĂL, -Ă, băli adj., s.m. şi f. (spec. băl < sl. bĕlŭ „alb") (Varietate de struguri) care are boabele rotunde, mari, de culoare albă.

1. Adj.: strugure băl: Dj; struguri băli: Dj, Gj, Tm.

2. S.m. şi f.: băl (D/4547, 177[v]): Dj, Gj; băli (D/4547, 205; NALR. Ban., 92):Gj, Tm; bălă (D/4547, 125[r], 137[v], 189[r]): Gj.

BĂLÁI, -ÁIE, bălai adj., s.m. şi f. (spec. bălai < băl + -ai) (Varietate de struguri) care are boabele rotunde, bătute de culoare albă-verzuie.

1. Adj.: strugure bălái: Tl, strugure balái: Cotnari-Iş; struguri bălái (H/VI, 227[v]): Gorban şi Hîrlău-Iş; struguri bălái; Oreşti-Vs; struguri de poamă bălăie: Bt; struguri de poamă bălă 181[v]): Vs; poamă bălăie (D/4551, 415[v]; D/4552, 431[r]; TDRG; Bu, 182): Mold.; poamă balăie (H/VI, 23[r], 93[r]; H/VIII$_2$, 15[r]; H/X 22[v]; D/4552, 370[r], 496[r]): Mold.

2. S.m. şi f.: bălái: Tl; bălái (D/4550, 303[v]): Nţ; bălăie (D/0, 5[r] H/VIII$_1$, 225[r]; H/VIII$_2$, 89[v], 213[r]; H/XV, 9[v]; D/4552, 375 46[v] [r], 515[r]; HEM, III, 2929; DDRF; NI, 54; DA; CADE; FME, I, 666; GO, 99; SVR, 16): Mold.; balăie (H/III, 65[r];

H/VI, 15^{v}, 131^{v}, 152^{r}, 198^{v}, 214^{v}; H/VIII$_{1}$, 232^{v}; H/VIII$_{2}$, 11^{v}; H/XVI, 142^{v}, 146^{r}, 159^{r}, 207^{v}, 405^{r}; D/4551, 441^{v}, 486^{r}, 490^{v}, 528^{r}; D/4552, 151^{r}, 470^{v}, 502^{r}; D/4553, 447^{r}; NALR.Mold.Bucov.): Mold.

3. S.f. în compuse: bălăie-albă (GN, 273) = albă: Odobeşti-Vn; bălăie-galbenă (GN, 273) = galbenă: Panciu şi Odobeşti-Vn; bălăie-verde (GN, 273) = verde: Cotnari-Iş.

4. Derivate: bălăiască: Iş; bălăioasă: Iş, Vs.

BĂLÁN, -Ă, bălani adj., s.m. şi f. (spec. bălan < băl + -án) (Varietate de struguri) care are boabele rotunde, de culoare albă sau albă-verzuie.

1. Adj.: strugure bălán: Db, Ciurea şi Comarna-Iş; strugure balán: Vs; struguri bălăni (D/4545, 12^{r}): Ag, Iş, Tm; struguri balăni (H/VI, 49^{r}): Vs; poamă bălănă (H/I, 128^{v}; BD, 182): Br, Gl; poamă balănă (H/X, 445^{v}): Iş, Vs.

2. S.m. şi f.: bălán: Răducăneni-Iş; balán: Vs; bălăni: Munt., Iş; bălănă (H/VI, 235^{v}; NI, 54; B, 564; FME, IV, 666; BD, 182; GO, 99; NALR. Munt.Dobr., 745, 808, 828): Mold., Munt.; balănă (H/XVI, 287^{r}; D/4551, 319^{r}; NI, 83; ET, 412): Gl, Vs.

2-1. Derivate: bălăneásă: Vs; bălăneáscă: Iş, Vs.

BĂLĂBĂNEÁSCĂ s.f. v. BALABAN.

BĂLĂCEÁ s.f. (cf. balece „nume de plantă" - Streptopus amplexifolius -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă (D/4548, 251^{v}): Turnu Măgurele-Tr.

BĂLĂIÁSCĂ s.f. v. BĂLAI.

BĂLĂIOASĂ s.f. v. BĂLAI.

BĂLĂNEÁSĂ s.f. v. BĂLAN.

BĂLĂNEÁSCĂ s.f. v. BĂLAN.

BĂLĂVÁN s.m. (cf. bolovan „nume de plantă" - Cucurbita pepo -; v. şi bolovan „bucată mare de pămînt" < bg. balvan) Varietate de

struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră (VG): Vl.

BẮLDIE adj. (de la Băldi, în DOR, 195; „struguri din sau c tivaţi în via lui Băldi") = băldoaie. Poamă băldie: Româneşti-

1. Derivate: poamă băldioáră: Belceşti-Iş, Oşeşti-Vs.

BĂLDIOÁRĂ adj. v. BĂLDIE.

BĂLDOÁIE s.f., adj. (din Băldi + suf. -oáie; „struguri di sau cultivaţi în via Băldoaiei"; HEM, III, 2378, 3o25, conside cuvîntul un feminin de la Bălde; după DA este femininul numelu propriu Bălde, derivat prin suf. moţional -oaie) (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, în general mari, puţin îndesate ciorchine, de culoare albă sau neagră.

1. S.f.: băldoáie (JO, 54; H/XI, 39^{r}; HEM, III, 2378, 3o2 D/4548, 1o1^{v}, 2oo^{v}; TDRG; DA; CADE; FME, II, 723; NALR. Olt., 263; SVR, 17): Olt., Ag, Db, Ol, Cotnari-Iş, Huşi-Vs, Odobeşti- baldoáie (BT, 4o7; BD, 182): Olt., Ag.

1.1. Urmat de determinări: băldoáie mare (DCp.): Olt.; băl mică (DCp.): Olt.

2. Adj.: poamă băldoáie (DS, 12): Cotnari şi Mînjeşti-Mog şeşti-Iş.

BĂLDOVÁIE s.f. (din Baldovin, în DOR, 188 + suf. -oáie; „s guri din sau cultivaţi în via Băldovaiei"; cu silaba -ov- păst din Baldovin, v. HEM, II, 2378, 3o25) = băldoaie (JO, 54; HEM, 2378, 3o25; TDRG; DA; CADE): Db, Ol.

BĂLÍN, -Ă adj. (spec. bălîn „de culoare trandafirie, roz, DH, 3o8) Care are boabele mărunte, de culoare rozie. Strugure bălín: Romos-Hd; poamă bălínă: Sireţel-Iş.

BĂLÓS, -OÁSĂ adj. (spec. bălos < bale + -ós) Care are boa mărunte, zemoase, de culoare albă. Strugure bălós: Popricani-I poamă băloásă: Aroneanu şi Costuleni-Iş.

BĂNĂȚEÁNĂ s.f. (din Banat + suf. -eánă; „struguri aduşi din [illegible] cultivaţi în Banat") Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare albă (H/XVIII, 291^{v}; HEM, III, 3189; DA, v. coada oii): [illegible].

BĂRBATĂ adj. (f. spec. bărbat „tare, puternic" < lat. barbatus) Care are boabele tari, mari, rare, de culoare albă-gălbuie. Poamă bărbată: Cotnari şi Sireţel-Iş, Tudora-Bt.

BĂSĂRĂBEÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f. v. BASARABEAN.

BĂŞCANÁTĂ s.f. v. BOSCĂNATĂ.

BĂŞICAT, -Ă, băşicaţi adj., s.m. şi f. (spec. băşicat, v. băşică < lat. bessica = vessica) (Varietate de struguri) cu boabele mari, rotunde, adesea punctate, „băşicate", pietroase, cu pieliţa subţire, de culoare albă-ruginie, uneori neagră.

1. Adj.: strugure băşicát: Bz, Ph, Vn, Cotnari-Iş, Huşi-Vs; strugure beşicát: Iş; poamă băşicată (TDRG): Iş, Vs, Năeni-Bz; poamă beşicátă (COSTINESCU): Mold.; struguri băşicáţi (D/4546, 141^{r}): Bz, Il, Vn; struguri beşicáţi (SCRIBAN, D.): Gl.

2. S.m. şi f.: băşicát (H/IX, 5o^{r}; D/4545, 219^{r}): Bz, Mh, Cotnari-Iş; beşicát (COSTINESCU): Comarna, Deleni şi Rediu-Iş, Drăgăşani-Vl; băşicátă (BA, 351; ELb, 94; EV, 35; AT, 132; JO, 53; H/I, 284^{r}; H/II, 58^{r}, 98^{v}, 115^{v}, 141^{v}, 165^{r} 176^{r}, 193^{r} H/IV, 83^{r}; H/V, 4^{r}, 97^{v}, 287^{v}, 433^{v}; H/VII, 67^{v}, 313^{v} H/IX, 23o^{r}; H/XI, 5^{r}, 16^{v}, 73^{r} 325^{v}, 362^{v}, 4oo^{v}; H/XII, 1o5^{r} H/XIV, 21^{r}, 1o3^{r}, 15o^{v}, 199^{v}; H/XVI, 3o^{r}; D/4545, 1^{v}, 28^{r}, 51^{r}, 1o1^{r}, 166^{r}, 199^{v}, 2o8^{r}, 213^{r} 223^{v}, 228^{v}, 236^{v}, 248^{v}; D/4546, 1o2^{v}, 149^{v}, 199^{r}, 28o^{r}, 34o^{v}, 352^{v}; D/4547, 198^{r}, 393^{r}, 422^{v}, 456^{v}; D/4548, 123^{r}, 133^{v}, 175^{v}, 2oo^{v}, 2o7^{r}, 232^{r} 251^{v} 32o^{r}; D/4553, 34^{r}; DDRF; DVar., 233; NI, 56; DA; CDDE; DU; CADE; FME, IV, 686; CDER; GO, 94; SVR, 17; NALR. Munt.Dobr., 7o4, 719): Munt. Olt., Iş, Mh, Tl; băşicátă (H/XIV,

D/4545, 12^{r}): Bt, Br, Ol, Tr, Deleni-Iş; beşicátă (IM, 369; COSTINESCU; LMs; BLB, 44; H/II, 27o^{v}; H/V, 7o^{v}; H/XV, 342^{r}; D/4552, DS, VTN, 171; GLB, 14o; PP, 339; DC, 711; SFl, 34o): Gr, Ol, Vl şi, izolat, în Mold.

2.1. Urmat de determinări: băşicátă acră (NI, 54; SVR, 18): Ouobeşti-Vn; băşicátă alb (H/XIV, 186^{r}): Ph, Stejaru-Tr; băşicátă albă (H/II, 125^{r}; NI, 54; DA): Bz, iş, Ph; băşicátă de boalu mare (VS, 174; SVR, 18): Bz, Gr, Ph; băşicátă neagră (H/II, 165^{r}; 54; DA): Bz, Iş, Ph, Vl; băşicátă tîrzie (DVar., merei-Bz; beşicátă albă (D/4545, 24o^{v}): Bz, beşicátă mpunsă (D/4545, 24o^{v}): Bz; beşicátă neagră (D/4545, 24o^{v}): Bz, Iş.

2.2. În compuse: băşicátă-văratică (DVar., 223) = varietate de struguri cu boabele mărunte, culoare albă, care se coace devreme: Vl; băşicátă-verde (BBH, 15o; SVR, 18) = varietate struguri cu boabele mari, rotunde, culoare albă, punctate cu verde: Ph, Vl, Huşi-Vs; beşicátă-busuioacă = varietate de struguri cu boabele mari, punctate, de culoare albă, cu miros de busuioc: Comarna şi Moşna-Iş.

BĂŞICA s.f. (spec. băşică < lat. bessica = vessica; v. şi băşică, beşică - adesea în compuse - „nume de plante", în BD, 2o6) Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare albă, mai rar, neagră; băşicată.

1. S.f.: băşícă: Stîlpu-Bz, Bucov-Ph; beşícă: Bz.

1.1. Urmat de determinări: băşícă albă: Bz; băşícă neagră: Bz; beşícă neagră: Comarna-Iş.

1.2. În compusul beşíca-peştelui (BD, 182) = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, cu pieliţa subţire, de culoare albă-verzuie: Focuri-Iş.

BĂŞICÁTĂ s.f. v. BĂŞICAT.

BĂTRÎN, -Ă adj., s.m. şi f. (spec. bătrîn „vechi" l. tranus = veteranus; cf. şi vié bătrînă) (Varietate ciorchinele ramificat, cu boabele mărunte, dese, de culoare agră.

1. Adj.: strugure bătrîn: Huşi-Vs; poamă bătrînă: [illegible]

2. S.m. şi f.: bătrîn (NALR. Ban., 5): CS; bătrînă (Bz, Ilf Odobeşti-Vn.

BĂTÚT, -Ă, bătuţi adj., s.m. şi f. (spec. bătut bate; tt(u)ere) (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlo e, rotunde, „bătute" pe ciorchine, de culoare neagră sau, mai , albă.

1. Adj.: strugure bătút: Ag, Bc, Ph; poamă bătútă (H/XV, 274[r] N, 128): Mold.; poamă batútă: Sv; struguri bătúţi (H/I, 55[r]; VI, 22o[v]; H/VIII$_2$, 152[r]; H/XIII, 9[r]; H/XV, 6o[v], 496[v]): Munt., Bt, Vs.

2. şi f. bătút: Comarna-Iş, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; batút: dova-Sv; bătútă VI, 8o[r] 171[r]; H/VIII$_2$, 133[r]; H/XV, 514[r]; XVI, 95[v]; D/4552, 4o3[r], DV, 11): Mol- Olt., Bz, Ph, Tl; batútă XIII, 168[v]): Dersca-Bt, Dumbrăveni-Sv, Movileni-Gl.

2.1. Urmat de determinări: bătútă albă (TR, 12): Huşi-Vs, oreşti-Gl; bătútă neagră (BS, 19; BD, 182; SVR, 18): Olt., Iş, Vl, Vs, Ungureni-Bc.

BEILARGÍ s.m. (din tc. **beilarci** „varietate de struguri") ietate de struguri cu boabele dese, mărunte, de culoare gălbuie P, lol): Isaccea-Tl; **belargé** (TR, 14): Isaccea-Tl, Rasova-Ct.

BELARGÉ s.m. v. BEILARGI.

BÉLDIE adj. (de la Beldi(e), în DOR, 198; „struguri din sau tivaţi în via lui Beldi(e)") = **băldoaie**. Poamă béldie: Hudeşti

BELGIANĂ s.f. (din Belgia + suf. -ánă; „struguri aduşi sau cultivaţi în Belgia") Varietate de struguri cu boabele mă rare, de culoare albă-gălbuie (GH, 13; NALR. Olt., IV, 263; Munt.Dobr.): Munt., Ab, Ol, Căşeiu-Cj, Ion Neculce-Tîrgu Frum Adîncata-Sv.

BERBECÉL, berbecei s.m., adj. (spec. berbecei „nume de - Saponaria officinalis -) (Varietate de struguri) cu boabel mărunte, dese, dulci, de culoare ruginie, albă sau verde-gălb

1. S.m.: berbecél (JO, 53; H/V, 3^{v}, 16^{r}, 34^{v}, 7o^{v}, 97^{v}, 131^{v}, 134^{v}, 137^{r}, 165^{r}, 185^{v}, 234^{v}, 287^{v}, 293^{v}, 296^{v}, 3o2^{v}, 3 31^{r}, 324^{v}, 351^{v}, 38o^{v}, 4o3^{v}, 4o7^{v}, 433^{v}, 441^{v}, 447^{r}, 458^{r}, 482^{v}; H/IX, 55^{v}; H/XI, 5^{r}, 16^{r}; H/XII, 258^{v}, 268^{v}; H/XIV, 258 268^{v}; H/XIV, 17^{v}, 21^{r}, 64^{v}, 71^{v}, 84^{r}, 1o3^{r}, 15o^{v}, 159^{v}, 173^{r}; HEM, I, 755; HEM, II, 21o4; D/4547, 4^{v}, 5^{v}, 8^{v}, 12^{v}, 25^{r}, 41^{v}, 77^{r}, 94^{v}, 1o1^{v}, 1o8^{v}, 114^{r}, 141^{r}, 173^{r}, 255^{r}, 294^{r}, 3o8^{r}, 4o5^{r}; D/4548, 2oo^{v}, 232^{r}, 245^{r}, 263^{r}, 291^{r}; D/4557, 198^{r}; DV, 11; I VIN, 157; NI, 59; BARCIANU; TDRG; DA; GLB, 14o; DU; CADE; FMR, 428; LR, IX, 2, 19; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262; SVR, 19; NA Munt.Dobr.): Olt., Mh, Ol, Tr, Cotmari-Iş, Huşi-Vs, Săveni-Bt; berbecéi (H/V, 2o8^{r}; H/IX, 17^{v}, 114^{r}; NALR. Olt., IV, 263): O Mh, Tr, Costuleni şi Răducăneni-Iş, Huşi-Vs.

1.1. Urmat de determinări: berbecél alb (H/V, 256^{r}, 272^{v}; H/XIV, 186^{r}; NI, 6; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr. 77 Dj, Mh, Ol; berbecél mare (VIN, 132): Dj, Mh; berbecél mărunt (H/V, 248^{r}): Dj, Mh; berbecél mic (IMeh., 41): Mh; berbecél n (NALR. Munt.Dobr., 767, 77o, 84o): Il, Ol; berbecél prăjit (I 41): Mh.

1.2. În compuse: berbecél-auriu (Dv., 228) = varietate d struguri cu boabele mari, de culoare gălbuie: Dj; berbecél-bă (IMeh., 41) = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese,

are albă: Mh; berbecél-ruginiţ (H/V, 248[r]) = varieta
guri cu boabele dese, de culoare ruginie: Dj, Tr, Vl; berbecél-
gos (H/V, 272[v]) = berbecél ruginit Dj; berbecél-verde (Dv.,
= varietate de struguri cu boabele mari, de culoare verde-
uie: Dj; berbecél-vînăt (HEM, II, 2133) = varieta[illegible]guri
oabele mărunte, de culoare vineţie: Dj.

1.3. Urmat de determinări în compuse: berbecél alb-mărunt
varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare
Dj; berbecél mare-ruginit (NI, 7) = varietate de struguri cu
ele mari, rare, de culoare ruginie: Dj, Tr.

2. Adj.: strugure berbecél: Olt., Ol, Mh, Cotnari-Iş; poamă
ecél: Comarna şi Deleni-Iş; struguri berbecéi (H/IX, 17[v]): Olt.,
Ol, Tr, Huşi-Vs.

BEŞICÁT, -Ă adj., s.m. şi f. v. BĂŞICAT.

BEŞÍCĂ s.f. v. BĂŞICĂ.

BETÍŞCĂ s.f. (cf. beteá = beteală, bată) Varietate de struguri
oabele mărunte, de culoare galbenă-aurie (NALR. Criş., 191):
olt-SM.

BEŢIVÁNĂ s.f. (spec. beţivan < beţiv + -án; cf. lat. *babi-
a) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă,
produce un vin tare: Frumuşiţa-Gl.

BICAM s.m., adj. v. BICAN.

BICAN, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. bican(n)e „varietate de
guri", în: VVA, II, 102; PSV, 174; FME, II, 43; BD, 182; SVR,
(Varietate de struguri) cu boabele mari, pieliţa groasă, de
are verde-albuie.

1. S.m. şi f.: bicán (BD, 182): Cotnari-Iş, Griviţa-Vs; bicám:
ăcani-Iş; bicánd: Corcova-Mh, Focuri-Iş; bicánă: [illegible]leni-Iş,
-Vs; bicándă: Cotnari-Iş; biclámă: Mironeasa-Iş; [illegible]ină:

Făget-Cotnari-Iş.

1.1. Urmat de determinări: bicán alb: Cotnari-Iş; bicá Prisăcani-Iş; bicán verde: Cucuteni-Iş; bicám alb: Cucuteni

1.2. Derivate: bicaníe: Prumuşica-Bt; bicláníe: Hîrlău

2. Adj.: strugure bicán: Cotnari şi Prisăcani-Iş, Verm strugure bicám: Breaza-Bz, Cireşu-Br, Ţuţora-Iş; strugure b Măxineni-Br, Şipote-Iş; poamă bicánă: Deleni-Iş; poamă bicá Leţcani-Iş; poamă bicaníe: Grajduri şi Mogoşeşti-Iş.

BICÁND, -Ă s.m. şi f., adj. v. BICAN.

BICANÍE s.f., adj. v. BICAN.

BICLÁMĂ s.f. v. BICAN.

BICLÁNĂ s.f. v. BICAN.

BICLANÍE s.f. v. BICAN.

BIHÁR, -Ă, bihari s.m. şi f., adj. (de la Biharea „cet întărită din secolul al X-lea, situată la N-V de Oradea"; as comună în judeţul Bihor, cunoscut centru viticol, cu numele Biharia; v. şi Bihor; „struguri aduşi de la sau cultivaţi l Biharea, Biharia sau Bihor". Formele cu ghi sînt urmarea pal zării oclusivei bilabiale sonore: b > g̊ (= ghi); cele cu chi din înlocuirea oclusivei velare sonore prin surdă: g̊ (=ghi) (= chi); altele au z sau s protetic, prin analogie cu forme zbénghi = benghi, zbíci = bici, zbiciuí = biciuí, zborşí = b etc.) (Varietate de struguri autohtoni, specifică regiunii cu boabele de mărime mijlocie, uneori mari, sferice, adesea forme, de culoare verde-gălbuie sau alburie.

1. S.m. şi f.: bihár: Huşi şi Stănileşti-Vs, Odobeşti- chihár: Stănileşti-Vs; ghihár (H/VI, 152^{r}, 227^{v}; D/4552, 51 Vs; sghihár (H/VIII$_2$, 89^{v}; D/4551, 298^{r}): Bc, Iş, Vs; zghehá (NALR. Mold.Bucov., 535): Iş, Vs; zghihár (H/VI, 227^{v}): Iş,

ghihără: Mold.; zgihăr (H/VIII$_2$, 15^r): Vs, Prisăcani-Iş; bihără: Ş, Vs; bihoără: Comarna-Iş, Huşi-Vs; chihără: Iş, Vs; chihoără JO, 53; DDRF; TDRG; DA): Vs; chihoărcă: Arsura-Vs; ghihără (H/VI, 6^r, 131^v, 171^r, 198^v, 2o6^v, 214^v; H/VIII$_1$, 255^r; H/XV, 9^v, 15^r, 8^v, 3o6^r, 335^v, 342^r; H/XVI, 66^v, 142^v, 146^r, 4o5^r; D/4551, 513^v; /4552, 151^r, 431^r, 446^v, 452^v, 456^r, 47o^v, 49o^v, 496^r, 51o^r; NI, 6; DA; SVR, 56; NALR. Mold.Bucov.): Mold.; ghihărdă: Iş; ghihoără JO, 53; TDRG; DA): Mold.; sbihără (H/VI, 181^v): Vs; sghiără H/XVI, 271^r; D/4552, 442^v; BD, 182): Vs; sghihără (H/VI, 74^r, 124^v; /VIII$_1$, 5^r, 141^v, 2o5^r, 213^r, 232^v, 31o^r; H/VIII$_2$, 11^v, 1o8^v, 17^r, 165^r; H/XV, 242^r; H/XVI, 223^v, 271^r, 28o^r; D/4551, 4oo^r, 411^r, 6^v, 5o5^v; D/4552, 281^v, 365^v, 375^v, 391^r, 51o^r; P, 5; GLB, 141): Mold.; ghihoără (JO, 54): Mold.; sghihărdă (H/VI, 93^r; H/VIII$_1$, 296^r; /VIII$_2$, 66^r, 234^v): Mold.; sgihără (H/VIII$_1$, 42^r): Vs; zgaiărdă: Ş, Vs; zghehără (NALR. Mold.-Bucov., 594): Bc, Vs; zghiără: Iş; ghigără (TR, 15): Vs; zghigărdă (TR, 15): Vs, zghihără (H/XVI, 49^r; D/4551, 496^r, 552^r; VIN, 15o; NI, 9o; DA; FME, IV, 685; BD, 83; GO, 98; MDE, 1o12; SVR, 147): Mold.; zghihărdă (H/VIII$_1$, 314^r; /VIII$_2$, 24o^r H/XVI, 171^v): Mold.; zghihoără (TDRG): Iş, Vs.

I.-I. Urmat de determinări: ghihăr galben (D/4552, 5o2^r): Vs; hihăr negru (D/4552, 5o2^r): Vs; zghihăr alb : Vs; zghihăr galben: Ş, Vs; bihără albă: Vs; ghihără de Bohotin: Vs; ghihără de Huşi PVV, 11o): Mold., ghihără verde (H/VI, 131^v): Vs; sghihară albă GN, 273): Mold.; sghihără de Huşi (CVS, 241): Mold.; sghihără erde (GN, 273): Vs; zghihără albă (NI, 9o): Mold.; zghihără ătută (VVC, 2o): Mold., zghihără de Huşi (HO, 9; DER, IV, 94o; DE, 1o12; DPBA, 328; SVR, 147): Mold. şi, izolat, în toată ţara; ghihără de Huşi albă (PVV, 11o): Vs; zghihără de Huşi galbenă PVV, 11o): Vs; zghihără de Huşi verde (PVV, 11o): Vs; zghihără albenă (NI, 7; SVR, 147): Mold.; zghihără neagră (NI, 7; BD, 183;

SVR, 147): Mold.; zghihără rară (VVC, 2): Mold.; zghihără verde (NI, 7): Vs.

1.1.1. Urmat de determinări în compuse: ghihără verde-bătută (GN, 273) = varietate de struguri cu boabele dese, de culoare verzuie: Vs; zghihără albă-bătută (NI, 7) = varietate de struguri cu boabele dese, de culoare alburie: Vs; zghihără verde-bătută (BBH, 146): Vs.

2. Adj.: strugure bihár: Comarna-Iş, Huşi-Vs, Odobeşti şi Panciu-Vn; strugure ghihár (H/VI, 49^{v}): Vs; poamă bihără: Iş, Vs; poamă chihără: Vs; poamă chihoără: Vs; poamă ghihără (H/VI, 23^{r}, 132^{r}; H/XV, 5o^{r}; D/4549, 235^{v}; D/4552, 37o^{r}; BD, 182): Mold.; poamă ghihoără: Mold.; poamă sghiără (H/VI, 63^{r}): Mold.; poamă sghihără (H/VIII$_2$, 133^{r}; D/4552, 4o3^{r}): Mold.; poamă zghihără (VIN, 154): Mold.; struguri de poamă ghihără (H/VI, 187^{v}): Vs; struguri ghihări: Vs; struguri zghihări: Iş, Vs.

2.1. Urmat de determinări: poamă ghihără albă: Vs; poamă ghihără verde: Vs; strugure de poamă ghihără albă (H/XV, 49^{v}) Vs.

BIHOÁRĂ s.f. v. BIHAR.

BIHOREÁNĂ s.f. (din Bihor + suf. -eánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Bihor") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare gălbuie: Bh.

BISIOÁCĂ s.f. v. BUSUIOC.

BÎLDIE adj. (de la Beldi(e), în DOR, 198; „struguri din sau cultivaţi în via lui Beldi(e)") = băldoaie. Poamă bîldie: Oroftiana, Suharău-Bt.

1. Derivate: poamă bîldioără: Oşeşti-Vs.

BÎLDIOÁRĂ adj. v. BÎLDIE.

BLAMĂ s.m. v. BLANC.

BLANĂ s.m. v. BLANC.

BLANC, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. blanc sau blank [dèfiance] „numele unui hibrid american", în NV, 29) (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele mari, rare, aromate, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: blanc (GLOSAR, OLT., 7; TD, OLT., 313; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban., 46; NALR. Mold.Bucov., 622; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Olt., Bt, Iş, Tm, Vs; blamb: Sadova-Dj, Stănileşti-Vs; blanb: Horlaşti-Iş; bland: Adîncata-Sv; blang: Tr, Lazaret-Vs, Şegarcea-Dj; branc: Zvoriştea-Sv; bláncă: Mold.; bloáncă (NALR. Ban. 18): CS, Gj.

1.1. Urmat de determinări: blanc alb (NALR. Olt., IV, 262): Olt., Iş; blanc cu bobul mare (NALR. Olt., IV, 262): Vl; blanc negru (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Munt.Dobr., 804): Olt., Iş, Tr, Vs; blanc roşu (NALR. Olt., IV, 262): Dj, Gj; blanc roz (NALR. Munt.Dobr., 797): Tr; bland negru: Adîncata-Sv; blang negru (NALR. Munt.Dobr., 793): Tr, Drănic-Dj; blánică albă: Iş; blánică neagră (NALR. Mold.Bucov., 618): Comarna-Iş, Lipovăţ-Vs.

2. Adj.: strugure blanc: Vs; strugure bland: Corni-Bt; poamă blánică: Mold.

BLAND s.m., adj. v. BLANC.

BLANG s.m. v. BLANC.

BLĂJANĂ s.f. (din Hlaj + suf. -ánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Hlaj") Varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare albă-verzuie (v. vie blăjánă, în NALR. Criş., 178): Ab, Sj.

BLOANCĂ s.f. v. BLANC.

BOÁBĂ s.f. (spec. boabă cf. scr. boba; v. şi bob[1] < sl. bobŭ) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare albă sau neagră (D/4547, 41[v], 171[v]) Gj.

BOBÁN, -Ă adj. (bob + suf. -án) = boabă. Poamă bobán (Valea

Adîncă-Miroslava-Iş; poamă bobână: Vaduri-Viişoara-Nţ.

BOBÁR adj. (bob + suf. -ár) = boabă. Poamă bobár: Scînteia şi Runcu-Ţibana-Iş.

BOBÁT, -Ă adj., s.f. (spec. bobat „bobuţat, umflat", în CGl.; „at, mare", în CGr., II) = boabă. Strugure bobát: Dumitra-BN; bobátă: Teremia Mare-Tm.

BOBIŢÁR adj. (bobiţă + suf. -ár) Care are boabele mărunte, de culoare albă. Poamă bobiţár: Mironeasa şi Moşna-Iş, Păltiniş-Bt.

BOBOÁSĂ s.f. (spec. boboasă < bob + -oásă ; sl. bobŭ) Varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare albă (D/4547, 216^{r}): Olt., Leorda şi Nicşeni-Bt.

BOBOLOŞÁTĂ s.f. (spec. boboloşat „rotund", în PLx., 6) Varietate de struguri cu boabele rotunde, mari, de culoare neagră: Drăgnic şi Şegarcea-Dj.

BOBONÁT, -Ă, bobonaţi adj., s.m. şi f. (spec. bobonat „rotund, bulbucat"; v. a se boboná; cf., după DA, gogonat) (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, mari, rare, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: strugure bobonát: Vl; struguri bobonáţi (D/4546, 141^{r}): Il, Ol.

2. S.m. şi f.: bobonát: Cîrlogani-Ol; bobonátă (GLB, 14o): Ol; bobonáţi (H/XI, 84^{v}): Ol.

BOBUŢÁTĂ s.f. (spec. bobuţat „umflat, bombat", în CGl.) Varietate de struguri cu boabele mari, apoase, de culoare albă: Dersca-Bt, Lechinţa BN.

BOCOTÁNI s.m. pl. (cf. bocotan „bogătan") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă (D/4554, 62^{v}): Geaca-Cj, Odobeşti-Vn.

BOCOTÁR s.m. v. BACATOR.

BOCSANÁTĂ s.f. v. BOSCĂNATĂ.

BOHOTÍNĂ adj. (de la Bohotin, sat, com. Răducăneni-Iş; „struri aduşi de la sau cultivaţi la Bohotin") Care are boabele mari, ...e, de culoare verzuie. Poamă bohotínă: Iş, Vs.

BOIÉR adj. (spec. boier < boljarinŭ - pl. boljare - ...e are boabele mari, dese, de culoare albă sau neagră. Strugure ...ér: Huşi-Vs, Odobeşti-Vn.

1. ...djectivale (sau prin întrebuinţarea adj. comune ...espuns toare): strugure boierésc: Huşi-Vs, Ficoreşti-Gl, o...ti-Vn; poamă boiereáscă (H/XIII, 324^{r} DV, 1o, DS, 4o; VIN, ... DA, BD, 182): Gl, Vn; strugure de poamă boiereáscă (H/XIII, ...^{v}): Gl, Epureni-Vs.

2. Derivate substantivale: boierésc (JO, 54): Huşi-Vs; ...ereáscă (H/XIII, 5o^{v}, 5o8^{r}; D/4549, 223^{v}; VIN, 144; NI, 6; 217; GLB, 14o; FME, I, 463; BD, 182): Gl, Iş, Vn, Vs, Hudeşti Cristeşti-Bt, Luncaviţa-Tl.

2.1. Urmate de determinări: boiereáscă albă: Gl, Huşi-Vs; ...ereáscă mare: Odobeşti-Vn; boiereáscă neagră: Gl, Comarna-Iş.

BOIERÉSC, -EÁSCĂ adj., s.m. şi f. v. BOIER.

BOITOÁRE s.f. (boí „vopsi" + suf. -toáre; cf. numele de plante toriu - Isatis tinctoria - şi boia - Capsicum annuum) Varietate struguri cu boabele mărunte, dese, alungite, de culoare neagră (LR. Mold.Bucov., 649): Matca-Gl, Mironeasa-Iş.

BOLDEÁNĂ s.f. (din Bold, Boldan, Boldea, în DOR, 2o8 + suf. ...nă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Bold, Boldan, Boldea") ...n.: -de-a-] = băldoaie (H/XVIII, 291^{v}; HEM, III, 319o; DA). CS.

BOLGÁR s.m. (din bg. *болгар* „varietate de struguri", „ali", în: RBKE, I, 75; KBE, I, 262; BER, I, 65; NR, 25; KŢ, afuzali (Bl.V; GO, 96; SVR, 24): S-E Olt.

BÓLTĂ s.f. (spec. bolţă < scr. bolta, magh. bolt) Varie e struguri cu ciorchinele ramificeat, alungit, cu boabele mă are, de culoare albă. Viţele butucului sînt lungi şi se lea orma unui arc (NALR. Olt., IV, 262): Bj.

BORD, -Ă s.m. şi f., adj. v. BORDO.

BORDEÁNCĂ s.f. v. BORDO.

BORDO s.m., adj. (din fr. bordeaux „varietate de strugu Bordeaux, în: DV, 1o; BM, 89; DS, 5o; VIN, 155; GO, 97; SVR (Varietate de struguri) cu boabele mari, de culoare neagră, airos „a fragă sau căpşună"; v. H/III, 2o8r.

1. S.m.: bordó (cf.CADE; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mol NALR. Munt.Bobr., 721, 759): Dobr., Mold., Munt., Olt. şi, i în toată ţara; bord: Vs; bordóu (NALR. Olt., IV, 262): Olt., Iş; bordún (H/XVI, 3or; VG; DA; P.Suf., 55): Vl, Flămînzi-Bt; burdún: Flămînzi şi Frumuşica-Bt.

1.1. Urmat de determinări: bordó negru: Munt.; bordún n (NALR. Olt , IV, 262): Vl.

1.2. Derivate: bordoléi: Iş; burduléi (NALR. Transilv., „verzi, se coc tîrziu"): Sb.

2. S.f.: bórdă: Iş; bordeáncă (GO, 99): Dobr.

3. Adj.: strugure bord: Huşi-Vs; strugure bordó: Munt., Bc, Gl; poamă bórdă: Mogoşeşti-Iş; poamă bordó (H/III, 2o poamă bordóu: Ciurea-Iş.

BORDOLÉI s.m. v. BORDO.

BORDOU s.m., adj. v. BORDO.

BORDUN s.m. v. BORDO

BORȘÁR s.m. (bors + suf. -ár) Varietate struguri cu boabele runte, acre, de culoare albă-verzuie: Runcu-Ţibana şi Vlădiceni-meşti-Iş.

BOSCANÁTĂ s.f. v. BOSCĂNATĂ.

BOSCĂNÁTĂ s.f., adj. (din Bosca, Boscă, Boşca, Boşcan, în R, 210-211 + suf. -ătă; „struguri din sau cultivaţi în via lui sca, Boscă, Boşca, Boşcan"; cf. şi boscă, boască „tescovină") rietate de struguri) cu boabele mărunte, bătute, de culoare bă sau neagră.

1. S.f.: boscănată: Dobr., Vn, Hîrlău şi Ţuţora-Iş, Iveşti-Vs; şcanátă (NI, 6): Tl; boscanátă (D/4553, 82^{v}): Tl, Vn; boscînátă I, 35): Somova-Tl; boşcánată (D/4553, 75^{v}): Tl, Vn; boşcănátă I, 58): Tl, Vn.

1.1. Urmat de determinări: boscănátă albă (BT, 415): Dobr.; scănátă neagră: Dobr.; boşcanátă albă (H/XIV, 395^{v}): Dobr., Vn; şcanátă neagră (H/XIV, 395^{v}): Dobr., Vn; boşcănátă albă (NI, 7; , 182): Dobr.; boosanátă mare (D/4553, 78^{v}): Tl.

2. Adj.: poamă boscănátă: Luncaviţa-Tl, Ţuţora-Iş; poamă şcanátă: Tl; poamă boşcanátă: Somova-Tl.

2.1. Urmat de determinări: poamă boşcanátă albă (H/XIV, 444^{r}): poamă boşcanátă neagră (H/XIV, 444^{r}): Tl; poamă boşcănátă bă: Niculiţel şi Somova-Tl.

BOSCÎNÁTĂ s.f. v. BOSCĂNATĂ.

BOSIÁCĂ adj. v. BUSUIOC.

BOSIIACĂ s.f. v. BUSUIOC.

BOSIIOC adj. v. BUSUIOC.

BOSIUEACĂ s.f. v. BUSUIOC.

BOSÎIOÁCĂ s.f. v. BUSUIOC.

BOSOIÓC, -IOÁCĂ s.m. şi f. v. BUSUIOC.

BOSOROBEÁNCĂ s.f. v. BASARABEAN.

BOSTÁN s.m. (spec. bostan „dovleac" < tc., scr. bostan) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă-gălbuie (D/4554, 62^{v}): Geaca-Cj, Tudora-Bt.

BOSUIÓC, -OÁCĂ s.m. şi f., adj. v. BUSUIOC.

BOŞCANÁTĂ s.f., adj. v. BOSCĂNATĂ.

BOŞCĂNÁTĂ s.f., adj. v. BOSCĂNATĂ.

BOTIŞÉL, botişei s.m. (cf. botáş „butaş" + suf. -él; v. şi bot „nume de plantă" - Typha latifolia - + suf. -işél) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă (NALR. Criş., I92, 195): SM.

BOTOCÁR s.m. v. BACATOR.

BOŢ s.m. (spec. boţ „cocoloş") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, tari, de culoare verzuie (NALR. Criş., 144) Bh.

BOUREÁNCĂ s.f. (de la Boureni, loc la Cotnari, unde au fost viile schitului Boureni; „struguri sau poamă din viile de la Boureni") = tămîioasă: Cotnari-Iş.

BOZ, BOÁZĂ adj., s.f. (spec. boz - Sambucus ebulus - cf. um boz, bg. băze, magh. bodza) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rotunde, dese, de culoare neagră.

1. Adj.: poamă boz: Scînteia-Iş; poamă boáză: Probota-Iş.

1.1. poamă bozáică: Focuri-Iş; poamă bozoáică: Bt, Vlădeni-I poamă bozoáie: Plugari-Iş; poamă bozoíţă: Gorbăneşti-Bt.

2. S.f.: boáză: Bt, Vlădeni-Iş.

2.1. Derivate: bozoáică: Bt; bozoáie: Flămînzi-Bt.

BOZÁICĂ adj. v. BOZ.

BOZOÁICĂ adj., s.f. v. BOZ.

BOZOÁIE adj., s.f. v. BOZ.

BOZOÍȚĂ adj. v. BOZ.

BRACACÍCĂ s.f. (cf. brăcăcícă „vas mic pentru adus apă", în DA; din tc. bakraç „căldare"; v. şi bragă + suf. -ícă) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare cenuşie, albă sau neagră.

1. S.f.: bracacícă (H/XIV, 358^{v}, unde apare ca sinonim al lui căldăruşă, derivat, probabil, de la căldare „vas", şi nu reprezintă deci numele plantei Aquilegia vulgaris; BD, 182): Tl; brăcăcícă: Tl; bragagícă: Tl.

1.1. Urmat de determinări: bracacícă albă: Tl; bracacícă neagră: Tl; bragagícă albă (GO, 96, nota 4, atestat în 1894): Niculiţel-Tl; bragagícă neagră (GO, 96, nota 4, atestat în 1894): Niculiţel şi Somova-Tl.

BRÁCHINĂ s.f. v. BRAG.

BRAG, -Ă s.m. şi f., adj. (spec. bragă < rus. braga; denumirea vine de la asemănarea care există între mustul acestor struguri şi băutura numită bragă; v. şi n. pers. Brag, Braga, în DOR, 213) (Varietate de struguri timpurii) cu boabele mari, rare, brumate, cu miezul foarte suculent, de culoare albă-gălbuie, roşie sau neagră.

1. S.m. şi f.: brag (D/4547, 125^{r}): Gj; brágă (H/VI, 233^{r}; D/4547, 143^{r}, 171^{v}, 189^{r}, 2o5^{v}, 22o^{r}; DA): Gj, Cepleniţa şi Cotnari-Iş; bráhă: Glogova-Gj.

1.1. Urmat de determinări: bragă neagră: Gj, Nedeia-Dj; bragă roşie: Cruşeţ-Gj.

1.2. Derivate: brághin (H/II, 125^{r}; DA): Ph, Cotnari şi răducăneni-Iş; brăghinár: Viişoara-Bt; brăghinór: Aroneanu-Iş, Bucov-

[illegible]-Bt; brăghiór: Ph, Sineşti-Iş; brághină (BA, 352, n 1; 439; BLb., 94; AT, 132; JO, 53; BLB, 44; H/II, 125^{r} H/IV, H/V, 3^{v}, 9^{v}, 16^{r}, 34^{v}, 7o^{v}, 88^{v}, 97^{v}, 1o2^{r}, 131^{v}, 13 [illegible]7^{r} 185^{r}, 2o8^{r}, 234^{v}, 248^{r}, 256^{r}, 272^{v}, 287^{v}, 296^{v}, 313^{r}, 324 [illegible]1^{v}, 367^{r}, 374^{r}, 386^{r}, 393^{r}, 4o7^{v}, 415^{r}, 433^{v}, 441^{v}, 447^{r}, 458 482^{v}; H/IX, 17^{v}, 24^{r}, 35^{v}, 4o^{v}, 5o^{r}, 55^{v}, 69^{v}, 114^{r}, 135^{r}, 23o^{r} 446^{v}, 471^{v}; H/XI, 5^{r}, 16^{r}, 26^{r}, 46^{r}, 95^{v}, 13o^{r}, 165^{v}, 246^{r}; H/X 93^{r}, 15o^{v}, 199^{v}; H/XVI, 3^{v}, 3o^{r}, 41^{r}, 38o^{r}; H/XVIII, 26o^{v}; HEM, 21o4; D/4545, 1^{v}, 236^{v}; D/4546, 73^{v}, 82^{r}, 99^{v}, 1o5^{r}; D/4547, 4^{v} 8^{v}, 12^{v}, 21^{v}, 25^{r}, 73^{r}, 94^{v}, 1o1^{v}, 1o8^{v}, 114^{r}, 117^{v}, 134^{r}, 137^{v}, 141^{r}, 148^{v}, 157^{r}, 171^{v}, 173^{r}, 176^{r}, 177^{v}, 192^{r}, 193^{v}, 197 212^{r}, 224^{v}, 244^{r}, 255^{r} 269^{v}, 294^{r}, 3o8^{r}, 316^{r}, 323^{v}, 381^{r}, 393 4o5^{v}, 41o^{v}, 422^{v}, 442^{r}, 456^{v}, 468^{v}; D/4548, 123^{r}, 145^{r}, 167^{v} 1 2oo^{v}, 291^{r}; D/4553, 444^{r}; D/4557, 38^{v}, 131^{v}; DV, 11; P, 4; NL; BARCIANU; DDRF; DVar., 234; MB, 89; LD, 111; NI, 61; VIN, 146; TDRG; DA; GLB, 141; BM, 36o; ŞEZ., 1925, 1-2, 13; DU; DC, 711; SFl., 34o; PP, 339; CADE; FME, I, 493; FME, IV, 686; SCRIBAN, D DL, I, 27o; DM; LTR, 3, 82; BD, 182; MDE, 12o; DEX; NALR. Olt., IV, 262-263; SVR, 25; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Olt., Mh şi, izolat, în Ban., Dobr., Mold., Transilv.; barághină (H/IX, 23o^{r} H/XII, 132^{r}; D/455o, 74^{v}): Ag, Ph, Vn; bráchină: Vl; brághilă (H/II, 2o7^{r}; DA): Munt., Dj; brágină (H/VI, 235^{v}; D/4547, 41^{v}): Olt.; bráighină (H/V, 165^{r}, 4o3^{v}; NALR. Munt.Dobr., 831): Dj, Greaca-Gr; brăghinoáră: Dj, Golăieşti şi Lespezi-Iş; brăghioáră Dj, Vl, Andrieşeni-Iş, Lipova-Bc, Pungeşti-Vs; brăghíţă: Hîrlău Miroslava-Iş, Hlipiceni-Bt, Şegarcea-Dj.

1.2.1. Urmate de determinări: brághină albă (P, 4; CA, 4o3 NALR. Olt., IV, 263): Munt., Olt., Iş, Murfatlar-Ct; brághină altoită (NALR. Olt., IV, 262): Vl; brághină cu boaba mare (cf. 439): Mh; brághină cu bobul mare (BT, 415): Dj, Mh, Vl, Erbicen Iş, Frumuşiţa-Gl; brághină cu bobul mic (BT, 415): Dj, Mh, Vl,

...ezi-Iş, Păltiniş-Bt, Pietroasele-Bz; brághină deasă (CA, 293): ..., Iş; brághină de Drăgăşani (NI, 61; SVR, 25): Olt., Bc, Gl, ...şi, izolat, în toată ţara; brághină de Mehedinţi (CC, 90): Olt., ...brághină mare (BBH, 163): Olt., Bz, Albeşti-Bt, Comarna-Iş; ...ghină mică (BBH, 163): Vl; brághină neagră (H/V, 4[r]; VIN, 158; ...6) Olt., Iş, Vs şi, izolat, în toată ţara; brághină roşie ..., 4[r] 185[r]; H/XIV, 186[r]; P, 4; VIN, 158; NI, 6; DS; NALR. Olt., ...262-263): Olt.; brághină roz (NALR. Olt., IV, 262): Ol; ...ghină turtită: Iş.

1.2.2. În compuse: brághină-bătută (CA, 293) = varietate de ...uguri cu boabele mari, dese, bătute, de culoare albă-gălbuie: ..., Iş, Vs; brághină-rară (NI, 54) = varietate struguri cu ...bele mari, rare, de culoare albă-gălbuie: Olt., Bc, Iş, Vs.

1.2.2.1. Urmate de determinări în compuse: brághină deasă-...tă (NI, 6; SVR, 25): Olt., Mh; brághină roşie-rară (NI, 7; ..., 25): Dj.

2. Adj.: strugure brágă: Cruşeţ-Gj, Nedeia-Dj; poamă brágă: Iş.

2.1. Derivate: strugure brághim: Cotnari-Iş; struguri brághină ...V, 158[v]) Olt.; struguri brághini (SCRIBAN, D.): Olt., Mh, Ph, ...mari-Iş, Huşi-Vs; poamă brághină (SCRIBAN, D.): Bc, Iş, Vs.

BRAGAGHICĂ s.f. v. BRAGACICĂ.

BRAGHINĂ s.f. v. BRAG.

BRAGHIM, -Ă s.m. şi f., adj. v. BRAG.

BRAGINĂ[1] s.f. (spec. bragină „negricioasă" în NC) Varietate struguri cu boabele mari, de culoare neagră: Corcova-Mh; brúgină şi brugină „negricioasă" în CGr., II; NC): Recaş-Tm.

BRAGINĂ[2] s.f. v. BRAG.

BRĂLĂ s.f. v. BRAG.

BRĂIGHINĂ s.f. v. BRAG.

BRANÉTE s.m. v. BRANETE.

BRANC s.m. v. BLANC.

BRANÉTE, -ÉTĂ s.m. şi f. (de la Braneţ, sat, com. Bîrza-Ol; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Braneţ"; v. şi n. pers. Bran + suf. -éte, Brănete, în DOR, 214; „struguri din sau cultiv în via lui Branete, Brăbete"; v. şi brabete „vrabie") Varietate struguri cu boabele mari, rare, dulci, de culoare neagră sau ro branéte (H/XI, 5^{r}): Ol, Vl; braméte (BD, 182): Ol; branétă (D/4 323^{v}): Ol, Vl.

BRĂCĂCÍCĂ s.f. v. BRACACICĂ.

BRĂGHINÁR s.m. v. BRAG.

BRĂGHINÓR, -OÁRĂ s.m. şi f. v. BRAG.

BRĂGHIÓR, -OÁRĂ s.m. şi f. v. BRAG.

BRĂGHÍŢĂ s.f. v. BRAG.

BRĂILEÁNCĂ s.f. (din Brăila + suf. -eáncă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Brăila") Varietate de struguri cu boabele mărunte, apoase, dese, de culoare gălbuie: Br, Gl.

BREÁZĂ adj., s.f. (spec. breaz < bg. breaz) (Varietate de struguri) care are boabele de mărime mijlocie, de culoare neagră, cu dungi albe. Poamă breáză (D/4553, 41^{r}): Bt, Tl; breáză: Bt.

1. Derivate: brezeáscă: Bt.

BREBENÉL s.m. (spec. brebenel „nume de plantă" - Corydalis cava -)Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoa albă-gălbuie (NALR. Olt., IV 262): Vl.

BREZEÁSCĂ s.f. v. BREAZĂ.

BROBONÁTĂ s.f. (spec. brobonat „rotund şi plin ca broboana, boaba"; v. broboná broboană; cf. bg. brăbonka) Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, apoase, dese, de culoare albă

Bz, 140): Bucov-Ph, Goicea-Dj.

BROMARIU, -ÍE adj., s.m. şi f. v. BRUMĂRIU.

BRÚGINĂ s.f. v. BRAGINĂ[1]

BRUMÁR s.m. v. BRUMĂ.

BRUMARÍU, -ÍE adj., s.m. şi f. v. BRUMĂRIU.

BRUMÁTĂ adj., s.f. v. BRUMĂ.

BRUMA s.f., adj. (spec. brumă < lat. bruma; „de culoarea brumei") (Varietate de struguri) care are boabele mari, de culoare albă-cenuşie.

1. S.f.: brúmă: Feteşti-Scobinţi-Iş.

1.1. Urmat de determinări: brúmă mare: Bahlui-Cotnari-Iş; brúmă mărunţică: Belceşti-Iş.

1.2. Derivate m. şi f.: brumár: Prăjeni-Bt, Giurgeşti-Tîrgu Frumos-Iş, Huşi-Vs; brumátă: Ipoteşti-Mihai Eminescu şi Suliţa-Bt, Şipote şi Ţuţora-Iş.

2. Adj.: poamă brúmă: Cucuteni-Iş.

2.1. Derivate: poamă brumátă: Iş.

BRUMĂRIU, -ÍE, brumării adj., s.m. şi f. (spec. brumăriu < brumă + -ăríu; lat. bruma) (Varietate de struguri) care are boabele mari, rare, de culoarea brumei, albe-cenuşii; p. ext., nume dat şi altor varietăţi de struguri care au această culoare.

1. Adj.: strugure brumărîu (GDER): Bz, Ph; strugure brumarîu: Cotnari şi Deleni-Iş; struguri brumării (cf. SCRIBAN, D.): Bz, Ph, Tl; poamă brumăríe: Bc, Iş; poamă brumaríe: Bc, Iş; poamă bromaríe: Bc, Bt, Iş.

2. S.m. şi f.: brumărîu (TDRG): Bc, Iş; brumarîu: Iş; bromarîu: Bc, Iş; brumăríe (JO, 53; TDRG; DA; CADE; FMK, I, 506; BD, 162): Bc, Gl, Iş, Tl, brumaríe: Iş; bromaríe: Bc, Iş.

BUCHET, -Ă adj. v. BUŞET.

BÚCOVĂ s.f.(de la Bucov, sat, municipiul Ploieşti-Ph; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Bucov") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă-verzuie: Bz, Ph.

BÚCURĂ s.f.(de la Bucur, în DOR, 219; „struguri din sau cultivaţi în via lui Bucur"; cf. şi bucură, bucurie) Varietate de struguri cu boabele mari, lucioase, dese, de culoare gălbuie: Ol.

BUDÁCĂ adj. (spec. budacă; cu referire la forma strugurelui) Care are boabele de mărime mijlocie, rotunde, de culoare albă. Poamă budácă: Cotnari şi Sculeni-Victoria-Iş.

BUDÁRCĂ adj. (spec. budarcă = budacă) = budacă. Poamă budárcă Vlădeni-Bt.

BUDÉRCĂ s.f. v. CUDERC.

BULGÁR, -Ă, -CĂ adj., s.m. şi f. (de la bulgar; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Bulgaria") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: strugure bulgár: Costuleni-Iş, Pietroasele-Bz; poamă bulgáră (NALR. Mold.Bucov., 535): Iş; strugure de poamă bulgáră (H/VIII$_1$, 69^v): Bt, Iş.

2. S.m. şi f.: bulgár: Iş, Românești-Bt; bulgáră (NI, 112; NALR. Mold.Bucov., 622): Iş, Costişa-Nţ, Stănileşti-Vs, Vlădeni-Bt; bulgárcă: Bogdăneşti-Horleşti-Iş.

2.1. Urmat de determinări: bulgár alb (NI, 6): Coţuşca-Bt; bulgár negru (NI, 6): Coţuşca-Bt, Deleni-Iş; bulgáră neagră: Iş.

2.2. Derivate: bulgăroásă (H/IV, 83^r; BD, 182): Db, Ph, Roman şi Săveni-Bt, Tansa şi Tomeşti-Iş; bulgărícă (NALR. Munt.Dobr., 857): Ol.

BULGAREÁSCĂ s.f. v. BULGĂRESC.

BULGĂRÉSC, -EÁSCĂ adj., s.f. (de la bulgăresc; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Bulgaria") = bulgară.

1. Adj.: strugure bulgăresc/ Ph, Siretel-Ig; poamă bulgărească (VIN, 134; RD, 182; NALR. Mold./Bucov., 653, 658, 660; NALR. Munt. Dobr., 719): Ig, Vn.

2. S.f.: bulgărească (H/VIII$_1$, 5^v, 108^v, 141^v; VIN, 134; NI, 121): Bt, Ig, Ph, Vn; bulgarească: Bersca-Bt, Vereşti-Sv.

2.1. Urmat de determinări: bulgărească albă: Bt, Ig; bulgărească albă (D/4554, 89^v): Bt, Vereşti-Sv; bulgărească neagră (D/4554, 89^v): Bt, Liteni şi Vereşti-Sv.

BULGĂRICĂ s.f. v. BULGAR.

BULGĂROASĂ s.f. v. BULGAR.

BULGÚNDĂR s.m. v. BURGUND.

BULITVÁR s.m. v. BULEVAR.

BUMB, -Ă s.m. şi f., adj. (spec. bumb „nume de plantă" – Chrysanthemum indicum – ; pentru Mold., v. şi bumb „nasture") (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, bătute, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: bumb: Bz; bumbă: Bz, Ph, Călăraşi-Bt.

1.1. Derivate: bumbişór: Dumeşti şi Oşoi-Comarna-Ig, Poeneşti-Vn; bumbişoáră: Bz, Comarna-Ig.

2. Adj. poamă bumbă: Băceşti-Vs; poamă bumbă: Tansa-Ig.

2.1. Derivate: poamă bumbişór: Dumeşti-Ig.

BUMBIŞÓR, -OÁRĂ s.m. şi f., adj. v. BUMB.

BURDÚJĂ s.f., adj. (spec. burduj „nume de plantă" – Utricularia vulgaris – ; v. şi burduj „burduf"; pere burduje) (Varietate de struguri) care are boabele mari, miezul moale, de culoare albă sau neagră.

1. S.f.: burdúj: Ig.

1.1. Urmat de determinări: burdúj neagră: Focuri şi Gropniţa-Ig; burdúj albă: Movileni-Ig.

2. Adj.: poamă burdúje: Curteşti-Bt; Erbicani-Iş.

BURDULÉI s.m. v. BORDO.

BURDÚN s.m. v. BORDO.

BURGÁNDĂ s.f. v. BURGUND.

BURGÚND, -Ă s.m. şi f. (din germ. Burgunder „varietate de struguri", în: Fw_2, 103; FW, 379; < Burgund; v. şi Burgund „varietate de struguri", în VV, 54) Varietate de struguri care are boabele mari, de culoare albă sau neagră-roşcată.

1. S.m. şi f.: burgúnd (H/XVII, 305[v]; VV, 54; LTR, 12, 409; BD, 182; SVR, 26): Ab, Bh, Sj; bulgúndăr (NALR. Transilv., 264): BN; burgúndăr (KRAUSS, 611): Ab, BN; búrgundăr (NALR. Ban., 61; NALR. Transilv., 412): Bv, Tm; burgúnder (B, 582; KRAUSS, 611): Ab, BN, Tm; búrgunder: BN, Bv; burgúndă (NALR. Ban., 47): CS, Tm; burgándă: Ab; burgúnderă: Ab; burgúndări (NALR. Ban., 47): Tm.

1.1. Urmat de determinări: burgúnd alb (PS, 75; GV, 45): Ban., Transilv.; burgúnd mare (PS, 77; GV, 45; FME, IV, 687; SVR, 26): Ban., Transilv.; burgúnd mare negru (AP, 23): Bh; burgúnd mic (GD, 52; SVR, 26): Ar, Bh; burgúnd negru (PS, 76): Ban.; burgúnd sur (PS, 75; GV, 41): Ab; burgúnd vînăt (TA, 56): Ab; burgúnder alb (SM, 147): Tm; burgúnder mare (CA, 403): Tm; burgúndă albă: Tm, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn.

BURGÚNDĂR s.m. v. BURGUND.

BURGÚNDER, -Ă s.m. şi f. v. BURGUND.

BURGÚNDIE s.f., adj. (de la Burgundia; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Burgundia") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, de culoare albă-roşcată.

1. S.f.: burgúndie: Odobeşti şi Panciu-Vn.

2. Adj.: poamă de Burgundia (LM, 93): Vn.

2.1. Urmat de determinări: poamă de Burgundia albă (LM, 93):

Odobeşti-Vn; poamă de Burgundia roşie (LM, 93): Odobeşti-Vn.

BURUIÁNĂ adj. (spec. buruiană < bg., scr. burjan) Care are boabele mărunte, rare, de culoare verde-gălbuie. Poamă buruiánă: Belceşti-Is.

BUSCHÉT, -Á s.m. şi f. v. BUŞET.

BUSIÍOC, -IOÁCĂ adj., s.f. v. BUSUIOC.

BUSIÓC s.m. v. BUSUIOC.

BUSIOCÉSC adj. v. BUSUIOC.

BUSIUEÁCĂ s.f. v. BUSUIOC.

BUSIUOÁCĂ s.f. v. BUSUIOC.

BUSÎIOÁCĂ s.f. v. BUSUIOC.

BUSOIOÁCĂ s.f., adj. v. BUSUIOC.

BUSUEÁCĂ adj. v. BUSUIOC.

BUSUECEÁSCĂ s.f. v. BUSUIOC.

BUSUIOÁSĂ s.f. v. BUSUIOC.

BUSUIOÁSCĂ s.f. v. BUSUIOC.

BUSUIÓC, -OÁCĂ, busuioci s.m. şi f., adj. (spec. busuioc „nume de plantă" — Ocimum basilicum — < bg. bosilek, scr. bosiljak) (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, dese, de culoare galbenă-verzuie, albă sau neagră, aromate, cu miros de busuioc.

1. S.m. şi f.: busuióc (JO, 53; D/4549, 95^{v}; D/4551, 298^{r}, 321^{r} DA; DM; DL, 304; NALR. Crişana, 107. 168, 194; NALR. Munt.Dobr., 764; NALR. Transilv., 304, 324): Ab, Ar, Bc, Bt, Br, Cj, Gl, Is, Ol, Gj, SM, Tl, Vs; bosoióc: Vs; bosuióc: Gl, Is; busióc (D/4554, 62^{v}): Cj, Vs; busuióg (NALR. Transilv., 310, 342): Mg, Vs; busuioácă (NLR, 231; H/I, 83^{v}; H/II, 319^{r}; H/III, 37^{v}, 47^{v}, 101^{v}, 116^{r}, 151^{v},

166^{v}, 193^{v}, 26o^{v}, 279^{r}, 286^{v}, 3o5^{v}, 324^{v}, 385^{r}; H/IV, 175^{v}; H/VI, 15^{v}, 74^{r}, 93^{v}, 124^{v}, 132^{r}, 171^{r}, 2o6^{v}, 214^{v}, 277^{v}; H/VIII$_{1}$, 5^{v}, 42^{r}, 119^{v}, 141^{v}, 165^{v}, 2o2^{r}, 273^{v}, 282^{r}, 289^{r}, 31o^{r}, 314^{r}, 348^{v}; H/VIII$_{2}$, 52^{r}, 66^{r}, 73^{r}, 97^{r}, 1o8^{v}, 117^{r}, 133^{r}, 165^{r}, 192^{v}, 199^{v}, 2o4^{v}, 213^{r}, 218^{v}, 234^{v}, 24o^{r}, 25o^{r}, 276^{v}; H/X, 445^{v}; H/XI, 516^{r}; H/XII, 19^{r}, 475^{v}, 513^{r}; H/XIII, 23^{v}, 35^{r}, 125^{v}, 134^{r}, 247^{v}, 268^{v}, 3o8^{v}, 335^{r}, 387^{v}, 5o8^{r}; H/XIV, 358^{v}, 435^{v}; H/XV, 9^{v}, 15^{r}, 6o^{v}, 66^{r}, 68^{v}, 231^{r}, 3o6^{r}, 328^{v}, 359^{r}, 399^{v} H/XVI, 65^{v}, 112^{r}, 142^{v}, 146^{r}, 15o^{v}, 171^{v}, 2o7^{r}, 223^{v}, 247^{r}, 258^{r}, 271^{r}, 28o^{r}, 287^{r}, 294^{v}, 3o9^{v}, 328^{r}, 349^{r}, 4o2^{r}, 444^{r}; H/XVII, 61^{r}, 9o^{v}, 3o5^{v}; H/XVIII, 3^{r}, 7o^{v}, 241^{v}, 3o1^{v}; V, 86; D/4545, 226^{r}; D/4549, 1o^{r}, 25^{r}, 51^{v}, 53^{v}, 1o1^{r}, 13o^{r}, 14o^{r}, 162^{r}, 17o^{r}, 2o4^{r} 235^{v}, 262^{v}, 273^{v} D/455o, 1^{r}, 128^{v}, 136^{v}, 145^{v}, 16o^{v}, 251^{v}; D/4551, 65^{v}, 199^{r}, 293^{r}, 3o1^{v}, 312^{v} 317^{r}, 346^{r}, 375^{v}, 399^{v}, 4o3^{v}, 411^{r}, 415^{v}, 42o^{r}, 424^{v}, 461^{r}, 477^{r}, 496^{r}, 5o5^{v}, 5o9^{v}, 517^{v}, 552^{r}; D/4552, 14^{v}, 22^{v}, 36^{v}, 9o^{r}, 97^{r}, 121^{v}, 12[illegible] 136^{v}, 149^{v}, 151^{r}, 2o1^{v}, 2o4^{r}, 213^{v}, 216^{v}, 229^{r}, 267^{r} 276^{v}, 281^{v}, 287^{v}, 289^{r}, 296^{v}, 37o^{r}, 384^{r}, 442^{v}, 446^{v}, 452^{v}, 456^{r}, 47o^{v}, 496^{r}, 5o2^{r}, 51o^{r}, 515^{r}; GN, 273; VV, 54; NI, 6; VIN, 169; PI, 217; DA; GLB, 14o; ILM, 199; DC, 711; PP, 339; SFl., 34o; CADE; FME, IV, 685; DL, I, 3o4; DM; BD, 182; LTR, 17, 143; DEX; SVR, 26; NALR. Ban.; NALR. Criş.; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 875; NALR. Transilv.): Ban., Criş., Dobr., Mold., Transilv.; <u>bisioáca</u> (D/4553, 78^{v}): Băcani-Vs, Jijila-Tl, Ţibăneşti-Iş; <u>bosiiáca</u>: Lungani-Iş; <u>bosiueáca</u> (H/VIII$_{1}$, 1o8^{v}): Belceşti şi Coarnele Caprei-Iş; <u>bosîioáca</u> (NALR. Ban., 85): Bc, Iş, Tm; <u>bosîióca</u> (NALR. Mold.Bucov., 596): Bc; <u>bosoioáca</u> (D/4551, 528^{r}): Vs, Erbiceni-Iş; <u>bosuioáca</u> (H/III, 226^{r}; H/VI, 15^{r}, 8o^{r}; H/VIII$_{2}$, 114^{v}; H/XV, 335^{v} 39o^{v}; H/XVI, 159^{r}; D/4549, 44^{v}. D/4551, 357^{v} 5oo^{v}; D/4552, 431^{r}; NALR. Mold.Bucov.): Mold.; <u>busiioáca</u> (H/III, 129^{v}): Gl, Iş, Vs; <u>busiueáca</u> Gîrceni şi Laza-Vs; <u>busiuoáca</u> (D/4551, 323^{v}): Tanacu şi Zorleni-Vs

ioácă (NALR. Ban., 23; NALR. Mold.Bucov.): Bc, CS, Iş, Vs; ioácă (H/VIII$_2$, 89^v): Iş; busuioásă (NALR. Criş., 172): Sj; ióci (D/455o, 3o3^v; D/4551, 295^r, 337^r; D/4552, 22o^r; NALR. nsilv., 4o8): Bc, Bt, Iş, Nţ, Sb, Vs; bosuióci (H/VI, 63^r): , Iş.

1.1. Urmat de determinări: busuióc alb: Iş, Tl; bosoióc alb: Vs; busuióc de Bohotin (TI, 29): Vs; busuióc negru: Bt, Iş; uióc negru de Bohotin (TR, 6): Iş, Vs; bosoióc negru: Vs; oióc vînăt: Iş; bosuióc negru: Iş; busuioácă albă (BBH, 148): r., Mold., Tm; boaţioácă albă: Bc; bosuioácă albă: Mold.; busîioă albă: Bc, Iş, Vs; busuioácă de Bohotin (HO, 11; DER, IV, 616; , 182; MDE, 131; SVR, 26; NALR. Mold.Bucov.): Vs; busuioácă de nă (HUŞI, 85): Huşi-Vs; busuioácă de Moldova (BT, 413; SVR, 27): r., Mold.; busuioácă de Muntenia (VVC, 24): Sb, Tm; busuioácă Valea Călugăreasca (ŢV, 154): Bz, Ph; busuioácă mare (NALR. nsilv., 4o6): Ab, Bc, Bt; busuioácă mică (NALR. Transilv., 4o6): , Bt; busuioácă moldovenească: Vs; busuioácă neagră (CNS, 467): r., Mold., Tm; busuioácă roz: Iş, Vs; busuioácă roz de Bohotin , 374): Huşi-Vs; busuioácă roz de Moldova (An. ICVV, I, 56): ld.; busuioácă roză (NVS, 3o4): Mold.; busuioácă roză de Bohotin S, 647): Iş, Vs; busuioácă roză de Moldova (CNS, 48o): Mold.

1.2. În compuse: busuioácă-grasă = varietate de struguri cu bele mari, de culoare gălbuie: Ceplenita şi Răducăneni-Iş; uioácă-românească = varietate de struguri cu boabele mari, de oare albă sau neagră: Mold.; busuioácă-verde = varietate de uguri cu boabele mari, de culoare verzuie: Ciurea şi Ruginoasa- busuioácă-vînătă = varietate de struguri cu boabele mărunte, culoare vînătă: Bt, Iş, Vs.

1.2.1. În compuse urmate de determinări: busuioácă-grasă albă: ari-Iş; busuioácă-vînătă de Bohotin (CA, 4o3): Vs.

1.3. Derivate: busuiocésc (NALR. Transilv., 355): Ab, C[illegible] Br, Dumeşti-Iş; busuiocéşti (NALR. Transilv., 321): Ab, Br, [illegible] busueceáscă (D/4554, 89^{v}): Ab, Brăeşti şi Corni-Bt, Liteni-Sv; busuioáscă (H/XIII, 423^{v}): Lieşti-Gl; busuioceáscă: Mădîrjac-Iş; busuiocíţă: Victoria-Iş.

2. Adj.: strugur busuióc (H/XV, 368^{v}): Iş, Vs; strugure [illegible] (H/[illegible], 234^{v}): Br, Iş, Tl; strugure busiióc (DA): Vs; strugure [illegible] ioácă (H/XV, 263^{v}): Iş, Vs; struguri busuióci (H/III, 462^{v}; H/[illegible] 9^{v}, 2o6^{v}, 216^{v}; H/XV, 8o^{v}, 514^{r}): Ab, Bt, Iş, Vs; struguri bo[illegible] (H/VI, 49^{r}): Vs; struguri de busuioácă (H/I, 55^{r}):Bt, Iş; poamă busuioácă (IP, 254; CIHAC; BLB, 231; H/I, 33^{r}; H/III, 139^{r}, 2o6^{r}; H/VI, 23^{r}, 44^{r}, 198^{v}; H/VIII$_1$, 18^{v}, 96^{v}, 213^{r}; H/VIII$_2$, 141^{r}, 2[illegible] H/XII, 215^{v}; H/XIII, 2^{v}, 35^{r}, 64^{r}, 216^{v}, 225^{r}, 228^{r}, 324^{r}, 371^{v}, 4o4^{v}, 445^{v}; H/XIV, 374^{r}; H/XV, 5o^{r},142^{v}, 214^{r}, 263^{v}, 274^{r}, 342^{r}, 423^{v}; H/XVI, 28o^{r}; D/4551, 1o4^{r}, 331^{r}, 471^{v};D/4552, 74^{r}, 174^{v}, 2[illegible] DV, 1o; DS; BARCIANU; TÎRG; DA; CADE; BNR, 213; BD, 182; NALR. Mol. Bucov.): Mold., Bz, Tl; poamă bosiácă (H/X, 129^{v}): Bc; poamă bosiióc (H/V[illegible]$_1$, 236^{v}): Bălţaţi-Iş; poamă bosuioácă (H/III, 486^{v}; H/VIII$_1$, 296^{r}; D/4552, 4o3^{r}): Mold.; poamă busiioácă (H/VIII$_2$, 31[illegible] Iş, Vs; poamă busoioácă: Mold.; poamă busuióc (CN, 969): Bt; strugure de poamă busuioácă (H/XIII, 468^{v}): Bc, Gl; struguri cu poama busuioácă (H/XVI, 32o^{r}): Bt, Iş, Vs; struguri de poamă busuioácă (H/I, 168^{r}; H/III, 448^{r}; H/VI, 187^{v}; H/XIII, 5o^{v}; H/XVI, 4[illegible] 412^{r}): Bc, Bt, Iş, Vs; struguri de poamă busueáscă (H/VIII$_1$, 69^{v}): Hîrlău şi Scobinţi-Iş.

2.1. Urmat de determinări: poamă busuioácă albă (H/VIII$_2$, 15[illegible] Iş; poamă busuioácă neagră: Bc, Iş; struguri de poamă busuioácă albă (H/XV, 49^{v}): Vs.

2.2. Derivate: strugure busuiocésc (LB; DA): Ab, Bz, Leţcani Iş; strugure busiocésc (ISER): Vs, Deleni-Iş; poamă busuioceáscă:

Tomeşti-Iş; struguri busuiocéşti (H/XVII, 362r): Ab, Br, Bz, Mş, Comarna-Iş, Huşi-Vs.

BUSUIOCÉSC, -EÁSCĂ s.m. şi f., adj. v. BUSUIOC.

BUSUIOCÍŢĂ s.f. v. BUSUIOC.

BUSUIÓG s.m. v. BUSUIOC.

BUŞCHET, -Ă s.m. şi f. v. BUŞET.

BUŞÉT, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. [alicante] bouschet „varietate de struguri"; < [Henri] Bouschet, creatorul soiului de struguri alicante bouschet, în 1855; cf. Amp., II, 69; < Alicante Bouschet) = alicant.

1. S.m. şi f.: buşét: Movileni-Iş; buschét: Erbiceni-Iş; buşchét: Belceşti-Iş; buşétă: Leţcani-Iş; buschétă: Leţcani-Iş, Valea-Pietrii-Ph; buşchétă: Erbiceni-Iş.

2. Adj.: strugure buşét: Vlădeni-Iş; strugure buchét: Coţofăneşti-Bc, Santa Mare-Bt; poamă buşétă: Rediu-Iş; poamă buchét: Iş; poamă buchétă: Comarna şi Leţcani-Iş.

BUTĂCÍCĂ s.f. (butac + suf. -ícă; v. şi butuc + suf. -ícă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, de culoare cenuşie (NALR. Mold.Bucov., 587): Bc.

BUTĂŞÍCĂ s.f. (butaş + suf. -ícă; v. şi poamă butăşícă „strugurii din primul an de rod": Gorban-Iş) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă: Gorban, Prisăcani şi Tomeşti-Iş, Scorţeni-Bc, Stănileşti-Vs.

BUTĂŞÍŢĂ s.f. (butaş + suf. -íţă) = butăşică: Cozmeşti şi Holboca-Iş.

BUTUCÁN, butucani s.m. (butuc + suf. -án) Varietate de struguri de culoare albă, cu miros de busuioc (NALR.Criş., 182): Sj.

BUTUROÁSĂ s.f. (butură + suf. -oásă; v. şi viţă buturoásă „viţă mare care are coardele lungi": Dobrovăţ-Iş) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră: Cucuteni-Le şi Dobrovăţ-Iş, Slobozia-Urecheşti-Bc.

BUZOIÁNCĂ s.f. (din Buzău + suf. -iáncă; „struguri aduşi de sau cultivaţi la Buzău") Varietate de struguri cu boabele dese, culoare gălbuie (NALR. Munt.Dobr., 823): Bz, Gr.

C

CABÁSMĂ s.f. (din tc. kabasma „varietate de strugur Varietate de struguri cu boabele sferice, cu miezul moale şi apos de culoare galbenă-verzuie sau neagră, răspîndită mai ales în R.S.S. Moldovenească; v. Amp., IV, 173, 185 (TR, 14): Ct, Rediu-I Păltiniş-Bt.

1. Urmat de determinări: cabásmă albă (TSP, lol; SVR, 28): Murfatlar-Ct, Sineşti-Iş; cabásmă neagră (TSP, lol; SVR, 28): Ct, Babadag-Tl.

CABENÉT s.m. v. CABERNET.

CABERNÉ s.m., adj. v. CABERNET.

CABERNÉT, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. cabernet „varietate de struguri"; v. şi DEX) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, rotunde, brumate, cu pieliţa groasă, de culoare neagră-albăstruie.

1. S.m. şi f.: caberné: Mold., Olt.; cabernét (NI, 6; LTR, 18 542; BD, 182; DEX; NALR. Olt., IV. 262; NALR. Ban., 19, 39; NALR. Criş.; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 278): izolat, în toată ţara; cabenét (NALR. Ban., 35): Tm; cabirnét (NALR Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 881): Iş, Tl, Vn, Vs, Fîrţăneşti-Gl,

...fnzi-Bt; cabîrnét: Duda-Epureni-Vs; cabrinét (NALR. Mold.Bucov., ...): Crumezoaia-Vs; carbenét (VV, 54): Ar, Bîrnova-Iş; carbinét (...LR. Mold.Bucov., 630): Bereşti-Gl, Tarcău-Nţ; cavernét: Vlăsi-...şti-Bt; cavranét (NALR. Mold.Bucov., 633): Oancea-Gl; cavrenét: ...ţa-Bt; cărbinét (NALR. Criş., 104): Ar; coberné: Osoi-Comarna-...; cabernét (NALR. Munt.Dobr., 753): Br; cabernétă: Mold., Munt.; ...rnétă (NALR. Ban., 61): Tm; cabîrnétă: Vs; cobernétă: Rediu şi ...cani-Iş.

1.1. Urmat de determinări: cabernét aromat (CVS, 276): Olt.; ...bernét roşu: Bîrnova-Iş.

1.2. În compuse: cabernét-franc (v. şi fr. cabernet franc, în ...VA, II, 291; BT, 422; SVR, 28) = varietate de struguri cu boabele ...runte, brumate, mustoase, de culoare neagră: BN, Iş, Mş, Vs; ...berné-franc: Ab, Sb, Cotnari-Iş, Huşi-Vs; cabernét-soviñión (v. şi fr. cabernet sauvignon, în VVA, II 265; VIN, 158; FME, V, 312; ...R, 3, 192; DER, I, 461; MDE, 133; SVR, 28) = varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, cu pieliţa subţire, de culoare neagră: Ag, Iş; caberné-soviñión: BN, Dj, Iş; caberné-savinón: ...trunga-Iş; cabernét-savinó: Tr; cabernétă-francă: Ivăneşti-Vs; ...aberfrâncă: Duda-Epureni-Vs.

2. Adj.: strugure cabernét: Bc, Bv, Iş, Vl, Vs; strugure ...aberné: Transilv., Bc, Iş; struguri cabernéţi: Ab; poamă cabernét ...NALR. Mold.Bucov.): Iş, Vutcani-Vs; poamă cabernétă: Mold.

CABIRNÉT, -Ă s.m. şi f. v. CABERNET.

CABÎRNÉT, -Ă s.m. şi f. v. CABERNET.

CABRINÉT s.m. v. CABERNET.

CACABURN s.m. v. CARABURN.

CACIOÁRĂ s.f. (spec. caciór, -oáră „de multe culori", în NC, ...) Varietate de struguri care are boabele mărunte, de culoare

gălbuie, cu pete negre: Teremia Mare-Tm.

CADARCĂ s.f., adj. (din magh. kadarka „varietate de str... în MNS, I, 327; MNES, II, 959; UML, II, 452; MNTE; în limba maghiară cuvîntul este de origine turcă şi s-a răspîndit pri... termediul sîrbilor stabiliţi în Ungaria ca viticultori în ti... războaielor turce, cf. VVV, 131) (Varietate de struguri) car... boabele mari, bătute, de culoare neagră.

1. S.f.: cadárcă (PS; GV, 43; FME, IV, 687; BD, 182; SV... NALR. Ban.; NALR. Mold.Bucov.; scris şi kadárcă: BT, 428; FM... 403; SVR, 68; kadárkă: FB; EM; Pr.V, 1912, 11-12, 326): Ban., ... Vs, Transilv. şi, rar, în Dobr., Munt., Olt.; cadárgă (ŞV): Cr... Bt, Probota-Iş, Cehal-SM; cardárcă: Grajduri-Iş, Niculiţel-Tl; catárcă (NALR. Ban., 39): Tm; cădárcă (BVT, 302; NALR. Ban., 39)... Ar, Tm, Adămuş-Ms; cătárcă (NALR. Ban., 8): CS, Tm; codárcă (... 146): Buziaş şi Gearmata-Tm, Şona-Ab; cudárcă: Valea Lungă-Ab; gadárcă: Dolheşti-Iş, Păltiniş-Bt; gadárgă: Flămînzi-Bt, Gîng... Dj; gudárcă: Cuvin-Ar, Probota-Iş.

1.1. Urmat de determinări: cadárcă de Miniş (Amp., II, 273) Ar, Gj, Hd, Tm; cadárcă mare: Oltina-Ct, Scorţeni-Bc; cadárcă neagră (TR, 11; SVR, 29): Ban., N-V Transilv., Vs, Mădîrjac-Iş.

2. Adj.: poamă cadárcă: Vs.

CADÁRGĂ s.f. v. CADARCĂ.

CADÎM, -Ă s.m. şi f. (din tc. kadın, kadım [barmak], kadın [parmak] „varietate de struguri", în Amp., V, 7) Varietate de struguri cu boabele rare, alungite, de culoare verde-gălbuie (... 218): Calafat-Dj; cadîn: Vînju Mare-Mh; cadînă: Mahmudia-Tl.

CADÍN, -Ă s.m. şi f. v. CADÎM.

CAIÁRDĂ s.f. v. GAIARD.

CAÍSĂ adj. (spec. caisă < ngr. kaisí, pl. kaísia) Care ar

...le mari, rotunde, de culoare gălbuie, cu aromă de caise.
...ă caisă: Avrămeni şi Vlădeni-Bt, Paşcani-Iş.

CAL, -Ă adj. (spec. cal < lat. caballus; cu referire la mărimea butucului şi a strugurelui; s.f. cală nu are nimic comun cu ...ele plantei) Care are boabele mari, rare, de culoare neagră; ...tucul are viţele mari, groase, ramificate.

1. Adj.: poamă cal: Săveni-Bt, Stănileşti-Vs; poamă cálă: ...tuleni-Iş; poama calului (H/VI, 63r; D/4552, 446v; DV, lo; DS, ... NI, 55; BD, 182; SVR, lo4): Iş, Vs; poamă de cal: Huşi-Vs.

1.1. Derivate: poamă călíţă: Huşi-Vs; poamă călúţă: Epureni-Vs.

CALÁBRĂ s.f., adj. (din it. calabre „varietate de struguri"; ... şi fr. [raisin de] Calabre, în VVA, IV, 46; SV..., llo) (Varietate de struguri cilindrici) care are boabele mari, de culoare galbenă-verzuie.

1. S.f.: calábră: Ph, Nicoreşti-Gl, Odobeşti-Vn; calábrie (VVA, 5-8, 11): Bz, Tm, Vl, Panciu-Vn; calábre (Amp., III, 367): BN, Sb.

2. Adj.: strugure de Calábria: Ban., Munt., Transilv.; poamă calábră: Huşi-Vs; poamă calábria: Negreşti şi Tanacu-Vs; poamă de Calábria: Iş, Vs.

CALÁBRE s.f. v. CALABRĂ.

CALÁBRIA adj. v. CALABRĂ.

CALÁBRIE s.f. v. CALABRĂ.

CALDARÚŞĂ s.f. v. CĂLDĂRUŞĂ.

CĂLDĂRÚŞĂ s.f., adj. v. CĂLDĂRUŞĂ.

CALIFORNIA s.f. v. CALIFORNIE.

CALIFÓRNIE s.f. (de la California; „struguri aduşi din sau ...ultivaţi în California") Varietate de struguri cu boabele mărunte,

deso, rotunde, de culoare albă-gălbuie: Bv, Sb; californía (NALR. Transilv., 379, 413): Bv, Sb.

CAMÚSCĂ s.f. v. MUSCĂ.

CANDELÚŢĂ s.f. (spec. candeluţă „nume de plantă" - Aquilegia vulgaris -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare albă-gălbuie: Corni şi Răchiţi-Bt.

CÁNGURĂ s.f. (f. spec. cangur < fr. kangourou; cu referire la forma butucului şi a strugurelui) Varietate de struguri hibrizi cu boabele mari, de culoare albă sau neagră: Bt, Andrieşeni, Aroneanu, Coarnele Caprei şi Miroslava-Iş.

CÁPRĂ s.f., adj. (spec. capră < lat. capra; cu referire la forma butucului şi a strugurelui) (Varietate de struguri) cu boabele mari, alungite, de culoare albă-gălbuie.

1. S.f.: cápră: Tomeşti şi Ţuţora-Iş.

1.1. Derivate: căpreáscă: Dumbrava-Ciurea şi Grajduri-Iş.

2. Adj.: poamă cápră: Răducăneni-Iş; poama cáprei: Bohotin-Răducăneni-Iş, Epureni-Vs.

2.1. Derivate: poamă căpríţă (NALR. Mold.Bucov., 600): Pungeşti-Vs, Ripiceni-Bt.

CARABÚRN, -Ă s.m. şi f. (din tc. karaburn „varietate de struguri"; cf. şi tc. kara „negru") Varietate de struguri cu boabele foarte mari, de culoare neagră, asemănătoare coarnei (cf. BBH, 204) şi afuzaliului (cf. Amp., II, 33) (NI, 64; BD, 182; SVR, 29) Dobr.; cacabúrn (BT, 400): Ct.

CARAGAŢEÁSCĂ s.f. v. CĂRĂGĂTEASCĂ.

CARBENÉT s.m. v. CABERNET.

CARBINÉT s.m. v. CABERNET.

CARDÁRCĂ s.f. v. CADARCĂ.

CARDINÁL, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. cardinal „numele unui hibrid american", în OC, 38; SVR, 29) (Varietate de struguri

brizi, originară din California, cu boabele foarte mari, sferice, culoare roşie-violacee.

1. S.m. şi f.: cardinál (NALR. Ban., 24, 5o, 65; NALR. Mold. ucov., 658; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 323): Ban., Dobr., unt., Ag, Bc, Vn, Gorbăneşti-Bt; cardinár (NALR. Ban., 63): Tm; rdinálă: Huşi-Vs, Odobeşti-Vn.

1.1. Derivate: cardinálie (NALR. Mold.Bucov., 655): Nicoreşti-l, Odobeşti-Vn.

2. Adj.: poamă cardinálă: Niculiţel-Tl.

CARDINÁLIE s.f. v. CARDINAL.

CARDINÁR s.m. v. CARDINAL.

CARDÓN adj. v. ŞARDON.

CARDONÁI s.m. v. ŞARDON.

CARDONÉT s.m. v. ŞARDON.

CARLOGÁNCĂ s.f. v. CÎRLOGAN.

CARLOGÉSTA s.f. v. CÎRLOGAN.

CASLÁ s.f. v. ŞASLA.

CASELAS s.m. v. ŞASLA.

CASTANÍU, -ÍE adj., s.f. (spec. castaniu < castană + -íu; < ngr. kástanon) (Varietate de struguri) care are boabele rotunde, rare, de culoare neagră-roşcată.

1. Adj.: strugure castaníu: Huşi-Vs, Negreşti-Vs; poamă castaníe: Iş, Vs.

2. S.f.: castaníe (D/4552, 496r): Vs.

CASTÉL, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. castel „numele unui hibrid franco-american", în VVA, VII, 154; < Castel „numele unui hibridator francez") (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele rotunde, dese, dulci, de culoare albă.

1. S.m. şi f.: castél (LC, 162; FME, III, 66; NALR. Mold.Bucov.): Bc, Bh, Bt, Iş, Nţ, SM, Vn, Vs; cástel: Curtuiugeni; castér: Bh, Vs, Comarna-Iş; cáster (NALR. Mold.Bucov., 625): Diosig-Bh, Stoişeşti-Vs; cóstel (BD, 182) Bt, Vs, Cetariu-M; costél: Costeşti-Tîrgu Frumos-Iş; castélă (NALR. Mold.Bucov., 628): Iş, Vs; castéră: Vs.

1.1. Urmat de determinări: castél alb: Cleja-Bc.

1.2. Derivate: casteláş: Bt, Vn; castelúş: Curteşti-Bt; castelúşă: Iş.

2. Adj.: strugure castél: Bh, Grajduri-Iş; poamă castél: Vs; poamă castelúşă: Mădîrjac-Iş.

CASTELÁŞ s.m. v. CASTEL.

CASTELÚŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. CASTEL.

CASTÉR, -Ă s.m. şi f. v. CASTEL.

CÁSTOR, -Ă s.f., adj. (spec. castor < fr., lat. castor; referire la forma strugurelui) (Varietate de struguri) care are forma palmei, fără degetul mare, cu boabele mărunte, de culoare neagră. Cástoră: Movileni-Heleşteni-Iş; strugure cástor: Buci Strunga-Iş.

CASTRÓN adj. (spec. castron ; indirect din fr. casserole; săs. Kastrol, scr. kastrola, pol. kastrol; cu referire la forma strugurelui) Care are boabele mari, rare, de culoare albă-gă Poamă castrón: Avrămeni şi Flămînzi-Bt, Balcani-Bc.

CATÁRCĂ s.f. v. CADARCĂ.

CAVÉLUS s.m. (cf. cavei „nume de plantă" - Lupinus poly Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, puţin alungi de culoare neagră (NALR. Ban., 98): Ar; căvélus (NALR. Ban., Cheşinţ-Zăbreni şi Pîncota-Ar, Recaş-Tm.

CAVERNÉŢ s.m. v. CABERNEŢ.

CAVRAMÉT s.m. v. CABERNET.

CAVRETÉT s.m. v. CABERNET.

CĂDARCĂ s.f. v. CADARCĂ.

CĂINEÁSCĂ s.f. v. CÎINESC.

CĂLDARE s.f., adj. (spec. căldare „nume de plantă" - Aquilegia vulgaris -) (Varietate de struguri) cu boabele alungite, mărunte, culoare albă-gălbuie. Căldáre: Lechinţa-BN; poamă căldáre: Ceuteni-Iş.

CĂLDĂRUŞĂ s.f., adj. (spec. căldăruşă „nume de plantă" - Aquilegia vulgaris -) (Varietate de struguri) care are ciorchinele lung, ramificat, cu boabele rare, rotunde, apoase de culoare neagră sau albă-gălbuie.

1. S.f.: căldărúşă (JO, 53; H/II, 27o^{v}, 319^{r}; H/III, 65^{r}, 116^{r}, 129^{v}, 151^{v}, 166^{v}, 193^{v}, 3o5^{v}, 324^{v}, 385^{r}, 448^{r}; H/XIV, 348^{v}, 358^{v}, 415^{v}, 435^{v}; H/XV, 15^{r}, 49^{v}, 328^{v}, 335^{v}, 349^{r}, 514^{r}; D/4549, 1o1^{r}, 13o^{r}, 14o^{r}, 162^{r}, 17o^{r}, 185^{r}, 2o4^{r}, 211^{r}, 235^{v}, 244^{v}, 262^{v}, 273^{v}; D/4551, 357^{v}; D/4552, 442^{v}; D/4553, 91^{v}, 1o2^{v}, 418^{r}, 468^{v}; NI, 54; VIN, 138; DA; DU; CADE; CDER; BD, 182; SVR, 29; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 885): Dobr., Olt., Bt, Bz, Gl, Iş, Ph, Vs; căldărúşă (D/4553, 411^{r}): Bt, Tl; căldărúşă (H/III, 1o1^{v}, 143^{r}): Bt, Gl.

1.1 Urmat de determinări: căldărúşă albă (H/XIV, 444^{r}): Gl, Tl, Băceşti-Vs; căldărúşă neagră (H/III, 226^{r}; H/XIV, 444^{r}; D/4549, 181^{r}, 255^{r}): Gl, Tl, căldărúşă albă (D/4553, 78^{v}): Tl, Dersca-Bt; căldărúşă neagră (D/4553, 78^{v}): Tl, Dersca şi Ibăneşti-Bt.

2. Adj.: poamă căldărúşă (H/XV, 274^{r}; DA; BD, 182): Mold.; poamă căldărúşă (H/III, 139^{r}): Gl, Corni-Bt.

2.1. Urmat de determinări poamă căldărúşă albă: Leorda-Bt, Romova-Tl; poamă căldărúşă neagră (H/XI, 516^{r}): Gl, Odobeşti-Vn.

CĂLÍNĂ adj. (spec. călină „fructul călimului" < bg. kalj care are boabele mărunte, dese, de culoare roşie. Poamă călină Mădîrjac-Iş, Niocreşti-Gl, Răchiţi-Bt.

CĂLÍŢĂ adj. v. CĂL.

CĂLÚGĂR s.m. (spec. călugăr „nume de plantă" = Tanacetum balsamita = ; v. şi spec. călugăr < sl. kalugerŭ < gr., cu sens de „struguri din sau cultivaţi în viile mănăstirilor unde erau călugări") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, culoare cenuşie: Mş, Cucuteni şi Deleni-Iş.

1. Urmat de determinări: călúgăr sur (NALR. Transilv., 32 „sură, mărunţă"): Mş.

CĂLUGĂRÉSC, -EÁSCĂ adj. (de la Valea Călugărească, sat, v. şi spec. călugărească „nume de plantă" = Sarothamnus scoparius v. şi spec. călugăresc: „struguri din sau cultivaţi în viile mănăstirilor unde erau călugări") Care are boabele mărunte, bă apoase, de culoare albă sau neagră. Strugure călugărésc (CA, 4 Bz, Ph, Cepleniţa, Cotnari şi Cucuteni-Iş; poamă călugărească: Cucuteni-Iş, Viişoara-Nţ.

CĂLÚŢĂ adj. v. CĂL.

CĂNĂBÍU adj. (spec. cănăbiu „galben", în PLx., 7) Care ar boabele de mărime mijlocie de culoare galbenă-verzuie. Strugu cănăbíu: Corcova-Mh, Cîrlogani-Ol, Dj.

CĂPREASCĂ s.f. v. CAPRĂ.

CĂPRÍŢĂ adj. v. CAPRĂ.

CĂPŞÚN, -Ă s.m. şi f., adj. (spec. căpşună) (Varietate d struguri) cu boabele mari, de culoare neagră-roşie sau galbenă roşcată, cu miros de căpşună.

1. S.m. şi f.: căpşún: Criveşti-Vînători şi Deleni-Iş; căpşúnă (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.De

...d., Munt., Olt.

1.1. Urmat de determinări: căpşúnă neagră (NALR. Mold.Bucov., ...; NALR. Munt.Dobr., 727): Munt., Iş; căpşúnă roză: Frumuşica-..., Flugari-Iş.

1.2. Derivate: căpşunícă = nume dat, în special, hibrizilor ...ah şi isabelle (cf. GH, 8) (GH, 19; UGl.; SCL, 1975, 3, 260; ...LR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Bh, Ct, Dj, Mş; căpşuneáncă (NALR. ...t.Dobr., 843: „neagră, albă"): Il; căpşunoáie: Popeşti-Iş.

1.2.1. Urmate de determinări: căpşunícă neagră: Valea Orlei-...; căpşunícă roză (GH, 9): Merei-Bz.

2. Adj.: strugure căpşún: Bz, Ruginoasa-Iş; poamă căpşúnă: ...c, Bt, Iş.

2.1. Derivate: poamă căpşunícă: Bt, Iş.

CĂPŞUNEANCĂ s.f. v. CĂPŞUN.

CĂPŞUNÍCĂ s.f., adj. v. CĂPŞUN

CĂPŞUNOÁIE s.f. v. CĂPŞUN.

CĂRĂGĂTEÁSCĂ s.f. (cf. tc. kara „negru", karaca „negricios"; pentru variantele cu ţ, cf. şi caragáţă + suf. -eáscă, prin asemănarea dintre culoarea strugurilor şi aceea a penelor păsării) Varietate de struguri cu boabele alungite, de culoare albă-cenuşie sau cu boabele mari, rotunde, bătute, de culoare neagră (GO, 96, nota 4, atestat în 1894): Ct, Somova-Tl; caragaţeáscă (D/4553, 75^{v}): Tl, cărăgăţeáscă: Tl.

CĂRĂGĂŢEASCĂ s.f. v. CĂRĂGĂTEASCĂ.

CĂRBINET s.m. v. CABERNET.

CÂRLOGAN, -Ă, -CĂ s.m. şi f. v. CÎRLOGAN.

CĂRNÓS, -OASĂ s.m. şi f. (spec. cărnos < lat. carnosus) Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, cu mult miez, de culoare albă. Cărnós (D/4551, 298^{r}): Bc, Vs; cărnoásă: Bc, Vs.

CĂSĂLÁS s.m. v. ŞASLA.

CĂŞĂREÁSCĂ s.f. (spec. caş „nume de plantă" - Malva ne
+ suf. -ăreáscă; v. şi spec. caş < lat. caseus + suf. -ăreă
cf. şi n. pers. Caş, în DOR, 231) Varietate de struguri cu b
mari, rotunde, rare, de culoare albă (BD, 182): BN, Pietros

CĂTÁRCĂ s.f. v. CADARCĂ.

CĂTĂLÍNĂ adj. (de la Cătălina, deal cultivat cu vii la C
„struguri sau poamă din viile de la Cătălina) = feteascǎ. P
cătălínă: Cotnari-Iş.

CĂTĂMÚI adj. (spec. cătămui „murdar, negru", în VM) Car
boabele de mărime mijlocie, rare, de culoare neagră. Strugur
cătămúi: Bala şi Hinova-Mh, Scundu-Vl.

CĂVÉLUS s.m. v. CAVELUS.

CEAHLAMÁ s.f. v. ŞASLA.

CEAINEAG s.m. v. CIOINEAC.

CEAJLÁ s.f. v. ŞASLA.

CEASLÁ s.f., adj. v. ŞASLA.

CEASLADÓRĂ s.f. v. ŞASLA.

CEASLADORE s.f. v. ŞASLA.

CEASLAIE s.f., adj. v. ŞASLA.

CEASLÁMĂ s.f. v. ŞASLA.

CEÁSLAR s.m. v. ŞASLA.

CEASLAS s.m. v. ŞASLA.

CEASLÁUĂ s.f. v. ŞASLA.

CEASLÁ s.f. v. ŞASLA.

CEAÚŞ, -Ă, ceauşi s.m. şi f., adj. (ŞIO, II_1, 126; DA;

BAN, D., din tc. čauš [üzümü] - mai corect, ça(v)uş [üzümü]- ietate de struguri") (Varietate de struguri) cu boabele mari, oase, de culoare albă-gălbuie sau neagră.

1. S.m. şi f.: ceáuş - scris şi ciaúş - (BLb., 94; DDRF; DAMÉ, 17; ŞIO, II_1, 126; NI, 61; DA; DU; SCRIBAN, D.; FME, II, 56, CDER; BD, 182; GO, 96; SVR, 3o, 36; NALR. Munt.Dobr., 895): ., Mold., Munt., Transilv. şi, izolat, în toată ţara; ceúş: Cuvin-Ar, Valu lui Traian-Ct; ceaúşă (GN, 273; NI, 112): Bt, Vs, Verneşti-Bz; ceúşă: Bt, Iş, Vs, Ciobanu-Ct, Sarichioi-Tl; úşi (NALR. Munt.Dobr., 884): Dobr., Mold., Munt.; ceúşi: Iş.

1.1. Urmat de determinări: ceaúş alb (P, 4; TCS, 8-9; FME, 61; SVR, 3o): Bv, Iş, Tm, Flămînzi-Bt; ceaúş aromat (CVS, 215): deni-Iş; ceaúş mare (BLb., 94; ŞIO, II_1, 126; DA): Ab, Iş; ceaúş gru (BLb., 94; ŞIO, II_1, 126; DA; DU; SVR, 3o): Iş, Niculiţel- ceaúş roz (..., II, 61; SVR, 3o): Cotnari şi Tomeşti-Iş; Giar- a-Tm; ceúş mare: Mogoşeşti-Iş; ceúş negru: Flămînzi-Bt, Bivo- i-Iş; ceaúşă mare: Mogoşeşti-Iş, Bt; ceaúşă neagră (D/4549, F): Bt, Iş; ceaúşă rotundă: Hîrnova şi Ruginoasa-Iş; ceúşă mare: arna-Iş; ceúşă neagră: Iş.

1.2. În compuse: ceaúş-armáş = varietate de struguri cu boa- e mari şi pieliţa subţire, de culoare albă: Ştefăneşti-Bt; úş-gordán = varietate de struguri cu boabele mari, bătute, de oare neagră: Scobinţi-Iş; ceaúş-iordán = varietate de struguri boabele mari, bătute, cu pieliţa subţire, de culoare albă- zuie: Păltiniş-Bt; ceaúşă-coarnă = varietate de struguri cu bele mari, lunguieţe, de culoare albă: Sireţel-Iş, Tudora-Bt; úşă-feteáscă = varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, culoare albă: Cotnari şi Cucuteni-Iş, Frumuşica-Bt; ceaúşă- să = varietate de struguri cu boabele mari, cărnoase, cu pieliţa ţire, de culoare albă: Cotnari-Iş; ceaúşă-iordánă = ceauş-iordan:

Flămînzi-Bt; ceaúşă-plăvánă = varietate de struguri de mări mijlocie, de culoare albă: Panciu-Vn; ceaúşă-razachíe = var de struguri cu boabele mari, lunguieţe, cărnoase, de culoar Dumeşti şi Plugari-Iş; ceaúşă-túrcă = varietate de struguri boabele mari şi pieliţa groasă, de culoare albă: Şipote-Iş.

1.3. Derivate: ceauşlár: Răducăneni-Iş; ceauşél: Iş, V ceauşíc: Iş, Vs, Odobeşti-Vn; ceauşlíc: Comarna-Iş, Huşi-Vs ceauşlúc: Niculiţel-Tl; ceauşúc: Odobeşti-Vn; ceauşeáscă: I ceauşícă: Iş, Vs, Ştefăneşti-Bt; ceauşíe: Iş, Huşi-Vs, Pano Truşeşti-Bt; ceauşúcă: Probota şi Trifeşti-Iş.

2. Adj.: strugure ceaúş: Giarmata-Tm; strugure ceúş: A struguri ceaúşi (SCRIBAN, D.): Dobr., Munt., Rediu-Iş; poam (H/III, 95r, 208r; DA; SCRIBAN, D.): Mold.; poamă ceúşă: Iş poamă ceúş: Miroslava-Iş.

CEAUŞEÁSCĂ s.f. v. CEAUŞ.

CEAUŞÉL, -ÍCĂ s.m. şi f. v. CEAUŞ.

CEAUŞÍC s.m. v. CEAUŞ.

CEAUŞÍE s.f. v. CEAUŞ.

CEAUŞLÁR s.m. v. CEAUŞ.

CEAUŞLÍC s.m. v. CEAUŞ.

CEAUŞLÚC s.m. v. CEAUŞ.

CEAUŞÚC, -Ă s.m. şi f. v. CEAUŞ.

CEAZLÁ s.f. v. ŞASLA.

CEAZLÁR s.m. v. ŞASLA.

CEÁZLĂ s.f. v. ŞASLA.

CEHLAMĂ s.f. v. ŞASLA.

CEHNÉU, cehnăi adj. (cf. cehnă, ceahnă, cehăi, cihăi „

iva capul, a necăji pe cineva", în DR, III, 675; p. anal.; v. şi , pers. Cehan, în DOR, 235) Care are boabele „rotunde, gogonate, ri, care pocnesc în gură cînd îi mănînci" (H/XIII, 9r) de cuare neagră sau albă. Strugure cehnău: Lieşti-Gl, Odobeşti-Vn; ruguri cehnăi (H/XIII,9r; HD, 182: cehnăi): Odobeşti-Vn.

CELECSIÓN s.m. v. SELECŢION.

CEOENÁC s.m. v. CIOINAC.

CEOENEÁGĂ s.f. v. CIOINEAC.

CEOINÁGĂ s.f. v. CIOINAC.

CEOINEÁG s.m. v. CIOINEAC.

CEOINEÁG, -Ă s.m. şi f. v. CIOINEAC.

CEONÍC s.m. v. CIOINIC.

CEONÍE adj. (ciuin + suf. -íe) = cioinac. Poamă ceonie: Gl; ruguri ceonie (H/VII, 369r): Cosîmbeşti-Il.

CEPTÚRĂ s.f. (de la Ceptura, sat, Ph; „struguri aduşi de la sau ltivaţi la Ceptura") Varietate de struguri cu boabele mărunte, se, de culoare ruginie: Db, Ph.

CERCELUŞÍ s.f. (spec. cercelug „nume de plantă" - Fritillaria iperialis - ; v. şi f. spec. cercelug „diminutiv al lui cercel"; şi cercel < lat. circellus + suf. -íşă) Varietate de struguri ciorchinele alungit, cu boabele mărunte, rare, de culoare albălbuie: Măstăcani-Gl, Mogoşeşti-Iş, Sîrbi-Podu Turcului-Bc.

CERGANÁ s.f. (spec. cergă, din compusul unor nume de plantă, + f. -ánă; v. şi n. pers. Cergă, în DOR, 235) Varietate de struguri boabele mari, rotunde, rare, de culoare albă sau neagră: Cl, Il.

CERGANCÁ s.f. (spec. cergă, din compusul unor nume de plantă, + f. -áncă; v. şi n. pers. Cergă, în DOR, 235) = cergană (NALR. nt.Dobr., 848): Il.

CESLĂ s.f. v. ŞASLA.

CESLĂI s.m. v. ŞASLA.

CESLĂIE s.f., adj. v. ŞASLA.

CESLĂN s.m. v. ŞASLA.

CESLĂUĂ s.f. v. ŞASLA.

CESLĂVĂ s.f. v. ŞASLA.

CESLĂ s.f. v. ŞASLA.

CĂUCĂ s.f. [pron.: ceu-] (din magh. csóko „varietate de struguri negri", în MNS, I, 119; MNES, I, 915; MNTE; EMS. DA, < magh. csóka „specie de cioară", prin anal.; cf. şi bg. cávka, scr. čavka „specie de cioară", în DA; v. şi căucă = cioăcă „cioară") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră (H/XVIII, 4o^{r}; DA): Ban., Ab, Bh; ciăucă [pron.: ciau-] (H/XVIII, 267^{r});

CĂUŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. CRAUŞ.

CEZLĂ s.f. v. ŞASLA.

CEZLĂUĂ s.f. v. ŞASLA.

CHĂNIGAS s.m. (din germ. Königsast „varietate de struguri", în Amp., II, 627) = galbenă de Ardeal; fetească regală (NALR. Transil. 365): Mş.

CHIBRÍCĂ s.f. v. HIBRID.

CHIBRÍD, -Ă s.m. şi f. v. HIBRID.

CHIHÁR, -Ă s.m. şi f., adj. v. BIHAR.

CHIHOÁR, -Ă s.m. şi f., adj. v. BIHAR.

CHIHOÁRCĂ s.f. v. BIHAR.

CHIMIGHÉRĂ s.f. v. ŞMIGHER.

CHÍMIN s.m. (spec. chimin = chimen „semințele plantei numite imen" - Carum carvi - < ngr. kíminon; cf. bg. kimen) = chimion /4546, 132r): Dichiseni-Cl.

CHIMIÓN adj. (spec. chimion „semințele plantei numite imion" - Carum carvi - < tc. kimyon) Care are boabele mărunte, culoare cenușie. Poamă chimion: Flămînzi-Bt.

CHIOVIDÍNCĂ s.f. (din magh. kövidinka „varietate de struguri", DML, IV, 248; v. și TS, 13; SVR, 72) Varietate de struguri cu abele bătute, de mărime mijlocie, de culoare roșie sau albă: , SM; chividéncă (NALR. Ban., 54):Tm; cividéncă: Bh.

CHIRIȚOÁICĂ s.f. (cf. chir = pir „nume de plantă" - Agropyron pens - + suf. -iţoáică; v. și n. pers. Chiriță, Chiriţoiu, în R, 32) Varietate de struguri cu boabele mărunte, tari, de loare verzuie (NALR. Munt.Dobr., 876): Tl.

CHIȘMÍȘ, -Ă s.m. și f., adj. (din tc. Kiş-Miş „varietate de ruguri") (Varietate de stnuguri) care are boabele mărunte, de loare roșie sau albă.

1. S.m. și f.: chișmíș (scris, de obicei, Kiş-Miş: ȘIO, II$_1$, 6; FME, II, 56; DER, III, 28; BD, 182; SVR, 69): Dobr., Ipatele-, Ștefan cel Mare-Vs; chișmíșă: Holboca și Victoria-Iș, Luncaţa-Tl.

1.1. Urmat de determinări: chișmíș alb (FME, III, 418; SVR,): Dobr., Ab, Lunca-Bt, Todireşti-Iș; chișmíș negru (CNS, 384; R, 7o): Cotnari-Iș; chișmíș oval (FME, III, 418): Blăgeștiș cani-Iș; chișmíș rotund (St., 53o): Strunga-Iș, Babadag-Tl; iș míș roz (Amp., VII, 499): Deleni-Iș, Manoleasa-Bt; chișmíș olet (FME, III, 418): Coarnele Caprei-Iș; chișmíșă albă : Deleni-; chișmíșă neagră: Rediu-Iș.

2. Adj.: strugure chișmíș: Dobr., Bălţaţi-Iș; poamă chișmíșă:

CHIŢORÁN s.m. (cf. chiţoran) Varietate de struguri cu b... alungite, de culoare neagră-cenuşie (NALR. Munt.Dobr., 683).

CHIVIDÉNCĂ s.f. v. CHIOVIDINCĂ.

CIÁBĂ s.f., adj. (din magh. [muscat perlă de] Csaba „var... de struguri", în AP, 26; DER, III, 717; GO, 76, 79; MDE, 698; ... 18, 542; SVR, 87, 98) (Varietate de struguri cilindrici) cu b... dese, rotunde, cu aromă puţin tămîioasă, cu pieliţa subţire, d... culoare albă-verzuie.

1. S.f.: ciábă (BD, 182; NALR. Ban., 47): Ban., Bt, Iş, ... Sb; csábă: Iş, Mh; csabá: Iş; csabá: Iş.

2. Adj.: strugure ciábă: Sb; poamă ciábă: Iş, Vs; poamă c... Erbiceni-Iş; poamă csábă: Belceşti-Iş, Cristeşti-Bt.

CIASLÁ s.f. v. ŞASLA.

CIASLĂ s.f. v. ŞASLA.

CIÁUCĂ s.f. v. CEUCĂ.

CIAUNÉL s.m. v. CIOINEL.

CIAÚŞ, -Á s.m. şi f., adj. v. CEAUŞ.

CICÍCĂ s.f. (din tc. čiček - çiçek - „floare"; cf. şi cicic „numele unei flori roşii") Varietate de struguri cu boabele dese, mărunte, de culoare roşie: Cotnari-Iş.

CIMIGÉRĂ s.f. v. ŞMIGHER.

CIMIGHÉRĂ s.f. v. ŞMIGHER.

CIMIGÍR, -Ă s.m. şi f. v. ŞMIGHER.

CIMŞÍRĂ s.f. (din tc. čimšir - çimşir - „merişor"; cf. şi spec. cimşir „merişor") Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă-verzuie: Ipatele-Iş.

CININGHÍRĂ s.f. v. ŞMIGHER.

CINSANÉT, -Ă s.m. şi f., adj. v. SENSO.

CINSÁNT s.m. v. SENSO.

CINSÁUT s.m. v. SENSO.

CINSÉN s.m. v. SENSO.

CINSÓ s.m., adj. v. SENSO.

CINŞÓ s.m. v. SENSO.

CIOÁCĂ s.f. (cf. scr. čokot „viţă de vie", în DÂ; CADE; GE; čokôt, în RHJ, I, 171; v. şi cioacă „cîrlige cu care se prăşeşte viţa de vie", în DU; cf. şi H/V, 185^{v}; DA; v. şi cioacă de vie, în H/XVI, 3o^{r}; DA) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare albă sau neagră: CS; ciocúţă „seamănă mult cu lăurusca (poamă sălbatică), este puţin roditoare, dar care dă un vin negru şi de o tărie mai mare decît alte vinuri; acest soi de poamă este aproape stîrpit din cauză că nu produce mult"(H/XIV, 435^{v}) (H/XIV, 435^{v}; DA): Ban., Tl.

CIOÁRĂ s.f., adj. (spec. cioară cf. alb. sorrë; „brunet, negru, oacheş"; prin asemănare cu penele de culoare neagră) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, dese, dulci, de culoare neagră.

1. S.f.: cioáră: Ciurea şi Grajduri-Iş, Negreşti-Vs.

1.1. Derivate: ciorúşcă (H/XI, 4oo^{v}; DA): Br, Bz, Iş, Ct, Ph, Suliţa-Bt; ciorúţă: Dumeşti şi Rediu-Iş.

1.1.1. Urmate de determinări: ciorúşcă neagră (BD, 182): Ph.

2. Adj.: strugure cioáră : Hîrlău-Iş; poamă cioáră: Bt, Şipote-Iş, Mileanca-Bt.

2.1. Derivate: strugure ciorásc: Ceptura-Ph; poamă cioráscă: Iş, Truşeşti şi Ştefăneşti-Bt.

CIOCÎRTÍCĂ s.f. (din ciocîrt „nume de plantă" = ciuciulete + suf. -ică; cf. şi ciocîrţi „nume de plantă" - Marasmius alliaceum -;

v. şi ciocîrtel „mumă de plantă" = greasta-cocoşului) Varietate struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare neagră (NALR. Bucov., 556): Mîroslovești, Moţca şi Oţeleni-Iş.

CIOCÚŢĂ s.f. v. CIOACĂ.

CIOENÍC s.m. v. CIOINIC.

CIOIENÍC, -Ă s.m. şi f. v. CIOINIC.

CIOIENÍGĂ s.f. v. CIOINIC.

CIOIGNEÁGĂ s.f. v. CIOINEAC.

CIOIMEÁG, -Ă s.m. şi f. v. CIOINEAC.

CIOINÁC (-ÁG), -Ă s.m. şi f., adj. [pron.: cio-] (DA, din ciuin + suf. -ác, -ág) (Varietate de struguri) care are boabele dese, apoase, mari, puţin ovale, cu pieliţa tare, cu multe semințe de culoare albă-gălbuie, galbenă-verzuie sau neagră, cu aromă caracteristică plantei mumită ciuin.

1. S.m. şi f.: cioinác (H/III, 3o5^{V}; H/XIV, 352^{V}; DDRF; TDDA; CADE; BD, 182; GO, 96): Dobr., S Mold., Cotnari-Iş, Frumuşica Bt; ceoenác (H/II, 297^{V}): Ct; cionác [pron.: ci-] (D/4549, 17o^{r}): Gl; cioniác (Amp., IV, 327): Babadag-Tl, Gîrliciu-Ct; coinác [pron.: co-] (BD, 182): Topalu-Ct; cioinág (JO, 53; H/III, 37^{V} D/4549, 111^{r}, 152^{V}, 181^{r}, 2o4^{r}, 244^{V}; D/4553, 78^{V}, 1o2^{V}; ŞIO, II$_{1}$, 138; TDRG; ŞV; DA; DU; CADE): Dobr., Bz, Gl, Cotnari şi Deleni-Iş; cionág [pron.: ci-] (D/4549, 13o^{r}): Gl; ciuinág (ŞIO, II$_{1}$, 138; DA): Gl, Tl; cuinág [pron.: cu-] (H/III 151^{V}): Gl; cioinági (H/III 1o7^{V}): Dobr., Gl; cioinácă: Dobr., S Mold.; cioinágă (H/III, 11 129^{V}, 324^{V}, 448^{r}; H/XI, 516^{r}; D/4549, 122^{V}, 273^{V}; BD, 182): Dob S Mold., Vs; ceoinágă (D/4549, 162^{r}; D/4551, 357^{V}: Gl; cionágă [pron.: ci-] Gl; ciuinágă: Gl.

1.1. Urmat de determinări: cioinác galben (TS, 15; NALR. Bucov., 633: cioinác galbîn): Dobr., Gl); cioinác galbenă (D/45

5^{r}): Gl; cioinác negru (D/4549, $17o^{r}$): Gl; cioinác verde (D/4549, 5^{r}; NALR. Mold., Bucov., 633): Dobr., Gl; cioinág galben (H/XIV, 5^{v}; GO, 96): Dobr., Gl; cioinág negru: Gl; cioinág verde (H/XIV, 5^{v}; GO, 96): Dobr., Gl.

2. Adj.: strugure cioinác: Tl, Odobeşti-Vn; strugure cioinág: Coteşti-Vn, Cotnari-Iş, Huşi-Vs; poamă cioinácă: S Mold., Lunca-Iţa-Tl; poamă cioinágă (H/XI, 516^{r}; D/4549, 235^{v}): S Mold.; poamă cioinágă [pron.: ci-] (BD, 182): Epureni-Vs, Nicoreşti-Gl; struguri de poamă cioinácă: Gl; struguri de poamă cioinágă (H/XV, $5o^{r}$): Gl, Tl, Probota şi Roşcani-Iş.

CIOINÁG, -Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINAC.

CIOINEÁC (-EÁG), -Ă s.m. şi f., adj. [pron.: cio-] (DA, din cioin + suf. -eác, -eág) = cioinac.

1. S.m. şi f.: cioineác şi ceoineác (JO, 53): Dobr., S Mold.; cioineág (H/XII, 114^{r}; H/XIV, 348^{v}, 415^{v}; D/4549, 211^{r}; D/4553, 75^{v}, 91^{v}; DA) şi ceoineág (H/III, 143^{r}): Bz, Gl, Tl; ceaineág (D/4549, 185^{r}): Gl; cioimeág: Gl; ciomeág [pron.: ci-] (NI, 63; BD, 182): Coteşti-Vn, Stîlpu-Bz; cioneág [pron.: ci-] (DA): Gl.; ciuineág (GO, 96): Gl, Tl; cioineácă: Dobr., S Mold.; cioineágă (H/III, 385^{r}; H/VI, 93^{v}; H/XIII, 387^{v}, 423^{v}, 492^{r}; H/XIV, 358^{v}; D/4549, $1o1^{r}$, $14o^{r}$; D/4551, 351^{r}; DA; GLB, 14o) şi ceoneágă (H/XIII, $5o8^{r}$): Gl, Tl, Vs; cioigneágă (H/III, 399^{r}): Umbrăreşti-Gl; cioimeágă (NI, 63):Gl; cioineágră (H/III, 226^{r}; H/XIII, 468^{v}): Gl; ciomeágă [pron.: ci-] (NI, 6): Lieşti-Gl, Odobeşti-Vn; cioneágă [pron.: ci-] (H/XIII, 489^{r}): Gl; ciuineágă: Gl, Tl, Odobeşti-Vn; ciuneágă [pron.: ci-] (H/XIV, 463^{r}): Gl; civineágă (GLB, 14o, BD, 182): Isaccea-Tl; sioneágă [pron.: si-] (NI, 83): Somova-Tl; soimeágă [pron.: so-] (NI, 55): Somova-Tl.

2. Adj.: strugure cioineác: Dobr., S Mold., Bz; strugure cioineág: Dobr., S Mold., Br; struguri de cioneág [pron.: ci-]

(H/III, 65^{r}): Gl; poamă cioineácă: S Mold.; poamă cioineágă (H/III, 207^{v}; H/XIII, 486^{v}; H/XIV, 374^{r}; DA): S Mold., Luncaviţa-Tl; poamă ciuineágă: Luncaviţa-Tl, Nicoreşti-Gl; poamă ciuneágă [pron.: ci-] (H/XIV, 463^{r}): Luncaviţa-Tl, Nicoreşti-Gl.

CIOINEÁG, -Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINEAC.

CIOINEÁGRĂ s.f. v. CIOINEAC.

CIOINÉC (-ÉG), -Ă s.m. şi f., adj. [pron.: cio-] (ciuin + suf. -éc, -ég) = cioinac.

1. S.m. şi f.: cioinéc: Gl; cioinég: Nicoreşti-Gl; cionég [pron.: ci-] (NI, 6): Coteşti-Vn; cioinécă: Gl; cioinégă: Gl.

2. Adj.: strugure cioinéc: Gl, Tl; poamă cioinécă: Gl; poamă cioinégă: Gl.

2.1. Urmat de determinări: poamă cioinéagă verde (H/XIII, 486^{r}): Umbrăreşti-Gl.

CIOINÉG, -Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINEC.

CIOINÉL s.m. [pron.: cio-] (ciuin + suf, -él) = cioinac: Tl; ciaunél (D/45[illegible]3, 1o2^{v}): Luncaviţa-Tl (prin etimologie populară).

CIOINGHIÓS s.m. v. CIUINGHIOS.

CIOINÍC (-ÍG), -Ă s.m. şi f., adj. [pron.: cio-] (ciuin + suf. -íc, -íg) = cioinac.

1. S.m. şi f.: cioiníc (H/II, 125^{r}; D/455o, 56^{r}, 74^{v}; DA; SVR, 36): S Mold., Bz, Ph, Tl, Ciurea şi Paşcani-Iş; ceoníc [pron.: ce-] (Amp., IV, 327): Bz; cioienic şi cioenic (H/XII, 216^{r}): Bz, Vn, Cotnari-Iş; cioníc [pron.: ci-] (NI, 6): Bz, Bucov-Ph, Dumeşti-Iş; şoiníc [pron.: şo-] (H/II, 165^{r}): Pietroasele-Bz; cioiníg: S Mold.; cioinícă (H/XII, 15^{r}, 1o5^{r}, 132^{r}; VIN, 138; SVR, 36): Dob., Mold., Br, Bz, Il; cioienícă (NALR. Mold.Bucov., 651): Vn, Nicoreşti şi Oancea-Gl; cionícă [pron.: ci-] (DAMÉ, T$_2$; P, 4; NI, 7).

Bz, Belceşti şi Victoria-Iş; gionícă [pron.: gi-] (NI, 6): Pietroasele-Bz; cioienígă: Vn; cioínígă (D/4550, 1^{r}): Bc, Gl, Vn.

1.1. Urmat de determinări: cioiníc alb (D/4545, $24_{Q}{}^{v}$): Br, Bz, Gl; cioiníc roşu (D/4545, $24o^{v}$): Bz, Gl; cioinícă albă: Br, Gl.

2. Adj.: strugure cioiníc: Gl; strugure cioníc [pron.: ci-] Bz, Ph, Nicoreşti-Gl; strugure cioiníg: Gl; strugure cioníg [pron.: ci-] :Gl; poamă cioinícă (DA): Mold., Somova-Tl; poamă cioiníg: Bc, Gl.

CIOINÍG, -Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINIC.

CIOINÓC (-ÓG), -OÁCĂ (-OÁGĂ) s.m. şi f., adj. [pron.: cio-] (ciuin + suf. -óc, -óg) = cioinac.

1. S.m. şi f.: cioinóc: Lieşti-Gl; cioinóg: Gl, Cătina-Bz; cioinoácă: Largu-Bz, Lieşti-Gl; cioinoágă : Gl; şoimoágă [pron.: şo-] (GN, 273): Merei-Bz.

2. Adj.: strugure cioinóc: Lieşti-Gl, Odobeşti-Vn; poamă cioinoácă: Gl; poamă cioinoágă: Gl, Odobeşti-Vn.

CIOINÓG, -OÁGĂ s.m. şi f., adj. v. CIOINOC.

CIOLÁN s.m. (spec. ciolan „os" < sl. členŭ; cu referire la forma butucului şi a strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mărunte, vîrtoase, rare, de culoare albă sau roşie; viţa butucului este „mare, săracă în fructe" (H/XI, 334^{v}), acest soi fiind „cel mai rău fel de strugure..., pentru care podgorenii îl stîrpesc din vii" (H/XI, $4oo^{v}$) (H/XI, 311^{r}, 334^{v}, $4oo^{v}$; DA; SVR, 36): Bz, Ph, Băceşti-Vs, Bosia şi Mirceşti-Iş, Corni şi Curteşti-Bt.

1. Urmat de determinări: ciolán alb: Bz, Ph; ciolán roşu (Arh. st. Bucureşti, dos. 863, f. 67; GO, 94, nota 5): Ph.

CIOLPÁNĂ s.f. (f. spec. ciolpan, ciorpan „trunchi de arbore"; v. şi vie ciolpánă - Comarna-Iş - , vie ciorpánă - Ciurea-Iş -, „via care, după ce a fost tăiată, creşte din nou din buturugă")

Varietate de struguri cu boabele mari, rare, lunguieţe, de culoare neagră; corzile butucului sînt scurte şi cioturoase (D/4552, 287^{v}): Comarna- Tomeşti şi Victoria-Iş; ciorpână (H/VIII$_{1}$, 2o5^{r}): Comarna- Mogoşeşti şi Prisăcani-Iş, Dumeşti-Vs, Flămînzi-Bt.

CIOMEÁG, -Ă s.m. şi f. v. CIOINEAC.

CIONÁC s.m. v. CIOINAC.

CIONÁG, -Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINAC.

CIONEÁG, Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINEAC.

CIONÉC s.m. v. CIOINEC.

CIONIÁC s.m. v. CIOINAC.

CIONÍC, -Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINIC.

CIONÍG adj. v. CIOINIC.

CIORÁSC, -ÁSCĂ adj. v. CIOARĂ.

CIORCHÍNĂ s.f. (spec. ciorchină, var. lui ciorchine) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare cenuşie (DA înregistrează compusul ciorchină-crăcănată şi trimite la H/XI, 5 unde nu există decît s.f. crăcănată): Ol.

CIORCHINÓS, -OÁSĂ, ciorchinoşi adj., s.f. (spec. ciorchinos „cu mulţi ciorchini"; v. şi vie ciorchinoasă „vie bogată în struguri, cu mulţi struguri": Butea-Iş) (Varietate de struguri) cu ciorchinele mare, ramificat, cu boabele rare, de culoare neagră sau albicioasă.

1. Adj.: strugure ciorchinós: Br, Bz, Ph; poamă ciorchinoasă (H/I, 128^{v}; DA; BD, 182): Iş, Huşi-Vs, Însurăţei şi Măxineni-Br; Odobeşti-Vn; struguri chiorchinóşi: Ph.

2. S.f.: ciorchinoásă: Br, Bz, Butea şi Lungani-Iş.

CIÓRCHINĂ (acc. şi ciorcínă) s.f.(cf.ciorciolit „mînjit,murdar", ciorciol „multe fructe aplecate în jos"; v. şi ciorchine) Varie-

, struguri cu boabele mărunte, des culoare cenuşie, cu
mcte negre (H/XIII, 48o^{V}): Lieşti şi Munteni-Tecuci-Gl, Pietroa-
)le-Bz.

CIORÓI s.m. (spec. cioroi, prin asemănare cu penele de culoare
)agră; v. şi cioroi, numele mai multor plante erbacee, în special,
mla germanica) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de
)loare neagră sau neagră-cenuşie (D/4553, 425^{r}): Frumuşica-Bt,
)leni-Iş.

1. În compuse: ciorói-cenuşiu = varietate de struguri cu boa-
)le mărunte, dese, de culoare cenuşie: Deleni-Iş; ciorói-vînăt =
)rietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră:
)spezi-Iş.

2. Derivate: cioroiáş (H/II, 28o^{V}): Ct, Ph, Tudora-Bt, Sireţel,
)meşti şi Ţuţora-Iş.

CIOROIÁŞ s.m. v. CIOROI.

CIOROVEÁŢĂ s.f. (cf. cioroveţe „fructe necoapte", în HGl.)
)rietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare verde:
)mos-Hd.

CIORPÁNĂ s.f. v. CIOLPANĂ.

CIORÚŞCĂ s.f. v. CIOARĂ.

CIORÚŢĂ s.f. v. CIOARĂ.

CIÓSLO s.f. v. ŞASLA.

CIREÁŞĂ s.f., adj. (spec. cireagă) (Varietate de struguri)
)re are boabele mari, rotunde, de culoare galbenă-verzuie sau
)gie.

1. S.f.: cireáşă (NALR. Munt.Dobr., 783): Tr; cirégă: Odo-
)şti-Vn, Truşeşti-Bt.

2. Adj.: poamă cirégă: Dobrovăţ şi Oţeleni-Iş; Ştefan cel
)re-Vs, Ştefăneşti-Bt.

2.1. Derivate: poamă cireşícă: Movileni-Iş; poamă cireşói:

Albeşti-Bt, Covasna-Costuleni-Iş; poamă cireşoáie: Flămînzi-

CIRÉŞĂ s.f., adj. v. CIREAŞĂ.

CIREŞÍCĂ adj. v. CIREAŞĂ.

CIREŞÍU, -ÍE adj. (spec. cireşiu) Care are boabele rotunde mari, de culoare roşiatică. Strugure cireşíu: Valea Lungă-Ab; poamă cireşíe: Iş, Albeşti-Bt.

CIREŞÓI, -OÁIE adj. v. CIREAŞĂ.

CIŞÁUĂ s.f. v. SENSO.

CIUCHICEÁNĂ s.f. (din Ciuchici, sat, CS + suf. - eáncă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, zemoase, de culoare gălbuie (GH, 13; NALR. Ban., II, 27): CS, Tm; suchişánă (NALR. Ban., 35): Tm.

CIUENGHIÓS s.m. v. CIUINGHIOS.

CIUINÁC, -Ă s.m. şi f. v. CIOINAC.

CIUINEÁC, -Ă s.m. şi f., adj. v. CIOINEAC.

CIUINGHIÓS s.m., adj. (ciuin + suf. -ghiós) (Varietate de struguri care are boabele mărunte, dese, de culoare albă.

1. S.m.: ciuinghiós [pron.: ciu-]: Br, Gl; cioinghiós [pron.: cio-]: Br, Gl, Tl; ciuenghiós [pron.: ciu-]: Gl, Tl; coinghiós [pron.: co-] (DAMÉ, T_2; NI, 68): Gl, Tl; coiunghiós [pron.: co-] (HC, 4): Tufeşti-Br, Jijila-Tl.

1.1. Urmat de determinări: ciuinghiós alb: Tl; coinghiós alb (NI, 6): Somova-Tl; coiunghiós alb (NI, 55): Tufeşti-Br.

2. Adj.: strugure ciuinghiós: Gl, Tl.

CIUMĂRÓS, -OÁSĂ, ciumăroşi adj. (spec. ciumăros „astringent, care-ţi face gura pungă" < ciumărî; v. şi vin ciumărît, în H/I, 187^{v}; DA; vin ciumărat, în H/XI, 326^{r}; DA; vin cumărat, în H/II, 58^{v}; DA; cf. şi ciumăreá „nume de plantă" - Galega officinalis -

şi ciumă, în compusul unor nume de plantă) Care are boabele runte, de culoare neagră, cu gust amărui: strugure ciumăróş: roaia-Br, Verneşti-Bz; struguri ciumăróşi (H/I, 267^{v}): Bz, Ph; mă ciumăroásă: Însurăţei-Br, Odobeşti-Vn.

CIUMERÍCĂ s.f. (de la cimărea, ciumăre „nume de plante" - ega officinalis - ; v. şi ciumă, în compusul unor nume de plantă) rietate de struguri cu boabele mărunte, rare, acre, de culoare gră: Cireşu-Br; ciumernícă (BD, 182): Stăncuţa-Br.

CIUMERNÍCĂ s.f. v. CIUMERICĂ.

CIUNEÁGĂ s.f., adj. v. CIOINEAC.

CIURUBÉI adj. (spec. ciurubei „cireşe verzi", în SMt., 183) are are boabele alungite, mărunte, de culoare galbenă-verzuie. trugure ciurubéi: Gîrbova-Ab.

CIVIDÉNCĂ s.f. v. CHIOVIDINCĂ.

CIVINEÁGĂ s.f. v. CIOINEAC.

CÎINÉSC, -EÁSCĂ, cîineşti adj., s.m. şi f. (spec. cînesc) (Varietate de struguri) de culoare neagră, „cu boabe foarte mărunte, cu ciorchina tare şi despre care se zice că nu se mănîncă de cîini" (H/V, 374^{r}).

1. Adj.: strugure cîinésc (H/V, 374^{r}): Dj, Belceşti şi Lunganiş, Drezniţa Ocol-Mh; struguri cîinéşti: Dj, Drăgăşani şi Goşoeni-Vl; poamă cîineáscă: Belceşti şi Cucuteni-Iş.

2. S.m. şi f.: cîineáscă (HEM, II, 2104; D/4548, 291^{r}): Dj, Br, Vl, Ciurchi şi Mogoşeşti-Iş, Căpreni-Gj; căineáscă (H/V, 97^{v}): Nedeia şi Sadova-Dj, Corcova-Mh; cîinéşti (BD, 182): Dj.

CÎNTARÁŞ s.m. v. CÎNTĂRAŞ.

CÎNTĂRÁŞ, cîntăraşi s.m. (cf. cîntărei „nume de plantă" - Chrysanthemum cinerariaefolium -) Varietate de struguri cu boabele

mari, rare, de culoare albă (DA): Dj; cîntarîş (H/V, 97^{v}; DA): Calopăr-Dj; cîntăraşi (BD, 182): Dj.

CÎRCIOÁSĂ s.f. (cîrci „strugure, cîrcel mare" + suf. -oásă) Varietate de struguri cu ciorchinele mare, cu boabele de mărime mijlocie, rare, de culoare albă (L.şt.ICHV, I, 4o4): Dj, Vl.

CÎRLOGÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f., adj. (de la Cîrlogani, sat, Bălceşti-Vl; şi Cîrlogani, sat, Ol, de acceptat pentru atestările din acest judeţ; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Cîrlogani" (Varietate de struguri) cu boabele mari, cărnoase, rare şi lungăreţe, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: cîrlogán (H/V, 88^{v}; DA): Dj, Vl, Cotnari-Iş, Nicoreşti-Gl, Odobeşti-Vn; cărlogán: Dj; cîrlogánă (TAV, 31): Dj, Ol, Vl, Bucium şi Rediu-Iş; cărlogánă: Dj, Drăgăşani-Vl; cîrlogáncă (JO, 54; H/XVI, 41^{r}; D/4547, 41o^{v}, 422^{v}, 442^{r}; D/4548, 12^{v}, 2o7^{r}; DDRF; DV, lo; NI, 7; AVM, 32; VG; DA; GLB, 14o; FME, II, 2o5; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262; SVR, 36; NALR. Munt.Dobr., 757; Ol, Vl, Comarna şi Tomeşti-Iş, Huşi-Vs; carlogáncă (Amp., II, 485); Vl; cărlogáncă (D/4547, 316^{r}, 393^{r}, 427^{r}; NI, 6): Dj, Vl; cîrlogoáncă: Sadova-Dj; gîrlogancă (D/4547, 323^{v}): Vl; carlogésta (I... 439).

1.1. Urmat de determinări: cîrlogáncă albă (NALR. Olt., IV, 262): Vl; cîrlogáncă altoită (NALR. Olt., IV, 262): Vl.

2. Adj.: strugure cîrlogán: Dj, Nicoreşti-Gl; poamă cîrlogă... Manoleasa-Bt, Mădîrjac-Iş; poamă cîrlogáncă: Huşi-Vs; poamă cîrlogoáncă (DS, 37): Odobeşti-Vn.

CÎRLOGOÁNCĂ s.f., adj. v. CÎRLOGAN.

CÎRMÍZ s.m. (spec. cîrmîz „mure de plantă" - Phytolacca americana -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare roşie sau neagră (NI, 55): Lungani-Iş.

CLAIRÉT s.f. v. CLERET.

CLARÉT, -Ă s.m. şi f. v. CLERET.

CLEMPOŞÍE adj. v. CRÎMPOŞIU.

CLEMPÚŞĂ adj. v. CRÎMPUŞĂ.

CLERÉT, -Ă s.m. şi f. (din fr. clairette „varietate de struguri", în VVA, V, 55; BT, 428; GO, 97; SVR, 37) Varietate de struguri cu boabele ovale, de culoare verde-gălbuie: clerét (NALR. Munt. Dobr., 716): Olt., Ag, Gl, Iş, Ph, Vl, Vn, Vs; clarét: Şegarcea-Dj, Drăgăşani-Vl; clairét: Sadova-Dj; cleréţă (BD, 182): Olt., Ag, Gl, Iş, Ph, Vl, Vn, Vs; claréţă: Topoloveni-Ag; creieréţă (NALR. Munt.Dobr., 747): Merei-Bz.

CLIMPOŞIE adj. v. CRÎMPOŞIU.

CLIMPUŞĂ adj. v. CRÎMPUŞĂ.

CLINTÓN, Ă s.m. şi f., adj. (din fr. clinton „numele unui hibrid american", în NV, 21; VVA, VII, 91; LTR, 9, 57) (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, dese, de culoare albă.

1. S.m. şi f.: clintón: Iş; clínton: Cotnari-Iş; glintón: Răuseni-Bt; lintón: Bucecea-Bt; clintónă: Bt, Iş; lintónă: Leorda-Bt; glintónă: Milsanca-Bt.

2. Adj.: strugure clintón: Huşi-Vs, Răducăneni-Iş; poamă clintón: Bt; poamă clintónă: Bt, Iş.

CLONDER, -Ă s.m. şi f. v. CONDER.

CLÓNDIR, -Ă s.m. şi f., adj. v. CONDER.

COĂCĂZĂ adj. (spec. coacăză cf. alb. kokëzë) Care are boabele mărunte, dese, de culoare neagră. Poamă coăcăză: Lipova-Bc, Şendriceni-Bt, Tîrgu Frumos-Iş.

COADĂ s.f., adj (spec. coadă „nume de plantă" - Equisetum arvense - şi în compusul unor nume de plantă; v. şi coadă < lat.

coda) (Varietate de struguri) cu ciorchinele alungit, cu boa
în general, mari, turtite, cu pieliţa tare, de culoare albă
neagră.

1. S.f.: coádă: Plugari şi Şipote-Iş.

1.1. În compuse: coáda-mielului (spec. coada-mielului „n
plantă" - Filipendula vulgaris -) = varietate de struguri c
bele mari, lunguieţe, de culoare neagră (NALR. Olt., IV, 263
Ciurea-Iş, Leorda-Bt; coáda-oii (spec. coada-oii „nume de pl
Lepidium campestre -) = varietate de struguri cu boabele m
rare, de culoare albă (EM; H/XVIII, 291^{v}; HEM, III, 319o; VV
GV, 41; DA; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Criş., 11o; NALR. Mun
77o, 877): Ban., Olt., Transilv., Ar, Iş, Ol, Tl; coáda-rîndu
(spec. coada-rîndunicii „nume de plantă" - Consolida regalis
varietate de struguri cu ciorchinele mic, bifurcat, cu boabel
rotunde, de culoare neagră (NI, 55; FME, II, 542; BD, 182; SV
Iş, Vs; coáda-rîndunelii: Miroslava-Iş; coáda-rîndunicăi (H/V
15^{r}, 152^{r}): Odobeşti-Vn, Voineşti-Iş; coada-vacii (spec. coad
vacii „nume de plantă" - Allium porrum -) = varietate de str
cu boabele mari, lunguieţe, de culoare albă-gălbuie (NALR. Mo
Bucov., 6oo): Iş, Vs; coada-viei = varietate de struguri cu b
mărunte, bătute, de culoare neagră (BD, 182): Focuri-Iş, Sagn
coada-vulpii (spec. coada-vulpii „nume de plantă" - Alopecurus
geniculatus -) = varietate de struguri cu ciorchinele lung,
boabele dese, mărunte, de culoare roşie sau roşcată (JO, 53; I
297^{v} TDRG; DA; CADE, 1449; DU; SCRIBAN, D., SVR, 37; NALR. Mu
Dobr., 746, 837, 895): Dobr. Ag, Br, Bz, Iş, Ph; coadă-de-vul
(D/4546, 247^{r}): Iş; coadă-grasă = varietate de struguri cu bo
turtite, mari, cu pieliţa groasă, de culoare albă (H/XIV, 415^{v}
DA; BD, 182): Dobr. Horleşti-Iş, Mileanca-Bt.

2. Adj.: strugure coádă: Nicoreşti-Gl; poamă coádă: Focur
Huşi-Vs; Odobeşti-Vn.

COÁDEȘĂ adj. (spec. pară, prună coadeșă; v. și spec. coadeș, -ă „are coadă lungă") Care are boabele mari, alungite, de culoare ...-verzuie. Poamă coádeșă: Cotnari și Popricani-Iș.

COANDIRĂ s.f. v. CONDER.

COARDĂ s.f. (spec. coardă < lat. chorda; v. și coarde „nume plantă" - Gaillardia picta - ; v. și coardă, în compusul unor ... de plantă) Varietate de struguri cu boabele alungite, tari, ..., de culoare gălbuie: Tm; coárdă roșie (NALR. Ban., 48): Tm.

COBERNÉ s.m. v. CABERNET.

COBERNÉTĂ s.f. v. CABERNET.

COCÁRDĂ s.f. v. CONCORD.

COCONÍȚĂ s.f., adj. (spec. coconițe „nume de plantă" - Calen... officinalis -) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, ...e, de culoare albă.

1. S.f.: coconíță (DAMÉ, T_2, 21; NI, 59; DA; PME, I, 428; BD, ...; SVR, 38): Olt., Ag, Db, Cucuteni-Iș; cuconíță (NI, 7): Olt., ...ia și Ruginoasa-Iș.

2. Ad.: strugure coconíță: Dj, Călinești-Ag; poamă cuconíță: ...gești-Pașcani-Iș.

COCÓR adj. (spec. cocor; cu referire la forma strugurelui; v. cocorăl, cocorei, cocorită „nume de plante") Care are boabele ...ngite, mari, de culoare neagră-roșcată. Poama cocórului (D/4553, ...): Tl.

COCORCO s.m. (din bg. kokorko „denumirea bulgară a varietății ...becel", în NR, 24; SVR, 71; cf. și кокорка, кокорец, în BTR; ...oko „bulbucat") Varietate de struguri cu boabele rotunde, de ...oare albă; berbecel (CNS; SVR, 71): Bechet și Ostroveni-Dj.

COCÓRD s.m. v. CONCORD.

CODÁRCĂ s.f. v. CADARCĂ.

CODÉRCĂ s.f., adj. v. CUDERC.

CODÍRCĂ s.f. v. CUDERC.

CÓDRIC s.m. v. CUDERC.

COINÁC s.m. v. CIOINAC.

COINGHIÓS s.m. v. CIUINGHIOS.

COIUNGHIÓS s.m. v. CIUINGHIOS.

COLOMBÁR s.m. v. COLOMBARD.

COLOMBÁRD, -Ă s.m. şi f. (din fr. colombard „varietate de struguri", în AP, 19; Amp., IV, 391; SVR, 39) Varietate de struguri cilindrici, cu boabele dese, de culoare verzuie: Bz, Ph, Odobeşti-Vn; colombár (AV, 45): Ph, Odobeşti-Vn, Comarna şi Rediu-Iş; colonbárdă: Cotnari-Iş.

COLONBÁRDĂ s.f. v. COLOMBARD.

COMOÁRĂ s.f. (spec. comoáră < sl. komora) În compusul comoára Olteniei = varietate de struguri cu boabele mari, lunguieţe, rare, cărnoase, de culoare albă; ţîţa-vacii (TR, 7): Dj şi, izolat, în toată Olt.

CÓNCARĂ s.f. v. CONCORD.

CONCÁRDĂ s.f. v. CONCORD.

CONCÓR, -Ă s.m. şi f. v. CONCORD.

CONCÓRD, Ă s.m. şi f. (din fr. concord „numele unui hibrid franco-american", în VVA, VI, 178 < Concord „oraş în S.U.A.") Varietate de struguri hibrizi, cu boabele mari, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: concórd (NV, 22; BVV, 48; NALR. Transilv., 2 Bh, BN, Bt, Iş, SM; cocórd: Bîrnova-Iş; cóncor (NALR. Criş.): Cr

concór: Sj; cóncoro (NALR. Criş., 16o): Bh; concúrd: Sireţel-Iş; comcóord: Iş, Bălteni-Vs; concórdă (NALR. Criş., 193): Bh, Iş, SM; cocárdă: Miroslava-Iş; concără şi cóncară (NALR. Criş., 139): Bh; concárdă: Iş; concóră (NALR. Criş., 156): Bh; cóncoră (NALR. Criş., 138, 149, 157, 192): Bh, SM; concórdie (NALR. Criş., 152, 182): Bh, Iş, Sj; comcúrdă: Iş.

1-1. Urmat de determinări: concór negru (NALR. Criş., 178): Sj; comcórd negru: Iş.

CONCÓRDIE s.f. v. CONCORD.

CÓNCORO s.m. v. CONCORD.

CONCÓRD, -Ă s.m. şi f. v. CONCORD.

CONDÁC, -Ă adj. (spec. condac „mînerul ferăstrăului"; cu referire la forma strugurelui) Care are boabele mărunte, lunguieţe, de culoare gălbuie. Poamă condác: Ciurea şi Mogoşeşti-Iş; poamă condácă: Ciurea-Iş.

CÓNDAR s.m. v. CONDER.

CÓNDĂR s.m. v. CONDER.

CÓNDEL s.m. v. CONDER.

CÓNDER, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. [Mourvedre-Rupestris 12o2] Condere „numele unui hibrid obţinut de Coudere", în ND, 56) (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele mărunte, alungite, cu pieliţa tare, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: cónder (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Dobr., Mold.; clónder: Nicoreşti-Gl; clóndir: Gl; cóndar (NALR. Mold.Bucov., 536): Coropceni-Iş; cóndăr (NALR. Mold.Bucov., 535): Iş; cóndel (NALR. Munt.Dobr., 877, 884): Tl, Lieşti-Gl; cóndir (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 875): Mold., Tl; cóndîr: Vs; cóndor: Iş; cónderă (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 738): Mold., Br; clónderă: Nicoreşti-Gl; clóndiră (NALR. Mold.Bucov.,

630): Bereşti-Gl; coándiră (NALR. Mold.Bucov., 593): Livezi-Bc; cóndiră (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; cóndră: Slobozia Conachi-Gl; cóndură (NALR. Mold.Bucov., 531): Bt, Iş; cúndiră: Bt.

1.1. Urmat de determinări: cónder alb (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; cónder negru (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; cóndir alb (NALR Mold.Bucov.): Iş, Vs; cóndir negru (NALR. Mold.Bucov.): Iş, Vs; cónderă albă: Mold.; cónderă neagră: Mold.; cóndiră albă (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; cóndiră neagră (NALR. Mold.Bucov.): Mold.

2. Adj.: poamă cónder (NALR. Mold.Bucov.): Iş, Vs; poamă cónderă (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; poamă cóndiră (NALR. Mold. Bucov.): Iş, Vs; poamă cóndră: Iş.

CÓNDIR, -Ă s.m. şi f., adj. v. CONDER.

CÓNDÎR s.m. v. CONDER.

CÓNDOR s.m. v. CONDER.

CÓNDRĂ s.f., adj. v. CONDER.

CÓNDURĂ s.f. v. CONDER.

CONUCÓRD s.m. v. CONCORD.

COPÁC, -Ă adj., s.f. (spec. copac cf. alb. kopač; cu refer la forma butucului şi a strugurelui; v. şi vie copacă „via care creşte înaltă şi dreaptă", Deleni-Iş) (Varietate de struguri r roşi) cu ciorchinele mare, conic, cu boabele mari, lungăreţe, culoare albă sau neagră; butucul viţei de vie creşte mare şi ca un copac.

1. Adj.: poamă copác: Ciurea şi Stolniceni-Prăjescu-Iş; copácă: Andrieşeni şi Strunga-Iş Călăraşi-Bt.

1.1. Derivate: poamă copăceánă: Bt; poamă copăceáncă: Iş

1.1.1. Urmate de determinări: poamă copăceánă neagră: Bt

2. S.f.: copácă: Deleni-Iş, Pogorăşti-Răuseni-Bt.

2.1. Derivate: copăceánă: Bt, Crăeşti-Nţ, Folteşti-Gl,

erghești-Vs, Ștefan cel Mare-Bc, Volovăț-Sv; copăceáncă (NI, 64; , 182; SVR, 39): Ct, Iș, Ph, Corodești-Ghergheşti-Vs, Frumușița-, Păltiniș-Bt.

2.1.1. Urmate de determinări: copăceáncă albă: Huși-Vs; copăáncă neagră (NALR. Mold.Bucov., 611): Corodești-Vs; copăceáncă bă: Iș; copăceáncă neagră: Iș.

3. Derivate m.: copăcél (v. și copăcei „mume de plantă" - ydalus nana -) (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 587): Dj, Gj, Iș, Vs, Broscăuți, Prăjeni și Trușești-Bt, Viișoara-Nț.

3.1. Urmate de determinări: copăcél alb: Bivolari-Iș.

COPĂCEÁNĂ adj., s.f. v. COPAC.

COPĂCEÁNCĂ adj., s.f. v. COPAC.

COPĂCÉL s.m. v. COPAC.

CORB, COÁRBĂ, corbi s.m. și f., adj. (spec. corb < lat. corvus; ru ca pana corbului; prin asemănare cu penele de culoare neagră) arietate de struguri) care are boabele mari, dese, tari, cu gust lce-acrișor, de culoare neagră.

1. S.m. și f.: corb (BA, 352; JO, 53; H/III, 143^{r}; H/V, 3^{v}, 16^{r}, 34^{r}, 7o^{v}, 81^{r}, 121^{v}, 134^{v}, 137^{r}, 158^{v}, 165^{r}, 234^{v}, 248^{r}, ^{r}, 272^{v}, 278^{r}, 287^{v}, 293^{v}, 296^{v}, 3o2^{v}, 313^{r}, 35o^{v}, 367^{r}, 374^{r}, ^{v}, 393^{r}, 4o3^{v}, 4o7^{v}, 433^{v}, 441^{v}, 447^{r}, 472^{r}, 482^{v}; H/IX, 69^{v}; , 5^{r}, 16^{r}, 46^{r}, 246^{r}; H/XII, 258^{v}, 268^{v}; H/XIV, 21^{r}, 64^{v}, 71^{v}, 93^{r}, 1o3^{r}, 15o^{v}, 159^{v}, 173^{r}, 222^{r}, 3oo^{r}; HEM, II, 21o4; DDRF; 547, 4^{v}, 5^{v}, 8^{v}, 12^{v}, 21^{v}, 25^{r}, 62^{r}, 73^{r}, 77^{r}, 94^{v}, 1o1^{v}, 1o8^{v}, , 117^{v}, 173^{r}, 236^{v}, 244^{r}, 255^{r}, 294^{r}, 3o8^{r}, 468^{v}; D/4548, 175^{v}, 222^{r}, 245^{r}, 251^{v}, 263^{r}, 291^{r}, 32o^{r}, 338^{r}, 359^{v}, 364^{r}; D/4549, D/4547, 38^{v}, 131^{v}, 198^{r}; DV, 11; P, 4; LD, 111; NI, 6; DS, VIN, 132; TDRG; DA; GLB, 14o; DU; CADE; ER, III, 4o7; FME, IV, CDER; GO, 99; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr.): Munt., și, izolat, în Dobr. și Mold.; corbi (H/V, 131^{v}, 2o7^{v}; H/IX,

17^{v}, 24^{r}, [illegible]1^{v}; H/XIV, 38o^{r}): Dj, Mh; coárbă (H/III, 2o7^{v}, H/IX, [illegible]^{v}, 55^{v}, 113^{v}; D/4549, 235^{v}; GLB, 14o): Dj, Gl, Mh.

1.1. Urmat de determinări: corb de Mehedinţi: Mh; cor Muscel: Ag; corb de Oltenia: Dj; corb de Şegarcea: Drănic-[illegible] corb moale (H/XIV, 199^{v}): Ol, Tr; corb tare (H/XI, 165^{v}; H/ 199^{v}; D/4548, 232^{r}; DA): Ag.

1.2. În compuse: corb-alb = varietate de struguri cu [illegible] mari, rare, de culoare albă-ruginie (NI, 54; FME, II, 723; 39): Olt., Ag, Db; corb-ciorăsc = varietate de struguri cu mărunte, dese, de culoare neagră (H/XI, 165^{v}; DA): Ol, Cos Ceptura-Ph; corb-negru = varietate de struguri cu boabele [illegible] rare, de culoare neagră (H/XIV, 185^{v}; NALR. Olt., IV, 262-[illegible] Dj, Mh, Tr; corb-scuturător = varietate de struguri cu „boa rare şi mărunte, care se aseamănă cu stafidele negre şi mă DA) (H/V, 3^{v}; DA): Dj; coárbă-bătută = varietate de strugu boabele dese, bătute pe ciorchine, de culoare neagră: Mh; [illegible] neagră = varietate de struguri „cu boaba mare şi tare şi se tîrziu" (IM, 369): Mh.

1.2.1. În compuse urmate de determinări: corb-alb mare 7): Valea Mare-Db; corb-negru bătut (AP, 23): Burila Mare-[illegible]

1.3. Derivate: corbán (DA): Br, Gl; corbişór: Flămînzi corbuşór: Deleni-Iş, Goicea-Dj; corbánă = varietate de stru „boabele rotunde, aşezate foarte des pe ciorchini, cu coaja şi de o culoare brună-închisă, foarte zaharoasă" (v. DA) ([illegible] 65^{v}, 2o7^{v}; H/XIII, 492^{r}; D/4549, 122^{v}, 185^{r}, 215^{r}, 244^{v}; DA Somova-Tl; corbáncă (H/XIII, 486^{r}; GLB, 14o): Br, Gl, Saric corbáscă („rară, neagră şi dulce": H/III, 226^{r}; H/XV, 15^{r}; 152^{v}, 277^{v}; D/4551, 357^{v}; DA): Gl; corbeánă: Probota şi Tri Iş; corbeáscă (D/4549, 14o^{r}, 181^{r}; NI, 7; DAMÉ, T_2, 22; CDE CDER): Gl, Iş, Verneşti-Bz; corboáică (D/4553, 1o2^{v}): Iş, T corobánă (H/XIII, 489^{r}): Gl.

3.1. Urmate de determinări: corbească neagră (D/4549, 181^{r}):

Adj.: strugure corb: Dj, Gj, Ph; struguri corb: Căpreni-Gj, ...ri corbi (H/IX, 17^{v}): Mh, Ph; poama córbului (D/4553, 75^{v}): ...ncaviţa şi Greci-Tl; poamă corb (H/XIV, 463^{r}): Tl, Comarna ...frjac-Iş; poamă coárbă (H/III, 2o7^{v}; BD, 182): Gl, Vs; stru... poamă coárbă (H/III, 448^{r}): Gl.

2.1. Derivate: strugure corbúşor: Zăvoaia-Bz; poamă corbână ..., 2o7^{v}; D/4545, 193^{v}; BD, 182; „rotundă la bobiţe, mare şi ...": H/III, 2o7^{v}): Gl; poamă corbáscă (H/XIII, 486^{r}; BD, 18...): ...amă corbească: Gl, Iş; struguri de poamă corbáscă (H/III, ...): Gl.

CORBÁN, -Ă, -CĂ adj., s.m. şi f. v. CORB.

CORBÁSCĂ adj., s.f. v. CORB.

CORBEÁNĂ s.f. v. CORB.

CORBEÁSCĂ adj., s.f. v. CORB.

CORBIŞÓR s.m. v. CORB.

CORBOÁICĂ s.f. v. CORB.

CORBUŞÓR adj., s.m. v. CORB.

CÓRCOŞĂ adj., s.f. (cf. corcóz, -oásă, corcoáse „fructe verzi, ...apte, acre") (Varietate de struguri) cu boabele de mărime ...ocie, acre, de culoare galbenă-verzuie. Poamă córcoşă (H/VI, ...: Vs, Prăjeni-Bt, Rediu-Iş; corcóşă (D/4552, 515^{r}): Vs.

CÓRCOVĂ s.f. (de la Corcova, sat, Mh.; „struguri aduşi de la cultivaţi la Corcova") Varietate de struguri cu boabele mari, ...uloare neagră: Dj, Gj, Mh.

CORN, COÁRNĂ, corni s.m. şi f., adj. (spec. corn „coarnă",

dar şi „arbust", < lat. cornus; coarnă < lat corna - pl. sg. f., al lui cornum) (Varietate de struguri) cu boabele lunguieţe, în forma fructelor cornului, cărnoase, cu piel şi sîmburi mulţi, de culoare albă, galbenă-verzuie, neagr neagră-roşcată.

1. S.m. şi f.: corn (NALR. Munt.Dobr., 8o7): Tr, Bu Dumeşti şi Scobinţi-Is, Gorgan-Ag, Nicşeni-Bt, Silagiu- (D/455o, 3o3^{v}; D/4551, 337^{r}; D/4552, 22o^{r}): Bc, Bt, Gl, (BA, 351; LM, 93, DD, 229; IP, 261, 3o1; COSTINESCU; LM EM; JO, 53; BLB, 231; DIV, 4oo; H/I, 6^{r}, 33^{r}, 83^{v}, 187^{v} 267^{v}, 314^{r}, 326^{r}, 342^{v}, 414^{v}; H/II, 87^{r}, 176^{r}, 193^{r}, 2o 251^{v}, 261^{r}, 27o^{v}, 319^{r}; H/III, 37^{v}, 65^{r}, 95^{r}, 1o1^{v}, 116 166^{v}, 193^{v}, 26o^{v}, 279^{r}, 3o5^{v}, 385^{r}, 399^{r}; H/IV, 8^{r}, 52^{v} 152^{v}, 168^{r}; H/V, 3^{v}, 16^{r}, 7o^{v}, 81^{r}, 88^{v}, 121^{v}, 137^{r}, 16 234^{v}, 272^{v}, 278^{r}, 287^{v}, 293^{v}, 296^{v}, 3o2^{v}, 313^{r}, 324^{v}, 3 415^{r}, 433^{v}, 441^{v}, 447^{r}, 458^{r}, 482^{v}; H/VI, 15^{v}, 74^{r}, 8o^{r}, 171^{r}, 214^{v}, 233^{r}; H/VII, 26^{r}, 48^{v}, 83^{r}, 119^{v}, 13o^{v}, 147^{v}, 369^{r}, 437^{r}; H/VIII$_{1}$, 5^{v}, 141^{v}, 165^{v}, 2o2^{r}, 232^{v}, 273^{v}, 2 348^{v}; H/VIII$_{2}$, 52^{r}, 81^{r}, 89^{v}, 97^{r}, 117^{r}, 192^{v}, 199^{v}, 25o^{r}, 276^{v}; H/IX, 17^{v}, 4o^{r}, 446^{v}, 471^{v}, 5o8^{v}; H/X, 445^{v}; H/XI, 73^{r}, 84^{v}, 115^{v}, 177^{r}, 191^{v}, 246^{r}, 259^{r}, 267^{v}, 311^{r}, 325^{v} H/XII, 114^{r}, 132^{r}, 2o2^{v}, 215^{r}, 258^{v}, 275^{v}, 513^{r}; H/XIII, 134^{r}, 247^{v}, 3o8^{v}, 335^{r}, 387^{v}, 468^{v}, 48o^{v}, 489^{r}, 5o2^{r}, 5o 64^{v}, 84^{r}, 1o3^{r}, 173^{r}, 186^{r}, 222^{r}, 435^{v}; H/XV, 15^{r}, 49^{v}, 263^{v}, 359^{r}, 378^{r}, 472^{r}; H/XVI, 3^{v}, 3o^{r}, 41^{r}, 65^{v}, 1o3^{r}, 2o7^{r}, 216^{v}, 247^{r}, 258^{r}, 28o^{r}, 287^{r}, 294^{v}, 3o9^{v}, 328^{r}, 3 412^{r}; HEM, II, 21o4; HEM, III, 2781; DDRF; D/4545, 1^{v} 1o1^{r}, 128^{v}, 14o^{r}, 166^{r}, 178^{v}, 199^{v}, 2o8^{r}, 213^{r}, 219^{r}, 2 228^{v}, 236^{v}; D/4546, 21^{v}, 99^{v}, 1o5^{r}, 121^{v}, 125^{r}, 129^{v}, 1 188^{r}, 21o^{v}, 228^{v}, 28o^{r}; D/4547, 4^{v}, 8^{v}, 12^{v}, 41^{v}, 62^{r}, 94^{v}, 1o8^{v}, 114^{r}, 141^{r}, 171^{v}, 173^{r}, 176^{r}, 197^{v}, 212^{r}, 2

8^{r}, 316^{r}, 367^{r}, 381^{r}, 388^{r}, 393^{r}, 4o5^{v}, 41o^{v}, 422^{v}, 427^{r}, 431^{v}, 2^{r}, 456^{v}, 468^{v}; D/4548, 123^{r}, 133^{v}, 145^{r}, 167^{v}, 175^{v}, 2oo^{v}, 2o7^{r}, 2^{r}, 245^{r}, 251^{v}, 263^{r}, 291^{r}, 32o^{r}, 35o^{r}, 381^{v}; D/4549, 1o^{r}, 25^{r}, ^{v}, 51^{v}, 53^{v}, 68^{r}, 1o1^{r}, 111^{r}, 118^{r}, 122^{v}, 14o^{r}, 152^{v}, 17o^{r}, 185^{r}, 2^{v}, 2o8^{v}, 215^{r}, 244^{v}, 262^{v}, 273^{v}, 277^{v}, 33o^{v}; D/455o, 1^{r}, 18^{v}, ^{r}, 4o^{r}, 128^{v}, 136^{v}, 251^{v}; D/4551, 65^{v}, 199^{r}, 289^{r}, 3o1^{v}, 319^{r}, 5^{r}, 331^{r}, 333^{v}, 346^{r}, 357^{v}, 375^{v}, 399^{v}, 411^{r}, 415^{v}, 461^{r}, 471^{v}, 7^{r}, 496^{r}, 5oo^{v}, 513^{v}, 517^{v}, 534^{v}, 552^{r}; D/4552, 22^{v}, 28^{r}, 36^{v}, ^{r}, 97^{r}, 121^{v}, 149^{v}, 151^{r}, 184^{r}, 2o4^{r}, 2o8^{v}, 276^{v}, 289^{r}, 296^{v}, 5^{r}, 365^{v}, 375^{v}, 384^{r}, 391^{r}, 414^{v}, 442^{v}, 446^{v}, 452^{v}, 456^{r}, 496^{r}, ^{r}, 519^{v}; D/4553, 44^{r}, 49^{v}, 82^{v}, 1o2^{v}, 377^{r}, 411^{r}, 418^{r}, 444^{r}, 8^{v}; D/4557, 38^{v}, 131^{v}; MB, 89; DAMÉ, T_2; NI, 64; VIN, 134; TDRG; , 73; PI, 217; DA; CDDE; GLB, 14o; DU; SFl., 34o; DC, 711; PP, 9; CADE; FME, II, 188; SCRIBAN, D.; DL, I, 476; DM; UGl.; BD, 2; GO, 95; MDE, 2o2; LTR, 18, 542; DEX; NALR. Olt., IV, 262; LR. Ban.; NALR. Criş.; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): olat, în toată ţara.

1.1. Urmat de determinări: corn alb: Cotnari şi Horleşti-Iş, ânic-Dj, Huşi-Vs, Pietroasele-Bz; corn negru: Huşi-Vs, Nicşeni-

cornı negri: Bt, Gl; coarnă albă (IM, 369; IP, 264, 378; BLb., , H/I, 119^{v}, 284^{r}; H/II, 11^{v}, 57^{v}, 115^{v}, 125^{v}, 141^{v}, 165^{r}, 219^{r}; III, 47^{v}, 95^{r}, 226^{r}; H/IV 8^{r}, 26^{r}, 152^{v}, 245^{v}; H/V, 9^{v}, 97^{v}, 4^{v}, 287^{v}; H/VI, 132^{r}; H/VIII$_1$, 18^{v}, 1o8^{v}, 119^{v}, 232^{r}; H/VIII$_2$, ^{v}, 66^{v}, 73^{r}, 1o8^{v} 114^{v}, 165^{r}, 2o4^{v}, 213^{r}, 234^{v}; H/IX, 4o^{r}, 23o^{r}; XI, 5^{r}, 16^{r}, 46^{r}, 95^{v}, 273^{v}, 335^{r}, 349^{v}; H/XII, 19^{r}, 91^{v}, 1o5^{r}, 6^{r}, 169^{v}, 215^{v}, 225^{v} 237^{r}, 268^{v}; H/XIII, 23^{v}, 2o6^{v}, 247^{v}, 423^{v}; XIV 71^{v}, 415^{v} H/XV, 15^{r}, 88^{v}, 142^{v}, 3o6^{r}, 328^{v} 335^{v}, 342^{r}, o^{v}; H/XVI, 95^{v} 146^{r}, 223^{v}, 271^{r}, 395^{r}, 444^{r}; HEM, II, 21o4; 4545, 12^{r}, 24o^{v}, 248^{v}, 252^{v}, 267^{r}; D/4546, 1o2^{v} 147^{r}, 294^{v}, o^{v} 352^{v}; D/4547, 25^{r}; D/4549, 95^{v}, 255^{r}; D/455o, 56^{r}, 74^{v}, 81^{v};

D/4551, 4o3^{v}, 42o^{r}, 424^{v}, 486^{r}, 49o^{v}, 5o9^{v}, 528^{r}; D/4552, 1
136^{v}, 287^{v}, 37o^{r}, 391^{r}, 431^{r}, 515^{r}; D/4553, 34^{r}, 41^{r}, 78^{v},
MO, 12; RCM, 483; P, 4; VIN; NI, 6; DA; FME, II, 117; DER,
BD, 182; GO, 95; MDE, 2o2; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 37; NA
Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Olt
şi, izolat, în toată ţara; coárnă aromată (RHV, 1972, 4, 33
coárnă de Cotnari: Deleni-Iş; coárnă de Dăbuleni (Dv., 228)
coárnă de Huşi: Răducăneni-Iş; coárnă de masă: Iş; coárnă
reaţă (H/XI, 273^{v}): Bz, Ph, Vs; coárnă măruntă (NI, 66); D
coárnă neagră (IM, 369; BLb., 94; EV, 35; H/I, 119^{v}, 284^{r};
11^{v}, 57^{v}, 115^{v}, 125^{r}, 165^{v}, 218^{v}; H/III, 47^{v}, 65^{v}, 226^{r}; H/
H/ ., 3^{v}, 9^{v}, 97^{v}, 134^{v}, 256^{r}, 287^{v}, 351^{r}; H/VI, 132^{r}; H/VII
1o8^{v}, 119^{v}, 232^{r}, 242^{v}; H/VIII$_{2}$, 11^{v}, 66^{v}, 73^{r}, 1o8^{v}, 114^{v},
2o4^{v}, 213^{r}, 234^{v}; H/IX, 4o^{r}, 23o^{r}; H/XI, 5^{r}, 16^{r}, 325^{v}, 335
H/XII, 19^{r}, 91^{v}, 136^{r}, 169^{r}, 215^{v}, 225^{v}, 237^{r}, 268^{v}; H/XIII
2o6^{v}, 247^{v}; H/XIV, 415^{v}; H/XV, 15^{r}, 88^{v}, 3o6^{r}, 328^{v}, 335^{v},
39o^{v}; H/XVI, 95^{v}, 146^{r}, 159^{r}, 223^{v}, 271^{r}, 395^{r}, 444^{r}; HEM,
21o4; D/4545, 12^{r}, 24o^{v}, 248^{v}, 252^{v}, 267^{r}; D/4546, 247^{r}, 29
34o^{v}, 352^{v}; D/4547, 25^{r}; D/4549, 95^{v}, 181^{r}, 255^{r}; D/455o, 5
81^{v}; D/4551, 4o3^{v}, 42o^{r}, 424^{v}, 486^{r}, 49o^{v}, 5o9^{v}, 528^{r}; D/45
136^{v}, 287^{v}, 37o^{r}, 391^{r}, 431^{r}, 515^{r}; D/4553, 34^{r}, 41^{r}, 78^{v},
P, 4; LD, 111; VIN; NI, 6; DA; FME, II, 117; LTR, 4, 518; D
676; BD, 182; MDE, 2o2; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Ban., 99
Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Olt., Ar şi,
în toată ţara; coárnă roşă (NALR. Mold.Bucov., 66o): Bolote
Comarna-Iş; coárnă roşie (IP, 264, 378; H/III, 95^{r}; H/IV,
152^{v}, 245^{v}; H/IX, 23o^{r}; H/XI, 16^{r}, 46^{r}; H/XII, 1o5^{r}; H/XIII
423^{v}; H/XIV, 415^{v}; D/4546, 1o2^{v}; D/4553, 78^{v}; LD, 111; VIN;
FME, II, 117; GO, 1oo; SVR, 38; NALR. Mold.Bucov., 651; NAL
Dobr., 786, 885, 9oo): Mold., Munt., Olt.; coárnă rotundă:
coárnă roză (NALR. Mold.Bucov., 6oo): Comarna-Iş, Pungeşti-

1.2. În compuse: corn-gras = coárnă-grasă: Cepleniţa-Iş, Stănileşti-Vs; corn-tomnatic = coárnă-tomnatică: Cotnari-Iş; corn-turcesc = coárnă-turcească: Bălţaţi-Iş; corn-văratic = coárnă-văratică: Iş, Urlaţi-Ph; córnul-caprei (Bt, Lunca-Vînători-Nţ, Sălăgeni-Dumbrăveni şi Vicovu de Jos-Sv) şi coárnele-cáprei (Şendreni-Victoria-Iş; probabil, şi prin asemănare cu varietatea de ardei numită astfel) = coárnă-capră; coárnă-altoită = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, tari, de culoare albă sau neagră (NALR. Olt., IV, 262): Mold., Vl; coárnă-busuioacă = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, de culoare albă-verzuie, cu miros de busuioc: Bt, Iş; coárnă-capră = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, rare, de culoare albă: Aroneanu şi Comarna-Iş; coárnă-copac = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, rare, de culoare albă-verzuie; butucul este înalt şi ramificat: Aroneanu şi Băiceni-Cucuteni-Iş, Perieni-Vs; coárnă-copacă = coárnă-copac: Moşna şi Roşcani-Trifeşti-Iş, Iveşti-Vs, Pîngăraţi-Nţ; coárnă-copăceană = coárnă-copac: Bz, Ph; coárnă-galbenă (DA; se trimite însă greşit la H/III, 47 şi H/XVI, 95, unde galbenă apare independent, ca nume al unei varietăţi de struguri) = varietate de struguri cu boabele mari, puţin alungite, de culoare gălbuie: Cotnari-Iş, Huşi-Vs; coárnă-grasă = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, cu pieliţa subţire, de culoare albă-verzuie: Cotnari-Iş, Niculiţel-Tl; coárnă-românească = varietate de struguri cu boabele mari, lunguieţe, de culoare albă sau neagră (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 533): Ban., Transilv., Dj, Iş, Vl, Brodoc-Vs, Suliţa-Bt; coárnă-ruginoasă = varietate de struguri cu boabele mărunte, lunguieţe, de culoare ruginie (BD, 182): Foeni-Tm, Sagna-Nţ; coárnă-sălbatică = varietate de struguri cu boabele mărunte, lunguieţe, de culoare neagră (DA): Cotnari şi Deleni-Iş, Odobeşti-Vn, Vama-Sv; coárnă-slabă = varietate de stru-

guri cu boabele mărunte, alungite, apoase, de culoare albă (H/XIV, 15o^{v}; D/4548, 291^{r}; D/4557, 198^{r}): Ol, Tr; coárnă-tare = varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, cu pieliţa tare, de culoare albă (H/XIV, 15o^{v}; D/4548, 291^{r}; D/4557, 198^{r}): Ol, Tr; coárnă-tămîioasă = varietate de struguri cu boabele mari, dese, alungite, de culoare albă-verzuie, cu gust tămîios: Iş, Vs; coárnă-tomnatică = varietate de struguri tîrzii, cu boabele mărunte, puţin alungite, de culoare albă sau neagră (H/XII, 215^{v}): Bz, Iş, Ph; coárnă-turcească = varietate de struguri cu boabele mari, cărnoase, lunguieţe, de culoare neagră-roşcată (H/XIV, 29^{r}, 15o^{v}, 186^{r}, 199^{r}, 3oo^{r}; NI, 6; VIN, 171; NALR. Olt., IV, 263): Dobr., Mold., Munt., Dj, Ol; coárnă-văratică = varietate de struguri timpurii, cu boabele mărunte, puţin alungite, de culoare albă sau neagră (H/XII, 215^{v}): Bz, Iş; coárnă-verde = varietate de struguri cu boabele mărunte, lunguieţe, dese, de culoare verde-gălbuie (D/4551, 5o5^{v}): Iş, Vs, Băneasa şi Lieşti-Gl, Odobeşti-Vn; coárnă-vînătă = varietate de struguri cu boabele mărunte, lunguieţe, rare, de culoare neagră-vineţie (CA, 4o5): Dj, Iş, Ph; coárnă-vulpe = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare roşiatică: Dj, Mh; coárnă-vulpăşie = coárnă-vulpe (BD, 182): Şegarcea-Dj.

1.2.1. Urmat de determinări în compuse: coárnă albă-aromată = varietate de struguri cu boabele alungite, de culoare albă, cu aromă pătrunzătoare (Amp., VII, 573): Dj, Gr, Ph; coárnă albă-humioacă: Bt, Iş; coárnă albă-copăceancă (NI, 64): Bz, Ph, Focuri-I, Manoleasa-Bt; coárnă albă-tămîioasă (Amp., VII, 573): Munt., Hu, Vs, Cotnari-Iş; coárnă neagră-aromată = varietate de struguri cu boabele alungite, de culoare neagră, cu aromă pătrunzătoare (Amp., V, 574): Cl, Dj, Gr, Ph; coárnă neagră-românească (IV, 6o): Iş, Transilv.; coárnă neagră-selecţionată = varietate de struguri cu boabele mari, rare, alungite, de culoare neagră (Amp., V 537;

SVR, 38): Niculiţel-Tl; coárnă neagră-tămîioasă (Amp., V, 557; SVR, 38): Ph, Vl; coárnă roşu-negru (NALR. Olt., IV, 262): Vl.

1.2.2. În compuse urmate de determinări: coárnă-grasă alb (H/XIV, 186^{r}): Islaz-Tr, Babadag-Tl; coárnă-grasă albă: Cotnari-Iş; coárnă-slabă alb (H/XIV, 186^{r}): Babadag-Tl; coárnă-slabă albă: Cîrlogani-Ol; coárnă-turcească neagră: Vs.

1.3. Derivate: cornét (VVA, IV, 224): Dersca-Bt, Dumitra-BN; corníş (D/4549, 152^{v}): Gl; cornişón (H/III, 2o7^{v}): Gl, Odobeşti-Vn; cornişór (H/III, 3o5^{v}, 359^{v}, 385^{r}; D/4549, 111^{r}, 17o^{r}, 211^{r}, 244^{v}; D/4553, 75^{v}): Br, Gl, Iş, Tl, Odobeşti-Vn, Sagna-Nţ; cormurél: Iş; cormíţ: Vs; cornári (NALR. Olt., IV, 262): Hinova-Mh; cornátică (Te.S, 1o5o): Pietroasele-Bz; cornătícă (H/XIII, 125^{v}, 134^{r}): Bc, Gl; cornăţícă: Iş; corníe: Bc, Bt, Ciurea-Iş; córnie (NALR. Mold. Bucov., 657): Coţofăneşti-Bc; cornísică: Andrieşeni-Iş, Pogorăşti-Răuseni-Bt; cornişoáră (H/XIII, 489^{r}; D/4548, 359^{v}; UGl.): Bc, Gr, Iş, Vl; cornítă = varietate de struguri cu boabele negre-roşiatice, asemănătoare coarnei sălbatice (v. DA) (BLb., 94; H/I, 119^{v}; H/IX, 55^{v}; DV; D/4545, 51^{r}; D/4546, 121^{v}; D/4547, 5^{v}, 393^{r}; D/4553, 34^{r}, 435^{v}, 447^{r}; TDRG; NI, 66; DAMÉ, T_2, 22; DA; CDDE; DU; CADE; FME, II, 118; DL, 553; CDER; DM; UGl.; BD, 182; GO, 1oo; DEX; NALR. Mold. Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 724, 828, 836): Dobr., Mold., Munt., Dj, Vl şi, izolat, în toată ţara; cornoásă (H/XV, 66^{r}): Iş, Vs; cornorátă (D/4553, 75^{v}; NI, 6; SVR, 4o; NALR. Munt.Dobr., 857): Bt, Bz, Cl, Iş, Ph, Tl; cornurátă (BBH, 2o4; FME, II, 118): Cristeşti-Bt, Lungani-Iş; cornítă: Iş, Păltiniş şi Unţeni-Bt.

1.3.1. Urmate de determinări: cornişoáră albă: Grajduri şi Sîrca-Iş; cornítă albă (JO, 53; NI, 6): Dobr., Mold., Ab, Cl, Gr; cornítă de toamnă: Belceşti-Iş; cornítă de vară (NALR. Mold.Bucov., 59o): Băluşeşti-Nţ, Strunga-Iş; cornítă neagră (JO, 53; NALR. Mold. Bucov., 6o8): Ab, Ag, Iş, Tl, Vs; cornítă roşie (NI, 6; FME, I, 493)

Odobeşti-Vn, Sireţel-Ig, Ungureni-Bt; cornorátă albă (H/XIV, 395^{r}; Bz, Ph, Tl, Rutea şi Gropniţa-Ig; cornorátă neagră (H/XIV, 395^{r}): Ph, Tl, Grozeşti şi Miroslava-Ig, Milcanca-Bt.

2. Adj.: strugure corn (SCHIBAN, D.): Munt., Olt., Odobeşti-Vn; strugure coárnă (H/I, 234^{v}): Bz, Dj, Ph, Sj, Liegti şi Mlcoreşti-Gl; strugure de poamă coárnă (H/VIII$_{1}$, 36o^{r}; H/XIV, 374^{r}): Bt, Ig, Tl, Vn; strugure de viţă coárnă (H/VIII$_{2}$, 266^{v}, 267^{r}): Ig; strugure cu poama coárnă (H/XVI, 32o^{r}): Vs; struguri de poamă coárnă (H/I, 55^{r}, 168^{r}; H/III, 448^{r}, 486^{v}; H/VI, 198^{v}; H/XI, 516^{r}; H/XV, 9^{v}; D/4552, 74^{r}): Mold., Tl; struguri coárnă (H/VII, 5o4^{r}; H/IX, 212^{r}; H/XV, 214^{r}): Munt., Olt., Transilv., Gl, Mh, Vn; struguri corni (H/III, 462^{v}; H/XIII, 9^{r}; H/XV, 496^{v}): Bz, Gl, Ph, Vs, Cotnari-Ig; poamă coárnă (IP, 264; CIHAC; LMs; BLB, 231; H/II, 28o^{v}; H/III, 1o7^{v}, 139^{r}, 151^{v}, 324^{v}, 359^{v}; H/VI, 44^{r}, 227^{v}; H/VIII$_{1}$, 96^{v}, 236^{v}, 282^{r}, 31o^{r}; H/VIII$_{2}$, 31^{r}, 133^{r}, 212^{v}; H/X, 129^{v}; H/XIII, 2^{v}, 64^{r}, 197^{r}, 284^{v}, 4o4^{v}; H/XIV, 34o^{r}, 348^{v}, 374^{r}; H/XV, 274^{r}, 399^{v}, 423^{v}; H/XVI, 15o^{v}, 4o5^{r}; D/4545, 193^{v}; D/4549, 92^{v}, 162^{r}, 2o4^{r}, 223^{v}; D/455o, 116^{v}, 145^{v}, 16o^{v}; D/4551, 1o4^{r}; D/4552, 14^{v}, 174^{v}, 213^{v}, 216^{v}, 267^{r}, 4o3^{r}; APP, 4o5; CN, 969; DV, 1o; VIN, 144; THEC; DA; ŞEZ., XXV, 1929, 8-1o, 1o2; SCHIBAN, D.; HD, 182; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 728): Bucov., Mold., Tl.

2.1. Urmat de determinări: strugur corn alb (H/XV, 368^{v}): Vl, Vs; strugur corn negru (H/XV, 368^{v}): Vl, Vs; strugure corn alb: Huşi şi Stănileşti-Vs, Pietroasele-Bz; strugure corn negru: Dj, Ol, Vl, Odobeşti-Vn; struguri coárnă albă: Ig, Tl, Tm, Vs; struguri coárnă albi (H/XV, 214^{r}): Bz, Vs; struguri coárnă neagră: Ig, Tm; struguri coárnă negri (H/XV, 214^{r}): Bz, Vs; struguri corni albi (H/XIII, 9^{r}): Bz, Ph, Odobeşti-Vn, struguri corni negri (H/XIII, 9^{r}): Bz, Ph, Cotnari-Ig, Miniş-Ar, Odobeşti-Vn; struguri de poamă coárnă albă (H/III, 423^{v}; H/VI, 187^{v}): Gl, Ig, Vs; struguri de

poamă coárnă albi (H/XIII, 360^{v}): Bc, Negreşti-Vs; struguri poamă coárnă neagră (H/III, 423^{v}; H/VI, 187^{v}; H/XV, 142^{v}): Iş, Vs: struguri de poamă coárnă negri (H/XIII, 360^{v}): Vs, Soloneţ-Bc; poamă coárnă albă (H/III, 207^{v}, 359^{v}; H/VI, 23^{r}; H/VIII$_1$, 42^{r}, 213^{r}; H/VIII$_2$, 31^{r}, 133^{r}; H/XIII, 228^{r}, 324^{r}, 445^{r}, 486^{r}; H/XIV, 142^{v}; H/XV, 3^{r}; D/4552, 281^{v}, 402^{v}; VIN, 154; DS, 40): Mold., Recaş-Tm, Sarichioi-Tl; poamă coárnă neagră (H/III, 207^{v}, 359^{v}; H/VI, 23^{r}, 132^{r}; H/VIII$_1$, 42^{r}, 213^{r}; H/VIII$_2$, 31^{r}, 133^{r}; H/XIII, 228^{r}, 324^{r}, 445^{v}, 486^{r}; H/XIV, 142^{v}; H/XV, 3^{r}, 423^{v}; D/4552, 281^{v}, 402^{v}; DV, 11; DS, 49; VIN, 134): Mold.

2.2. Derivate: strugure cornár: Drănic-Dj; strugure cornişór: Cehal-SM, Pojejena-CS; strugure cornorát: Corcova-Mh; poamă cornár: Andrieşeni şi Dobrovăţ-Iş, Dersca-Bt; poamă cornăţícă (BD, 182): Iş, Niculiţel-Tl; poamă córnie: Bc, Bt; poamă corníe: Bc; poamă cornişón (H/III, 207^{v}): Gl; poamă cornişoáră: Bc, Iş; poamă cornişór (H/III, 207^{v}; H/XIV, 463^{r}; BD, 182): Gl, Vs, Luncaviţa-Tl; poamă corníţă: Bt, Iş, Vs; poamă cornorátă (H/XIV, 352^{v}, 358^{v}; BD, 182): Bucov-Ph, Mileanca-Bt, Odobeşti-Vn, Sîrca-Iş; poamă cormurátă: Iş; poamă cormíţă: Ciurea şi Comarna-Iş, Stănileşti-Vs.

CORNÁR s.m., adj. v. CORN.

CORNÁTICĂ s.f. v. CORN.

CORNĂTÍCĂ s.f. v. CORN.

CORNĂŢÍCĂ s.f., adj. v. CORN.

CORNÉT s.m. v. CORN.

CORNÍE s.f., adj. v. CORN.

CORNÍŞ, -CĂ s.m., adj. v. CORN.

CORNIŞÓN[1] s.m., adj. v. CORN.

CORNIŞÓN[2] s.m. (din fr. cornichon „varietate de struguri", în

TR, 2o; SVR, 4o) Varietate de struguri cilindrici, cu boabele bătute, de culoare violet: Ag, Db, Gr, Tm.

CORNIȘÓR, -OÁRĂ s.m. și f., adj. v. CORN.

CORNÍȚĂ s.f., adj. v. CORN.

CORNOÁSĂ s.f. v. CORN.

CORNORÁT, -Ă s.f., adj. v. CORN.

CORNURÁTĂ s.f., adj. v. CORN.

CORNURÉL s.m. v. CORN.

CORNÚȚ, -Ă s.m. și f., adj. v. CORN.

COROBÁNĂ s.f. v. CORB.

COROBÉȚ adj. (spec. corobețe „fructe mari, necoapte", IGl.; „poame pădurețe", TM) Care are boabele mărunte, acre, de culoare neagră. Strugure corobéț: Gîrbău-Cj.

COSTEÁSCĂ s.f. (de la Costești, oraș, Ag, prin schimbare de suf.: -ești - -eáscă; „struguri aduși de la sau cultivați la Costești") Varietate de struguri cu boabele rotunde, dese, de culoare neagră: Ag, Ol.

CÓSTEL s.m. v. CASTEL.

COTEÁSCĂ s.f. (de la Cotești, sat, Vn, prin schimbare de suf.: -ești - -eáscă; „struguri aduși de la sau cultivați la Cotești) Varietate de struguri cu boabele rotunde, de culoare galbenă: Gl, I

COTNÁR s.m. v. COTNARI.

COTNÁRI, -ÁRĂ, -ÁRE s.m. și f., adj.(de la Cotnari, sat, Is; „struguri aduși de la sau cultivați la Cotnari") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rotunde, de culoare albă-verzuie, care plesnesc la maturitate, mai ales din cauza ploilor; grasă.

1. S.m. şi f.: cotnári: Deleni şi Trifeşti-Iş; cotnár: Bozieni-eşti-Nţ; cotnáră: Ciurea-Iş, Gîrbova-Ab, Lipovăţ-Vs; cotnáre: reşti şi Scînteia-Iş.

1.1. Derivate: cotnărél: Lungani-Iş; cotnăreá: Cucuteni-Iş; mureá (cotniureá, în Catechismul calvinesc, ed. George Barițiu, lu, 1879, 15: „ca şi cum are zice cineva că vinul de Cotnariu ălzeşte, iară carele nu-i de cotniurea nu încălzeşte"): Băiceni-uteni-Iş.

2. Adj.: strugure (struguri) de Cotnari: Mold.; poamă cotnără: eni şi Sireţel-Iş, Frumuşica-Bt; poamă cotnáre (H/XV, 3r;BD,182): neşti-Vultureşti şi Vutcani-Vs; poamă cotnári: Flămînzi-Bt; mă de Cotnari: Mold.

2.1. Derivate: poamă cotnăreá: Cepleniţa şi Scobinţi-Iş.

COTNĂREÁ s.f., adj. v. COTNARI.

COTNĂREÁN, -Ă, -CĂ adj., s.f. (din Cotnari, sat, Iş + suf. n; „struguri ad...i de la sau cultivaţi la Cotnari") = cotnari.

1. Adj.: strugure cotnăreán: Huşi-Vs, Panciu-Vn; poamă cotnă-nă: Deleni-Iş, Flămînzi şi Frumuşica-Bt; poamă cotnăreáncă: Bel-ti şi ăzboieni-Iş.

2. S.f.: cotnăreánă: Leţcani, Golăieşti şi Cotnari-Iş; cotnu-nă: Cucuteni-Iş; cotnăreáncă: Cotnari-Iş, Cristeşti-Bt, Furceni-cotnureáncă: Cucuteni-Iş.

2.1. În compuse: cotnăreáncă-plesnitoare = grasă: Bucium-Iş.

COTNĂRÉL s.m. v. COTNARI.

COTNIUREA s.f. v. COTNARI.

COTNUREÁ s.f. v. COTNARI.

COTNUREÁNĂ s.f. v. COTNARI.

COTNUREÁNCĂ s.f. v. COTNARI.

COVĂŢEÁ s.f. (spec. covăţea „covată mică"; cu referire la forma

strugurelui). Varietate de struguri cu boabele mărunte, alu culoare albă-Gălbuie: Deleni-Iş, Zorleni-Vs.

CRACANÁTĂ s.f., adj. v. CRĂCANĂ.

CR[illegible]ÍNĂ s.f., adj. v. CRĂCANĂ.

CRAMPOŞÍE s.f. v. CRÎMPOŞIU.

CRANGÁNĂ s.f., adj. (crangă - creangă - + suf. -áng) de struguri) cu ciorchinele ramificat, cu boabele mărunte, loare albă.

1. S.f.: crangánă (NALR. Mold.Bucov., 659): Vn, Cioba Nicoreşti şi Străoane-Gl; crăngánă: Cornăţel-Urecheşti-Bc; Runc-Buhuşi-Bc.

2. Adj.: poamă crangánă: Lieşti-Gl.

CRÁSCĂ s.f., adj. (cf. crască „scîndură, prăjină lung referire la forma şi calitatea strugurelui; v. şi ucr. kra „culoare") (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, lun tari, de culoare albă sau neagră (NALR. Mold.Bucov., 621; Ghermăneşti-Vs; poamă crásră: Corni şi Suharău-Bt.

CRÁSNĂ s.f.(de la Crasna, sat, Vs; „struguri aduşi de cultivaţi la Crasna") Varietate de struguri cu boabele mă dese, de culoare neagră: Iş, Vs, Păltiniş şi Ripiceni-Bt.

CRĂCÁNĂ s.f., adj. (spec. crăcană „cracă ramificată de V") (Varietate de struguri) care are ciorchinele lung, şi ramificat, cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare neagră.

1. S.f.: crăcánă (JO, 53; H/I, 314^{r}, 381^{v}, 414^{v}; H/ H/XII, 114^{r}; H/XIII, 268^{v}, 489^{r}, 492^{r}; HEM, III, 2782; D 14o^{r}, 199^{v}; D/4549, 192^{v}, 215^{r}, 244^{v}, 262^{v}; D/4553, 91^{v}; RCM, 483; DAME, T_2, 23; VIN, 169? NI, 58; TDRG; BARCIAN CADE; FME, I, 369, 493; FME, IV, 685; DM; CDER; LTR, 3,

CO, 1oo; DEX; SVR, 41; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 741): Mold., Br, Bz, Tl, Tm; cracănă (IP, 264; H/III, 1o1^{v}; D/4549, 111^{r}, 2o8^{v}; D/4551, 351^{r}; NALR. Mold.Bucov.): Mold.; crîcănă (VIN, 153): Bt.

1.1. Urmat de determinări: cracănă albă: Iş; cracănă neagră: Iş; crăcănă albă (NI, 8): Gl, Iş, Vn; crăcănă de Nicoreşti (TI, 29): Gl, Vn; crăcănă de Odobeşti: Gl, Vn; crăcănă neagră (MO, 12; NI, 8; VIN, 136): Gl, Iş, Vn, Vs.

1.2. Derivate (sau prin întrebuinţarea adj. comune corespunzătoare): cracanátă (H/XIV, 222^{r}; GLB, 14o): Mold., Ol; crăcănátă = „varietate de struguri negri sau cenuşii, dulci, cu ciorchina mare şi cu craci mari, astfel că boabele sînt foarte rare" (DA) (JO, 53; H/XI, 5^{r}, 16^{v}, 177^{r}; H/XIII, 423^{v}; H/XIV, 64^{v}, 84^{r}, 1o3^{r}, 185^{v}; HEM, II, 21o4; D/4548, 232^{r}, 251^{r}, 32o^{r}; D/4557, 198^{r}; NI, 58; DA; BD, 182; SVR, 41; NALR. Munt.Dobr., 783): Mold., Munt.; crăcănóásă (PO, 7): Bt, Iş, Vs.

2. Adj.: poamă crăcănă (H/III, 2o7^{v}; H/XIII, 486^{r}; HEM, III, 782; D/4545, 193^{v}; DV, 11; DS, 47; DA; SCRIBAN, D.; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Vădeni-Br; poamă cracănă (H/III, 95^{r}, 359^{v}): Mold.

2.1. Urmat de determinări: poamă crăcănă albă: Iş; poamă crăcănă neagră: Gl, Iş; poamă cracănă neagră: Iş, Vs.

2.2. Derivate: poamă crăcănátă: Mold.; poamă cracanátă: Mold.

CRĂCĂNÁTĂ s.f., adj. v. CRĂCANĂ.

CRĂCĂNOÁSĂ s.f. v. CRĂCANĂ.

CRĂIÁSĂ s.f. (spec. crăiasă „nume de plantă" - Vitis berlandieri - ; cf. şi crăiasă „regină, zînă"; cu referire la forma şi mărimea strugurelui") Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare albă (H/XVII, 3o5^{v}, 437^{r}; BD, 181): Ab, Stănişi-Vs, Tomeşti-Iş, Viştea-Bv.

CRĂIÉSC, -IÁSCĂ, crăieşti adj., s.f. (crai „nume de plantă" -

Tagetes erecta - + suf. -ésc; v. şi crăiesc „regesc, împărătesc"; cu referire la forma şi calitatea strugurelui") (Varietate de struguri) care are boabele mari, rotunde, de culoare galbenă-aurie.

1. Adj.: strugure crăiésc: Ab, Sb, Cotnari şi Cucuteni-Iş; poamă crăiáscă (BD, 182): Ripiceni-Bt, Tomeşti şi Ţibana-Iş, Şuletea-Vs; struguri crăiéşti (PS, 74; BD, 182: crăiéşti): Transil, Gîrbeşti-Ţibana şi Tomeşti-Iş.

2. S.f.: crăiáscă (H/VIII$_1$, 42^r; H/VIII$_2$, 152^r): Iş, Ştefăneşti-Bt, Şuletea-Vs.

CRĂÍŢĂ s.f., adj. (spec. crăiţă „nume de plantă" - Centharellus cibarius - ; v. şi crai „nume de plantă" - Tagetes erecta - + suf. -íţă) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, dese, de culoare albă (H/VIII$_1$, 108^v; DAMÉ, T$_2$, 23; VIN, 134; NÍ, 6; DA): Iş, Mînărade-Blaj-Ab, Tudora-Bt.

CRĂMPOŞÍU, -ÍE s.m. şi f. v. CRÎMPOŞIU.

CRĂNGÁNĂ s.f. v. CRANGANĂ.

CRĂNGOÁSĂ s.f. (spec. crăngoasă, crengoasă) = crangană (D/4553, 377^r): Ct, Odobeşti şi Panciu-Vn; crengoásă: Ciurea şi Mădîrjac-Iş.

CRĂNGUROÁSĂ s.f. (spec. crănguroasă, crenguroasă) = crangană (H/II, 243^r): Ciobanu-Ct, Lieşti şi Nicoreşti-Gl; crenguroásă: Mădîrjac-Iş.

CRĂNŢAIOÁSĂ s.f. (crant + suf. -aioásă; cf. şi crănţăí, crănţănî; cu referire la calitatea strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, alungite, tari, de culoare neagră: Bivolari şi Lungani-Iş, Santa Mare-Bt.

CRĂPĂCIÓS, -OÁSĂ adj., s.f. (spec. crăpăcios; cu referire la calitatea strugurelui) (Varietate de struguri) cu boabele mari, cu pieliţa subţire, care plesnesc cînd plouă, de culoare verde-gălbuie

asă.

1. Adj.: strugure crăpăciós: Br, Bz; poamă crăpăcioásă (DA): l, Conceşti-Bt, Plugari-Iş

2. S.f.: crăpăcioásă (H/XIV, 358^{v}; BD, 182; NALR. Munt.Dobr., 36): Br, Il, Iş, Tl.

CRĂPĂTOÁRE s.f. (crăpa + suf. -toáre ; cu referire la calitasa strugurelui) = crăpăcioasă. Poamă crăpătoáre: Iş, Corni-Bt, pureni şi Huşi-Vs.

CREIERÉTĂ s.f. v. CLERET.

CRENGÁNĂ s.f. v. CRANGANĂ.

CRENGOÁSĂ s.f. v. CRĂNGOASĂ.

CRENGUROÁSĂ s.f. v. CRĂNGUROASĂ.

CRESTÁT, -Ă adj. s.f. (spec. crestat; cf. şi crestate „nume de lantă" - Aposeris foetida -) (Varietate de struguri) cu ciorchiele alungit, cu boabele mari, rare, de culoare neagră; frunzele iţei sînt dinţate, crestate.

1. Adj.: strugure crestát: Aiud-Ab, Şeica Mică-Sb; poamă restátă: Scînteia-Iş, Vorniceni-Bt.

2. S.f.: crestátă (H/XVII, 305^{v}): Ab, Deleni-Iş, Flămînzi-Bt, rleşti-Vl, Romos-Hd.

CRESTĂŢÍCĂ s.f. (cf. crestăţea „nume de plantă" - Achillea illefolium - ; v. şi alte nume de plantă: crestăneasă, crestănească, restăţele, în BD, 225; v. şi cresta + suf. -ţícă) Varietate de truguri care are boabele mărunte, rotunde, de culoare cenuşie: lleanca-Bt.

CREŢ, CREÁŢĂ adj., s.f. (spec. creţ; v. şi creaţă „nume de lantă" - Malva sylvestris -) (Varietate de struguri ţărţăraţi, rgelaţi, bătuţi) cu boabele rotunde, mari şi mici, de culoare rde-gălbuie sau albă.

1. Ad strugure creţ: Ban., Odobeşti-Vn; poamă creáţă 1o; DS, 44; FME, II, 594; LTR, 8, 32o; BD, 182; GO, 99; SVR, Mold.

1.1. Derivate(sau prin întrebuinţarea adj. comune core toare): strugure creţésc: Ban., Munt.; poamă creţeáscă: Mold.

2. S.f.: creáţă (IP, 261,3o1; H/VII,313^{v}; H/XII, 1o5^{r}; 486^{r}; H/XVIII, 241^{v}, 276^{v}; D/4547, 2o8^{v}; D/455o, 235^{v}; DAMÉ, NI, 67; VIN, 172; DA; BD, 182; LTR, 13, 14; MDE, 243; DEX; 41; NALR. Ban.; NALR. Criş., 113): Ban., Mold., Transilv., A

2.1. Urmat de determinări: creáţă bănăţeană (BD, 182): Ab, Cj; creáţă bătută: Bc, Iş, Vs; creáţă de Banat (CA, 4o5; Mold.Bucov., 66o): Ban., Boloteşti-Vn; creáţă de Moldova (CA, Bc, Bh, Tm; creáţă galbenă (NALR. Ban., 64): Tm; creáţă verde (NALR. Ban., 64): Tm; creáţă verde de Serem (GV, 45-46): CS,

2.2. Derivate (sau prin întrebuinţarea adj. comune core toare): creţeáscă: Iş; creţişoáră (v. şi creţişoară „nume de - Alchemilla vulgaris -): Aroneanu-Iş, Frumuşiţa-Gl; creţoáie Zbereni-Cotnari-Iş; creţulíe: Solonţ-Bivolari-Iş; creţúşcă (v creţuşcă „nume de plantă" - Filipendula vulgaris -): Bivolar

CREŢÉSC, -EÁSCĂ adj., s.f. v. CREŢ.

CREŢIŞOÁRĂ s.f. v. CREŢ.

CREŢOÁIE s.f. v. CREŢ.

CREŢULÍE s.f. v. CREŢ.

CREŢÚŞCĂ s.f. v. CREŢ.

CRIVAL, -Ă s.m. şi f. (din scr. krivaḷa „varietate de albi", în RJA, V, 565; крѝвальа, în VUK$_1$, 3o2; VUK$_2$, 313; în RHJ, I, 583; krîvalja, în SKOK, II, 2oo; krivalja, în DA) Varietate de struguri cu ciorchinele de mărime mijlocie, cu neuniforme, de culoare albă-rozie.

1. S.m. şi f.: crivál (H/XIV, 21r; DA): S-V Ban., Dj, Ol, Tr, grivál (BD, 182): Ianca-Ol, Islaz-Tr; criválă: Ol, Daneţi-Dj; criválie: S-V Ban.

CRIVÁLIE s.f. v. CRIVAL.

CRIVINÁŞĂ s.f. (spec. prune crivinaşe „care se coc în iunie", în CFP) Varietate de struguri timpurii, cu boabele mărunte, de culoare galbenă: Drăgăşani-Vl, Topoloveni-Ag.

CRÎCÁNĂ s.f. v. CRĂCANĂ.

CRÎMPÓS, -OÁSĂ adj., s.f. (de la *crîmpos) = crîmpoşiu.

1. Adj.: strugure crîmpós: Huşi-Vs; poamă crîmpoásă: Curteşti-Bt, Şipote-Iş.

2. S.f.: crîmpoásă: Bz, Ph, Odobeşti-Vn.

CRÎMPOŞĂ s.f. (de la *crîmpos) = crîmpoşiu: Păun-Bîrnova-Iş, Săveni-Bt.

CRÎMPOŞÉI s.m. (din *crîmpos + suf. -éi) = crîmpoşiu: Vs.

CRÎMPOŞÍU, -ÍE, crîmpoşii adj., s.m. şi f. (din *crîmpos + suf. -íu; înrudit cu crîmpei, crîmpoi, v. DA) (Varietate de struguri cilindro-conici, aripaţi) cu boabele rare, sferice, cu miezul cărnos şi crocant, de culoare verde-gălbuie sau ruginie.

1. Adj.: strugure crîmpoşíu: Munt., Olt., Nicoreşti-Gl, Odobeşti-Vn; poamă crîmpoşíe (DS, 37): Iş, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; poamă clempoşíe: Ipatele şi Schitu Duca-Iş, Dulceşti şi Viişoara-Nţ; poamă climpoşíe (NALR. Mold.Bucov., 59o): Băluşeşti-Icuşeşti-Nţ, Probota-Iş; strugure de poamă crîmpoşíe: Miroslava-Iş; struguri crîmpoşii: Munt., Olt., Odobeşti-Vn.

2. S.m. şi f.: crîmpoşíu: Bz, Ph, Vl, Comarna şi Cotnari-Iş; crămpoşíu: Bz, Ph, Huşi-Vs; crîmpoşíe (JO, 53; H/XVI, 3or, DV, 1o; DDRF; D/4547, 393r; MB, 89; P, 4; NL; VIN, 153; NI, 54; PLOPŞOR, 91, 96; DA; DU; FME, II, 2o5; FME, IV, 686; DL, I, 27o; DM; DER,

., 84o; ED, 182; GO, 94; MDE, 245; LTR, 18, 542; DEX; NALR IV, 262; SVR, 41; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Bz, Munt., Olt., Gl, Iş, Vn şi, izolat, în toată ţara; crempoş 42): Bz, Iş, Gearmata-Tm; crîmpoşíe (DAMÉ, T_2, 23; NI, 54) Dj, Ph, Duleeşti-Nţ, Cotnari-Iş.

2.1. Urmat de determinări: crîmpoşíe albă: Ph; crîmpo Dealu Mare: Bz, Ph; crîmpoşíe de Drăgăşani (PSV, 174): Dj, crîmpoşíe de Leordeni: Ag; crîmpoşíe de Şegarcea: Dj; crîm Valea Călugărească: Bz, Ph; crîmpoşíe mare (MC, 7; SVR, 42) Olt., şi, izolat, în Mold.; crîmpoşíe mică (MC, 7; SVR, 42) Olt. şi, izolat, în Mold.; crămpoşíe mare (NI, 6): Leordeni Valea Călugărească-Ph; crămpoşíe mică (NI, 6): Ag.

CRÎMPÚŞĂ s.f., adj. (de la *crîmpoş) = crîmpoşiu.

1. S.f.: crîmpúşă: Iş.

2. Adj.: poamă crîmpúşă: Iş; poamă clempúşă: Nicolae B şi Viişoara-Bt, Bucium şi Costuleni-Iş; poamă climpúşă: Vict Iş, Tazlău-Nţ.

CRÎNGÁNĂ s.f. (crîng + suf. -ánă) = crăcană (SCRIBAN, D., Ph, Tr.

CRÎNGOÁSĂ s.f. (crîng + suf. -oásă) = crăcană: Ciurea şi şeşti-Iş, Mucet-Db, Odobeşti-Vn.

CRÎNGUROÁSĂ s.f. (crîng + suf. -uroásă) = crăcană (DA in rează cuvîntul sub creangă şi trimite la H/II, 243, unde este, fapt, crănguroásă): Bogdana-Tr.

CRÚCE s.f., adj. (spec. cruce < lat. crux, -cis; cu refe la forma strugurelui; v. şi cruce, în compusul unor nume de p (Varietate de struguri aripaţi) cu ciorchinele bătut sub form cruce, cu boabele dese, dulci, de culoare albă, mai rar, neagr

1. S.f.: crúce (H/XIII, 5o2r; NI, 68; BD, 182; SVR, 42): Bt, Iş, Vn, Vs.

. Urmat de determinări: crúce albă: Flămînzi-Bt; crúce
: Deleni-Iş; crúce neagră: Cotnari-Iş; crúce sfîntă: Poiana
Cepleniţa-Iş.

. Derivate: crucişoáră (v. şi crucişor „nume de
ia officinalis -): Ciurea, Popeşti şi Ruginoasa
Ţibana-Iş, Unţeni-Bt.

Adj.: strugure crúce: Munt.; strugure de crúce: Podu Ilo
Tîrgu Frumos-Iş; poamă crúce (H/XIII, 228^{r}; DV, 1o; DS, 45):
poamă de crúce: Hîrlău, Rediu şi Sireţel-Iş; poamă în crúce
1o5^{r}; DA): Mold., Merei-Bz; poamă în cruci: Iş; struguri
H/XIII, 9^{r}): Munt., Vn.

Forme în care determinatul logic devine determinant grama-
crúce de poamă: Cotnari-Iş; crúce de strugure: Tîrgu Frumos
neşti-Vs.

CRUCIŞOÁRĂ s.f. v. CRUCE.

CRUCÍŢĂ s.f. v. CRUCE.

CRUCIULÍŢĂ s.f., adj. (spec. cruciuliţă „nume de plantă" -
o cruciifolius - ; v. şi cruce + suf. -ulíţă) (Varietate de
ri) cu ciorchinele mare, lung, subţire şi tare, cu boabele
i dulci, de culoare albă sau neagră (cf. şi DA).

1. S.f.: cruciulíţă (H/II, 58^{r}, 98^{v}, 125^{r}, 141^{v}, 165^{r}, 193^{r},
H/VII, 313^{v}; H/XII, 132^{r}, 216^{r}; D/4545, 51^{r}, 2o8^{r}, 213^{r},
24o^{v}, 248^{v}, 267^{r}; DANÉ, T_2, 24; NI, 68; DA; GLB, 14o; BD,
SVR, 42; NALR. Munt.Dobr., 831): Mold., Munt., Olt.

1.1. Urmat de determinări: cruciulíţă albă: Olt., Deleni şi
neni-Iş; cruciulíţă neagră: Dj, Cotnari-Iş.

2. Adj.: strugure cruciulíţă: Dj, Ol; poamă cruciulíţă: Mold.

CRUDÁCĂ s.f. (spec. crudacă) Varietate de strugu boabele
rare, de culoare verzuie (D/4547, 25^{r}): Dj.

CSABÁ adj., s.f. v. CIABĂ.

CSÁBĂ adj., s.f. v. CIABĂ.

CUCONÍŢĂ s.f., adj. v. COCONIŢĂ.

CUCUIEŢÍCĂ s.f. (cucui + suf. -eţică) Varietate de strugu cu boabele mărunte, alungite, dese, de culoare albă (D/4553, 4 Tl, Murfatlar-Ct.

CUDÁR s.m. v. CUDERC.

CUDÁRCĂ s.f. v. CADARCĂ.

CÚDEDLI s.m. v. GUTEDEL.

CUDÉR s.m., adj. v. CUDERC.

CUDÉRC, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. coudero „numele unui hibrid franco-american", în VVA, VII, 158; AP, 15; FME, III, 6 LTR, 9, 57 < Coudere „numele unui hibridator francez") (Varie de struguri hibrizi) cu boabele roşiatice, albe sau negre, ov cu pieliţa tare.

1. S.m. şi f.: cudérc (GVA, 1926, 5-8, 11): Bh, Bz, Iş, V afdric (NALR. Mold.Bucov., 632): Sucevemi-Gl; cédric (NALR. Mo Bucov., 636): Cuca-Gl; cudér: Ct, Iş; cudér: Ct; cudír: Iş, Di Bh; cudírc: Iş; cúdrec (NALR. Munt.Dobr., 881): Tl; cúdric (NA Mold.Bucov., 637, 669; NALR. Munt.Dobr.) şi cudríc: Dobr., Gl, Vs; gudérc: Trugeşti-Bt; cudércă (HD, 182; NALR. Mold.Bucov): budércă (NALR. Mold.Bucov., 648): Ghidigeni-Gl, Flămînzi şi Pr jeni-Bt; codércă (NALR. Mold.Bucov.): Bt, Iş, Vs; codírcă (NAL Mold.Bucov., 654): Gl, Şuletea-Vs; cudérgă: Bt, Iş; cudíră: Iş; cúdiră (NALR. Mold.Bucov., 649): Matca-Gl; cudírcă (NALR. Mold. Bucov.): Bt, Iş, Cîrja-Vs; cúdrică şi cudrícă (NALR. Mold.Buco Gl, Vs, Concegti-Bt; gudércă: Iş; gutércă: Vlăsineşti-Bt,Lunga

1.1. Urmat de determinări: cudérc alb: Iş, Vs; cudérc roş cúdric alb: Gl; cudércă albă (NALR. Mold.Bucov.): Bt, Iş; cudé

(NALR. Mold.Bucov.): Iş, Vs.

1.2. Derivate: cudercúţ: Focuri-Iş; cudercúţă: Bt, Iş.

2. Adj.: strugure cudérc: Bz, Tl; strugure cudér: Ct; poamă ercă: Mold.; poamă codércă: Iş, Vs; poamă cudrícă (LEXIC REG., 93): Gl.

CUDERCÚŢ, -Ă s.m. şi f. v. CUDERC.

CUDÉRGĂ s.f. v. CUDERC.

CUDÍR, -Ă s.m. şi f. v. CUDERC.

CUDÍRC, -Ă s.m. şi f. v. CUDERC.

CÚDREC s.m. v. CUDERC.

CUDRÍC, -Ă s.m. şi f., adj. v. CUDERC.

CUINÁG s.m. v. CIOINAC.

CÚNDIRĂ s.f. v. CONDER.

CURCUDÍCĂ adj. (spec. curcudea, corcodea = corcoduşă; cu mbarea suf.) = curcuduşă. Poamă curcudícă: Andrieşeni, Hîrlău Oţeleni-Iş, Durneşti-Bt.

CURCUDÚŞĂ adj. (spec. curcuduşă, corcoduşă) Care are boabele unte, rotunde, de culoare galbenă-verzuie. Poamă curcudúşă: rea, Dumeşti şi Strunga-Iş, Poeneşti-Vs.

CÚTEGLU s.m. v. GUTEDEL.

CÚTEL s.m. v. GUTEDEL.

CUVINEÁNĂ s.f. (din Cuvin, sat, com. Ghioroc-Ar + suf. ă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Cuvin") Varietate de uguri cu boabele mari, rare, de culoare gălbuie: Ar.

CUVINEANŢĂ s.f. (din Cuvin, sat, com. Ghioroc-Ar + suf. ţă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Cuvin" = cuvineană LR. Ban., 14): Sasca Montană-CS.

D

DÁCICĂ s.f. (de la Dacia; „struguri culti vaţi în Dacia") Varietate de struguri ramificaţi, cu boabele mărunte, dese, d culoare neagră: Băiceni-Cucuteni şi Cotnari-Iş, Piscu-Gl.

DADIÉR s.m. (din fr. dattier „varietate de struguri", în TV, 37; Amp., II, 33) Varietate de struguri cu boabele mari, a gite, cu miezul cărnos, suculent, nearomat, de culoare verde-gălbuie (NALR. Munt.Dobr., 725): Bz, Ph, Vn; datiér: Bz, Ph.

DALAVÁLE s.f. v. DELAVAR.

DALAVÁRE s.f. v. DELAVAR.

DALIVÁRĂ s.f. v. DELAVAR.

DAMASCHÍN s.m.(de la Damaschin ; „struguri din sau cultivaţi în via lui Damaschin") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă-gălbuie (L.şt.ICHV, VII, 648): Ab, Băiceni-Cucuteni-Iş.

1. Urmat de determinări: damaschin galben (L.şt.ICHV, VII, 648): Aiud-Ab.

DANEŞÁN, -Ă, -CĂ adj., s.m. şi f. (din Daneş, sat, Mş + suf. -án; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Daneş") (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, dese, de culoare gălbuie.

1. Adj.: strugure daneşán: Mş; strugure dănăşán: Mş, Tîrnave şi Şeica Mare-Sb.

2. S.m. şi f.: daneşán: Mş, Vl; dăneşán: Mş; daneşánă (Amp., II, 627): Ab, Mş, Sb; dănăşánă (CA, 332; SVR, 43): Ab, Mş, Sb; dănăşeánă (BD, 182): Cj, Mş, Sb, Mădulari-Vl; dăneşánă (CVV, 84; NALR. Transilv., 359): Mş, Sb; daneşáncă: Mş; dănăşáncă: Mş, Sb,

dăneşáncă: Mş.

DATIÉR s.m. v. DADIER.

DANAŞÁN, -Ă, -CĂ adj., s.f. v. DANEŞAN.

DANAŞEÁNĂ s.f. v. DANEŞAN.

DANEŞÁN, -Ă, -CĂ adj., s.m. şi f. v. DANEŞAN.

DEALVÁRĂ s.f. v. DELAVAR.

DEAVÁRĂ s.f. v. DELAVAR.

DEILAVÁRĂ s.f. v. DELAVAR.

DEILIVÁRĂ s.f. v. DELAVAR.

DELAIVÁLE s.m. v. DELAVAR.

DELAVÁ s.f. v. DELAVAR.

DELAVÁLE s.f. v. DELAVAR.

DELAVÁR, -Ă, delavari s.m. şi f., adj. (din fr. delaware mele unui hibrid american", în VVA, VI, 186; AP, 15; FME, III, < Delaware, localitate americană unde a fost creată varietatea pectivă; cf. The Encyclopaedia Britannica, Fourteenth edition, 7, don-New York, 1929, 151) (Varietate de struguri hibrizi) cu bele mărunte, de culoare albă sau roş.

1. S.m. şi f.: delavár (NALR. Mold.Bucov.): Mold., Munt., Olt.; itvár (NALR. Criş., 216): Bîrsa-SM; delevár (NALR. Criş.; NALR. nsilv., 265): Criş., Mold., Mş, Sb; délevar (NALR. Criş.): Criş., delevór (NALR. Criş., 162, 164): Bh; delivár (NALR. Criş., 106, NALR. Mold.Bucov.; NALR. Transilv., 259): Mold., Ar, Sj; ivárt (NALR. Mold.Bucov., 537): Iş, Milcanca-Bt; delivárt: Vs; ivár: Iş, Prăjeni-Bt; delovér (NALR. Criş., 172): Sj; délovar NALR. Criş., 195): SM; delvár: Mold., Munt.; dilavár: Mold.; vál: Iş; deluvár: Tm; dolovár: SM; dolovér: SM; televár (NALR. ., 99): Ar; delavárĂ (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Criş., 131;

NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 799): Mold., Ag, Bh, Br, Tr; dalavále (NALR. Ban., 53): Ban.; delaváre: Ban.; delivár (LEXIC REG., I, 35): Olt.; dealváră: Vs; deaváră (LEXIC REG., 35): Olt.; deilaváră (NALR. Mold.Bucov., 661): Vn; deiliváră; delavá: Iş; delaivále: Ag; delavále: Bucovăţ-Tm, Ag; delaváre (RVP, 1913, 3, 45; BD, 182): Bc, Cj, Sb; delavária (NALR. Mun Dobr., 778): Tr; delavárie (LEXIC REG., I, 35): Olt.; delevár (NALR. Ban., 51; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Tm; deleváră (NAL Criş., 156): Bh; deliváră (NALR. Ban., 77; NALR. Mold.Bucov.) Mold., CS; delivárcă (BD, 182): Iş; delivárdă: Bt, Iş; delvár Mold., Tm; dilaváră: Mold.; liváră (NALR. Transilv., 334): Mş delavári (LC, 161; BD, 182): Mold., Munt., Olt.; délavari (NA Criş., 151, 154): Bh, Sj; delevári (NALR. Criş., 193): Mold., délovari (NALR. Criş., 155): SM; deluvári (NALR. Ban., 54): T delvári: Mold.; dolovári (NALR. Criş., 219): SM; dolovári (NA Criş., 218): SM.

1.1. Urmat de determinări: delavár alb: Mold.; delavár a Vs; delavár roş: Bh, Iş, SM; delavár roz (NALR. Munt.Dobr., 7 Tr, Bc, Iş; delevár alb (NALR. Ban., 37): Criş., Iş, Tm; dele roşu (NALR. Ban., 37): Tm; delivár alb: Iş; delivár negru: Iş delivár roz : Nţ, Vs; delivár roză (NALR. Mold.Bucov., 561): delivór alb: Iş; delovár alb (NALR. Ban., 8o): Tm; delovár ne (NALR. Ban., 8o): Tm; delovár roşu (NALR. Ban., 8o): Tm; delv alb: Mold.; delvár roz: Mold., Ab, Ar; dîlvál alb: Copleniţa- delavá roz (NALR. Mold.Bucov., 548): Iş; delaváră albă: Mold. delaváră roză (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; deleváră albă: Mold deliváră albă: Vs; deliváre albă (NALR. Criş., 1o1): Ar; deli roşie (NALR. Criş., 1o1): Ar; delváră albă: Mold.; delváră ro Mold.; delváră roză: Mold.; dilaváră roză: Mold.

2. Adj.: strugure delavár: Bh, Tm; strugure delivár: Br;

...re delvér: Br; struguri delvéri: Transilv., Ag; poamă delavără: ...; poamă delvér: Bt, Is; poamă delvără: Mold.

DELAVÁRE s.f. v. DELAVAR.

DELAVÁRIA s.f. v. DELAVAR.

DELAVÁRIE s.f. v. DELAVAR.

DELEVÁR, -Ă s.m. şi f. v. DELAVAR.

DELEVÓR, -Ă s.m. şi f. v. DELAVAR.

DELIVÁR, -Ă s.m. şi f., adj. v. DELAVAR.

DELIVÁRCĂ s.f. v. DELAVAR.

DELIVÁRD s.m. şi f. v. DELAVAR.

DELIVÁRT s.m. v. DELAVAR.

DELIVÓR s.m. v. DELAVAR.

DELOVÁR s.m. v. DELAVAR;

DELUVÁR s.m. v. DELAVAR.

DELVÁR, -Ă s.m. şi f., adj. v. DELAVAR.

DEMIÁT s.m. v. DIMIAT.

DEMINÍC s.m. v. DIMINIC.

DES, DEÁSĂ, deşi adj., s.f. (spec. deş < lat. densus) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, bătute pe ciorchine, de culoare albă sau neagră; p.ext., nume dat tuturor strugurilor cu boabele dese.

1. Adj.: strugure deş: Munt., Transilv. şi, izolat, în toată ara; poamă deásă: Is, Vs; struguri deşi (H/I, 55[r]): Munt., Transilv.

2. S.f.: deáşă: Mold., Drăgăneşti-Olt-Ol, Topoloveni-Ag.

DEŞIRAT, -Ă adj., s.f. (spec. deşirat) (Varietate de struguri) u ciorchinele lung, cu boabele mărunte, rare, alungite, de culoare

albă-gălbuie. Strugure deşirát: Măxineni-Br, Valea Călugărească, Vernești-Bz; deşirátă (H/XI, 400^{V}; BD, 182): Ph, Ruşeţu-Br.

DIAMÁNT s.m. v. DIMIAT.

DILAVÁR, -Ă s.m. şi f. v. DELAVAR.

DIMÉNCĂ s.f. (din scr. dimenka „varietate de struguri", în RJA, II, 399; дименка, în RSA, IV, 313) Varietate de struguri cu boabele dese, de culoare albă: CS.

DIMIÁNT s.m. v. DIMIAT.

DIMIÁT s.m. [pron.: -miát] (din bg. димян „varietate de struguri albi", în RBKE, I, 248; v. şi BTR, 127; NR, 27; KŢ, 13; димям, дамям, în BER, I, 392) Varietate de struguri cilindro-conici, cu boabele mari, rotunde, cu pieliţa groasă, de culoare albă sau verde-gălbuie (ER, III, 407; SVR, 44): Dobr., Cîrlogani-Ol; demiát [pron.: -miát] : Sadova-Dj, Murfatlar-Ct; dimiánt [pron.: -miánt] (TS, 16): Lipniţa-Ct; diamánt [pron.: di-a-] (AV; prin etimologie populară): Dj.

DIMILÍC s.m. v. DIMINIC.

DIMINÍC, diminici s.m. (din scr. dimnik „varietate de struguri", în RJA, II, 401; димнйк, în RSA, IV, 316) Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare neagră-vineţie (H/280^{V}; BD, 182): S-V Ban., Alimanu şi Rasova-Ct; deminíc (D/4553, 435^{V}): Ct; dimilíc (D/4553, 377^{r}): Ct; diminíci (D/4553, 447^{r}): Ct.

1. Derivate: diminichíu (D/4553, 425^{r}; DAMÉ, T_2, 26; NI, 68): Ban., Ct.

1.1. Urmate de determinări: diminichíu alb (NI, 6): Ban., Ct; diminichíu negru (NI, 6): Ban.

DIMINICHÍU s.m. v. DIMINIC.

DÍNCĂ s.f. (din scr. dînka, dînka „varietate de struguri",

, II, 4o4, 4o5; *дînька*, în VUK$_1$, 12o; VUK$_2$, 125; dînjka, în , I, 212; *дînka*, *дínka*, în BSA, IV, 324; dînka, dînjka, în K, I, 4o6) Varietate de struguri cu boabele rotunde sau puţin găreţe, de mărime mijlocie, rare, de culoare roşie sau albă-ie (H/XVIII, 267^r, 276^v, 291^v; D/4554, 295^r, 361^v; VV, 54; BN, ; BD, 182; NALR. Ban., 11, 23, 77): Ban., Bh, Sj, SM.

1. Urmat de determinări: dîncă albă (H/XVIII, 4o^r; BD, 182): ., Criş.; dîncă altoită (NALR. Ban., 13): Ban.; dîncă roşie XVIII, 4o^r; BD, 182): Ban., Criş.

DIURÍF s.m. v. DURIF.

DÎLVÁL s.m. v. DELAVAR.

DÎMBOVIŢÁNĂ s. f. (din Dîmboviţa + suf. -ánă; „struguri şi din sau cultivaţi în Dîmboviţa") Varietate de struguri cu bele mărunte, dese, de culoare albă-gălbuie: Db.

DOBROGEÁN,-Ă, -CĂ adj., s.m. şi f. (din Dobrogea + suf. -án; ruguri aduşi din sau cultivaţi în Dobrogea") (Varietate de stru-i) cu boabele mari, bătute, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: strugure dobrogeán: Dobr.; poamă dobrogeánă: Bt; nă dobrogeáncă: Bt, Iş.

2. S.m. şi f.: dobrogeán: Dobr.; dobrogeánă: Dobr., Bt, Bel-ti-Iş; dobrogeáncă (NALR. Munt.Dobr., 87o): Dobr., Bt, Cl, Iş.

2.1. Urmat de determinări: dobrogeánă albă: Dobr.; dobrogeáncă i (NALR. Munt.Dobr., 828): Dobr., Cl; dobrogeáncă neagră: Cl.

DOLJÁNCĂ s.f. (din Dolj + suf. -áncă; „struguri aduşi din cultivaţi în Dolj") Varietate de struguri cu boabele mari, ase, rare, de culoare albă-verzuie: Dj.

DOLOVAR s.m. v. DELAVAR.

DOLOVÉR s.m. v. DELAVAR.

DOMNÉSC, -EASCĂ adj., s.f. (spec. măr domnesc, pară domnească;

v. şi spec. domnesc „care aparţine domnului") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, de culoare albă-verzuie.

1. Adj.: strugure domnésc: Cotnari-Iş, Odobeşti-Vn; poamă domnească: Cotnari, Deleni şi Probota-Iş, Flămînzi-Bt.

1.1. Urmat de determinări: poamă domnească albă: Cotnari-Iş.

2. S.f.: domnéască: Comarna, Costuleni şi Cotnari-Iş, Huşi-Vs.

DOMNĂREÁNCĂ s.f. v. DUNĂREANĂ.

DRĂGHÍNĂ s.f. (spec. drăghină „nume de plantă" - Berberis vulgaris - ; cf. şi drăgină „drăghină"; v. şi draghină „loitră", cu referire la forma strugurelui) Varietate de struguri cu boabele lunguieţe, rare, de culoare gălbuie, albă-cenuşie sau roz (DAME, T_2, 26; FME, II, 345; BD, 182): Ph, Ciurbeşti-Miroslava-Iş.

DRĂGĂÍCĂ s.f. (spec. drăgaică „nume de plantă" - Galium molugo -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, apoase, de culoare gălbuie: Ph.

DRĂGĂNÍCĂ adj. (spec. cireaşă drăgănică) Care are boabele mici, mărunte, acre, de culoare roz. Poamă drăgănícă: Cotnari şi Zmeu-Lungani-Iş.

DRĂGĂŞÁN, -Ă, -CĂ adj., s.f. (de la Drăgăşani; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Drăgăşani") (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, bătute, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: strugure drăgăşán: Vl; poamă drăgăşáncă: Odobeşti-Vn.

2. S.f.: drăgăşánă: Tr, Vl; drăgăşáncă (NALR. Olt., IV, 265): Ol, Vl, Huşi-Vs.

DRĂGĂŞĂNEÁNCĂ s.f. (din Drăgăşani + suf. -eáncă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Drăgăşani") = drăgăşană (CA, 296): Vl.

DRĂGUIÁSCĂ s.f. (cf. drăgaică, drăgun „nume de plantă") = drăgaică (BV, 35): Ph.

DRĂGUȚĂ adj. (spec. drăguță) Care are boabele mărunte, culoare albă. Poamă drăgúță (H/XIV, 358^{v}; D/4553, 41^{r}): Ciure Victoria-Iș.

DRUGHÍȚĂ s.f. (drugă „cocean" + suf. -íță) Varietate de struri cu boabele lungi, mari, tari, rare, de culoare neagră: Dj, Gj.

1. Urmat de determinări: drughíță neagră (NALR. Olt., IV, 2): Gj.

DULÁPĂ adj. (f. spec. dulap < tc. dolap) Care are boabele mari, re, puțin alungite, de culoare cenușie. Poamă dulápă: Mădîrjac Popești-Iș.

DÚLCE adj., s.m. (spec. dulce < lat. dulcis) (Nume dat, în neral, tuturor strugurilor) care au gust dulce.

1. Adj.: strugure dúlce: Munt., Olt. și, izolat, în toată ra; poamă dúlce: Mold.; strugure de poamă dulce (H/XV, 11o^{v}): , Vs.

2. S.m. în compuse: dulce-mieros = varietate de struguri cu abele rotunde, foarte dulci, de culoare albă; honigler (CNS, 37o; R, 45): Transilv.

DUNĂREÁN, -Ă, -CĂ adj., s.f. (din Dunărea + suf. -án; „struri aduși de la sau cultivați la Dunăre") (Varietate de struguri) boabele mari, rare, de culoare albă.

1. Adj.: strugure dunăreán: Br, Gl; poamă dunăreancă (H/VI, r; H/VIII$_2$, 15^{r}; BD, 182): Iș.

2. S.f.: dunăreánă (D/4552, 365^{v}): Br, Bt, Iș; dunăreáncă /VIII$_1$, 5^{v}; H/VIII$_2$, 11^{v}, 15^{v}, 117^{r}; D/4552, 151^{r}, 391^{r}): Gl, Iș; năreáncă: Gorban-Iș; dunoreáncă (D/4552, 442^{v}): Iș.

DUNOREÁNCĂ s.f. v. DUNĂREAN.

DURÍ s.m. v. DURIF.

DURÍF, -Ă s.m. şi f. (din fr. durif „varietate de struguri", în BS, 86; Amp., VI, 245; < Durif, numele unui medic francez care contribuit la înmulţirea soiului respectiv) Varietate de strugur boabele turtite, de culoare neagră: Ba, Mşi-Vs; diurif [pron. diu-] Greaca-Gr; durí: Mşi-Vs.

E

ELIGOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ELIGOTÉI s.m. v. ALIGOTE.

ÉLINDOR s.m. v. RAIONDOR.

ELVÍRĂ s.f. (din fr. elvira „numele unui hibrid american", în VVA, V, 191; NV, 23; BVV, 48; < Elvira) Varietate de struguri hibrizi, cu boabele dese, rotunde, de culoare albă-gălbuie (NALR. Criş.): Bh, Sj; élviro (NALR. Criş., 191): SM.

ÉLVIRO s.f. v. ELVIRĂ.

EMILIÁN, -Ă s.m. şi f. v. EMILION.

EMILIÓN, -Ă s.m. şi f. (din fr. [Saint] Emilion „varietate de struguri", în BT, 426; Amp., III, 489; SVR, 121) Varietate de struguri rămuroşi, cu boabele sferice, de culoare albă-verzuie: Bz, Ph; emilián: Bucov-Ph; emiliáná: Tohani-Ph.

ENGLICEÁNCĂ s.f. v. INGLICEANCĂ.

ÉRBEBOT s.m. v. ERBEMONT.

ERBEMÓN s.m. v. ERBEMONT.

ÉRBEMONT, -Ă s.m. şi f. (din fr. herbemont „numele unui hibrid american", în VIN, 128; GH, 9) Varietate de struguri hibrizi, cu boabele rare, de culoare roşie.

1. S.m. şi f.: érbemont (M, 4o4): Ban.; érbebot (M, 4o4): Ban.; erbemón (NALR. Ban., 13): CS; érdimon (NALR. Ban., 54): Tm.; hérbemon: Ban.; hirdimón (NALR. Ban., 18): CS; obrimónt (NALR. Ban., 8): CS; orbimónt: CS; érbemontă: Ban.; herbemână (NALR. Ban., 99): Ar; herbemónă (NALR. Ban., 67): Ar; herbermónă: Ar.

ÉRDES s.m. v. ERDEI.

ÉRDEI s.m. (din magh. erdély „varietate de struguri", în CNS, 79; v. şi KRAUSS, 61o) = ardelească (CNS, 79; SVR, 47; NALR. Criş., 173): Hu, BH, Mş, Huedin-Cj; érde (KRAUSS, 61o): BH; érdeli: Bh, Mş.

ÉRDELI s.m. v. ERDEI.

ÉRDIMON s.m. v. ERBEMONT.

ÉSÁRJO s.m. v. EZERIO.

ÉSERJO s.m. v. EZERIO.

EVANGHÉLICĂ adj. (f. spec. evenghelic) = cruce. Poamă evanghelică: Băiceni-Cucuteni, Cotnari şi Poiana Mărului-Cepleniţa-Iş.

ÉZERIO s.m. (din magh. ezerjó „varietate de struguri", în MNES, II, 5o4; v. şi KRAUSS, 61o; SVR, 47; „de o mie de ori bună": AP, 19) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, dulci, de culoare albă: SM; árjo: BN; árjo: BH; éserjo (KRAUSS, 61o): BN; ésárjo (KRAUSS, 61o): BN; ézero: SM.

ÉZERO s.m. v. EZERIO.

F

FÁTĂ s.f., adj. v. FETESC.

FĂÍNĂ s.f., adj. (spec. făină < lat. farina; cu referire la forma strugurelui) (Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă-gălbuie. Făínă (GLB, 14o; BD, 182): Corcova-Mh;

poamă fáină: Dobrovăţ-Iş, Mileanca-Bţ.

FÁRCĂIE s.f. (cf. fîrtai) Varietate de struguri cu [illegible] mărunte, rare, de culoare cenuşie (D/4554, 89^{v}): Ab.

FERDINÁND, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. ferdinand [illegible] „numele unui hibrid franco-american", în AP, 25; CH, 23; [illegible] nand de Lesseps) (Varietate de struguri) cu boabele de măr[illegible] locie, de culoare neagră-albăstruie, cu gust de fragi. [illegible]

1. S.m. şi f.: ferdinánd: Munt., centrul Transilv.; [illegible] ferdinánt: Huşi-Vs, Păltiniş-Bt; ferdinándă: Cotnari-Iş.

2. Adj.: poamă ferdinánd: Lespezi-Iş; poamă ferdinánd [illegible] ţa-Iş; poama lui Ferdinánd: Mogoşeşti-Iş.

FERDINÁNT s.m. v. FERDINAND.

FETÉSC, -EÁSCĂ, feteşti s.m. şi f., adj. (de la Feteşti, com. Scobinţi-Iş, situat sub Dealul lui Vodă, între Cotnari, Hîrlău, cu podgorii întinse, menţionate încă din sec. al XV[illegible] v. CP, 4; CC, 59, 67, 103, 242, 244; < n. pers. Fătu, Fetea, DOR, 146, 272. Dicţionarele limbii române consideră greşit că derivat din fată + suf. -ésc. Ideea aceasta a fost întărită [illegible] unele forme apărute relativ recent, de tipul: fată, fetică, [illegible] etc., în care se recunoaşte că denumirea soiului de struguri formată de la apelativ şi nu de la numele topic. De asemenea, traducerile germană şi maghiară, Mädchentraube, Leányka sau [illegible] szőlő „fetească", reflectă părerea susmenţionată că denumirea acestei varietăţi de struguri ar avea la bază substantivul fe[illegible] (Varietate de struguri) cu boabele bătute, mărunte, apoase, de culoare albă, albă-verzuie sau neagră.

1. S.m. şi f.: fetesc: Mş, Sb, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; fet[illegible] (H/VIII$_1$, 108^{v}, 165^{v}; H/VIII$_2$, 89^{v}; DAMÉ, T$_2$, 28; NL; VIN, 1[illegible] TDRG; DA; SFl., 340; FME, IV, 685; LTR, 7, 555; BD, 182; GO, 100; MDE, 362; DEX; NALR. Olt., IV, 262; SVR, 49; NALR. Ban.[illegible]

...; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv.; ...olat, în toată ţara; foteáscă (NALR. Munt.Dobr., 789): Răscăeţi-...ina-Db; fetéşti (NALR. Transilv., 336, 343): Mş, Huşi-Vs.

1.1. Urmat de determinări: foteáscă albă (EM; NI, 69; VIN, ...; FME, II, 541; FMZ, IV, 687; DER, II, 372; LTR, 7, 555; MDE, ...2; DEX; SVR, 49; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. ...ansilv., 345, 378): Dobr., Mold., Munt., Transilv. şi, izolat, ...toată ţara; foteáscă de Ardeal (CA, 405): Transilv.; foteáscă ...Cotnari (TIP, 94): Bt, Iş; foteáscă de Daneş (CNS, 307): ...ansilv.; foteáscă de Moldova (ÎV, 179): Mold., Bz, Tl; foteáscă ...neagră (P, 5; NI, 6; VIN, 134; FME, II, 542; LTR, 7, 555; DER, II, ...372; BD, 182; MDE, 362; DEX; SVR, 49; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt. ...Dobr.): Dobr., Mold., Munt., Transilv.; foteáscă neagră de Cîrjoaia (TIP, 36): Cotnari-Iş.

1.2. În compuse: foteáscă-ardeleană = varietate de struguri cu boabele mari, apoase, de culoare albă: Petrisad-Ab; foteáscă-ardeleancă = foteáscă ardeleană: Petrisad-Ab, Tîrnava-Sb; foteáscă-busuioacă = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă, cu miros de busuioc: Belceşti şi Focuri-Iş, Isaccea-Tl, Nicoreşti-Gl; foteáscă-frîncuşă = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, apoase, de culoare albă-gălbuie: Comarna şi Cotnari-Iş, Drăgăşani-Vl, Pietroasele-Bz, Şegarcea-Dj; foteáscă-grasă = varietate de struguri cu boabele rotunde, de mărime mijlocie, de culoare albă: Cotnari şi Deleni-Iş; foteáscă-mustoasă = varietate de struguri cu boabele mărunte, apoase, de culoare albă: Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; foteáscă-napoleón = varietate de struguri cu boabele mărunte, ovale, tari, de culoare albă-gălbuie: Bc; foteáscă-regală = varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, dese, de culoare albă-gălbuie (EM; BV, 44; BD, 182; SVR, 49; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv.):Munt., Transilv. şi, izolat, în Dobr. şi Mold.; foteáscă-românească = varietate de struguri cu

boabele mari, dese, de culoare albă sau neagră (NALR. Mold. Bucov. Ab, Ph, Vn, Butea-Iş, Străoane-Gl; *feteáscă-tîrţîră* = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare neagră: Cotnari-Iş, Hu...

1.2.1. Urmat de determinări în compuse: *feteáscă albă-ardelenă*: Petrisad-Ab; *feteáscă albă-busuioacă*: Cepleniţa-Iş.

1.2.2. În compuse urmate de determinări: *feteáscă-ardelenească albă*: Ighiu şi Şona-Ab; *feteáscă-frîncuşă albă*: Huşi-Vs; *feteáscă grasă albă*: Cotnari-Iş; *feteáscă-tîrţîră neagră*: Flămînzi-Bt.

2. Adj.: *strugure fetésc*: Ab, Drăgăşani-Vl, Hîrlău-Iş, Ti... Sb; *poamă feteáscă* (H/VIII$_1$, 96^v; VIN, 154; DS, 33; BD, 182): ... Tl; *strugure de poamă feteáscă* (H/VIII$_1$, 70^r): Bt, Iş, Vs; *str... de feteáscă* (H/I, 55^r): Bt, Bz, Ph; *struguri fetéşti* (PS, 73): centrul Transilv., Munt., Iş, Vs şi, izolat, în toată ţara.

2.1. Urmat de determinări: *poamă feteáscă albă*: Iş, Vs; ... *feteáscă neagră* (NI, 55; VIN, 134): Iş, Vs, Odobeşti-Vn.

3. Forme refăcute de la baza derivatului:

3.1. S.f.: *fátă*: Cotnari şi Deleni-Iş, Drăgăşani-Vl, Huşi-Vs, Miniş-Ghioroc-Ar, Niculiţel-Tl.

3.1.1. Urmat de determinări: *fátă albă*: Cotnari-Iş, Miniş-Ghioroc-Ar; *fátă de Drăgăşani*: Drăgăşani-Vl; *fátă neagră*: Huşi-... Miniş-Ghioroc-Ar.

3.1.2. Derivate: *fetícă* (H/VIII$_2$, 108^v): Bt, Iş; *fetişcáră*: Ciurea şi Strunga-Iş, Şendriceni-Bt; *fetişcóară* (GV, 40; LTR, 7, 555; BD, 182; SVR, 49; NALR. Ban., 76; NALR. Transilv., 397): Transilv., Bt, CS, Iş, Vs; *fetíţă* (IM, 369; NALR. Transilv., 265, 275, 320): Transilv., Bt, CS, Iş, Vs.

3.1.2.1. Urmate de determinări: *fetícă albă*: Prăjeni-Bt; *fetíţă aurie*: Todireni-Bt; *fetíţă neagră*: Jidvei-Ab.

3.1.2.2. În compuse: *fetícă-mustoasă* = varietate de strugure cu boabele mărunte, dese, apoase, de culoare albă-gălbuie: Bt, ...

3.2. Adj.: strugure de fată: Corcova-Mh, Glăvile-Vl; strugure : Drăgăşani-Vl: strugurele fétei: Corcova-Mh, Leordeni-Ag, rcea-Dj; poamă de fată: Luncaviţa-Tl, Probota şi Sculeni-Iş; ă fată: Cotnari-Iş, Niculiţel-Tl; poama fétei (H/III, 207^{v}, ^{v}; H/XIV, 348^{v}, 358^{v}, 415^{v}, 463^{r}; H/XVI, 320^{r}; D/4549, 170^{r}; 551, 513^{v}; D/4552, 370^{r}; D/4553, 41^{v}, 75^{v}, 91^{v}; GN, 273; NI, 55; , II, 541; LTR, 7, 555; BD, 182; SVR, 104; NALR. Mold.Bucov., , 633): Gl, Iş, Tl, Vs.

3.2.1. Urmat de determinări: strugurele fétei alb: Bucov-Ph; a fétei albă (H/XIV, 395^{v}; NI, 55): Iş, Tl, Vs, Corni-Bt, beşti-Vn; poama fétei albă de Moldova: Bucium şi Cotnari-Iş; a fétei neagră (VVA, IV, 132; FME, II, 542; SVR, 104): Iş, Vs, poama fétei neagră de Moldova (CA, 356): Huşi-Vs; poama fétei e (H/XIV, 444^{r}): Tl.

3.2.2. Derivate: poamă fetícă (H/VIII$_2$, 97^{r}): Bt, Iş.

FETÍCĂ s.f., adj. v. FETESC.

FETIŞCÁNĂ s.f. v. FETESC.

FETIŞOÁRĂ s.f. v. FETESC.

FETÍŢĂ s.f. v. FETESC.

FIRMÁNT s.m. v. FURMINT.

FIRMÓNT s.m. v. FURMINT.

FÎNEGÚI s.m. (cf. fumega, fumegai, fumegos, fum) Varietate de uguri cu boabele mărunte, rare, de culoare cenuşie sau neagră: u Turcului-Bc.

FLÉNCHE s.f. v. FRÎNC.

FLÉNCHEŞĂ s.f. v. FRÎNC.

FLENCHÍE s.f. v. FRÎNC.

FLENCHÍŞ, -Ă s.m. şi f. v. FRÎNC.

FLÉURĂ s. [pron.: fle-u-] (cf. fleură „gaură, cavita referire la forma strugurelui) Varietate de struguri hibri ciorchinele mare, ramificat, „ca palma de om cu deget mare" şeşti-Bt), cu boabele mărunte, „uneori mari" (Răchiţi-Bt), de culoare neagră sau roşie (NALR. Mold.Bucov.): Bt, Erbice Ghermăneşti-Drînceni-Vn.

1. ...mat de determinări: fléură neagră: Bt.

FLÓNDOR s.m. (din fr. flot d'or „numele unui hibrid franco-american", în VGS, 654) Varietate de struguri hibrizi ramificaţi, cu boabele ovale, de culoare albă-gălbuie: Iş.

FLÓRĂ s.f. (cf. floare, floriu) Varietate de struguri c boabele mărunte, de culoare roşiatică: Coropceni-Ciorteşti Şcheia-Iş.

FOÁIE s.f. [pron.: foa-ie] (spec. foaie „frunză" < lat. pl., devenit singular, al lui folium; v. şi foaie, în compusu unor nume de plantă) În compuse: foáia-dudului = varietate de guri cu boabele alungite, crestate, de culoare albă-verzuie s roşie (NALR. Munt.Dobr., 8o3, 8o6, 826, 84o): Gr, If, Tr; foá teiului = varietate de struguri cu boabele mari, în formă de inimă, de culoare albă-verzuie (NALR. Munt.Dobr., 84o, 849): G

FÓCEA s.f. (din bg. focea „varietate de struguri" proprie Bulgariei, în Amp., IV, 488) Varietate de struguri conici, cu boabele ovale, de culoare neagră-albăstruie (TS, 16; SVR, 5o): Dobr., Greaca-Gr, Odobeşti-Vn.

FOCŞÁNĂ s.f. (de la Focşani; „struguri aduşi de la sau cul la Focşani") = focşănean (BD, 182): Odobeşti şi Panciu-Vn.

FOCŞĂNEÁN, -Ă, -CĂ adj., s.f. (din Focşani + suf. -eán „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Focşani") (Varietate d struguri) cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure focşăneán: Odobeşti-Vn; poamă focşăneá

...mă focşăneáncă: Gl, Vn.

2. S.f.: focşăneánă: Vn; focşeneánă: Vn; focşăneáncă (D/4545, DAMÉ, T_2, 28; DA): Bz, Ph, Vn; focşeneáncă (H/II, 125^r; NI, ...z, Vn.

FOCŞĂNEÁSCĂ s.f. (de la focşăneáscă < Focşani; „struguri aduşi ... sau cultivaţi la Focşani") = focşăneán (NI, 8): Vn, Huşi-Vs, ...Bz.

FOCŞENEÁNĂ s.f. v. FOCŞĂNEAN.

FOCŞENEANCĂ s.f. v. FOCŞĂNEAN.

FORMÉNT s.m. v. FURMINT.

FORMENTÍN s.m. v. FURMINT.

FORMÉT s.m. v. FURMINT.

FORMÍNT, -Ă s.m. şi f. v. FURMINT.

FORMÍT s.m. v. FURMINT.

FORTMÍNT s.m. v. FURMINT.

FOTTÁSCĂ s.f. v. FETESC.

FRAC s.m. v. FRAG.

FRAG, -Ă s.m. şi f., adj. (spec. fragă < lat. fraga şi frag ...agă") (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele de mărime mij...ie, rotunde, cu pieliţa groasă, care se desprinde uşor de pe ...m, de culoare albă-verzuie, verde-gălbuie, rozie sau neagră, cu ...t de fragi; nume dat , în special, în unele regiuni, hibridului ...ucez Ferdinand de Lesseps.

1. S.m. şi f.: frag (NALR. Mold.Bucov.): Mold., Bz, Ph; frac: ...ld.-Bt, Sireţel-Ig; frágă (D/4552, 129^r, 136^v, 151^r, 267^v. VG; ...OLT., 368; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Mold. ...ov.): Bucov., Mold., Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara.

1.1. Urmat de determinări: frag alb (NALR. Mold.Bucov.): Bt,

Iş; frag n[illegible]a: Bt, Bz, Iş; frágă albă (GH, 8; NALR. Mold.Bu[illegible] NALR. Munt.[illegible]obr., 759): Mold., Munt.; frágă galbenă: Bt, Iş, Dolheşti-Sv; frágă neagră (GH, 8; NALR. Olt., IV, 262; NALR. [illegible] Bucov.): Mol[illegible] Olt.; frágă roşie (NALR. Olt., IV, 262): Bt, [illegible] Vl; frágă roz: Bt; frágă verde: Iş, Sv.

1.2. În compuse: frag-busuioc = fragă-busuioacă: Cotnar[illegible] Merei-Bz; frag-nohán = fragă-nohánă (NALR. Mold.Bucov., 536) [illegible] Coropceni-Iş; frágă-busuioacă = varietate de struguri cu boa[illegible] mari, de culoare gălbuie, cu miros de busuioc: Cotnari şi Del[illegible] Iş; frágă-căpşună = varietate de struguri cu boabele mari, de [illegible] loare roşie: Frumuşica şi Truşeşti-Bt, Mogoşeşti-Iş; frágă-no[illegible] varietate de struguri cu boabele mari, de culoare albă-verzuie, gust de fragi: Iş, Huşi-Vs; frágă-plesnitoare = varietate de [illegible] guri cu boabele mari, care plesnesc la ploaie, de culoare verz[illegible] cu gust de fragi: Cepleniţa şi Deleni-Iş; frágă-producătoare [illegible] etate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă sau neagr[illegible] cu miros de fragi (NALR. Olt., IV, 262): Bt, Bz, Vl, Vs; frágă-scuturătoare = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, [illegible] culoare gălbuie, cu miros de fragi: Iş; frágă-timpurie = varie[illegible] de struguri văratici, cu boabele mărunte, de culoare verde-gălb[illegible] cu miros de busuioc: Iş, Sv.

1.3. Derivate: frághie: Mogoşeşti-Iş; frăghíe: Bogdana-Bz, Santa Mare-Bt; frăgúică: Iş; frăgulíe: Dăneşti-Vs; frăgulíţă: Hîrlău şi Plugari-Iş; frăguríe: Lungani şi Moţca-Iş; frăgurí[illegible]: Popeşti şi Tansa-Iş; frăgurúţă (NALR. Criş., 148): Ab, Bh, Iş, [illegible] frăguşoáră: Iş; frăgúţă (NALR. Olt., IV, 262): Olt., Bt, Ph, [illegible]

2. Adj.: strugure frag: Bz, Ph, Ciurea şi Dobrovăţ-Iş; strugure frágă (VG): Vl, Scînteia şi Tomeşti-Iş; poamă frag: Grajduri-Iş; poamă fragă (NI, 56; FLORA, VI, 289; SADOVEANU, O., VIII, 453; GO, 173; NALR. Mold.Bucov.): Mold.; poama frágului: Comarna şi Cotnari-Iş.

2.1. Urmat de determinări: poamă frăgă albă: Mold.; poamă gă neagră (NALR. Mold.Bucov.): Mold.

FRĂGHIE s.f. v. FRAG.

FRÂNC, -Ă s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRANCÉZ, -Ă adj., s.f. (de la francez; „struguri aduşi din cultivaţi în Franţa") (Varietate de struguri) cu boabele mari, e, de culoare albă sau neagră; p. ext., nume dat tuturor varităţilor de struguri de origine franceză.

1. Adj.: strugure francéz: Ar, Iş, Huşi-Vs; poamă francéză: Vs.

2. S.f.: francéză (NALR. Olt., IV; 262; NALR. Criş., 149): Bh, Gj, Miron Costin-Nţ.

2.1. Urmat de determinări: francéză albă: Bt; francéză neagră: Bîrnova-Iş.

FRÂNCHENTAL s.m. (din germ. Frankenthaler „varietate de strui", în Amp., V, 605) = trelingher (B, ed. III, 1912, 599; PME, 595): BN, Pietroasele-Bz, Odobeşti-Vn.

FRÂNCHEŞ s.m. v. FRÎNC.

FRANCHÍŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRANCHÍU, -ÍE s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRANCÓS s.m. v. FRÎNC.

FRANCOÚŞĂ s.f. v. FRÎNC.

FRANCULÍE s.f. v. FRÎNC.

FRANCÚŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRANGHIE s.f., adj. v. FRÎNC.

FRANGHÍŞĂ s.f. v. FRÎNC.

FRANGULÍE s.f. v. **FRÎNC.**

FRANŢÚŞCĂ s.f. v. **FRÎNC.**

FRANŢUZÁSCĂ s.f. v. **FRANŢUZEASCĂ.**

FRANŢUZEÁSCĂ s.f. (de la franţuzească; „struguri sau cultivaţi în Franţa") = francez: Bt, Bz, Iş, Ph; (D/4552, 97[r]): Bt, Iş.

FRĂGHÍE s.f. v. **FRAG.**

FRĂGÚICĂ s.f. v. **FRAG.**

FRĂGULÍE s.f. v. **FRAG.**

FRĂGULÍŢĂ s.f. v. **FRAG.**

FRĂGURÍE s.f. v. **FRAG.**

FRĂGURÍŢĂ s.f. v. **FRAG.**

FRĂGURÚŢĂ s.f. v. **FRAG.**

FRĂGUŞOÁRĂ s.f. v. **FRAG.**

FRĂGÚŢĂ s.f. v. **FRAG.**

FRĂNC, -Ă s.m. şi f., adj. v. **FRÎNC.**

FRĂNCHÍŞ, -Ă s.m. şi f. v. **FRÎNC.**

FRĂNCHÍU, -ÍE adj., s.f. v. **FRÎNC.**

FRĂNCHIÚŞĂ s.f. v. **FRÎNC.**

FRĂNGÓS, -OÁSĂ s.m. şi f. v. **FRÎNC.**

FRĂNCÚŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. **FRÎNC.**

FRĂNGHÍE s.f., adj. v. **FRÎNC.**

FRÉNCHE s.f. v. **FRÎNC.**

FRÉNCHEŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. **FRÎNC.**

FRENCHIÓŞĂ s.f. v. **FRÎNC.**

FRENCHÍŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRENCHÍU, -ÍE s.m. şi f. v. FRÎNC.

FRENCHIÚŞĂ s.f. v. FRÎNC.

FRENCÚŞĂ s.f., adj. v. FRÎNC.

FRENCÚŞCĂ s.f. v. FRÎNC.

FRENG s.m. v. FRÎNC.

FRENGHÉŞĂ s.f. v. FRÎNC.

FRENGHÍE s.f. v. FRÎNC.

FRINCHÍE s.f., adj. v. FRÎNC.

FRINCHÍŞĂ adj. v. FRÎNC.

FRINCHIÚŞĂ s.f. v. FRÎNC.

FRINCÚŞCĂ s.f. v. FRÎNC.

FRINGHÍE s.f. v. FRÎNC.

FRÎNC, -Ă, frînci s.m. şi f., adj. (de la frînc; „struguri şi din sau cultivaţi în Franchia = Franţa"; v. şi GO, 96: ncuşa sau franchia este „un soi de asemenea străin, adus de nci, adică de catolicii din apus, poate de italienii şi geno- ii din Chilia şi din Cetatea Albă, în veacurile XIV-XV"; cf. şi 5: numele de frăncuşă sau frenchiş „vine de la regiunea de unde ost adus şi aminteşte fie de Franţa fie de Franconia germană") rietate de struguri) cu boabele rotunde, bătute, mărunte, pline must, de culoare albă sau neagră; mustoasă.

1. S.m. şi f.: frînc: Iş; frănc: Bc, Iş; franc: Cotnari-Iş, i-Vs, Odobeşti-Vn; freng (D/4552, 49o^{v}): Vs; frîncă: Mold.; ncă: Vs, Comarna şi Deleni-Iş; frăncă: Bc; flénche: Vs; frénche VI, 124^{v}; D/4552, 431^{r}): Vs; frînci: Odobeşti-Vn.

1.1. Derivate:

1.1.1. Cu suf. -eş (-eşă şi, izolat, -éşă): fráncheş: Vs; fréncheş: Vs; fléncheşă (H/XVI, 15o^{v}, 349^{r}): Vs; fréncheşă (H/V 15^{v}, 8o^{r}, 171^{r}, 198^{v}, 214^{v}; H/XV, 9^{v}, 15^{r}, 3o6^{r}, 335^{v}; H/XVI, 6 146^{r}; D/4551, 357^{v}, 534^{v}, 552^{r}; D/4552, 456^{r}, 519^{v}) şi frencheşă (NALR. Mold.-Bucov., 623): Vs; fréngheşă (H/XVI, 3o9^{v}): Iş; frîn cheşă (H/XV, 328^{v}): Vs.

1.1.2. Cu suf. -íe (şi, izolat, -ie): flenchíe şi flénchie (H/XVI, 28o^{r}): Vs; frenchíe şi fránchie (H/XVI, 195^{v}; D/4551, 3 NI, 7; GO, 96; SVR, 5o): Vm, Vs; frănchíe şi fránchie (H/XIII, 268^{v}, 3o8^{v}; D/4551, 461^{r}; NI, 8): S Mold., Bc, Vs, Cotnari-Iş; frenchíe şi frémchie (H/XV, 9^{v}, 6o^{v}; H/XVI, 412^{r}; D/4549, 223^{v}; D/4551, 399^{v}, 411^{r}, 528^{r}; NI, 54): Bc, Gl, Vs, Odobeşti-Vn; frin chíe şi frínchie (H/XV, 263^{v}; D/4551, 333^{v}): Vs; frînchíe şi frî chie (H/III, 385^{r}, 399^{r}; H/VIII$_{2}$, 81^{r}, 114^{v}; H/XIII, 35^{r}, 5o^{v}, 6 134^{r}, 445^{v}; H/XV, 231^{r}, 359^{r}, 39o^{v}, 472^{r}, 514^{r}; H/XVI, 444^{r}; D/4 44^{v}, 1o1^{r}, 244^{v}; D/4551, 323^{v}, 375^{v}; DA; FME, II, 594; LTR, 8, 3 BD, 182): Mold.; franghíe şi frángnie: Vs; frănghíe şi fránghie (H/XIII, 125^{v}): Gl; frenghíe şi frénghie (H/XIII, 5o2^{r}): Gl, Vn; fringhíe şi frînghie (NALR. Mold.Bucov., 611): Iş, Corodeşti-Vs; frînghíe şi frînghie (D/4549, 25^{r}; D/4551, 312^{v}; GLB, 14o): Bc, Epureni-Vs.

1.1.2.1. Urmate de determinări: franchíe albă: Vs; frănchíe albă: Vs; frămchíe neagră: Mold.; frînchíe albă: Mold.; frînchíe neagră: Mold.; franghíe albă (ŞV): Vs; franghíe neagră (ŞV): Vs.

1.1.3. Cu suf. -íş (-íşă) (şi -iş, -işă): flenchíş şi flénch Dumeşti-Vs; franchíş şi fránchiş: Iş; frănchíş şi frănchiş: Iş, frenchíş şi frénchiş (H/VI, 152^{r}): Vs; frînchíş şi frînchiş: Iş, flenchíşă şi flénchişă (H/XVI, 112^{r}): Costeşti şi Băneşti-Vs; franchíşă şi fránchişă (H/XV, 88^{v}; D/4551, 441^{v}): Vs; franghíşă fránghişă (H/XVI, 159^{r}): Vs; frănchíşă şi frănchişă: Bt, Iş;

nchíşă şi frénchişă (H/VI, 93^{r}, 132^{r}; H/XV, 335^{r}; H/XVI, 142^{v}, [illegible], 32o^{r}; D/4551, 49o^{v}, 5oo^{v}; D/4552, 452^{v}, 496^{r}, 5o2^{r}; NI, 54, NALR. Mold.Bucov., 622): Gl, Vs; frînchíşă şi frînchişă (JO, TDRG; P.Suf., 356, 367; DA): Mold.; flenchíşi şi flénchişi (XVI, 247^{r}): Vs; frenchíşi şi frénchişi (D/4552, 515^{r}): Vs.

1.1.4. Cu suf. -íu: franchíu: Gl; frenchíu: Vs; frînchíu: Br, Vs; franchíi (D/4551, 325^{r}, 337^{r}): Bc; frînchíi (D/4549, 152^{v}):

1.1.5. Cu suf. -ós (-oásă): francós: Ar, Bh, Sj, SM, Vs; frăncós: Mold.; frîncós: Mold., Ar; frăncoásă: Mold.; frîncoásă: Mold.

1.1.5.1. Urmat de determinări: francós vînăt (GV, 45): Ar, Bh, Sj, SM, Vs; frîncós negru: Bc, Vs; frîncoásă albă: Vs; frîncoásă neagră: Vs.

1.1.6. Cu suf. -(i)ósă (şi -(i)oşă): francóşă şi frăncoşă: Vs; frenchióşă şi frénchioşă (NALR. Mold.Bucov., 624): Vs; frîncóşă şi frîncoşă: Iş, Vs.

1.1.7. Cu suf. -ulíe: franculíe: Vs; frangulíe (H/IX, 446^{v}, nu 464, cum indică DA): Ag, Iş, Vs; frîngulíe: Vs, Tîrgu-Frumos-Iş.

1.1.8. Cu suf. -(i)úş (-(i)úşă): francúş: Bc; frăncúş (NALR. Mold.Bucov., 587): Bc; frîncúş: Iş; francúşă (IP, 261; H/III, 151^{v}, 324^{v}; H/VI, 74^{r}, 227^{v}; H/VIII$_{1}$, 5^{v}, 2o2^{r}, 2o5^{r}, 232^{v}, 289^{r}, 31o^{r}, 314^{r}; H/VIII$_{2}$, 11^{v}, 52^{r}, 66^{r}, 73^{r}, 89^{v}, 117^{r}, 133^{r}, 152^{r}, 2o4^{v}, 234^{v}, 24o^{r}, 276^{v}; H/XVI, 112^{r}, 232^{v}, 271^{r}, 328^{r}, 349^{r}, 4o5^{r}; D/4545, 226^{r}; D/4549, 273^{v}; D/455o, 251^{v}; D/4551, 4o3^{v}, 477^{r}, 538^{r}; D/4552, 151^{r}, 213^{v}, 281^{v}, 287^{v}, 345^{r}, 365^{v}, 375^{v}, 384^{r}, 391^{r}, 442^{v}, 47o^{v}, 51o^{r}; NI, 54; FME, II, 594; SVR, 51; NALR. Mold.Bucov., 535, 62o, 635): Mold.; frănchiúşă (D/4551, 461^{r}): Vs; frăncúşă (JO, 53, H/III, 47^{v}, 448^{r}; H/VIII$_{1}$, 165^{v}; H/VIII$_{2}$, 31^{r}, 97^{r}, 1o8^{v}, 165^{r}, 199^{v}, 25o^{r}; H/XIII, 5o8^{r}; H/XVI, 1o3^{r}, 216^{v}, 287^{r}; D/4549, 122^{v}, 13o^{r}, 39o^{v}; D/4551, 415^{v}, 496^{r}, 5o5^{v}, 5o9^{v}, 513^{v}, 517^{v}; D/4552, 14^{v},

276^{v},414^{v}; DAMÉ, T_2,29; NI,7; TDRG; P.Suf., 361,367; SCRIBAN,D., IV, 685; SVR, 51; NALR. Mold.Bucov., 533): Mold.; frenchiúşă (H/VI, 273^{v}): Vs; frencúşă (D/4549, 255^{r}; D/4552, 37o^{r}): Gl; frinchiúşă (D/455o, 235^{v}): Bc, Nţ; frîncúşă (H/III, 3o5^{v}; H/VIII$_1$, 1o8^{v}, 141^{r}, 296^{v}; H/XVI, 294^{v}; D/4549, 17o^{r}; D/4551, 65^{v}, 486^{r}; GN, 273; VIR, 128; BARCIANU; DDRF; DA; GLB, 14o; DU; CADE; FME, II, 594; DM; LTR, 8, 32o; BD, 182; GO, 96; MDE, 388; DEX; DPBA; SVR, 51): Mold.; francúşi (H/XVI, 171^{v}; D/455o, 3o3^{v}): Bc, Nţ, Vs; frîntúşti (H/VIII$_1$, 1o8^{v}): Iş, Vs.

1.1.8.1. Urmate de determinări: francúşă albă (H/XVI, 95^{v}): Bt, Iş, Vs; francúşă neagră (H/XVI, 95^{v}): Iş, Vs; frîncúşă albă (VIN, 169): Bt, Iş; frîncúşă neagră: Bt, Vs.

1.1.8.2. În compuse: francúşă-bătută = varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, tari, de culoare albă (D/455o, 145^{v}): Iş; francúşă-tîrţîră = varietate de struguri cu boabele mărunte, zemoase, de culoare neagră (D/455o, 145^{v}): Iş.

1.1.9. Cu suf. -úşcă: frantúşcă (H/VIII$_1$, 42^{r}): Bt, Cepleniţa şi Cotnari-Iş; frencúşcă: Flămînzi-Bt; frîncúşcă: Deleni-Iş; frîngúşcă: Iş.

2. Adj.: strugure franc: Huşi-Vs; strugure frînc: Nicoreşti-Gl; strugure frînc: Probota şi Ruginoasa-Iş; poamă fráncă: Vs; poamă frîncă: Bc; poamă frîncă: Mold.; struguri frînci: Odobeşti-Vn.

2.1. Derivate:

2.1.1. Cu suf. -eş (-eşă): strugure frîncheş (H/VI, 49^{r}): Vs; strugure frîncheş: Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; poamă frîncheşă: Vs; struguri de poamă frîncheşă (H/VI, 187^{v}): Vs.

2.1.1.1. Urmate de determinări: strugure frîncheş galben (H/VI, 49^{r}): Vs; strugure frîncheş verde (H/VI, 49^{r}): Vs.

2.1.2. Cu suf. -ie (şi, izolat, -ie): poamă franchíe (frînchíe) (CA, 274; GO, 99; SVR, 1o4): Mold.; poamă franchíe: Vs; poamă

frînchíe (DS, 46): Vs; poamă frăngíe (BV, 1o): Vs; poamă frinchíe (H/XIII, 289^{v}): Vs, Nicoreşti-Gl; poamă frînchíe (frînchie) (H/III, 65^{r}, 169^{r}; H/XI, 516^{r}; H/XIII, 114^{v}, 4o4^{v}; H/XV, 3^{r}, 423^{v}; DA; BD, 182; MALR. Mold.Bucov., 6oo): Mold.; poamă frînghíe (H/XV, 342^{r}): Vs; struguri franchíe (H/XIII, 284^{v}): Nicoreşti-Gl, Străoane-Vn; struguri de poamă franchíe: Vs; strugure (struguri) de poamă frînchíe (H/I, 168^{r}; H/III, 423^{v}; H/XV, 11o^{v}): Bc, Gl, Vs.

2.1.2.1. Urmate de determinări: poamă franchíe albă: Vs; poamă franchíe neagră: Vs; poamă frînchíe albă (H/III, 139^{r}): Mold.; poamă frînchíe neagră (H/III, 139^{r}): Mold.

2.1.3. Cu suf. -íş (-íşă) (şi, izolat, -íş, -íşă): strugure franchíş: Latina-Br; strugure frînchíş (frínchiş): Iş; poamă franchíşă: Vs; poamă frenchíşă (frénchişă) (H/VI, 23^{r}, 132^{r}; H/XVI, 258^{r}; DA): Vs; poamă frinchíşă: Mold.; struguri cu poama frenchíşă (H/XVI, 32o^{r}): Vs; struguri de poamă frenchíşă: Vs; struguri frenchíşi (H/XV, 496^{v}): Vs.

2.1.4. Cu suf. -íu: strugure franchíu: Bc; strugure frînchíu (H/I, 234^{v}): Br, Gl, Vs; strugur frînchíu (H/XV, 368^{v}, 489^{v}): Gl, Vs; struguri franchíi (H/XV, 214^{r}): Vs; struguri frănchíi (H/XV, 8o^{v}): Vs; struguri frînchíi (H/XIII, 9^{v}; H/XV, 378^{r}): Vn, Vs.

2.1.5. Cu suf. -úş (-úşă): strugure francúş: Huşi-Vs; strugure frăncúş (SCRIBAN, D.): Odobeşti-Vn; strugure frîncúş: Cotnari-Iş, Odobeşti-Vn; poamă francúşă (H/VIII$_1$, 18^{v}, 236^{v}; D/4550, 16o^{v}; D/4551, 24o^{r}, 424^{v}; D/4552, 4o3^{r}): Iş, Vs; poamă frăncúşă (H/VIII$_1$, 96^{v}; H/VIII$_2$, 31^{r}; VIN, 13o; SCRIBAN, D.): Bt, Iş; poamă frencúşă (H/VIII$_1$, 255^{r}): Iş; poamă frîncúşă (BD, 182): Mold.; struguri de poamă frăncúşă (H/I, 55^{r}): Bt.

FRÎNCHEŞ, -Í s.f., adj. v. FRÎNC.

FRÎNCHÍŞ, -Í s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRÎNCHÍU, -ÍE s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRÎNCÓS, -OÁSĂ s.m. şi f. v. FRÎNC.

FRÎNCÓŞĂ s.f. v. FRÎNC.

FRÎNCÚŞ, -Ă, -CĂ s.m. şi f., adj. v. FRÎNC.

FRÎNGHÍE s.f., adj. v. FRÎNC.

FRÎNGULÍE s.f. v. FRÎNC.

FRÎNTÚŞTI s.m. pl. v. FRÎNC.

FRONTINIÁN s.m. (din fr. [muscat de] frontignon „varietate de struguri", în AP, 22) Varietate de struguri cu boabele sferice, de culoare neagră: Ph; fruntinión (NALR. Mold.Bucov., 533): Comarna şi Probota-Iş.

FRUMÓS, -OÁSĂ, frumoşi adj., s.f. (spec. frumos < lat. formosus) (Varietate de struguri) cu boabele mari, de culoare galbenă-verzuie; p. ext., nume dat tuturor varietăţilor de struguri care au boabele mari, de culoare galbenă-verzuie.

1. Adj.: strugure frumós: Şegarcea-Dl; poamă frumoásă: Leorda-Bt, Vînători-Iş; struguri frumóşi (EV, 28): Munt.

2. S.f.: frumoásă: Grumăzeşti-Nţ.

2.1. Urmat de determinări: frumoásă de Ghioroc (CA, 405): Ab, Ar, Tm.

2.2. Derivate: frumuşícă: Schitu Duca-Iş, Tudora-Bt.

FRUMUŞÍCĂ s.f. v. FRUMOS.

FRUNTINIÓN s.m. v. FRONTINIAN.

FRÚNZĂ s.f., adj. (spec. frunză < lat. frondia < frons, -ndis; cu referire la forma strugurelui) (Varietate de struguri) cu ciorchinele alungit, cu boabele mari, ovale, de culoare albă-verzuie sau neagră.

1. S.f. în compuse: frúnză-de-tei (TS, 12; UV, 32; BD, 182;

R, 51): Ban., Bh, SM; frínza-teiului = varietate de struguri cu boabele rotunde, de culoare neagră (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold. Bucov., 621): Dj, Mh, Nţ, Ghermăneşti-Vs.

1.1. Derivate: frunzătúră: Drăguşeni-Şcheia şi Hălceni-Şipote-Iş; frunzulíţă: Cordun-Flămînzi-Bt, Gîrbeşti-Ţibana-Iş.

2. Adj.: poamă frúnză: Şipote-Iş.

FRUNZATÚRA s.f. v. FRUNZA.

FRUNZULÍŢA s.f. v. FRUNZA.

FÚGE s.f. (cf. fugaci, fugătoare „nume de plantă"; comp. şi cu vb. a fugí, datorită faptului că, la coacere, boabele cad uşor de pe ciorchine) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă (H/XIII, 125^{v}, 134^{r}): Gl.

FURIMÍNT s.m. v. FURMINT.

FURMÁNT s.m. v. FURMINT.

FÚRMĂ s.f. (din bg. furma „denumirea bulgară a varietăţii afuz-ali roz", v. Amp., II, 59) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă-rozie (Amp., II, 59; SVR, 52): Dobr., Prundu-Gr.

1. Urmat de determinări: fúrmă alb (TS, 16) şi fúrmă albă: Dobr., Greaca-Gr; fúrmă roşie (TSP, 96): Oltina-Ct.

FURMÉN s.m. v. FURMINT.

FURMÉNT s.m. v. FURMINT.

FURMÍN s.m. v. FURMINT.

FURMÍNG s.m. v. FURMINT.

FURMÍNT, -Ă s.m. şi f., adj. (din magh. furmint „varietate de struguri", în MNKS, II, 950; UML, II, 452; MNTE. Amp., II, 605: furmint < magh. furmint < fr. formint „strugure de paie" < lat. frumentum . MDE şi DEX indică greşit fr. furmint, neglijînd faptul

numai în maghiară cuvîntul este de origine franceză; cf. şi RM, 184; VVV, 131) (Varietate de struguri cilindrici) care are boabele de mărime mijlocie, bătute, de culoare verde-gălbuie.

1. S.m. şi f.: furmínt (FB; FN; EM; VV, 54; NI, 76; GV, 41; FME, II, 627, 764; FME, IV, 687; P, 15; DER, II, 482; LTR, 8, 402; BD, 182; MDE, 394; DEX; SVR, 52; NALR. Criş., 114; NALR. Mold. Bucov.): centrul Transilv., Ar, Bh, CS, Mh, Sj, SM, Tm, Mold., cu excepţia Cotnariului, pentru a se evita confuzia cu varietatea grasă, şi, izolat, în toată ţara; fúrmint: Vs, Bosia-Iş; firmánt: Jucu-Cj; firmónt: Mereni-Tr; forménţ: Sîmbureşti-Ol, Isaccea-Tl; formentín (BV, 18): Ighiel-Ighiu-Ab; formét: Mirosloveşti şi Victoria-Iş; formínt (RM; BD, 182): Huşi-Vs, Halmeu-SM, Glogova-Gj; formít: Valea Mare-Db; fortmínt: Drăguşeni-Bt; furimínt: Gura Bohotin-Gorban-Iş; furmánt: Toaca-BN, Gîrbău-Cj; furmén: Covăsînţ-Ar, Bazna-Sb, Goşoeni-Vl; furménţ (NALR. Mold.Bucov., 660): Ph, Gîrbova-Ab, Boloteşti-Vn; furmín şi fúrmin (NALR. Ban., 39): Tm; furmíng: Călăraşi-Bt; furmínt: Lipova-Bc, Vorona-Bt; furuménţ: Romos-Hd; furmíntă (TC, 24; FME, IV, 687): Ciorteşti şi Răducăneni-Iş, Şiria-Ar; formíntă: Comarna-Iş, Huşi-Vs.

1.1. Urmat de determinări: furmínt de Tohani (ŢV, 228): Tohani-Gura Vadului-Ph; furmínt de Tokai (BT, 409; SVR, 52): Mş, Sb, Jidvei-Ab; furmínt galben: Pojejena-CS; furmínt verde: Seini-Mm.

2. Adj.: strugure furmint: Transilv.; poamă furmíntă: Aroneanu şi Bîrnova-Iş; poamă formíntă: Matca-Gl.

FURMÚNT s.m. v. FURMINT.

FURUMÉNT s.m. v. FURMINT.

FUSALÍN s.m. v. AFUZALI.

FUZ, -Ă s.m. şi f., adj. v. AFUZALI.

FUZALÍ, **-ÍE** s.m. şi f. v. **AFUZALI**.

FUZALÍN, **-Ă** s.m. şi f. v. **AFUZALI**.

G

GABERNÉT s.m. v. **CABERNET**.

GADÁRCĂ s.f. v. **CADARCĂ**.

GADÁRGĂ s.f. v. **CADARCĂ**.

GAIÁDRĂ s.f. v. **GAIARD**.

GAIÁR s.m., adj. v. **GAIARD**.

GAIÁRD, **-Ă** s.m. şi f., adj. (din fr. gaillard „numele unui hibrid franco-american", în VVA, VII, 167; FME, III, 66; LTR, 957; < Gaillard „numele unui hibridator francez") (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele mari, rare, de culoare albă-rozie.

1. S.m. şi f.: gaiárd (NALR. Mold.Bucov.): Mold., Bh, SM; gaiár: Bh, Iş, SM; gaiér: Cetariu-Bh; gaiérd: Bt, Iş; gaidár: Faraoani-Bc; gailárd (NALR. Mold.Bucov., 619, 634): Olteneşti-Vs, Vîrlezi-Gl; găiárd: Mold.; gaiárdă (NALR. Mold.Bucov.): Mold., Bh, SM; gaiádră: Probota-Iş; gaiérdă: Bt, Iş; găiárdă (GLOSAR REG., 35; NALR. Mold.Bucov., 538): Mold.; găilárdă (NALR. Mold.Bucov., 623): Grumezoaia-Vs; caiárdă: Şcheia-Iş; zgaiárdă: Drăgeşti-Todireşti-Vs.

1.1. Urmat de determinări: gaiárd alb (NALR. Mold.Bucov., 599): Bh, Bt, Vs; gaiárd negru: Bt; găiárd rozîi (NALR. Mold.Bucov., 611): Corodeşti-Vs; gaiárdă albă: Iş; gaiárdă rară: Iş.

1.2. Derivate: gaiardúţă: Cotnari şi Hîrlău-Iş.

2. Adj.: strugure gaiár: SM; struguri gaiárzi: Iş, Săuca-SM; poamă găiárd (NALR. Mold.Bucov., 624): Vutcani-Vs; poamă gaiárdă (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; poamă găiárdă (GLOSAR REG., 35; NALR.

Mold.-Bucov., 548): Mold.

GAIARDÚȚĂ s.f. v. GAIARD.

GAIÚER s.m. v. GAIARD.

GAIÉR s.m. v. GAIARD.

GAIÉRD, -Ă s.m. şi f. v. GAIARD.

GAIHĂÚER s.m. v. GAIARD.

GÁLBAN, -Ă adj., s.m. şi f. v. GALBEN.

GÁLBÎN, -Ă adj., s.m. şi f. v. GALBEN.

GÁLBEN, -Ă, galbeni adj., s.m. şi f. (spec. galben < lat. galbinus) (Varietate de struguri) care are boabele rotunde, coaja groasă şi miezul puţin zemos, de culoare albă-gălbuie sau galben-verzuie.

1. Adj.: strugur gálben (H/XV, 489^{v}): Bc, Vs; strugure gálben: -E Munt., Dobr., Iş; strugure gálban: Bt; strugure gálbăn: Iş; strugure gálbim: Vs; strugure gálbîn: Vs; struguri gálbeni (H/VII, 69^{r}; H/XV, 66^{r}, 80^{v}, 263^{v}, 359^{r}; D/4549, 125^{v}): Bz, Gl, Iş, Vs; struguri gálbinzi: Vs; poamă gálbenă (IP, 254, 261, 263, 264; H/II, 243^{r}; H/III, 143^{r}, 207^{v}; H/XIII, 23^{v}, 228^{r}, 335^{r}, 486^{r}; H/XIV, 358^{v}; 444^{r}, 463^{r}; H/XV, 142^{v}, 274^{r}, 342^{r}; D/4549, 92^{v}, 95^{v}; D/4551, 199^{r}; D/4552, 403^{r}; D/4553, 102^{v}; DV, 10; DS, 33; VIN, 144; NI, 72; DA; FME, II, 637; GO, 95; RD, 182; SVR, 104): Mold., N-E Transilv., Tl; poamă gálbană (H/III, 139^{r}): Gl; poamă gálbănă (BD, 229; H/VIII$_2$, 234^{v}; H/XI, 516^{r}; H/XIII, 423^{v}): Iş; poamă gálbină (H/III, 65^{r}; H/XIII, 78^{v}): Gl; poamă gálbînă (H/VIII$_2$, 15^{r}; H/XIII, 197^{r}, 324^{r}; D/4549, 235^{v}): Mold.; strugure de poamă gálbenă: Mold.; strugure de poamă gálbînă (H/XV, 11a^{v}): Vs; struguri de poamă gálbană (H/I, 55^{r}) Bt; struguri de poamă gálbenă (H/III, 423^{r}): Bt, Gl; bucium de poamă gálbenă (MI, 72; GO, 97; SVR, 26): Bc, Vs.

1.1. Urmat de determinări: strugure gálben mare: Romanu-Br,

Soundu-Vl; poamă gălbenă de Căpătan: Odobeşti-Vn; poamă gălbe[illegible] de Odobeşti: Mold.; poamă gălbenă de Nicoreşti: Vn; poamă gălbînă de Odobeşti (NALR. Mold.Bucov., 65o): Iş, Vn, Vs.

1.2. Derivate: strugure gălbiór: Tătaru-Ph; strugure gălbúi: Dj, CS; struguri gălbúi (GLB, 141): Pojejena-CS, Şegarcea-Dj; poamă gălbioáră: Bîrnova-Iş; poamă gălbúie: Săveni-Bt.

2. S.m. şi f.: gálben (JO, 53; D/4553, 78^{v}; DA): Bz, Gl, Nţ; gálban: Bt; gálbăn (D/4551, 321^{r}): Gl; gálbin: Vs; gálbîn: Iş; gálbeni (H/III, $1o7^{v}$, 462^{v}; H/VI, 63^{r}; D/4549, 68^{r}, 162^{r}; D/4551, 295^{r}; NALR. Transilv., 319, 39o): Bc, Gl, Ph, Vs, Lăureni-Mş, Toarcla-Cincu-Bv; gálbini (H/III, 286^{v}; D/4551, 295^{r}): Vn; gálbenă (IP, 254, 261, 264, 278, 3o1, 335, 378; H/III, 37^{v}, 47^{v}, 193^{v}, 226^{r}, $3o5^{v}$, 385^{r}; $H/VIII_1$, $2o5^{r}$, $31o^{r}$, 314^{r}; $H/VIII_2$, 73^{r}, 89^{v}, 152^{r}, $2o4^{v}$; H/XII, 19^{r}, $1o5^{r}$, 215^{v}, 216^{v}; H/XIII, 268^{v}, 387^{v}; H/XIV, 348^{v}, 352^{v}, 463^{r}; H/XV, $39o^{v}$; H/XVI, 95^{v}, 247^{r}, 412^{r}; D/4549, $1o1^{r}$, $14o^{r}$, $17o^{r}$, 223^{v}, 273^{v}; D/455o, 1^{r}, 18^{v}, 74^{v}; D/4551, 289^{r}, 351^{r}, 357^{v}, $4o3^{v}$, $42o^{r}$, 424^{v}, 471^{v}, 528^{r}; D/4552, 365^{v}, 391^{r}; D/4553, 75^{v}; RCM, 483; P, 5; NL; VIN, 134; NI, 7; DA; FME, II, 637; FME, IV, 685; CDER; LTR, 8, 32o; BD, 182; GO, 94; DPBA; SVR, 53; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 723, 747): Mold., Bz, Ph şi, izolat, în toată ţara; gálbană (H/XIII, 247^{v}, 345^{r}; D/4551, 346^{r}): Bc; gálbănă (H/III, 166^{v}; $H/VIII_1$, 282^{r}; $H/VIII_2$, 11^{v}, 117^{r}, 165^{r}, $24o^{r}$; H/XIII, $5o8^{r}$; H/XIV, 435^{v}; H/XV, 15^{r}; D/4551, 323^{v}, $5o9^{v}$; D/4552, 287^{v}): Iş; gálbină (H/III, 116^{r}, 129^{v}; $H/VIII_1$, 42^{r}, 213^{r}; H/XII, 225^{v}; H/XIII, 125^{v}, 134^{r}, $48o^{r}$, 489^{r}; D/4549, $13o^{r}$, $2o4^{r}$, 262^{v}; D/4553, 82^{v}; NALR. Munt.Dobr., 721): Bc, Bz, Iş, Vn; gálbînă ($H/VIII_2$, 66^{r}, $1o8^{v}$, 133^{r}; H/XV, 399^{v}, 514^{r}; D/4549, 181^{r}, 185^{r}; D/4552, 276^{v}; NALR. Mold. Bucov.): Mold.

2.1. Urmat de determinări: gálben de Odobeşti: Vn; gálbeni bătuciţi (NALR. Transilv., 39o): Toarcla-Cincu-Bv; gálbenă de Ardeal

(TR, 5o; LTR, 8, 425; BD, 182; SVR, 53): Ban., Transilv.; gálbe
ca lămîia (PO, 7): Băceşti-Vs, Odobeşti-Vn; gálbenă de Căpătan
(BD, 182; GO, 97): Odobeşti-Vn; gálbenă de Căpătanu (CNS, 311;
Vn; gálbenă de Huşi (CNS, 683): Vs; gálbenă de Odobeşti (R
1914, 31-32, 387; SFl., 34o; FME, II, 637; CDER; DER, II, 496;
TR, 8, 425; BD, 182; GO, 98; MDE, 397; SVR, 53; NALR. Mold.Bucov
ALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Tm şi, izolat, în toată ţara;
gálbină de Odobeşti (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 633
Bolş-Ol, Oancea-Gl; gálbînă de Odobeşti: Iş, Vn, Vs.

2.2. În compuse: gálbenă-albă = varietate de struguri cu boa
bele mari, de culoare albă-gălbuie (DS, 34): Bt, Deleni-Iş; gálbe
aurie = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese de culoare
inie (TR, 5o): Bt; gálbenă-băşicată = varietate de struguri cu
boabele mari, rotunde, de culoare galbenă-verzuie (NALR. Munt.Dob
722): Vn; gálbenă-bătută = varietate de struguri cu boabele mărun
bătute pe ciorchine, de culoare albă-gălbuie (Ct.Ax., 122): Iş,
Băceşti-Vs; gálbenă-grasă = varietate de struguri cu boabele mari,
se , de culoare albă-verzuie (PO, 7; BD, 182; NALR. Munt.Dobr.,
715): Ph, Băiceni-Cucuteni şi Cotnari-Iş; gálbenă-neagră = varieta
struguri cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare neagră (CA,
3o5; BD, 182; SVR, 53): Adămuş-Ms, Victoria-Iş; gálbenă-rară =
varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare verzuie
(TR, 1o): Sireţel-Iş, Tudora-Bt; gálbenă-ruginie = varietate de
struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare ruginie (TR, 15):
Babadag-Tl, Hotarele-Gr; gálbenă-verde = varietate de struguri cu
boabele mari, dese, de culoare galbenă-verzuie (CNS, 319): Corcova
Mh; gálbenă-verzuie = galbenă-verde (TR, 15): Gîrbova-Ab, Vînju
Mare-Mh; gálbină-bătută (Amp., II, 645): Viile Satu Mare-SM;
gálbină-rară (Amp., II, 645): Moşna-Sb.

2.3. Derivate: gălbănúţ (v. şi gălbănuţ „nume de plantă" - Cantharellus cibarius -) (H/XVIII, 291[v]; HEM, 319o): Md, Oleşti-Vl; gălbenúţ: Bt; gălbiór (v. şi gălbior „nume de plantă" - Cantharellus cibarius -): Munt.; gălbíu: Iş; gălbúi (NALR. Criş., 59): Bc, Bh, Nţ; galbioáră (v. şi gălbioară „nume de plantă" - Cantharellus cibarius -)(D/4557, 38[v]): Tr; gălbănúţă (v. şi gălbănuţ „nume de plantă"): Vl; gălbenéa (v. şi gălbenea „nume de plantă" - Calendula officinalis -): Coţuşca-Bt, Popricani-Iş; gălbenícă (v. şi gălbenică „nume de plantă" - Calendula officinalis): Bogdana-Vs, Voineşti-Iş; gălbeníe: Durneşti-Bt, Hîrlău-Iş; gălbeníţă (v. şi gălbeniţă „nume de plantă" - Galeobdolon luteum -): Hîrnova-Iş, Vaduri-Nţ; gălbenúşă (v. şi gălbenuşă „nume de plantă" - Camelina microcarpa -): Bosia şi Probota-Iş; gălbenúţă (v. şi gălbenuţ „nume de plantă"): Boroseşti-Scînteia-Iş, Unţeni-Bt; gălbíe: Belceşti şi Ruginoasa-Iş, Unţeni-Bt; gălbinioáră (v. şi gălbinioară „nume de plantă" - Galinsoga parviflora -) (VV, 54): Ar, Agăş-Bc; gălbiníţă (v. şi gălbiniţă „nume de plantă" - Galeobdolon luteum -): Costuleni-Iş, Todireşti-Vs; gălbinoáră Iş; gălbinúşă (v. şi gălbenuşă, gălbinuşă „nume de plantă") (NALR. Olt., IV, 263): Tr; gălbioáră (v. şi gălbioară „nume de plantă" - Cantharellus cibarius -) (H/VII, 313[v]; D/455o, 56[r]; D/4557, 198[r]; BD, 182): Bz, Iş, Ol, Nedeia-Dj, Şona-Ab; gălbişoáră: Răducăneni-Iş, Păltiniş-Bt; gălbúie: Iş.

GÁLBIN, **-Ă** adj.,s.m. şi f. v. GALBEN.

GALBIOÁRĂ s.f. v. GALBEN.

GALBÎN, **-Ă** adj., s.m. şi f. v. GALBEN.

GÁLDĂ s.f. (de la Galda [de Jos, de Sus] , sat, Ab; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Galda") Varietate de struguri cu boabele mărunte, zemoase, de culoare neagră: Ab, Sb.

GAM, **-Ă** s.m. şi f. (din fr. gamay „numele unui hibrid franco-american", în PV, 10; FME, II, 644; v. şi gamay, în compusul unor denumiri pentru soiuri de struguri, în SVR, 54) Varietate de struguri hibrizi, cilindrici, cu boabele dese, mărunte, sferice, de culoare neagră-roşcată sau verde-gălbuie.

1. S.m. şi f.: gam: Olt.; gámă (GLOSAR, OLT., 41; TD. OLT., 333; NALR. Olt., IV, 263): Olt., Bz, Ph.

1.1. Urmat de determinări: gam alb: Olt.; gam negru: Olt.; gámă albă: Olt., gámă neagră (NALR. Olt., IV, 263): Olt.

1.2. Derivate: gamái (NALR. Munt.Dobr., 704, 777, 864): Cl, Ph, Tr; gámai (NALR. Munt.Dobr., 739): Bz; gaméi (NALR. Munt.Dobr., 718, 847, 859): Cl, Il, Ph; gamél: Bc; gaméu (SCIE, 1978, 425; NALR. Munt.Dobr.): Munt.; gamíu (NALR. Munt.Dobr., 752): Br, Bz; gamói: Ph; găméi (NALR. Olt., IV, 263): Mh; gamíi (NALR. Munt.Dobr., 745): Br; gaméie (NALR. Munt.Dobr.): Munt., Bc; gambélă: Vs; gaméică (NALR. Munt.Dobr., 850): Il; gaméla (NALR. Olt., IV, 263): Bc, Dj; gamoáie (NALR. Munt.Dobr.): Munt.; găméie (NALR. Munt.Dobr., 776, 781, 794; NALR. Mold.Bucov., 616): Ol, Tr, Vs; gămoáie (NALR. Munt. Dobr., 829): Dj, Tr, Vn; gomoáie (BD, 182): Ph.

1.2.1. Urmate de determinări: gaméu alb (NALR. Munt.Dobr., 858): Il, Ph; gaméu mare (NALR. Munt.Dobr., 841): Il; gaméu negru (NALR. Munt.Dobr., 866): Cl; gamíu negru: Bz, Ph; gamái portughez (NALR. Olt., IV, 262): Mh; găméi negru (NALR. Mold. Bucov., 611): Mh, Vs; gămoáie bătută (NALR. Munt.Dobr., 834): Gr.

GAMÁI, **-IE** s.m. şi f. v. GAM.

GAMBÉLĂ s.f. v. GAM.

GAMÉI s.m. v. GAM.

GAMÉICĂ s.f. v. GAM.

GAMÉL, **-Ă** s.m. şi f. v. GAM.

GAMÉU s.m. v. GAM.

GAMÍU s.m. v. GAM.

GAMÓI, -OÁIE s.m. şi f. v. GAM.

GAMÓTĂ adj. (spec. parâ gamotă) Care are boabele mărunte, dese, culoare verde. Poamă gamótă: Murgeni-Vs, Strunga şi Vînători-Iş.

GÁMZĂ s.f. v. GÎMZ.

GAMZÍE s.f. v. GÎMZ.

GÁNGURĂ s.f. (cf. gangur = grangur) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare galbenă-verzuie: Ciurea şi Cotnari-Iş.

GÁRĂ adj. (cf. gară „cu botul negru [despre oi]", în CGr., I GE; < scr. gara „oaie cu părul sau cu capul negru", în RSA, III, şi GE, 133) Care are boabele mărunte, dulci, de culoare neagră. rugure gáră: Ghioroc-Ar, Recaş-Tm.

1. Derivate f.: găroásă (NALR. Mold.Bucov., 613): Bc.

GÁRDEN s.m. v. GORDIN.

GÁRDIN, -Ă s.m. şi f. v. GORDIN.

GAROŞ adj. (spec. garoş [despre animale] „pătat pe spinare cu gru...", în DA; v. gară) Care are boabele mari, de culoare neagră. rugure gároş: Glarmata-Tm.

GARVÁN s.m. (cf. garvan „cioroi" < bg. gárvan „corb"; prin mănare cu penele de culoare neagră) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră (TCS, SVR, 55): Gighera Sadova-Dj.

GAZOÁSĂ s.f. (gaz + suf. -oásă) Varietate de struguri cu boabele mari, lucioase, de culoare albă-gălbuie (NALR. Mold.Bucov.,): Corod-Gl, Prumuşica-Bt.

GĂIARD, -Ă s.m. şi f., adj. v. GAIARD.

GĂILÁRDĂ s.f. v. GAIARD.

GĂLĂȚEÁNCĂ s.f. (din Galați + suf. -eáncă; „struguri de la sau cultivați la Galați") Varietate de struguri cu mărunte, dese, zemoase, de culoare verzuie: Gl.

GĂLBĂNÚȚ, -Ă s.m. și f. v. GALBEN.

GĂLBENEÁ s.f. v. GALBEN.

GĂLBENÍCĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBENÍE s.f. v. GALBEN.

GĂLBENÍȚĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBENÚȘĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBENÚȚ,-Ă s.m. și f. v. GALBEN.

GĂLBINIOÁRĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBINÍȚĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBINOÁRĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBINÚȘĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBIÓR, -OÁRĂ adj., s.m. și f. v. GALBEN.

GĂLBIȘOÁRĂ s.f. v. GALBEN.

GĂLBÍU, -ÍE s.m. și f. v. GALBEN.

GĂLBÚI, -ÚIE adj., s.m. și f. v. GALBEN.

GĂLÚȘĂ s.f. v. GĂLUȘCĂ.

GĂLÚȘCĂ s.f. (spec. găluște „nume de plantă" - Narcissus ticus - v. și găluscă „sarma"; cu referire la forma str Varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de cu verzuie: Scorțeni-Bc; găluscă (NALR. Mold.Bucov., 587): Pl Scorțeni-Bc.

GĂMÁI, -AIE s.m. și f. v. GAM.

GÎMOÁIE s.f. v. GAM.

GÎMZĂ s.f. v. GÎMZ.

GÎRDURĂRÍŢĂ s.f. (garduri + suf. -ăríţă; v. şi vie gărdurăriţă „vie care, plantată pe lîngă garduri, se agaţă de acestea; nu se pune pe araci": Cricău-Ab) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă sau neagră (GV, 43): Cricău-Ab, Romos-Hd.

GÎRGĂRÍŢĂ s.f. (spec. gărgăriţă; cu referire la forma strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă (D/4545, 236^{v}): Bz, Bereşti-Gl, Probota, Rediu şi Tomeşti-Iş.

GÎRGĂUNĂRÍŢĂ s.f. (gărgăun „nume de plantă" - Coreopsis tinctoria - + suf. -ăríţă; v. şi gărgăun „viespe mare" + suf. -ăríţă; cu referire la forma strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mari, dulci, de culoare albă (BT, 414; BD, 182): Cotnari şi Strunga-Iş, Merei-Bz, Husi-Vs.

GÎRGĂUNARÍŢĂ s.f. (gărgăun „nume de plantă" - Coreopsis tinctoria - + suf. -ăríţă; v. şi gărgăun „viespe mare" + suf. -ăríţă; cu referire la forma strugurelui) = gărgăunariţă (NI, 54): Sagna-Nţ, Stănileşti-Vs.

GÎROÁSĂ s.f. v. GARĂ.

GÎZOÁIE s.f. (gaz + suf.-oáie) = gazoasă (NALR. Munt.Dobr., 793): Tr.

GEBECÍCĂ s.f. v GEBIGICĂ.

GEBÉICĂ s.f. v. GEBIGICĂ.

GEBICÍCĂ s.f. v. GEBIGICĂ.

GEBIGÍCĂ s.f. (din tc. gebeği < pers. ğebe „platoşă") (Varietate de struguri cu boabele mărunte, lunguieţe, de culoare neagră: gebigícă (H/XI, 177^{r}; DA; BD, 182): Tr; gebéică (NI, 7): Islaz-Tr; gebecícă (NI, 55): Izvoarele-Ol; gebicícă (NI, 8) Ianca-Ol; gibe-

gícă (H/XIV, 1o3^{r}): Islaz-Tr, Sîmbureşti-Ol; gibigícă (H/XIV, 3oo^{r}; DA; BD, 182): Prundu-Gr.

GHEÁRĂ s.f. (spec. gheară; cu referire la forma strugurelui) În compusul gheáră-de-vultur = varietate de struguri cu boabele alungite, de culoare neagră-cenuşie (CNS, 521): Jidvei-Ab, Bomos-Hd

GHEM s.m. (spec. ghem; cu referire la forma strugurelui) Varietate de struguri cu boabele rotunde, mari, de culoare albă sau neagră (NALR. Munt.Dobr., 899): Ct.

GHEORGHÍNĂ s.f. v. GHERGHINĂ.

GHERGHELÍU, -ÍE, gherghelii adj., s.m. şi f. (spec. gherghe-liu = ghiurghiuliu < tc. gülgülü) (Varietate de struguri) care are boabele mari, rare, de culoare rozie.

1. Adj.: strugure gherghelíu: Oşeşti-Vs, Pomîrla-Bt; poamă gherghelíu (BD, 182): Dersca-Bt; poamă gherghelíe: Lipovăţ-Vs.

2. S.m. şi f.: gherghelíu (H/VI, 15^{v}): Vs; gherghelíe: Gl, Popricani-Iş, Prăjeni-Bt; gherghelíi: Iş, Vs.

GHERGHÍNĂ s.f., adj. (spec. gherghină „nume de plantă" - Dahlia cultorum -) (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, de culoare roz: Deleni-Iş, Leorda-Bt; gheorghínă (VIN, 169): Corni-Bt; poamă gherghínă: Cepleniţa-Iş.

GHIBRÍCĂ s.f. v. HIBRID.

GHIGOÁRŢĂ s.f. (spec. ghigoarţe „fructe mici, nedezvoltate, închircite şi pline de noduri", în CGl.) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră: Pojejena-CS.

GHIHÁR, -Ă s.m. şi f., adj. v. BIHAR.

GHIHÁRDĂ s.f. v. BIHAR.

GHIHOÁRĂ s.f., adj. BIHAR.

GHILEŞÁLĂ s.f. (spec. struguri ghileşale, în CV, II, 4, 36)

rietate de struguri cu boabele rotunde, de culoare albă, punct cu negru: Cepleniţa-Iş, Pietroasele-Bz.

GHIMPOÁSĂ s.f. (spec. ghimpoasă; v. şi ghimpoasă „nume de plantă" - Arctium lappa -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, lunguieţe, de culoare neagră (NALR. Munt.Dobr., 885):

GIBEGÍCĂ s.f. v. GEBIGICĂ.

GIBIGÍCĂ s.f. v. GEBIGICĂ.

GIONÍCĂ s.f. v. CIOINIC.

GÎLMĂ s.f. (spec. gîlmă „umflătură"; cu referire la forma strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mari, umflate, apoase de culoare albă: Flămînzi-Bt.

GÎMSĂ s.f. v. GÎMZ.

GÎMZ, -Ă s.m. şi f., adj. (din bg. *гъмза* „varietate de struguri negri", în RRKE, I, 214; BTR, 107; BER, I, 302; NR, 20. DA, < bg. gămza. SCRIBAN, D., < bg. gŭmza. DU, < bg. gămză. CDER, < bg. gămza) (Varietate de struguri) care are boabele mari, de culoare neagră sau verde-gălbuie.

1. S.m. şi f.: gîmz: Gr; gînz: Cl, Gr; gîmză (BLb., 94; JO, 54; H/XIV, 150^{v}, 159^{v}, 199^{v}; D/4548, 222^{r}, 251^{v}, 320^{r}, 364^{r}; DA; DU; CADE; SCRIBAN, D.; BD, 182; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 56): Dobr., Munt., Olt. şi, izolat, în Mold.; gámză (H/XIV, 103^{r}, 173; BARCIANU; DA): Munt., Iş, Vs; gămză (D/4548, 359^{v}): Gr; gîmsă (D/4548, 232^{r}): Tl; gînză (GLB, 140; BD, 182): Dj, Gr, Iş.

1.1. Urmat de determinări: gîmză de Varna (CNS, 338): Iş, Oltina-Ct; gîmză neagră: Dj, Ol; gîmză roşie: Odobeşti-Vn; gîmză verde: Dj; gámză neagră (H/XIV, 21^{r}; DA; BD, 182): Iş, Tl; gámză roşie (BD, 182): Mogoşeşeşti-Iş, Ostrov-Ct; gámză verde (H/XIV, 21^{r} DA): Dj, Ol, Tl, Ciobanu-Ct.

1.2. Derivate: gamzíe: Tl; gîmzúţă: Dj.

1.2.1. Urmate de determinări: gamzíe neagră (H/XIV, 186).

2. Adj.: poamă gîmză: Iş, Vs.

GÎMZÚŢĂ s.f. v. GÎMZ.

GÎNZ, -Ă s.m. şi f. v. GÎMZ.

GÎRBOVĂ s.f. (de la Gîrbova [de Jos, de Sus] sat, oraş Aiud „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Gîrbova") Varietate de struguri cu boabele rare, de culoare roşiatică: Ab.

GÎRLOGÁNCĂ s.f. v. CÎRLOGAN.

GLINTÓN, -Ă s.m. şi f. v. CLINTON.

GOÁRDAN s.m. v. GORDIN.

GOÁRDIN, Ă s.m. şi f., adj. v. GORDIN.

GOÁRNAŞ s.m. v. GORNIŞ.

GOÁRNEŞ, -Ă s.m. şi f. v. GORNIŞ.

GOGOLÁN adj. (m. spec. gogolană „specie de prună rotundă şi timpurie", în LEXIC REG., II, 26) Care are boabele rotunde, de culoare neagră. Strugure gogolán: Ioneşti şi Orleşti-Vl.

GOGONEÁŢĂ s.f. (f. spec. gogoneţ „nume de plantă" - Beta vulgaris - ; v. şi gogoneţ „ascuţit") Varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare roşie: Drăguşeni-Şcheia şi Poieni-Schitu Duca-Iş.

GOLDÁNĂ adj. (spec. goldană) Care are boabele rotunde, mari, de culoare gălbuie. Poamă goldánă: Ciurea-Iş, Flămînzi-Bt.

GOMOÁIE s.f. v. GAM.

GORDÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f., adj., v. GORDIN.

GÓRDAN s.m. v. GORDIN.

GORDÁNĂL s.m. v. GORDIN.

GORDEÁN, -Ă s.m. şi f., adj. v. GORDIN.

GÓRDEN, -Ă s.m. şi f., adj. v. GORDIN.

GORDIÁN s.m. v. GORDIN.

GÓRDIN, -Ă, gordini s.m. şi f., adj. (de la Gordin, Gorden - proprietari de vii, în părţile Buzăului, la începutul secolului al XVII-lea, în DIR, B, I, sec. XVII, 346, 49o şi III, 417 - Gordan, Gorgan; v. şi în DOR, 65, 71: Gordin, Gorden, Gorga, Gorgan, Gordie; „struguri din sau cultivaţi în via lui Gordin, Gorden etc.". TDRG, DA, CADE şi CDER îl compară cu rus. górdina „dîrmoz, coacăze"; DU derivă f. goardină din rus. gordina „dîrmoz... ale cărui flori sînt albe ca strugurele gordin"; Margareta Ştefănescu, Elemente ruseşti-rutene din limba românească şi vechimea lor, Iaşi, 1925, 95, derivă m. gordin din rus. gordina; CIHAC, II, 123 derivă f. goardină din v.sl. grozdŭ, grozdovina, grozmŭ; în HV, 9o-91 gordin este considerat „evidamente dacic" şi „inexplicabil din limbile latină, greacă, slavică, germană, turcă etc.": gordin < dc. gordin „dorit", „strugurele ca fruct dorit" = gardhna < tr.sudic gord = garddha < sans. gardh „a dori" < i.e. gardh; tratatele de viticultură şi ampelografie apropie cuvîntul de mumele generalului roman Gordinus, v. NI, BT, BV sau de cel al regelui Gordian, v. lucrările lui I.C.Teodorescu; Amp., IV, 565 consideră cuvîntul gordan sinonim al lui iordan şi îl derivă indirect din magh. járdovány) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, dese, tari la coajă, foarte gustoase, de culoare verde-gălbuie, albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: górdin şi gordín (COSTINESCU; HV, 9o-91; AT, 132; LMs, Glosar, 272; CIHAC, II, 123; JO, 53; DIV, 4oo; H/I, 4o1^{v}; H/II, 11^{v}, 125^{r}, 165^{r}, 193^{r}, 2o7^{r}; H/IV, 8^{r}, 83^{r}, 115^{r}, 245^{r}; H/V, 1o2, 386^{r}; H/VII, 67^{v}; H/IX, 5o^{r}; H/XI, 246^{r}, 362^{v}, 4oo^{v}; H/XII, 19^{r}, 1o5^{r}, 132^{r}; H/XIV, 15o^{v}; D/4545, 12^{r}, 24o^{v}, 248^{v}; D/4546, 21^{v}, 121^{v}, 294^{v}; D/4547, 41^{v}, 141^{r}, 148^{v}, 176^{r}, 177^{v}, 192^{r}, 193^{v}, 197^{v}, 2o8^{v}, 212^{r}, 4o5^{v}, 427^{r}; D/455o, 74^{v}; D/4553, 34^{r}; DV, 1o; DDRF; P, 5; NI, 7; VIN, 132; TDRG; DA; CADE; FME, II, 724; FME, IV, 686;

SCRIBAN, D. CDER; DER, II, 584; LTR, 8, 612; BD, 182; GO, 94; [illegible] DEX; SVR, 57): Munt., Olt., Gl, Iş, Vn, Vs; gárden (D/4546, 352^{v}); Gl; gárdin: Desa-Dj; goárdăn (POENAR, 258; PONTBRIANT, D., 291); Olt., Gl, Cotnari-Iş; goárdăni (PONTBRIANT, D., 291): Olt., Gl; goárdin: Radovan-Dj; gordán şi górdan („Cu boaba aurie, subţiricl[illegible] la partea externă şi gustos", DA. Tratatele de ampelografie consideră gordinul şi gordanul soiuri deosebite şi precizează că ultim[illegible] denumeşte o varietate de struguri cu boabele rotunde, mari, puţin[illegible] îndesate pe ciorchine.) (JO, 53; H/V, 34^{v}; H/IX, 446^{v}; H/XI, 26^{r}, 39^{r}, 73^{r}, 13o^{r}, 165^{v}; H/XVI, 3^{v}, 3o^{r}, 41^{r}; D/4546, 73^{v}, 82^{r}, 99^{v}, 1o2^{v}, 1o5^{r}; D/4547, 125^{r}, 316^{r}, 323^{v}, 381^{r}, 388^{r}, 393^{r} 4oo^{v}, 41o^{v} 431^{v}, 442^{r}, 456^{v}, 468^{v}; D/4548, 123^{r}, 167^{v}, 175^{v}, 2o7^{r}; DV, 1o; NI 73; VIN, 14o; RC; GLB, 14o; CADE; FME, II, 723; DA; CDER; BD, 182; SVR, 56): Olt., Ag, Ph, Vl, Cotnari-Iş, Giarmata-Tm; górdăn şi gordăn (NALR.Mold.Bucov.): Gl, Ol, Odobeşti-Vn ; gordeán [pron.: -de-án şi -deán] („Cu bob galben, bun; e cel mai timpuriu la coa[illegible]" DA) (H/VI, 235^{v}; D/4547, 143^{r}, 171^{v}, 189^{r}, 231^{v}; DA; SCRIBAN, D.; CDER): Olt., Şipote-Iş; gordén şi górden („Cu boabele mărunte, des cu pieliţa verde-închisă; din el se face un vin foarte tare", DA) (H/II, 115^{v}; H/VII, 26^{v}, 147^{v}; H/XI, 311^{r}, 334^{v}; D/4545, 223^{r}, 226 236^{v}, 252^{v}; D/4546, 247^{r}, 34o^{v}; D/4547, 137^{v}; GLB, 14o; DA; NALR. Munt.Dobr., 695): Munt.; gordián [pron.: -di-án şi -dián] (H/V, 185^{r}; H/IX, 4o^{r}; D/4547, 216^{r}): Olt.; gordón şi górdon: Vl; gordă[illegible] („Voluminos, cu boabele mari şi tari, cu gust plăcut şi aromatic, de culoare albă", DA; pentru etimologie, cf. şi gorgan „movilă de pămînt") (H/V, 4^{r}, 9^{v}, 7o^{v}, 81^{r}, 88^{v}, 97^{v}, 131^{v}, 137^{r}, 248^{v}, 25[illegible] 287^{v}, 3o2^{v}, 313^{r}, 319^{r}, 324^{v}, 374^{r}, 38o^{v}, 433^{v}, 447^{r}, 472^{r}; H/XI 93^{r}; HEM, II, 21o4; D/4547, 4^{v}, 5^{v}, 12^{v}, 62^{r}, 77^{r}, 1o1^{v}, 114^{r}, 1[illegible] 173^{r}, 294^{r}; D/4548, 1o1^{v}; RCM, 483; NI, 73; GLB, 14o; PLOPŞOR, 9[illegible] DA; SCRIBAN, D.; CDER; BD, 182; NALR. Olt., IV 263; SVR, 57): Olt Ag. Tl, Cotnari-Iş, Poeneşti-Vs; górdini (D/4546, 125^{r}; D/4547,

34^{r}, 157^{r}, 2o5^{v}, 224^{v}): Olt.; gorgáni (H/V, 2o7^{v}; H/IX, 4^{r}, 55^{v}): Olt.; górdină („Albă cu boabele mari; se coace curînd", DA) (IM, 439; LMs, Glosar; H/II, 141^{v}; H/III, 143^{r}, 151^{v}, 3o5^{v}; H/XIII, 89^{r}; D/4549, 13o^{r}, 17o^{r}, 185^{r}, 192^{v}, 244^{v}, 273^{v}; D/4552, 515^{r}; D/4553, 41^{r}; BARCIANU; DA; GLB, 14o; CADE; SCRIBAN, D.; CDER): Bz, Dj, Gl, Mh, Vn; gárdină (CDER): Pietroasele-Bz; goárdină (CIHAC, II, 123; BARCIANU; DA; DU; CDER): Vl; gordáină (DA; PP, 339 şi ed. I, 119; DC, 711; SVR, 57): Ag, Vl, Drănic-Dj; gordáncă: Vl; gordeáină [pron.: -de-á- şi -deá-] (SCRIBAN, D.): Olt.; górdenă şi gordénă: Db; gorgáină: Bz, Dj, Cotnari-Iş.

1.1. Urmat de determinări: górdin alb (BLb., 94; H/II, 58^{r}; H/IV, 8^{r}, 26^{r}, 83^{r}, 1o4^{v}; H/V, 458^{r}; D/4545, 199^{v}; D/4547, 171^{v}; DA; GO, 94, nota 5): Munt., Olt., Dîngeni-Bt, Aroneanu-Iş; górdin de Dealul Mare (RVP, 1914, 31-32, 386; SVR, 57): Bz, Ph; górdin gurguiat (NI, 7; FME, II, 724; SVR, 57): Bz, Iş, Ph, Vn; górdin mare (NI, 7): Bz, Leordeni-Ag; górdin mărunt (NI, 7; FME, II, 724; SVR, 57): Bz, Iş, Ph, Sadova-Dj; górdin negru (BLb., 94; H/IV, 8^{r}, 26^{r}, 1o4^{v}, 152^{v}, 245^{v}; H/V, 458^{r}; D/4545, 199^{v}; D/4547, 171^{v}; DA; GO, 94, nota 5): Ag, Dj, Ph, Hîrlău-Iş; górdin rotund (TR, 15): Vlăreşti-Bz; gordán alb (H/IX, 23o^{r}, 471^{v}; D/4545, 1^{v}; DVar., 233; NI, 55; FME, II, 723; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 56): Olt., Ag, Db; gordán bătut (H/XI, 95^{v}): Ag, Ol; gordán mare (D/4548, 133^{v}; NI, 55): Bz, Ol, Vl; gordán mărunt (D/4548, 133^{v}): Ol; gordán mic (NI, 55; SVR, 56): Bz; gordán negru (H/IX, 23o^{r}; DVar., 233; NI, 82; FME, IV, 15o; SVR, 57): Olt., Ag, Db; gordán roşu (H/IX, 23o^{r}): Ag; gordán verde (H/IX, 471^{v}): Dj; gordeán alb (H/VI, 233^{r}): Gj; gordián negru (H/VI, 233^{r}): Gj; górden alb (H/IV, 152^{v}; H/XI, 349^{v}): Gr, Ph; górden fumuriu (H/XI, 349^{v}): Ag; górden negru (H/IV, 152^{v}; DA): Db, Ph; górdon alb (RVP, 1914, 35-36, 429): Vl; gorgán alb (H/V, 134^{v}): Ag, Dj; gorgán negru (H/V, 134^{v}): Ag, Dj; górdină albă: Ag, Dj; górdină boboasă: Dj; górdină cu boaba mare (IM, 439;

DA): Mh, Rodovan-Dj; górdină mare : Bz, Ag; górdină neagră: Ag, Dj, Vl; gordână albă: Db, Dj; gordână mare: Bz, Vl; gordână neagră: Ag, Dj; gorgână albă: Ag, Dj; gorgână bobată: Dj; gorgână mare: Dj, Vl; gorgână neagră: Dj.

1.2. În compuse: górdin-păsăresc = varietate de strugure „alb, cu cîteva boabe mari şi rare, iar restul mici; e dulce la gust", DA (H/IV, 245^{v}; DA): Db, Ph, Huşi-Vs; górdin-ruginiŭ = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă-ruginie (H/XVI, 395^{r}); Ph; górdin-timpuriu = varietate de struguri cu boabele dese, mărunte, de culoare gălbuie (BV, 24): Bz, Iş; górdin-vîrtos = varietate de struguri cu boabele mari, tari, rare, de culoare cenuşie: Bz, Iş, Vs; gordán-moale = varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, apoase, de culoare neagră: Dj; gordán-vîrtos = gordin-vîrtos: Ag; górden-moale = gordan-moale (DA): Ol; górden-vîrtos = gordin-vîrtos (DA): Ol; górdină-păsărească = gordin-păsăresc: Ph; górdină-timpurie = gordin-timpuriu: Dj, Vl; gordână-timpurie = gordin-timpuriu: Bz, Db.

1.2.1. Urmat de determinări în compuse: gordán negru-moale = gordan-moale (DVar., 233): Vl; gordán negru-vîrtos = gordin-vîrtos (DVar., 233): Vl; górden negru-moale = gordan-moale (H/IV, 152^{v}; DA): Db, Gr; górden negru-vîrtos = gordin-vîrtos (H/IV, 152^{v}; DA): Db, Gr.

1.3. Derivate: gordinél: Bz; gordináş: Ag; gordănél: Vl; gorgănél: Şegarcea-Dj.

2. Adj.: strugure górdin (TDRG; DU): Munt., Olt.; strugure gordán: Ag, Dj, Vl; strugure gorgán: Ag; struguri górdeni (SCRIBAN, D.): Ph, Vl; struguri gorgáni: Olt., Ag; poamă górdină (DDRF; DS, 42; TDRG; SCRIBAN, D.; BD, 182): Iş; poamă gordán (DS, 42): Iş; poamă gordână (DS, 42): Iş; poamă goárdină (CIHAC, II, 123): Iş; poamă gordeână: Iş; poamă gorgână: Iş.

GORDINÁȘ s.m. v. GORDIN.

GORDINÉL s.m. v. GORDIN.

GORDÓN s.m. v. GORDIN.

GORGÁN, -Ă s.m. și f., adj. v. GORDIN.

GORGĂNÉL s.m. v. GORDIN.

GÓRNĂȘ s.m. v. GORNIȘ.

GÓRNER s.m. (din săs. Gorner „varietate de struguri", în SSW, 75) = gorniș: Sb.

GÓRNEȘ s.m. v. GORNIȘ.

GÓRNIȘ, -Ă s.m. și f. (din săs. Gornisch „varietate de struguri", în SSW, 276; PW, 206; v. și KRAUSS, 613) Varietate de struguri cu boabele alungite, de culoare albă: Ab, BN, Sb; goárnăș PS, 73; NALR. Transilv., 412): Bv, Sb; goárneș (CDER): Sb; górnăș KRAUSS, 613; NALR. Transilv., 341, 365, 366, 393): BN, Mș, Sb; górneș: Ab; goárnăși (H/XVII, 226[r]; BD, 182): Sb, SM; goárnești: Sb; goárnească (VGl.; DA; NALR. Transilv., 408): Sb, SM; górnăște (NALR. Transilv., 394): Sb.

GOZORÉASCĂ s.f. (gozuri + suf. -eáscă) Varietate de struguri a boabele mărunte, bătute, de culoare neagră: Slobozia-Ciurea-Iș, Uletea-Vs.

GRABITOÁRE s.f. v. GRĂBITOR.

GRAS, -Ă, grași adj., s.m. și f. (spec. gras < lat. grassus = crassus) (Varietate de struguri autohtoni, proprii podgoriei Oltnari) cu boabele de mărime mijlocie, apoase, dese, dulci, care, în cele mai multe ori, plesnesc imediat după ploaie, de culoare albenă-verzuie cu pete ruginii, albă-rumenie sau albă-verzuie.

1. Adj.: strugure gras: Ban., Transilv., S Mold.; poamă grásă

(BLB, 231; H/VI, 23^{r}; H/VIII$_{1}$, 18^{v}, 119^{v}, 2o5^{r}, 236^{v}, 314^{r}; H/VIII$_{2}$, 31^{r}, 66^{r}, 213^{r}, 24o^{r}, 276^{v}, 277^{r}; H/X, 129^{v}; H/XI, 516^{r}; H/XIII, 35^{r}, 228^{r}, 324^{r}, 4o4^{v}, 445^{v}; H/XV, 142^{v}, 423^{v}; H/XVI, 4o2^{r}; HEM, I, 935-936; HEM, II, 1682; GN, 969; D/455o, 116^{v}; D/4552, 22^{v}, 174^{v}, 4o3^{r}, 49o^{v}, 5o2^{r}; DV, 1o; DDRF - v. poamă - ; GN, 273; DS, 33; NI, 7; VIN, 134; TDRG - v. armaş - ; DA; FME, II, 764; BD, 182; SVR, 1o5; NALR. Mold.Bucov.): Mold., N-E Transilv., Tl; strugure de poamă grásă: Mold.; struguri de poamă grásă (H/I, 55^{r}, 168^{r}; H/III, 286^{v}, 423^{v}; H/VIII$_{1}$, 69^{v}): Mold.; struguri graşi (H/VII, 369^{r}; H/XIII, 9^{r}, 2o6^{v}; H/XV, 8o^{v}, 214^{v}; H/XVII, 6o^{v}, 362^{r}): Ban., Transilv., S şi centrul Mold.

1.1. Urmat de determinări: strugure gras mare: Halmeu-SM; poamă grásă de Cotnari: Bc, Bt, Iş; poamă grásă mare: Bt, Vs.

1.2. În compuse: strugure gras-plesnitor = grásă plesnitoare: Jidvei-Ab, Ianca-Ol; poamă grásă-albă = grásă-albă (VIN, 129): Bc, Iş; poamă grásă-armáşă = grásă-armáşă: Bt, Hîrlău-Iş; poamă grásă-crăpătoare = grásă-crăpătoare: Cepleniţa-Iş; poamă grásă-plesnitoare = grásă-plesnitoare: Bt; poamă grásă-ungurească = grásă-ungurească: Nţ.

2. S.m. şi f.: gras (JO, 53; DA): Cireşu-Br, Şard-Ighiu-Ab; grásă (IP, 261, 264, 3o1; EM; BLB, 231; H/I, 83^{v}; H/III, 226^{r}, 3o5^{v} 324^{v}, 385^{r}; H/IV, 152^{v}, 245^{v}; H/VI, 8o^{r}, 93^{r}, 124^{v}, 132^{r}, 152^{v}, 171^{r}, 227^{v}; H/VIII$_{1}$, 5^{v}, 42^{r}, 96^{v}, 1o8^{v}, 119^{v}, 165^{v}, 2o2^{r}, 273^{v}, 282^{r}, 289^{r}, 296^{r}, 31o^{r}, 348^{v}; H/VIII$_{2}$, 52^{r}, 97^{r}, 1o8^{v}, 114^{v}, 117^{r}, 133^{r}, 165^{r}, 2o4^{v}, 234^{v}, 25o^{r}, 258^{r}; H/XII, 1o5^{r}; H/XIII, 35^{r} 125^{v}, 134^{r}, 289^{v}, 5o2^{r}; H/XV, 263^{v}, 359^{r}, 378^{r}, 39o^{v}, 399^{v}, 514^{r}; H/XVI, 1o3^{r}, 216^{v}, 232^{v}, 247^{r}, 258^{r}, 271^{r}, 28o^{r}, 287^{r}, 328^{r}, 4o5^{r}; H/XVII, 47^{v}, 9o^{v}, 3o5^{v}, 437^{r}; H/XVIII, 3o1^{v}; GN, 969; D/4549, 44^{v}, 1o1^{r}, 14o^{r}, 162^{r}, 17o^{r}, 181^{r}, 211^{r}, 273^{v}; D/455o, 251^{v}; D/4551, 312^{v}, 399^{v}, 411^{r}, 415^{v}, 42o^{r}, 424^{v}, 461^{r}, 477^{r}, 496^{r}, 5o5^{v}, 528^{r}; D/4552,

14^{v}, 129^{r}, 136^{r}, 201^{v}, 208^{v}, 213^{v}, 229^{r}, 276^{v}, 287^{v}, 289^{r}, 296^{v}, 345^{r}, 370^{r}, 384^{r}, 391^{r}, 446^{v}, 470^{v}, 496^{r}; D/4554, 155^{v}; MO; P, 5; NL; VIN, 132; NI, 7; GLB, 140; SFl., 340; DA; FME, IV, 685, 687; LTR, 8, 425; GO, 94; SVR, 58; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 715, 747; NALR. Transilv., 368): Dobr., Mold., Munt., Olt., Transilv.; grași (H/XVII, 226; D/4552, 184^{r}, 220^{r}; D/4554, 62^{v}, 89^{v}; SVR, 58): Mold., Transilv.

2.1. Urmat de determinări: gras de Minis: Ghioroc-Ar; gras mare: Gîrbova-Ab; grași mari: Gîrbova-Ab; grásă de Bogaci (TS, 13): Bh, SM; grásă de Cotnari (Brez.V; FME, II, 764; DER, II, 602; LTR, 8, 644; GO, 95; MDE, 423; DEX; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 58; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Munt., Olt. și, izolat, în toată țara; grásă de Cotnar (RVP, 1914, 35-36, 429): Mold.; grásă de Odobești: Bc; grásă de Paraclis (de la Paraclis, teren cultivat cu vii la Cotnari): Cotnari-Is; grásă de Roznovanu sau grása Roznovanului (de la Roznovanu, fost proprietar de vie la Cotnari): Ceplemița și Cotnari-Is; grásă mare (NI, 55): Bt, Bz, Is, Ph; grásă mică (NI, 55): Ab, Ph.

2.2. În compuse: gras-românesc = grásă-românească: Transilv.; gras-șilér = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare roșie: Cetariu-Bh; grași-negri (ED, 182) = grásă-neagră: Dumitra-BN; grásă-albă = varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare albă-gălbuie (H/VIII$_{1}$, 141^{v}; VIN, 154): Bc, Is; grásă-armașă = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare gălbuie: Bt; grásă-boierească = varietate de struguri cu boabele mari, rare, puțin alungite, de culoare albă (D/4549, 95^{v}): Gl; grásă-crăpătoare = grasă-plesnitoare: Is; grásă-neagră = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare ruginie (H/VIII$_{1}$, 141^{v}): Bt, Is; grásă-nemțană (de la Neamț) = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare verzuie: Cotnari-Is; grásă-plesnitoare = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare gălbuie, care plesnesc după ploaie: Bt;

grásă-popească („grasă cultivată în fostele vii mănăstireşti" = grásă-nemţană: Cotnari-Iş; grásă-românească = varietate de struguri cu boabele mari, tari, bătute, de culoare verde-gălbuie: Mold., Munt., Transilv.; grásă-românească-bătută = grasă românească (BT, 409): Mold., Ab, Bh; grásă-roşie = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare roşie: Pietroasele-Bz; grásă-roşie-şilér = grasă-şilér (CA, 406): Bh; grásă-ungurească = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă-gălbuie: Iş.

2.3. Derivate: grăsánă: Bt, Lieşti-Gl; grăsulíe: Iş, Ripiceni-Bt; grăsúţă: Iş, Vs.

GRĂBITÓR, -OÁRE, grăbitori s.m. şi f., adj.(spec. grăbitor) (Varietate de struguri timpurii) cu boabele mărunte, apoase, rare, de culoare albă-gălbuie.

1. S.m. şi f.: grăbitór (H/V, 185^{r}; H/VI, 233^{r}; H/IX, 40^{r}; D/4547, 141^{r}, 231^{v}; DA): Gj; grăbitóri (H/IX, 4^{r}, 50^{r}; D/4547, 171^{v}; BD, 182): Gj, Mh; grăbitoáre: Gj, Mh; grabitoáre (IM, 439): Mh.

2. Adj.: strugure grăbitór: Gj, Mh; struguri grăbitóri: Dj, Gj, Mh.

GRĂSÁNĂ s.f. v. GRAS.

GRĂSULÍE s.f. v. GRAS.

GRĂSÚŢĂ s.f. v. GRAS.

GREÁBĂNĂ s.f. (de la Greabănu, sat, Bz; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Greabănu") Varietate de struguri cu ciorchinele ramificat, cu boabele sferice, de culoare neagră: Bz, Ph.

GREÁCĂ s.f., adj. (de la greacă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Grecia") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, de culoare albă sau galbenă-verzuie.

1. S.f.: greácă (D/4547, 134^{r}, 137^{v}, 148^{v}, 157^{r}, 212^{r}, 224^{v}): Gj, Comarna-Iş.

1.1. Urmat de determinări: greácă galbenă (D/4547, 176^{r}): Gj; greácă verde (D/4547, 176^{r}): Gj.

2. Adj.: poamă greácă: Huşi-Vs, Răducăneni-Iş.

GRECÉSC, -EÁSCĂ, greceşti adj., s.f. (de la grecesc; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Grecia") = greacă.

1. Adj.: strugure grecésc (BA, 352): Huşi-Vs, Pietroasele-Bz; poamă greceáscă (BD, 182; NALR. Mold.Bucov., 606): Mold.; struguri grecéşti: Bz.

2. S.f.: greceáscă (H/XVI, 223^{v}, 224^{r}; D/4551, 346^{r}, 447^{r}): Bc, Bz, Iş, Vs.

GRIVÁL s.m. v. CRIVAL.

GUDÁRCĂ s.f. v. CADARCĂ.

GÚDĂDEL s.m. v. GUTEDEL.

GÚDĂR s.m. v. GUTEDEL.

GÚDEDĂL s.m. v. GUTEDEL.

GÚDELI s.m. pl. v. GUTEDEL.

GUDÉRC, -Ă s.m. şi f. v. CUDERC.

GURGÚI, -ÚIE adj., s.f. (spec. gurgui; cu referire la forma strugurelui) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă.

1. Adj.: strugure gurgúi: Ph; poamă gurgúi: Frumuşiţa-Gl; poamă gurgúie: Iş.

1.1. Derivate (sau prin întrebuinţarea adj. comune corespunzătoare): strugure gurguiát: Ag, Ph; poamă gurguiátă: Comarna şi Deleni-Iş.

2. S.f.: gurgúie: Deleni şi Plugari-Iş, Godeni-Ag.

2.1. Derivate: gurguiátă (H/XI, 335^{r}; DA): Ag, Bc, Bz, Ph;

gurguieţícă (H/IX, 23o^{r}): Topoloveni-Ag; gurguíţă (BD, 182): Topoloveni-Ag, Verneşti-Bz.

GURGUIÁT, -Ă adj., s.f. v. GURGUI.

GURGUIEŢÍCĂ s.f. v. GURGUI.

GURGUÍŢĂ s.f. v. GURGUI.

GURGÚNĂ s.f. (de la gurgui) Varietate de struguri cu boabele mari, lunguieţe, de culoare albă (VIN, 169; NI, 67): Bt, Cotnari-Iş.

GÚTEDĂL s.m. v. GUTEDEL.

GÚTEDEL s.m. (din germ. Gutedel „varietate de struguri", în PW, 379; SVR, 6o) Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, dese, de culoare albă-gălbuie(KRAUSS, 614; SVR, 6o): BN, Mş, Sb; cúteglu: Silagiu-Tm; cútel: Comloşu Mare-Tm; cúdedli (NALR. Ban 61): Tm; gúdădel (NALR. Transilv.: struguri de gúdădel): Sb; gúdăr: BN; gúdări (NALR. Transilv., 264): BN; gúdedăl (NALR. Transilv., 278, 365): BN, Mş; gútedăl (KRAUSS, 614): BN; gúteglu: Tm; gutéglu (NALR. Ban., 23): CS; gúdeli: Sb.

GUTÉGLU s.m. v. GUTEDEL.

GUTÉRCĂ s.f. v. CUDERC.

GUTÚIE adj. (spec. gutuie) Care are boabele mari, alungite, de culoare galbenă-verzuie. Poamă gutúie: Iepureni-Movileni, Slobozia-Ciurea şi Vînători-Iş, Rebricea-Vs.

H

HAFIZALÍ s.m. v. AFUZALI.

HAFUSALÍE s.f. v. AFUZALI.

HAFUZALÍ s.m. v. AFUZALI.

AGIALÍ s.m. (din tc. Haci-Ali „varietate de strugu[illegible]
ate de struguri cu boabele mari, tari, ovale, de culoare
roşiatică (TS, 16): Tl.
Urmat de determinări: hagialí negru (SM, 37; SVR, 62):C,A.
i-Tl, Ostrov-Ct.

AGIBÁŞ s.m. v. AGIBAŞ.

AGÍU s.m. (cf. tc. Haci-Ali „varietate de struguri") =
i: Ostrov-Ct.
Urmat de determinări: hagíu vîrtos (TSP, 99): Ostrov şi
Albă-Ct.

AINĂ s.f. (spec. haină; cu referire la calitatea strugurelui)
pusul háina-neamţului = varietate de struguri cu ciorchinele
ramificat, cu boabele lucioase, de culoare albă (NI, 7; BD,
Bz, Ph, Topoloveni-Ag

ALÉPA s.f. v. ALEP.

ALIGOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

ALIGOTÉI s.m. v. ALIGOTE.

AMBURG s.m. v. HAMBURG.

AMBUR s.m. v. HAMBURG.

AMBÚRG s.m. v. HAMBURG.

AMBURG s.m. v. HAMBURG.

ÁMBURG, -Ă s.m. şi f. adj. (din fr. [muscat de] Hamburg
ate de struguri" în IV, 219; PME, IV, 1o2; LTR, 11, 332;
8, 542; DER, III, 454; MDE, 611; DLR; BD, [illegible]2; GO, 97; SVR,
şi [muscat de] Hambourg, în BBH, 21o; [muscat] Hamburg, în
III, 95; [muscat] Hambourg, în MV, 1o8; Hamburg [musqué], în
V, 1o2; Hambourg [musqué], în Amp., III, 95; Hamburg; inițial,
ai sigur, din Homburg, oraş în Bavaria, pe râu[illegible]

situat într-o zonă viticolă, apropiat, încă din franceză, prin etimologie populară, de numele unei localităţi mult cunoscute, Hamburg, ce se află însă într-o regiune lipsit (Varietate de struguri) cu boabele rare, uşor sferice, cu groasă, de culoare neagră-violacee.

1. S.m. şi f.: hámburg (SFl., 34o; BD, 182; NALR. Ol 263; NALR. Ban.; NALR. Criş., 1o6, 113, 189; NALR. Munt. B Ban., Mold., Munt., Olt., Ar, SM; hambúrg (NALR. Olt., IV NALR. Ban., 35; NALR. Criş., 1o4; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Dobr.): Mold., Munt., Ar, Mh, Tm; ámburc (NALR. Olt., 263; ámburg (NALR. Olt., 263; NALR. Ban., 52; NALR. Munt.Dobr., Bc, Dj, Gr, Nţ, Tm; ambúrg (NALR. Mold.Bucov., 6o4; NALR. Dobr., 739, 747, 828): Mold., Munt.; hambórg (NALR. Ban., hámbur (NALR. Mold.Bucov., 611): Vs; hambúrb: Vs; hámburc: hánburg: Iş; hásburg: Iş; iámburg: Mold.; imbúr: Bt, Vs; Bt, Iş, Vs; ímbár: Vs; ímbúr: Vs; ímbúrg: Gl, Vs; hámburgă hambúrgă: Bz, Iş; ámburcă: Iş; ambúrcă: Iş; ámburgă: Bt; Iş, Vs; hámburcă (NALR. Mold.Bucov., 587): Bc.

1.1. Urmat de determinări: hámburc alb (NALR. Mold.B 592): Bc; hámburc negru (NALR. Mold.Bucov., 592): Bc; hám negru (NALR. Ban., 65): Ar; hambúrg negru (NALR. Munt.Dob Gr; hámburg tămîios (NALR. Munt.Dobr., 779): Iş, Tr; hámbu tămîioasă: Iş.

2. Adj.: strugure hámburg: Ar, Cj; poamă hambúrgă: Mc

HÁMBURG s.m. v. HAMBURG.

HARÁMĂ s.f. (cf. haram „vită slabă"; cu referire la c strugurelui") Varietate de struguri cu boabele mărunte, de neagră, care produce un vin de slabă calitate, slab: Ceple Cotnari-Iş.

1. Derivate: hărămeáscă: Hodora-Cotnari-Iş.

HARÁP, -Ă adj., s.f. v. ARAP.

HARBÚZ, -Ă adj. (spec. harbuz < ucr. harbuz) Care are boabele ari, rare, de culoare verde. Strugure harbúz: Cristeşti-Bt; poamă arbúz: Ţibana-Iş; poamă harbúză: Comarna-Iş.

1. Derivate: poamă harbuzeáscă: Hăneşti-Bt; poamă harbuzoáică: ostuleni-Iş.

HARBUZEÁSCĂ adj. v. HARBUZ.

HARBUZOÁICĂ adj. v. HARBUZ.

HARHASĂ adj. (de la Hárhas, fost proprietar de vie la Cotnari; struguri din sau cultivaţi în via lui Harhas") = fetească. Poamă árhasă: Cotnari-Iş.

HÁSBURG s.m. v. HAMBURG.

HĂRĂMEÁSCĂ s.f. v. HARAMĂ.

HERBEMÁNĂ s.f. v. ERBEMONT.

HÉRBEMON, -Ă s.m. şi f. v. ERBEMONT.

HERBERMÓNĂ s.f. v. ERBEMONT.

HIBRÍCĂ s.f. v. HIBRID.

HIBRÍD, -Ă, hibrizi s.m. şi f., adj. (spec. hibrid < fr.hybride, lat. hybrida) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rare, de culoare albă sau neagră; p. ext., nume dat tuturor varietăţilor de struguri producători direcţi, consideraţi a fi de slabă alitate.

1. S.m. şi f hibríd (NALR. Ban., 83; NALR. Criş., 164; NALR. old.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): izolat, în toată ţara; chibríd: Gr; ibrít: Bc; hibríz (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 645; NALR. Munt.Dobr.): Db, Dj, Ol, Tr, Gl, Vs; ibríc: Vs; ibríd (TD. UNT., II, 416; NALR. Ban. 46; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Olt., Iş, m; ibrís: Dj, íbris (NALR. Olt., IV, 263): Măceşu de Jos-Dj; ibríz

(NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr., 756): Dj, Vl; hibrídă (NALR. Munt.Dobr., 745): Mold., Munt.; chibrícă: Vs; chibrídă: Gr; ghibrícă (NALR. Mold.Bucov., 608): Dăneşti-Vs; hibrícă: Tanacu-Vs; ibrídă (NALR. Olt., IV, 263): Munt., Olt.; hibrízi (NALR. Ban., 59, 90; NALR. Transilv., 389, 413; NALR. Munt.Dobr.): izolat, în toată ţara; chibrízi (NALR. Munt.Dobr., 831): Gr; chibrízuri (NALR. Munt.Dobr., 830): Gr; hibrízuri: Costache Negri-Gl; ibrízi (TD. MUNT., II, 415): Munt., Olt.

1.1. Urmat de determinări: hibríd alb: Iş şi, izolat, în toată ţara; hibríd bătut (NALR. Mold.Bucov., 615): Bc; hibríd galben: Iş; hibríd negru (NALR. Ban., 87; NALR. Mold.Bucov., 615): Bc, Iş şi, izolat, în toată ţara; hibríd roş: Iş; hibríd roz: Iş; hibrít alb (NALR. Mold.Bucov., 614): Bc; hibrít negru (NALR. Mold.Bucov., 614): Bc; ibríd alb (NALR. Ban., 36): Tm; ibríd negru (NALR. Ban., 36): Tm; hibrídă albă: Mold.; hibrídă neagră: Mold.

1.2. În compuse: hibríd-blanc = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă (NALR. Olt., IV, 263): Dj; hibríz-cornéi = varietate de struguri cu boabele alungite, mărunte, de culoare albă: Bc; hibríz-producător direct = hibrid: Ibăneşti-Bt; hibrízi-producători direcţi = hibrid: Mold.; ibríd-american = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă (TD. OLT., 174): Olt.

2. Adj.: strugure hibríd: Gl, Vn; strugure ibríd: Munt., Olt.; poamă hibrídă: Mold.; struguri hibrízi: izolat, în toată ţara; struguri ibrízi: Munt., Olt.

HIBRÍT s.m. v. HIBRID.

HIBRÍZ s.m. v. HIBRID.

HIRDIMÓN s.m. v. ERBEMONT.

HOHÍZĂ s.f. v. OVIS.

HOLTÓI s.m. v. ALTOI.

HÓNIGLER s.m. (din săs. Honigler „varietate de struguri", în SSW, 267; KRAUSS, 614) Varietate de struguri cu boabele sferice, zemoase, dulci ca mierea, de culoare verde-gălbuie (AP, 2o; FME, III, 89; GO, 97; SVR, 63; NALR. Mold.Bucov., 66o): BN, Sj, SM, Vn, Vs; honígler: Brăeşti-Iş; ónigler: Bh, Sj, Vs; onígler: Bh, Cotnari şi Deleni-Iş, Odobeşti-Vn.

HOTÉL, -Ă s.m. şi f. v. OTEL.

HÓVIS, -Ă s.m. şi f. v. OVIS.

HÓVIZ s.m. v. OVIS.

HRIB, -Ă adj. (spec. hrib „varietate de ciperci" - Boletus edulis -) Care are boabele mari, de culoare albă. Poamă hrib: Curteşti-Bt, Strunga-Iş; poamă hrîbă: Solonţ-Bivolari-Iş.

1. Derivate: poamă hribăcíţă: Mogoşeşti-Iş; poamă hriboáică: Miroslava-Iş; poamă hribúţă: Grajduri-Iş.

HRIBĂCÍŢĂ adj. v. HRIB.

HRIBOÁICĂ adj. v. HRIB.

HRIBÚŢĂ adj. v. HRIB.

HULPĂŞÍŢĂ s.f. v. VULPE.

HÚLPE s.f., adj. v. VULPE.

HULPOÁICĂ s.f. v. VULPE.

HULPOÁIE s.f. v. VULPE.

HULPOÁNĂ s.f. v. VULPE.

HULPÓI s.m. v. VULPOI.

HULPOJÍŢĂ s.f. v. VULPE.

HULTÓI, -OÁIE s.m. şi f. v. ALTOI.

HULTÓN, -OÁNĂ s.m. şi f., adj. v. ALTOI.

HULTUÍT, -Ă adj., s.m. şi f. v. ALTOIT.

HUŞÁNCĂ s.f. (din Huşi + suf. -áncă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Huşi") Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare galbenă; bihară (zghihară): Ws.

HUŞI adj. (de la Huşi; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Huşi") = huşancă. Poamă de Huşi (PVV, 110): Ws.

I

IACOVEÁSCĂ s.f. (de la Iacovache, fost proprietar de vie la Cotnari; „struguri din sau cultivaţi în via lui Iacovache") = grasă Cotnari-Iş.

IÁDMANDER s.m. v. IOHANDER.

IALOMIŢÁNĂ s.f. (din Ialomiţa + suf. -ánă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ialomiţa") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare gălbuie: Il.

IÁMBURG s.m. v. HAMBURG.

IARDOVÁN s.m. v. ARDEOAN.

IÁRNĂ adj. (spec. iarnă) Care are boabele tari şi pieliţa groasă, de culoare albă sau neagră: p. ext., nume dat tuturor strugurilor care pot fi păstraţi pentru iarnă. Struguri de iárnă (BM, 360): Munt.; poamă de iárnă: Mold.

IBRÍC s.m. v. HIBRID.

IBRÍD, -Ă s.m. şi f., adj. v. HIBRID.

IBRÍS s.m. v. HIBRID.

IBRÍZ s.m. v. HIBRID.

IÉPURE s.m., adj. (spec. iepure „nume de plantă" - Ononis ensis - ; v. şi iepure < lat. lepus, -oris; cu referire la forma la culoarea strugurelui) (Varietate de struguri) care are ciorchinele alungit, boabele mărunte, dese, de culoare albă-cenuşie (IIV, 15o^{v}; D/4547, 198^{r}; DA): Ol, Tr, Cotnari-Iş, Jugurei-Ph; ma iepurelui: Ştefăneşti-Bt.

1. Derivate: iepureáscă (DAMÉ, T_2, 34; VIN, 138; NI, 68; DA): Ph, Cireşeni-Cotnari-Iş; iepuroáică (H/I, 381^{v}; D/4545, 12^{r}; 6; DA; BD, 182): Br, Bz, Ph, Romăneşti-Bt, Şcheia-Iş.

IEPUREÁSCĂ s.f. v. IEPURE.

IEPUROÁICĂ s.f. v. IEPURE.

IERDĂOÁN s.m. v. ARDEOAN.

IERDOVÁNĂ s.f. v. ARDEOAN.

IÉZERĂ s.f (cf. iezer „lac, tău" cu referire la calitatea ugurelui) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de oare neagră: Vs.

ILIEŢÍCĂ s.f. (Ilie + suf. -ţică) Varietate de struguri purii, care se coc la Sfîntul Ilie, cu boabele mărunte, rotunde, culoare galbenă-verzuie: Iş.

IMBÚR s.m. v. HAMBURG.

IMBÚRG s.m. v. HAMBURG.

IMPERIAL, -Ă s.m. şi f., adj. (spec. imperial; cu referire la itatea strugurelui) (Varietate de struguri) cu boabele ovale, e, mari, de culoare roşie-închisă.

1. S.m. şi f.: imperiál (Amp., VII, 177): Bt, Iş; imperiálă: Iş; împeriálă: Bt.

2. Adj.: poamă imperiálă: Bt, Iş.

INDIGÉNĂ s.f. v. INDIGEN.

INDIGEÁNĂ s.f. v. INDIGEN.

INDIGÉN, -Ă, indigeni adj., s.m. şi f. (spec. indigen) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rare, de culoare albă sau neagră; p. ext., nume dat tuturor varietăţilor de struguri autohtoni, consideraţi a fi de cea mai bună calitate.

1. Adj.: strugure indigén: Munt., Gl, Vs; poamă indigénă (MN Mold.Bucov., 59o): Mold.; struguri indigéni: Munt.

2. S.m. şi f.: indigén (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr. 736): Bc, Bz, Iş, Ol; indigénă (ŞV; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Dj; indicénă: Bt; indigeánă (NALR. Mold.Bucov., 615): Bc; indigéră (NALR. Mold.Bucov. 633): Oancea-Gl; intigénă (NALR. Munt.Dobr., 881): Dăeni-Tl; indigénă (NALR. Mold.Bucov., 667): Nistoreşti-Vn; indigéni (NALR. Olt. IV, 263): Dj.

2.1. Urmat de determinări: indigénă alb: Caşin-Bc, Vlădeni-Iş; indigénă albă (NALR. Mold.Bucov., 641): Mold.; indigénă negru: Caşin-Bc; indigénă neagră (NALR. Mold.Bucov., 641): Mold.; indigénă roză (NALR. Mold.Bucov., 641): Bt, Pechea-Gl.

INDIGÉRĂ s.f. v. INDIGEN.

INELÁTĂ s.f. (spec. inelată) Varietate de struguri cu boabele rotunde, de culoare gălbuie: Grajduri şi Tătăruşi-Iş.

INGLICEÁNCĂ s.f. (iglice „nume de plantă" - Filipendula vulgaris - + suf. -áncă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă (H/XIV, 352^{v}): Tl; engliceáncă (D/4553, 75^{v}): Tl.

INTIGÉNĂ s.f. v. INDIGEN.

IÓCMADER s.m. v. IOHANDER.

IÓCMANDER s.m. v. IOHANDER.

IÓDMANDER s.m. v. IOHANDER.

IOGMANDÉR s.m. v. IOHANDER.

IÓHANDER s.m. (din germ. Johander „varietate de struguri"; cf. şi germ. Hochheimer = rieşling de Rhin, în FME, V, 201).= risling: BN; iohandér: Lechinţa-BN; iadmandér: Bc, BN; iócmader: Bc; iocmadér (NALR. Mold.Bucov., 595): Bc; iócmander: Bc; iódmander : Bc; iogmandér (NALR. Mold.Bucov., 592): Bc; ióhnander: Bc, BN; iorcmandír: (NALR. Criş., 173): Bh.

IÓHNANDER s.m. v. IOHANDER.

IORCMANDÍR s.m. v. IOHANDER.

IORDÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f., adj. v. ARDEOAN.

IORDÁSCĂ s.f. v. ARDEOAN.

IORDĂNEÁNCĂ s.f. v. ARDEOAN.

IORDĂNEÁSCĂ s.f. v. ARDEOAN.

IORDEASCĂ s.f. v. ARDEOAN.

IORDOHÁN s.m. v. ARDEOAN.

IORDOVÁN, -Ă s.m. şi f. v. ARDEOAN.

IORGOVÁN, -Ă s.m. şi f., adj. v. ARDEOAN.

ISABÉLĂ s.f. v. IZABEL.

ÍSCHIE s.f. (din it. ischia „varietate de struguri", în Amp., III, 29; < Ischia „insulă în Italia unde se cultivă viţa de vie") Varietate de struguri cu boabele mari, sferice, de culoare albă-gălbuie (CNS,373; BD, 182; SVR,66): Bz, Ph, Nicoreşti-Gl, Panciu-Vn.

ITALIÁN, -Ă, -CĂ adj., s.m. şi f. (din Italia + suf. -án; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Italia")(Varietate de struguri) cu boabele mărunte, rare, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: strugure italián: Iş, Vl; poamă italiánă: Iş.

2. S.m. şi f.: italián: Bt, Ph; italiánă (GLOSAR, OLT., 49;

BD, 182; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban., 43, 47; NALR. Criş., I Ar, Bt, Dj, Gj, Iş, Mh, Ph, Tm, Vl; italiáncă: Bt, Iş, Vl.

2.1. Urmat de determinări: italiánă albă (NALR. Criş., IIo): Ar, Bt; italiánă neagră (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Criş., IIo): Ar, Dj, Gj.

ITÁLIE s.f. (de la Italia ; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Italia") = italian (PLS, 4o; SVR, 66): Munt., Bc, Giarmata-Tm.

IULIÁNĂ s.f. (de la iulie + suf. -áná) Varietate de struguri cu boabele rotunde, dese, de culoare albă-verzuie, care se coace la sfîrşitul lunii iulie; văratică: Comarna, Lungani şi Probota-Iş, Stănileşti-Vs.

IVEÁSCĂ s.f., adj. (de la Iveşti, sat, Gl; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Iveşti") (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, dese, de culoare gălbuie: Br, Gl; poamă iveáscă: Gl.

IZABÉL, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. isabelle „numele unui hibrid american", în VVA, V, 2o3; FME, III, 66; v. şi isabella, în BVV, 48; NI, 56; LTR, 9, 57; < Isabelle) (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele mărunte, de culoare albă sau roşie.

1. S.m. şi f.: izabél (NALR. Criş., 16o): Bh; ízabelo (NALR. Criş., 192): SM; izăbél (NALR. Criş., 178): Sj; ízobelo (NALR. Criş., 177): SM; izabélă (VV, 54; NALR. Ban., 78; NALR. Criş., 119, 139, 165, 173; NALR. Transilv., 265, 322): Criş., BN, Bt, Dj, Gr, Mş, Tm; isabélă (VIN, 7; NALR. Transilv., 389, 413): Ab, Bt, Dj, Gr, Vl; izabéle (BD, 182): Bh, Sj; izbélă: Cricău-Ab; lisabélă (KRAUSS, 614; NALR. Ban., 37): BN, Tm; zabélă: Bt; zabércă (NALR. Ban., 48): Tm.

1.1. Urmat de determinări: izabél negru (NALR. Criş., 191): Bh; izabél roşu (NALR. Criş., 191): Bh; izabélă albă: Bt.

2. Adj.: poamă izabélă: Bt.

IZABÉLE s.f. IZABEL.

IZABELO s.m. v. IZABEL.

IZABÉL s.m. v. IZABEL.

IZBÉLĂ s.f. v. IZABEL.

ÍZOBELO s.m. v. IZABEL.

Î

ÎMBÁR s.m. v. HAMBURG.

ÎMBÚR s.m. v. HAMBURG.

ÎMBÚRG s.m. v. HAMBURG.

ÎMPĂRĂTEÁSĂ s.f. (spec. împărătească „nume de plantă" - Atropa adona - v. şi împărătească „soţie de împărat"; cu referire la tatea strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mari, de are albă: Andrieşeni-Iş, Ripiceni-Bt.

ÎMPERIÁLĂ s.f. v. IMPERIAL.

ÎNDIGÉNĂ s.f. v. INDIGEN.

ÎNSĂRCINÁTĂ s.f. (spec. însărcinată; cu referire la forma gurelui) Varietate de struguri „cu boabele albe şi pătate cu te puţin negre; se fac foarte mulţi struguri la o viţă" (v. 234^{v}) (H/V, 234^{v}; D/4547, 77^{r}, 108^{v}): Dj.

j

JACHÉT, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. jacquez „numele unui id american", în NV, 18; NP, 6; VIN, 128; FME, III, 66; LTR, 9,

57; < Jacquez) (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele rotunde, de mărime mijlocie, de culoare neagră-violetă sau roşie.

1. S.m. şi f.: jachét (GLOSAR, OLT., 56): Olt., Cl, Mh, Aroneanu-Iş; jachéz (BVV, 48; BD, 182): Olt., Mh, Ph; jáchir (NALR. Olt., IV, 263) şi jachír: Dj; jaghét (BD. 183: viţă jaghet; NALR. Munt.Dobr., 783, 828): Cl, Dj, Tr, Victoria-Iş; jichét (GLOSAR, OLT., 57): Olt., Bălţaţi-Iş, Bucov-Ph; jachétă: Mh, Cotnari-Iş, Flămînzi-Bt; jachézã: Ph; jichétă: Dj; jăchíţă: Gl.

1.1. Urmat de determinări: jachét negru: Dj; jachét roşu: Dj, Mh; jachéz roşu (NALR. Olt., IV, 262): Mh.

2. Adj.: strugure jachét: Olt.; strugure jichét: Mh; poamă jachétă: Bt.

JACHÉZ, -Ă s.m. şi f. v. JACHET.

JACHÍR s.m. v. JACHET.

JACHÍŢĂ s.f. v. JACHET.

JAGHÉT s.m. v. JACHET.

JÁIBĂR, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

JÁIBER s.m. v. SEIBEL.

JARDOVÁN s.m. v. ARDEOAN.

JICHÉT, Ă s.m. şi f., adj. v. JACHET.

JIJILEÁNCĂ s.f. (din Jijila, sat, Tl + suf. -eáncă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Jijila") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare roşie sau neagră (NALR. Munt. Dobr., 876, 881, 886): Dobr.; jileáncă: Tl; jîleáncă: Măcin-Tl.

JILEÁNCĂ s.f. v. JIJILEANCĂ.

JÎLEÁNCĂ s.f. v. JIJILEANCĂ.

JOENÍCĂ s.f. v. JOIANĂ.

JOIÁNĂ s.f. (spec. joiană „nume de plantă" - Oenanthe aquatica -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, cu gust fios, de culoare albă (PP, 339; DC, 711; BD, 182): Aroneanu şi toria-Iş, Pietroasele-Bz.

1. Derivate: joenícă (Amp., III, 585; BD, 182): Hugi şi cani-Vs, Nicoreşti-Gl; joinícă (CA, 371): Odobeşti-Vn, Valea ugărească-Ph.

JOINICĂ s.f. v. JOIANĂ.

JORDÁN, -Ă s.m. şi f. v. ARDEOAN.

JORDOVÁN, -Ă s.m. şi f., adj. ARDEOAN.

L

LÁCRIMĂ adj. În compusul poamă lacrimile-Maicii Domnului (spec. rimile Maicii Domnului „nume de plantă" - Coyx lacryma-jovi -) = are boabele mărunte, dese, lucioase, de culoare albă-gălbuie (552, 4o3r): Horleşti şi Rediu-Iş.

LAI, LÁIE adj., s.f. (spec. lai) (Varietate de struguri) care boabele de mărime mijlocie, rare, de culoare cenuşie.

1. Adj.: strugure lai: Stănileşti-Vs; strugure lău: Epureni şi l-Vs; poamă láie (H/VIII$_1$, 96v; BD, 182): Mold.; poamă láuă: Vs.

2. S.f.: láie: Iş, Truşeşti-Bt; láuă (D/4546, 34ov): Ph.

2.1. Derivate: lăíţă: Sireţel şi Şipote-Iş, Flămînzi-Bt.

LÁINDON s.m. v. RAIONDOR.

LÁMPĂR, -Ă s.m. şi f. v. LAMPOR.

LAMPĂU s.m. v. LAMPOR.

LÁMPO s.m. v. LAMPOR.

LÁMPOR, -Ă, lampori s.m. şi f. (din săs. Lampricht „varietate de struguri", în EM; pentru variantele lampara şi lampău, Amp., II, 627 şi Amp., III, 203 propun fr. l'empereur „varietate de struguri"; TG, 49 apropie varianta leampără de lampă: „strugurii acestui soi sînt mari, galbeni şi încă înainte de coacere miezul boabelor devine străveziu, ca şi cînd ar fi luminaţi de o lampă")
Varietate de struguri cu boabele mari, strălucitoare, de culoare albă-gălbuie sau neagră.

1. S.m. şi f.: lámpor (GV, 41; SVR, 73): Ban., Transilv.; lámpăr: Ab; lampău (TS, 12): Ar, Tm; lámpo (TC, 24; FME, IV, 687): Bretca-Ar; lámport (PSz.): Ab; lámpric şi lámpriş: Ar; lămpău (VV, 54; NALR. Criş., 104, 105): Ar; lámpori (D/4554, 89^{v}): Ab; lámporă: Ban; lámpără (CS, 128; BD, 182): Tm; lămpură (PS, 74; BD, 182): Comloşu Mare-Tm; leámpără (D/4554, 115^{v}): Ab.

1.1. Urmat de determinări: lámpor galben: Ar, Şona-Ab; lampău negru (CA, 407): Păuliş-Ar; lămpău alb (NALR. Ban., 99; NALR. Criş., 103): Ar; lămpău negru (NALR. Ban., 99): Ar.

LÁMPORT s.m. v. LAMPOR.

LÁMPRIC s.m. v. LAMPOR.

LÁMPRIŞ s.m. v. LAMPOR.

LAORÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LAORÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LARÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LARÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LASCULEASĂ s.f. v. LĂSCULEASĂ.

LAURÚSĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LAURÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LAURÚŞĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LAURÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂBĂU s.m. (cf. labă, în compusul unor nume de plantă, în BD, 9) Varietate de struguri cu ciorchinele ramificat, cu boabele runte, lunguieţe, de culoare cenuşie (BD, 182): Comarna şi Victo-a-Iş, Truşeşti-Bt.

LĂCRĂMIÓĂRĂ s.f. (spec. lăcrămioară „nume de plantă" - Convaaria majalis -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, culoare albă (D/4548, 222r): Tr, Cîrlogani-Ol, Deleni-Iş.

LĂÍŢĂ s.f. v. LAI.

LĂMÎIE adj. (spec. lămîie < ngr. lemóni) Care are boabele ungite, de culoare galbenă-verzuie. Poamă lămîie: Bahnari-Vs, ajduri-Iş; poamă alămîie: Ungheni-Bosia-Iş.

LĂMÎÍŢĂ s.f. (spec. lămîiţă „nume de plantă" - Artemisia abronum -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare bă-gălbuie (D/4546, 141r): Il, Probota-Iş, Răchiţi-Bt.

LĂMOSTÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

LĂMPĂU s.m. v. LAMPOR.

LĂMPURĂ s.f. v. LAMPOR.

LĂORÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂRĂUSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂRĂÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂRÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂRÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂSCULEÁSĂ s.f. (din Lascu(l) + suf. -eásă; „struguri din sau ltivaţi în via lui Lascu(l)"; v. şi DA) Varietate de struguri rzii, cu boabele acre, mari, dese, de culoare albă (JO, 54; H/XI,

5^{r}; H/XIV, 1o3^{r}; D/4548, 232^{r}; D/4547, 38^{v}; B.RCIANU; DA; SPC, VI, 12o): Ol, Tr, Costeşti-Ag; lasculeásă (H/XIV, 71^{v}): Tr, Potcoava-Ol.

LĂSCULEÁSCĂ s.f. (din Lascu(l) + suf. -eáscă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Lăscu(l) = lăsculeasă (BD, 182): Tr, Cobia-Db.

LĂU, LÁUĂ adj., s.f. v. LAI.

LĂURÚSĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂURÚSCĂ s.f., adj. (din lat. labrŭsca „wilde Rebe" = viţă sălbatică, păstrat cu acest sens, în afară de română, în dial. tosc.: abrostolo, abrosco, abrostine, logudorez: agrusta, în sp. şi pg.: labrusca; v. REW^{3}, 4814; v. şi PUŞCARIU, ET. WB.; derivatul vegl. abastrain a căpătat sensul „eine Art Traube" = un soi de strugure, evoluţie semantică întîlnită şi în cazul reprezentantului rom. lăuruscă, cînd variantele laurúscă: Bt, lăurúşcă: Bt, răurúscă Bt, Iş, Hlăpeşti-Nţ denumesc o varietate de struguri timpurii, cu boabele mărunte, rotunde, de culoare albă sau neagră; cuvîntul de bază şi unele variante au chiar sensul „aguridă": lăurúscă: Mold., leorúscă: Ban., leurúscă: Ban.) (Varietate de struguri sălbatici) cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră.

1. S.f.

1.1. Variante cu l (etimologic): laorúscă (H/VI, 152^{r}; BD, 182): Vs; laurúscă (ORG.LUM., XXXII, 1847, 173; CALINDARIU, 1859, 17; LMs; H/XV, 143^{r}; D/455o, 4o^{r}; PVS, 86; BBH, 13o; BD, 181): Mold.; lăorúscă (D/4552, 446^{v}; CDDE; DA): Ban., Mold.; lăurúscă (ANON.CAR.; DOSOFTEI, ap. HEM, 538/23; COSTINESCU; BP, 2o8; H/XIII, 5o^{v}; H/XIV, 435^{v}; H/XVI, 79^{r}; D/4545, 48^{v}, 193^{v}; D/4549, 47^{r} 122^{v}; DS, 14, 3o; PI, 217; TDRG; CDDE; GLB, 113; PHILIPPIDE, OR.ROM., II, 645; PP, 339; PVS, 86; CADE; SCRIBAN, D.; DA; PUŞCARIU, L.R., II, 121; DL, II, 737; DM; CDER; SADOVEANU, O., XVIII, 55o; BD, 182;

GO, 12, 15; CC, 89; DEX; NALR. Mold.Bucov., 642, 659; NALR. Munt. Dobr., 726): Ban., Mold. şi, izolat, în toată ţara; leorúscă (CGr., I; PVS, 86; LEXIC REG., 2, 36): Ban.; leurúscă (POLIZU; H/XVIII, 301^{v}; CGr., I; PVS, 86; CDDE; DA; BD, 181; NALR. Ban., 91; NALR. Munt.Dobr., 745); Ban., Mold., Munt.; lourúscă (PVS, 86; NALR. Mold. Bucov., 630): Mold., CS.

1.1.1. Urmat de determinări: lăurúscă bătută (NALR. Mold.Bucov., 632): Gl, Iş; lăurúscă neagră: Gl, Vs.

1.1.2. Forme refăcute sub influenţa derivatelor în -úşcă (cf. şi CDDE; DA), dar şi, probabil, de la pluralul lăurúşte, leurúşte (în PVS, 86; BD, 181) etc. (cf. şi DA), deşi acesta este puţin uzitat: laorúşcă (NALR. Mold.Bucov., 597): Mold.; laurúşcă (PONTBRIANT; ALEXI, W; CN, 567, 568; PF; PVS, 86; ZANNE, P., II, 594; DA; BD, 181, 182): Ban., Mold., Olt.; lăurúşcă (REW^{3}, 4814; PONTBRIANT, D.; DDRF; CN, 1062; DAMÉ, T., 184; DAMÉ, T_{2}, 36; BARCIANU; PUŞCARIU, ET.WB.; PUŞCARIU, LR, II, 150; CDDE; CO; GLB, 113; DG, 207; CADE; DU; DA; BD, 181, 182): Ban., Mold., Munt.; leorúşcă (CDDE; DA; BD, 181): Ban., Hd; leurúşcă (LB; PONTBRIANT, D.; CIHAC; BLb., 112; DDRF; CDDE; CO; PVS, 86; DA; BD, 181, 182; NALR. Ban., 76): Ban., Transilv., Mh; lourúşcă (BD, 181): CS, Mh.

1.2. Variante cu r, datorate asimilaţiei (l-r > r-r; cf. CDDE; DA) şi, prin etimologie populară, prin apropierea de rouă (cf. DA) şi, eventual, de adj. rău: raorúscă: Vs; raurúscă (GLB, 113): Bt, Vs; răurúscă (H/VIII$_{1}$, 187^{r}; D/4549, 51^{v}; D/4551, 411^{r}; D/4552, 375^{v}, 403^{r}; TDRG; DS, 30; PI, 217; BF, 208; GLB, 113; CDDE; PP, 339; PVS, 86; SCRIBAN, D.; DA; DM; BD, 181; CC, 89; DEX; DLR; NALR. Mold.Bucov., 538, 547, 560): Mold., Transilv.; reurúscă (H/VIII$_{2}$, 152^{r}): Iş; ro(u)orúscă (D/4552, 431^{r}): Vs; rouarúscă (PF; PVS, 86; BD, 181): BN; rourúscă (H/XV, 143^{r}; SCRIBAN, D.; GLB, 113; DA; DLR; NALR. Mold.Bucov., 596): Mold.

1.1.1. Forme refăcute sub influenţa derivatelor în -úşcă, de la pluralul răurúşte etc. şi, prin etimologie populară, prin apropierea de rouă (cf. PUŞCARIU, L.R., II, 349; DA; CDER): raurúşcă (ALEXI, W; PVS, 86): Huedin-Cj; răurúşcă (BLB, 396; CN, 972, 1062; DDRF; MARCIANU; CDDE; PVS, 86; DU; CADE; DA; BD, 181, 182; DLR): Mold. Transilv.; reurúşcă (DDRF; DLR): Ban., Transilv.; rîurúşcă (BF; BD, 181): Cj; rouarúşcă: Mold.; rourúşcă (CIHAC; REW^3, 4814; PUŞCARIU, ET.WB.; CDDE; PUŞCARIU, L.R., II, 349; CDER; BD, 181; DLR): Mold., Transilv.

1.1.2. Variante fomate prin metateză: alurúscă < laurúscă (D/4553, 75^v): Tl; lărăúscă < lăurúscă (CO): Olt.; lăurúşcă < lăurúşcă (cf. PUŞCARIU, L.R., II, 15o) (CO): Transilv.; rălăúscă < răulúscă (CO): Ol; răraúscă < răurúscă (CO): Olt.; răurúşcă < răurúşcă (BD, 182): Ianca-Ol.

1.1.4. Forme cu u neaccentuat, din grupul -ur-, -ul-, sincopat: larúscă (PVS, 86; PF; BD, 181): Hd; larúşcă: Hd; lărúscă: Ab; lărúşcă: Ab; rarúscă: Ab; rarúşcă (PF; BD, 181): Cricău-Ab; rălúşcă (BD, 182): Gîrbău-Cj; rărúscă: Ab; rărúşcă: Ab.

1.1.5. Alte forme: laurúsă (H/VI, 15^v): Vs; laurúşă: Vs; lăurúsă: Vs; lăurúşă: Vs; raurúsă: Epureni-Vs; raurúşă: Vs; răurúsă: Iş, Vs; răurúşă: Iş, Vs.

1.2. Adj.: strugure de lăurúscă: Transilv.; struguri de lăurúscă (H/XIII, 495^v): Munt., Transilv.; struguri de raurúscă (H/III, 13^v): Vs, Lieşti-Gl; struguri lăurúşti: Munt.; poamă laurúscă (H/XIV, 463^r): Tl, Vs; poamă lăuruscă: Mold.; poamă lăurústă (H/III, 26o^v): Gl; struguri cu poama rourúscă (H/XVI, 32o^r): Iş; struguri de poamă de lăurúscă (H/XVI, 79^r): Vs; struguri de poamă răurúscă: Iş, Vs.

LĂURÚSTĂ adj. v. LĂURUSCĂ.

LĂURÚŞĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LĂURÚŞCĂ s.f., adj. v. LĂURUSCĂ.

LEÁMPĂRĂ s.f. v. LAMPOR.

LEÁNCĂ s.f. (din magh. leányka „varietate de struguri", în S, IV, 61o; UML, V, 74; EMS; TEW, 495; v. şi leányka szőlő , în) Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare ă-gălbuie (TC, 28; FME, IV, 687; LTR, 7, 555; BD, 182; SVP nsilv.; leánică: Sj; léianco (NALR. Transilv., 3oo): Hş.

LEÁNICĂ s.f. v. LEANCĂ.

LECHÍNŢĂ s.f. (de la Lechinţa, sat, BN; „struguri aduşi de la cultivaţi la Lechinţa") Varietate de struguri cu boabele mari, culoare albă-verzuie: Dumitra-BN.

LÉIANCO s.f. v. LEANCĂ.

LÉMBERGER s.m. v. LIMBERGHER.

LÉMBERGHER s.m. v. LIMBERGHER.

LEMNOÁSĂ s.f., adj. (spec. lemnoasă; cu referire la calitatea rugurelui) (Varietate de struguri) care are ciorchinele ramificat boabele mărunte, rare, tari, de culoare albă-cenuşie (H/II, 165^{r};): Pietroasele-Bz; poamă lemnoásă: Vs, Comarna-Iş, Odobeşti şi aciu-Vn.

LEONDÓN, -Ă s.m. şi f. v. RAIONDOR.

LEONDÓR, -Ă s.m. şi f., adj. v. RAIONDOR.

LEORÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LEŞÁSCĂ adj., s.f. v. LEŞESC.

LÉŞĂ s.f., adj. (de la leşă, f. lui leş „leah"; „struguri şi din sau cultivaţi în Ţara Leşească") (Varietate de struguri) boabele mari, rare, de culoare albă-gălbuie sau roşie: Corni şi mmuşica-Bt, Deleni-Iş; poamă léşă: Frumuşica-Bt, Plugari-Iş.

LEŞÉSC, -EÁSCĂ, leşeşti adj., s.m. şi f. (de la leşesc; „stru-

guri aduşi din sau cultivaţi în Ţara Leşească") = leşă.

1. Adj.: strugure leşésc (DA): Corcova-Mh, Tîrnava-Sb, [illegible] Vn; poamă leşeáscă: Luncaviţa-Tl, Miroslava-Iş; poamă leşéască Rediu-Iş; struguri leşéşti: Ol, Ph, Vl, Odobeşti-Vn.

1.1. Urmat de determinări: poamă leşeáscă albă: Rediu-Iş; poamă leşeáscă roşie (DS, 53): Luncaviţa-Tl.

2. S.m. şi f.: leşésc (JO, 54): Ph; leşáscă (DV, 11): Vl, [illegible] muşica-Bt, Cepleniţa-Iş; leşeáscă (H/XI, 73r; D/4547, 381r; [illegible] VIN, 14o; NI, 7; BD, 182): Iş, Mh, Ol, Tl, Vl, Pietroasele-[illegible]

LEUNDÓR s.m. v. RAIONDOR.

LEURÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LEURÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LIGOTÉ s.m. v. ALIGOTE.

LIGOTÉI s.m. v. ALIGOTE.

LÍMBERGER s.m. v. LIMBERGHER.

LÍMBERGHER s.m. (din germ. Limberger „varietate de struguri în TS, 15; FME, III, 576; Amp., V, 55; v. şi Lemberger, în PV,) Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, rotunde, cu pieliţa subţire şi tare, de culoare neagră-brumată: Bv; lémberg Ucea-Bv; lémbergher: Bv, Jucu-Cj; límberger: Huedin şi Jucu-Cj.

LIMIÁN s.m. v. LINIAN.

LIN adj. (spec. lin „vas..." < ngr. linós; cu referire la calitatea strugurelui) Care are boabele mărunte, dese, zemoase, culoare albă sau neagră; strugurii „se trag numai la lin". Strug de lin (BA, 346): Ph.

LINIÁN, -Ă s.m. şi f. (din fr. lignan „varietate de strugu în TS, 16; FME, III, 567; LTR, 1c, 187; SVR, 74) Varietate de st guri cilindrici, cu boabele ovale, de culoare verde-gălbuie: Bj

Imián: Dj, Cruşeţ-Gj.

LINTÓN, -Ă s.m. şi f. v. CLINTON.

LIONDÓR s.m. v. RAIONDOR.

LIPÁC s.m. (din ucr. *липа* „populus alba" = poamă plăvaie, în BS, 3o; M, 127; v. şi *липкий* „năclăios, viscos") = plăvaie: Santa Mare şi Păltiniş-Bt.

LIPOLÍSTRU s.m. (din scr. lîpolîst „varietate de struguri", în RJA, VI, 1oo; v. şi lipolist < *lipovlist „varietate de struguri", în SKOK, II, 3o5) Varietate de struguri timpurii, cu boabele mari, tari, dulci, de culoare albă (H/V, 97^{v}, 287^{v}, 324^{v}, 433^{v}): Dj; lipóstru (BD, 182): Dl, Gj; polístru (datorită aferezei; H/V, 447^{4}): Dj.

LIPÓSTRU s.m. v. LIPOLISTRU.

LIPOŞCÍNĂ s.f. (din scr. lipašćina „varietate de struguri", în SKOK, II, 3o5) = lipov: Tm.

LÍPOV, -Ă s.m. şi f. (din top. scr. Lipov, care formează o serie de derivate, numele unor varietăţi de struguri, în SKOK, II, 3o5; v. şi scr. lipov „de tei", lipa „tei"; v. şi Lipova, oraş, Ar; pentru unele atestări din Dj, Ol şi Tr, v. şi Lipovu, sat, Dj; DA trimite la bg. lipov „de tei, teios", de la lipa „tei") Varietate de struguri timpurii, cu boabele mari, zemoase, sferice, rare, dulci, cu „miros plăcut" (v. H/XI, 177^{r}), cu pieliţa subţire, de culoare albă-gălbuie sau verde-gălbuie; frunzele viţei sînt crestate, late şi mici, iar lemnul nu are cîrcei (cf. H/XI, 5^{r}).

1. S.m. şi f.: lípov (H/XI, 5^{r}, 16^{r}, 177^{r}, 246^{r}; H/XIV, 15o^{v}; D/4547, 269^{v}; D/4548, 263^{r}, 32o^{r}; D/4557, 131^{v}; DA; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262): Ban., Ol, Tr; lípovă: Ban.

1.1. Urmat de determinări: lípov alb (H/XI, 5^{r}; H/XIV, 186^{r}; DA): Ol, Tr; lípov galben (H/XI, 5^{r}; DA): Dj, Ol.

2. Derivate: lipovác (NALR. Ban., 13, 18; v. şi scr. lipovac „miere de tei") şi lipovácă (NALR. Ban., 1o, 11): CS, Tm; lipován (NALR. Ban., 33): CS; lipovánă (NALR. Ban.): Ban.; lipováncă (NALR. Ban., 14): CS; lipovár şi lipovără (NALR. Ban., 5): CS; lipováţă (NALR. Ban., 8o): Tm.

2.1. Urmate de determinări: lipovánă albă (NALR. Ban., 12): CS; lipovără albă (NALR. Ban., 6): CS; lipovără vînătă (NALR. Ban., 6): CS.

LIPOVÁC, -Ă s.m. şi f. v. LIPOV.

LIPOVÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f. v. LIPOV.

LIPOVÁR, -Ă s.m. şi f. v. LIPOV.

LIPOVÁŢĂ s.f. v. LIPOV.

LIPOVCÍNĂ s.f. (din scr. lipovčina „varietate de struguri", în RJA, VI, 1o2; lipovčina, lipovčina, în SKOK, II, 3o5) = lipov: Tm.

LIPOVENEÁSCĂ s.f. (de la lipovenească; „struguri aduşi sau cultivaţi de către lipoveni") Varietate de struguri cu boabele rotunde, mărunte, de culoare albă-gălbuie: Focuri, Şipote şi Tîrgu Frumos-Iş, Huşi-Vs.

LIPOVÍNĂ s.f. (din scr. lipovina „varietate de struguri", în SKOK, II, 3o5) = lipov (CA, 265): Ban.

LISABÉLĂ s.f. v. IZABEL.

LITEÁNCĂ s.f. (de la Liteanca, deal cu vii la Cotnari; „struguri sau poamă din viile de la Liteanca") = fetească: Cotnari-Iş.

LIÚŢCĂ s.f. [pron.: liúţ-] (cf. luşcă „nume de plantă"; cf. şi n.pers. Liuţă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă (NALR. Ban., 46): Tm.

LIVÁRĂ s.f. v. DELAVAR.

LOGOJÁNĂ s.f. v. LUGOJANĂ.

LOGOȘÁNĂ s.f. v. LUGOJANĂ.

LOLOȚÁTĂ s.f. (*lolot* „laţe, miţe care atîrnă din păr" + suf. *-ată*; cu referire la forma strugurelui) Varietate de struguri cu boabele rare, lunguieţe, de culoare albă (H/II, 165[r]): Bz.

LOURÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LOURÚȘCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

LÓZĂ adj. (din ucr. *loza* „viţă de vie") Care are boabele rare, de culoare gălbuie. *Poamă lóză*: Crasnaleuca-Coţuşca-Bt.

LÚCIE s.f. (spec. *lucie*) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, netede, cu pieliţa tare, de culoare albă-gălbuie: Iş.

LUGOJÁNĂ s.f. (din *Lugoj* + suf. *-ánă*; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la *Lugoj*") Varietate de struguri cu boabele mari, bătute, de culoare neagră (PS, 47; BD, 182; SVR, 74): Ban., Hd; *logojánă* (D/4554, 89[v]; NALR. Ban., 77) Ban., Ab; *logoşánă* (GV, 43): N-V Transilv.

LULÉNDRU s.m. v. RULANDER.

LUMINOÁSĂ s.f., adj. (spec. *luminoasă* „mume de plantă" *Clematis integrifolia* - ; v. şi *luminos*, *-oasă* „strălucitor") (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, lucioase, de culoare albă (H/XIII, 468[v]): Gl, Iş, Piatroasele-Bz, Podgoria-Tătaru-Ph, Sanis SM; *poamă luminoásă*: Iş, Nicoreşti-Gl, Odobeşti-Vn.

LUNECOÁSĂ s.f. (spec. *lunecos*, *-oasă*; cu referire la calit strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mărunte, lu de culoare albă: Cepleniţa şi Cotmari-Iş.

LUNG, -Ă, *lungi* adj., s.f. (spec. *lung* < lat. *longus*) (Varietate de struguri) cu ciorchinele lung, cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: *strugure lung*: Odobeşti-Vn, Vîn Mare-Mh; *poamă*

lúngă: Iş, Negreşti-Vs; struguri lungi (DH, 117): Dumitra-BN.

1.1. Derivate: strugure lunguróş: Romos-Hd; poamă lungă: Grajduri-Iş, Negreşti-Vs; struguri lunguióşi (BD, 182): Gîrb... struguri lunguióşi (BM, 360): Giarmata-Tm; struguri de poamă ... reáţă (H/XVI, 405r): Vs.

2. S.f.: lúngă: Bucium-Iş.

2.1. Derivate: lungáná: Cotnari şi Leţcani-Iş; lunguióa... Huşi-Vs, Nicoreşti-Gl, Şona-Ab; lunguríe: Ciurea şi Ţibana-Iş; Epureni-Vs; lungurítă (VG): Dersca-Bt, Suteşti-Vl.

LUNGÁNĂ s.f. v. LUNG.

LUNGĂREÁŢĂ adj. v. LUNG.

LUNGUIÓS, -IOÁSĂ adj., s.f. v. LUNG.

LUNGUIÚŞ adj. v. LUNG.

LUNGURÍE s.f. v. LUNG.

LUNGURÍŢĂ s.f. v. LUNG.

LUNGURÓS adj. v. LUNG.

M

MACEDONEÁNĂ s.f. (din Macedonia + suf. -eánă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Macedonia") Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, rare, de culoare neagră (NALR. Mold.Bucov., 589): Iş, Miron Costin-Nţ.

MADEÍRĂ s.f. v. MADERĂ.

MADÉRĂ s.f. (din port. madera „varietate de struguri", în ... 543; < Madeira, Madera „arhipelag în Oceanul Atlantic, constituind o provincie a Portugaliei, unde se cultivă viţa de vie") Varietat...

ruguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră (AV, 4o): Ban., ş; madeíră: Iş; madérnă: Bc.

1. Urmat de determinări: madéră neagră (NALR. Mold.Bucov., 588): gti-Bc, Cotnari şi Deleni-Iş.

MADÉRNĂ s.f. v. MADERĂ.

MAGHIÁRĂ s.f. (de la maghiar, -ă; „struguri aduşi sau cultivaţi tre maghiari") = tocai; furmint: Transilv., Bc.

MAGHIÁRCĂ s.f. v. MAGIARCĂ.

MAGIÁRCĂ s.f., adj. (din scr. màǵârka, màdârka „varietate de uguri", în RJA, VI, 37o, 357; màdžârka „varietate de struguri", RHJ, I, 651 şi GE, 152; v. şi AN, 253-254 în care se demonstrează, baza unor fapte fonetice, că măjarcă ar trebui „literarizat" gearcă, iar magiarcă, maghiarcă; formele înregistrate de noi pro- în însă din anchete dialectale directe, unde informatorii au pro- nţat cuvîntul aşa cum îl scriem, şi este deci vorba de un fapt ce arţine vorbirii şi nu scrierii) (Varietate de struguri) care are abele mari, rotunde, de culoare albă, neagră sau roşie.

1. S.f.: magiárcă (scris, uneori, mageárcă) [pron.: -giár-] /XVIII, 3^{r}, 267^{r}, 276^{v}; DLR; AN, 253; GE, 152; NALR. Ban., 23,): Ban.; majárcă (CNS, 631; BD, 182; SVR, 76; NALR. Ban., 5o): , Vs; măjárcă (H/IV, 175^{v}; DLR; AN, 253; GE, 152): Tm, măşárcă: măzárcă (NALR. Ban., 86): Tm; maghiárcă (H/XVIII, 4^{r}; GV, 42; , 182): Bc, Tm.

1.1. Urmat de determinări: magiárcă albă (H/XVIII, 3^{r}; NALR. n., 54): Tm; magiárcă neagră (H/XVIII, 3^{r}): Ban.; magiárcă roşie ALR. Ban. 54): Tm; majárcă albă (CA, 272; SVR, 76): Tm; majárcă agră: Tm; majárcă roşie (CA, 4o7; SVR, 76): Tm; măjárcă roşie (LR. Ban., 61): Tm; măşárcă albă (NALR. Ban., 63): Tm; măşárcă şie (NALR. Ban., 63): Tm.

2. Adj.: poamă magiárcă (D/4553, 41r): Mahmudia-Tl.

MAJÁRCĂ s.f. v. MAGIARCĂ.

MALACĂ s.f. v. MALAGĂ.

MALÁGĂ s.f. (din sp. malaga „varietate de struguri", în Amp. V, 207; VI, 419; v. şi fr., it. malaga, germ. Malaga; < Malaga „oraş în Spania") Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare roşie închisă (AP, 26; FLORA, VI, 306; NALR. Munt.Dobr., 716): Munt., Ab, Bt, CS, Nţ, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; malácă: Bt; málăgă (NALR. Ban., 77): CS.

1. Urmat de determinări: malágă albă: Iş; malágă neagră: Ab Sb; malágă roşie (St., 520): Dumitra-BN; malágă roză (RVP, 1913, 1, 7): Daneş-Mş.

MALBÉ s.m. v. MALBEC.

MALBEC s.m. (din fr. malbec „varietate de struguri", în Bt, 425; FME, III, 656; SVR, 76; < Malbec, numele unui negustor din Bordeaux, care a importat soiul respectiv în Franţa, în 1756; v. Amp., V, 103) Varietate de struguri cu boabele sferice de culoare roşie sau neagră-albăstruie (NALR. Munt.Dobr., 747): Munt., Olt. Transilv.; malbé: Drăgăşani-Vl; malbóc: Ghioroc-Ar.

MALBOC s.m. v. MALBEC.

MALÍNĂ s.f., adj. v. MĂLINĂ.

MALVASÍE s.f. v. MALVAZIR.

MALVAZIE s.f. v. MALVAZIR.

MALVAZÍR, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. malvoisie „varietate

1. Urmat de determinări: malvasíe roşie (FME, III, 691): Huşi-Hîrlău-Iş.

2. Adj.: poamă malvazír (LM, 93): Hîrlău-Iş; poamă malvazíră: Iş.

MANDALÍNĂ s.f., adj. v. MANDARINĂ.

MANDARÍNĂ s.f., adj. (spec. mandarínă < fr. mandarine) (varietate de struguri) cu boabele mărunte, cu miezul dulce, aromat, de culoare gălbuie: Mădîrjac-Iş; mandalínă (NALR. Mold.Bucov., 66o): Hîrlău-Iş, Bolotești-Vn.

1. Adj.: poamă mandarínă: Luncaviţa-Tl, Popeşti-Iş; poamă mandalínă: Lungani-Iş.

MARÁŞ s.m. (din bg. *мараш*[3] „varietate de struguri", în BTR, unde DLR indică greşit bg. *мараш* „vie părăsită", luînd în consideraţie alte dicţionare bulgare care nu înregistrează sensul amintit) (varietate de struguri cu boabele mari, rare, dulci, de culoare albă; viţa de vie are frunza lată, lucioasă (H/II, 297[v]; DLR): Dobr.

1. Urmat de determinări: maráş roş (TS, 16): Dobr.

MARAŞTÍNĂ s.f. (din scr. *marašćina* „varietate de struguri albi", RJA, VI, 469) Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, dulci, acre, de culoare albă-gălbuie: Mh; maráştínă: Mh; morăstínă: Tr, Goicea-Dj; morăştínă: Dj; moreştínă (Dv.): Dj; moroscínă (varicata corespunde oclusivei dentale din etimon şi reprezintă o particularitate fonetică a graiului bănăţean; H/IX, 135[r]): Mh; roştínă: Mh, Tr; moroştínă (CA, 4o8): Dj, Mh.

1. S.m. şi f. formate prin metateză de la etimonul scr. (cf. fr. romascina „varietate de struguri", în LD, 111; romachtina „varietate de struguri" în Amp. VII, 245): romastín: Tr; rămostín, romoştín (JO, 53; HEM, I, 755; HEM, II, 2133; DDRF; DU; DLR):

Dj, Mh, Ol, Tr; lămostínă (D/4548, 364^{r}): Gr; ramă
222^{r}): Ol, Tr; rămostínă („dă vin puţin, rămîne ma
de unde i s-a dat numele de ramastínă", H/XIV, 222^{r}
H/XIV, 21^{r}, 173^{r} 222^{r}): Dj, Mh, Ol, Tr; rămoşteán
rămoşteáncă (NALR. Munt.Dobr., 832): Gl; rămostín
H/XIV, 1o3^{r}, 15o^{v}; D/4547, 117^{v}; DLR; NALR. Olt.,
Tr; rîmostínă (H/XIV, 159^{v}; D/4548, 232^{r}): Tr; rîm
32o^{r}): Tr; romascínă (LD, 111): Mh; romostíe (H/V,
romostínă (H/V, 472^{r}; D/4547, 125^{r}): Dj, Mh; romoşt
PVO; BD, 182; DLR): Dj, Mh.

1.1. S.f. urmat de determinări: ramaştínă albă,
galbenă (BD, 182): Dj, Mh; rămostínă verde (BD, 182),
galbenă (H/XI, 5^{r}): Dj; rămoştínă verde (H/XI, 5^{r}):

MÁRĂ adj. (spec. mară = măr, formă întîlnită în
j. Bt) Care are boabele rotunde, de culoare galbenă-v
mără: Coţuşca şi Vlăşcara-Bt, Salcea-Sv.

MARCOVÁŢĂ s.f. (din scr. марковац „nume de plan
Varietate de struguri cu boabele mari, pieliţa groasă,
galbenă-aurie: CS; mărcovátă (BD, 182; NALR. Ban., 77
morcovátă: Naidăş-CS.

MÁRE, mari adj. (spec. mare) (Nume dat, în genera
varietăţilor de struguri) cu boabele mari, de culoare
neagră; izolat, s.f. numeşte, de obicei, o anumită var

1. Adj.i strugure mare: Bz, Ph, Tm; poamă mare (H
324^{r}; NI, 88; VIN, 144; SVR, 1o5): Mold.; strugure de
(H/XIII, 46o^{v}): Bt, Gl; struguri mari (H/XV, 6o^{v}) Bz,

1.1. Urmat de determinări: poamă mare albă: Iş, V
neagră: Vs.

1.2. În compuse: poama máre-a-celului = varietate
cu boabele mari, rare, de culoare neagră (DS, 4o): Vs,

s.f.: máre (H/XII, 135v; H/XIII, 50v 247v 480v 508r; ...): Bc, Gl, Nţ, Ph.

...LÍN, -Ă s.m. şi f. v. MERLOT.

...LÓTĂ s.f. v. MERLOT.

MAROCÁNĂ s.f. (din Maroc + suf. -ánă; „struguri aduşi din sau ...ţi în Maroc") Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare neagră: Bz, Ph, Bivolari şi Victoria-Iş; marococánă ...07): Pietroasele-Bz.

MAROCOCÁNĂ s.f. v. MAROCANĂ.

MASARÍCHE s.f. v. MĂZĂRICHE.

MÁSĂ adj. (spec. masă < lat. mensa; cu referire la calitatea ...ugurelui) Care are boabele mari, de culoare albă sau neagră şi, obicei, nu este destinată vinificaţiei. Strugure de másă: izolat toată ţara; poamă de másă (NALR. Mold.Bucov NALR. Munt.Dobr., ...): Mold., Tl; struguri de másă (BA, 346; NALR. Ban., 58; NALR. ...iş., 132; NALR. Munt.Dobr., 893; NALR. Transilv., 336, 356, 408): ...olat, în toată ţara; struguri pentru másă (TD. MUNT., II, 283): ...nt., Olt.

1. Urmat de determinări: struguri de másă albi: Bz, Ph; struguri de másă negri (NALR. Munt.Dobr., 719): Ph.

MASLINĂ adj. v. MĂSLINĂ.

MAVRUD s.m. (din bg. *мавруд* „varietate de struguri negri", în RBKE, II, 43; BTR, 362; KBE, III, 308; NR, 20) Varietate de struguri aripaţi, cu boabele rotunde, bătute, brumate, nearomate, de culoare neagră ca pana corbului (HC, 6; SVR, 78): Dj, Ol, Mircea Vodă-Ct.

1. Urmat de determinări: mavrúd de Varna (CNS, 430): Ct, Dj; mavrúd negru: Dj.

MĂSLINÍE adj. (spec. măslinie) Care are boabele de mărime mijlocie, de culoare galbenă-verzuie bătînd spre negru. Poamă măslinie: Cotnari şi Scînteia-Iş, Deleşti-Vs.

MĂŞÁRCĂ s.f. v. MAGIARCĂ.

MĂZÁRCĂ s.f. v. MAGIARCĂ.

MĂZĂRÍCHE s.f. (spec. măzăriche „nume dat mai multor specii de plante") Varietate de struguri cu ciorchinele ramificat, cu mulţi cîrcei, cu boabele mărunte, de culoare neagră: Ct, Mileanca-Bt, Vlădeni-Iş; masaríche (H/II, 319[r]) şi mazaríche: Ct.

MEHEDINŢEÁNĂ s.f. (din Mehedinţi + suf. -eánă; „struguri adu din sau cultivaţi în Mehedinţi") Varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă: Mh.

MELÓN s.m. v. MERLOT.

MERILÓT s.m. v. MERLOT.

MERIŞÓR, -OÁRĂ s.m. şi f., adj. (spec. merişor „fructul merişorului") (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, mărunte, rare, de culoare roşiatică sau galbenă.

1. S.m. şi f.: merişór: Băiceni-Cucuteni-Iş; merişoáră: Mădîjac şi Popeşti-Iş, Tudora-Bt.

2. Adj.: poamă merişoáră: Corni şi Leorda-Bt, Lespezi-Iş.

MERLÁN s.m. v. MERLOT.

MERLÉT s.m. v. MERLOT.

MERLÓ s.m., adj. v. MERLOT.

MERLÓN s.m. v. MERLOT.

MERLÓT, -Ă s.m. şi f., adj (MDE, DEX, din fr. merlot „varietate de struguri", în VVA, VI, 16; SVR, 79) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, rotunde, de culoare neagră.

1. S.m. şi f.: merlót (P, 20; VV, 54; FME, III, 771; BD, 182; [illegible], 578; DEX; SVR, 79; NALR. Mold.Bucov., 633, 655): Munt., Olt., Transilv., Gl; marlín: Tanacu-Vs; melón (B, 585): Aţel-Sb, Cotnari-[illegible]; merilót: Vs; merlán: Ghidigeni-Gl, Ghioroc-Ar; merlét: Cotnari [illegible] Mogoşeşti-Iş; merló (NALR. Mold.Bucov., 655): Munt., Olt., Ar, [illegible], Iş, Nţ; merlón: Vs; merulót: Vs; mirlán: Nţ, Focuri-Iş; mirlău: [illegible]umăzeşti-Nţ; merlótă: Mold., Br, Ct; marlínă: Ţuţora-Iş; marlótă: [illegible], Stănileşti-Vs.

1.1. Urmat de determinări: merlót de Miniş: Ar; merlót de [illegible]rgu Bujor şi merlót de dealurile Bujorului: Gl; merlót negru: [illegible]erlótă mărunţică: Iş; merlótă neagră: Iş.

1.2. Derivate: merloteásă: Focuri-Iş; merloteáscă: Belceşti-Iş; [illegible]erloţícă: Cotnari şi Mădîrjac-Iş.

2. Adj.: strugure merlót: Ag, Dj, Gr, Tl; strugure merló: Munt., Olt., Transilv.; poamă merló: Iş; poamă merlótă: Bc, Iş; poama merlótului: Cotnari-Iş.

MERLOTEÁSĂ s.f. v. MERLOT.

MERLOTEÁSCĂ s.f. v. MERLOT.

MERLOŢÍCĂ s.f. v. MERLOT.

MERULÓT s.m. v. MERLOT.

MESLIÉR s.m. (din fr. meslier „varietate de struguri", în B, 586; SVR, 79) Varietate de struguri cu boabele dese, de culoare verde-gălbuie: Valea Călugărească-Ph.

MEZEŞFEHÉR s.m. v. MIEZEŞ.

MICODÉL s.m. (de la micotel = micutel „mic"; v. şi micodel „specie de viţă de vie producătoare" în LEXIC REG., 1, 55; DLR) Varietate de struguri cu ciorchinele lung, cu boabele mărunte, de culoare neagră (NALR. Olt., IV, 262): Mh; micudél (NALR. Olt., IV,

262): Gj, Mh; nicodél (NALR. Olt., IV, 262): Dj, Mh.

MICŞUNÍCĂ s.f. (spec. micşunică = micşunea) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare verzuie, cu miros de micşunea (NALR. Munt.Dobr. 686): Ag.

MICUDÉL s.m. v. MICODEL.

MIELUŞÉL, mieluşei s.m., adj. (spec. mieluşel „nume de plante, Trifolium arvense -) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, bătute pe ciorchine, de culoare albă-gălbuie.

1. S.m.: mieluşél: Ag, Mh; mieluşéi (H/IX, 135r): Mh, Sadova-Rs.

2. Adj.: strugure mieluşél: Leordeni-Ag; struguri mieluşéi: Mh, Măneşti şi Runcu-Db.

MIERLEÁSĂ s.f. (a mierli „a face mici ochii", în CG + suf. -eásă; v. şi n.pers. Mierlă, în DOR, 322; „struguri din sau cultivaţi în via lui Mierlă") = mierleasca (DV, 11; D/4547, 141r; D/4548 2o7r; VIN, 14o; FME, III, 771; SVR, 79): Gj, Ph, Vl, Bîrnova-Iş, Goicea-Dj, Santa Mare-Bt.

MIERLÉSC, -EÁSCĂ, mierleşti s.m. şi f., adj. (SEt., 41, din a mierli „a face mici ochii", în CG + suf. -ésc; v. şi n. pers. Mierlă, în DOR, 322; „struguri dim sau cultivaţi în via lui Mierlă" CADE, DM şi DLR îl derivă dim mierlă, luînd în consideraţie presupusa culoare roşcată a unor mierle) (Varietate de struguri) cu boabele, în general, mărunte, puţin ovale, de culoare roşie sau roză

1. S.m. şi f.: mierlésc (VG, 96): Dobreşti-Dj; mierleáscă (D/4547, 393r; D/4548, 133v; DC, 711; PP, 339; FME, III, 771; BD, 182): Ol, Vl, Corcova-Mh, Gorban şi Hîrlău-Iş, Murgeni-Vs.

1.1. Urmat de determinări: mierleáscă roşie (FME, III, 772): Ol, Vl, Cotnari-Iş, Odobeşti-Vn.

2. Adj.: strugure mierlésc (CADE; DM; DLR): Olt., Horleşti şi Sineşti-Iş; poamă mierleáscă (DS, 5o): Comarna-Iş, Niculiţel-Tl; struguri mierléşti: Vl.

MIERLÍȚĂ s.f. (a mierli „a face mici ochii", în CG + suf. -iță; v. și n.pers. Mierlă, în DOR, 322) = mierlească (D/4547, 2o8^{V} NI, 7; FME, II, 724; BD, 182; SVR, 79): Bz, Gj, Ph.

MIERLÓS, -OÁSĂ s.m. și f., adj. (a mierli „a face mici ochii" în CG + suf. -ós; v. și n.pers. Mierlă, în DOR, 322) = mierlesc.

1. S.m. și f.: mierlós: Cîrlogani-Bălcești-Vl; mierloásă (BD, 182): Costești-Vs, Horlești și Mogoșești-Iș, Sadova și Tîmburești-[illegible], Vlădeni-Bt.

2. Adj.: strugure mierlós: Iș, Albești-Bt; poamă mierloásă: Bt; Iș.

MIEROÁSĂ s.f. (spec. mieroasă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, apoase, dulci, de culoare albă-gălbuie: Deleni și Probota-Iș, Huși și Ștefănești-Vs.

MIEZ s.m. (spec. miez; cu referire la calitatea strugurelui) = miezoasă (NALR. Criș., 153): Bh.

MIÉZEȘ s.m. (din magh. mézes „varietate de struguri", în MNS, II, 62; MNES, IV, 1299; v. și mézesfehér „varietate de struguri", în AP, 2o; FME, III, 89) = honigler (BD, 182): SM, Sj; mézeșfeher: SM, Șamșud-Sj.

MIEZOÁSĂ s.f. (spec. miezoasă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, cărnoase, de culoare albă sau neagră: Dumești-Vs, Hodora-Cotnari-Iș, Ripiceni și Ștefănești-Bt.

MILÉNIU s.m. v. MILENIUM.

MILÉNIUM s.m. (cf. magh. millenium „varietate de struguri"; v. și millenium [Traube] „varietate de struguri creată în R.P. Ungară de hibridatorul Mathiás Jánes" în Amp., V, 165) Varietate de struguri cu boabele sferice, cu pieliță tare, de culoare verde-gălbuie (RVV, 125; KRAUSS, 617): Tm, Șona-Ab; miléniu: Șona-Ab, Comlogu Mare-Tm.

MINCINÓS, -OÁSĂ adj., s.f. (spec. mincinos; cu referire la calitatea strugurelui) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, negre înainte de a se coace. Strugure mincinos: Bz, Romanu-Br, Urlaţi-Ph; mincinoásă (H/II, 125^{r}, 165^{v}; BD, 182; DLR): Bz, Jugurei-Ph.

MÍNIŞĂ s.f. (de la Miniş, sat, com. Ghioroc-Ar; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Miniş") Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, rare, rotunde, de culoare albă sau neagră: Ab, Ar, Bh.

MINTÓS, -OÁSĂ, mintoşi s.m., adj. (mintă = mentă + suf. -oş) Varietate de struguri cu boabele alungite, mărunte, de culoare galbenă-verzuie, cu miros de mentă.

1. S.m.: mintós (NALR. Criş., 219): SM, Cucuteni şi Ruginoasa-Iş; mintóşi (NALR. Criş., 215: míntoş): SM.

2. Adj.: poamă mintoásă: Belceşti şi Focuri-Iş.

MIRLÁN s.m. v. MERLOT.

MIRLĂU s.m. v. MERLOT.

MIROSITÓR, -OÁRE, mirositori s.m. şi f. (spec. mirositor) Nume dat frecvent, în Mold., varietăţilor de struguri tămîioasă şi busuioacă. Mirositór: Bt; mirositoáre (H/XI, 516^{r}): Gl, Iş, Vn; mirositóri (H/IX, 5o^{r}): Bt, Iş, Mh.

MISC s.m. v. MISCHET.

MISCÁT, -Ă s.m. şi f. v. MISCHET.

MISCHÉT, -Ă, mischeţi s.m. şi f., adj. (LE; ŞIO, II$_1$, 261; DU; DM; CDER; DLR, din tc. misket [üzümü] „varietate de struguri"; SCRIBAN, D., din tc. misket, din pers. misk; DEX, din tc. miske [üzümü]) (Varietate de struguri de masă) care are boabele de mărime mijlocie, miezul zemos, cu miros de busuioc, de culoare

albă sau roşie.

1. S.m. şi f.: mischét (BLb., 94; AT, 132; DIV, 4oo; H/XIV, 21^{r} 538^{v}; MM, 63; D/4548, 359^{v}, 381^{v}; DDRF; LE; ŞIO, II$_{1}$, 261; NI, 7; VIN, 157; TDRG; DU; Th.A, 156; CADE; SCRIBAN, D.; DA - v. albişcară - ; DL, III, 92; DM; CDER; BD, 182; DLR; DEX; SVR, 8o; MALR. Munt.Dobr., 893): Dobr., Mold., Munt. şi, izolat, în toată ţara; misc (D/4548, 251^{v} Tr; miscát (NI, 78): Iş, Mitoc-Bt, Babadag-Tl; mişchét (JO, 54; D/4553, 34^{r}; ŞIO, I, CCXXXV; TDRG; GLB, 14o; CADE; SCRIBAN, D.; DC, 795; CDER; DLR): Dobr., Mold.; mişét: Lipniţa-Ct, Laza-Vs; mischétă: Iş; miscátă: Iş; mişchétă: Iş, Flămînzi-Bt; mişétă: Iş.

1.1. Urmat de determinări: mischét alb (NI, 8; SVR, 8o): Iş, Ph; mischét bătut (BLb., 94): Ph, Tl; mischét roşu (NI, 8): Ag, Oltina-Ct; mischét roz (TeS, 1o5o; SVR, 8o): Sarichioi-Ct; mişchét alb (NI, 55): Ciobanu-Ct, Bivolari-Iş; mişchét roz (NI, 55): Ostrov-Ct, Corcova-Mh; mischétă albă: Roma-Bt, Popeşti-Iş; mischétă bătută: Suharău-Bt; mişchétă albă: Pomîrla-Bt, Plugari-Iş; mişchétă roşă: Prisăcani-Iş.

1.2. În compuse: mischét-brághin = varietate de struguri cu boabele mari roşii, brumate, cu miros de busuioc: Sadova şi Tîmbureşti-Dj; mischét-ceaús = varietate de struguri cu miezul zemos, cu boabele de culoare roşie: Ostrov şi Poarta Albă-Ct; mischét-cioinác = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare albă, cu miros de ciuin: Holboca-Iş, Drăgăşani-Vl; mischét-górdin = varietate de struguri cu boabele mari, bătute, de culoare albă, cu miros de busuioc: Horleşti-Iş, Jidvei-Ab, Corcova-Mh; mischét-iordán = varietate de struguri cu boabele dese, cu pieliţa subţire, de culoare gălbuie: Cotnari-Iş; mischétă-coárnă = varietate de struguri cu boabele mari, lunguieţe, de culoare roşie: Cristeşti-Iş, Frumuşica-Bt, Somova-Tl; mischétă-copăceáncă = varietate de

struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră: Păltiniș-Bt; mischétă-crúce = varietate de struguri cu boabele mari așezate formă de cruce, de culoare albă: Iș, Rădoveni-Dj; mischétă-cruciliță = mischétă-cruce: Călărași-Dj; mischétă-grasă = varietate struguri cu boabele mari, cu pieliță subțire, de culoare albă-verzuie, cu miros de busuioc: Cotnari-Iș; mischétă-tídvă = varietate de struguri cu boabele mari, de forma unei sticle, de culoare albă: Oltina-Ct; mischétă-vulpeáscă = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare roșie: Cucuteni-Iș.

2. Adj.: strugure mischét: Dobr.; strugure mișchét: Iș; struguri mischét (SCRIBAN, D.; DLR): Iș, Frumușica-Bt; struguri mischéți: Dobr., Lungani-Iș; struguri mișchéți: Iș; poamă mischétă Mold.; poamă mișchétă: Cotnari-Iș.

MISTRÉȚ, -RÁȚĂ adj. (spec. mistreț „sălbatic") Care are boabele mărunte, rare, de culoare albă sau neagră. Strugure mistréț: Comarna-Iș, Cristești-Bt; poamă mistreáță: Cristinești-Bt.

MIȘCHÉT, -Ă s.m. și f., adj. v. MISCHET.

MIȘÉT, -Ă s.m. și f. v. MISCHET.

MÍȚĂ s.f. (din bg. mita „denumirea bulgară a varietății ceauș alb", în CA, 208) Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare albă (TCS): Dj.

MÍȚĂ s.f. (spec. mîță „nume de plantă" - Lycium halimifolium - v. și mîță „mîțișor" - nume de plantă) Varietate de struguri cu boabele rotunde, mărunte, bătute, de culoare cenușie (D/4547, 224[v]): Gj.

MOÁCRĂ adj. (spec. cireașă moacră) Care are boabele mărunte, dese, tari, de culoare neagră. Poamă moácră: Dagîța și Ipatele-Iș. DLR, pe baza unei atestări din ALR I,1210/28, de la Cîlnic-Reșița, înregistrează forma de pl. în sintagma 'struguri moacre „varietate

de struguri mari, verzi şi cu gust acru" şi trimite la magh. makra „varietate de struguri"

MOÁLE, moi adj., s.m. şi f. (spec. moale < lat. mollis, -e) (Nume dat, în general, tuturor varietăţilor de struguri) cu boabele moi, zemoase, de culoare albă sau neagră; ca şi în cazul lui mare, izolat, forma substt. numeşte o varietate precisă.

1. Adj.: strugure moále: Ab, Sb, Vl; poamă moále (H/XIII, 486[r]; VIN, 144; BD, 182; MALR. Mold.Bucov.; MALR. Munt.Dobr., 723): Mold.; struguri moi (TA, 96): Ab, Vn.

2. S.m. şi f.: moále (JO, 53; H/XIII, 3o5[v], 324[v]; H/XIII, 268[v], 423[v], 489[r], 492[r]; D/4549, 17o[r], 211[r], 235[v], 273[v]; D/455o, 1[r]; D/4551, 351[r]; VIN, 157; MI, 79): Gl, Gr, Iş, Vn.

2.1. În compuse: moále-neagră = varietate de struguri cu boabele mărunte, zemoase, de culoare neagră (MALR. Mold.Bucov., 655): Oancea-Gl, Odobeşti-Vn; moále-negru = moále-neagră: Iş; moále-măsăreaşcă = varietate de struguri cu boabele mărunte, zemoase, de culoare albă: Comarna-Iş; moále-vinoásă = varietate de struguri cu boabele mari, zemoase, de culoare albă (CA, 274; BD, 182; SVR, 8o): Hc, Bc.

MOCĂNÉSC, -EÁSCĂ adj., s.f. (din Mocanu + suf. -ésc; „struguri din sau cultivaţi în via lui Mocanu"; v. şi mocănesc; „struguri aduşi sau cultivaţi de către moceni") (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure mocănésc: Odobeşti-Vn; poamă mocănéască: Tl, Dumeşti şi Mogoşeşti-Iş.

1.1. Urmat de determinări: poamă mocănéască neagră (MALR. Mold.Bucov., 938): Dumeşti şi Voineşti-Iş.

2. S.f.: mocănéască (MALR. Munt.Dobr., 8oo: „negru, miros parfumat"): Tl, Tr, Strunga-Iş.

MODUR adj. (spec. modur „de culoare sură" < sor. Modur) are boabele mărunte, bătute, de culoare neagră. Strugure [illegible] Ilia-Hd.

MOG, -Ă s.m. şi f. v. NOAH.

MÓHĂ s.f. v. NOAH.

MOHIZĂ s.f. v. OVIS.

MOLCĂLÚŢĂ s.f. (spec. molcăluţă) = moale: Bţ.

MOLDOVEÁNĂ s.f. (din Moldova + suf. -eánă; „struguri adu[illegible] din sau cultivaţi în Moldova") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, zemoase, de culoare albă sau verde-gălbuie (NALR. Criş., 156): Bh, Ph, Vs.

MOLDOVEÁNCĂ s.f. (din Moldova + suf. -eáncă; „struguri adu[illegible] din sau cultivaţi în Moldova") = moldoveană: Mold.

MOLDOVENEÁSCĂ s.f., adj. (de la moldoveneaşcă; „struguri adu[illegible] din sau cultivaţi în Moldova") = moldoveană: Bt, Iş, Vs; poamă moldoveneáscă (PVV, 11o; NALR. Mold.Bucov., 599): Mold.

MORASTÉL s.m. (din fr. morrastel [Bouschet] „varietate de struguri", în Amp., V, 177) Varietate de struguri cu boabele sfe[illegible]rice, de culoare neagră-albăstruie (BT, 425): Greaca-Gr, Tîrnava-[illegible]

MORĂSTÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

MORĂŞTÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

MORCOVÁŢĂ s.f. v. MARCOVAŢĂ.

MOREŞTÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

MOROJÍN s.m. (spec. morojín = morojan „fumuriu, brumăriu") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare cenuşie (D/4547, 22o[r]): Glogova şi Turburea-Gj.

MOROSCÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

MOROSTÍNĂ s.f. v. MĂRĂSTINĂ.

MOROȘTÍNĂ s.f. v. MĂRĂSTINĂ.

MOSCAT, -Ă s.m. și f., adj. v. MUSCAT.

MOȘCAT, -Ă s.m. și f. v. MUSCAT.

MOTOCÉL, motocei s.m. (spec. motocel „numele mai multor plante v. și motocel „mițișor de salcie, de alun") Varietate de struguri cu boabele rotunde, dese, de culoare gălbuie: Iș.

MOTONÉL s.m. v. OTONEL.

MOTRÚN adj. (spec. măr motrun, pară motrună, prună motrună) Care are boabele rare, mari, de culoare neagră. Strugure motrún: Godeni-Ag.

MOV, -Ă adj. (spec. mov < fr. mauve) Care are boabele rotunde de culoare neagră-violetă. Poamă mov: Miroslava-Iș, Șendriceni-Bt; poamă móvă: Santa Mare-Hd, Vlădeni-Iș.

MULFĂTLAR s.m. v. MURFATLAR.

MUNTEANCĂ s.f. (de la munteancă; „struguri aduși din sau cultivați în Muntenia") Varietate de struguri cu boabele mari, zemoase, de culoare neagră (RD, 182): Bz, Hd, Il, Șona-Ab.

MUNTENEÁSCĂ s.f. (de la muntenească; „struguri aduși din sau cultivați în Muntenia") = muntseancă (H/XVII, 61r; HEM, II, 1531; DLR): Ab, Hd, Iș.

1. Urmat de determinări: muntenească neagră (VIN, 154): Cotnar-Iș.

MÚRĂ adj. (spec. mură) Care are boabele mărunte, dese, de culoare neagră. Poamă múră: Bivolari și Ipatele-Iș, Gîrceni-Vs.

MURIȘÁNĂ s.f. (din Mureș + suf. -ană; „struguri aduși de la sau cultivați la Mureș") Varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare gălbuie: Mș.

MURFATLÁR, Ă s.m. şi f. (de la Murfatlar, sat, Ct; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Murfatlar") Varietate de struguri cu boabele rotunde, bătute, de culoare gălbuie: Dobr., Mţ; mulfatlár (NALR. Criş., 179): Bocşa-Sj, Răducăneni-Iş; mursaflár: Trifeşti-Iş.

MURG, -Ă adj., s.f. (spec. murg) (Varietate de struguri) care are boabele de mărime mijlocie, cu gust acrişor, de culoare roşie-vineţie.

1. Adj.: strugure murg: Mh; poamă mîrgă: Vs, Mogoşeşti-Iş, Truşeşti-Bt.

2. S.f.: mîrgă (NI, 80; BD, 182; SVR, 82): Bt, Bz, Iş, Vs, Corcova-Mh.

MURSAFLÁR s.m. v. MURFATLAR.

MUSĂCÁT, -Ă s.m. şi f. v. MUSCAT.

MUSCADÉ adj. v. MUSCADEL.

MUSCADÉL, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. muscadelle „varietate de struguri", în VVA, II, 55-61; BT, 427; SVR, 83) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, rotunde, zemoase, cu pieliţa groasă de culoare albă sau verde-gălbuie.

1. S.m. şi f.: muscadél (NALR. Mold.Bucov., 533, 622): Iş, Tl, Tm, Vs; muscadélă: Iş, Vs.

2. Adj.: strugure muscadél: Dj, Sb, Vl; poamă muscadélă: Bt, Iş; poamă muscadé: Odobeşti-Vn.

MUSCÁNĂ s.f. v. MUSCAT.

MUSCÁT, -Ă s.m. şi f., adj. (DLR, din fr. muscat „varietate de struguri", în Amp., III, 585) (Varietate de struguri) cu boabele mari, sferice, de culoare galbenă-aurie sau neagră-roşiatică cu miros tămîios.

1. S.m. şi f.: muscát (COSTINESCU; LMs, Glosar, 395; VW, 87; DL, III, 149; DM; BD, 182; MDÉ, 611; DLR; NALR. Olt.,

; NALR. Mold.Bucov., 548, 6o2): izolat, în toată ţara; moscát
ate, apropiat şi de moscat „care miroase a mosc[2]") (LMs, Glosar,
): Bt, Sv; muşácát: Cotnari şi Victoria-Iş; mustcát: Cotnari-Iş;
cáţi: Munt.; muscátă (LMs, Glosar, 395): Dobr., Mold.; muscánă:
ogeşti-Iş; moscátă (LMs, Glosar, 395; BBH, 173): Iş, Vs;
ăcátă: Cotnari-Iş.

1.1. Urmat de determinări: muscát alb: Iş, Ph, Tl; muscát de
xandria (RVV, 126; SVR, 84): Gr, Ol, Giarmata-Tm; muscát de
era: (CA, 4o9): Ar, Tm; muscátă albă: Iş; muscátă neagră: Bt, Iş.

1.2. În compuse: muscát-frontinián: Munt., Olt., Iş şi muscát
ntenión: Covasna-Iş (din fr. muscat frontignon „varietate de
uguri") = frontinian; muscát-ambúrg şi muscát-ámburg (NALR.
d.Bucov., 637): Gl, Iş; muscát-hambúrc: Bc, Bt, Iş; muscát-de-
búrg şi muscát-de-Hámburg (RVV, 126; FME, IV, lo2; DLR; SVR,
NALR. Mold.Bucov., 6o8, 644; NALR. Munt.Dobr., 893, 9oo): Mold.,
t., Transilv. şi izolat, în toată ţara; muscát-hambúrg şi
cát-hámburg (NALR. Mold.Bucov.): Mold., Munt., Transilv. şi,
lat, în toată ţara; muscát-înbúr (NALR. Mold.Bucov., 642):
tache Negri-Gl; moscát-hámburg: Bt, Iş (din fr. muscat Hamburg
rietate de struguri") = hamburg; muscát-otonél (B, 594; AP, 22;
, IV, lo2; DLR; SVR, 87; NALR. Ban., 65, 99; NALR. Criş., 162;
R. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 763, 89o, 893): izolat, în
tă ţara; muscá-otonél (NALR. Mold.Bucov., 61o): Vs; mascát-
nél (NALR. Transilv., 322): Cheţani-Ms; muscát-de-otonél (NALR.
t.Dobr., 899): izolat, în toată ţara (din fr. muscat Ottonel
rietate de struguri"); muscá-de-hámburg (NALR. Mold.Bucov.,
): Vs; muscát-timpariu: Ab; muscátă-hambúrg şi muscátă-hámburg:
muscátă-de-hambúrg (NALR. Mold.Bucov.): Iş, Vs; múscă-de-
búrg (NALR. Mold.Bucov., 625): Stoişeşti-Banca-Vs; muscátă-
nél: Mold.

1.3. Derivate: muscatél (LM, 93; B/4554, 361[V]): BN, Tm, Ciurea-Iş; muscatár: Ab, Iş, Vs; muscătár: Ab, Iş; muscatáriţ: muscotár: Mş, Cotnari-Iş; muscatáriţă: Ab, Mş, Vs; muscatélă: Iş; muscăcíţă: Mogoşeşti-Iş; muscătáriţă: Ab, Iş.

2. Adj.: strugure muscát (COSTINESCU; cf. şi DM; DEX): Ban., Munt., Dj, Iş; strugure moscát: Gîrbău-Cj, Şona-Ar; struguri muscáţi: BN, Dj, Iş; struguri moscáţi (LMs, Glosar, 395): Şona-Ar; poamă muscátă: Mold.; poamă moscátă (LMs, Glosar, 395; SCRIBAN, Bt, Iş.

3. Variante datorate confuziilor care se fac între denumirea de muscát, -ă „tămîios" şi mușcată „plantă decorativă":

3.1. S.m. şi f.: mușcát (Bt., 8; DLR; NALR. Transilv., 278): Ban., BN, Iş; moşcát: Bt; mușcátă (NALR. Transilv., 392): Ab, Bt, Sb, Tm; moşcátă: Iş.

3.2. În compuse: mușcat-alexandrín şi mușcát-alexandré (NALR. Munt.Dobr., 725): Vn (din fr. muscat de Alexandria „varietate de struguri"); mușcát-ámburc şi mușcát-ambúrc: Iş; mușcát-ambúrg (NALR. Ban., 76; NALR. Mold.Bucov., 638, 658): CS, Gl; mușcát-ámburg: Munt.; mușcát-dodál (din fr. muscat d'Adda „varietate de struguri") (NALR. Ban., 35): Tm; mușcát-de-ambúrg şi mușcát-de-ámburg (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr., 889, 899): Munt.; múşca-de-ambúrg (NALR. Ban., 23): Vărădia-CS; mușcát-de-hambúr: Tl; mușcát-de-hambúrc: Iş; mușcát-de-hámburg (NALR. Ban., 47; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Ar, Iş, Tm; mușcát-de-hambúrg (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr., 784, 794): Munt., Gl, Iş, Mh; mușcá-de-combúr (NALR. Munt.Dobr., 876): Turcoaia-Tl; mușcát-hámburg (NALR. Criş., 189; NALR. Munt.Dobr., 875; NALR. Transilv., 278): Ban., BN, Iş, SM, Tl, Vs; mușcát-hambúrg (NALR. Ban., 99; NALR. Mold.Bucov., 651): Ar, Vn; mușcát-hambúrc: Nţ; mușcát-autonél (NALR. Transilv., 353): Ab; mușcát-otonél (NALR. Ban., 23, 61; NALR. Criş., 189; NALR. Munt.

obr., 875; NALR. Transilv., 3o4, 345): Ab, Ar, Cj, Iş, Nţ, Tl; muşcátă-de-hambúrg (NALR. Ban., 48): Tm; muşcátă-hambúrg şi ...scátă hámburg: Iş, Vs; muşcátă-otonél: Iş, Vs; muşcátă-tunél (NALR. Transilv., 265): BN.

3.3. Derivate: muşcatél (NALR. Transilv., 278): BN; muşcătár (v. şi muşcătar „tămîios", cf. LB; GHEŢIE, R.M.; BARCIANU; DLR; din magh. muskotár) (NALR. Transilv., 356): Ab; muşcotár (NALR. Transilv., 3oo: muşcotári): Mş; muşcatélă (DLR, din germ. Muskateller „vin tămîios") (GHEŢIE, R.M.; DLR): BN; muşcătăriţă (v. şi muşcătariţă „tămîios") (NALR. Transilv., 353): Ab.

3.4. Adj.: poamă muşcátă: Mold.; strugure muşcát: Munt.

MUSCATÁI, -AIR s.m. şi f. (TEW, din magh. muskatály „varietate de struguri"; DLR, din magh. muskotály „varietate de struguri", în MNS, II, 75; UML, V, 74; EMS; muskàtal, în UML, V, 74) Varietate de struguri cu boabele lungăreţe, tari, de culoare albă sau neagră: muscatái (H/XVIII, 3o1^{v}; DLR): S-V Transilv.; muşcătái (NALR. Transilv., 342): Ab, Mş; muşcotái (NALR. Transilv., 323): Cj; muşcutái (GV, 47): Ab, Tm; muscatáie: S-V Transilv.

MUSCATAR s.m. v. MUSCAT.

MUSCATARIŢ, -Ă s.m. şi f. v. MUSCAT.

MUSCATÉL, -Ă s.m. şi f. v. MUSCAT.

MUSCĂ s.f., adj. (spec. muscă, p.anal., avîndu-se în vedere forma boabelor sau faptul că strugurii, fiind foarte dulci, sînt „căutaţi" de muşte = albine; poate fi şi cuvîntul muscat, -ă, apropiat prin etimologie populară de muscă) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, puţin alungite, dulci, apoase, cu pieliţa subţire, de culoare neagră.

1. S.f.: múscă (H/XVIII, 7o^{r}, 7o^{v}): Tm, Cuvin-Ar, Huşi-Vs; camúscă: Smulţi-Gl.

2. Adj.: poamă mîscă: Huşi-Vs; poama mîştii (H/VIII$_1$, 5^v; 79; FME, II, 594; SVR, 1o5): Iş, Vs.

MUSCACÍŢĂ s.f. v. MUSCAT.

MUSCĂTÁR s.m. v. MUSCAT.

MUSCĂTÁRIŢĂ s.f. v. MUSCAT.

MUSCOTÁR s.m. v. MUSCAT.

MUST, -Ă adj. (spec. must; cu referire la calitatea strugurelui) = mustos. Poamă must: Scobinţi-Iş; poamă mistă: Belceşti şi Scobinţi-Iş, Flămînzi-Bt.

MUSTAFÉL s.m. v. MUSTAFER.

MUSTAFÉR, -Ă s.m. şi f. (din magh. musztafehér „mustoasă albă", în BV, 34; v. şi mustosfeher, în TAS, 3) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, apoase, de culoare albă.

1. S.m. şi f.: mustafér (H/XVIII, 7o^r; VV, 54; BD, 182; SVR, 89; NALR. Ban., 58, 67; NALR. Criş., 117, 119, 121, 125): Ban., Criş., N-V Transilv.; mustafél (NALR. Criş., 1o7): Criş.; mustăfél (ALR, II, 6148/64; DLR): Ban., N-V Transilv.; mustăfér (H/XVIII, 235^v, 291^v; HEM, III, 319o; DA, 582; DLR; NALR. Criş., 1o6, 113, 122, 124, 189): Ban., Criş., N-V Transilv.; mustosféher (AP, 2o; SVR, 9o): Ar; muştafér: Ab; mustăféri (NALR. Criş., 114): Criş.; mustaféră: Mm, SM; mustăféră: Ar.

1.1. Urmat de determinări: mustafér alb: Criş.; mustafér verde (NALR. Criş., 112): Criş.

MUSTĂCÍTĂ s.f. (cf. must; v., în Mold., şi mustăcit „mustuit" cu referire la calitatea strugurelui) = mustos (BLb., 94; DDRF; DLR): Leorda-Bt, Lieşti-Gl.

MUSTĂFÉL s.m. v. MUSTAFER.

MUSTĂFÉR, -Ă s.m. şi f. v. MUSTAFER.

MUSTOÁT s.m. v. MUSCAT.

MUSTÓS, -OÁSĂ, mustoşi adj., s.m. şi f. (spec. mustos) (Soi
(soi)etate de struguri) care are ciorchinele mic, cu boăbele
(mă)de, zemoase, de culoare verde-gălbuie sau albă-gălbuie; p.
(ext.), nume dat tuturor varietăţilor de struguri care au boă
(boa)se.

1. Adj.: strugure mustós: Ban., Munt., Transilv., Vn; poamă
(poa)oásă (BLB, 231; H/XIII, 324^{r}; CN, 969; DS, 45; DV, 1o; VIN,
(CA)CADE; BD, 182): Mold.; strugure de poamă mustoásă: Bt, Vs,
(Ziu-Vn; strugure de viţă mustoásă (H/VIII$_2$, 266^{v}): Iş; struguri
(mus)tóşi (ÎNV.VIN., 16): Ban., Transilv.

2. S.m. şi f.: mustós (JO, 53): Ab, Iş, Vn; mustoásă (BLB,
H/III, 226^{r}; H/VIII$_1$, 42^{r}, 1o8^{v}, 165^{v}, 282^{r}; H/VIII$_2$, 25o^{r},
(...); H/XII, 136^{r}; H/XIII, 114^{v}, 247^{v}, 268^{v}, 5o8^{r}; H/XV, 328^{v}, 39o^{v};
(...)I, 4o2^{r}; D/4551, 199^{r}, 333^{v}; D/4552, 345^{r}; CN, 969; P, 5; NI,
(...)IN, 17o; PI, 217; FME, II, 594; FME, IV, 685, 687; BD, 182;
(...)99; SVR, 89; NALR. Ban., 35, 59): Ban., Mold., N-E Munt.,
(Tran)silv.; mustóză (NALR. Munt.Dobr., 722): Beciu-Vîrteşcoiu-Vn;
(mus)tóşi (D/4551, 325^{r}): Bc, Cricău-Ab.

2.1. Urmat de determinări: mustós alb (GV, 44): Ar, CS, Tm;
(mus)toásă de Ardeal (ER, III, 4o7): Transilv.; mustoásă de Măderat
(...)55; SVR, 89; NALR. Criş., 125): Ban., Ar; mustoásă de Moldova
(...); LTR, 8, 32o; BD, 182; SVR, 9o): Dobr., Mold., Bz, Ph; mustóşi
(...) (GV, 41): Transilv.

MUSTOSFÉHER s.m. v. MUSNAFER.

MUSTÓZĂ s.f. v. MUSTOS.

MUSÁTĂ adj., s.f. (spec. musai „frumos"; v. şi n.pers. Musat,
(...)OR, 329) (Varietate de struguri) cu boăbuşe mari, rare, de
(...)are albă-verzuie. Poamă musátă: Dumbrava-Ciurea-Iş; musátă:

Ciurbeşti-Miroslava şi Mironeasa-Ig.

MUŞCÁT, -Ă s.m. şi f. v. MUSCAT.

MUŞCATÉL, -Ă s.m. şi f. v. MUSCAT.

MUŞCĂTÁI s.m. v. MUSCATAI.

MUŞCĂTÁR s.m. v. MUSCAT.

MUŞCĂTÁRIŢĂ s.f. v. MUSCAT.

MUŞCOTÁI s.m. v. MUSCATAI.

MUŞCOTÁR s.m. v. MUSCAT.

MUŞCUTÁI s.m. v. MUSCATAI.

MUŞTAFÉR s.m. v. MUSTAFER.

MUŞTEREÁŢĂ adj. (spec. muştereaţă „struguri zdrobiţi III, 6, 28) Care are boabele mărunte, zemoase, de culoare Poamă muştereáţă: Hălteni-Vs, Hlăgeşti-Paşcani şi Scîntei

MUŞUROÍ s.m. (spec. muşuroi; cu referire la forma st Varietate de struguri cu ciorchinele mare, cu boabele măr rotunde, bătute, de culoare neagră (NALR. Criş., 13o): Az

N

NAGHIBÚLGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBIURGER s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBULGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBUNGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBURG s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBURGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBURGEN s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBURGER s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBURGHEN s.m. v. NEUBURGHER.

NÁIBURGHER s.m. v. NEUBURGHER.

NÁINBURGÂN s.m. v. NEUBURGHER.

NANÁC, -Á s.m. şi f. (nan „persoană de statură mică" + suf. -ác; cu referire la forma strugurelui) Varietate de struguri cu ciorchinele mic, cu boabele mărunte, de culoare albă, neagră sau roşie.

1. S.m. şi f.: nanác: Nţ; nănác: Orbeni-Bc; nanácă (NALR. Mold.Bucov., 595): Gioseni-Tamaşi-Hc; nănácă: Orbeni şi Scorţeni-Bc.

1.1. Urmat de determinări: nanác alb: Gîdinţi-Sagna-Nţ; nănác alb (NALR. Mold.Bucov., 603): Orbeni-Bc; nănác negru (NALR. Mold. Bucov., 603): Orbeni-Bc.

NANÁS s.m. v. ANANAS.

NAPALEÓN s.m. v. NAPOLEON.

NAPALION s.m. v. NAPOLEON.

NAPOLEÓN, -OÁNĂ s.m. şi f. (din fr. [chasselas] napoléon „varietate de struguri", în PSV, 175; FME, II, 43; DER, I, 595; MDE, 174; SVR, 33. DEX şi DLR, din fr. napoléon) Varietate de struguri cu boabele mari, ovale, cu pieliţa tare şi miezul cărnos, de culoare albă-gălbuie.

1. S.m. şi f.: napoleón (P, 23; FME, IV, 134; DEX; DLR; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Criş., 105; NALR. Mold.Bucov., 535, 664; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Ar, Ol; napaleón (NALR. Mold.Bucov., 538): Bc, Iş; napalión: Iş, Ştefăneşti-Bt; napolián: Ag; napolión (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 533; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Dj, Mh; napoleoánă: Bt, Vs; napolioánă (NALR. Mold.

Bucov., 621): Iş; napolitánă (prin etimologie populară): Iş.

1.1. Urmat de determinări: napoleón rotund (NALR. Munt.D... 725): Vn; napolión de hámburg: Vs; napolión únu: Bt.

NAPOLIÁN s.m. v. NAPOLEON.

NAPOLIÓN, -OÁNĂ s.m. şi f. v. NAPOLEON.

NAPOLITÁNĂ s.f. v. NAPOLEON.

NARAMGÍE s.f. (spec. naramgie = narangie „portocalie") Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare portocalie, cu gust amărui (D/4552, 281^{v}): Bîrnova şi Ciurea-Iş.

NAZÁRCĂ s.f (de la Nazarcea, sat, com. Poarta Albă-Ct; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Nazarcea") Varietate de struguri cu boabele mărunte de culoare gălbuie: Ct.

NĂDĂŞÁNĂ s.f. (din Nadăş, sat, com. Recaş-Tm + suf. -ánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Nadăş") Varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare gălbuie (NALR. Ban., 86): ...

NĂGLÁB s.m. (cf. năglad „pămînt galben"; cu referire la calitatea strugurelui") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese zemoase, de culoare albă-gălbuie (H/IX, 23o^{r}): Topoloveni-Ag.

NĂMÁIE s.f. (cf. nămaie „vită") Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare roşiatică: Podu Iloaiei-Iş.

NĂNÁC, -Ă s.m. şi f. v. NANAC.

NĂNÁIE s.f. (nan „persoană de statură mică" + suf. -áie) = nanac (NALR. Mold.Bucov., 67o): Hîrja-Oituz-Bc.

NĂRÎNZÁTĂ s.f. (spec. nărînzată = naramzată „portocalie") = naramgie (NALR. Munt.Dobr., 8o2): Tr.

NEALTOÍT, -Ă, nealtoiţi adj., s.m. şi f. (ne- + altoit) = sălbatic.

1. Adj.: strugure nealtoít: Munt. Olt.; poamă neal ă: ; struguri nealtoíţi: Munt., Olt.

2. S.m. şi f.: nealtoít (NALR. Ban., 69): Munt., Olt., CS; toítă (NALR. Olt., IV, 263): Olt.

NEAM s.m. (spec. néam) În compusul neam-rău = varietate de guri cu boabele mărunte, acre, cu pieliţa tare, de culoare (H/II, 165^{v} D/4545, 248^{v}; NI, 8): Bz, Ph, Andrieşeni-Iş.

NEÁMŢĂ s.f. adj. (de la neamţ, -ă; „struguri aduşi din sau ivaţi în Ţara Nemţească") (Varietate de struguri) cu boabele nte, de culoare albă: Lechinţa-BN, Dumbrăveni-Sv; poamă neámţă: rna-Iş.

NECĂCIOASĂ s.f. (spec. necăcioasă) Varietate de struguri cu bele de mărime mijlocie, de culoare neagră, care se înghit oale (NI, 8): Covasna-Costuleni, Holboca şi Şcheia-Iş.

NECOREÁSCĂ s.f., adj. v. NICOREASCA.

NEGRÍE s.f. v NEGRU.

NEGRIŞÓR, -OÁRĂ adj., s.m. şi f. v. NEGRU.

NEGRITURĂ s.f. v. NEGRU.

NEGRÍI, -ÍIE adj., s.m. şi f. v. NEGRU.

NEGRU, NEAGRĂ, negri adj., s.m. şi f. (spec. negru) (Varietate struguri) care are boabele mari, de culoare neagră; p. ext., ne dat tuturor varietăţilor de struguri care au culoarea neagră.

1. Adj.: strug négru: Bt; strugur négru (H/VI, 235^{v} H/IX, H/XV, 368^{v} 489^{v}; H/XVIII, 4o^{r}): Ban., Munt., Olt. şi, izolat, toată ţara; strugure négru (COSTINESCU, 567; H, I, 234^{v}; H/II, ^{v}; H/V, 374^{r} H/XI, 26^{r} 73^{r}, 191^{v}; H/XIII, 114^{r}; H/XIV, 3oo^{v}; VI, 3o^{r}, 41^{r} H/XVIII, 291^{v}; D/4547, 393^{r}; D/4548, 123^{r}; VIN,): Transilv., Criş., Mh şi, izolat, în toată ţara; strugi négri

(H/I, 6^{r}): Dersca-Bt; struguri négru (H/II, 289^{r}): Vs; stru
négri (EV, 28; LMs, Glosar; MMV, 38; H/I, 187^{v}, $26o^{v}$ 267^{v},
$4o1^{v}$; H/II, 141^{v}, 165^{v}, $3o9^{v}$; H/III, 13^{v}, 65^{r}, $1o7^{v}$, 139^{r}.
296^{v}, 415^{r}, 429^{r}, 472^{r}; H/VII, 67^{v}, 75^{r}, 83^{r}, 222^{v}, 369^{r}, 43
$5o4^{r}$; H/IX, 17^{v}, 24^{r}, $5o^{r}$, 69^{v}, 114^{r}, $13o^{r}$, 153^{r}; H/XI, 39^{r},
143^{v}, 246^{r}, 325^{v}, 516^{r}; H/XII, 5^{r}, $2o2^{v}$, 258^{v}; H/XIII, 79^{r},
216^{v}, 284^{v}, $3o8^{v}$, 387^{v}; H/XIV, 17^{v}, 21^{r}, 64^{v}, 477^{r}; H/XV, 15
$8o^{v}$, 214^{r}, 231^{r}, 263^{v}, 359^{r}, 378^{r}, 472^{r}, 496^{v}; H/XVI, 3^{v}, 11
372^{r}, 395^{r}; H/XVII, $6o^{v}$, 139^{v}, 226^{r}, 254^{r}, 362^{r}; H/XVIII, 7o
D/4545, 166^{r}; D/4546, 99^{v}, $1o5^{r}$, 129^{v}, 141^{r}, 188^{r}, $21o^{v}$, 228^{v}
D/4547, $2o8^{v}$, 267^{r}; D/4548, 133^{v}, 145^{r}, 167^{v}, 245^{r}; D/4552, 7
D/4553, 391^{v}, 393^{v}, 396^{r}, 411^{r}, 447^{r}; D/4554, 295^{v}, 361^{r}; GLB
DH, 117; BM, 36o; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Criş.): izolat,
toată ţara; poamă neágră (FDA, II, 52; IP, 253, 335; H/I, 342
H/III, $2o8^{v}$, 359^{v}, 399^{r}; H/VI, 44^{r}, 132^{r}, 171^{r}; H/VIII$_{1}$, 96^{v},
213^{r}, 282^{r}, 354^{v}; H/VIII$_{2}$, $3o^{v}$, 133^{r}, 218^{v}, 234^{v}, $25o^{r}$, 258^{r}
H/X, 129^{v}, 476^{r}; H/XIII, 2^{v}, 35^{r}, 79^{r}, 114^{r}, 148^{v}, 171^{v}, 268^{v}
$4o4^{v}$, 445^{v}, $48o^{v}$, 486^{r}, $5o8^{r}$; H/XV, 3^{v}, $6o^{v}$, 142^{v}, 274^{r}, $39o^{v}$,
$5o7^{v}$; H/XVI, 172^{r}, 328^{r}; D/4549, 92^{v}, $14o^{r}$; D/455o, 74^{v} 116^{v},
D/4551, $1o4^{r}$; D/4552, 229^{r}, 276^{v}, 296^{v}, $4o2^{v}$, 431^{v}; D/4553, 49
DDRF - v. poamă - ; ŞEZ., II, 3o; NI, 55; MAT.FOLK., I/II, 1426;
PB, 16; BD, 182; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Tl; strugure de poam
neágră (H/XV, 98^{r}, $11o^{v}$): Bt, Vs; strugure de viţă neágră (H/VIII
267^{r}): Iş, Vs; struguri cu poamă neágră (H/XVI, $32o^{r}$): Mold.;
struguri de poamă neágră (H/I, 55^{r}, 168^{r}; H/III, 423^{v}, 486^{v}; H/V
181^{r}, 187^{v}, 198^{v}; H/VIII$_{2}$, 152^{r}; H/X, 464^{v}. H/XII, 513^{r}; H/XIII,
$5o^{v}$; H/XV, 49^{v}, 66^{r}; H/XVI, 188^{v}, $4o5^{r}$, 412^{r}; D/4549, 32^{r}): Mol
Br, Bz.

1.1. Urmat de determinări: strugure négru amar: Cricău-Ab,
Comarna-Iş; strugure négru de Miniş: Ghioroc-Ar; strugure négru

reţ: Călăraşi-Dj, Leordeni-Ag; strugure négru mare: Corcova-
uvin-Ar; struguri négri mari: Ar; poamă neágră brumată: Pălti-
şi Roma-Bt, Bivolari-Iş; poamă neágră de Bohotin: Răducăneni-
poamă neágră de Odobeşti: Odobeşti-Vn; poamă neágră mare:
aţ şi Urecheşti-Bc, Strunga-Iş.

1.2. În compuse: strugure négru-bătut = négru-bătut: Ab, Mh,
strugure négru-bul_ _ = négru-bulgar: Drăgăşani-Vl; strugure
u-iordán = neágră-iordână: Hîrlău-Iş; strugure négru-moale =
u-moale (BA, 352): Şona-Ab; strugure négru-mustos = négru-
os: Ar, Bh, Gr; strugure négru-vîrtos = négru-vîrtos (H/VII,
; D/4548, 2o7^{r}): Iş, Blăgeşti-Bc; struguri négri-de-oţet =
au boabele mărunte, rare, acre, de culoare ne-gră (H/XVIII,
^{v}): Hd; struguri négri-dulci = négru-dulce (H/XVIII, 3o1^{v}): Bt,
Tm; struguri négri-moi = négru-moale (H/III, 139^{r}; H/XII, 237^{r}):
struguri négri-tari = négru-tare (H/III, 139^{r}): Bc, Gl; stru-
i négri-vîrtoşi = négru-vîrtos (H/XII, 237^{r}): Bc, Iş; poamă
gră-ananás = care are boabele mari, rare, acre, de culoare
gră: Bc; poamă néágră-bărbească = neágră-bărbească (H/XIII, 228^{r}):
poamă neágră-bătută = neágră-bătută (H/VI, 23^{r} H/XIII, 289^{v}.
552, 37o^{r}; VIN, 13o; BD, 182): Bt, Iş, Vs; poamă neágră-bulgar =
gră-bulgară: Prisăcani-Iş; poamă neágră-bulgară = neágră-bulgară
VIII$_2$, 15^{r}; DS, 51): Prisăcani-Iş; poamă neágră-boldără = neágră-
gară (VIN, 13o): Cristeşti-Bt; poamă neágră-bulgărească = neágră-
gară (VIN, 13o): Bt, Cucuteni-Iş; poamă neágră-coarnă = neagră-
rnă (H/VIII$_2$, 15^{r}, 31^{r}; H/XIII, 35^{r}; DS, 51): Bc, Miroslava-Iş;
nă neágră-dulce = neágră-dulce: Băceşti-Vs, Năeni-Bz; poamă
gră-feteasă = neágră-feteasă (DV, 11; DS, 47; VIN, 13o):
nari-Iş, Huşi-Vs, Ştefăneşti-Bt; poamă neágră-iordână = neágră-
dană (DV, 11; DS, 51): Cepleniţa şi Cotnari-Iş, Truşeşti-Bt;
nă neágră-în-cruci = cruce neagră: Iş; poamă neágră-moale =

neágră-moale (H/XIII, 79^{r}; DV, 11; DS, 49; VIN, 128): Cotnari, Hîrlău-Iş; poamă négru-moale = négru-moale (DS, 49): Belceşti-; poamă neágră-mustoasă = neágră-mustoasă (DS, 51): Cepleniţa-Iş; poamă neágră-păsărească = neágră-păsărească (H/VIII$_{1}$, 255^{r}; H/ 228^{r}; H/XV, 3^{r}): Gl, Cucuteni şi Tîrgu Frumos-Iş; poamă neágră- rară = neágră-rară (H/VI, 23^{r}; VIN, 13o; BD, 182): Bt, Vs; poam neágră-rotundă = care are boabele mărunte, dese, rotunde, de culoare neagră (H/XV, 3^{r}): Gl; poamă neágră-trăsnitoare = care boabele tari, rare, lunguieţe, de culoare neagră (H/VIII$_{1}$, 255^{r} BD, 182): Tîrgu Frumos-Iş; poamă neágră-ţiţaca capreĭ (ţîţa caprei) = care are boabele alungite, mari, cu pieliţa subţire, culoare neagră (H/VIII$_{1}$, 255^{r}): Voineşti-Iş; poamă neágră-vîrtos neágră-vîrtoasă (DV, 11; DS, 48; VIN, 128): Bc, Cotnari-Iş; poam négru-vîrtos = negru-vîrtos (DS, 48): Scobinţi-Iş; strugure de v neágră-bătută = neágră-bătută (H/VIII$_{2}$, 267^{r}): Miroslava-Iş; str guri de poamă neágră-grasă = neágră-grasă (H/XIII, 36o^{v}): Bc.

1.3. Derivate: strugure negrişór: Moşna-Sb, Oltina-Ct; stru gure negrúş: Valea Mare-Db; strugure negrúţ: Bh; struguri negrú (NALR. Criş., 135, 21o): Bh, SM; poamă negrişoáră: Iş; poamă negrîie: Boroaia-Sv; poamă negrulíe: Strunga-Iş; poamă negrúţă: Bt, Iş.

2. S.m. şi f.: negru (JO, 53; H/II, 87^{r}; H/V, 319^{r}; H/XI, 311^{r}; H/XVIII, 7o^{r}; D/4545, 1^{v}, 219^{r}; D/4546, 73^{v}, 82^{r}; D/4547, 189^{r}, 212^{r}, 22o^{r}, 224^{v}, 456^{v}; D/4548, 381^{v}; D/4552, 51o^{r}; D/455 435^{v}; VIN, 14o; NI, 55; DLR; NALR. Ban., 13, 59): izolat, în to ţara; négri (H/I, 6^{r}, 19^{r}, 294^{v}; H/II, 261^{r}; H/III, 1o7^{v}, 193^{v}, 286^{v}; H/IV, 52^{v}, 268^{r}; H/V, 88^{v}, 293^{v} 35o^{v}; H/VI, 63^{r}. H/VII, 257^{r}; H/VIII$_{2}$, 266^{v}; H/IX, 4^{r} 35^{v}, 121^{v}, 135^{r}, 471^{v}, 5o8^{v}; H/X 84^{v}, 259^{r}, 273^{v}; H/XII, 169^{v}, 225^{v}; H/XIII, 468^{v}; H/XV, 514^{r}; H/XVI, 3o9^{v}; H/XVII, 437^{r}; H/XVIII, 26o^{v}, 267^{r}; D/4547, 134^{r}, 1

^{r}, 197^{v}; D/4548, 35o^{r}, 367^{v}; D/4549, 1o^{r}, 68^{r}, 152^{v}, 162^{r}, 181^{r} ^{r}; D/455o, 3o3^{v}. D/4551, 295^{r}, 319^{r}, 325^{r}, 333^{v}, 337^{r}; D/4552, ^{r}, 166^{v}, 184^{r}, 2o4^{r}; D/4553, 377^{r}, 411^{r}, 447^{r}; BD, 182; NALR. n.; NALR. Criş.; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 776, 785; LR. Transilv., 319, 334, 364): izolat, în toată ţara; neágră M, 369; IP, 261, 378; H/I, 83^{v}; H/III, 116^{r}, 129^{v}, 143^{r}, 151^{v}, ^{v}, 324^{v}, 448^{r}; H/VI, 15^{v}, 8o^{r}, 93^{v}, 124^{v}, 132^{r}, 152^{r}, 2o6^{v}, 227^{v}; VIII$_{1}$, 5^{v}, 42^{r}, 1o8^{v}, 119^{v}, 2o5^{r}, 232^{v}, 289^{r}, 296^{r}, 31o^{r}, 314^{r}; VIII$_{2}$, 11^{v}, 66^{r}, 81^{r}, 89^{v}, 97^{r}, 152^{r}, 192^{v}, 213^{r}, 24o^{r}, 276^{v}; XII, 114^{r}; H/XIII, 35^{r}, 125^{v} 134^{r}, 335^{r}, 345^{r}, 389^{r}, 492^{r}; H/XV, ^{v}, 3o6^{r}, 328^{v}, 335^{v}, 399^{v}; H/XVI, 66^{v}, 1o3^{r}, 142^{v}, 146^{r}, 171^{v}, 23^{v}, 247^{r}, 258^{r}, 28o^{r}, 338^{r}, 4o2^{r}, 444^{r}; H/XVIII, 276^{v}; D/4545, 4o^{r} D/4547, 117^{v}; D/4549, 25^{r} 44^{v}, 51^{v}, 53^{v}, [illegible], 1o1^{r}, 13o^{r}, 7o^{r}, 192^{v}, 223^{v}, 277^{v}, 39o^{v}; D/455o, 1^{r}, 37^{r}, 4o^{r}, 128^{v}, 136^{v}, 16o^{v}, 235^{v} 251^{v}; D/4551, 65^{v}, 3o1^{v} 317^{r}, 323^{v}, 331^{r}, 346^{r}, 411^{r}, 15^{v}, 461^{r}, 471^{v}, 477^{r}, 486^{r}, 49o^{v}, 496^{r}, 5o5^{v}, 5o9^{v}, 517^{v}, 528^{v}, 34^{v}, 538^{r}; D/4552, 36^{v}, 97^{r}, 121^{v}, 149^{v}, 151^{r}, 216^{v}, 267^{r}, 313^{v}, 365^{v}, 375^{v}, 384^{r}, 391^{r}, 414^{v}, 452^{v}, 47o^{v}, 49o^{v}, 519^{v}; D/4553, 82^{v}; PI, 217; GLOSAR, OLT., 41; NALR. Ban., 37; NALR. Criş., 14o; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr. 77o, 86o): izolat, în toată ţara; negre (H/XVI, 3o9^{v}; NALR. Ban., 59): Ban.

2.1. Urmat de determinări: négru amar: Lechinţa-BN, Ungureni-Bt; négru de Akerman (FME, IV, 685): Odobeşti-Vn; negru de Bucium: Ciurea şi Mogoşeşti-Iş; négru de Burgundia (LM, 93): Cotnari-Iş, Odobeşti-Vn; négru de Căuşani (TC, 19; FME, IV, 685): Vs, Bivolari şi Prisăcani-Iş, Ştefăneşti-Bt; négru de Mehedinţi (PSV, 174): Corcova-Mh, Plenita-Dj; négru de Nicoreşti: Gl, Odobeşti-Vn; négru de Odobeşti: Vn; négru de Sarichioi (Amp., II, 4o3): Tl, Lipniţa-Ct; négru de Uricani: Iş; négru mare (TCS, 19; SVR, 92): Ban., Munt. Bt, Iş; neágră amară: Strunga-Iş; neágră cu picăţele:

Adîncata-Sv; neágră de Corcova: Mh; neágră de Huşi: Vs; neágră Mirniş: Ar, Ighiu-Ab; neágră de Odobeşti: Vn, Jugurei-Ph, Ian neágră de Nicoreşti: Gl, Miroslava-Iş; neágră de Şegarcea: D şi Sadova-Dj; neágră mare: Bt, Iş.

2.2. În compuse: négru-spătos = negru-apos (JO, 53; DA; Glogova-Gj, Pleniţa-Dj; négru-apos = varietate de struguri care are boabele mari, apoase, cu pieliţa subţire, de culoare neagră Iş, Roma-Bt; négru-babesc (D/4551, 321^{r}) şi négru-băbesc = varietate de struguri, care are ciorchinele ramificat, boabele mărunte rare, rotunde, de culoare neagră: Gl; négru-bătut = varietate de struguri cu boabele mari, dese, bătute pe ciorchine, de culoare neagră (H/XI, 95^{v}; NI, 7; VIN, 153; FME, IV, 15o; BD, 182; SVR, 91): Mold., Munt., Olt. négru-boia = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare cenuşie (TeS, 1o6o): Mileanca négru-bulgar (NI, 6; BD, 182; SVR, 91) şi négru-bulgăresc = varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, de culoare neagră, adusă de peste Dunăre, din Bulgaria (VVA, III, 138): Bt, Vl; négru corb = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră (VVA, III, 138): Olt., Hurila Mare-Mh; négru-crăcan = varietate de struguri ramificaţi, cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră (NALR. Mold.Bucov., 6oo): Pungeşti-Vs; négru-dulce = varietate de struguri cu boabele mari, rare, dulci, de culoare neagră: Munt., Vs; négru-francez = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră, aduşi din Franţa: Iş négru-mărunt = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră: Bz, Vn; négru-moale = varietate de struguri cu boabele rotunde, brumate, apoase, cu pieliţa moale, de culoare neagră-violetă (AT 132; DIV, 4oo; H/I, 4ol^{v}; H/II, 165^{v}; H/IV 83^{r} H/VII, 26^{r}, 67^{v} 147^{v}, 313^{v}; H/XI, 325^{v} 349^{v}; H/XVI, 287^{r} D/4545, 2o8^{r}, 213^{r}, 228^{v}, 236^{v}, 24o^{v} 252^{v}; D/4546, 247^{r}, 28o^{r} 294^{v}, 34o^{v}, 352^{v}; RCM,

3; DVar., 233; LD, 111; MO, 12; P, 5; NI, 7; VIN, 132; FME, IV, 6; DER, III, 487; GO, 95; MDE, 624; DLR; DPBA, 328; SVR, 92): n., Mold., Munt., Olt., négru-molác = négru-moale (IV, 14o): manu-Br; négru-mustos = varietate de struguri cu boabele mărunte, se, apoase, de culoare neagră (HC, 5): Cireşu-Br, Huşi-Vs, Miniş- r; négru-păsăresc = varietate de struguri cu boabele bătute pe lorchine, apoase, de culoare neagră (D/4551, 321^{r}): Gl; négru-românesc = varietate de struguri autohtoni, cu boabele mari, apoase, de culoare neagră (Amp., VII, 93; NALR. Olt., IV, 263): Cj, Dj, Sînpetru-Bv; négru-roşu = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare roşcată (H/VII, 67^{v}): Prundu-Gr; négru-rotund = varietate de struguri cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare neagră: Marghita-Bh, Vînju Mare-Mh; négru-săîn = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare vineţie (D/4547, 62^{r}): Lipovu-Dj; négru-scuturător = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare neagră, care se scutură la cules (Dv., 227): Dăbuleni-Dj; négru-tare = varietate de struguri care are boabele mari, coaja tare, de culoare neagră (VIN, 148; SVR, 92; NALR. Mold.Bucov., 655): Nicoreşti-Gl, Scundu-Vl; négru-tireăz = varietate de struguri cu boabele mărunte, miezul cărnos, de culoare neagră: Huşi şi Negreşti-Vs; négru-ţuguiat = varietate de struguri cu boabele alungite, mărunte, de culoare neagră: Şegarcea-Dj; négru-vîrtos = varietate de struguri cu boabele rotunde, cu miezul şi pieliţa tare, de culoare neagră-violacee (HLb., 94; EV, 35; AT, 132; JO, 53; DIV, 4oo; H/I, 4o1^{v}; H/II, 11^{v} 57^{v}, 98^{v}, 115^{v}, 125^{v}, 141^{v}, 165^{v}, 193^{r}, 2o7^{r} 219^{r}; H/IV 83^{r}; H/VII, 26^{r}, 48^{v} 67^{v} 119^{v}, 147^{v}, 313^{v}; H/XI, 267^{v}, 273^{v}, 325^{v} 349^{v} 362^{v}, 4oo^{v}; H/XII, 216^{r}; H/XVI, 287^{r}; D/4545, 1o1^{r} 2o8^{r}, 213^{r}, 223^{r} 228^{v} 236^{v} 24o^{v}, 248^{v}, 252^{v}, 267^{r}; D/4546, 121^{v}, 125^{r} 247^{r}, 28o^{r} 294^{v}, 34o^{v} 352^{v}; D/4548, 245^{r}. D/4551, 321^{r}, 351^{r}; RCM, 483; DVar., 233; MO, 12; P, 5; LD, 111;

VIN, 136; NI, 7; DC, 795; FME, IV, 15o, 686; DER, III, 487; BD, 182; GO, 95; MDE, 624; LTR, 18, 542; DLR; DPBA, 328; SVR, 92; NALR. Mun.Dobr.): Dobr., Mold., Munt.; négri-concórd = varietate de struguri hibrizi, cu boabele mari, de culoare neagră (NALR. Transilv., 39o): Toarcla-Cincu-Bv; négri-hotél = varietate de struguri hibrizi, cu boabele de mărime mijlocie, de culoare neagră (NALR. Transilv., 39o): Romos-Hd, Toarcla-Cincu-Bv; neágră-apoasă, négru-apos: Cîlnic-Ab, Hunedin-Cj, Belcești și Bîrnova-Iș; neágră-băbească = négru-băbesc (P, 5): Iș, Iveşti şi Umbrăreşti-Gl; neágră-băşicată = varietate de struguri cu boabele rotunde, de culoare neagră, adesea punctate, băşicate (H/II, 11^{v}; DLR): Bz; neágră-bătută = négru-bătut (D/4552, 442^{v}; VIN, 169): Bt, Iş; neágră-bobată = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare cemuşie: Bîrca-Dj; neágră-boldără = neágră-bulgară (NI, 112; VIN, 169): Hudeşti şi Manoleasa-Bt; neá[illegible]-bulgară = négru-bulgar: Glogova-Gj, Ianca-Ol; neágră-bulgărească = neágră-bulgară (D/4552, 5o2^{r}; VIN, 155): Bt, Vs, Cotnari-Iş; neágră-busuioacă = varietate de struguri cu boabele rotunde, dese, de culoare neagră, cu miros de busuioc (D/4552, 28^{r}): Bt; neágră-căldărușă = varietate de struguri cu boabele rare, puţin alungite, de culoare neagră (H/XV, 142^{v}): Bt, Vs; neágră-coarnă = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, de culoare neagră (H/III, 166^{v}; H/VIII$_{1}$, 2o5^{r}; H/XIII, 35^{r}; D/4551, 293^{r}): Gl, Iş; neágră-crăcană = négru-crăcan: Comarna-Iş, Truşeşti-Bt; neágră-crăcoasă = neágră-crăcană (NALR. Mold. Bucov., 537): Mogoşeşti şi Scînteia-Iş; neágră-dulce = négru-dulce: Ripiceni-Bt; neágră-feteasă = varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute pe ciorchine, apoase cu pieliţa subţire, de culoare neagră (VIN, 151): Bt, Iş; neágră-franchíşă = neágră-frîncușă (H/IX, 88^{v}): Bălteni-Vs; neágră-francúşă = neágră-frîncușă (H/X, 445^{v}): Nţ; neágră-frencúşă = neágră-frîncușă: Vs; neágră-frîncúşă = varie-

de struguri conici, cu boabele rotunde, bătute pe ciorchine, e, de culoare neagră: Iş, Vs; neágră-ghiorghínă = varietate truguri cu boabele mari, aşezate sub formă de buchet, de re neagră (VIN, 153): Ştefăneşti-Bt; neágră-grasă = varietate truguri cu boabele mari, aposse, cu pieliţa subţire, de culoare ră (D/4554, 89^{v}): Ab, Cotnari şi Hîrlău-Iş; neágră-hámburg = etate de struguri cu boabele mari, tari, rare, de culoare ră: Iş; neágră-hibrídă = neágră-sălbatică (NALR. Mold.Bucov.,): Puieşti-Vs; neágră-iordănă = varietate de struguri cu boabele i, aposse, rare, de culoare neagră: Bt, Sireţel-Iş; neágră- mă- tă = varietate de struguri cu boabele dese, mărunte, cu miezul nos, de culoare neagră: Comarna şi Victoria-Iş; neágră-mărun- ă = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare ră (NALR. Mold.Bucov., 65o): Liaşti-Gl, neágră-măzărátă = vari- te de struguri cu boabele mărunte, bătute pe ciorchine, de cu- re neagră (D/4552, 442^{v}): Covasna-Iş; neágră-moale = négru-moale 261, 264, 3o1, 335; EV, 35; H/II 11^{v} 58^{r}, 125^{r}, 141^{v}, 193^{r} ^{r} H/IV, 245^{v}; H/XI, 4oo^{v}; H/XII, 19^{r} 91^{v} 1o5^{r}, 2o2^{v}, 216^{r}, ^{v}, 225^{v}; D/4545, 223^{r} 248^{v}; D/4549, 95^{v}; D/455o, 18^{v}, 56^{r}, 74^{v}, ; D/4551, 289^{r}; VIN, 17o; NI, 8o; GO 95; DLR; SVR, 91; NALR. d.Bucov., 651, 66o; NALR. Munt.Dobr., 722, 725): Munt., Bt, Iş, Vn, Vs; neágră-moçăneáscă = varietate de struguri cu boabele unte, dese de culoare neagră: Mogoşeşti şi Voineşti-Iş; neágră- toasă = négru-mustos: Br, Iş, Vs; neágră-păsărească = négru-pă- esc (D/4552, 37o^{r} 49o^{v}, 5o2^{r}): Iş, Vs; neágră-producătoare = ietate de struguri cu boabele mărunte, rare, tari, de culoare ră (NALR. Munt.Dobr., 768, 769): Munt., Bc; neágră-rară = vari- te de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră (VIN,): Bt, Dumeşti şi Lungani-Iş; neágră-românească = negru-românesc: eiu-Cj, Odobeşti-Vn; neágră-roşă = négru-roşu (D/4551, 496^{r}):

Vs; neágră-roşie = négru-roşu (H/XII, 169^{V}): Odobeşti-Vr
sălbatică = varietate de struguri cu boabele mărunte, gu
rui, de culoare neagră: Băiceni-Cucuteni şi Cotnari-Iş,
Bt; neágră-scuturătoare = negru-scuturător: Drănic-Dj,
neágră-tare = négru-tare (H/XII, 2o2^{V}; D/455o, 18^{V}): Bz,
Vs; neágră-tireáz = négru-tireaz (NALR. Mold.Bucov., 599)
Vs; neágră-tîrţîră = varietate de struguri cu boabele rar
mărunte, de culoare neagră: Bt; neágră-ţugulată = négru-t
Ruşeţu-Bz; neágră-vîrtoasă = négru-vîrtos (IP, 261, 264,
H/XII, 19^{r}, 91^{v}, 1o5^{r}, 136^{r}, 225^{v}; D/4549, 95^{v}; D/455o, 4o
74^{v}; D/4551, 289^{r}; VIN, 17o; GO, 95; NALR. Mold.Bucov., 65
Mold., Munt.; négre-ultoáne = varietate de struguri cu boab
rare, aromate, de culoare neagră (NALR. Ban., 64): Tm.

2.2.1. Compuse urmate de determinări: négru-bătut des:
Iş; négru-moale rar (DS, 49): Radovan şi Sadova-Dj, Cătunele
Sîncel-Ab; neágră-bătută mustoasă: Bz, Ph, Santa Mare-Bt; ne
grasă mare: Ceplenita-Iş.

2.3. Derivate: negrişór: Comarna şi Vlădeni-Iş; negríi
Criş., 2o7): Mm; negrúi: Gl; negrulíu: Corni-Bt; negríş: Db;
şór: Nţ; negrúţ: Bt; negríe: Gîrbău-Cj, Seini-Mm; negrişoáră
negritúră (GG; DLR): Bratovoieşti-Dj, Cotnari-Iş, Pîhneşti-V
negríie: Sv; negrúie: Gl; negrulíe: Bt; negríşă: Ab; negríşc
şi negruşcă „nume de plantă" - Nigella arvensis -): Ţăndăre
negruşoáră: Nţ; negrúţă (v. şi negruţă „nume de plantă" - Ni
arvensis -) (NALR. Criş., 2o9): Bt Iş, Mm.

NEGRÚI, -ÚIE s.m. şi f. v. NEGRU.

NEGRULÍU, -ÍE adj., s.m. şi f. v. NEGRU.

NEGRÚŞ, -Ă, -OĂ adj., s.m. şi f. v. NEGRU.

NEGRUŞÓR, -OÁRĂ s.m. şi f. v. NEGRU.

NEGRÚŢ, -Ă adj., s.m. şi f. v. NEGRU.

NEMŢÁNĂ s.f. (din Neamţ + suf. -ánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Neamţ") Varietate de struguri cu boabele dese, rotunde, de culoare gălbuie: Iş; nemţeánă: Iş.

NEMŢEÁNĂ s.f. v. NEMŢANĂ.

NEMŢÉSC, -EÁSCĂ, nemţeşti adj., s.f. (de la nemţesc; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ţara Nemţească") = neamţă.

1. Adj.: strugure nemţésc: Transilv., Iş; poamă nemţeáscă: Bucov., Mold.; struguri nemţéşti (H/XVII, 61r, 3o5v; BD, 182): Transilv., Bc, Iş.

2. S.f.: nemţeáscă: Mold., Transilv.

NEOBÚLGHER s.m. v. NEUBURGHER.

NEOBÚRGHEL s.m. v. NEUBURGHER.

NEONVÚLGIR s.m. v. NEUBURGHER.

NEUBURGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NÉUBURGER s.m. v. NEUBURGHER.

NEUBURGHER s.m. (din germ. Neuburger „varietate de struguri", în APr., 5; DER, III, 5o3; Amp., III, 263; SVR, 93) Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute pe ciorchine, rotunde, de culoare albă sau verde-gălbuie.

1. S.m.: néuburgher [pron.: néu-]: Sb; naghibúlgăr [pron.: na-] (NALR. Transilv., 344): Ab; náibiurger [pron.: nái-biur-] (NALR. Transilv., 335): Mş; náibulgăr [pron.: nái-] (NALR. Transilv., 286: „verzi, mari, dese"): BN; náibungăr [pron.: nái-] (NALR. Transilv., 376): Ab; náiburg [pron.: nái-] (NALR. Transilv., 321): Mş; náiburgăr [pron.: nái-] (KRAUSS, 617; NALR. Transilv., 377, 392): Sb; náiburgen [pron.: nái-] (NALR. Mold.Bucov., 66o): Vn; náiburger [pron.: nái-] (KRAUSS, 617; NALR. Transilv., 312,

342): Ab, BN, Mş; náiburghen [pron.: nái-] : Sb, Vn; náiburghe[r] [pron.: nái-] : Ab, Bc; náinburgăn [pron.: nain-] (NALR. Transi[lv.] 275): BN; neobúlgher [pron.: ne-o-] (NALR. Munt.Dobr., 725 „alb[anez]" Vn; neobúrghel [pron.: ne-o-] (NALR. Munt.Dobr., 893): Ct; neon[ul] vúlgir [pron.: ne-on-] : Cotnari-Iş; néuburger [pron.: néu-] (N[ALR.] Transilv., 412; KRAUSS, 617): BN, Bv, Iş; néuburgăr [pron.: néu-] Sb; nódburgăr (NALR. Transilv., 378: nód'burgăr): Sb; nodbúrgăr (NALR. Transilv., 355: nod'búrgăr): Ab; noghibúrgăr [pron.: nogh[i-] (NALR. Transilv., 356): Ab; nóiburdăr [pron.: nói-] (NALR. Tran[s]silv., 336: nóiburd'ăr): Mş; nóiburgăr [pron.: nói-] (NALR. Tran[s]silv., 357, 367 „verde, deasă"): Ab, Sb; nóiburger [pron.: nói-] Sb; nóiburgher [pron.: nói-] :Ab.

1.1. Urmat de determinări: néuburger alb: Brateiu-Sb; nóibur[g]ăr alb: Sb.

NICODÉL s.m. v. MICODEL.

NICOREÁSCĂ s.f., adj. (de la nicoreească ; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Nicoreşti") (Varietate de struguri) care are boabele de mărime mijlocie, dese, de culoare albă-verzuie.

1. S.f.: nicoreáscă (D/4551, 317^{r}): Mold.; necoreáscă (H/XV, 88^{v}, 3o6^{r}, 328^{v}, 335^{v}, 39o^{v}): Gl, Vs.

2. Adj.: poamă nicoreáscă: Gl, Vn; poamă necoreáscă (BD, 182): Gl, Vs.

NOÁH, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. noah „numele unui hibrid american", în VVA, V, 171; de la Noah, un personaj al Vechiului Testament, căruia îi sînt atribuite descoperirea culturii viţei de vie şi ~~înmulţirea vinului~~: cf. The Encyclopaedia Britannica, Fourteenth edition, 16, London-New York, 1929, 476; v. şi Grolier Encyclopaedia, 13, New York-Toronto, 69) (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele mărunte, de culoare

sau albă-verzuie.

1. S.m. şi f.: noáh (NV, 29; BVV, 48; FME, III, 66): Ban., , Transilv., Bc, Iş, Vs; nóah: Mold., Munt., Transilv.; noá nóhăn [pron.: noa-] :Nţ; noc (NALR. Olt., IV, 262): Gj; noh contragere): Bz, Ph, Vs; nóe (NALR. Ban., 47 „albă, se scu- , 85, 87): Tm; nohám (NALR. Mold.Bucov., 600): Iş, Vs; Mold.Bucov., 600): Vs; nohán (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt. ., 726 „sau căpşună", 737 „sis căpşună", 742, 749): Mold., Br, nóhan (NALR. Munt.Dobr., 879, 897 „nová, alb şi negru"): Dobr., .; nouác [pron.: -uác] : Bt, Iş; novác: Bt; nován: Bc; muhái . Mold.Bucov. 627): Vs; muhám: Vs; muhán: Gl, Nţ; míhan: Vs; (NALR. Munt.Dobr., 865, 868 „alb, tămîiocasă"): Cl; móhă (NALR. ., 123 „negru", 124): Ar; noáoă [pron.: no-] (NALR. Munt.Dobr., „negru"): Iş, Tr; noáhă [pron.: no-] : Munt., Transilv.; noáuă on.: no-a-] :Iş; nócă (NALR. Munt.Dobd., 799 „alb", 8ol „negru"): nohámă şi nóhamă: Iş, Vs; nohánă (NALR. Mold.Bucov.; NALR. t.Dobr., 729): Bc, Gl, Vn, Vs; nóhană (NALR. Mold.Bucov., 625): nóhă (CL, XIV, 1, 41 , care dă ca etimologie magh. reg. noha; R. Criş , NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 727): Criş., d.; nouáoă [pron.: no-uá-] : Iş; nouă [pron.: no-] : Iş; nóuă on.: nó-] : Vs; novácă: Bt, Iş; nóvă (noah > noă > nouă > nohă > ă, cu trecerea lui h la v prin hipercorecţie; DLR - după CL, , 1, 41 - indică magh. nova „producător direct") (VŢ, 1924, 16, LR, IX, 2, 19; CL, XIV, 1, 41; BD, 182; GLOSAR, OLT., 73; TD. T., I, 187; DLR; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban., 5, 23; NALR. ş.; NALR. Mold.Bucov., 589; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv.): an., Criş., Olt., centrul şi N-E Mold., V Munt., S şi E Tran- lv., S Dobr.; núă: Bc, Iş; muhámă: Vs; míhă: Vs.

1.1. Urmat de determinări: noáh alb: Transilv., Iş, ; noc (NALR. Olt., IV, 262): Gj, Vl; noc francez (NALR. Olt., IV,

262): Gj; nóham negru (NALR. Mold.Bucov., 59[illegible]): Vs; nohám n[illegible] Vs; nóham verde (NALR. Mold.Bucov., 599): Vs; nohán alb (NAL[illegible] Mold.Bucov., 634, 652, 587): Mold.; nóhan alb (NALR. Mold.Bu[illegible] 592, 601): Vs, Sv; nohán albă (NALR. Mold.Bucov., 615): Vs; [illegible] galben (NALR. Mold.Bucov., 582): Bc, Iş, Nţ; nohán negru (NA[illegible] Mold.Bucov.): Mold; nóhan negru (NALR. Mold.Bucov.): Bt, Sv; [illegible] verde (NALR. Mold.Bucov., 582): Bc, Nţ; núhan alb: Gl; núhăm [illegible] (NALR. Mold.Bucov., 600): Vs; nohánă albă (NALR. Mold.Bucov., [illegible] 650): Gl, Vs; nohánă neagră (NALR. Mold.Bucov., 608, 650): G[illegible] nóhă albă (NALR. Mold.Bucov., 604): Bc, Nţ; nóhă neagră: Bc, [illegible] nuhámă albă: Vs; núhă albă (NALR. Mold.Bucov., 657): Bc, Nţ; [illegible] albă (BD, 182; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Criş., 148, 155; NA[illegible] Mold.Bucov., 560; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Olt., Bh, C[illegible] nóvă albă producătoare (NALR. Olt., IV, 262): Dj, Vl; nóvă ita[illegible] (BD, 182; NALR. Criş., 130): Ar, Bc, Ol, Vs; nóvă neagră (BD, 1[illegible] NALR. Olt., IV, 262; NALR. Criş., 148, 155; NALR. Mold.Bucov., [illegible] 560; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Olt., Bh; nóvă neagră producătoare (NALR. Olt., IV, 262): Dj; nóvă producătoare (NALR. Olt., IV, 262): Bc, Iş, Vl.

2. Adj.: strugure nohán: Bc; poamă nohán: Vs; poamă nohánă: Bc, Vs; poamă nóvă: Mold.

NOÁHĂN s.m. v. NOAH.

NOÁUĂ s.f. v. NOAH.

NÓBIL, -Ă, nobili adj., s.m. şi f. (spec. nobil „care se distinge prin anumite caracteristici de superioritate") (Varietate de struguri altoiţi) care are boabele mari, dese, de culoare albă sau neagră; p. ext., nume dat tuturor strugurilor altoiţi.

1. Adj.: strugure nóbil: Munt.; poamă nóbilă: Mold.; struguri nóbili: Munt., Iş.

2. S.m. şi f.: nóbil (NALR. Munt.Dobr., 783): Bc, Bz, Ph, Tr

...ă (NALR. Mold.Bucov., 657; NALR. Munt.Dobr., 75o, 757, 778, ...; Mold., Munt.

2.1. Urmează determinări: nóbil alb: Iş, Vs; nóbil negru: Iş.

NOC, -Ă, NOÁGĂ s.m. şi f. v. NOAH.

NÓIBURGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NOS s.m. v. NOAH.

NOGHIBURGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NOH, -Ă s.m. şi f. v. NOAH.

NOHÁM, -Ă s.m. şi f. v. NOAH.

NOHAN, Ă s.m. şi f., adj. v. NOAH.

NÓIBURDĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NÓIBURGĂR s.m. v. NEUBURGHER.

NÓIBURGER s.m. v. NEUBURGHER.

NÓIBURGHER s.m. v. NEUBURGHER.

NOUAC, -Ă s.m. şi f. v. NOAH.

NÓUĂ s.f. v. NOAH.

NOVAC, -Ă s.m. şi f. v. NOAH.

NOVAN s.m. v. NOAH.

NOVĂ s.f., adj. v. NOAH.

NUĂ s.f. v. NOAH.

NUCĂ adj. (spec. nucă) Care are boabele mari, dese, de culoare neagră-cenuşie. Poamă nucă: Drăguşeni şi Răuseni-Bt.

NUCŞOARĂ s.f. (spec. nucşoară „sămînţa aromată a nucşorului") varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă au neagră, cu gust de nucşoară.

1. S.f.: nucşoáră (NALR. Munt.Dobr., 796 „neagră, dulce", 804

„sau albă"): Tr; mucușoáră: Iș.

1.1. Urmat de determinări: mucșoáră albă (NALR. Munt.Dobr., 777): Tr.

NUCUȘOÁRĂ s.f. v. NUCȘOARĂ.

NUHÁI s.m. v. NOAH.

NUHÁM, -Ă s.m. și f. v. NOAH.

NUHÁN s.m. v. NOAH.

NÚHĂ s.f. v. NOAH.

NÚHĂM s.m. v. NOAH.

O

OBRIMÓNT s.m. v. ERBEMONT.

OCHI s.m., adj. (spec. ochi; v. și ochi, în unele compuse care numesc diferite plante) (Varietate de struguri) cu boabele mari, rotunde, brumate, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. ochi: Nicorești-Gl, Odobești-Vn, Pietroasele-Bz.

1.1. Derivate: ochióí (H/VII, 67^{v}; BD, 182; DLR): Căscioarele-Cl, Jugurei-Ph, Pietroasele-Bz.

1.2. În compuse: óchiul-boului (v. și ochiul-boului „nume de plante") = varietate de struguri cu boabele rotunde, mari, brumate, de culoare neagră (H/IV, 175^{v}; H/XIV, 435^{v}; LD, 111; NI, 54; BD, 182; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 94; NALR. Ban.; NALR. Criș., 1o7, 111, 124; NALR. Mold.Bucov., 63o, 65o, 666; NALR. Munt.Dobr., 783 "negru", 822, 884): Ban., Mold., Munt., Ar, Ct, Dj; óchiul-burghe zului = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare gălbuie: Popești-Iș, Mitoc-Bt; óchiul-oii = varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare albă-verzuie (H/VII, 313^{v};

/4546, 125[r]; D/4553, NALR. Munt.Dobr., 885 „albă" Dobr., Gl, Gr, Il, óchiul-şarpelui şi ochiul-şarpelui „mume plantă") = varietate struguri cu boabele mărunte, lucioase, culoare neagră (NALR. Munt.Dobr., 83c, 833 „foarte mărunt neagră"): Db, Gr; óchiul-vacii = varietate de struguri boabe mari, rotunde, de culoare albă-gălbuie: Pt [illegible] biei = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare galbenă-verzuie: Bivolari şi Plugari-Iş.

2. Urmate de determinări: óchiul-boului alb de Ştefăneşti Truşeşti şi Ştefăneşti-Bt; óchiul-boului negru: Leordeni-Ag.

2. Adj.: strugure ochi: Sadova-Dj; poamă ochi: Deleni-Iş, Frumuşica-Bt.

OCHIÓI s.m. v. OCHI.

OCIOGIÁNCĂ s.f. (ociógi, pl. lui ocióg = ocióc „ştiulete de porumb slab dezvoltat" + suf. -áncă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare galbenă-verzuie (NALR. Munt. Dobr., 77o): Ol.

ODOBEÁSCĂ s.f., adj. (de la Odobeşti, oraş, Vn, prin schimbare de suf.: -éşti - -éască; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Odobeşti") (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, care are coaja groasă şi miezul puţin apos, de culoare albă-gălbuie (JO, 54; DDRF; D/4549, lo[r]; DLR): Mold.; poamă odobeáscă: Gl, Vn, Vs.

ODOBÉŞTI s.m., adj. (de la Odobeşti, oraş, Vn; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Odobeşti") = odobească: Vs, Bozieni-Nţ; poamă de Odobeşti: Mold.

OGEABÁŞ, -Ă s.m. şi f., adj. v. AGIBAŞ.

OHÍZĂ s.f. v. OVIS.

OÍŢĂ s.f. (spec. oiţă „mume dat mai multor plante") Varietate

de struguri, cu boabele mărunte, alungite, de culoare cenuşie (GLB, 140; BD, 182): Bt, Dumitra-BN.

OLIGOTÉI s.m. v. ALIGOTE.

OLÍV, -Ă adj. (spec. olivă „măslină") Care are boabele alungite, mărunte, rare, de culoare galbenă-verzuie sau neagră. Strugure olív: Huşi-Vs; poamă olívă: Bucium şi Rediu-Iş.

OLÓG, -OÁGĂ, ologi s.m. şi f., adj. (spec. olog, -oagă, pl. anal. despre plantele care nu au cîrcei şi nu se agaţă pe arac; v. şi vie oloagă, în IM, 37o; CIHAC, II, 227; BARCIANU; ALEXI, TDRG; DLR) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, de culoare neagră; viţa nu are cîrcei şi nu se agaţă de arac.

1. S.m. şi f.: ológ (JO, 53; HEM, I, 755; HEM, II, 2133; DLR, Mh, Sb, Vl; oloágă (cf. DLR; NALR. Mold.Bucov., 628; NALR. Munt. Dobr.: vie oloagă, în 765 „hibrid"): Iş, Epureni-Vs, Rodna-Lipova-Ar; ológi (NALR. Transilv., 395): Ab.

1.1. Urmat de determinări: oloágă neagră (NALR. Munt.Dobr., 767): Ol.

2. Adj.: strugure olog: Corcova-Mh, Greaca-Gr; poamă oloágă: Schitu Duca-Iş, Stănileşti-Vs.

OLTENEÁSCĂ s.f. (de la olteneasc; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Oltenia") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, tari, de culoare roşiatică: Dj, Vl.

OLTÍNĂ s.f. (de la Oltina, sat, Ct; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Oltina") Varietate de struguri cu boabele rotunde, de culoare albă-verzuie: Ct.

OLTOÁN s.m. v. ALTOI.

OLTOÁNE s.f. v. ALTOI.

OLTÓI, -OÁIE s.m. şi f. v. ALTOI.

LTOÍT, -Ă s.m. şi f. v. ALTOIT.

LTÓN, -OÁNĂ adj., s.m. şi f. v. ALTOI.

OLTÓNI s.m. v. ALTOI.

OLTONÍT s.m. v. ALTOIT.

OLTONÍŢĂ s.f. v. ALTOIT.

OM s.m. (spec. om) În compusul om-rău = varietate de struguri boabele mărunte, acre, puţin zemoase cu pieliţa tare, de culoare sau neagră (BLb, 94; H/II, 125^{r}, 165^{v}, 2o7^{r}; D/4545, 213^{r}, 228^{v}, 236^{v}, 24o^{v}, 248^{v}; P, 5; NI, 8; DLR; SVR, 95): Bz, Ph, ni-Cucuteni-Iş, Durneşti-Bt.

1. Urmat de determinări: om-rău alb (TR, 15): Bz; om-rău (TR, 15): Bz.

ÓNIGLER s.m. v. HONIGLER.

OPÓRT s.m. v. OPORTO.

OPORTĂU s.m. v. OPORTO.

OPÓRTO s.m. (din port. (o)porto „varietate de struguri", în , III, 277 < Oporto, Porto „or în Portugalia") Varietate de guri cu boabele bătute, de culoare neagră-albăstruie (VV, 54; S, 617; BD, 182; SVR, 95): Ban., Mold., Munt.; óporto (NALR. , Tm; opórt (NALR. Mold.Bucov., 62o): Mold.; oportău R. 162): Ba; apórto (KRAUSS, 617): Iş, BN; ăpórto: ti- pórto: Vl.

ORÁDIE s.f. (de la Oradea; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Oradea") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de are albă-verzuie (NALR. Transilv., 334 „albă, mare"): Bh, Ms.

ORĂDRÂNCĂ s.f. (din Oradea + suf. -áncă; „struguri aduşi de la cultivaţi la Oradea") = oradie: Bh.

ORBINÓNT s.m. v. [illegible].

ÓSTROVĂ s.f. (de la Ostrov, sat, Ct; „struguri [illegible] sau cultivaţi la Ostrov") Varietate de struguri cu boa[illegible] rotunde, de culoare albă-verzuie: Ct.

OTĂLÉU s.m. v. OTEL.

OTĂNÉL s.m. v. OTONEL.

OTÉL, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. othello „hibrid [illegible] în NV, 29; VIN, 128; VVA, V, 16o; < Othello) (Varietate [illegible] guri hibrizi) cu boabele de mărime mijlocie, de culoare [illegible] neagră, mai rar, roză.

1. S.m. şi f.: otél (GLOSAR, OLT., 76; NALR. Olt., IV, [illegible] NALR. Mold.Bucov., 583; NALR. Munt.Dobr., 828, 879): Cl, [illegible] Nţ, Tl; otélo (BD, 182; NALR. Criş., 152 „negru"): Bh, Bt; [illegible] (NALR. Criş.): Criş.; hotél (NALR. Ban., 43): Iş, Tm; otélă [illegible] (GLOSAR, OLT., 76; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban.; [illegible] Criş.; NALR. Munt.Dobr.): Ban., Criş., Munt., Olt., Bt; [illegible] (NALR. Criş., 122 „neagră şi albă", 129, 13o): Ar; hotélă ([illegible] Ban., 28, 5o, 53, 9o): Ban., Ar; hótelă (NALR. Criş., 129): [illegible]

1.1. Urmat de determinări: otél alb (NALR. Ban., 89): [illegible] otél mare (NALR. Olt., IV, 262): Gj; otél mic (NALR. Olt., [illegible] Gj; otél negru: Bj; otél rag (NALR. Ban., 89): Tm; otélă al[illegible] 182; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban.; NALR. Criş., 1o2, 1o[illegible] Ban., Criş., Vl, Vs; otélă albiseară: Vs; otélă albuie: Cri[illegible] Bt, Holbocs-Iş, Maşi-Vs; otélă galbenă: Vs, Cotmari-Iş, Maşi[illegible] otélă gălbişoară: Negreşti-Vs; otélă gălbuie: Lieşti-Gl, Neg[illegible] Vs; otélă mare: Odobeşti-Vn; otélă măruntă: Duneşti şi Leţ[illegible] otélă măruntică: Prisăcani şi Probota-Iş, Stănileşti-Vs; [illegible] Răducăneni-Iş; otélă neagră (GLOSAR, OLT., 76; BD, 182; [illegible] Olt., IV, 262; NALR. Ban.; NALR. Criş.): Ban., Criş., Olt[illegible]

ótélă neagră (NALR. Criş., 179): Sj; otélă roşie (NALR. Ban., 8o): Tm; otélă roză (NALR. Ban., 73): CS; hotélă albă (NALR. Ban., 45): Tm; hotélă neagră (NALR. Ban., 42): Tm.

1.2. În compuse: otélă-basarabeánă = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare albă sau neagră (NALR. Ban., 55): Tm; otélă-busuioácă = varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare gălbuie sau neagră, cu miros de busuioc: Ar; otélă-pîrgavă = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare gălbuie, care se coace devreme (NALR. Criş., 11o): Ar; otélă-producătoáre = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră: Vl.

1.2.1. Compuse urmate de determinări: otélă-busuioácă albă (NALR. Ban., 99): Ar; otélă-busuioácă neagră (NALR. Ban., 99): Ar.

1.2.2. Urmat de determinări în compuse: otélă neagră-basarabeánă (NALR. Ban. 55): Tm; otélă neagră-producătoáre (NALR. Olt., IV, 262): Vl.

1.3. Derivate: otălắu (NALR. Criş., 165): SM; otelán (NALR. Criş., 131 „albă"): Bh; otelắu (NALR. Criş., 156, 173; NALR. Munt. Dobr., 825 „struguri bătuţi"): Bh, Gr; otelóu (NALR. Criş., 151 „negru", 153, 192): Bh, SM; ótelou (NALR. Criş., 177): SM; otelánă (NALR. Criş., 131 „neagră"): Bh.

2. Adj.: strugure otél: Olt., Bh; strugure otélă: Ban., Vl; poamă otélă: Mold.

OTELÁN, -Ă s.m. şi f. v. OTEL.

OTELĂU s.m. v. OTEL.

OTÉLO s.m. v. OTEL.

OTELÓU s.m. v. OTEL.

OTONÉL, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. [muscat] ottonel „varietate de struguri", în BT, 423; PMR, IV, 1o2; LTR, 11, 725; DER,

III, 454; SVR, 87; v. şi [muscat] otonel, în DLR; v. şi ottonel, în TP, 29; FME, IV, 337; SVR, 95) (Varietate de struguri) cu boabele dese, mărunte, cu gust tămîios, de culoare galbenă-verzuie.

1. S.m. şi f.: otonél (PO, 18; SFl., 34o; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban., 35; NALR. Criş.; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 259, 335, 356): izolat, în toată ţara; otănél (NALR. Ban., 39): Tm; urtunél (NALR. Mold.Bucov., 655): Nicoreşti-Gl; utonél: Iş; utunél: Iş; motonél (v. şi fr. mottonel „nume dat varietăţii muscat ottonel", cf. Amp., III, 145): Cotnari-Iş; otonélă: Mold.

1.1. Urmat de determinări: otonél alb: Iş, Nţ; otonél bătut: Ag; otonélă albă: Nţ.

1.2. În compuse: otonél-producătoare = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare gălbuie (NALR. Olt., IV, 262): Vl, Huşi-Vs; otonél-tămîiós = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare verzuie (NALR. Munt.Dobr., 779): Iş, Tr, Ripiceni-Bt.

2. Adj.: strugure otonél: Dobr., Munt.; poamă otonél: Mold.; poamă otonélă: Mold.

2.1. Derivate: poamă autonícă: Tabăra-Bivolari-Iş; poamă otonícă: Roşcani-Trifeşti şi Trifeşti-Iş.

OTONÍCĂ adj. v. OTONEL.

OU s.n. (spec. ou; cu referire la forma strugurelui; v. şi ou, în unele compuse care numesc diferite plante) În compuse: óul-fetei (la Ianca-Ol, óua-fetei; v. NALR. Olt., IV, 263) = varietate de struguri cu boabele mari, puţin alungite, rare, de culoare albă: Ol; óul-şopîrlei = varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, dese, de culoare albă (NALR. Mold.Bucov., 627): Comarna-Iş, Fălciu şi Huşi-Vs.

OUȘOÁRĂ s.f. (de la *oușor* „mure de plantă" - *Streptopus lexifolius* -) Varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, culoare albă (Dv, 228): Glogova-Gj.

ÓVIS, -Ă s.m. și f. (din săs. *Hochweiß* „varietate de struguri", SSW, 233; EM; BVT, 77) Varietate de struguri tîrzii, cu boabele ri, rare, de culoare albă.

1. S.m. și f.: *óvis* (BA, 352; JO, 54; H/IX, 23o^{r}; D/4546, 73^{v}, ; DDRF; DVar., 234; NI, 7; DLR; SVR, 95; P, 5): Ag, Vl, Ștefă-ști-Bt; *óviș* (RVV, 199): Ianca-Ol; *óviț* (H/IX, 47l^{v}; D/4546, 99^{v}, 2^{v}; RC; DLR): Ag, Vl, Cîrlogani-Ol; *hóvis* (BVT, 77): Ab, Hd; *viz* (EM; SVR, 63): Ab; *óvisă* și *ovísă*: Ag, Vl; *ohízã*: Cîlnic-Ab; *ísă* (H/XVII, 47^{v}): Ab; *hohízã* (H/XVII, 47^{v}, 3o5^{v} BD, 182): Ab; *visă*: Hd; *mohízã* (H/XVII, 437^{r}): Bv; *vovízã* (D/4554, 89^{v}, 155^{v}; .): Ab.

1.1. Urmat de determinări: *óvis alb*: Ag, Hușl-Vs.

ÓVIȘ s.m. v. OVIS.

ÓVIȚ s.m. v. OVIS.

OVÍZĂ s.f. v. OVIS.

P

PAMÍD s.m. (din bg. *памид* „varietate de struguri", în KE, II, 466; BTR, 543; KBE, IV, 59; NR, 2o) Varietate de stru-ri cultivată mai ales la Plovdiv, în R.P.Bulgară, cu boabele ri, de culoare roșie (BBH, 174; BD, 182; SVR, 96): Ol, Murfatlar-*pamít* (CNS, 529): Dj.

1. Urmat de determinări: *pamid roș*: Dj; *pamit roș* (TS, 16): Dj.

PAMÍT s.m. v. PAMID.

PÁNCĂ s.f. (de la Panciu, oraş, Vn; „struguri aduşi de la ... sau cultivaţi la Panciu") Varietate de struguri cu boabele ... bătute, de culoare neagră: Vn.

PARACLÍS, -Ă adj. (de la Paraclis, teren cultivat cu vii ... Cotnari; „struguri sau poamă din viile de la Paraclis") = gra... Strugure paraclís şi poamă paraclísă: Cotnari-Iş.

PARADÁISĂ s.f. (spec. paradaisă „pătlăgea") Varietate de ... guri cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare roşie (BM, 36... BD, 182; DLR): CS, Dagîţa-Iş.

PARÁGINĂ adj. (spec. paraginã „nume de plantă" - Galamag... epigeios - ; v. şi vie paraginã „vie părăsită") Care are stru... rari, cu boabele mărunte, de culoare albă. Poamă parágină (H/1... Bt, Cepleniţa-Iş.

PÁRĂ adj. (spec. parã) Care are boabele mari, alungite, d... culoare galbenă-verzuie. Poamă párã: Belceşti, Dorobanţ-Aroneai şi Pocreaca-Iş.

PÁRCI s.m., adj. v. PÎRCI.

PÁREŞ adj. (spec. măr pariş, pareş) Care are boabele mari, dese, tari, de culoare gălbuie. Strugure páreş: Dumitra-BN.

PARFUMÁT, -Ă adj. (spec. parfumat) Care are boabele mărun... bătute, cu miros de căpşună sau fragă, de culoare albă sau nea... Strugure parfumát: Butea-Iş; poamă parfumátă: Duda-Epureni-Vs, Uricani-Miroslava-Iş.

PARMÁC s.m. (din bg. *пармак* „nume dat varietăţii de stru... dimiat"; cf. Amp., IV, 427) Varietate de struguri cu boabele s... rice, dese, de culoare verde-gălbuie sau ruginie (D/4547, 255; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 97): sudul Olt., Dobr.

PASARÉSC, -EÁSCĂ adj., s.f. v. PĂSĂRESC.

PASAȚÉL s.m. v. **PĂSĂȚEL**.

PĂCURÍT, -Ă adj. (spec. păcurit „înnegrit, negru ca smoala", în CSGl.) Care are boabele mărunte, bătute pe ciorchine, de culoare neagră. Strugure păcurít: Ioneşti şi Orleşti-Vl; poamă păcurítă: Lungani-Iş.

PĂDUREÁNCĂ s.f. (spec. pădureancă „care se găseşte în pădure") Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare verde-gălbuie: Transilv.

PĂDURÉŢ, -ÉĂŢĂ, pădureţi adj. s.m. şi f. (spec. pădureţ) (Varietate de struguri sălbatici) care are boabele mărunte, dese, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure păduréţ: Odobeşti-Vn, Şegarcea-Dj; poamă pădureáţă (ŞEZ., I, 174; DLR): Bt, Sv; struguri păduréţi (D/4546, 28o^{r}; DU, 467): Bz, Ph.

2. S.m. şi f.: păduréţ (JO, 53): Sadova-Dj; pădureáţă: Avrămeni-Bt, Miroslava-Iş.

PĂDURÍCĂ s.f. (spec. pădurică „care se găseşte în pădure") = pădureancă (TR, 14): Transilv.

PĂMÎNTÍE adj. (spec. pămîntie) Care are boabele mărunte, de culoare neagră. Poamă pămîntíe: Iş, Balcani-Bc, Răchiţi-Bt.

PĂNCRÁNCĂ s.f (din Panciu + suf. -eáncă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Panciu") = pancă: Vn.

PÂRCI, PÂRCE s.m. şi f., adj. v. PÎRCI.

PÂRGAV s.m. v. PÎRGAV.

PĂSĂRÉSC, -EASCĂ, păsăreşti adj., s.m. şi f. (spec. păsăresc) (Varietate de struguri) cu ciorchinele mic, cu boabele mărunte, rotunde, dulci, tari, de culoare galbenă-aurie, albă sau neagră, pe care le mănîncă păsările.

1. Adj.: strugur păsărésc (H/XV, 368^{v}): Dămeşti şi Lipovăţ-Vs; strugure păsărésc (DU; DLR): Transilv., Ag, Ph, Vs şi, izolat, în toată ţara; poamă păsăreáscă (BLB, 231; H/I, 33^{r}; H/III, 139^{r}; H/VI, 23^{r}; H/VIII$_{2}$, 31^{r}, 133^{r}; H/X, 129^{v}; H/XIII, 284^{v}, 324^{r}; H/XV, 142^{v}, 342^{r}; D/4551, 486^{r}; D/4552, 97^{r}; CN, 969; DV, 1o; VIN, 154; DS, 33; NI, 69; TDRG; FME, II, 541; LTR, 7, 555; BD, 182; DLR; SVR, 1o5; NALR. Mold.Bucov.): Mold.; poamă pasareáscă: Mold.; struguri păsărésti (H/XIII, 9^{v}, 2o6^{v}; H/XV, 378^{r}; H/XVII, 226^{r}, 362^{r}; D/4552, 74^{r}; GV, 44): Transilv., Cl, Vs şi, izolat, în toată ţara; struguri pasarésti (D/4552, 74^{r}): Bt.

1.1. Urmat de determinări: strugure păsărésc alb: Buneşti-Bv, Tîrnava-Sb, Valea Lungă-Ab; poamă păsăreáscă albă (VIN, 144): Cl, Iş, Vs; poamă păsăreáscă neagră (H/XI, 516^{r}; DS, 47; VIN, 144): Cl, Iş, Vn, Vs.

1.2. În compuse: poamă păsăreáscă-beşicată = păsăreáscă-băşicată (H/XV, 342^{r}): Dumeşti-Iş, Huşi şi Stănileşti-Vs; poamă păsăreáscă-grasă = păsăreáscă-grasă: Cotnari-Iş.

2. S.m. şi f.: păsărésc: Iş, Ph, Almeu-SM; păsăreáscă (BLB, 231; H/I, 83^{v}; H/III, 116^{r}, 129^{v}, 166^{v}, 226^{r}; H/VI, 8o^{r}, 124^{v}, 152^{r}, 2o6^{v}; H/VIII$_{1}$, 5^{v}, 18^{v}, 119^{v}, 141^{v}, 2o2^{r}, 282^{r}, 31o^{r}; H/VIII$_{2}$, 52^{r}, 152^{r}, 165^{r}, 2o4^{v}, 276^{v}; H/XII, 19^{r}; H/XIII, 23^{v}, 5o^{v}, 3o8^{v}, 387^{v}, 468^{v}, 5o8^{r}; H/XV, 15^{r}, 88^{v}, 274^{r}, 3o6^{r}, 328^{v}, 335^{v}, 39o^{v}, 514^{r}; H/XVI, 66^{r}, 1o3^{r}, 142^{v}, 159^{r}, 2o7^{r}, 216^{v}, 28o^{r}, 287^{r}, 328^{r}, 338^{r}, 4o5^{r}, 444^{r}; HEM, III, 2781; CN, 969; D/4545, 226^{r}; D/4549, 53^{v}, 14o^{r}, 162^{r}, 244^{v}, 262^{v}, 273^{v}, 33o^{v}; D/455o, 4o^{r}, 116^{v}; D/4551, 293^{r}, 323^{v}, 325^{r}, 411^{r}, 471^{v}, 477^{r}, 496^{r}, 513^{v}; D/4552, 14^{v}, 28^{r}, 121^{v}, 2o1^{v}, 216^{v}, 276^{v}, 281^{v}, 289^{r}, 431^{r}, 456^{r}, 496^{r}; GN, 273; VIN, 134; ŞV; PI, 217; FME, IV, 685; BD, 182; GO, 95; DLR; SVR, 97; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Bs, Ph, Tl; pasareáscă (IP, 254, 261,

/4551, 333^{v}): Gl; păsăreáscă (D/4552, 446^{v}): Vs; păsărésti
3; H/III, 286^{v}; BD, 182; MALR. Transilv., 365): Ab, BN, Mş.
2.1. Urmat de determinări: păsărésc alb: Cricău-Ab; păsărésc
; Valea Călugărească-Fh; păsăreáscă albă (IP, 263; H/VIII$_2$,
NI, 67; VIN, 136; FME, II, 541; SVR, 97): Iş, Vs, Odobeşti-
păsăreáscă neagră (H/VIII$_2$, 213^{r}; MO, 12; P, 5; NI, 55; VIN,
SVR, 97): Iş, Vs, Odobeşti-Vn, Pietroasele-Bz, Valea Călugă-
-Fh.

2.2. În compuse: păsăreáscă-băşicată = varietate de struguri
boabele mărunte, bătute, de culoare galbenă-aurie: Pietroasele-
păsăreáscă-beşicată: Huşi-Vs; păsăreáscă-grasă = varietate de
guri cu boabele mari, rotunde, de culoare galbenă-aurie:
ari-Iş, Huşi-Vs; păsăreáscă-verde = varietate de struguri cu
le rotunde, mari, de culoare galbenă-verzuie (NI, 112): Valea
gărească-Fh.

PĂSĂRÍCĂ s.f. (spec. păsărică) = păsărească (H/XII, 136^{r}):
Fh.

PĂSĂŢÉL s.m. (spec. păsăţel „nume de plantă" - Lepidium rude-
- ; v. şi păsat „nume de plantă" + suf. -él) Varietate de
guri cu boabele mărunte, bătute, apoase, de culoare galbenă-
uie (DLR, care trimite la H/VII, 13o unde este pîsăţel): Br,
Il; pasaţél (D/4546, 25^{r}): Cosîmbeşti-Il; pîsăţél (H/VII, 13o^{v};
18[illegible] Il, Cireşu-Br.

s.f. v. PĂSĂREASCĂ.

PĂTRÂNJAICĂ s.f. v. PĂTRUNJEL.

PĂTRUJÁRCĂ s.f. v. PĂTRUNJEL.

PĂTRUNJÁRCĂ s.f. v. PĂTRUNJEL.

PĂTRUNJÉL s.m. v. PĂTRUNJEL.

PĂTRUNJÉL s.m. (spec. pătrunjel) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, turtite, de culoare verde-gălbuie: Tm; pătrunjál (NALR. Ban., 58): Tm.

1. Derivate f.: pătrînjáică (D/4545, 289r): CS; pătrunjárcă (BD, 182): Tm; pătrunjárcă (NALR. Ban., 77): CS

PENÓ s.m. v. PINOT.

PENOGRÍ s.m. v. PINOT.

PENOGRÍU s.m. v. PINOT.

PE[illegible] s.m. v. PINOT.

PENOUGRÍ s.m. v. PINOT.

PENOUGRÍU s.m. v. PINOT.

PERGAMÚTĂ adj. (spec. pară pergamută) Care are boabele mărunte, zemoase, de culoare albă-verzuie. Poamă pergamútă: Fedeleşeni-Strunga şi Vlădiceni-Tomeşti-Iş, Mileanca-Bt.

PERGÁN s.m. v. PÎRGAV.

PÉRGAV, -Ă s.m. şi f. v. PÎRGAV.

PÉRJĂ adj. (spec. perjă) Care are boabele mărunte, alungite, de culoare neagră-violacee. Poamă pérjă: Dîngeni-Bt, Negreşti şi Pungeşti-Vs.

1. Derivate: poamă perjoáică: Dăneşti-Vs, Mironeasa-Iş; poamă perjoáie: Dîngeni-Bt, Bivolari, Probota şi Trifeşti-Iş; poamă perjulícă: Bălţaţi-Iş, Pungeşti-Vs.

PERJOÁICĂ adj. v. PERJĂ.

PERJOÁIE adj. v. PERJĂ.

PERJULÍCĂ adj. v. PERJĂ.

PÉRLĂ s.f. (spec. perlă) Varietate de struguri timpurii, ciorchinele ramificat, cu boabele mari, rare, rotunde, de cul

roşie sau albă-gălbuie (CNS, 476; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt. Dobr.): Mold., Munt.

1. Urmat de determinări: pérlă albă (NALR. Munt.Dobr., 74o): Bz; pérla (a) doua (NALR. Mold.Bucov., 66o): Iş, Vn; pérlă de Bucureşti (CVS, 2o6): Gr; pérlă imperială (Amp., VII, 177): Dobr.; pérlă neagră: Iş; pérlă văratică: Iş.

2. Urmat de determinări care traduc sintagma magh. [Muscat] perlă de Csaba (AP, 26; BTR, III, 717; CO, 76, 79; MDS, 698; ATR, 18, 542; SVR, 87, 98; v. şi ciabă): pérlă ceába (NALR. Mold.Bucov., 66o): Vs; pérlă ciábă: Boloteşti-Vn; pérlă csábă: Leţcani-Iş, Cancea-Gl; pérlă de Cába (NALR. Mold.Bucov., 66o): Gr, Boloteşti-Vn; pérlă de Csaba: Duda-Bşureni-Vs; pérlă de Ceába (NALR. Ban., 23, 65; NALR. Mold.Bucov., 66o): Ban., Iş, Vn; pérlă de Ceága (NALR. Ban., 19): Ban.; pérlă de Cáaba: Suliţa-Bt; pérlă de Ciába (RVV, 126; BD, 182): Ban., Sb, Tm, Vl, Muşi-Vs, Şegarcea-Dj; pérlă de Csába: Ab, Iş, Ph, Giarmata-Tm, Suliţa-Bt; pérlă de Csabá: Olt., Cotmari-Iş, Muşi-Vs, Cancea-Gl; pérlă de Csabó: Boloteşti-Vn; pérlă de Ceábo: Stăniţeşti-Bc; pérlă de Gába (NALR. Mold.Bucov., 66o): Vn; pérlă de Sába: Bulceşti-Nţ; pérlă de Sabá: Blăgeşti-Vs; pérlă de Şába (NALR. Mold.Bucov., 62o; NALR. Munt.Dobr., 779): Iş, Vs, Vn, Şona-Ab; pérlă de Şová: Sineşti-Iş; pérlă de Şeáva: Burneşti-Bt.

PESTRÍŢ, -Ă adj., s.f. (spec. pestriţ) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, dese, de culoare albă, punctate cu negru.

1. Adj.: strugure pestríţ : Şona-Ab, Seini-Mm; poamă pestríţă: Iş, Păltiniş-Bt.

2. S.f.: pestríţă: Iş, Muşi-Vs, Săveni-Bt.

2.1. Derivate: pestriţătéră: Andrieşeni-Iş, Huruieşti-Bc, Ripiceni-Bt; pestriţéică: Popricani-Iş, Verneşti-Bz; pestruţéică (MC, 5): Mădulari-Vl; pistruţéică (MI, 55): Glăvile-Vl, Urzica-Ol.

PESTRIȚĂTÚRĂ s.f. v. PESTRIȚ.

PESTRIȚÚICĂ s.f. v. PESTRIȚ.

PESTRUȚÚICĂ s.f. v. PESTRIȚ.

PICURÍU, -ÍE s.m. și f. (spec. picuriu) Varietate de struguri cu boabele mari, cărnoase, de culoare albă, cu puncte negre, pestrițe. Picuríu (VG, 97): Dj, Vl; picuríe: Dj, Mh, Vl.

PIERSICĂ adj. (spec. piersică) Care are boabele mari, de culoare cenușie, cu aromă de piersică. Poamă piersică (în Mold., atestat cu palatalizarea labialei: chersícă): Băcești-Vs, Valea Racului-Cotnari-Iș.

PIETRÓS, -OÁSĂ, pietroși adj., s.m. și f. (spec. pietros) (Varietate de struguri) cu boabele mari, cu pielița groasă și miezul pietros, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure pietrós: Bucov-Ph, Valea Mare-Db; poamă pietroásă: Bt, Iș, Vs; struguri pietróși: Ph.

2. S.m. și f.: pietrós: Ph; pietroásă (H/III, 101[V]; GLB, 14c; BD, 182): Gl, Iș, Ph, Vs.

PINÁR s.m. v. PINOT.

PINÁUT s.m. v. PINOT.

PINĂU s.m. v. PINOT.

PINLÓTĂ s.f., adj. v. PINOT.

PINÓ s.m., adj. v. PINOT.

PINODGRÍS s.m. v. PINOT.

PINOGRÍ s.m. v. PINOT.

PINOGRÍU s.m. v. PINOT.

PINOȘÁRDĂ s.f. (din fr. pinot chardonnay „varietate de struguri", în CNS, 149; SVR, 100) = șardoń: Leorda-Bt, Strunga-Iș.

PINÓT, -Ă s.m. şi f., adj. (DLR, MDE, DEX, din fr. pinot „varietate de struguri", în PV, 1o; LTR, 12, 4o9; SVR, 1oo-1o1) (Nume dat mai multor varietăţi de struguri de origine franceză) ciorchinele mic, bătut, cu boabele mărunte, de culoare neagră, fumurie sau albă.

1. S.m. şi f.: pinót (P, 25; PV, 1o; FME, IV, 622, 687; LTR, 12, 4o9; MDE, 71o; DEX; DLR; NALR. Mold.Bucov.): Bc, Bz, Iş, Ph, Vs; penó: Ag; penóu: Iş; pinár: Cănţălăreşti-Vs, Hudeşti-Bt; pináut: Urlaţi-Ph; pinău: Vl; pinó (DEX): izolat, în toată ţara; pinóu (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 896): Ag, Ct, Iş, Ph, Vl; pinótă: Bt, Iş; pinlótă: Huşi-Vs.

1.1. Urmat de determinări: pinó alb (NALR. Mold.Bucov.): Bc; pinó mare: Iş; pinó negru (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Dj; pinó roş: Iş; pinót alb (RVV, 124; FME, IV, 623; LTR, 12, 4o9): Ag, Bh, Iş; pinót cenuşiu (LTR, 12, 4o9): Vs; pinót mare: Iş; pinót negru (RVV, 123; FME, IV, 624; LTR, 12, 4o9; BD, 182; GO, 97; SVR, 1o1): Mold., Munt.; pinóu alb: Bz, Dj, Iş; pinóu negru (IVin., 125): Mold., Ag, Ph.

1.2. În compuse: pinót-timpuriu = varietate de struguri cu boabele mărunte, apoase, de culoare neagră, care se coace devreme: Ag, Ph, Probota-Iş; pinót-vînăt = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare vînătă (RVV, 124): Ol, Călăraşi-Bt.

2. Adj.: strugure pinó: Bz, Ph; strugure pinót: Ph; strugure pinóu: Vl; poamă pinó: Mold.; poamă pinótă: Bt; poamă pinlótă: Huşi-Vs.

3. Denumiri date fiecărei varietăţi de pinot, care redau aproximativ originalul francez.

3.1. PINOT BLANC (în VVA, II, 3o; PS, 75; FME, IV, 624; SVR, 1oo) > penó blanc: Iş; penóu blanc: Iş, Vs; pinó blanc (NALR. Munt. Dobr., 875): Mold., Munt., Olt., Bh, Ct, SM; pinót blanc: Mold.,

Munt., Bh; pinóu blanc: Iş.

3.2. PINOT FRANC (în TS, 15; SVR, lol) > pinó franc: Mold., pinó fráncă: Huşi-Vs; pinót franc: Dobr., Mold., Munt.

3.3. PINOT GRIS (în VVA, II, 32; FME, IV, 623; DER, III, 754; LTR, 12, 4o9; GO, 97; MDE, 71o; SVR, lol) > penó gri: Vn, Vs; penogrí: Mold., Mş, Sb; penó griu: Iş; penogríu (NALR. Munt.Dobr., 888): Ct, Iş; penóu griu: Iş; penougríu: Iş; penóu gri: Iş; penougrí: Iş; pinód gris: Ar; pinódgris (NALR. Criş., 114): Ar; pinodgrís: Iş; pinău gri (NALR. Olt., IV, 262): Ph, Vl; pinó gri (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 323, 378): izolat, în toată ţara; pinogrí (NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 341): Mold., Munt., Ab, Tl; pínogri (NALR. Transilv., 286): Ab; pinó gris: Ab, Bz, Vn; pinó griu (NALR. Mold.Bucov., 62o; NALR. Transilv., 355): Ab, Bt, Vs; pinogríu (NALR. Mold.Bucov. 653; NALR. Munt.Dobr., 794 „alb"): Bc, Iş, Tr, Vl, Vn; pinót gri (AFP; BD, 182; GO, loo; NALR. Mold.Bucov., 622; NALR. Transilv., 345): Mold., Transilv., Ag, Dj, Ol; pinotgrí: Ab, Iş, SM; pinót gris: Ab, Ct, Gl, Sb; pinót griu (NALR. Mold.Bucov., 647): Bc, Iş, Gj, Gl; pinóu gri (NALR. Munt.Dobr., 779): Tr; pinóu griu (NALR. Munt.Dobr., 896): Ct.

3.4. PINOT NOIR (în VVA, II, 19; FME, IV, 622; DER, III, 754; LTR, 12, 4o9: MDE, 71o; SVR, lol) > pinău nuár (NALR. Olt., IV, 262): Vl; pinó noár (NALR. Munt.Dobr., 722): Iş, Vl, Vn; pinó noárd (NALR. Munt.Dobr., 875): Tl; pinó nuár: izolat, în toată ţara; pinót noír: Bc; pinót noár (NALR. Olt., IV, 262): Dj; pinót nuár: Ph; pinóu nuár: Ag, Iş.

PINOTGRÍ s.m. v. PINOT.

PINÓU s.m., adj. v. PINOT.

PÍNTEN s.m. (spec. pinten; v. şi pinten „numele unor plante")

compusul pintenul-cocoşului = varietate de struguri cu boabele runte, alungite, de culoare galbenă-verzuie (CNS, 595); Greaca-Gr.

PIPĂRÁT , pipăraţi s.m., adj. (spec. pipărat) (Varietate de ruguri) cu boabele mărunte, dese, tari, cu gust astringent, de uloare albă sau neagră.

1. S.m.: pipărát: Ab; pipăráţi (atestat, mai ales, cu palatalizarea labialei; NALR. Transilv., 275 „des la boabe, mărişori", 3 „bob mijlociu, alb", 356): Ab, BN, Mş, Bazna-Sb.

2. Adj.: struguri pipăráţi (PS, 79): Ab.

PIPĂRÚŞ s.m. (spec. pipăruş) Varietate de struguri cu boabele ungite, mărunte, de culoare galbenă-verzuie: Duda-Epureni-Vs testat cu palatalizarea labialei).

PISICÚŢĂ s.f. (spec. pisicuţă „mîţişor, ament") Varietate de truguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă, asemănătoare coarnei turceşti (H/XIV, 3oo^{r}; D/4548, 222^{r}, 32o^{r}, 367^{v}, LR): Tr, Coşereni-Il, Potcoava şi Scorniceşti-Ol.

PISTRÚIE s.f. (spec. pistruie „pestriţă") Varietate de struguri u boabele mărunte, rare, de culoare pestriţă (D/4546, 34o^{v}): Ph.

PISTRUŢÚICĂ s.f. v. PESTRIŢ.

PITÍC, -Ă adj. (spec. pitic; v. şi vie pitică „vie mică, oasă") Care are strugurii mici, cu boabele bătute, de culoare lbă sau neagră. Strugure pitíc: Dumeşti-Iş; poamă pitícă: Ipatele i Osoi-Sineşti-Iş, Leorda-Bt.

PITOÁSĂ s.f. (pită „nalbă" + suf. -oásă) Varietate de struguri „cu boabele mari, rotunde şi puţin turtite"(H/V, 374^{r}), de uloare albă (H/V, 374^{r}; DLR; în BD: pitoşi): Pleniţa, Sadova şi garcea-Dj.

PITOÁȘCĂ adj. (spec. pitoașcă) Care are boabele mari, de culoare albă. Poamă pitoáșcă (și chitoașcă, cu palatalizarea labialei): Hadîmbu-Mogoșești-Iș, Solonț-Bc.

PIȚIGÓI adj. (spec. pițigoi) Care are boabele mărunte, de apoase, de culoare neagră, „căutați" mai ales de pițigoi. Poamă pițigói (D/4545, 193^{v}: „strîngeți voi să mîncăm noi"): Vădeni-

PÎHNEÁSCĂ s.f. (de la Pîhnești, sat, com. Arsura-Vs, prin schimbare de suf.: -ești - -eáscă; „struguri aduși de la sau cultivați la Pîhnești") Varietate de struguri cu boabele mari, sferice, de culoare alburie: Vs.

PÎLCI s.m. v. PÎRCI.

PÍNCOTĂ s.f. (de la Pîncota, oraș, Ar; „struguri aduși de sau cultivați la Pîncota") Varietate de struguri cu boabele mari rare, alungite, de culoare albă-gălbuie: Ar.

PÎNDĂREAȚĂ s.f. (cf. pîndă, a pîndi; cu referire la forma butucului și a strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mărunte, îndesate pe ciorchine, de culoare albă; vițele butucu sînt scurte și dese (PLx., 17): Dj.

PÎNIȘÓR, -OÁRĂ, pînișori s.m. și f., adj. (spec. pînișoară „nume de plantă" - Gyromitra esculenta -) (Varietate de strugu cu boabele mari, rotunde, de culoare albă-gălbuie.

1. S.m. și f.: pînișór: Mh, Ol; pînișoáră: Mh, Crușeț-Gj; pînișóri (BD, 182): Gj, Mh.

2. Adj.: strugure pînișór: Mh, Spineni-Ol; poamă pînișoár Gorban-Iș; struguri pînișóri: Hinova-Mh, Stoina-Gj.

PÎRCI, PÍRCE s.m. și f., adj. (DLR, din bg. пѣрѣ; SCRIBA din bg. pŭrč; DU, din bg. părč; cf. și bg. лозова прѣчка, în RBKE, II, 907) (Varietate de struguri tîrzii) care are boabele

unte, dulci, dese, cu pieliţa tare, de culoare neagră, albă roşie.

1. S.m. şi f.: pîrci (JO, 53; H/II, 2o7^{r}, 243^{r}; H/III, 151^{v}, 5^{v}, 324^{v}, 385^{r}; H/VI, 235^{v}; D/4545, 236^{v}; D/4547, 193^{v}; D/4549, o^{r}; D/4553, 75^{v}; NI, 84; DU; SCRIBAN, D.; DLR; SVR, 1o2): Dobr., Mold., Bz; parci (Ct.Ax., 187): Babadag-Tl; părci (H/II, 165^{r}, 1^{r}; D/4545, 24o^{v}; NI, 7): Dobr., Bz, Gl, Iş, Ph, Vn; pîlci D/4553, 1o2^{v}): Tl; purci: Pietroasele-Bz, Sarichioi-Tl; pîrce U, 12; VIN, 136): S Mold.; părce: Gl, Strunga-Iş; pîrcie: Vn.

1.1. Urmat de determinări: pîrci alb: Vn; pîrci galben: Gl, n; pîrci negru: Gl, Vn; pîrce albă (VIN, 148): Vn; pîrce galbenă VIN, 148): Gl, Odobeşti-Vn; pîrce neagră: Vn, Victoria-Iş; părce eagră: Strunga-Iş.

1.2. Derivate: pîrcigán (H/XI, 5^{r}; DLR): Cîrlogani-Ol, Panciu-n; pîrcinóg (VV, 54): Odobeşti-Vn; pîscigán (BD, 182): Ianca-Ol.

2. Adj.: strugure pîrci: Bz, Tl, Cîrlogani-Ol, Glogova-Gj; poamă pîrce (H/XIII, 486^{r}; VIN, 159; SVR, 1o5): S Mold.; poamă parci (H/XIV, 358^{v}; D/4545, 193^{v}): Sarichioi-Tl, Vădeni-Br; poamă părce: Nicoreşti-Gl; poamă pîrci (BD, 182): Gl, Breaza-Bz; poama pîrcii (PO, 7): Panciu-Vn.

PÎRCIE s.f. v. PÎRCI.

PÎRCIGÁN s.m. v. PÎRCI.

PÎRCINÓG s.m. v. PÎRCI.

PÎRGAV, -Ă, pîrgavi s.m. şi f., adj. (spec. pîrgav) (Varietate de struguri timpurii) cu boabele mărunte, de culoare albă.

1. S.m. şi f.: pîrgav (H/XVIII, 291^{v}): CS, Tm; pârgav: Tm; pérgav (H/XVIII, 7o^{r}; DLR citează greşit forma pergán, datorită interpretării eronate a grafiei): Tm; pîrgavă (VV, 54; NALR. Criş., 122): vestul Transilv., Ar; pérgavă: Tm; pîrgăvă: Ar.

2. Adj.: strugure pîrgav: Ban., vestul Transilv.; struguri pîrgavi (TDRG; SCRIBAN, D.; DLR): vestul Transilv.; poamă p Odobeşti-Vn.

PÎRGÁVĂ s.f. v. PÎRGAV.

PÎRNÁU, -ÁIE, pîrnăi s.m. şi f., adj. (cf. pîrnaie „va pămînt") (Varietate de struguri) care are boabele alungite, gît", de culoare neagră.

1. S.m. şi f.: pîrnău: Munt.; pîrnáie (JO, 53; DDRF; DU DE, 459; DLR): Munt.

2. Adj.: strugure pîrnău: Munt.; poamă pîrnáie: Schitu Iş struguri pîrnăi (SCRIBAN, D.): Munt.

PÎSAŢÉL s.m. v. PASĂŢEL.

PÎSCIGÁN s.m. v. PÎRCI.

PLAVÁI, -ÁIE adj., s.m. şi f. v. PLĂVAI.

PLAVÁN, -Ă adj., s.m. şi f. v. PLĂVAN.

PLAVÁI, -ÁIE, plăvăi adj., s.m. şi f. (spec. plăvai) (tate de struguri) care are boabele rotunde, bătute, de culo albă, albă-cenuşie sau albă-verzuie.

1. Adj.: strugure plăvăi: Bc, Vn; strugure plavái: Mol struguri de plăváie (D/4550, 56^{r}): Vn; struguri plăvăi (H/X 78^{v}): Bc; poamă plăváie (BLB, 231; H/VIII$_{1}$, 96^{v}; H/VIII$_{2}$, 2 H/XII, 169^{v}; H/XIII, 2^{v}, 23^{v}, 114^{v}, 324^{r}; H/XVI, 172^{r}, 207^{r} D/4545, 193^{v}; CN, 969; DV, 10; DS, 33; VIN, 144; CADE; DM; DEX; DLR; SVR, 105): Mold.; poamă plavăie (H/VIII$_{1}$, 236^{v}, 2 H/VIII$_{2}$, 31^{r}; H/XVI, 150^{v}, 159^{r}, 195^{v} 232^{v}; D/4551, 461^{r}, D/4552, 267^{r}, 403^{r}): Mold.; strugure de poamă plăváie: Bt, strugure de poamă plavăie (H/VIII$_{1}$, 69^{v}): Bt, Ig, Vs, strug

<u>ă plăváie</u> (D/4551, 477^{r}): Bt, Iş, Vs; <u>struguri de poamă plaváie</u>
, 55^{r}): Bt; <u>strugure de viţă plăváie</u> (H/VIII$_{2}$, 266^{v}): Miroslava-
<u>viţă de poamă plăváie</u> (H/XVI, 258^{r}): Bogdana-Vs.

1.1. În compuse: <u>poamă plăváie-albă</u> = <u>plăváie-albă</u> (VIN, 128):
<u>poamă plăváie-galbenă</u> = <u>plăváie-galbenă</u>: Iş.

2. S.m. şi f.: <u>plăvái</u>: Bc, Iş, Nţ; <u>plavái</u> (H/VIII$_{1}$, 282^{r};
II$_{2}$, 81^{r}, 114^{v}; D/4549, 68^{r}; D/4551, 538^{r}; D/4552, 22o^{r}): Bt
Vn; <u>plăváie</u> (BLB, 231; H/I, 83^{v}; H/II, 261^{r}; H/III, 399^{r};
II$_{1}$, 5^{v}, 42^{r}, 119^{v}, 141^{v}, 2o2^{r}, 2o5^{r}, 213^{v}, 224^{v}, 289^{r}, 296^{r}
, 314^{r}, 354^{v}; H/VIII$_{2}$, 52^{r}, 89^{v} 1o8^{v}, 152^{r}, 165^{r}, 199^{v}, 2o4^{v},
24o^{r}, 25o^{r}; H/XII, 19^{r}, 1o5^{r}, 114^{r}, 215^{v}, 225^{v}, 475^{v}; H/XIII,
, 268^{v}, 468^{v}, 5o8^{r}. H/XV, 6o^{v}, 231^{r}, 472^{r}; H/XVI, 112^{r}, 216^{v},
, 3o9^{v}, 338^{r}, 349^{r}, 444^{r}; D/4545, 226^{r}; D/4549, 51^{v}, 122^{v}, 244^{v};
5o, 145^{v}, 16o^{v}, 235^{v}. D/4551, 1o4^{r}, 3o1^{v}, 399^{v}, 4o3^{v}, 49o^{v},
, 5o9^{v}, 517^{v}; D/4552, 28^{r}, 97^{r}, 184^{r}, 2o8^{v}, 281^{v}, 287^{v}, 375^{v},
; GN, 969; DDRF; NL; GN, 273; P, 5; VIN, 134; NI, 54; PI, 217;
PP 339; CADE; PME, IV, 666, 685; CDER; LTR, 8, 32o; DER, III,
BD, 182; GO, 95; MDE, 721; DEX; DLR; SVR, 1o3; NALR. Mold.
., NALR. Munt.Dobr., 723, 875): Mold., Bz, Tl; <u>plaváie</u> (H/III,
H/VIII$_{1}$, 18^{v}, 1o8^{v}, 165^{v}, 348^{v}; H/VIII$_{2}$, 66^{r}, 97^{r}, 133^{r}, 234^{v},
, 276^{v}. H/XIII, 335^{r}, 387^{v}; H/XVI, 95^{v}, 171^{v}, 247^{r}, 28o^{r}, 294^{v},
D/4549, 53^{v}, 111^{r}, 277^{v}; D/455o, 74^{v}, 128^{v}, 136^{v}, 251^{v}; D/4551,
, 424^{v}, 471^{v}, 496^{r}, 5o5^{v}, 528^{r}, 534^{v}; D/4552, 14^{v}, 121^{v}, 129^{r},
, 2o1^{v}, 2o4^{r}, 213^{v}, 229^{r}, 276^{v}, 289^{r}, 296^{v}, 345^{v}, 365^{v}, 384^{r},
; D/4553, 411^{r}; DG, 711; NALR. Mold.Bucov., 651): Mold., Tl;
<u>váie</u>: Vs; <u>pleváie</u> (H/XVI, 223^{v}): Vs; <u>plăvái</u> (D/4549, 33o^{v};
Tl, 295^{r}): Bc, Nţ.

2.1. În compuse: <u>plăváie-albă</u> = varietate de struguri cu
ile mari, puţin alungite, de culoare albă-verzuie (GN, 273;
154): Bc, Iş; <u>plăváie-galbenă</u> = varietate de struguri cu

boabele mari, rotunde, de culoare albă-gălbuie (GN, 273; VIN, 154); Iş; plăváie-neagră = varietate de struguri cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare albă-cenuşie spre negru (VIN, 154): Iş; plăváie-albă: Ştefăneşti-Bt.

PLĂVÁN, -Ă, plăvani adj., s.m. şi f. (spec. plăvan) (Varietate de struguri) care are boabele rotunde, de culoare albă sau albă-cenuşie; plăvai.

1. Adj.: strugure plăván: Bc; strugure plaván: Bt, Vs; struguri plăváni: Bc, Verneşti-Bz; poamă plăvánă (H/I, 33[r]; D/4549, 92[v]; BD, 182; DLR): Mold.; poamă plavánă (IP, 335, 378): Mold.

2. S.m. şi f.: plăván: Bt, Iş; plaván: Vs; plăváni (H/VII, 369[r]): Bt, Iş; plaváni (D/4551, 333[v]): Gl; plăvánă (H/XII, 132[r]; D/4545, 24o[v]; D/4547, 2o8[v]; D/455o, 1[r]; D/4551, 289[r]; VIN, 136; NI, 84; FME, I, 368; FMR, IV, 666; BD, 182; GO, 95; DLR; SVR, loj; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 722): Mold., Bz, Gj; plavánă (IP, 261, 3o1, 378; D/455o, 4o[r]; D/4551, 199[r]; MO, 12; NALR. Mold. Bucov.): Mold.; plevánă (D/4552, 216[v]): Bt.

2.1. Urmat de determinări: plăvánă de Odobeşti: Vn; plăvánă de Panciu (RVP, 1914, 35-36, 429): Vn; plavánă de Odobeşti (PVS, 174): Vn.

2.2. În compuse: plăvánă-albă = varietate de struguri care are boabele mari, rotunde, de culoare albă-gălbuie (VIN, 148): Vn; plăvánă-verde = varietate de struguri care are boabele mari, rotunde, de culoare albă-verzuie (D/4549, 95[v]): Gl.

PLĂVÁZ s.m. (plăv = plav „de culoare albă sau albă-gălbuie" + suf. -áz) Varietate de struguri care are boabele mari, rotunde, de culoare albă (DS, 37; BD, 182): Pîncota-Ar, Huşi şi Stănileşti-Vs.

PLĂVĂU adj., s.m. (plăv = plav + suf. -ău) (Varietate de struguri) care are boabele rotunde, uneori sferice, de culoare albă sau

verde-gălbuie. Strugure plăvău (DLR): Corni şi Leorda-P (H/I, 19r): Bt.

PLĂVÍŢĂ adj., s.f. (spec. plăviţă; v. şi viţă plăviţă) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte dese, albă-gălbuie. Poamă plăviţă: Bt, Epureni-Vs; poamă de viţă plăvi (BD, 182; viţă plăviţă: DM, DEX, DLR): Gîrbău-Cj; plăviţă: Coţofăneşti-Bc, Focuri şi Şipote-Iş, Lungeşti-Vl, Stănileşti-Vs.

PLĂVOAIE s.f. v. PLĂVAI.

PLEÁŞĂ s.f. (de la Pleaşa, sat, com. Bucov-Ph; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Pleaşa") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare galbenă-verzuie: Ph.

PLEOÁPĂ s.f. v. PLOP.

PLESNITOÁRE adj., s.f. (plesni + suf. -toáre „care plesneşte, crapă"; v. şi plesnitoare „nume de plantă" - Ecbalium elaterium -) (Varietate de struguri) cu boabele mari, de culoare verde-gălbuie, cu pieliţa subţire, care plesneşte cînd plouă; grasă. Poamă plesnitoare: Bucium, Ciurea şi Mogoşeşti-Iş; plesnitoáre: Bt, Bosia şi Lungani-Iş.

PLEVÁIE s.f. v. PLĂVAI.

PLEVÁNĂ s.f. v. PLĂVAN.

PLOÁIE s.f. (spec. ploaie; cu referire la forma şi calitatea strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă (NALR. Munt.Dobr., 871): Br, Vl.

1. În compusul ploaie-de-aur (în Transilv. poate fi cale după germ. Goldregen „Laburnum anagyroides «Cytisus laburnum» = bobiţel, în BD, 95; v. şi Goldregen „varietate de struguri", în Amp., VI, 281) = varietate de struguri cu boabele mărunte, apoase, dese, de culoare albă-zarie (Amp., VI, 281): Cotnari-Iş, Kănărade-Blaj-Ab,

Odobeşti-Vn, Tîrnava-Sb, Şegarcea-Dj.

PLOP, PLOÁPĂ, plopi s.m. şi f., adj. (spec. plop; cu referire la forma butucului viţei de vie şi a strugurelui) (Varietate de struguri) cu ciorchinele ramificat, cu boabele mari, rare, acre (uneori mici şi dese, cf. H/IX, 5o^{r}), de culoare roşie, neagră, albă-verzuie (sau albicioasă, cf. DH, 329).

1. S.m. şi f.: plop (D/4547, 393^{r}; D/4548, 2o7^{r}; VIN, 14o; NI, 85; NALR. Olt., IV, 263): GI, VL, Deleni-Iş; ploápă (JO, 54; H/V, 1o2^{r}; H/IX, 5o^{r}; H/XVII, 6o^{v}; D/4547, 193^{v}, 197^{v}, 212^{r}, 323^{v}; VV, 54; NI, 55; DH, 117, 329; NALR. Criş., 111 „negri, boabe mari"); Ar, Bt, Br, Gj, Hd, Iş, Mh, Vl; pleoápă (f. lui pleop = plop) (H/XVIII, 3o1^{v}; D/4547, 192^{r}; DDRF: pleopă; BB, 182; NALR. care dă aici şi atestările pentru ploapă, considerat o variantă a lui pleoapă I şi nu f. lui plop): Gj, Hd, Tm, Mişca-Ar; plopi (NALR. Munt.Dobr., 746 „ciorchine mare, alb"): Br.

1.1. Derivate: plopán: Suteşti-Vl; plopápă (NALR. Mold.Bucov., 548): Bt, Matca-Gl, Tabăra-Bivolari şi Tansa-Iş; plopişoáră: Bt.

PLOPÁN, -Ă s.m. şi f. v. PLOP.

PLOPIŞOÁRĂ s.f. v. PLOP.

PLÓVDINĂ s.f. (din bg. plovdiv „denumire dată varietăţii pamid") = pamid (Ct.Az., 2o7) Bîrca-Dj.

PLUMB, -Ă adj., s.m. şi f. (spec. plumb; cu referire la calitatea strugurelui) (Varietate de struguri) care are boabele mari, foarte tari, de culoare neagră.

1. Adj.: poamă plumb: Ciurea, Costuleni şi Mogoşeşti-Iş; poamă plúmbă: Holboca-Iş.

2. S.m. şi f.: plumb: Duda-Epureni-Vs, Costuleni-Iş; plúmbă: Holboca-Iş, Stănileşti-Vs.

2.1. Urmat de determinări: plumb negru (NALR. Mold.Bucov.,

536): Coropceni-Giorteşti-Iş.

PLUŞÁTĂ s.f. (spec. [illegible]; cu referire la calitate [illegible] Varietate [illegible] struguri cu boabele alungite, neted[illegible] culoare albă sau neagră ([illegible], 840 „negru" [illegible] If, [illegible]-Vn.

POBÉSERU s.m. v. [illegible].

POM s.m. (spec. [illegible] cu referire la forma butucul[illegible] vie şi a strugurelui) Varietate de struguri cu ciorchinele ra[illegible] cat, cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare albă-verzuie sau neagră ([illegible], IV, [illegible]): Dg.

[illegible] s.f. (spec. [illegible] „[illegible]", „[illegible]") Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare roşie-gălbuie, cu gust acru ([illegible]; [illegible]): Vo, [illegible]: Grajduri, Heleşteni şi [illegible]-Iş.

[illegible] s.f. v. [illegible].

[illegible] s.f. v. [illegible].

[illegible] s.f. (din [illegible] + suf. -[illegible]; cf. şi sensul de „struguri cultivaţi la sau aduşi din viile proprietatea unor biserici sau [illegible] de către [illegible] = preoţi şi călugări") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră (N/XII, 105r): Bz, [illegible]-Iş, [illegible]-Vn; [illegible]: Bz.

[illegible] s.m. (din [illegible] „[illegible] de plantă" - [illegible] stramonium - + suf. -[illegible]) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă ([illegible], 182): Bala-Mh.

[illegible] s.m. (din [illegible] „[illegible] de plantă" - [illegible] stramonium - + suf. -[illegible]; v. şi [illegible] „grămadă de fîn, de paie etc.") Varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare albă (N/IX, 4r; DLR): Mh, [illegible]-Gj.

PÓRTO s.m. v. OPORTO.

PORTOCÁLĂ adj. (spec. portocală) Care are boabele rotunde, mari, de culoare galbenă. Poamă portocálă: Lupăria-Cotnari şi Rediu-Is.

PORTOCHÉZ s.m. v. PORTUGHEZ.

PORTUGHÉZ, -Ă s.m. şi f., adj. (de la portughez: „struguri aduşi din sau cultivaţi în Portugalia"; cf. şi fr. portugais [bleu] = oporto „varietate de struguri", în B, 59o) (Varietate de struguri) cu boabele mari, bătute, de culoare neagră.

1. S.m. şi f.: portughéz (NALR. Ban., 37): Ban., Bz, Gr, Vl, Nicoreşti-Gl, Panciu şi Odobeşti-Vn; portochéz (NALR. Ban., 35 „mic la boabe, des"): Tm; portughíz: Ph, Vl; portughézĂ (NALR. Ban., 28; NALR. Transilv., 397): Ban., Ab, Odobeşti-Vn; portughízĂ (NALR. Transilv., 396, 4o8): Ab, Sb; pontoghízĂ (NALR. Transilv., 394 „neagră, mare, rară"): Sb.

PORTUGHÍZ, -Ă s.m. şi f. v. PORTUGHEZ.

PORÚMB, -Ă adj., s.f. (spec. porumb „porumbiu, cenuşiu") (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, bătute, de culoare cenuşie.

1. Adj.: strugure porúmb: Lipniţa-Ct, Mucet-Db; poamă porúmbă: Comarna-Is, Lunca-Viţa-Tl.

2. S.f.: porúmbă: Balaciu-Il.

PORUMBÁC, -Ă adj., s.f. (spec. porumbac „cenuşiu") = porumb.

1. Adj.: strugure porumbác: Hugi-Vs, Odobeşti-Vn; poamă porumbácă (BD, 182): Deleni şi Plugari-Is, Nicoreşti-Gl.

2. S.f.: porumbácă (H/XV, 359*): Nicoreşti-Gl, Stănileşti-Vs.

PORUMBÍOC s.f. (spec. porumbioă „porumbea") Varietate de struguri cu boabele sferice, mărunte, de culoare neagră-vinetie, cu

[illegible]: Bz.

[illegible] s.f. (spec. [illegible] „[illegible]") = [illegible] (JO, 54; [illegible] „cu boabele negre-vineții"): Bîrca-Rj, [illegible]-Ol.

[illegible] s.f. ([illegible] „[illegible]" + suf. -[illegible]) = [illegible]: Sv, [illegible] și [illegible]-Tr.

[illegible]. Urmat de [illegible]: [illegible] ([illegible], 186[v]; DLR): [illegible]: [illegible]: Bîrcă-Sv.

[illegible] s.f. (spec. [illegible] „[illegible]") = [illegible] ([illegible], 1o8[v]): [illegible], [illegible] și [illegible]-Bz, [illegible] și [illegible]-Rg.

[illegible] s.f. (din [illegible] + suf. -[illegible]: „struguri aduși [illegible] cultivați în [illegible]") Varietate de struguri cu boabele [illegible], rotunde, de culoare [illegible]: Bz.

[illegible], -ă adj. (spec. [illegible] „[illegible]") Care are [illegible] de culoare [illegible] și par a fi [illegible], uscate, „tare [illegible] și [illegible]" (cf. H/III, 2o7[v]). [illegible] [illegible]-Ol; [illegible] (H/III, 2o7[v]): Gl, Tl.

[illegible] s.f. (din Gr. [illegible] [[illegible]], [illegible] [blanc], [illegible]; [illegible], 697; [illegible], 1o7) Varietate de struguri cilindro-[illegible], cu boabele de mărime mijlocie, rotunde, de culoare [illegible]: Bz, Dj.

PREMÁI s.m. v. [illegible].

PREMOI s.m. v. PRIM.

[illegible]RIGONÍTĂ s.f. (spec. [illegible] „[illegible]") Varietate de [illegible] cu boabele [illegible], [illegible], [illegible], de culoare [illegible] [illegible], 2o4[v]): [illegible].

[illegible], -ă [illegible] adj. (spec. [illegible] „[illegible]"; [illegible] la [illegible] de [illegible] a [illegible]) ([illegible] și

struguri timpurii) cu boabele mărunte, dese, de culoare [illegible] neagră.

1. S.m. şi f.: prim: Hugi-Vs, Odobeşti-Vs; primă: Iş.

1.1. Derivate: primăi: Horodiştea-Fălticeni-Bt; primăi, primăi („Arhiva. Studii şi folclor", II, 1933, 179): Bt; [illegible] Bt, Glurea-Iş, Stăuca-Bt; primăie: Bt, Dumeşti-Iş; primoa[illegible]

1.1.1. Unmate de determinare: primăi neagră (NALR. [illegible] 618): Lipoveţ-Vs.

2. Adj.: [illegible] prim: Odobeşti şi Dumeşti-Vs; poamă [illegible]

PRIMÍ, -ÍE s.m. şi f. v. PRIM.

PRIMĂI, -ĂIE s.m. şi f. v. PRIM.

PRODUCĂTÓR, -OÁRE, producători adj., s.m. şi f. (spec. [illegible] căţor „rodnic"; v. şi [illegible] „care produce"): [illegible] de vie nealtoiţi") (Mare dar, în general, toturor varietăţile struguri nealtoiţi = [illegible] producători direcţi americani şi franco-americani - hibrizi rezistenţi) care au ciorchinele mic şi boabele mărunte, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: [illegible] Ot, Cl, Rm: [illegible] Mold.; [illegible] Dmb., Olt., Năpile-Bo.

2. S.m. şi f.: [illegible] (Rm, 102; [illegible] Olt., IV, [illegible] Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara; producătoare (Rm.Olt., 102; Rm. Munt., I, 326; [illegible] Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., [illegible] Olt. şi, izolat, în toată ţara; producători (NALR. Ban., I, [illegible] Criş., 137; NALR. Munt.Dobr., 767, 768): Mold., Munt., Olt., [illegible]

2.1. Unmat de determinări: producător alb (NALR. Mold.[illegible] 652): Ag, Gl, Iş, Vs; producător direct (NALR. Mold.Bucov.; [illegible] izolat, în toată ţara: producător nou (NALR. Mold.Bucov.; [illegible] NALR. Munt.Dobr., 727): Ag, Dj, Gl, Iş, Vs: producătoare [illegible]

(MALR. Olt., IV, 262; MALR. Munt.Dobr.): Br, Ig, Ol, Vl; producă-toáre bătută (MALR. Munt.Dobr., 727): Munt.; producătoáre direct(ă) (GLOSAR, Olt., 2; MALR. Munt.Dobr., 776): Munt., Olt.; producătoáre proaspătătoáre galbenă (MALR. Munt.Dobr., 776): Ol; producătoáre roşcată (MALR. Olt., IV, 262; MALR. Mold.Bucov., 562; MALR. Munt. Dobr.): Ig, Nţ, Gl, Vl; producătoáre roşă (MALR. Munt.Dobr., 744): Bz

PRODUCTÍVĂ s.f. (după. producţivă) = producător (MALR. Mold. Bucov., 567): Oltenia-Nţ.

PRUNÍU, -Ĭ adj., s.f. (după. prunîr = porfir „purpuriu") (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rare, de culoare roşie deschisă, trandafirie.

1. Adj.: strugure prunîr: Vs, Cumpăna-Ig; poamă prunîră (SCRIBAN, D.): Ig, Vs; poamă prunîţă (cu palatalizarea fricativei f): Stănileşti-Vs; poamă prunîţă (prin hipercorectism, care redă pronunţia cu ţ a fricativei alveolo-palatale ş provenită din palatalizarea fricativei f) (ID, 182): Vs.

2. S.f.: prunîţă (M/XIX, 884[v]; MN 1958): Ig, Vs, Eldăneşti-Bt; prunîţă (JO, 53; M/XIX, 877[v]): Ig; prunîţă (M/XVI, 223[v], 224[r]): Vs.

PRUNFIRÍU, -ĭ s.m. şi f. (după. prunfîriu = porfirin „purpuriu") = prunîr: Ig.

PRUNÍRĂ adj., s.f. v. PRUNÍU.

PRUNSÁIĂ s.f. (din bg. прунсайа „varietate de struguri", în Mp., VII, 246) Varietate de struguri cu boabele sferice, de culoare verde-gălbuie (TH, 16): Bobr.

PRUNÚRĂ adj., s.f. v. PRUNÍU.

PURCÁL, purcăi s.m., adj. (după. purcal „ciorchine mare de strugure"; v. şi purcal „rodul-pământului" - Arum maculatum -) (Varietate de struguri) cu boabele mari, dese, puţin alungite, de

culoare albă.

1. S.m.: [illegible] (R/4947, [illegible]; R/4948, [illegible]): Ag, [illegible]; [illegible] (H/IX, 17[v]; R/4947, 197[v]): [illegible], [illegible].

2. Adj.: [illegible]: [illegible]; [illegible]: [illegible].

PURCI s.m. v. [illegible].

PURÉL s.m. (cf. [illegible] „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" + suf. -él) = [illegible]: Bc.

[illegible] s.m. v. [illegible].

[illegible] s.f. v. [illegible].

[illegible], -I s.m. și f. (cf. [illegible] „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" + suf. -[illegible]; v. și [illegible] „[illegible]" + suf. -[illegible]) Varietate de struguri care are boabele [illegible], de culoare albă cu albă-verzuie: Bc, Nț; [illegible]: Bc.

[illegible] s.f. (spec. [illegible] = [illegible]) Varietate de struguri cu boabele [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], de culoare albă (H/XI, [illegible]; R/[illegible], [illegible]; [illegible], [illegible]; [illegible], [illegible]; [illegible], 182): Bz, Ph, [illegible], [illegible] și [illegible] [illegible]-[illegible]; [illegible] (H/VII, 26[v]): Gr, Il. În [illegible] [illegible]-[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], care nu se întîlnește [illegible] în [illegible] și [illegible] [illegible] [illegible] și [illegible] în altele consultate de noi.

[illegible] s.f. (cf. [illegible], [illegible] „[illegible] de [illegible]", în [illegible], 276) Varietate de struguri cu boabele [illegible], de culoare cenușie (NAPR. [illegible], [illegible], 81): [illegible], [illegible].

R

RADAFÍE s.f. v. RAZACHIU.

RAENDOR s.m. v. RAIONDOR.

RÁIDON s.m. v. RAIONDOR.

RÁIDOR s.m. v. RAIONDOR.

RÁINDĂ s.f. v. RAIONDOR.

RÁINDON s.m. v. RAIONDOR.

RÁINDOR s.m. v. RAIONDOR.

RAINDORN s.m. v. RAIONDOR.

RÁIONDOR, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. rayon d'or „hibrid
co-american", în GH, 11) (Varietate de struguri hibrizi) cu
ele mărunte, dese, rotunde, cu gust de fragi, de culoare albă
neagră.

1. S.m. şi f.: ráiondor: Vl, Vs; élindor: Vu; láindon: Iş;
ón: Iş; léondor (NALR. Mold.Bucov.): Iş; leondór (NALR. Mold.
v.): Iş; leundón: Iş; leundór: Vs; liondór: Iş; ráendor: Bt;
n: Bt, Vs; ráidor (NALR. Mold.Bucov.): Iş; ráindon: Bt, Iş;
dor: Bt, Iş; ráindorn: Bt; rénder (NALR. Mold.Bucov.): Iş, Vs;
ndoră: Vs; leondónă: Iş; leondóră: Iş; ráindă: Cepleniţa-Iş;
[illegible]

de determinări: raiondór alb (NALR. Olt., IV, 262):
léondor alb: Iş; rénder alb (NALR. Mold.Bucov., 611): Iş, Vs;
r negru: Vs.

2. Adj.: poamă leondóră: Iş; poamă rénder: Vs; poamă rénderă: Vs.

RALÚŞCĂ s.f. v. LĂURUŞCĂ.

RAMAŞTÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

RAMAŞTÍCĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

RÁNCĂ s.f. (din scr. ranka, rânka „varietate de struguri", RJA, XII, 58; râncă, râncka, în VUK$_1$, 637 şi VUK$_2$, 656; rânka, în RHJ, 299, 300) Varietate de struguri timpurii, cu boabe mărunte, de culoare albă (VV, 54): Ar, Tn.

RANŢURÁTĂ s.f. v. RĂNŢURATĂ.

RAORÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RA -Ă, rari adj., s.f. (spec. rar < lat. rarus, -a, -um) (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, rare, rotunde, de culoare neagră, mai rar albă-gălbuie.

1. Adj.: struguri rar: Valea Călugărească-Ph; parmă rară (231; CN, 969): Bt; struguri rari: Bn, Ph, Va.

2. S.f.: rară (JO, 53; BLD, 231; N/VI, 171^r; CN, 969; D/4547, 12^r, 101^r; DLR): Mold., Munt.

2.1. Urmat de determinări: rară albă (CA, 410): Horleşti-Sulița-Bt; rară de Cotnari: Nicoreşti-Gl; rară neagră (VIN, 1[illegible]; BD, 182; SVR, 111; [illegible], IV, 6[illegible]): Mold., Dj, Vl.

2.2. În compuse: rară-vărăţică = varietate de struguri timpurii, cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră (MALR. Munt.[illegible] 809): Tr.

2.3. Derivate: rărăţică (JO, 53; [illegible]; DLR): Covacea şi Victoria-Iş; rărăţia = „frunza crestată în forma degetelor de la struguri puţini, rari la boabă (N/[illegible], 305^v): Gagir-Ab.

RÁRIŢĂ s.f. (spec. rariţă „numele unei flori"; v. şi rariţă „numele unei plante" - Lorix dasiana - ; cf. şi rar) Varietate de struguri cu boabele rare, lunguieţe, de culoare albă-gălbuie (D/4547, 176^r, 177^v): Gj, Corcova-Mh; rariţa (D/4547, 236^v): G[illegible]

RARÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RARÚȘCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RASACHÍE s.f., adj. v. RAZACHIE.

RASACHIOÁRĂ s.f. v. RAZACHIE.

RASACHIÚȚĂ s.f. v. RAZACHIE.

RASOÁRĂ s.f. (cf. răsură „măceș"; v. și răsare, răsoare din sintagma răsarea-soarelui „floarea-soarelui") Varietate de struguri cu boabele mari, alungite, de culoare roșiatică sau galben-arămie (H/XII, 268[v]): Ol.

RASTRÉPĂ s.f. v. RASTRIOPĂ.

RASTRIÓPĂ s.f. (de la rastriopa, denumirea rusească a varietății băbească neagră) = băbească (neagră) (BV, 38; SVR, 111-112): Trifești-Iș, Nicorești-Gl; rastrépa (TR, 4o): Panciu-Vn; restréță: Comă-Bt.

RAURÚSĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RAURÚSCĂ s.f., adj. v. LĂURUSCĂ.

RAURÓȘĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RAURÚȘCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RAVÁCĂ s.f. (de la ravac; cu referire la calitatea strugurelui) Varietate de struguri cu boabele alungite, de culoare gălbenă-aurie care produce un vin limpede, gălbui: Cepleniță și Cotnari-Iș.

RAZACÍE s.f. v. RAZACHIE.

RAZACHIOÁRĂ s.f. v. RAZACHIE.

RAZACHÍȚĂ s.f. v. RAZACHIE.

RAZACHÍU, -ÍE, răzachii s.m. și f., adj. (LE; ȘIO, II$_1$, 3oc; SCRIBAN, D.; DM; CDER; DEX; DLR, din tc. razaki „varietate de

struguri"; TDRG; CADE, din tc. razakij) (Varietate de strugu[ri] care are ciorchini cilindrici, încărcaţi cu boabe lunguiețe, [...] şi foarte cărnoase, de culoare albă sau roşie.

1. S.m. şi f.: razachíu: Munt., Olt.; răzăchíu: Ar, Ct; [...]chíu: Gr; razachíi (D/4553, 34r): Tl; razacíi (D/4553, 447r): [...] razachíe (ISD, XII, 68; POLIZU; IP, 264; LMs, Glosar; CIHAC, [...] 6o7; H/I, 6r, 119v, 342v, 414v; H/II, 87r, 165r, 243r; H/III, [...] H/IV, 8r, 96r, 52r, 83r, 1o4v, 268r; H/V 97v, 287v, 3o2v, 38o[...] 433v, 441v; H/VII, 26v, 75v, 147v, 257r; H/IX, 55v, 446v, 471v, [...] 5o8v; H/XI 5r, 16r, 26r 84v, 165v, 191v, 267v, 349v; H/XII, [...] H/XIV, 21r, 29r 93r, 1o3r, 15ov 159v; H/XVI, 3v, 41r; HEM, II, [...] 21o4; GA, 119; D/4545, 1o1r, 128v, 14or, 178v 2o8r, 219r, 248v; D/4546, 121v, 129v 132r, 149v, 188r, 199r 21ov 228v, 28or, [...] 352v; D/4547, 12v, 21v, 41v 77r 94v, 1o8v, 141r, 143r, 173r, [...] 236v, 244r, 367r, 393r 4oov 41ov 442r; D/4548, 133v, 2o7r, [...] 291r, 338r, 35or, 359v 367v, 381v; D/4549 53v; D/4551, 65v, [...] 333v; D/4552 287v 4o2v; D/4553, 44r 418r, 425r 444r; DDRF; [...] ŞIO, II1, 3oo; NI, 85; VIN, 132; TDRG; DA, I 595; MAT.FOLK., 196; GLB, 141, P.Suf. 223, DU; PP 339; DC, 711; CADE; SCRIBAN, D. SFl., 34o; FME, V, 138; DI, III, 658, LTR, 14, 46; CDER; DM; BD, 182; GO, 96; MDE, 78o; DEX; DLR; NALR. Olt., IV, 262; SVR, 112; NALR. Munt.Dobr., 783 786 „albă"): izolat, în toată ţara; razach[...] Dobîrceni-Bt; radafíe (H/XI, 362v): Db, Ph; rasachíe (BLb., 94; BLB, 386; LMs, Glosar; D/4547, 269v; D/4553, 468v; H/VI, 235v CN, 1o62, DV, 1o) Dj, Ct, Iş, Ph; razacíie (H/II, 28ov DLR) Dobr., razacíie (D/4553, 377r, 435v): Ct; razahíe (H/IV, 152v [...] 268v; NALR. Munt.Dobr., 716): Munt., Dj, Vn; razalíe: Iş; razalíe: Iş; razagíe (NALR. Munt.Dobr., 716): Munt.; razachíe (DLR) Iş; razuchíe: Cotnari-Iş; răzachíe (NI, 7): Il; răzăchíe (BARCIANU; ALEXI, W., BD, 147; DLR): Ar, Ct, Iş; răzaichíe (BARCIANU; DLR): Ar

achíe (ŞIO, II_1, 3oo; TDRG; SCRIBAN, D.; DLR): Bt; rezăchíe
RF; BD, 147; DLR): Bt, Mş; rezechíe (D/4551, 477^r): Vs; rezichíe
, 147; DLR): Ct, Gr; rezíchíe (BF, 152; TDRG; BD, 147; DLR): CS,
bău-Cj; rozachíe: Corcova-Mh.

1.1. Urmat de determinări: razachíe albă (cf. IP, 264; H/IV,
^{r}; H/VII, 369^r; H/XIV, 21^r, 395^v; DIV, 4oo; NI, 85; LTR, 14, 46;
, IV, 44; GO, 95; MDE, 78o; SVR, 112): izolat, în toată ţara;
achíe neagră (H/VII, 369^r; D/4545, 51^r; NI, 85; SVR, 112): Munt.,
razachíe roşie (cf. IP, 264; H/VII, 369^r; DIV, 4oo; NI, 85;
, 14, 46; DER, IV, 44; GO, 95; MDE, 78o; SVR, 112): Ban., Olt.,
, Ct, Vn; razachíe roză (TVR, 7; SVR, 112): Iş; razăchíe albă: Iş;
ăchíe albă: Bt; răzăchíe mare: Vs; răzăchíe neagră: Teaca-BN;
ăchíe albă: Corcova-Mh.

1.2. În compuse: razachíe-băbească = varietate de struguri cu
bele mici, rare, lunguieţe, de culoare neagră: Odobeşti-Vn;
achíe-berbecel = varietate de struguri cu boabele mărunte, alun-
te, de culoare roşie: Nedeia şi Ostroveni-Dj; razachíe-braghină =
rietate de struguri cu boabele alungite, zemoase, de culoare
bă: Tîmbureşti-Dj; razachíe-coarnă = varietate de struguri cu
bele mari, lunguieţe, de culoare albă sau neagră: Ciurea şi
isăcani-Iş; razachíe-fetească = varietate de struguri cu boabele
ri, rotunde, zemoase, de culoare albă: Cepleniţa-Iş, Nicolae
icescu-Bt; razachíe-frîncúşă = varietate de struguri conici, cu
bele mari, zemoase, de culoare albă: Huşi-Vs, Odobeşti-Vn;
achíe-górdin = varietate de struguri cu boabele mari, bătute,
culoare albă: Călineşti-Ag, Pojejena-CS; razachíe-grasă = varie-
te de struguri cu boabele mari, cu pieliţa sub ..re, de culoare
bă: Băiceni-Cucuteni-Iş; razachíe-plăvaie = varietate de struguri
nici, cu boabele mari, moi, de culoare albă-gălbuie: Mădîrjac-Iş;
achíe-românească = varietate de struguri cu boabele mari, rare,

de culoare albă sau roşie (TR, 7): Drăgăşani-Vl; razachíe-seacă = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă: Valea Mare-Db; razachíe-sălbatică = varietate de struguri cu boabele mici, rare, de culoare neagră: Comarna-Iş; razachíe-tămîioasă = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă (MI, 7): Valea Mare-Db; razachíe-timpurie = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare cenuşie: Sîncel-Ab, Jucu-Cj; razachíe-turcească = varietate de struguri cu boabele mici, lunguieţe, moi, de culoare neagră: Murfatlar-Ct; razachíe-vulpe = varietate de struguri cu boabele lunguieţe, de culoare roşie: Ruginoasa-Iş; răzăchíe-sălbatică (BD, 147): Belceşti-Iş; rezíchíe-sălbatică (CN, 972): Prundu-Gr; rezíchíe-sălbatică (BD, 147): Gîrbău-Cj.

1.3. Derivate: razachioáră şi răzăchioáră: Olt., razachíţă: Dj; răzăchíţă: Dj, Ph; rasachioáră şi rasachiíţă (LMs, Glosar): Olt.

2. Adj.: strugure razachíu (SCRIBAN, D.): Drănic-Dj; strugure razachíe: Măxineni-Br; struguri razachíi: Ighiu-Ab; struguri razachíe (H/XIII, 284^{v}): Vn, Greaca-Gr; poamă razachíe (H/III, 208^{r}; H/XIII, 64^{r}, 228^{r}; D/4545, 193^{v}): Mold.; poamă rasachíe (DS, 45): Iş; poamă răzăchíe: Suharău-Bt.

RAZACÍI, -E s.m. şi f. v. RAZACHIU.

RAZAHIE s.f. v. RAZACHIU.

RAZALÍE s.f. v. RAZACHIU.

RAZAŞIE s.f. v. RAZACHIU.

RAZACHÍE s.f. v. RAZACHIU.

RAZUCHIE s.f. v RAZACHIU

RĂGĂŢANĂ s.f. v. REGĂŢANĂ.

RĂLĂUSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂMOSTÍN, -Ă s.m. şi f. v. MARAŞTINĂ.

RĂMOȘTRÁNĂ s.f. v. MARAȘTINĂ.

RĂMOȘTRÁNCĂ s.f. v. MOROȘTINĂ.

RĂMOȘTÍNĂ s.f. v. MOROȘTINĂ.

RÎNDUNÍCĂ s.f. v. RÎNDUNICĂ.

RĂNȚUIÁTĂ s.f. (cf. rănțui „a se destrăma, a se uza, a se rupe", rănțuială, rănțuită) Varietate de struguri cu ciorchinele mare, ramificat, cu boabele rare, de culoare neagră: Coțușca-Bt, Șipote-Iș, Vulturești-Vs.

RĂNȚURÁTĂ s.f. (cf. rănțui, rănțuială, rănțuită) = rănțuiată (DS, 21): Osoi-Comarna-Iș; rănțurátă (BV, 38): Dobîrceni-Bt, Tîrpești-Nț.

RĂPĂNOÁSĂ adj., s.f. (spec. răpănoasă; cu referire la calitatea strugurelui) (Varietate de struguri) care are boabele de mărime mijlocie, dese, de culoare albă, cu puncte negre. Poamă răpănoasă: Ipatele și Mironeasa-Iș; răpănoásă: Dumești-Vs, Unțeni-Bt.

RĂPICÁTĂ s.f. (cf. repicat, repica „a răsări"; v. și vie sau viță de vie repicată) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, alungite, de culoare albă-versuie (H/IX, 446^{v}): Hîrsești și Priboieni-Ag.

RĂRĂUSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂRĂÚȘCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂRICÍCĂ s.f. v. RĂR.

RĂRUSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂRÚȘCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂSCULRÁSĂ s.f. (din Rașcu(l), Roșcu(l) + suf. -ásă; v. și Lăscu(l) + suf. -ásă, prin transformarea lateralei alveolare în vibrantă; „struguri din sau cultivați în via lui Rașcu, Roșcu")

Varietate de struguri cu boabele mari, zemoase, puţin acre, de culoare albă (H/XI, 16^{r}, 246^{r}; H/XIV, 199^{v}; D/4557, 198^{r}; DLR): Ol Tr; răscureásă (H/XII, 258^{v}; DLR): Ol; rosculeásă: Ol.

1. Urmat de determinări: răsculeásă albă (H/XIV, 186^{r}): Ol, T

RĂSCUREÁSCĂ s.f. v. RĂSCULEASĂ.

RÁSLIND s.m. v. RISLING.

RÁSLING s.m. v. RISLING.

RĂŞCHIRÁTĂ s.f. (spec. răşchirat „ramificat") Varietate de struguri cu ciorchinele ramificat, cu boabele de mărime mijlocie, rare, de culoare neagră (BV, 38; BD, 182; SVR, 112): Bîrnova, Mirosloveşti şi Tîrgu Frumos-Iş.

RĂURÚSĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂURÚSCĂ s.f., adj. v. LĂURUSCĂ.

RĂURÚŞĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂURÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

RĂZACHÍE s.f., adj. v. RAZACHIU.

RĂZĂCHIOÁRĂ s.f. v. RAZACHIU.

RĂZACHÍŢĂ s.f. v. RAZACHIU.

RĂZACHÍU, -ÍE s.m. şi f., adj. v. RAZACHIU.

RĂZICHÍE s.f. v. RAZACHIU.

RÁZLIND s.m. v. RISLING.

RÁZLING s.m. v. RISLING.

RĂZOÁRĂ s.f. (de la Răzoare, zonă viticolă în podgoria Odobeşti; „struguri sau poamă din viile de la Răzoare") = g[illegible] (de Odobeşti): Vn.

RECAŞ, recaşi s.m. (de la Recaş, sat, Tm; „struguri a[illegible]

u cultivaţi la Recaş") Varietate de struguri cu boabele mari, de uloare neagră-roşcată (CVV, 81): Tm.

REGÁLĂ s.f. (spec. regală; cu referire la calitatea strugure-ui) = regină (NALR. Transilv., 278, 359; NALR. Munt.Dobr., 744): I, Bz, Mş.

REGĂŢÁNĂ s.f. v. REGĂŢEANĂ.

REGĂŢEÁNĂ s.f. (spec. regăţeană; din Regat, nume dat, pînă nu mult, Munteniei, Olteniei şi Moldovei + suf. -eáncă; „struguri ugi din sau cultivaţi în Regat") Varietate de struguri cu boabele runte, bătute, apoase, de culoare albă sau neagră: Ban.; răgăţáncă ALR. Ban., 52): Tm; regăţáncă: Ban.; regheţáncă (NALR. Ban., 46): Tm.

1. Urmat de determinări: regheţáncă albă (NALR. Ban., 45): Tm; gheţáncă măruntă (NALR. Ban., 46): Tm; regheţáncă neagră (NALR. n., 45): Tm.

REGHEŢÁNĂ s.f. v. REGĂŢEANĂ.

REGÍNĂ s.f., adj. (spec. regină, cu referire la calitatea rugurelui) (Varietate de struguri) care are boabele mari, dese, tunde, de culoare albă-gălbuie, mai rar neagră.

1. S.f.: regínă (Amp., II, 22; NALR. Criş., 1o4; NALR. Munt. br.; NALR. Transilv., 3o4): Mold., Munt., Ar, Cj.

1.1. Urmat de determinări: regínă albă: Iş; regínă neagră: Iş.

1.2. În compuse: regína-podgoriilor = varietate de struguri boabele mari, rotunde, dese, de culoare gălbuie (Bl.V, 268): găgani-Vl, Odobeşti-Vn; regína-viei = regina-podgoriilor (NALR. n., 61, 76; NALR. Criş., 148, 155; NALR. Mold.Bucov., 597; NALR. nt.Dobr., 781): Mold., Bh, CS, Tl, Tm şi, izolat, în toată ţara; gína-viilor = regina-podgoriilor (RV, 194o, 4, 162; NALR. Olt., , 262; SVR, 113; NALR. Ban., 65; NALR. Criş., 118, 153; NALR. ld.Bucov., 592, 653; NALR. Munt.Dobr., 716, 828, 9oo): Mold. şi,

izolat, în toată ţara.

1.3. Derivate: reginói: Babadag-Tl.

2. Adj.: poamă regínă: Ciurea şi Dumeşti-Is.

REGINÓI s.m. v. REGINĂ.

RÉISLING s.m. v. RISLING.

RÉLING s.m. v. RISLING.

REMÓN s.m. v. RIMON.

RÉNDER, -Ă s.m. şi f., adj. v. RAIONDOR.

RERÍŢE s.f. v. RARIŢĂ.

RERÍŢIA s.f. v. RAR.

RÉSER s.m. (din germ. Resser „varietate de struguri", în AP, 21; Resser traube, în EM) Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare galbenă-verzuie: Gîrbova-Ab, Biertan-Sb.

RÉSLENG s.m. v. RISLING.

RESLÍNC s.m. v. RISLING.

RESLÍND s.m. v. RISLING.

RÉSLING s.m. v. RISLING.

RÉSTING s.m. v. RISLING.

RESTRÉPĂ s.f. v. RASTRIOPĂ.

RÉŞCĂ s.f. (cf. rişcă „hrişcă") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, de culoare neagră şi, rar, albă-gălbuie (NALR. Criş., 131, 163 „pieliţa neagră, miez alb", 164„neagră, rămuroasă", 173 „neagră, grasă la coajă"): Bh.

RÉŞLING s.m. v. RISLING.

REURUSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

REURÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

REZACHÍE s.f. v. RAZACHIU.

REZACHÍE s.f. v. RAZACHIU.

REZECHÍE s.f. v. RAZACHIU.

REZICHÍU, -ÍE s.m. şi f. v. RAZACHIU.

REZÎCHÍE s.f. v. RAZACHIU.

RÉZLIN s.m. v. RISLING.

RÉZLINC s.m. v. RISLING.

RÉZLING s.m. v. RISLING.

RÉZLINGER s.m. v. RISLING.

RIÉSLING s.m. v. RISLING.

RIJLÍNG s.m. v. RISLING.

RÍJLIU s.m. v. RISLING.

RÍLIC s.m. v. RISLING.

RÍLIU s.m. RISLING.

RIMÓN s.m. (cf. rimoneă „albăstriță") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare vînătă (MALR. Munt.Dobr., 884): Tl; rămón (MALR. Munt.Dobr., 872, 879): Tl.

RISCULEÁSCĂ s.f. v. ROSCULEASCĂ.

RÍSLENC s.m. v. RISLING.

RÍSLINC s.m. v. RISLING.

RÍSLIND s.m. v. RISLING.

RÍSLING, -A s.m. şi f., adj. (din germ. Riesling „varietate de struguri", în DW_1, II, 48o; DW_2, 513; DW_3, 48o; KW, 6oo; WW, 19o; BT, 43o; LTR, 15, 13; LTR, 12, 4o9; SVR, 114. DLR şi DEX, din germ. Riesling, fr. riesling. MDE, din fr.) (Varietate de struguri) cu boabele dese, mărunte, de culoare galbenă-verzuie, cu mici puncte negre.

1. S.m. şi f.: rîsling (H/XVII, 3o5^{v}; VV, 54; PME, V, 2o1;

SFl., 34o; MDE, 8o9; DEX; DLR; NALR. Olt., IV, 262; SVR, 116; NALR. Ban., 58, 61, 64, 98; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Transilv.): Ban., Mold., Transilv., Mh; rislíng (ALR, II/6147/64; NALR. Ban., 63; NALR. Criş., 193; NALR. Munt.Dobr., 725, 762, 846): Munt., Bc, Sb, Tm; răslind: Cotnari-Iş; răslínd: Lipova-Bc; răsling: Bc, Iş; răslíng (NALR. Mold.Bucov., 6o2, 661): Bc, Iş, Vn; răzlind : Vs; răzlínd: Cotnari-Iş; răzling: Ar, Iş, Vs; răzlíng (NALR. Olt., IV, 262): Bc, Iş, Ol; réisling: Ab; réling şi relíng (NALR. Munt.Dobr., 691): Db; résleng: Bt, Iş, Vn; reslénq: Vn; réslinc şi reslínc (NALR. Mold.Bucov., 667): Vn; reslínd: Vs; résling (BD, 182; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 89o, 896): Mold., Munt., Dj, Tl; reslíng (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.) Munt., Dj, Gl, Iş, Vn, Vs, Broşteni-Sv; résting: Comarna şi Răducăneni-Iş; réşling şi reşlíng (NALR. Munt.Dobr., 759): Ol; rezlín (NALR. Munt.Dobr., 714): Iş, Ph; rézlinc: Iş; rézling: Dj, Iş, Ph, Vl, Vs; rezlíng (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 6oo, 669; NALR. Munt.Dobr.): Munt., Olt., Gl, Vn, Vs; rézlingăr (NALR. Transilv., 398): Ab; riésling (NALR. Munt.Dobr., 9oo): Mold., Ct, Ph; ríjliu (NALR. Transilv., 376): Ab; rílic (NALR. Transilv., 368): Ab; ríliu: Ab; rísleno (KRAUSS, 619): BN; rísling (KRAUSS, 619; NALR. Transilv., 278): BN; rislínc (NALR. Criş., 172): Sj; ríslind: Vs; rízli (NALR. Criş., 179, 182; NALR. Transilv.): Transilv., Sj; rízlici (NALR. Transilv., 336): Mş; rizlín (NALR. Munt.Dobr., 786): Ag; rízlinc (D/4554, 89^{v}; NALR. Transilv., 356): Ab; rizlínc: Iş; rízling (BM, 36o; BD, 182; DLR; NALR. Ban.; NALR. Criş.; NALR. Munt. Dobr., 695, 822; NALR. Transilv.): izolat, în toată ţara; rizlíng (NALR. Ban., 5, 24, 35, 39; NALR. Criş., 1o4, 173, NALR.Munt.Dobr., 715, 721, 854; NALR. Transilv., 275): Ban. Munt., Ar, Bt, Iş, Vs; rízlingăr (NALR. Transilv., 4o8): Sb; ríśling: Bt; rósling (NALR. Mold.Bucov., 587): Scorţeni-Bc; ríslingă: Iş, Vs; rislíngă: Vs; rízlingă: Iş; rizlíngă: Iş.

1.1. Urmat de determinări (Rieslingul de R(h)in şi Rieslingul italian - în PSV, 174; LTR, 15, 13; DER, IV, 148; GO, 79; SVR, 114 - considerate de specialişti varietăţi de struguri de sine stătătoare şi analizate separat în lucrările de ampelografie, în graiurile populare nu comportă acelaşi tratament; al doilea element al sintagmei este aici un simplu determinant al substantivului): răzling alb (NALR. Criş., 124): Ar; résling alb: Vs; résling de Rin: Vs; résling italian (NALR. Mold.Bucov., 62o): Iş, Vs; résling itálic: Cotnari-Iş; résling românesc (NALR. Mold.Bucov., 62o): Iş, Vs; rézling italian (NALR. Munt.Dobr., 899): Ct, Gl; rijlíng italian (NALR. Ban., 77): CS; rísling alb (VV, 54): Iş, Vs, Sv; rísling de Banat (GV, 41; MDE, 8o9): Ar, Tm; rísling de Italia: Huşi-Vs; rísling de Rin (GV, 41; MDE, 8o9; NALR. Mold.Bucov., 622): Gl, Sj, Sm, Vs; rísling italian (GV, 41; MDE, 8o9; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 622; NALR. Munt.Dobr., 763, 779; NALR. Transilv., 4oo): Mold., Munt., Olt., Hd, Tm; rislíng italian (NALR. Transilv., 312): Iş, Mş; rislíng românesc (NALR. Transilv., 312): Mş; rísling roz: Br; rísling tămîios: Bc; rísling verde: Sb; rízling alb (NALR. Ban., 47): Tm; rízling de Banat (BD, 182): Ban.; rízling de Ren (PS, 74): Ab; rízling de Rin (BD, 182): Cj, Db; rízling italian (PS, 74; BD, 182; NALR. Olt. , IV, 262; NALR, Mold.Bucov., 61o; NALR. Transilv. ,335): Mş, Ol, Tm, Vs; rizlíng italian (NALR. Munt. Dobr., 893): Ct; ríznic italian (NALR. Olt., IV, 263): Dj; rízu italian (NALR. Transilv., 353): Ab.

2. Adj.: strugure rísling: Ban., Tl; strugure rízling: Tm; poamă rízlingă: Iş; poamă rízlingă: Iş, Vs.

RIZLI s.m. v. RISLING.

RÍZLICI s.m. v. RISLING.

RIZLÍN s.m. v. RISLING.

RÍ[illegible]NC s.m. v. RISLING.

RÍZLING, -Ă s.m. şi f., adj. v. RISLING.

RÍZLINGĂR s.m. v. RISLING.

RÍZNIC s.m. v. RISLING.

RÍZU s.m. v. RISLING.

RÎMNICĂ s.f. (de la Rîmnicu Sărat; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Rîmnicu Sărat") Varietate de struguri cu boabe mari, dese, tari, de culoare neagră: Bz.

RÎMOSTÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

RÎMOŞTÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

RÎNDUNÍCĂ s.f., adj. (spec. rîndunică; prin asemănare cu penele de culoare neagră) (Varietate de struguri) cu boabele bătute, puţin alungite, de culoare neagră-roşiatică.

1. S.f.: rîndunícă: Probota şi Răducăneni-Iş; răndunícă (D/4552, 287^{v}): Comarna şi Trifeşti-Iş.

2. Adj.: poamă rîndunică (D/4552, 4o3^{r}): Iş.

RÎSLING s.m. v. RISLING.

RÎURÚŞCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

ROIÁL, -Ă s.m. şi f (din fr. royal [vineyard] „varietate de struguri" în AP, 26) Varietate de struguri cu boabele mari aproape, de culoare albă, mai rar, neagră.

1. S.m. şi f.: roiál (NALR. Criş. 195): Sj; roiálă (NALR. Criş., 182 „albă, cu boabe mari, mustoase"): SM; roiálcă: SM; roiáncă (NALR. Criş., 165 „boabe mari, albe", 172): Sj.

2. Urmat de determinări: roiálcă albă (NALR. Criş., 177): roiálcă neagră (NALR. Criş., 177): SM.

ROIÁLCĂ s.f. v. ROIAL.

ROIÁNCĂ s.f. v. ROIAL.

ROMASTÍN s.m. v. MARAŞTINĂ

ROMAŞCÁNĂ s.f. (de la romaşcană; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Roman") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare roşiatică (RVV, 121): Bc, Nţ.

ROMAN, -Ă, -CĂ adj., s.f. (de la român; „struguri cultivaţi în România") (Varietate de struguri autohtoni) cu boabele mari, de culoare albă sau neagră.

1. Adj.: strugure român: Transilv.; poamă română: Mold.

2. S.f.: română (NI, 7): Munt., Transilv.; româncă (HC, 6): Munt., Transilv.

ROMÂNESC, -EASCĂ, românești adj., s.m. şi f. (de la românesc; „struguri cultivaţi în România") = român.

1. Adj.: strugure românésc: Munt., Olt., Transilv., Vs; poamă românească (NALR. Mold.Bucov., 600, 623): Mold.; struguri românești: izolat, în toată ţara.

2. S.m. şi f.: românésc: Transilv.; românéască (TD. OLT., 382; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 787 „albă şi neagră"): izolat, în toată ţara: românéşti (NALR. Olt., IV, 263): Dj, Iş, Vs.

ROMÂNÍE s.f. (de la România; „struguri cultivaţi în România") = română (VIN, 171; NI, 7): Olt., Transilv.

ROMOSCÍNĂ s.f. v. MARAŞTINĂ.

ROMÓSTIE s.f. v. MARAŞTINĂ.

ROMOSTIN, -Ă s.m. şi f. v. MARAŞTINĂ.

ROMOŞTINĂ s.f. v MARAŞTINĂ.

ROSCULRÁSĂ s.f. v. RĂSCULRĂSĂ.

ROSCULEÁSCĂ s.f. (din Raşcu(1), Roşcu(1) + suf. -eáscă) = răsculeasă (NI, 15): Ol; risculeáscă (BD, 182): Tr.

RÓSLING s.m. v. RISLING.

ROŞ, -Ă adj., s.m. şi f. v. ROŞU.

ROŞCÁT, -Ă adj., s.m. şi f. v. ROŞU.

RÓŞCĂ s.f., adj. v. ROŞU.

ROŞCULÍŢĂ s.f. v. ROŞU.

ROŞCÚŢĂ s.f. v. ROŞU.

ROŞIÁTICĂ s.f. v. ROŞU.

ROŞIÉTIC, -Ă adj., s.m. v. ROŞU.

ROŞIÓR, -OÁRĂ, roşiori s.m. şi f., adj. (spec. roşior „nume dat mai multor plante erbacee"; pentru unele cazuri cf. şi roşior „diminutiv al lui roşu") (Varietate de struguri specifică Olteniei) cu ciorchinele cilindric, cu boabele dese, alungite, de culoare roză-închisă, cu nuanţe roşii la coacere.

1. S.m. şi f. roşiór: Dj, Ol; roşîór (NALR. Olt., IV, 263): Dj, Ianca-Ol; roşioáră (JO, 53; H/V, 81^{r}, 121^{v}, 2o8^{r}; H/XI, 177^{r}; H/XIV, 64^{v}, 71^{v}, 199^{v}, 444^{r}; HEM, II, 21o4; D/4546, 247^{r}; D/4547, 62^{r}, 255^{r}, 3o8^{r}; D/4548, 232^{r}, 245^{r}, 263^{r}, 291^{r}, 381^{v}; VV, 54; DDRF; NI,62; FME, I,493; DM; LTR, 3,82; BD,182; MDE, 819; DLR; DEX; DPBA, 328; NALR. Olt., IV, 262-263; NALR. Munt.Dobr., 77o „e vărătică", 779, 823): Olt., Gr, Mh, Ol, Ph, Tr, Vl Curteşti-Bt, Urecheşti-Bc, Vînători-Iş; roşîoáră (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr., 783, 795 „neagră", 798 „negru", 799, 8o2 „galben-roz"; SVR, 117 şi pentru roşioară): Olt., Ol, Tr; roşióri (NALR. Munt. Dobr., 89o): Dj, Ol, Tr, Seimeni-Ct; roşîóri: Dj, Ol, Tr.

1.1. In compuse: roşioáră-rară = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare roşie (NI, 7): Dj, Corcova-Mh;

ioáră-roşie = varietate de struguri cu boabele dese, de culoare
ie-închisă (Dv., 228): Dăbuleni-Dj; roşioáră-roză = varietate
struguri cu boabele mărunte, de culoare roşie-deschisă (NI, 55):
ova-Dj; roşioáră-verde = varietate de struguri cu boabele
unte, de culoare verde pînă la coacere (Dv. 228): Dăbuleni-Dj;
ioáră-vînătă = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de
oare roşie-vineţie (OC, 34): Drăgăşani-Vl, Şegarcea-Dj.

2. Adj.: strugure roşiór: Dj, Ol; poamă roşioáră: Bc, Bt;
uguri roşióri: Dj, Tr; struguri roşioáră (DLR): Tr.

ROŞIÚŢ adj. v. ROŞU.

RÓŞÎIE s.f. v. ROŞU.

ROŞÎÓR, -OÁRĂ s.m. şi f. v. ROŞIOR.

RÓŞU, -IE, roşii adj., s.m. şi f. (spec. roşu < lat. roseus,
-um) (Varietate de struguri) care are boabele dese, de culoare
ie.

1. Adj.: strugure róşu: Munt.; strugure roş: Bt, Iş, Tr;
uguri róşii (ÎNV.VIE.,62; BA,599; LMa.,glosar; H/VII,75^{r}; H/XIV,
,64^{v}; H/XIII,7o^{v},267^{r}; DLR; NALR.Crişa.,124,199):Munt. şi,izolat,
toată ţara; struguri roşi (IM, 371; H/V, 429^{r}; H/IX, 17^{v}; H/XI,
): Ol, Ph, Vn; struguri róşie (H/II, 289^{r}): Murfatlar-Ct;
mă róşie (IO, 193; H/III, 359^{v}; H/XIV, 415^{v}; H/XV, 142^{v}; D/4553,
; DDRF - v. poamă - ; DS, 46; FMR, III, 771; BD, 182; SVR, 1o5;
R. Mold.Bucov.): Mold., Iaşcoca-Tl; poamă róşă (FDA, II, 52;
93; H/XIV, 348^{v}; NALR. Mold.Bucov.): Mold., Tl, Cireşu-Br;
ugure de poamă róşie (H/XV, 11o^{v}): Gl, Vs; strugure de poamă
ă: Gl, Vs.

1.1. În compuse: poamă róşie-plesnitoare = care are boabele
i, de culoare roşie, care plesnesc la ploaie (LM, 93): Ştefă-
ti şi Truşeşti-Bt, Scobinţi-Iş; poamă róşă-feteasc róşă-

feteascǎ: Cotnari-Iş, Huşi-Vs; poamǎ róşǎ-grasǎ = róşǎ-grasǎ: Cucuteni-Iş.

1.2. Derivate: poamǎ roşcátǎ: Unţeni-Bt; poamǎ róşcǎ: Frumuşica-Bt; strugure roşiétic: Ag; strugure roşiúţ: Bh; struguri roşiétici (H/XIV, 477^{r}; H/XVIII, 276^{v}): Topoloveni-Ag; struguri roşiúţi (NALR. Criş., 135): Cîmpani-Bh.

2. S.m. şi f.: róşu (JO, 53; H/VII, 313^{v}. DLR; NALR. Ban., 59): Ar,Dj,Gr; roş (D/4553,435^{v}):Bt,Iş; róşii (H/II,98^{v}; H/IX, [illegible] H/XI, 259^{r}; D/4558, 145^{r}; NALR. Mold.Bucov., 594): Bc Gl, roşi (H/I, 19^{r}; H/IX, 4^{r}; D/4552, 166^{v}): Bt, Iş; róşie (DCp., H/III, [illegible] 385^{r}; H/VIII$_{1}$, 119^{v}, 141^{v}, 187^{r}; H/XI, 5^{r}, 16^{r}, 165^{v}; H/XIV, 15o^{v} H/XV, 15^{r}, 328^{v}, 335^{v}, 359^{r}; D/4548, 2oo^{v}, 291^{r}; D/4549, 211^{r}, 235^{v}; D/4552, 281^{v}; D/4557, 198^{r}; VIN, 142; BD, 182; DLR; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 639, 636): Munt., Olt., Bc, Gl; róşǎ (H/III, 143^{r}, 3o5^{v}; H/XVI, 1o3^{r}; D/4549, 17o^{r}. NALR. Ban., 1): Mold., Mh; róşîie (NALR. Munt.Dobr., 8o9): Tr.

2.1. Urmat de determinări: róşu de Crimeia (TCS, 12): Probota-Iş; róşu de Miniş (BVT, 18o): Ar; róşu de Sîmbureşti (VŢ, 163): Gl.

2.2. În compuse: róşie-rotundǎ = varietate de struguri cu boabele mari, rare, rotunde, de culoare roşie (D/4554, 295^{r}): CS; Recaş-Tm; róşie-slabǎ = varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare roşie (GLB, 141; BD, 182): Dersca-Bt; róşǎ-feteascǎ = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare roşie: Cotnari-Iş; róşǎ-grasǎ = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare roşie: Băiceni-Cucuteni şi Ruginoasa-Iş; róşǎ-rarǎ = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare roşie: Şegarcea-Dj, Victoria-Iş

2.3. Derivate: roşcát: Ag; roşiétici (GLB, 141): Şendriceni-Bt; roşcátǎ (H/XIV, 21^{r}): Tr; róşcǎ (BD, 182; NALR. Criş.): Criş., Deleni-Iş; roşculíţǎ: Avrămeni-Bt; roşcúţǎ (NALR. Criş., 218

„mărunță la boabe"): Criș., Bt, Iș; roșiátică (NALR. Mold.Bucov., 67o): Mogoșești și Movileni-Iș.

ROTOCÁCI s.m. (cf. rotocol, rotocel, rotoțel „nume de plante") Varietate de struguri cu boabele rotunde, mărunte, de culoare albă (NALR. Munt.Dobr., 876): Luncavița și Turcoaia-Tl.

ROTÚND, -Ă adj. (spec. rotund < lat. retundus) Care are boabele mari, rotunde, de culoare albă sau neagră; p. ext., nume dat tuturor varietăților de struguri care au boabele rotunde. Strugure rotúnd: Corni și Nicșeni-Bt; poamă rotúndă: Bc, Iș, Albești-Bt.

ROUARÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

ROUARÚȘCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

ROUORÚSCĂ s.f. v. LĂURUSCĂ.

ROURÚSCĂ s.f., adj. v. LĂURUSCĂ.

ROZ, -Ă adj., s.m. și f. (spec. roz < fr. rose) (Varietate de struguri) care are boabele mari, rare, de culoare roșiatică, trandafirie.

1. Adj.: strugure roz: Ban., Munt., Transilv.; struguri rozi: Dobr., Ab, Db; struguri roz: Mold.; poamă rózã (NI, 85; NALR. Mold. Bucov.): Mold.; poamă roz: Bc.

1.1. Derivate: poamă rozíe: Mold.; strugure rozíu (H/XVIII, 291[v]): Ban., Iș; struguri rozíi: Iș.

2. S.m. și f.: roz (NALR. Mold.Bucov., 594): Mold., Ab; rózã (NALR. Ban., 64; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 82o, 84o): Dobr., Mold., Transilv. și, izolat, în toată țara; rozi: Bt, Iș, Vs.

2.1. Urmat de determinări: roz de București (Amp., VII, 561): Db, Gr; rózã de Minie (GV, 44; BD, 182): Ar.

2.2. În compuse: rózã-de-aur = varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare roz: Iș; rózã-delavárã = varietate de

struguri cu boabele mărunte, rotunde, de culoare roz: Nţ; rózã-de-masă = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, de culoare roz: Bc; rózã-regală = varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, bătute, de culoare roz (NALR. Transilv., 321): Lechinţa-Iernut-Mş; rózã-timpurie = varietate de struguri cu boabele mărunte, rotunde, rare, de culoare roz (NALR. Ban., 85): Tm; rózã-varatică = varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, puţin alungite, de culoare roz: Iş, Nţ.

ROZACHÍE s.f. v. RAZACHIE.

ROZÍCĂ s.f. v. ROZ.

ROZIOÁRĂ s.f. v. ROZ.

ROZÍU, -ÍE adj., s.f. v. ROZ.

ROZNOVÁN, -Ă, -CĂ s.m. şi f., adj. (de la Roznovan, fost proprietar de vie la Cotnari; „struguri din sau cultivaţi în via lui Roznovan") = grasă.

1. S.m. şi f.: roznován (NI, 112): Cotnari-Iş; roznovánă şi roznováncă: Cotnari şi Deleni-Iş.

2. Adj.: poamă roznovánă: Cotnari şi Deleni-Iş.

ROZNOVANEÁSCĂ s.f. (din Roznovan, fost proprietar de vie la Cotnari + suf. -eáscă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Roznovan") = roznovan: Cotnari şi Sireţel-Iş.

ROZOSÍN, rozosíni s.m. (spec. rózosin „roz") = roz (NALR. Transilv., 319: rozosíni): Mş.

ROZOSIU s.m. (spec. rózosiu = rózosin „roz") = rozosín (NALR. Criş., 164): Bh.

RÚGEA s.f. v. RUJĂ.

RUGINÍE adj. (spec. ruginie) = ruginit. Poamă ruginíe: Aroneanu şi Ruginoasa-Iş.

RUGINIT, -Ă, ruginiți adj., s.m. și f. (spec. ruginit) arietate de struguri) care are boabele de mărime mijlocie, tunde, de culoare galbenă-roșiatică.

1. Adj.: strugure ruginít: Munt., Olt.; struguri ruginíți: nt., Olt.; poamă ruginítă: Bt.

2. S.m. și f.: ruginít (JO, 53; H/XI, 95^{v}; HEM, I, 755; DDRF; R): Ag, Iș, Ol, Ph; ruginítă (D/4545, 24o^{v}; BD, 182): Bz, Iș, Ol.

RUGINÓS, -OÁSĂ adj., s.m. și f. (spec. ruginos) = ruginit.

1. Adj.: strugure ruginós: Ag; poamă ruginoásă: Vs.

2. S.m. și f.: ruginós (VV, 54): Ol; ruginoásă (H/IV, 83^{r}; IX, 23o^{r}; DLR): Ag, Ol.

RÚGIȚĂ s.f. v. RUJIȚĂ.

RÚJĂ s.f. (din scr. ruža „varietate de struguri negri", în A, XIII, 35o) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de loare neagră sau roz (NALR. Criș., 119 „bob rar, roșu"): Ar, CS, ; rúgea (H/XVIII, 7o^{r}): CS; rúje (H/XVIII, 291^{v}; BD, 182; NALR. iș., 113, 189): Criș., CS.

1. Urmat de determinări: rújă albă (ALR, II, 6147/64; sintag-, atestată și în DLR, nu apare cu sensul indicat aici în sursele tate, iar etimologia propusă, bg. *ружа*, scr. ruža „trandafir", te inexactă): CS, Tm; rújă roz: CS.

RUJE s.f. v. RUJĂ.

RÚJIȚĂ s.f. (din scr. ružica „varietate de struguri", în A, XIII, 355; *ружица*, în VUK$_1$, 656; VUK$_2$, 276; ružica, în , II, 363) Varietate de struguri cu boabele rare, rotunde, de loare albă-roșiatică, asemănătoare cu bacatorul (VV, 54; BD, 2; SVR, 119): Ban., Ab, Ar, Bh, SM; rujíță: Ban.; rújîță (NALR. iș., 1o4): Ar; rujíță (NALR. Ban., 98; NALR. Criș., 1o5): Ar; gițĂ (FME, I, 385): Ab; rúșiță (PS, 77; BD, 182): Ab, Pîncota-Ar.

1. Urmat de determinări: rújiţă albă: Ab, Bh; rúşiţă albă (PS, 78): Ab, SM; rúşiţă roşie (PS, 79; BD, 182): Ab.

RÚJÎŢĂ s.f. v. RUJIŢĂ.

RULÁNDĂ s.f. v. RULANDER.

RULÁNDĂR s.f. v. RULANDER.

RULÁNDER s.m. şi f. (din germ. Rulände „varietate de struguri", în PW, 379; Rulander, în TS, 12) Varietate de struguri cu boabele dese, bătute, sferice, zemoase, de culoare fumurie.

1. S.m. şi f.: rulándăr: Ab; rúlandăr (NALR. Transilv., 398) Ab; ruláṅder: Ab, Tm; rúlander (NALR. Transilv., 321): Mş; ruláṅdi: Tm; ruléndăr (NALR. Transilv., 357): Sb; rúlendăr (KRAJ 619; NALR. Transilv., 265, 278, 3o4, 365): BN, Cj, Mş; ruléṅder (NALR. Transilv., 353, 356): Ab; rúlender (NALR. Transilv., 275 „vineţi la boabe", 377, 394, 396, 397): Transilv.; ruléṅdi (GV, CS; rúlondi (NALR. Transilv., 368): Ab; ruláṅdă (LTR, 12, 4o9; BD 182; NALR. Transilv., 344, 354 „roşcată, deasă, mică"): Ab, Tm; ruláṅderă şi rulandéră: Ab.

1.1. Urmat de determinări: luléṅdru negru (NALR. Transilv., 376): Ab; rúlender alb (NALR. Transilv., 4o6): Ab; rúlender roşu (NALR. Transilv., 4o6): Ab.

RULÁNDI s.m. v. RULANDER.

RULÉNDĂR s.m. v. RULANDER.

RULÉNDER s.m. v. RULANDER.

RULÉNDI s.m. v. RULANDER.

RÚLONDI s.m. v. RULANDER.

RUSÁSCĂ s.f. v. RUSEASCĂ.

RUSEÁSCĂ s.f. (de la rusească; «struguri aduşi din sau cult

vaţi în Rusia") = rusoaică: Bt, Vs; rusáscă (NALR. Mold.-Bucov. 611): Bt, Iş, Vs.

RUSOÁICĂ s.f. (de la rusoaică; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Rusia") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră (NI, 112): Bc.

RUŞINOÁSĂ s.f. (ruşine „nume de plantă" - Daucus carota - + suf. -oásă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare albă (BD, 182): Romos-Hd, Ţuţora-Iş.

RÚŞIŢĂ s.f. v. RUJIŢĂ.

S

SÁIBĂR, Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SÁIBÎR, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SAÍN, -Ă adj., s.m. şi f. v. SEIN.

SAÍN s.m. v. SEIN.

SAJLĂ s.f. v. ŞASLA.

SALBÁTIC, -Ă adj., s.m. şi f. v. SĂLBATIC.

SAMOHÁICĂ s.f. v. SOMOVEAN.

SAMOVEÁNCĂ s.f. v. SOMOVEAN.

SAMSÓ s.m. v. SENSO.

SAMSÓN -Ă s.m. şi f., adj. v. SENSO.

SAMUSO s.m. v. SENSO.

SANSÓN s.m. v. SENSO.

SAPERÁIBI s.m. v. SAPERAVI.

SAPERÁVI s.m. (din rus. saperavi „varietate de struguri", în Amp., V, 495) Varietate de struguri conici, cu boabele rotunde, dese, de culoare neagră-albăstruie (MV, ed. I, 101): Valea Călugărească-Ph; saperáibi (CNS, 609): Valea Călugărească-Ph.

SÁRCINĂ s.f. (cf. sarcie, surcină „nume de plante") Varietate de struguri cu ciorchinele ramificat, cu boabele alungite, de culoare neagră (NALR. Olt., IV, 263): Bechet-Dj, Ianca-Ol.

SARÍCĂ s.f. (cu acc. schimbat, de la Sarica, centru viticol în N Dobrogei; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Sarica") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă: Ct, Tl.

SARÎCIUBÚC s.m. (din tc. sarıçubuk „varietate de struguri", în Amp., III, 475) = roşioară (CA, 296; SVR, 122): Babadag-Tl.

SARSIZÚM s.m. (din tc. Sars izum „varietate de struguri", în Amp., II, 645) = galbenă (de Odobeşti) (NI, 72; FME, II, 637; GO, 98; SVR, 122): Niculiţel-Tl.

SAS, -Ă, -CĂ s.m. şi f., adj. (de la sas; „struguri aduşi sau cultivaţi de către saşi", „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ţara Saşilor"; pentru f. sască, atestat în localităţi din Ban. şi Criş., v. şi Sasca, localitate, CS; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Sasca") (Varietate de struguri) cu boabele mari, rare, tari, de culoare albă-cenuşie sau roşie, cu gust acru.

1. S.m. şi f.: sas: Bh; sásă: Ab, Bh; sáscă (JO, 53; H/IV, 8^r, 26^r, 104^v, 115^r, 152^v, 245^v; H/XI, 311^r, 362^v; H/XVI, 395^r; HEM, I, 755; HEM, II, 2133; D/4546, 294^v; DDRF; NI, 83; RESMERIŢĂ, D.; DU; BD, 182; GO, 94; SVR, 122; DLR): Ag, CS, Db, Dj, Ph, Cotnari-Iş; sáşcă: Cepleniţa şi Cotnari-Iş.

1.1. Urmat de determinări: sas roşu (NALR. Criş., 160): Bh; sáscă viforită (VIN, 132): Db.

2. Adj.: strugure sas: Bh; poamă sáscă: Cotnari-Iş; poamă

ṣáṣcă: Cepleniţa-Iş.

SASELÁR s.m. v. ŞASLA.

SASLÁ s.f. v. ŞASLA.

SASLÁUĂ s.f. v. ŞASLA.

SAŞLÁ s.f. v. ŞASLA.

SAŞLÁUĂ s.f. v. ŞASLA.

SAVANÍN s.m. v. SOVINION.

SAVANIÓN s.m. v. SOVINION.

SAVIGÓN s.m. v. SOVINION.

SAVINIÓN s.m. v. SOVINION.

SAVINÓN s.m. v. SOVINION.

SẮIBIR s.m. v. SEIBEL.

SẮIBÎR s.m. v. SEIBEL.

SĂÍN, -Ă adj., s.m. şi f. v. SEIN.

SĂLĂJÁNĂ s.f. (din Sălaj + suf. -ánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Sălaj") Varietate de struguri cu boabele rare, mărunte, de culoare neagră: Sj.

SĂLBÁTIC, -Ă, sălbatici (spec. sălbatic < lat. silvaticus) (Varietate de struguri nealtoiţi) cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure sălbátic: Dobr., Munt., Olt.; poamă sălbátică (H/XV, 143^{r}; BD, 181): Mold.; poamă salbátică (H/XIV, 435^{v}, 463^{r}. H/XVI, 79^{r}, 1o3^{r}): Iş, Tl, Vs; struguri sălbátici (H/II, 251^{v}): izolat, în toată ţara; struguri salbátici (H/III, 13^{v}): Iş.

2. S.m. şi f. sălbátic: Bc, Vs; sălbátică (D/4545, 1o1^{r}; BM, 36o; NALR. Mold.Bucov.): izolat, în toată ţara; salbátică (NALR.

Mold.Bucov.): Mold.; sălbăticî (NALR. Ban., 13, 15; NALR. Mold. Bucov., 556): Ban., Iş; salbăticî (H/III, 13[v]): Iş, Vs.

2.1. Urmat de determinări: sălbătică mare (NALR. Mold.Bucov., 642): Costache Negri-Gl; sălbătică mărunță (NALR. Mold.Bucov., 642): Iş, Costache Negri-Gl; sălbătică mărunțică: Deleni-Iş; sălbătică neagră: Iş, Corcova-Mh, Şeica Mare-Sb.

SĂLBĂTĂCIÚNE s.f. (spec. sălbătăciune) = sălbatic (NALR. Mold. Bucov., 600): Vs.

SĂLCÍU, -ÍE adj., s.f. (spec. sălciu) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, cu gust leşios, de culoare verzuie. Strugure sălcíu: Stăncuţa-Br; poamă sălcíe: Epureni-Vs; sălcíe (H/III, 226[r]): Stănileşti-Vs.

SĂNDOÁICĂ s.f. (Sandu + suf. -oáică; „struguri din sau cultivaţi în via lui Sandu") Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare albă (NALR. Munt.Dobr., 860, 899): Cl.

SĂRÁTĂ adj. (de la Sărata, deal cultivat cu vii la Cotnări; „struguri sau poamă din viile de la Sărata") = grasă. Poamă sărátă: Cotnari-Iş.

SĂSEÁSCĂ s.f. (de la săsească; „struguri aduşi sau cultivaţi de către saşi"; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ţara Saşilor" = sas (cf. DU): BN.

SĂUCĂ s.f. (de la Săuca, sat, SM; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Săuca") Varietate de struguri cu boabele mari, de culoare neagră-roşiatică: SM.

SCHIHÁRĂ s.f. v. BIHAR.

SCADÂRCĂ s.f. (din scr. skadarka, skâdârka „varietate de struguri"; în RJA, IV, 185; скадарка, în VUK$_1$, 685; VUK$_2$, 706; skâdârka, în RHJ, II, 409; skadarka, în CADE; GE, 184)

Varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare neagră, mai rar albă (H/XVIII, 291^{v}): Ban.; scădârcă (VV, 54; CADE; GE, 184, NALR. Criş., 1o4, 1o6 „albă"): Ban., Ar.

SCĂDÁRCĂ s.f. v. SCADARCĂ.

SCĂIANCĂ s.f. (scai + suf. -áncă) Varietate de struguri timpurii, cu boabele de mărime mijlocie, de culoare galnenă-verzuie; frunza viţei de vie este ascuţită, ghimpoasă (H/II, 165^{r} DLR): Bz, Ph.

SCIASLÁ s.f. v. ŞASLA.

SCIASLĂ s.f. v. ŞASLA.

SCÍBEL s.m. v. SEIBEL.

SCORŢÓS, -OASĂ adj., s.f. (spec. scorţos) (Varietate de struguri) cu boabele mari, coaja groasă, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure scorţós: Breaza-Bz, Zăvoaia-Br; poamă scorţoásă: Iveşti-Gl.

1.1. Urmat de determinări: poamă scorţoásă neagră (H/XI, 516^{r}): Vn.

2. S.f.: scorţoásă: Lieşti-Gl, Odobeşti şi Panciu-Vn.

2.1. Urmat de determinări: scorţoásă neagră (BD, 182): Lieşti-Gl, Odobeşti-Vn.

SCORÚŞĂ adj. (spec. scoruşă) Care are boabele mărunte, bătute, de culoare roşie sau galbenă. Poamă scorúşă: Ciurchi şi Prisăcani-Iş, Leorda-Bt.

SCURGĂTOÁRE s.f. (scurge + suf. -ătoáre; cu referire la calitatea strugurelui) Varietate de struguri cu boabele mărunte, zemoase, cu pieliţa subţire, de culoare verde-gălbuie (H/XIV, 358^{v}. BD, 182): Tl, Ostrov-Ct.

SCUTURÁICĂ s.f. (scutura + suf. -áică) = scuturătoare (H/V, 185[r]; BD, 182): Dj, Ţînţăreni-Gj.

SCUTURĂTÓR, -OÁRE, scuturători adj., s.f. (scutura + suf. -ătór „care se scutură"; cu referire la calitatea strugurelui) (Varietate de struguri timpurii) cu boabele rare, mărunte, de culoare albă sau neagră, care, la coacere, cad de pe ciorchine.

1. Adj.: strugure scuturătór: Bz, Dj, Mh; poamă scuturătoáre: Iş; struguri scuturătoáre (H/V, 429[r]): Pleniţa-Dj; struguri scuturători: Dj, Mh.

2. S.f.: scuturătoáre (H/II, 11[v]; H/V, 278[r], 351[r], 374[r]; H/VIII$_1$, 141[v], 2o2[r], 242[v]; H/VIII$_2$, 52[r], 25o[r]; H/IX, 17[v]; D/4545, 223[v], 226[r], 24o[v]; D/4547, 62[r], 176[r]; D/4552, 345[r]; NI, 87; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262): Olt., Bz, Iş, Mh.

2.1. Urmat de determinări: scuturătoáre neagră (NALR. Olt., IV, 263): Dj.

SCUTURĂŢÍCĂ s.f. (scuturat + suf. -ícă) = scuturătoare (H/II, 165[v]): Bz, Comarna-Iş, Huşi-Vs.

SEASLÁ s.f. v. ŞASLA.

SEASLĂ s.f. v. ŞASLA.

SÉBEL, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SÉBER, -Ă s.m. şi f., adj. v. SEIBEL.

SÉBILĂ s.f. v. SEIBEL.

SÉBIR, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SÉIBĂR, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SÉIBEL, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. seibel „hibrid franco-american", în VVA, VII, 175; din Seibel „numele unui hibridator francez") (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele rotunde, în general mari, de culoare vineţie sau neagră.

1. S.m. şi f.: séibel (LC, 163; FME, III, 66; LTR, 9, 57): Mold., Munt., SM, Tl; jáibăr (ALR, s.n., I, h. 226/872; BD, 182; NALR. Munt.Dobr., 772): Olt., Iş, Ol; jáiber: Cotnari-Iş; sáibăr (NALR. Munt.Dobr., 748): Bz, Iş; sáibîr: Vs; sáibir (NALR. Mold. Bucov., 634): Gl; sáibîr: Vs; scíbel: Vs; sébel (NALR. Mold.Bucov., 535, 62o): Iş, Vs; séber (NALR. Mold.Bucov., 611, 623, 625): Gl, Vs; sébir: Gl; séibăr: Bt; séibel: Iş, Ph; séiber (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 625, 628, 629): Bh, Dj, Gl, Vs; séibir: Mold.; séver: Iş; síbel: Iş, Vs; síber: Bt, Gl; síbel (NALR. Mold. Bucov., 624): Vs; záibăl (BD, 183): Iş; záibăr (LR, IX, 2, 2o; GLOSAR, OLT., 126; TD.OLT., 313, 333, 368, 382; BD, 183; NALR. Olt., IV 262-263; NALR. Ban., 18, 5o, 54; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Dobr. Mold., Munt., Olt., CS, Tm; záibel: Tl; záiber (VVC, 1o, NALR. Mold.Bucov., 641; NALR. Munt.Dobr., 718, 8o7, 877, 879, 884): Mold. Dj, Ph, Tl, Tr; záibir: Bt; záibîl: Iş; záibîr (NALR. Mold.Bucov., NALR. Munt.Dobr., 842): Mold., Il; záibor: Nţ, Vs; záibru: Iş, Nţ; záibur (NALR. Mold.Bucov., 662): Bt, Bz, Iş, Vn; záidar: Bt; záidor: Bt; zéibar (NALR. Olt., IV, 262): Gj; zéiber: Vs; zéler (BD, 183): Bt; jáibără: Olt.; sáibără: Bz, Iş; sáibîră: Vs; sébelă (NALR. Mold.Bucov. 621, 619): Vs; séberă (NALR. Munt.Dobr., 828, 864): Bc, Cl, Gl, Iş, Vs; sébilă (NALR. Mold.Bucov., 621): Vs; sébilă: Vs; sébiră (NALR. Mold. Bucov., 548): Iş; séibără: Bt; séibelă: Mold., Munt.; séiberă: Mold., Munt.; séibiră (NALR. Mold.Bucov.): Mold.; séveră (NALR. Mold.Bucov., 6o7; NALR. Munt.Dobr., 852, 867): Cl, Iş, Il, Vs; síbelă: Vs; síberă (NALR. Mold.Bucov., 648): Gl, Vs; síbiră: Bt; záibălă: Iş; záibără (NALR. Mold.Bucov. NALR. Munt.Dobr., 723): Mold. záibelă: Tl; záiberă: Vn; záibiră (NALR. Mold.Bucov., 63o, 643): Bc, Cl; záibîră (NALR. Mold.Bucov., 6o4, 654): Mold.; záiboră: Nţ, Vs; záibră: Bc, Iş, Nţ, Vs; záibură: Iş.

1.1. Urmat de determinări: jáibăr negru (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Munt.Dobr., 776): Dj, Ol; jáibăr ţigănesc (NALR. Munt.Dobr., 776): Ol; sáibîr ţîrţîrát: Vs; sáibîr ţîrţărátă (NALR. Mold.Bucov., 627): Vs; scíbel negru: Vs; sébel negru: Br, Iş; séibel negru: Iş, Ph, Tl; séiber alb: Vs; síber alb: Vs; síber negru: Vs; záibăr alb (ALR, s.n., I, h. 224/987; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr.): Dobr., Mold., Munt., Dj; záibăr bălan (NALR. Munt.Dobr., 733, 740, 846): Bz, Il, Vn; záibăr corb (NALR. Munt.Dobr., 799 „negru"): Tr; záibăr mare (NALR. Munt.Dobr., 851): Il; záibăr negru (ALR, s.n., I, h. 224/987; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold.Bucov., 632; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara; záibăr pitic (NALR. Munt.Dobr., 779): Tr; záibăr producător şi záibăr producătoare (NALR. Olt., IV, 262): Dj; záibăr roşu (NALR. Olt., IV, 262): Dj; záibăr unguresc (NALR. Munt.Dobr., 779): Tr; záibîl negru (NALR. Mold.Bucov., 556): Iş; záibîr alb (NALR. Mold.Bucov. 598, 600): Vs; záibîr găzós (NALR. Mold.Bucov., 615): Bc; záibîr negru (NALR. Mold.Bucov., 598, 664): Bc, Vs; záibor negru (NALR. Mold.Bucov., 550): Nţ, Vs; záibur alb (NALR. Munt.Dobr., 739): Bz; záibur negru (NALR. Munt.Dobr., 739): Bc, Bz, Gl, Vs; séiberă neagră: Vs; séveră albă (NALR. Munt.Dobr. 844): Il; séveră neagră (NALR. Munt.Dobr., 844): Il, záibără albă (NALR. Munt.Dobr., 726): Vn; záibără neagră (NALR. Mold.Bucov., 650): Mold.; záiberă deasă (NALR. Munt.Dobr., 727): Vn; záiberă neagră: Vs; záiberă rară (NALR. Munt.Dobr., 727): Vn; záibîră neagră: Bt, Gl.

1.2. Derivate: záibăréi: Bt, Iş; seibereá: Vs; záibăreá: Mold.; [illegible]

2. Adj.: strugure séibel: Munt., Bh; strugure séber: Br; poamă séberă (NALR. Mold.Bucov., 606, 617): Iş, Vs; poamă séibelă: Iş; poamă séiberă: Mold.; poamă séveră (NALR. Mold.Bucov., 538): Iş; poamă záibără: Mold.; poamă záibăr: Mold.; poamă záibîră: Mold.;

poamă zăibră: Strunga-Iş; poamă zăibură: Iş.

SÉIBER, -Ă s.m. şi f., adj. v. SEIBEL.

SEIBEREÁ s.f. v. SEIBEL.

SÉIBIR, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SEÍMĂ adj., s.f. v. SEIN.

SEIMEÁ s.f. v. SEIN.

SEIN, -Ă, seini adj., s.m. şi f. (spec. sein) (Varietate de struguri) care are boabele mari, brumate, de culoare cenuşie, vineţie.

1. Adj.: strugure seín: Munt. Olt.; strugure săín: Olt., strugure seín: Iş; struguri săíni (NALR. Olt., IV, 263): Olt.; poamă seínă (DS, 37): Iş, Vs; poamă saínă: Vs; poamă săínă (BD, 182): Iş; poamă seímă: Iş, Frumuşica-Bt.

1.1. În compuse: poamă seínă-brumată = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare vînătă: Cucuteni-Iş, Truşeşti-Bt; poamă săínă-sură = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare cenuşie: Oţeleni-Iş; struguri seíni-negri = sein negru (H/III, 286^{v}): Vs, Merei-Bz.

2. S.m. şi f.: seín (H/XIV, 21^{r}. D/4548, 32o^{r}): Ol, Tr, Vs; saín (IP, 264; GO, 95): Vn, Vs; saín (NI, 55): Gogoşu-Dj; săín (H/V, 393^{r}) Dj, Tr; síín (NI, 7): Aroneanu-Iş; săíni (H/V, 2o7^{v}; NALR. Olt., IV, 263): Dj; seínă (JO, 53; H/I, 381^{v}; H/II, 11^{v}, 58^{r}, 115^{v} 125^{r}; H/III, 193^{v}. H/V 367^{r}. H/IX, 55^{v}, 23o^{r}; H/XI, 4oo^{v}; H/XIV, 15o^{v} DVar, 233; D/4545, 12^{r}, 166^{r}, 213^{r}, 236^{v}, 24o^{v}, 248^{v}; D/4547 4^{v}, 25^{r} 173^{r} 294^{r} 468^{v}; D/4548, 232^{r}, 381^{v}; RCM, 483; VIN? 134; NI, 67 DU; BD, 182; GO, 99, NALR. Olt., IV, 263; SVR, 124): Munt., Olt., Iş; saínă (IP, 254; H/III, 151^{v} 166^{v}, 3o5^{v}; H/V, 137^{r}, 272^{v}, 293^{v} 447^{r}. H/XI, 95^{v}; H/XIV, 435^{v}; D/4547, 5^{v},

8^{v}, 114^{r}; D/4549, 111^{r}, $17o^{r}$; D/4550, 1^{r}; D/4552, 515^{r}; D/4553, 91^{v}; LD, 111): Mold., Munt., Olt.; sáínă (H/III, 143^{r}, 324^{v}; H/V, 9^{v}, 16^{r}, 97^{v}, 121^{v}, 134^{v}, 165^{r}, 234^{v}, 248^{r}, 256^{r}, $3o2^{v}$, 313^{r}, $35o^{v}$, $38o^{v}$, $4o3^{v}$, $4o7^{v}$, 433^{v}, 472^{r}, 482^{v} H/XIV, 415^{v}; HEM, II, 21o4; D/4547, 8^{v}, 12^{v}, 21^{v}, 94^{v}, $1o1^{v}$, 117^{v}, 255^{r}, $3o8^{r}$; D/4548, 133^{v}, $2oo^{v}$; BD, 182; NALR. Olt., IV, 263): Olt., Bo, Gl, Ol, Vs; seímă: Iş.

2.1. Urmat de determinări: seín mare: Ol; seín rotund: Dj; seínă dulce: Dj; seínă mare: Ol, Vl; seínă rotundă: Dj; seínă împunsă (H/V, 272^{v}): Dj; saínă mare (H/V, 272^{v}): Ag, Dj.

2.2. În compuse: seín-negru = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare violetă: Dj; seín-sîrbesc = varietate de seínă „adusă de la sîrbi": Tm; seínă-albă = varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare brumărie (TVR, 7): Olt.; seínă-neagră = seín-negru (TC, 7): Dj; seínă-vînătă = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare neagră-vineție (TS, 15): Mold., Munt., Olt.; sáínă-albă = seínă-albă (H/V, 278^{r}): Dj; sáínă-neagră = seínă-neagră (H/V, 278^{r} NALR. Olt., IV, 263): Dj, Gj; sáínă-sîrbească = seín-sîrbesc (H/V, 256^{r}): Dj, Tm, Coroova-Mh; sáínă-verde = varietate de struguri cu boabele mari, alungite, de culoare roşie-verzuie (NALR. Olt., IV, 263): Dj; sáínă-vînătă = seínă-vînătă (H/V, 16^{r}): Mold., Olt.

2.3. Derivate: seinél: Dj, Cuvin-Ar; seineá (NI, 55; FMR, I, 493): Dj, Mh, Victoria-Iş; seineá: Sadova-Dj, Vînju Mare-Mh.

SEINEA s.f. v. SEIN.

SEINEL s.m. v. SEIN.

SELECSION s.m. v. SELECŢION.

SELECSLIÓN s.m. v. SELECŢION.

SELECSÓN s.m. v. SELECŢION.

SELECŢIÓN s.m. (din fr. sélection [carrière] „varietate de struguri", în B, 588; GO, 97; SVR, 125) Varietate de struguri conici, cu boabele sferice, de culoare verde-gălbuie, mai rar, neagră.

1. S.m.: selecţión (BD, 182; NALR. Mold.Bucov., 658; NALR. Munt.Dobr., 725 „negru"): Mold., Munt., Tl; celecsión: Grajduri-Iş; selecsión: Ct, Iş, Ol, Vn; selecslión: Călăraşi-Bt; selecsón: Iş, Cireşu-Br, Niculiţel-Tl; selicsón (NALR. Mold.Bucov., 62o): Tătărăni-Vs; silicsón: Iş, Vultureşti-Vs; sîlecţión (NALR. Mold. Bucov., 66o): Vn; sîlîcţión: Iş; sîlicsón: Iş, Vs.

1.1. Urmat de determinări: selecsión galben: Iş; sîlicsón galben (NALR. Mold.Bucov., 6oo): Vs; sîlicsón verde (NALR. Mold. Bucov., 6oo): Vs.

2. Forme care redau compusul francez: selecsión cariér: Cotnari-Iş, Murfatlar-Ct; selecţión cariére: Găiceana-Bc, Oancea-Gl; selecţión cariér: Gl, Iş.

SELICSÓN s.m. v. SELECŢION.

SEMÉNDRU, -Ă s.m. şi f. (din bg. semendra „mume dat varietăţii de struguri dimiat", în Amp., IV, 427) Varietate de struguri cu boabele dese, de culoare verde-gălbuie: seméndru (D/4553, 435^{V}; NI, 58): Dobr., CS; seméndră (TS, 16): CS, Ct, Tm.

1. Derivate: simindreán (NALR. Munt.Dobr., 786 „alb"): Dănicei-Vl; simindróg (NALR. Munt.Dobr., 787 „alb"): Răteşti-Ag.

SEMILIÁN s.m. v. SEMILION.

SEMILIÓN s.m. (din fr. sémillon „varietate de struguri", în VV, 54; FME, V, 4o2; SVR, 125) Varietate de struguri cu boabele sferice, de culoare galbenă-verzuie: Munt., Olt., Ar; semilián: Hîrlău-Iş; semilón: Ar, Ag, Dj, Tm; semión: Dobr., Munt., Olt.

SEMILÓN s.m. v. SEMILION.

SEMIÓN s.m. v. SEMILION.

SEMSÓ s.m. v. SENSO.

SEMSÓN s.m. v. SENSO.

SENSÓ s.m., adj. (din fr. cinsaut „varietate de struguri", în BT, 425; VVA, VI, 322; FME, II, 71; GO, 97; SVR, 36) (Varietate de struguri) cu boabele dulci, mari, rotunde, de culoare neagră-vinețiu

1. S.m.: sensó: Munt., Olt., Bt, Iş; cinsanét: Bucium şi Dolheşti-Iş; cinsánt (BD, 182): Odobeşti-Vn; cinşáut: Comarna şi Probota-Iş; cinsén (BD, 182): Topoloveni-Ag; cinşó (Bt., 8): Ban., Bălţaţi şi Lungani-Iş; cinşó: Ar; samsó: Bechet-Dj; Dumeşti-Iş, Sămcuţa-Br; samsón (TSP, 96; NALR. Criş., 1o4; NALR. Mold.Bucov., 6o3, 659; CV, I, 7, 32 dă ca etimologie fr. senson): Ban., Mold., Ag, Ar, Dj, Vl; samusó: Bivolari-Iş; sansón (NALR. Mold.Bucov., 653): Vn, Ştefan cel Mare-Vs; semsó: Iş; semsón (NALR. Munt.Dobr., 7o4, 716 „broboabă mare, neagră"): Br, Ph, Vn, Deleni-Iş, Străoane Gl; sensón (BD, 182; NALR. Mold.Bucov., 659; NALR. Munt.Dobr., 831): Gl, Gr, Ph, Vn, Vs, Corni-Bt; sínson (NALR. Mold.Bucov., 665): Rotileşti-Vn, Lungani-Iş, Pietroasele-Bz; şansó: Bt; şensó: Bălţaţi-Iş, Suliţa-Bt.

1.1. Urmat de determinări: samsón negru (NALR. Olt., IV, 262): Dj, Vl.

2. S.f.: cinsanétă: Comarna-Iş; cişáuă (NALR. Criş., 113): Ar; samsónă: Iş.

3. Adj.: strugure cinsó: Periam-Tm; strugure şensó: Ph; poamă cinsanétă: Dumeşti-Iş; poamă samsónă: Iş.

SENSÓN s.m. v. SENSO.

SERÉCSIE s.f. (din rus. serecsia „denumirea varietăţii de struguri băbească neagră") = băbească (neagră) (BV, 38): Valea Călugărească-Ph, Panciu-Vn; seréţie (ŢR, 4o): Manoleasa-Bt,

Panciu-Vn.

SERÉCŢIE s.f. v. SERECSIE.

SÉVER, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SEVERINEÁNĂ s.f. (din Severin + suf. -eánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Severin") Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă-cenuşie: CS.

SEVINEÓN s.m. v. SOVINION.

SFÎNTĂ adj. (spec. sfîntă) = cruce: Cotnari, Cucuteni şi Deleni-Iş, Micşeni-Bt.

1. În sintagmele: poama sfînta Maria = care are boabele mărunte, de culoare albă sau neagră şi se coace la mijlocul lunii august (H/XIV, 463^{r}): Iş, Tl; poama sfînta Marie (H/XIII, 23^{v}): Gl, Vs; poama sfîntă Mărie (H/XIV, 348^{v}): Luncaviţa-Tl; poama sfintei Mării (BD, 182): Mold.

SGHIÁRĂ s.f., adj. v. BIHAR.

SGHIHÁR, -Ă s.m. şi f., adj. v. BIHAR.

SGHIH/RDĂ s.f. v. BIHAR.

SGHIHOÁRĂ s.f. v. BIHAR.

SGIHÁRĂ s.f. v. BIHAR.

SÍBEL, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SÍBER, -Ă s.m. şi f. v. SEIBEL.

SIBIÁNĂ s.f. (din Sibiu + suf. -ánă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Sibiu") Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare albă-verzuie: Sb.

SÍBIRĂ s.f. v. SEIBEL.

SICILIAN s.m. (din Sicilia + suf. -án; „struguri aduşi din

sau cultivaţi în Sicilia") Varietate de struguri cu boabele mari dese, de culoare albă-gălbuie (DGS, 18): Greaca-Gr, Odobeşti-Vn.

SIDIRÍC s.m. (din tc. sidirik „varietate de struguri"; v. şi tc. edir „cedru") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, tari de culoare brună-gălbuie (D/4553, 377^{r}): Ct.

SIFÓN, -OÁNĂ, -OÁNCĂ, sifoni s.m. şi f., adj. (spec. sifon; cu referire la calitatea strugurelui) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rare, alungite, apoase, cu gust înţepător, de culoare neagră.

1. S.m. şi f.: sifón: Gl, Vs, Babadag-Tl; sîfón: Vs; ţîfón: Gl, Vs; sifoánă (NALR. Mold.Bucov., 618, 619, 627): Vs, Podu Iloaiei-Iş; sifoáncă: Vs, Coţuşca-Bt, Lungani şi Prisăcani-Iş; ţîfoánă: Vs; ţîfoáncă: Vs.

1.1. Urmat de determinări: sifón negru: Vs; sîfón negru (NALR. Mold.Bucov., 624): Vutcani-Vs; ţîfón negru: Vs; ţîfoánă bătută (NALR. Mold.Bucov., 626): Vs; ţîfoánă rară (NALR. Mold.Bucov., 626): Vs.

2. Adj.: strugure sifón: Babadag-Tl; poamă sifón (NALR. Mold. Bucov., 624): Vutcani-Vs; poamă sifoánă: Leţcani-Iş; poamă sifón Lungani-Iş; struguri sifóni: Luncaviţa-Tl.

SIFONÁT, -Ă s.m. şi f. (spec. sifonat) = sifon: Vs.

SÍLAR s.m. v. ŞILER.

SILICSÓN s.m. v. SELECTION.

SILVÁN, -Ă s.m. şi f., adj. (din germ. Sylvaner „varietate de struguri", în GA, 127; Pw$_2$, 691; Silvaner, în PW, 379; Pw$_2$, 656) (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, dese, cu pieliţa groasă, de culoare albă-verzuie sau roşie.

1. S.m. şi f.: silván: Ar; silvanér (TSP, 100; DER, IV, 397

BD, 182): Sj, SM, Tm; silvánă (LM, 93): Ab; silvanéră: Sj, Tm.

1.1. Urmat de determinări: silván roş (TR, 31): Tîrnava-Sb; silván roşu (BD, 182): Bh, Sb; silván verde (GV, 42) şi silván verde de Serem (GV, 44): Bh; silvanér alb: Ab, SM; silvanér roş (TSP, 95): SM; silvanér roşu (El.V, 303): Cj; silvanér verde (TSP, 95; DER, IV, 397): Bh; silvánă albă: Ab; silvánă roşie (NALR. Transilv., 345): Ab; silvánă verde (BVT, 110): Ab; sílvă verde (NALR. Transilv., 355): Ab.

2. Adj.: strugure silván: Bh, Sb; poamă silvánă (cf. LM, 93): Valea lui Mihai-Bh.

SILVANÉR, Ă s.m. şi f. v. SILVAN.

SÍLVĂ s.f. v. SILVAN.

SIMINDREÁN s.m. v. SEMENDRU.

SIMINDRÓG s.m. v. SEMENDRU.

SIMINÓG s.m. (spec. siminoc) Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare albă-gălbuie sau neagră: Cl, Il, Tl.

1. Urmat de determinări: siminóg galben: Borcea-Cl, Niculiţel-Tl; siminóg negru (H/XIV, 395[v]): Luncaviţa şi Niculiţel-Tl.

SÍNSON s.m. v. SENSO.

SIOMEAGĂ s.f. v. CIONEAC.

SIPON s.m. (din scr. sipon „nume dat în Iugoslavia varietăţii de struguri furmint = furmint (CS, 109): Ban.; şipón (CA, 334): Ban. şifón (NALR. Munt.Dobr., 877 „negru"): Tl.

SIURCHEBARAT s.m. (din magh. szürkebarát „varietate de struguri", în El.V, 298; cf. şi magh. szürke „cenuşiu") = pinot (pinot gr s): Mş; siurchelórot (NALR. Transilv., 312): Mş; siurcobóras (NALR. Transilv., 310 „roşii"): Mş.

SIURCHELÓROT s.m. v. SIURCHEBARAT.

SIURCOBÓRAS s.m. v. SIURCHEBARAT.

SÎBEL s.m. v. SEIBEL.

SÎFÓN s.m. v. SIFON.

SÎÍN s.m. v. SEIN.

SÎLECȚIÓN s.m. v. SELECȚION.

SÎLICSÓN s.m. v. SELECȚION.

SÎLÎCȚIÓN s.m. v. SELECȚION.

SÎMBUROÁSĂ s.f. (spec. sîmburoasă) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, cu zeamă puțină și sîmburi mulți, de culoare galbenă-verzuie (H/XIV, 186[r]): Ol, Islaz-Tr.

SÎNPETREÁNĂ s.f. (din Sînpetru = Sfîntul Petru + suf. -eánă; cu referire la perioada de coacere a strugurelui) = văratic: Bivolari și Goești-Lungani-Iș, Mitoc-Bt.

SÎNPETREÁSCĂ s.f. (din Sînpetru = Sfîntul Petru + suf. -eáscă; cu referire la perioada de coacere a strugurelui) = văratic: Bivolari și Deleni-Iș, Făurei-Br.

SÎNTILIÁSCĂ s.f. [pron: -li-as-] (din Sîntilie = Sfîntul Ilie + suf. -áscă; cu referire la perioada de coacere a strugurelui) = iuliană: Iș, Vs, Nicorești-Gl.

SLÁBĂ s.f., adj. (spec. slabă) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, rare, alungite, de culoare albă.

1. S.f.: slabă (D/4548, 232[r]; GLB, 14o; BD, 182): Tr.

1.1. Derivate: slăbișoáră (D/4548, 263[r]): Tr; slăbúță: Ripiceni-Bt.

2. Adj.: poamă slábă: Bt.

SLÁCINĂ s.f. (din scr. slačina „varietate de struguri" în RJA, XV, 4oo; slàčica, în RHJ, II, 42o) Varietate de struguri cu

boabele mărunte, de culoare neagră: Tm.

SLANCAMÉNCĂ s.f. (din scr. slankamenka, slànkamênka „varietate de struguri", în RJA, XV, 428; слàнкамênка, în VUK_1, 691; VUK_2, 713; slànkamênka, în RHJ, II, 422) Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare roşie sau albă (BT, 42[illegible]R, 126): Ban., Bh, SM.

1. Urmat de determinări: slancaméncă albă (SM, 36): Bh, SM, Tm; slancaméncă de Alba: Ab; slancaméncă de Banat: Ar; slancaméncă de Severin: Pojejena-CS; slancaméncă roşie (SM, 36): Bh, SM, Tm.

SLAVÍŢĂ s.f. v. SLĂVIŢĂ.

SLĂBIŞOÁRĂ s.f. v. SLAB.

SLĂBÚŢĂ s.f. v. SLAB.

SLĂCINIÁC s.m. [pron: -niac] (din scr. slačina „varietate de struguri", în RJA, IV, 4oo; slàčica, în RHJ, II, 42o) = slacină (H/XVIII, 267^r): Tm.

SLĂVÍŢĂ s.f., adj. (din scr. slavina „varietate de struguri", în RJA, XV, 468; v. şi CADE; prin schimbarea accentului) (Varietate de strugu i) cu boabele mari, rare, dulci ca mierea (cf. VG), de culoare albă, asemănătoare cu timpuria (cf. H/XVI, 41^r) şi băşicata.

1. S.f.: slăvíţă (JO, 54; H/XVI, $3o^r$; D/4546, 82^r; D/4547, 137^v, 148^v, 157^r 176^r, 193^v $2o5^v$ 224^v. DV, lo; NI, 86; VIN, 142; DU; CADE): Munt., Olt. şi, izolat, în Ban. şi Mold.; slavíţă (H/VI, 235^v. H/IX, 446^v, 471^v; H/XVI, 41^r; D/4547, 193^v, 456^v; D/4548, $1o1^v$ $2oo^v$. NI, 86; VG; BD, 182; SVR, 127; NALR. Olt., IV, 262): Olt., Ag, Ol, Vl.

2. Adj.: poamă slăvíţă (DS, 42): Odobeşti-Vn.

SLÍVĂ adj. (din ucr. sliva „prună") Care are boabele alungite,

de culoare neagră. Poamă slívă: Mihăileni-Bt.

SMIDOROÁNCĂ s.f. (din scr. smederevka „mure dat, în Iugoslavia, varietăţii de strugûri dimiat", în Amp., IV, 427; din n.top. Smederevo) = dimiat (D/4554, 289^{r}): CS.

SMÍGER s.m. v. ŞMIGHER.

SMÍGURĂ s.f. v. ŞMIGHER.

SMOCHÍNĂ adj. (spec. smochínă) Care are boabele mari, turtite, de culoare neagră. Poamă smochínă: Moţca şi Zmeu-Lunganu-Iş.

SOIMEÁGĂ s.f. v. CIOINEAG.

SOM s.m. (din magh. som [szőlő] „cormus, strugurele coarnă", în TG, 45) = furmint (EM; PS, 73; SVR, 127): Transilv.; şom (D/4554, 62^{v}; SVR, 13o; MALR. Transilv., 354): Ab.

SOMOHÁICĂ adj., s.f. v. SOMOVEAN.

SOMORREÁNCĂ s.f. v. SOMOVEAN.

SOMOVEÁN -Ă, -CĂ adj., s.f. (din Somova, sat, Tl + suf. -eán; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Somova") (Varietate de struguri timpurii, autohtoni, dobrogeni) care are bobul sferic, pieliţa subţire, miezul zemos, de culoare cenuşie-vineţie, uneori albă.

1. Adj.: strugure somoveán: Dobr.; poamă somoveánă: Luncaviţa-Tl; poamă somoveáncă (D/4553, 41^{r}): Bivolari-Iş, Luncaviţa şi Mahmudia-Tl; poamă somohăică: Luncaviţa-Tl.

2. S.f.: somoveánă (D/4553, 82^{v}): Tl; somoveáncă (D/4553, 1o2^{v}; NI, 7): Dobr.; samoveáncă (NI, 149; SVR, 121): Dobr.; somoreáncă (în BD, 182, unde pare a fi o greşeală de transcriere); somohăică (NI, 7): Luncaviţa-Tl; samohăică (VIN, 142; SVR, 121): Ol, Tl, Băiceni-Cucuteni-Iş.

2.1. Urmat de determinări: somoveáncă albă (H/XIV, 395^{v}): Tl;

somoveáncă cenuşie: Sarichioi-Tl.

SOVERLIÓN s.m. v. SOVINION.

SÓVICNON s.m. v. SOVINION.

SOVINIÓ s.m. v. SOVINION.

SOVINIÓN, -Á, sovinioni s.m. şi f., adj. (din fr. sauvignon „varietate de struguri", în VVA, II, 23o; BT, 427; FME, V, 312; LTR, 15, 265; GO, 97; SVR, 122) (Varietate de struguri) cu boabele zemoase, sferice, de culoare verde-gălbuie.

1. S.m. şi f.: sovinión (Bt., 8; BD, 182; NALR. Olt., IV, 262): Ag, Iş, Vl, Vn; savanín: Leorda-Bt; savanión: Iş, Vs; savigón: Vs, Scînteia-Iş; savinión: Ag, Dj, Iş; savinón (NALR. Criş., 1o4): Ar, Bt, Vs; sevineón: Vn; soverlión (NALR. Munt.Dobr., 875): Tl; sóvicnon (KRAUSS, 619): BN; sovinió: Mh; sovinón: Iş; suvinón: Iş; sovinióná: Iş, Vs; sovinioáná: Iş.

1.1. Urmat de determinări: sovinión alb: Transilv., Vs; sovinión mare: Dj, Vl; sovinión verde: Ab, Dj, Vs.

2. Adj.: strugure sovinión: Ab, Ag; struguri sovinióni: Ag; poamă sovinioáná: Iş.

SOVINÓN s.m. v. SOVINION.

SPANIÓLĂ s.f. (de la spaniolă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Spania") Varietate de struguri cu boabele mari, zemoase, rare, de culoare gălbuie: Ab, Ar, Bh; şpanióla (NALR. Ban., 67): Ar.

SPIRTÓS, spirtoşi adj. (spec. spirtos) Care are boabele mărunte, dese, cu gust de mentă, de culoare verzuie. Strugure spirtós: Odobeşti-Vn; struguri spirtóşi (EV, 34): Bz, Ph.

STAFÍD, -Ă s.m. şi f. (spec. stafidă) Varietate de struguri „fără seminţe, cu ciorchinii şi boabele mici"(BA, 352), de culoare albă.

1. S.m. şi f.: stafíd (BA, 352): Ighiu-Ab, Şiria-Ar; stafídă (NALR. Ban., 47: stafíde): Tm; strahínă (H/III, 3o5^{v}): Gl; strafídă: Tm.

STAINŞÍLĂ s.f. v. STAINŞILER.

STAINŞÍLER, -Ă, stainşileri s.m. şi f. (din germ. Steinschile „varietate de struguri", în GA, 127) Varietate de struguri bătuţi, cu boabele rotunde, brumate, roşii, cu miezul zemos, care produce un vin roz-deschis, cunoscut în Ban. sub numele de vin şiler: Ban.; stánşilăr (NALR. Ban., 61): Tm; stanşílăr: CS, Tm; stanşíler: Ban.; steinşíler: CS; stenşíler: Ar; stanşílăr: Tm; ştánşílăr: Tm; stanşíleră: Ban; stainşílă: Tm; stanşílări: Tm; ştanşílări (NALR. Ban., 63): Tm.

STANŞÍLĂR s.m. v. STAINŞILER.

STANŞÍLER, -Ă s.m. şi f. v. STAINŞILER.

STANŞÍLĂR s.m. v. STAINŞILER.

STECLÍTĂ s.f. (de la sticli „a luci"; v. şi spec. sticlită „lucioasă") Varietate de struguri cu boabele mari, lucioase, de culoare albă (NALR. Mold.Bucov., 61o): Dobrovăţ-Iş, Muntenii de Sus şi Stănileşti-Vs.

STEINŞÍLER s.m. v. STAINŞILER.

STEJĂREÁNCĂ s.f. (stejar + suf. -eáncă) Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, de culoare albă-verzuie: Dj; stejereáncă (H/V, 97^{v}, 287^{v}): Dj.

STEJEREÁNCĂ s.f. v. STEJĂREANCĂ.

STELÚŢĂ s.f. (spec. steluţă „nume de plantă"; v. şi stea + suf. -úţă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, lunguieţe, de culoare albă-verzuie: Cîrlig-Popricani şi Dagîţa-Iş.

STENŞÍLER s.m. v. STAINŞILER.

STÍCLĂ adj. (spec. sticlă) Care are boabele de mărime mijlocie, alungite, rare, tari, de culoare albă-gălbuie. Poamă stíclă: Ciurea-Iş, Păltiniş-Bt; poamă de stíclă (BD, 182): Grajduri-Iş.

STICLÓS, -OÁSĂ adj. (spec. sticlos) Care are boabele mari, netede, lucioase, de culoare albă-verzuie. Strugure sticlós: Frumoasa-Balcani-Bc; poamă sticloásă: Coarnele Caprei şi Paşcani-Iş.

STRAFÍDĂ s.f. v. STAFID.

STRAHÍNĂ s.f. v. STAFID.

STRĂLUCÍTĂ adj. (spec. strălucită; v. şi strălucită „nume de plantă") Care are boabele mari, rare, de culoare albă-gălbuie. Poamă strălucítă: Coţuşca şi Suharău-Bt, Lespezi-Iş.

STÚDINĂ s.f. (cf. studenită „nume de plantă") Varietate de struguri cu ciorchinele oval, cu frunza păroasă, cu boabele rotunde, mărunte, de culoare albă (D/4548, 251^{v}): Tr.

STURZÁNCĂ s.f. (din Sturza, fost proprietar de vie la Cotnari + suf. -áncă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Sturza") = tămîioasă: Băiceni-Cucuteni şi Cotnari-Iş.

SUCHIŞÁNĂ s.f. v. CIUCHICEANĂ.

SUGEÁSCĂ adj. (probabil, de la sugel „nume de plantă"; v. şi suge; cu referire la calitatea strugurelui) Care are boabele mărunte, apoase, de culoare albă. Poamă sugeáscă (H/XIV, 444^{r}): Jijila şi Somova-Tl.

SULTÁN, -CĂ, sultani s.m. şi f. (din tc. sultan „varietate de struguri") Varietate de struguri pentru stafide, care are boabele mărunte, rotunde, de culoare albă sau neagră.

1. S.m. şi f.: sultán: Bz; sultáni (BLb., 94): Merei-Bz; sultáncă (Ct.Ax., 62): Bz, Tl.

1.1. Derivate: sultaníe (Amp., III, 41): Merei-Bz, Babadag-Tl; sultanín: Gr; sultaníná (FME, III, 418; MDE, 904; BD, 182; SVR, 128): Bz, Gl, Gr, Ph.

1.1.1. Urmate de determinări: sultaníná albă (CNS, 380; SVR, 128): Ph, Odobeşti-Vn; sultaníná neagră (CNS, 380; SVR, 128): Ph.

SULTANÍE s.f. v. SULTAN.

SULTANÍN, -Ă s.m. şi f. v. SULTAN.

SÚRĂ adj., s.f. (spec. surá) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, dese, de culoare cenuşie. Poamă súră: Mold.; súră (H/XV, 15^{r}; D/4554, 89^{v}; NALR. Transilv., 314): Gl, Iş, Mş.

SUVINÓN s.m. v. SOVINION.

Ş

ŞAJLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞAJLĂ s.f. v. ŞASLA.

ŞANSÓ s.m. v. SENSO.

ŞARBĂ s.f. (de la Şarba, deal cultivat cu vii la Odobeşti; „struguri sau poamă din viile de la Şarba") = galbenă (de Odobeşti): Odobeşti-Vn.

ŞARDĂ s.f. (de la Şard, sat, com. Ighiu-Ar; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Şard") Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare roşiatică: Ar.

ŞARDÓN, -Ă s.m. şi f., adj. (din fr. chardonnay „varietate de struguri", în VVA, IV, 6; TR, 26; FME, II, 41; LTR, 12, 409; MDE, 174; SVR, 31) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, de culoare galbenă-verzuie.

1. S.m. şi f.: şardón: Dobr., Iş; şardonái: Niculiţel-Tl; şardoné (NALR. Munt.Dobr., 875): Dobr., Ab, Iş, Vl; şardonét: Victoria-Iş; şardonéu (NALR. Munt.Dobr., 893): Dobr.; şardónă: Iş, Huşi-Vs.

1.1. Derivate: şardoneáncă: Cotnari-Iş, Manoleasa-Bt.

2. Adj.: strugure şardón: Ct, Suteşti-Vl; strugure şardoné: Ab; poamă şardónă: Iş.

3. Forme care redau grafia termenului francez: cardonái: Călăraşi-Bt; cardonét: Ct; strugure cardón: Ct.

ŞARDONÁI s.m. v. ŞARDON.

ŞARDONÉ s.m., adj. v. ŞARDON.

ŞARDONEÁNCĂ s.f. v. ŞARDON.

ŞARDONÉT s.m. v. ŞARDON.

ŞARDONÉU s.m. v. ŞARDON.

ŞÁRFEHER s.m. (din magh. Sar fehér [şzőlő] „varietate de struguri", în CS, loc; cf. şi sárfehér „alb de noroi", în FN) = pinot (gris): Ab, Huedin-Cj.

ŞARÎNGĂ s.f. (de la Şarînga, sat, com. Pietroasele-Bz; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Şarînga") Varietate de struguri cu boabele rotunde, bătute, de culoare albă-cenuşie: Bz.

ŞASLÁ s.f., adj. (DLR, din fr. chasselas „varietate de struguri", în VV, 54; LTR, 18, 542; GO, 95; MDE, 174; SVR, 31; din Chasselas, sat în Franţa unde s-a cultivat pentru prima dată specia de struguri pe care o denumeşte) (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, nu prea dese, sferice, de culoare galbenă-aurie sau roz.

1. S.f. şi adj. care redau pronunţia corectă sau aproximativă a etimonului (ch = ş).

1.1. S.f.: şaslă (PS, 7o; HRISTEA, E., 3o4; DLR; DOOM; NALR. Mold.Bucov., 621; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 4o8): Ban., Mold., N-E Transilv., Ab, Bz, Ct, Ph, Tr); şajlă (NALR. Munt. Dobr., 853): Il, Costuleni-Iş, Dersca-Bt; şăjlă(NALR. Criş., 179) şi şajlă: Gl, Gj, Sj; şasláuă (NALR. Mold.Bucov. 655): Gj, Gl; şáslo: Bh; şaşlá (NALR. Munt.Dobr., 896): Ct, Iş; şaşlă (BVT, 3o4); N-E Transilv.; şazlá: Bt, Iş, Costişa-Nţ, Smulţi-Gl, Vicovul de Jos-Sv, Ol; şăslá: Iş; şăzlá: Ol; şeaslá (NALR. Munt.Dobr., 875); Tl; şeazlá (NALR. Munt.Dobr., 716): Ph; şeslá: Gl, Iş, Sv, Vn; şóslă (NALR. Criş., 162) şi şózlă: Bh.

1.1.1. Urmat de determinări: şaslá albă (NALR. Mold.Bucov., 6o8): Gl, Iş, Vs; şaslá aurie (LTR: DLR): Bz, Iş; şaslá bătută: Iş; şaslá neagră: Vs; şaslá rară: Iş; şaslá roşie (cf. fr chasselas rouge, în VV, 54; Amp., IV, 315): Ab, Iş; şaslá roşu: Ar; şaslá roz: Bz, Gl, Iş, Vn, Vs; şaslá rozá (Amp., II, 383; NALR. Mold. Bucov., 6o8; cf. fr. chasselas rose, „cu bobul sferic, roşiatic, dulce-acrişor", în NI, 85; Amp. II, 383; SVR, 34): Bt, Iş, Vs; şaslă albă (GV, 46): BN; şaşlá albă: Iş; şaşlá rozá: Vs, şaşlă roşie (GV, 46): N-E Transilv şaşlá rozá: Ban., N-E Transilv.; şazlá albă: Iş

1.1.2. În compuse: şaslá-muscată (cf. fr. chasselas musque, în VVA, III, 121; B, 597; SVR, 33) = varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare galbenă-aurie (Amp. II, 369): Bt, Iş, Nţ, Vs; şaslá-napoleón (cf. fr. chasselas napoléon) = napoleón (Amp., II, 195): Bt, Iş, Vs, şaslá-pasatuţi (cf fr. chasselas passatutt în CNS, 176) = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare aurie: Vs; şaslá-otonél = otonel: Mold. şaslá-tămîioasă = tămîioasă: Br, Iş; şaslá-tămîios Iş.

1.2. Adj.: poamă şaslá: Mold. N-E Transilv., Tl; strugure şaslá: Mold.

2. S. şi adj. care respectă grafia aproximativă a cuvîntului francez (ch = ce, ci, c) şi pot fi explicate printr-un fenomen hipercorectitudine (v. Ion Nuţă, Un caz de hipercorectitudine ... terminologia viticolă: ceasla, în LR, XXXIV, 1985, 5, 416-419).

2.1. S.f.: caslă (Amp., II, 337): Dumitra-BN, Comarna-Iş, Prăjeni-Bt; ceajlă (NALR. Munt.Dobr., 786, 881): Ag, Ph, ceaslă (HRISTEA, E., 303; MDE; DEX; DLR; NALR. Olt., IV, 262; Ban., 65; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.) şi ciaslă (BD, 182): Ban., Dobr., Munt., Olt., Bc, Gl, Iş, Sb, Vn, Vs şi, izolat, în toată ţara (în Mold. pronunţia este šaslă şi numai izolat, în sud, apare časlă); ceásla (NALR. Ban., 67; NALR. Transilv., 378, 396, 397): Transilv., Ar; ceasláie: Iş; ceasláuă (NALR. Ban., 35, 43; NALR. Mold.Bucov.): Tm, Vn, Vs, Adâmuş-Mş, Scorţeni-Bc, Seini-Mm; ceaslă (ÎV, 154) şi ciaslă (BD, 182): Ar, BN, Iş, Mş; ceáslă (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Ban., 24, 54, 77, 86; NALR. Criş.): Ban., Criş., Ol; ceazlă (NALR. Munt.Dobr., 704, 715, 759, 822): Munt. Vn, Cristeşti-Iş; ceázla (NALR. Transilv., 367): Ab; ceázlă: Ab; ceazlă: Iş; ceslă (NALR. Mold.Bucov.): Mold., Aţel-Sb, Bîrca-Dj; ceslăie: Iş, Vs, Ciraşu-Br; ceslăuă: Tl, Tm, Vn, Vs, Ghidigeni-Gl, Tansa şi Voineşti-Iş; ceslávă: Bt; ceslă: Bc, Iş, Pietroasele-Bz; cezlă (NALR. Mold.Bucov., 666): Munt. Bc, Gl, Vn; cezláuă (NALR. Munt.Dobr., 728): Vs; cíesle: Adâmuş-Mş; ceaslămă: Vs; cehlămă: Vs; ceablamă (NALR. Munt.Dobr., 828): Radovanu-Gl.

2.1.1. Urmat de determinări: ceaslă albă (NALR. Mold.Bucov., 610): Mold., Munt., Olt., Ab; ceásla albă (NALR. Transilv., 324): Ab; ceaslă gurie: Bc, Iş; ceaslă de masă: Ban., Mold.; ceásla galbină (NALR. Transilv., 324): Ab; ceaslă neagră: Bc, Iş; ceaslă rară: Mgi-Vs; ceaslă roşie: Vl; ceásla roşie (NALR. Transilv., 324): Ab; ceaslă roşu: Hn; ceaslă roz: Bz, Ph, Ceplenita-Iş;

ceaslá roză (NALR. Mold.Bucov.): Iş; Gr, Vn, Vs; ceáslă roză (NALR. Transilv., 345): Ab; ceaslă rozie: Vn; ceaslă violet: Bz; ceaslă albă: Iş; ceáslă albă (NALR. Ban., 36, 99; NALR. Transilv., 368): Ab, Ar, Tm; ceaslă neagră: Iş; ceáslă neagră (NALR. Ban., 99): Ar; ceaslă roşie: Iş; ceáslă roşie (NALR. Ban., 36; NALR. Transilv., 368): Ab, Tm; ceazlă albă: Vn; ceázla albă (NALR. Transilv., 355): Ab; ceázla roşie: Ab; ceázla roză (NALR. Transilv., 355): Ab; [illegible] albă (NALR. Mold.Bucov., 611): Mold.; ceslă neagră: Sv; ceslă [illegible] Iş; ceslă roz: Iş; ceslă roză: Bt, Iş; ceslă albă: Ab.

2.1.2. În compuse: ceaslă-hámburg = hamburg: Iş, ceaslă-muscat muscat (DEX): Iş, Ph; ceaslă-muscată = muscat: Ph; ceaslă-muscă = muscat: Iş; ceaslă-napoleón = napoleon (DEX): Munt., Olt., Iş, Vn; ceaslă-napolion = napoleon: Iş; ceaslă-otonel = otonel: Bz, Ct, Iş ceaslă-pătrunjăl = varietate de struguri cu boabele dese, de culoa albă-verzuie: Iş; ceaslă-tămîioasă = tămîioasă: Bz, Ph; ceaslă-tămîios = tămîioasă: Iş; ceáslă-altoită = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare gălbuie (NALR. Olt., IV, 262): Vl; ceaslă-muscată = muscat (ÎV, 155): Iş; ceazlă-napoleón = napoleon (NALR. Mold.Bucov.): Vn; ceazlă-otonel = otonel (NALR. Munt.Dobr., 828): Cl, ceslă-bătută = varietate de struguri cu boabele dese mărunte, de culoare albă-gălbuie: Iş; ceslă-muscat = muscat: Bt, Iş; ceslă-napoleón = napoleon: Bt, Iş.

2.2. S.m.: caseláş (NALR. Munt.Dobr., 875 „ceaslă"): Niculiţel Tl; căsăláş (NALR. Munt.Dobr., 897): Adamclisi-Ct; ceáslar (NALR. Transilv., 311) Mş; ceáslaş (NALR. Eransilv., 412) Bv; ceazlár şi ceázlar (NALR. Transilv., 321): Mş; ceslái (NALR. Mold.Bucov., 617): Vs; ceslán (NALR. Transilv., 31o): Mş.

2.3. Adj.: strugure ceaslă: Dobr. Munt., Olt., Transilv.; poamă ceaslă: Mold.; poamă ceasládie: Iş; poamă ceslăie: Iş, Vs.

3. S. datorate hipercorecției, în care ch etimologic (transformat sau nu în s) este redat prin s, sci.

3.1. S.f.: sajlă: Sj; saslă (NALR. Olt., IV, 263): Dj, Căşeiu-Cj, Sîncel-Ab; saslă: Vs; sasláuă (NALR. Mold.Bucov., 62o) şi sasláuă: Vs; sciaslă: Fh; sciaslă: Ct; sciáslă: Daneş-Mş; seaslă (BD, 182): Jucu-Cj; seaslă: BN.

3.1.1. Urmat de determinări: saslă albă şi saslă roză (NALR. Mold.Bucov., 624) Vs.

3.2. S.m.: S.m.: sacelár (NALR. Munt.Dobr., 895): Ct.

4. Nume pentru cele mai importante varietăţi de chasselas, s.f. (care au la bază primul termen francez adaptat sistemului fonetic al limbii române) urmate de determinări (adj. care redau pronunţia sau grafia celui de al doilea termen al denumirii franceze).

4.1. Chasselas blanc (în AP, 19; SVR, 32) > şaslă blanc: Bc, Iş, Vn, Vs; şaslă blanc: Huşi-Vs; ceaslă blanc (NALR. Mold.Bucov., 66o): Bz, Dj, Ph, Tm, Vn; ceazlă blanc: Vn, Deleni-Iş.

4.2. Chasselas doré (varietate de struguri cu boabele sferice, de mărime mijlocie, de culoare galbenă-aurie, în VVA, II, 6; Pr.V., 1912, 5, 145; FME, II, 4o7; LTR, 18, 542; DER, I, 595; GO, 97; MDE, 174; SVR, 33) > şaslă doré (Amp., II, 337; NALR. Mold.Bucov. 622; NALR. Munt.Dobr., 763, 779, 893): Ag, Bt, Gt, Iş, Tr Vn, Vs; şaslă doréni (NALR. Munt.Dobr., 89o): Seimeni-Ct; şaslă doré: Iş; şăzlă doré (NALR. Munt.Dobr., 772): Ol; şeaslă doré: Gl; şeazlă doré (NALR. Munt.Dobr., 716): Fh; ceasladóră: Iş, Huşi-Vs; ceaslă doré (NALR. Ban., 65; NALR; Mold.Bucov., 659, 66o): Ar, Iş, Vs; ceásla dóre (NALR. Transilv., 345) şi ceaslă dóre: Ab; ceasladoré alb (NALR. Transilv 312) şi ceasladoré roz (NALR. Transilv., 312): Mş; ceaslă doréi (NALR. Munt.Dobr., 691): Db, Fh; ceaslă dorói: Bohotin-Răducăneni-Iş, Epureni-Vs; ceáslă dóră: Aţel-Sb; saslă doré:

Munt.; saslá doréni: Ct; saşlá doré: Stănileşti-Vs; săzlá doré: Cj seazlá doré: Ph.

ŞASLÁUĂ s.f. v. ŞAŜLA.

ŞASLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞASLO s.f. v. ŞASLA.

ŞÁŞCĂ s.f., adj. v. SAS.

ŞAŞLA s.f. v. ŞASLA.

ŞAŞLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞAZLA s.f. v. ŞASLA.

ŞĂSLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞĂZLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞEASLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞEAZLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞEGĂRCEÁNCĂ s.f. (din Şegarcea, oraş, Dj + suf. -áncă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Şegarcea") Varietate de struguri cu boabele mari, bătute, rotunde, de culoare roşiatică: Dj.

ŞEÍCĂ s.f. (de la Şeica /Mare, Mică/, sat, Sb; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Şeica") Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă-gălbuie: Sb.

ŞENSÓ s.m. v. SENSO.

ŞESLÁ s.f. v. ŞASLA.

ŞIFÓN s.m. v. SIPON.

ŞÍLĂR s.m. v. ŞILER.

ŞÍLER, -Ă, şileri s.m. şi f. (din germ. Schiller, Schillerwei „varietate de struguri şi vin", în DW_1, II, 5o7; DW_2, 543; DW_3, 5o7; KW, 649) Varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare

roșie sau albă.

1. S.m. și f. șíler: Ban.; șílăr (NALR. Ban., 5): Ban.; șílăr: Ar, Tm; șíler: Tm; șílăr (BD, 182): Tm; șíleri (H/XVIII, 3r): Tm; șílări (NALR. Ban., 47): Tm; șílări (NALR. Ban., 49): Tm; șíleră (H/XVIII, 4r): Ban.; șíleră: Ban.; șílăre (NALR. Ban., 59): Ar.

1.1. Urmat de determinări: șílăr alb (NALR. Ban., 77): CS; șílăr roșu (NALR. Ban., 77): CS.

ȘIPÓN s.m. v. SIPON.

ȘIPȘÍNĂ adj. (din ucr. șipșina „măceș") Care are boabele mărunte, de culoare roz. Poamă șipșínă: Hlipiceni-Bt.

ȘIREÁTĂ adj. (spec. șireată; cu referire la calitatea strugurelui) = vulpe. Poamă șireátă: Cepleniţa și Comarna-Iș, Trușești-Bt.

ȘÍLĂR s.m. v. ȘILER.

ȘÍLER, -Ă s.m. și f. v. ȘILER.

ȘMÍGĂR s.m. v. ȘMIGHER.

ȘMÍGHER, -Ă s.m. și f. v. ȘMIGHER.

ȘMÍGHER, -Ă s.m. și f. (din germ. Schmi(e)ger „varietate de struguri", în EM; AP, 21; Schmieger traube, în CS, 108) Varietate de struguri cu boabele bătute, alungite, de culoare verde-gălbuie; furmint.

1. S.m. și f. șmígher: Ab, Sb; șmíger (PS, 73): Ab; șmígăr (KRAUSS, 619): Sb, BN; șmíger: Ab; șmígheră (GV, 41): Ab, Sb; șmígură (BD, 182): Poieni-Cj; șmígeră (PS, 73; BD, 182): Ab, Mș.

1.1. S.m. și f. care ignoră pronunţia etimonului și dau prioritate unei grafii aparent corecte (sch = ci, chi): cimigír: Iș, Vs; cimigéră (PS, 73; BD, 182): Ab; cimighéră (D/4552, 456r; NI, 7): Vs; chimighéră (MC, 7): Bh; cimigíră: Vs; cininghíră (GN, 273): Ab, Vs; cimigíri (NALR. Mold.Bucov., 620): Vs.

ŞOIMOÁGĂ s.f. v. CIOINOC.

ŞOINÍC s.m. v. CIOINIC.

ŞOM s.m. v. SOM.

ŞÓSLĂ s.f. v. ŞASLA.

ŞÓZLĂ s.f. v. ŞASLA.

ŞPÁNCĂ adj. (spec. şpancă „un soi de vişine mari, mustoase" în LLM, 1967, 1, 52) Care are boabele mari, dese apoase, de culoare roz. Poamă şpáncă: Corni şi Mitoc-Bt.

ŞPANIÓLĂ s.f. v. SPANIOLĂ.

ŞTÁININGER s.m. v. ŞTAININGHER.

ŞTÁININGHEN s.m. v. ŞTAININGHER.

ŞTÁININGHER s.m. (din germ. Steininger „varietate de struguri' în PW, 206; BVT, 77; Steiningen, în PPR, 31) Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, cu miezul tare, de culoare albă: BN; ştáininger: BN; ştáininghen: Lechinţa-BN.

ŞTÁNŞÎLAR s.m. v. STAINŞILER.

T

TAMAIÓS, -OÁSĂ s.m. şi f. v. TĂMÎI.

TAMIEOÁSĂ s.f. v. TĂMÎI.

TAMIOÁSĂ s.f. v. TĂMÎI.

TAMIIOÁSĂ s.f. v. TĂMII.

TARÁS, -Ă s.m. şi f. v. TERAS.

TÁRE, tari adj., s.f. (spec. tare < lat. talia) (Varietate d

struguri) cu boabele mari, tari, pietroase, de culoare neagră; p. ext., nume dat majorităţii varietăţilor de struguri care au boabele tari, pietroase.

1. Adj.: strugure táre: Deleni-Iş; poamă táre (DD, 229; H/XIII, 247^{v}, 324^{r}; D/4552, 490^{v}): Mold.; struguri tari (H/I, 55^{r}): Bt, Iş.

2. S.f.: táre (H/XIII, 480^{v}, 508^{r}; HEM, 2781): Bc, Iş.

TĂIÓS s.m. v. TEIOS.

TĂMÁI s.m. v. TĂMÎI.

TĂMAIOÁSĂ adj. v. TĂMÎI.

TĂMÁI s.m. v. TĂMÎI.

TĂMAÍCĂ s.f. v. TĂMÎICĂ.

TĂMAIÓR, -OÁRĂ s.m. şi f. v. TĂMÎIOR.

TĂMAIÓS, -OÁSĂ s.m. şi f., adj. v. TĂMÎI.

TĂMAÍŢĂ s.f. v. TĂMÎIŢĂ.

TĂMANÍCĂ s.f. v. TĂMÎICĂ.

TĂMANÍŢĂ s.f. v. TĂMÎIŢĂ.

TĂMIOÁSĂ s.f. v. TĂMÎI.

TĂMÎI, -E s.m. şi f., adj. (spec. tămîie „nume de plantă") (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, cărnoase, dese, de culoare verzuie, albă sau neagră, aromate, cu miros pătrunzător de tămîie.

1. S.m. şi f. tămîi (NALR. Olt., IV, 262): Gj, Comarna şi Răducăneni-Iş, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; tămái (D/4547, 143^{r}): Gj; tămăi: Gj, Nicoreşti-Gl; tămîie: Ceptura, Tătaru şi Valea Călugărească-Ph, Luncaviţa-Tl, Oţeleni şi Scobinţi-Iş.

1.1. Urmat de determinări: tămîi alb: Cîrlogani-Ol, Segarcea-Dj, Suteşti-Vl; tămîi negru: Creţeni-Vl, Drănic-Dj; tămîie albă:

Lungani-Iş; tămîie de butuc: Dersca-Bt, Goeşti-Lungani şi Mădîrjac-Iş; tămîie de Moldova: Costeşti-Tîrgu Frumos, Ipatele şi Popeşti-Iş; tămîie de poamă: Belceşti şi Ţibana-Iş; tămîie neagră: Niculiţel-Tl, Scobinţi-Iş, Stănileşti-Vs; tămîie roz: Valea Călugăreasca-Ph, Cotnari-Iş.

1.2. Derivate (Victor Buescu, în La descendence roumaine du latin thymum « thym » , „Revue des études roumaines" IX-X, Paris, 1965, p. 173-181, pune la baza derivatelor în -óş, -oáşă lat. thymum/us „cimbru", adj. tămîióş fiind un supravieţuitor al lat. thymōsus, corespondentul gr. θυμώδης „asemănător cimbrului"; pentru etimologia acestor derivate, v. şi tămîioasă, numele unor plante): tămîióş (JO, 53; H/II, 98^{v}; H/IX, 4o^{r}; NALR. Criş., 137; NALR. Mold.Bucov., 661, 666; NALR. Munt.Dobr., 683, 822, 83o; NALR. Transilv., 264, 31o, 311): Mold., Munt., Bh, BN, Ct, Gj, Mg, Ol; tamaióş: Bc; tămăióş (COSTINESCU) şi tomaióş (D/4547, 212^{r}): Gj; tămîióşi (H/I, 267^{v}; H/IX, 17^{v}, 35^{v}, 5o^{r}; H/XII, 169^{v}; D/4547, 148^{v} 157^{r}, 177^{v}, 2o8^{v}; NALR. Ban., 92; NALR. Criş., 169; NALR. Transilv. 389): Mold., Munt., Olt., Bh, Tm, Sj, Sv; tamaióşi (D/4551, 333^{v}, 337^{r}): Bc, Gl; tămîioásă (BA, 351; POLIZU; BLb., 94; EV, 35; AT, 132; BLB, 231, 392; H/I, 6^{r}, 83^{v}, 119^{v}, 284^{r}, 342^{v}, 381^{v}, 4o1^{v}, 414^{v}; H/II, 11^{v}, 57^{v}, 87^{r}, 116^{r}, 125^{r}, 165^{r} 193^{r}, 219^{r} 251^{v}, 27o^{v} 319^{r}; H/III, 47^{v}, 1oi^{v}, 151^{v}, 166^{v}, 399^{r}, 448^{r}; H/IV, 8^{r}, 26^{r} 52^{v}, 83^{r}, 1o4^{v}, 152^{v}, 245^{v}, 268^{r}; H/V, 9^{v}, 16^{r}, 81^{r}, 88^{v}, 97^{v}, 137^{r} 165^{r}, 185^{r}, 38o^{v}, 433^{v}; H/VI, 74^{r}, 8o^{r}, 171^{r}, 2o6^{v}, 235^{v}; H/VII, 26^{v}, 48^{v}, 67^{v}, 83^{r}, 119^{v}, 13o^{v}, 147^{v}, 257^{r}, 313^{v}, 437^{r}; H/VIII$_{1}$, 18^{v}; H/IX, 4^{r}, 135^{r}, 446^{v}, 471^{v}; H/XI, 5^{r}, 26^{r}, 39^{r}, 46^{r}, 84^{v}, 95^{v} 115^{v}, 13o^{r}, 177^{r}, 191^{v}, 259^{r}, 267^{v}, 273^{v}, 311^{r}, 326^{r}, 335^{r} 349^{v}, 362^{v}, 4oo^{v}; H/XII, 19^{r}, 92^{r}, 1o5^{r}, 114^{r}, 132^{r}, 136^{r}, 215^{v}, 258^{v}; H/XIII, 125^{v}, 134^{r}, 335^{r}, 423^{v}; H/XIV, 21^{r}, 29^{r}, 84^{r}, 1o3^{r}, 15o^{v},

199^{v}, 358^{v}, 477^{r}; H/XV, 3o6^{r}, 335^{v}; H/XVI, 3^{v}, 3o^{r} 216^{v}, 287^{r}, 395^{r}; DIV, 4oo; HEM, I, 463; HEM, II, 21o4; D/4545, 1^{v}, 28^{r}, 51^{r}, 1o1^{r}, 128^{v}, 14o^{r}, 178^{v}, 2o8^{r}, 213^{r}, 219^{r}, 223^{r}, 228^{v}, 236^{v}, 24o^{v}, 248^{v}, 252^{v}; D/4546, 21^{v} 73^{v}, 99^{v}, 1o2^{v}, 1o5^{r}, 121^{v}, 125^{r}, 141^{r}, 228^{v}, 247^{r} 28o^{r}, 34o^{v}, 352^{v}; D/4547, 4^{v}, 5^{v}, 8^{v}, 12^{v}, 1o8^{v}, 125^{r}, 137^{v}, 171^{v}, 173^{r}, 176^{r}, 189^{r}, 192^{r}, 193^{v}, 197^{v}, 224^{v}, 244^{r}, 269^{v}, 316^{r}, 367^{r}, 388^{r}, 393^{r}, 4oo^{v}, 41o^{v}, 422^{v}, 427^{r}, 431^{v}, 442^{r}, 456^{v}, 468^{v}· D/4548, 123^{r}, 133^{v}, 145^{r}, 167^{v}, 175^{v}, 2oo^{v}, 245^{r}, 263^{r}, 291^{r}, 32o^{r}, 35o^{r}, 359^{v}; D/4549, 1o^{r}, 95^{v}, 2o4^{r}, 215^{r}, 244^{v}; D/455o, 1^{r}, 18^{v}, 4o^{r}, 74^{v}, 81^{v} D/4551, 319^{r}, 331^{r} 477^{r}; D/4552, 9o^{r}, 151^{r}, 37o^{r}, 4o3^{r}, 456^{r}, 515^{r}; D/4553, 34^{r}, 44^{r} 49^{v}, 396^{r}, 418^{r}, 425^{r}, 468^{v}; D/4557, 38^{v}, 131^{v} 198^{r}· V, 86; DDRF; GN, 273; MB, 89; RCM, 483; P, 5; NI, 6, VIN, 138; BARCIANU; TDRG; NL, ALEXI, W.; PI, 217; DA - v. <u>bumuloc</u> - GLB, 14o; DW, 98, 711, 795; SFl., 34o; PP, 3o2, 339; CADE; SCRIP·· D.; FMR, IV, 686; FMR, V, 635; DM; CDER; DL, IV, 398; GO, 95; LT· 17, 143; DEX; NALR. Olt. IV, 262-263; DLR; SVR, 131; NALR. Ban.; NALR. Crişana, 113, 128, 129, 189; NALR. Mold. Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv., 3oo, 3o4): Ban., Mold., Munt., Olt., Ar SM şi, izolat, în toată ţara; <u>tamaioásă</u> (IP, 261; D/4547, 236^{v}): Gj; <u>tamaioáşă</u> (D/4548, 2o7^{r}): Ol; <u>tamioásă</u> (H/III, 226^{r}): Gl; <u>tamfioáşă</u> (IM, 369, 439; IP, 263): Gl, Mh, Vn; <u>tămăioáşă</u> (COSTINESCU; CN, 969; DERF; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Munt. Dobr., 7o4): Mh, Ph; <u>tămaioáşă</u> (D/4547, 41^{v}): Gj; <u>tămfoásă</u> (NALR. Munt.Dobr., 788); <u>tămaioáşă</u> (H/I, 187^{v}): Br; <u>tămaioásă</u> (H/XIV, 64^{v}; NALR. Munt.Dobr., 8oo „alb"): Dj, Tr, Vl; <u>tămaioáşă</u> (H/XIV, 186^{r}): Tr; <u>tamaioáşă</u> (LMa., <u>Glosar</u>, 395): Mh; <u>timaioásă</u> (LMs., <u>Glosar</u>, 395; <u>thymaioasă</u>): Gj Mh; <u>tămaioáşă</u> (DC, 711): Mh; <u>tomfioásă</u>: Comarna-Iş; <u>tămfiáţă</u> (NI, 87; BB, 182): Dj, Mh, Tm.

1.2.1. Urmate de determinări: <u>tămfiós alb</u>: Bz, Dj, Ph; <u>tămfiós negru</u>: Dj; <u>tămfioáşă albă</u> (H/XII, 2o2^{v}; NI, 7; GO, 1oo; NALR.

Olt., IV, 263; SVR, 131; NALR. Munt.Dobr., 764): Ag, Bz, Ct, Dj, Iş, Ol, Ph, Vl; tămîioásă albă de Bohotin (CVS, 281): Huşi-Vs, Răducăneni-Iş; tămîioásă albă de Drăgăşani (B, 592; LTR, 17, 143): Dj, Vl; tămîioásă aîtoită (NALR. Olt., IV, 262): Vl; tămîioásă bună (DCp.): Ianca-Ol, Tîmburești-Dj; tămîioásă cu struguri negri (RP, 1936, nr.314, 6): Dumitra-BN; tămîioásă cu struguri roşii (RP, 1936, nr.314, 6): Dumitra-BN; tămîioásă de Alexandria (Amp., V, 207): Gr; tămîioásă de august (AP, 40): Murfatlar-Ct, Şegarcea-Dj; tămîioásă de Bohotin (NVS, 304; DER, IV, 616; BD, 182; MDE, 928; SVR, 132): Huşi-Vs; tămîioásă de Dealul Mare (RVP, 1914, nr. 31-32, 387): Bz, Ph; tămîioásă de Drăgăşani (AP, 22; SVR, 132): Dj, Ol, Vl; tămîioásă de la Pietroasele (ŢV, 228): Bz; tămîioásă de Moldova (AP, 22; SVR, 132): Dobr., Munt., Transilv., Iş, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn, Şendriceni-Bt; tămîioásă de Muntenia (HO, 1; LTR, 17, 143; SVR, 132): Ab, Dj, Ph, Tl; tămîioásă de Odobeşti (TR, 10): Vn; tămîioásă de Pietroasa (ŢV, 154): Ph; tămîioásă de Pietroasele Ag, Br, Bz, Ph; tămîioásă galbenă (H/XII, 19^{r}; NI, 7; GO, 95): Dj, Ph; tămîioásă galbină (H/V, 34^{v}): Dj; tămîioásă mare: Ianca-Ol; tămîioásă mică (VIN, 142): Ol; tămîioásă neagră (NI, 7; BD, 182; GO, 95; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Munt.Dobr., 764, 830, 831, 875; Munt., Olt., Ct, Iş; tămîioásă roşie (H/V, 34^{v}): Dj, Iş, Ol; tămîioásă roz (CVS, 281): Vs, Romos-Hd; tămîioásă roz de Bohotin (CVS, 281): Huşi-Vs; tămîioásă roză (Amp., III, 620): Iş, Greaca-Gr, Leorda-Bt; tămîioásă roză de Moldova (CA, 374; LTR, 17, 143): Greaca-Gr, Odobeşti-Vn; tămîioásă verde (NI, 7; GO, 95): Dj, Vl; tămîioásă violetă (Amp., III, 615): Greaca-Gr; tămîioásă vînătă (CVS, 281): Vs; tămîioásă vînătă de Bohotin (Amp., III, 615; LTR, 17, 143): Vs, Niculiţel-Tl, Odobeşti-Vn; tamîioásă galbenă (IP, 263): Vn; tamîioásă verde (IP, 264): Vn.

1.2.2. În compuse: tămîioásă-bulgărească = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă, cu miros de tămîie: Bolotești-Vn, Greaca-Gr; tămîioásă-cîinească = varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră, cu miros de tămîie (DCp.): Scorțaru Nou-Br, Verneşti-Bz; tămîioásă-de-fragi = varietate de struguri cu boabele mărunte, de culoare rozie, cu miros de tămîie (NALR. Munt.Dobr., 7o4): Ph; tămîioásă-delavără = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, cu miros de tămîie: Nț, Deleni-Iș; tămîioásă-hámburg = varietate de struguri cu boabele mari, rare, ușor sferice, de culoare neagră, cu miros de tămîie (Bl.V, 273): Adămuș-Mș, Comarna-Iș, Seini-Mm; tămîioásă-oltenească = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă, cu miros de tămîie: Şegarcea-Dj; tămîioásă-otonel = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, cu miros de tămîie (PSV, 174): Ab, Dj, Iș şi, izolat, în Dobr. şi Munt., tămîioásă-otonelă = tămîioásă-otonel (NALR. Olt., IV, 262): Vl; tămîioásă-românească = varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare albă sau neagră, cu miros de tămîie (IV, 121; BD, 182; MDE, 928; LTR, 17, 143; NALR. Olt., IV, 262; SVR, 132; NALR. Mold.Bucov., 61o, 66o; NALR. Munt.Dobr., 725, 779): Mold., Munt., Olt., Transilv. şi, izolat, în toată țara; tămîioásă-transilvană = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare albă-verzuie, cu miros de tămîie: Sb; tămîioásă-ungurească = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă-verzuie, cu miros de tămîie: Bolotești-Va, Nicorești-Gl; tămăioásă-hambúrg = tămîioásă-hámburg (NALR. Munt.Dobr., 716): Bz, Ph; tămăioásă-otonel = tămîioásă-otonel (NALR. Munt.Dobr., 716): Ph; tămăioásă-pasatútă (cf. fr. passatutti = chasselas musqué „varietate de struguri") = varietate de struguri cu boabele rotunde, mărunte, de culoare aurie, cu miros de tămîie (NALR. Munt.Dobr., 716 „albă la broboabă"): Fîntînele şi

Valea Călugărească-Ph; tămăioásă-românească = tămîioásă-românească (NALR. Munt.Dobr., 716): Ph.

1.2.2.1. Urmat de determinări în compuse: tămîioásă albă-românească = tămîioásă-românească (CNS, 64o): Ag, Ph, Vl; tămîioásă neagră-turcească = varietate de struguri cu boabele mari, cărnoase, de culoare neagră (Te.S, 1o52): Oltina-Ct, Somova-Tl; tămîioásă românească-grasă = tămîioásă-românească (PO, 18): Cotnari-Iş.

2. Adj.: strugure tămíi: Gj, Odobeşti-Vn; strugure tămíie: Niculiţel-Tl, Valea Călugărească-Ph; poamă tămíie: Costuleni, Osoi-Sineşti şi Tîrgu Frumos-Iş

2.1. Derivate: strugure tămîiát: Dj, Mh, Tm; strugure tămîiós (PONTBRIANT, D.; H/V, 386^{r}. TDRG; SCRIBAN, D.): Dobr., Munt., Olt.; strugure tămăiós (COSTINESCU, 567): Gj, Ol; poamă tămîioásă (BLB, 231; H/III, 2o8^{r}; H/VI, 44^{r}. H/XIII, 2^{v} 324^{r}; D/4545, 193^{v}; D/4553, 75^{v}; TDRG; DV, 1o; DS, 34; VIN, 144; BD, 182): Mold., Tl; poamă tămaioásă (COSTINESCU, 127): Iş, Vs; poamă tămăioásă (CN, 969; DDRF): Mold.; poamă tămuioásă: Huşi-Vs; struguri tămîioásă (POLIZU; H/VII, 75^{v}, 5o4^{r}): Munt., struguri tămîióşi (H/XII, 237^{r}; NALR. Ban., 54): Dobr., Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara.

TĂMÎIÁT, -Ă adj., s.f. v. TĂMII.

TĂMÎÍCĂ s.f. (spec. tămîică „nume de plantă") = tămîiţă: Tm, Corni-Bt; tămăícă: Tm; tămănícă (D/4554, 361^{v}): Tm.

TĂMÎIÓR, -OÁRĂ, tămîiori s.m. şi f. adj. (spec. tămîioară „nume de plantă") (Varietate de struguri) cu boabele rotunde, mărunte, bătute, de culoare albă sau cenuşie.

1. S.m. şi f.: tămîiór (H/VI, 233^{r}): Gj, Comarna şi Cotnari-Iş; tămuiór: Gj; tămîioáră (H/IX, 69^{v} 114^{r}; H/XIV, 71^{v}, 222^{r}; H/XVIII, 4o^{r} 26o^{v}. D/4545 12^{r} D/4548, 263^{r}; VV, 54; LD, 111; DS, 34; BM, 36o; NALR. Olt., IV, 262; DLR; NALR. Ban.; NALR. Criş.,

1o4, 121, 122, 147; NALR. Munt.Dobr., 8o3 „negru, roşie"): Ban., Criş., Olt., Ag, Br, Ct, Ol, Mh, Tr, Mogoşeşti şi Miroslava-Iş, Pîhneşti-Vs; tămăioáră (H/XIV, 415^{v}): Corcova-Mh, Ruşeţu-Bz; tămuioáră (H/XVIII, 291^{v}; NALR. Criş., 119): Ar, Ol, Tr, Topoloveni-Ag; temiioáră (D/4553, 91^{v}): Tl; tămîióri (D/4547, 231^{v}): Gj; tămăióri (D/4547, 216^{r}): Gj.

1.1. Urmat de determinări: tămîiór alb: Gj; tămîioáră albă: Corcova-Mh, Topoloveni-Ag; tămîioáră neagră: Topoloveni-Ag; tămîioáră roşie: Sîmboreşti-Ol; tămuioáră roşie (H/XIV, 186^{r}): Tr, Ianca-Ol.

2. Adj.: strugure tămîiór: Gj; poamă tămîioáră: Iş.

TĂMÎIOS, -OASĂ s.m. şi f., adj. v. TĂMÎI.

TĂMÎÍŢĂ s.f., adj. (spec. tămîiţă „mume de plantă") (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, bătute, de culoare albă.

1. S.f.: tămîíţă (H/II, 281^{r}; H/XI, 326^{r}; H/XIV, 444^{r}; H/XVIII, 3^{r}; D/4553, 435^{v}, 447^{r}; D/4554, 289^{r}; BD, 182; DLR; NALR. Ban., 37): Dobr., Munt., Ab, CS, Tm, Lespezi-Iş, Fruntişeni-Vs; tămăíţă (H/II, 289^{r}; D/4553, 447^{r}): Ct, Năeni-Bz, Niculiţel-Tl, Tătaru-Ph; tămăníţă (D/4554, 361^{v}): Tm.

1.1. Urmat de determinări: tămîíţă albă (H/XIV, 395^{v}): Tm, Alimanu şi Lipniţa-Ct.

2. Adj.: poamă tămîíţă (H/XIV, 463^{r}): Chilia Veche şi Luncaviţa-Tl, Gorban şi Valea Seacă-Iş, Periam-Tm, Răchiţi-Bt.

TĂMÎOASĂ s.f v. TĂMII.

TĂMUIASĂ s.f. v. TĂMÎI.

TĂMUIOASĂ s.f., adj. v. TĂMÎI.

TĂMUIOÁZĂ s.f. v. TĂMÎI.

TĂMUIOR, -OÁRĂ s.m. şi f. v. TĂMÎIOR.

TECINÉGI s.m. pl. (cf. tăciune, teciune) Varietate de struguri cu boabele mărunte, tari, de culoare neagră (H/IX, 121^{v}): Mh.

TEI s.m. (spec. tei) Varietate de struguri cu vițele groase, lemnoase, cu frunza lată, cu boabele mari, de culoare albă-verzuie (H/II, 243^{r}; H/III, 385^{r}; H/XVII, 3o5^{v}; D/4549, 211^{r}; BD, 182; DLR; NALR. Ban., 28, 35, 84, 85): Ban., Dobr., Gl, Hd.

1. Derivate: teíș (H/III, 3o5^{v}; NI, 9; VIN, 142; BD, 182; DLR): Gl, Ol; teișór (CA, 411): Ag, Ol; teiúș (D/4549, 17o^{r}): Gl.

TEIÓS, -OÁSĂ adj., s.m. și f. (spec. teios) (Varietate de struguri) care are boabele mari, lunguiețe, cu pielița tare, de culoare albă.

1. Adj.: strugure teiós (CADE): Ag, Db, Adâmuș-Mș, Odobești-Vn; poamă teioásă: Horlești și Mogoșești-Iș, Negrești-Vs.

2. S.m. și f.: teiós (DDRF; DLR): Ag, Db; tăiós (JO, 54): Lunca-Tr; teioásă (H/IX, 23o^{r}): Ag, Db, Horlești-Iș, Odobești-Vn.

TEÍȘ s.m. v. TEI.

TEIȘÓR s.m. v. TEI.

TEIÚȘ s.m. v. TEI.

TELEORMĂNEÁNĂ s.f. (din Teleorman + suf. -eánă; „struguri aduși de la sau cultivați la Teleorman") Varietate de struguri cu boabele mărunte, ușor alungite, de culoare gălbuie: Tr.

TELEVÁR s.m. v. DELAVAR.

TEMIIOÁRĂ s.f. v. TĂMÎIOR.

TEMIIOÁSĂ s.f. v. TĂMÎI.

TERÁS, -Ă s.m. și f., adj. (din fr. terras „numele unui hibrid franco-american", în VVA, VII, 316; LC, 163; FMR, III, 66; din Terras, numele unui hibridator francez; DM și DEX atestă doar

forma f., considerată a fi o variantă a lui teráz, s.n. cu et. nec.; DLR derivă pe terás, s.n., direct din n. pers. fr. Terras) (Varietate de struguri hibrizi) cu boabele mărunte, cu miezul incolor şi moale, de culoare neagră şi, mai rar, albă.

1. S.m. şi f.: terás (IMeh., 31; DLR; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Dobr., Mold., Munt., Dj; tarás: Bt; teráz (GR, 174; DL, IV, 414; DM; DEX; DLR; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 596; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Dj, Gj, Tl; tereás: Iş, Vn; tereáz (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 587, 595): Bc, Gj, Iş, Sv, Vs; terás: Bt, Bivolari-Iş; tirás (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 893): Mold., Ct, Ol; tiráz (TD.MUNT., I, 326; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Bc, Bz, Gj, Gl, Vl, Vn, Vs; tireás: Bc, Iş, Nţ, Vs; tireáz (NALR. Olt., IV, 262; DLR; NALR. Mold.Bucov., 629, 613; NALR. Munt.Dobr., 877): Bc, Gj, Gl, Iş, Tl, Vs; tîrîş (DLR): Ţepeş Vodă-Ct; terásă (An.Dob., 1923, 4, 94; ALR, II, 6106/928; DL, IV, 414; DM; ED, 182; DEX; LTR^2, 17, 241; DLR; NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Dobr., Mold., Munt., Dj, Ol; tarásă: Bt; teráscă: Iş; terázã (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold. Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 740, 742, 899): Bc, Br, Bt, Bz, Ct, Dj, Iş, Vs; tîrã: Comarna-Iş, Mădulari-Vl; tereásă (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold.Bucov., 594; NALR. Munt.Dobr., 781, 782, 824): Bc, Bt, Gj, Gr, Iş, Sv, Tr; tereásă (NALR. Olt., IV, 263; NALR. Mold. Bucov.; NALR. Munt.Dobr.): Mold., Munt., Dj, Gj; terésă: Nţ; terázã (An.Dob., 1923, 4, 94): Ct, Iş; tirásă (NALR. Mold.Bucov., 589; NALR. Munt.Dobr., 723, 876, 884): Bt, Iş, Nţ, Tl, Vn; tiráspă: Găineşti-Slatina-Sv; tirásă (NALR. Mold.Bucov.): Bc, Iş, Nţ, Vs; tireásă : Mold.; tireázã (GH, 10; ED, 182; NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr., 802 „negru"): Mold., Tr; tirízã: Iş; titireázã (NALR. Mold.Bucov., 641, 643, 644, 649): Gl, Iş, Nţ; tîreázã (BD,

182): Nţ, Vs; terázie (PGl., 57; DLR): Gj.

1.1. Urmat de determinări: terás alb (NALR. Munt.Dobr., 718, 76o): Gl, Iş, Ol, Ph; terás negru (NALR. Mold.Bucov., 592; NALR. Munt.Dobr., 718, 737, 76o, 866): Ag, Bc, Br, Iş, Nţ, Ol, Ph; teráz alb (NALR. Munt.Dobr., 755, 841): Bz, Il; teráz bălan (NALR. Munt. Dobr., 847 „alb"): Il; teráz negru (NALR. Olt., IV, 262; NALR. Munt.Dobr., 719, 755, 841): Bz Dj, Il, Ph, Vl, Vs; teráz producătoare (NALR. Olt., IV, 262): Dj, tereás negru: Iş; tereás alb: Vs; tereáz negru: Vs; tirás alb (NALR. Mold.Bucov., 669): Bc, Gl, Vn; tirás negru: Bc, Vn; tiráz alb (NALR. Mold.Bucov., 662, 666, 668; NALR. Munt.Dobr., 716): Ph, Vn; tiráz negru (NALR. Mold.Bucov., 6oo, 662, 666; NALR. Munt.Dobr., 716, 769): Ol, Ph, Vn, Vs; tireás negru (NALR. Olt., IV, 262): Vl; terásă albă (NALR. Munt.Dobr., 785, 857): Mold., Cl, Tr; terásă neagră: Mold., Ct, Tr; (v. şi NALR. Munt.Dobr., 785, 897); teráză albă (NALR. Munt.Dobr., 726, 727, 778): Bt, Vn, Tr; teráză neagră (NALR. Munt.Dobr., 727, 728, 778): Bt, Tr, Vn; tereásă albă: Iş; tereásă neagră (NALR. Mold. Bucov., 536): Iş; tereáză albă: Iş, Sv; tereáză mărunţică: Nţ; tereáză neagră (NALR. Olt., IV, 262): Bc, Bt, Gj, Iş, Ol, Sv; tirásă albă: Bc; tirásă măruntă (NALR. Mold.Bucov , 657): Bc, Iş; tirásă neagră: Bc, Iş; tiráză albă: Iş; tiráză neagră: Iş; tiráză negru (NALR. Mold.Bucov., 615): Bc; tireásă albă: Nţ, tireásă neagră: Nţ; tireáză albă (NALR. Mold.Bucov., 65o): Gl; tireáză neagră (NALR. Mold.Bucov., 612, 65o): Gl, Iş, Vs; tiríză neagră: Ciurea-Iş; titireáză albă: Pechea-Gl.

1.2. În compuse: terás-tămîios = varietate de struguri cu boabele mărunte, negre, cu miros de tămîie: Drăgăşani-Vl; terás-văratic = varietate de struguri timpurii, cu boabele mărunte, de culoare albă: Bc, Hudeşti-Bt; teráz-corb = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră: Corcova-Mh; tirás-nohán

varietate de struguri cu boabele mărunte, apoase, de culoare albă-verzuie (NALR. Mold.Bucov., 658): Lipova-Bc, Păuneşti-Vn, Plugari-Iş; terásă-braghină = varietate de struguri cu boabele mari, apoase, de culoare neagră: Bucov-Ph; tereázã-cruce = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare neagră: Hîrlău-Iş; tireázã-feteascã = varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare neagră: Cotnari-Iş.

1.3. Derivate: terezói: Păltiniş-Bt; terezúicã: Bt.

2. Adj.: strugure terás: Dobr., Munt., Olt.; strugure teráz: Olt., Tl; poamă terás (BD, 182): Bt Iş; poamă terásă: Mold.; poamă tereázã (NALR. Mold.Bucov., 597): Vs

TERÁSCĂ s.f. v. TERAS.

TERÁZ, -Ă s.m. şi f., adj. v. TERAS.

TERÁZIE s.f. v. TERAS.

TÉRĂ s.f. v. TERAS.

TERRÁS, -Ă s.m. şi f. v. TERAS.

TEREÁZ, -Ă s.m. şi f., adj. v. TERAS.

TERENTOÁSĂ adj. (din Terente, fost proprietar de vie la Cotnari + suf. -oásă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Terente") = feteascã. Poamă terentoásă: Cepleniţa şi Cotnari-Iş.

TERÉS, -Ă s.m. şi f. v. TERAS.

TEREZĂ s.f. v. TERAS.

TEREZÓI s.m. v. TERAS.

TEREZÚICĂ s.f. v. TERAS.

TÍGVĂ s.f. v. TIGVĂ.

TIGVOÁSĂ s.f. v. TIGVĂ.

TÍDVĂ s.f., adj. v. TIGVĂ.

TIDVOÁSĂ s.f. v. TIGVĂ.

TIGVÁSĂ s.f. v. TIGVĂ.

TÍGVĂ s.f., adj. (spec. tigvă; v. şi variantele: ticvă, tidvă, titvă, tiugă, tivdă) (Varietate de struguri) cu boabele dulci, rare, tari, mari, sub forma unei sticle, de culoare albă, neagră sau galbenă-verzuie.

1. S.f.: tígvă (TVR, 6; DLR; SVR, 134): izolat, în Mold. şi Olt.; tícvă: Gl, Vn; tídvă (IP, 264; D/4551, 323^{v}; D/4552, 446^{v}; NI, 88; GO, 95): Gl, Iş, Vn, Vs; títvă (NI, 88; VIN, 136): Tl, Odobeşti-Vn, Prisăcani-Iş; tiúgă (D/4553, 418^{r}): Dobr., Comarna şi Răducăneni-Iş; tívdă (H/III, 65^{r}, 193^{v}; H/XIII, 423^{v}, 489^{r}, 492^{r}; D/4549, 68^{r}, 111^{r}, 122^{v}; D/455o, 1^{r}; PI, 217; DLR): Mold.; tívgă (H/III, 462^{v}; H/XII, 1o5^{r}, 215^{v}, 216^{v}; D/4545, 128^{v}; D/4549, 215^{r}; D/455o, 56^{r}; GLB, 14o): Dobr., Mold., Munt; tivídă (PO, 7): Pietroasele-Bz, Tufeşti-Br.

1.1. Urmat de determinări: tídvă albă: Gl, Iş; tídvă neagră: Gl, Vn; tívdă albă: Mold.; tívdă neagră: Mold.

1.2. Derivate: ticvoásă (H/II, 57^{v}; H/XI, 349^{v}, 362^{v}; H/XVI, 395^{r}; DLR): Bz, Db, Ph, Vn; tidvoásă: Iş; tigvásă (NALR. Munt. Dobr., 715): Ph; tigveánă (DDRF; DLR): Iş, Tl, Vn; tigveásă (DDRF; DLR): Iş, Tl, Vn; tigvoánă (JO, 54; DU; SCL, 1975, 37o; DLR): Sarichioi-Tl, Sireţel-Iş; tigvoásă (BA, 351; JO, 54; H/II, 2o7^{r}, 219^{r}; H/VII, 147^{v}; D/4545, 236^{v}, 24o^{v}; D/4546, 247^{r}, 28o^{r}, 294^{v}, 34o^{v}; P, 5; NI, 88; DU; BD, 182 - tigvase - ; SVR, 134; DLR): Bz, Cl, Db, Gr, Iş, Ph; titvoásă (NI, 7): Vn; tiubgeáscă (H/VII, 13o^{v}; DLR): Il, Tr; tivdeáscă (H/III, 3o5^{v}; D/4549, 17o^{r}): Gl, Răducăneni-Iş; tivgeáscă (H/XIV, 352^{v}): Dobr., Ph, Vn; tivgoásă (H/II, 125^{r}; D/4545, 248^{v}; D/4546, 121^{v}): Bz, Il, Iş, Ph, Tl; tivoásă (NALR. Munt.Dobr., 714): Ph; tugeáscă (H/VII, 67^{v}; DLR): Bz, Gr, Tl

1.2.1. Urmat de determinări: ticvoásă albă (H/XI, 349^{v}): Bz, Ph, Vn; ticvoásă galbenă: Bz; ticvoásă gălbuie (H/XI, 349^{v}): Bz, Ph; tigvoásă albă: Bz; tigvoásă neagră: Bz; tugeáscă neagră (BD, 182): Bz; tugeáscă rotundă (BD, 182): Bz.

2. Adj.: strugure tígvă: Ostroveni şi Tîmbureşti-Dj; strugure tívgă: Murfatlar-Ct; struguri de tiúgă (H/II, 251^{v}) şi strugure de tiúgă (DLR): Dobr.; poamă tídvă (DLR): Iş, Odobeşti-Vn; poamă títvă (VIN, 159): Mold., Tl; poamă tívdă (H/III, 2o8^{r}; DV, 1o; DS, 3[illegible] DLR): Mold.; poamă tívgă (D/4545, 193^{v}): Mold., Vădeni-Br.

2.1. Derivate: poamă tigvoásă: Iş; poamă tigvoleáscă (BD, 1[illegible]2): Dumeşti-Iş, Nicoreşti-Gl; poamă tugeáscă (H/XIV, 395^{v}): Tl, Odobeşti-Vn; struguri tiuvgoásă (H/VII, 5o4^{r}): Dj, Il, Ol.

2.1.1. Urmate de determinări: poamă tigvoásă albă: Iş; poamă tugeáscă albă (H/XIV, 395^{v}): Tl, Odobeşti-Vn; poamă tugeáscă neagră (H/XIV, 395^{v}): Tl, Odobeşti şi Panciu-Vn.

TIGVEÁNĂ s.f. v. TIGVĂ.

TIGVEASĂ s.f. v. TIGVĂ.

TIGVOÁNĂ s.f. v. TIGVĂ.

TIGVOÁSĂ s.f. v. TIGVĂ.

TIGVOLEASCĂ adj. v. TIGVĂ

TIMIANCĂ s.f. (din bg. *темѣнка* „varietate de struguri albi" în RRKE, III, 396; BTR, 861; *таменка*, în NR, 24) = tămîioasă (D/4553, 49^{v}): Ct Bechet-Dj, Ianca-Ol.

TIMIOÁSĂ s.f. v. TĂMÎI.

TIMPORIE s.f. v. TIMPURIU.

TIMPURÍU -IE, timpurii adj., s.m. şi f. (spec. timpuriu) (Varietate de struguri) cu boabele de mărime mijlocie, dese, de culoare albă sau galbenă-aurie, care se coace devreme.

guri aduşi de la sau cultivaţi la Tohani") Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare albă: Bz, Ph.

TOMAIÓS s.m. v. TĂMÎI.

TOMÎIOÁSĂ s.f. v. TĂMÎI.

TOMNÁTĂ s.f. (toamnă + suf. -ată) = tomnatic: Vs.

TOMNÁTIC, -Ă, tomnatici adj., s.m. şi f. (spec. tomnatic) (Nume dat, în general, tuturor varietăţilor de struguri) care se coc tîrziu.

1. Adj.: struguri tomnatic: izolat, în toată ţara; poamă tomnatică: Mold.; struguri tomnatici: izolat, în toată ţara.

2. S.m. şi f.: tomnatic: Munt.; tomnatică (D/4545, 101^{r}): Mold., Munt.; tomnatici (D/4546, 228^{v}): Munt.

2.1. Urmat de determinări: tomnatică neagră: Iş.

TOMNIŞOÁRĂ s.f. (toamnă + suf. -işoară) = tomnatic: Iş, Vs.

TOMNÍŢĂ s.f. (toamnă + suf. -iţă) = tomnatic: Bt, Iş.

TRAMÍN s.m. v. TRAMINER.

TRAMIN, -Ă s.m. şi f., adj. v. TRAMINER.

TRAMÍNAR s.m. v. TRAMINER.

TRAMINĂR s.m. v. TRAMINER.

TRAMINER, -Ă, traminerĭ s.m. şi f., adj. (DEX, DLR, din germ Traminer „varietate de struguri", în GA, 131; Fw_1, 641; Fw_2, 723; din it. Termeno; MDE, 948, din germ.) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, rotunde, bătute, cu pieliţa groasă, de culoare albă, roşie sau roşie.

1. S.m. şi f.: traminer (PSV, 174; FME, V, 687; DER, IV, 699; BD, 182; GO, 100; MDE, 948; DN^{2}; DEX; DLR; SVR, 135; NALR. Mold. Bucov., 620): Mold., Transilv. şi, izolat, în toată ţara; tráminer

(NALR. Mold.Bucov., 533): Transilv., Iş; tramím: Lespezi-Iş; tramín (D/4554, 89^{v}; ED, 182; NALR. Munt.Dobr., 725): Ab, Iş, Vn; tramínar: Ighiu-Ab; tramínăr (KRAUSS, 619; NALR. Transilv., 345, 354, 412): Ab, BN, Bv, Mş; tramíni (CS, 123): CS; tramínir: Bt; trámner: Cotnari-Iş; tromíner: Şona-Ab; tramíneri (NALR. Munt.Dobr., 772): CS, Ol; traminéri (NALR. Transilv., 31o): Mş; tramínă (NALR. Transilv., 265, 324): Ab, BN; tramíneră: Sb.

1.1. Urmat de determinări: tramín alb (LM, 93): Sb; tramín roşu (LM, 93): Pir-SM; tramín roşíu (GV, 42): Ar; tramín roş(u) (PS, 75): AB, Iş; tramínăr roz: Ab; tramíner alb (BDV, 96): Ab, Iş, Mş; tramíner roşu (Bl.V, 3o4): SM; tramíner roz (BDV, 96; LTR, 17, 451; DLR; SVR, 135): Ban., Iş; tramíni piros (PS, 75): Ab.

2. Adj.: strugure tramín: Mh; strugure tramíner: Ab; poamă tramíner: Iş; poamă tramíneră: Iş, Vs.

TRAMÍNI s.m. v. TRAMINER.

TRAMÍNIR s.m. v. TRAMINER.

TRAMNER s.m. v. TRAMINER.

TRANSILVĂNEANCĂ s.f. (din Transilvania + suf. -eáncă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Transilvania") = ardeleancă: Bv, Mş.

TRĂSCĂLĂU s.m. (cf. trăscău „rachiu tare", „vin prost", în CADE) Varietate de struguri cu boabele mari, tari, de culoare neagră, care produce un vin alcoolic (NALR. Mold.Bucov., 621): Ghermăneşti-Vs, Miroslava-Iş.

TRĂSNAIE s.f. (cf. trăsni = trosni)= trosnitor (D/4551, 357^{v}): Nţ, Vs.

TRĂSNITOR, -OARE adj., s.m. şi f. v. TROSNITOR.

TRĂŞNITOARE s.f. v. TROSNITOR.

TRÓFINĂ adj. (de la Trofin: „struguri din sau cultivaţi în

via lui Trofin") Care are boabele mărunte, coada lunguiaţă, de culoare albă. Poamă trófimă (H/VIII$_1$, 96^v; BD, 182): Cotnari, Cucuteni şi Tîrgu Frumos-Iş.

TRÓHINGER s.m. v. TROLINGHER.

TRÓLINGER s.m. v. TROLINGHER.

TRÓLINGHER s.m. (din germ. Trollinger „varietate de struguri" în GA, 132; PW, 379) Varietate de struguri cu boabele rotunde, mari, dese, de culoare neagră (SM, 54): Transilv.; tróhinger (CNS, 664): Teaca-BN; trólinger (SM, 35): SM, Lechinţa-BN.

TROMÍNER s.m. v. TRAMINER.

TROSNITÓR, -OÁRE, trosnitori adj., s.m. şi f. (spec. trosnitoare; pentru formele cu -ă- , v. trăsni = trosni + suf. -tór) (Varietate de struguri) care are boabele tari, dese, lunguieţe, de culoare albă-gălbuie, mai rar, neagră.

1. Adj.: strugure trosnitór: Huşi-Vs, Odobeşti-Vn; strugure trăsnitór: Ciobanu şi Lipniţa-Ct; poamă trosnitoáre: Gl; poamă trăsnitoáre (H/XIII, 78^v; H/XIV, 374^r): Gl, Tl; struguri trăsnitóri (H/XIII, 78^v; H/XIV, 444^r): Dobr., Gl.

2. S.m. şi f.: trăsnitór: Tl; trăsnitoáre (H/II, 261^r, 27o^v; H/XIV, 352^v, 358^v; H/XVI, 4o5^r; D/4553, 75^v, 411^r; GN, 273; NI, 55; BD, 182; DLR): Dobr., Br, Gl, Andrieşeni şi Cepleniţa-Iş; trăsnitoáre (NI, 55): Luncaviţa-Tl; trosnitoáre (H/XIV, 34o^r; DLR): Dobr., Mogoşeşti-Iş, Pungeşti-Vs.

2.1. Urmat de determinări: trăsnitoáre neagră (D/4553, 41^r): Tl

TRÚPEŞĂ s.f. (spec. trupeşă) Varietate de struguri cu boabele mari, rotunde, de culoare albă-verzuie: Tarcău-Nţ.

TUGRÁSCĂ s.f., adj. v. TIGVĂ.

TULCEÁNĂ s.f. (din Tulcea + suf. -ánă; „struguri aduşi de la

sau cultivaţi la Tulcea") Varietate de struguri cu boabele mari, alungite, rare, de culoare albă: Dobr.

TURBURÍCĂ s.f. (turb + suf. -uriţă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră (MALR. Munt.Dobr., 805 „negru, bob mic, vin extra"): Tr.

TÚRCĂ s.f., adj. (de la turcă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Turcia") (Varietate de struguri) cu boabele mari, cărnoase, de culoare albă sau neagră: Bz, Ph, Buzi-Vs, Răducăneni-Ig; poamă túrcă: Vs.

TURCÉSC, -EÁSCĂ, turceşti adj., s.m. şi f. (de la turcesc; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Turcia") = turcă.

1. Adj.: strugure turcésc: Bc, Br, Ig, Ph, Vs; poamă turcească (H/VIII$_2$, 133^r; H/XIII, 216^v, 324^r; D/4552, 403^r; DV, 10; DS, 41; BD, 182): Mold: strugure de poamă turcească: Vs; struguri turcéşti (H/XIII, 216^v; DM): Bc, Ig, Ph; struguri cu poama turcească (H/XVI, 320^r): Bc, Vs.

2. S.m. şi f.: turcésc (JO, 53): Odobeşti-Vn, Pietroasele-Bz; turcească (H/VIII$_1$, 119^v; H/VIII$_2$, 89^v, 152^r, 250^r; H/IX, 230^r; H/XI, 311^r; H/XIII, 335^r, 387^v, 468^v, 508^r; H/XVI, 271^r, 395^r; D/4546, 102^v; D/4551, 317^r, 323^v, 333^v; D/4552, 281^v, 414^v; MI, 7; DU; PI, 217; PMR, II, 61; BD, 182; SVR, 136; MALR. Mold.Bucov., 531, 533; MALR. Munt.Dobr., 692): Dobr., Mold., Munt.; turcéşti (D/4551, 295^r): Bc, Ig.

Ţ

ŢĂCHIVAIS s.m. v. ŢACHELVAIS.

ŢĂCHELVAIS s.m. (din germ. Zackelweiss „nume dat varietăţii

creaţă", în Bl.V, 287; Amp., II, 471; Zakkelweiss, Amp., II, 471) Varietate de struguri cu boabele rotunde, mărunte, de culoare verde-gălbuie sau, mai rar, roşie: Tm; ţăcăivas (NALR. Criş., lo9 „roşii, mărunţi"): Ar; ţăclăveis (NALR. Ban., 63): Beba Veche-Tm; ţăclevais (NALR. Ban., 47): Tm; ţăclîveis (NALR. Ban., 61): Teremia Mare-Tm.

ŢÁCLĂVAIS s.m. v. ŢACHELVAIS.

ŢÁCLEVAIS s.m. v. ŢACHELVAIS.

ŢÁCLÎVAIS s.m. v. ŢACHELVAIS.

ŢÎRŢÂNÓS, -OASĂ s.m. şi f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÍRŢÎR, -Ă adj., s.m. şi f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÎRŢÎRÁTĂ adj., s.f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÎRŢÎRÁTICĂ s.f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÍRŢÎRĂ s.f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÎRŢÎR, -Ă adj., s.f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÍŢĂ s.f. v. ŢÎŢĂ.

ŢÉRŢÎRĂ s.f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢIGÁN, -Ă, -UĂ adj., s.m. şi f. (spec. ţigan „negru"; pentru s.f. , v. şi ţigancă „nume de plantă", în BD, 298) (Varietate de struguri) cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure ţigán: Balaciu-Il, Gîngu-Tr; poamă ţigánă: Cristeşti-Bt, Mădîrjac-Iş; poamă ţigánă: Bt; poamă ţigáncă: Iş; poamă ţigáncă: Iş.

1.1. Derivate: strugure ţigănésc: Il, Tr, Vl; strugure ţigănésc: Iş; struguri ţigănéşti (H/VII, 437[r]; D/4547, 367[r]): Gr, Il, Tr; poamă ţigănéască: Bt; poamă ţigănéască: Bt.

2. S.m. şi f.: ţigán (D/4547, 393[r]): Vl, Saloia-Tr; ţigán: Dj;

ţigánă (H/XVIII, 291[V]): Vs, Pojejena-CS, Potcoava-Ol, Răchiţi-Bt; ţîgánă: Bt; ţigáncă (NI, 89; NALR. Munt.Dobr., 778, 782): Iş, Vn, Căşeiu-Cj, Frumuşica-Bt; ţîgáncă: Iş.

2.1. Derivate: ţigánáş şi ţîgánáş (v. şi ţigănaşi „nume de plantă", în BD, 298): Bt, Belceşti şi Deleni-Iş, Huşi-Vs; ţigánúş şi ţîgánúş (v. şi ţigănuşi „nume de plantă", în BD, 298): Bt, Vs; ţigánúşă şi ţîgánúşă: Bt, Vs; ţigáncúşă şi ţîgáncúşă (v. şi ţigăncuşi „nume de plantă", în BD, 298): Iş, Vs; ţigánúţă şi ţîgánúţă (v. şi ţigănuţe „nume de plantă", în BD, 298): Iş.

ŢIGÂNÁŞ s.m. v. ŢIGAN.

ŢIGÂNCÚŞĂ s.f. v. ŢIGAN.

ŢIGÂNÉSC, -ÉASCĂ adj. v. ŢIGAN.

ŢIGÂNÚŞ, -Ă s.m. şi f. v. ŢIGAN.

ŢIGÂNÚŢĂ s.f. v. ŢIGAN.

ŢIGLÁIE s.f. (de la ţiglăile /lui Baltă/, deal cultivat cu vii la Cotnari; „struguri sau poamă din viile de la ţiglăile /lui Baltă/") = grasă: Cotnari-Iş.

ŢÎRFONTIU s.m. (din germ. Zierfandler „varietate de struguri", în Amp., III, 567) Varietate de struguri cu boabele lunguieţe, dese, cu pieliţa groasă, de culoare albă-verzuie sau roşie (NALR. Criş., 164 „struguri lungi, roşiori"): Bh.

ŢÎRŢÂRĂ s.f. v. ŢÂRŢÂR.

ŢÎRŢÎRĂ adj. v. ŢÂRŢÂR.

ŢÎRŢÎRĂ adj. v. ŢÂRŢÂR.

ŢÂRŢÂR, -Ă adj., s.f. v. ŢÂRŢÂR.

ŢÂRŢÂRÁT, -Ă adj., s.f. v. ŢÂRŢÂR.

ȚIRȚIRÁTIC s.m. v. ȚÎRȚÎR.

ȚÍRȚÎRĂ s.f. v. ȚÎRȚÎR.

ȚIȚÁR s.m. v. ȚÎȚĂ.

ȚIȚÁRIU s.m. v. ȚÎȚĂ.

ȚÍȚĂ s.f. v. ȚÎȚĂ.

ȚÎFÓN, -OÁNĂ s.m. și f. v. SIFON.

ȚÎGÁN, -Ă, -CĂ adj., s.m. și f. v. ȚIGAN.

ȚÎGĂNÁȘ s.m. v. ȚIGAN.

ȚÎGĂNCÚȘĂ s.f. v. ȚIGAN.

ȚÎGĂNÉSC, -EÁSCĂ adj. v. ȚIGAN.

ȚÎGĂNÚȘ, -Ă s.m. și f. v. ȚIGAN.

ȚÎGĂNÚȚĂ s.f. v. ȚIGAN.

ȚÍRĂ s.f. (spec. țîr, țîră „mic, slab") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, de culoare neagră: Nicșeni-Bt.

ȚÎRȚARÁTĂ s.f. v. ȚÎRȚÎR.

ȚÍRȚARĂ s.f. v. ȚÎRȚÎR.

ȚÍRȚAR, -Ă adj., s.m. și f. v. ȚÎRȚÎR.

ȚÍRȚIR, -Ă adj., s.f. v. ȚÎRȚÎR.

ȚÍRȚÎR, -Ă, țîrțîri adj., s.m. și f. (spec. țîrțîră „ploaie înghețată, măruntă", în DM; țărțără, în SCRIBAN, D.; v. și interj. țîr-țîr; cu referire la forma strugurelui) (Varietate de struguri care are boabele mari și mărunte, rotunde, rare, de culoare albă sau neagră; nume dat, în Mold., varietății de struguri numită în alte părți frîncușă.

1. Adj.: strugure țîrțîr: Odobești-Vn; strugure țărțăr: Huși-Vs; strugure țîrțir: Comarna-Is; strugure țîrțir: Nicorești-Gl;

poamă tîrţîră (H/XI, 516^{r}; H/XIII, 445^{v}; D/4552, 267^{r}; DS, 45; LEXIC REG., I, 63; NALR. Mold.Bucov.): Mold.; poamă tărţără (VIN, 153): Bt, Iş; poamă tărţîră: Sireţel-Iş, Stănileşti-Vs; poamă tîrţeră (H/III, 2o8^{r}): Gl, Vs; poamă tîrţîră (H/VIII$_{1}$, 96^{v}): Bt, Iş; poamă tîrţără (BD, 182): Iş, Vs; poamă tîrţîră: Vs; poamă tîrţeră: Lungani-Iş; strugure de poamă tîrţîră: Iş; strugure de poamă tărţără: Bt, Iş; strugure de poamă tîrţără (H/VIII$_{1}$, 7o^{r}): Iş; struguri de poamă tîrţîră: Bt, Iş, Vs; struguri de poamă tîrţîră (H/I, 55^{r}): Bt; struguri tîrţîri: Iş; struguri tărţări: Huşi-Vs.

1.1. Urmat de determinări: poamă tîrţîră albă (VIN, 154): Iş; poamă tîrţîră de Cotnari: Iş; poamă tîrţîră neagră: Iş; poamă tărţără albă: Iş, Vs.

1.2. Derivate: strugure tîrţîrăt: Vs; poamă tărţărâtă: Iş; poamă tîrţîrâtă (NALR. Mold.Bucov., 624): Iş, Vs; poamă tîrţîrâtică (DM): Iş; struguri tîrţîrâţi (H/XV, 6o^{v}): Iş, Vs; struguri tîrţîrâţi (H/VIII$_{2}$, 152^{r}): Iş.

1.2.1. Urmate de determinări: poamă tîrţîrâtă albă: Iş; struguri tîrţîrâţi albi (H/VIII$_{2}$, 152^{r}): Iş; struguri tîrţîrâţi negri (H/VIII$_{2}$, 152^{r}): Iş.

2. S.m. şi f.: tîrţîr: Mold.; tărţăr: Bt; tîrţăr: Bt; tîrţîră (JO, 53; H/VI, 23^{r}; H/VIII$_{1}$, 42^{r}, 165^{v}, 348^{v}; H/VIII$_{2}$, 89^{v} „la franciuga rară, cu boabe mici şi mari", 97^{r}, 1o8^{v}, 133^{r}; H/XVI, 171^{v}; D/455o, 136^{v}? D/4551, 4o3^{v}; D/4552, 2o4^{r}, 276^{v}, 289^{r}, 4o3^{r}, 431^{r}; GLB, 14o; NALR. Mold.Bucov.): Mold.; tărţără (DV, 1o; VIN, 17o; NI, 87; DU; BD, 182): Bt, Iş; tărţîră (H/VIII$_{1}$, 141^{v}): Iş; tărţîră (H/VIII$_{1}$, 242^{v}): Iş; tărţîră (D/455o, 128^{v}): Nţ; tîrţără (XVI, 1o3^{r}): Iş; tîrţără: Nţ; tîrţîră (H/VIII$_{1}$, 1o8^{v}; H/VIII$_{2}$, 52^{r}; H/XVI, 95^{v}, 112^{r}, 287^{r}, 4o2^{r}; D/455o, 251^{v}; D/4551, 199^{r}, 477^{r}, 528^{r}; 538^{r};

D/4552, 229^{r}, 345^{r}): Mold.; ţîrţîră (H/VIII$_{1}$, 282^{r}): Iş; ţîrţară (VIN, 151; FME, II, 594): Bt, Vs; ţîrţără (H/VIII$_{1}$, 273^{v}; NI, 87; VIN, 155; FME, V, 591; BD, 182; SVR, 137): Bt, Iş, Vs; ţîrţîră (H/VI, 171^{r}; H/XVI, 294^{v}): Iş, Vs; ţîrţeră (GLOSAR, OLT., 121; NALR. Olt., IV, 262): Dj, Lungani-Iş; ţîrţîri (D/4552, 22o^{r}): Bt.

2.1. Urmat de determinări: ţîrţîră albă: Iş; ţîrţîră neagră (NALR. Mold.Bucov., 611): Iş, Vs; ţîrţără albă (VIN, 15o): Iş; ţîrţără neagră (VIN, 15o): Bt, Iş.

2.2. Derivate: ţărţănós (VIN, 169): Bt; ţîrţîrát: Iş; ţărţănoásă: Bt, Şipote-Iş; ţărţărátă: Vs; ţărţărátică (BD, 182); ţîrţirátă (H/XV, 423^{v}; D/4549, 1o1^{r}; D/4551, 552^{r}): Bc, Gl, Vs; ţîrţarátă (D/4552, 5o2^{r}): Vs; ţîrţîrátă (H/XVI, 349^{r}; D/4552, 375^{v}, 384^{r}; NALR. Mold.Bucov., 536, 6o9, 62o, 625): Iş, Vs; ţîrţîrátică (D/4551, 293^{r}; GLB, 14o; PI, 217): Bc, Iş, Vs; ţîrţirátici (D/4551, 337^{r}): Bc.

2.2.1. Urmate de determinări: ţărţănoásă albă: Bt; ţîrţîrátă albă (H/XVI, 349^{r}): Iş, Vs; ţîrţîrátă neagră (H/XVI, 349^{r}): Iş, Vs.

ŢÎRŢÎRÁT, -Ă adj., s.m. şi f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÎRŢÎRÁTICĂ adj., s.f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÎRŢÓRĂ adj., s.f. v. ŢÎRŢÎR.

ŢÎŞPOÁGĂ s.f., adj. (spec. ţîşpoagă „băutură de proastă calitate, vin prost", în CV, II, 5, 32) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, dese, de culoare albă sau neagră, care produce un vin de slabă calitate. Ţîşpoágă: Belceşti şi Plugari-Iş; poamă ţîşpoágă: Flămînzi-Bt.

ŢÎŢÁN s.m. v. ŢÎŢĂ.

ŢÎŢÁNIU s.m. v. ŢÎŢĂ.

ŢÎŢÁR s.m. **ŢÎŢĂ**.

ŢÎŢÁRIU s.m. v. **ŢÎŢĂ**.

ŢÍŢĂ s.f., adj. (spec. ţîţă; v. şi ţîţă, în unele compuse care numesc diferite plante) (Varietate de struguri) cu boabele alungite, de obicei mari, cu pieliţa subţire, brumată, culoare albă, neagră sau roşie.

1. S.f.: ţíţă (IM, 369; JO, 54; H/IX, 4^r, 17^v 35^v $4o^r$, VIII $26o^v$; D/4547, 157^r, 176^r, 189^r 197^v, $2o5^v$, 231^v; NI, Ag, CS, Gj, Iş, Mh; ţáţă (D/4547, 216^r): ţíţă (D/4547, 1[illegible] 193^v 244^r): Gj.

Urmat de determinări: ţíţă albă (IM, Mh; ţíţă neagră Hd ţíţă roşie (D/ ţíţă mare (D/4547 $22o^r$ G ţíţă mică

compuse ţíţa-caprei şi ţíţa-caprei

arietate struguri lungi,

54; BLB

297^v H/[illegible]

$8o^r$

129 H/XIII H/XIV, 348^v 358^v

4[illegible] 477^r; H/XV, 423^v; H/XVI 142^v, 146^r, 224[illegible] H/XVII, $6o^v$, $3o5^v$, 362^r, 437^r; H/XVIII, 3^r, $4o^r$, $7o^r$, $1o2^v$ 241^v 276^v $3o1^v$ 291^v; HEM, III, 319o; D/4547, 192^r; D/4549, $17o^r$, 211^r, 235^v; D/455o, 136^v, 251^v; D/4551, 496^r; D/4552, 174^v, 213^v, 281^v, $37o^r$, $4o3^r$, 431^r, 446^v, 496^r; D/4553, 75^v, 78^v, 91^v, $1o2^v$, 396^r, 425^r, 435^v; D/4554, 62^v, 89^v, 289^v, 295^v, 361^v; DV, 1o; DS, 46; NI,7; PI,217; TDRG; DA,582; BM, 36o; SCRIBAN, D.; BD, 182; SVR, 137; NALR. Ban., NALR. Criş., NALR. Mold.Bucov.; NALR. Munt.Dobr.; NALR. Transilv.): Ban., Dobr., Mold., Transilv., Gj şi, izolat, în toată

ţara; ţîţa-căprii (H/VIII$_2$, 66^r): Mold.; ţîţa-fetei = varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă (PPR, 35); CS, Mh; ţîţă-grasă = varietate de struguri cu boabele mari, puţin alungite, cu pieliţa tare, de culoare albă-verzuie (BD, 182): Iş, Tl, Biertan-Sb, Ghioroc-Ar; ţîţa-iepurelui = varietate de struguri cu boabele lungi, de mărime mijlocie, de culoare neagră (H/V, 415^r; H/IX, 24^r; LD, 111; GLB, 141; BD, 182): Dj, Mh; ţîţa-iepurului (NALR. Olt., IV, 263): Dj; ţîţa-oii (v. şi ţîţa-oii „nume de plantă") = varietate de struguri cu boabele mari, lungi, de culoare neagră (H/I, 314^r; H/V, 9^v, 34^v, 137^r, 185^r, 248^v, 256^r, 278^r, 319^r, 386^r, 393^r, 4o7^v, 458^r; H/VI, 235^v; H/VII, 147^v; H/IX, 55^v, 7o^r, 23o^r; H/XI, 73^r; H/XII, 19^r; H/XIII, 489^r, 492^r; H/XVI, 3o^r, 38o^r; H/XVII, 226^r, 362^r; D/4545, 193^v; D/4547, 41^v, 1o1^v, 114^r, 125^r, 173^r, 381^r, 393^r, 4o5^v, 427^r, 442^r; D/4548, 123^r, 133^v, 175^v, 2oo^v, 2o7^r; D/4549, 215^r; D/4551, 351^r; D/4553, 444^r; D/4554, 89^v; DV, 1o; DS, 46; VIN,172; TDRG; GLB,14o; DU; PP,339; DC,711; BD, 182; NALR.Olt., IV, 262; NALR. Ban., 5; NALR. Criş., 143, 164, 178; NALR. Mold. Bucov., 56o, 57o, 652; NALR. Munt.Dobr., 687, 724, 728, 757): Ban., Dobr., Mold., Munt., Olt., Transilv. şi, izolat, în toată ţara; ţîţa-pisicii = varietate de struguri cu boabele mărunte, lungi, brumate, cu pieliţa subţire, de culoare neagră (H/VII, 26^v; H/XIV, 17^v, 29^r, 71^v, 84^r, 93^r, 173^r, 185^v, 222^r; D/4548, 245^r, 263^r, 291^r; D/4557, 38^v; NI, 7; BD, 183): Ol, Tl, Tr, Belceşti şi Ciurea-Iş, Mihai Eminescu şi Santa Mare-Bt, Huruieşti-Bc, Zăneşti-Nţ; ţîţa-vacii (v. şi ţîţa-vacii „nume de plantă") = varietate de struguri cu boabele mari, lunguieţe, cărnoase, de culoare roşie-deschisă, albă sau neagră (BLb., 94; JO, 54; BLB, 393; BA, 351; H/I, 119^v 381^v, 4o1^v; H/II, 125^r, 165^r, 176^r; H/IV 26^r, 52^v, 1o4^v, 152^v. H/V, 3^v, 131^v, 137^r, 2o8^r, 234^v, 367^r 38o^v, 393^r, 4o3^v, 415^r 447^r 472^r; H/VI, 132^r; H/VII, 26^v, 83^r, 147^v, 257^r H/IX, 24^r, 471^v;

H/XI, 16^{r}, 73^{r}, 246^{r}, 326^{r}, 362^{v}, 4oo^{v}; H/XII, 92^{r}, 136^{r}, 215^{v}, 225^{v}, 237^{r}; H/XIII, 486^{r}; H/XIV, 17^{v}, 21^{r}, 71^{v}, 222^{r}, 34o^{r}; H/XV, 342^{r}; H/XVI, 261^{v}, 395^{r}; D/4545, 12^{r}, 28^{r}, 51^{r}, 199^{v}, 2o8^{r}, 213^{r}, 228^{v}, 24o^{v}, 252^{v}; D/4546, 21^{v}, 125^{r}, 132^{r}, 141^{r}, 28o^{r}, 294^{v}, 34o^{v}; D/4547, 12^{v}, 62^{r} 192^{r}, 294^{r}, 468^{v}; D/4548, 2oo^{v}; D/4549, 273^{v}; D/455o,81^{v}; DV,1o; DS,45; NI, 7; TDRG; DA, I/II, 463; GLB, 14o; DU; DC, 711; PP, 339; SFl., 34o; CADE; SCRIBAN, D.; DM; BD, 183; GO, 95; DEX; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 137; NALR. Ban.; NALR. Criş., 169; NALR. Mold.Bucov., 64o; NALR. Munt.Dobr.): Dobr., Mold., Munt., Olt., Mh şi, izolat, în Transilv. şi în restul ţării; ţîţa-viei= varietate de struguri cu boabele mărunte, alungite, de culoare albă-verzuie (BD, 183): Dobrin-Sj, Dumitra-BN, Seini-Mm; ţîţa-caprei (LM, 93; D/4549, 111^{r}, 118^{r}; D/455o, 128^{v}; D/4551, 513^{v}; D/4552, 287^{v}): Bc, Gl, Comarna-Iş, Negreşti-Vs; ţîţa-vacii (IP, 264; D/4551, 477^{r}): Vs.

1.2.1. Compuse urmate de determinări: ţîţa-caprei albă (H/VIII$_{1}$, 141^{v}; H/XIV, 435^{v}, 444^{r}; H/XVIII, 3^{r}, 241^{v}, 3o1^{v}; VV, 54; BD, 182): Dobd., Mold., Munt.); ţîţa-caprei albi (H/II, 289^{r}): Dobr.; ţîţa-căprii albă: Mold., Tl; ţîţa-caprei neagră (H/VIII$_{1}$, 141^{v}; H/XVIII, 241^{v}; VV, 54; BD, 182): Ban., Dobr., Mold., Munt.; ţîţa-caprei negru (H/II, 289^{r}): Dobr.; ţîţa-căprii neagră: Mold., Tl; ţîţa-caprei roşie (H/XIV, 435^{v}, 444^{r}; H/XVII, 6o^{v}; H/XVIII, 3^{r}, 3o1^{v}; VV, 54): Ban., Dobr., Cj, Hd; ţîţa-caprei roză (BD, 182): Iş, Huşi-Vs; ţîţa-caprei sură (H/XVII, 6o^{v}): Hd, Tm; ţîţa-caprei vînătă (GV, 46): Bt, Cj, Iş, Odobeşti-Vn; ţîţa-iepurelui neagră: Corcova-Mh, Şegarcea-Dj; ţîţa-oii neagră : Ghizela-Tm, Sadova-Dj; ţîţa-vacii albă: Iş; ţîţa-vacii neagră: Gj, Ol, Halmeu-SM.

1.3. Derivate: ţîţche (BM, 36o; BD, 183): Pir-SM, Strunga-Iş, Vlădeni-Bt; ţiţoáie (H/III, 3o5^{v}): Gl, Răducăneni-Iş; ţîţoáie (D/4549, 17o^{r}): Gl; ţîţoásă (H/XV, 263^{v}): Vs, Hudeşti-Bt; ţîţúcă:

Truşeşti-Bt; ţîţulícă: Bălţaţi-Iş, Stănileşti-Vs; ţîţúşcă: Bosia-Iş.

2. Derivate m.: ţiţár: Căşeiu-Cj; ţiţáriu (BM, 360): Căşeiu-Cj, Simeşti-Iş; ţîţán: Oţeleni-Iş; ţîţániu (BD, 183): Popeşti şi Ţibana-Iş; ţîţár: Rediu-Iş; ţîţáriu: Flămînzi-Bt.

3. Adj.: strugure ţíţă: Ag, Mh; poamă ţíţă: Iş, Flămînzi-Bt, Buşi-Vs.

3.1. În compuse: strugure ţíţa-caprei: Munt.; poamă ţíţa-caprei (H/VI, 44^{r}; H/VIII$_{1}$, 96^{v}; H/XIII, 324^{r}; H/XIV, 463^{r}): Mold., Tl; poamă ţíţa-căprii (H/III, 208^{r}): Mold.; strugure de poamă ţíţa-caprei (H/VIII$_{1}$, 70^{r}): Iş; struguri de poamă ţíţa-caprei (H/I, 55^{r}): Bt, Iş; struguri ţíţa-caprei (H/XVII, 254^{r}): Munt., Tl; struguri ţíţa-oii (H/V, 429^{r}): Dj, Tm; struguri ţíţa-pisicii: Tl; poamă ţíţa-vacii (H/III, 359^{v}): Mold.; struguri ţíţa-vacii: Ag, Dj, Mh.

3.1.1. Compuse [illegible] determinări: poamă ţíţa-caprei albă: Bt, Iş; poamă ţíţa-vacii albă (H/III, 359^{v}): Gl, Odobeşti-Vn; poamă ţíţa-vacii neagră (H/III, 359^{v}): Gl.

3.2. Derivate: poamă ţîţoáie (BD, 182): Deleni-Iş, Nicoreşti-Gl; poamă ţîţoásă: Epureni-Vs.

ŢÎŢCHE s.f. v. ŢÎŢĂ.

ŢÎŢOÁIE s.f., adj. v. ŢÎŢĂ.

ŢÎŢOÁSĂ s.f., adj. v. ŢÎŢĂ.

ŢÎŢÚCĂ s.f. v. ŢÎŢĂ.

ŢÎŢULÍCĂ s.f. v. ŢÎŢĂ.

ŢÎŢÚŞCĂ s.f. v. ŢÎŢĂ.

ŢOMBRÍCĂ s.f. (de la Ţombric, deal cultivat cu vii la Cotnari; „struguri sau poamă din viile de la Ţombric") = grasă: Cotnari-Iş.

ŢORŢOLÁTĂ s.f. (ţorţól „zorzon" + suf. -átă; v. şi ţurţur) Varietate de struguri cu boabele mari, lunguieţe, strălucitoare, de

culoare albă-gălbuie (H/XIV, 21^r, $1o3^r$; BD, 182: tortolată): Cîrlogani-Ol, Islaz-Tr, Nedeia şi Tîmbureşti-Dj.

ŢURCÁNĂ s.f. (spec. ţurcană) Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, lungi, de culoare albă (L, 3): Bivolari-Iş.

ŢURŢURÁTĂ adj. v. ŢURŢURE.

ŢÚRŢURĂ s.f. (de la ţurţur) Varietate de struguri cu ciorchinele şi boabele lungi, rare, de culoare albă: Iş.

1. Urmat de determinări: ţîrţură albă: Vs.

ŢÚRŢURE s.m., adj. (spec. ţurţur) = ţurţură (H/VIII_2, 199^v): Bălţaţi şi Ruginoasa-Iş; poamă ţîrţure (H/VIII_1, 236^v): Butea şi Lungani-Iş; Frumuşica-Bt.

1. Derivate adj.: poamă ţurţurátă: Crucea-Lungani-Iş.

U

ULCHRÁSCĂ s.f. v. VULPE.

ULCÍCĂ adj. (spec. ulcică) Care are boabele mărunte, rotunde, de culoare albă. Poamă ulcícă: Andrieşeni-Iş, Şendriceni-Bt.

ULPRÁSCĂ s.f., adj. v. VULPE.

ULTOÁN, Ă adj., s.m. şi f. v. ALTOI.

ULTÓI, -OÁIE s.m. şi f. v. ALTOI.

UMERÁŞ s.m. (spec. umeraş „dim. al lui umăr") Varietate de struguri cu boabele mărunte, rare, conice, de culoare albă: Drănic şi Sadova-Dj.

UNGÁRĂ adj. (de la ungară; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ungaria") = ungurească. Poamă ungáră (NALR. Mold.Bucov., 623): Cristineşti-Bt, Grumezoaia-Dimitrie Cantemir-Vs, Strunga-Iş.

UNGURRÁNCĂ s.f. (din Ungaria + suf. -áncă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ungaria") Varietate de struguri cu boabele de mărime mijlocie, rare, de culoare albă-verzuie: Transilv., Cudalbi Gl, Deleni-Iş, Dumeşti-Vs.

UNGURÉASCĂ s.f., adj. (de la ungurească; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Ungaria") = ungurească.

1. S.f.: ungurească (BLB, 231; CN, 969; NALR. Olt., IV, 262; NALR. Mold.Bucov., 643, 66o; NALR. Munt.Dobr., 774, 775, 776, 778 Transilv., Gj, Gl, Iş.

2. Adj.: poamă ungurească (BLB, 231; CN, 969): Gl, Iş.

UNTÓS, -OÁSĂ adj. (spec. măr untos, pară untoasă) Care are boabele mărunte, rotunde, netede, de culoare albă-gălbuie. Strugur untós: Huşi-Vs; poamă untoásă: Bucium şi Rediu-Iş, Corlăteni-Bt, Deleşti-Vs.

URCĂTOÁRE s.f. (spec. urcătoare; v. şi a urca; cu referire la forma butucului şi a strugurelui) Varietate de struguri cu boabele alungite, mărunte, rare, de culoare albă-gălbuie; viţele butucului se agaţă de pomi: Iş.

URIÁŞ, -Ă s.m. şi f. (spec. uriaş) Varietate de struguri cu boabele mari, rare, de culoare albă: Drăgăşani-Vl, Şegarcea-Dj; uriáşă (UV, 32): Ar.

URICÁNĂ s.f. (de la Uricani, sat, com. Miroslava-Iş; „strugur adus de la sau cultivaţi la Uricani") Varietate de struguri cu ciorchinele ramificat, cu boabele sferice, de culoare neagră: Dumeşti, Leţcani şi Miroslava-Iş.

URTUNÉL s.m. v. OTONEL.

URZÉSC, -ÁSCĂ adj. (spec. măr urzésc, pară urzeáscă) Care are boabele mari, rare, de culoare galbenă-verzuie; strugurii se

coc la mijlocul lunii august. Strugure urzésc: Ph, Pietroasele-Bz; poamă urzéască: Comarna şi Probota-Iş, Stănileşti-Vs.

UTONÉL s.m. v. OTONEL.

UTUNÉL s.m. v. OTONEL.

V

VAÍR s.m. (din fr. vallier „numele unui hibrid francez", în VGS, 657) Varietate de struguri hibrizi, cu boabele mari, de culoare galbenă-albicioasă (NALR. Olt., IV, 262): Dj.

VARÁTIC, Á adj., s.m. şi f. v. VĂRATIC.

VÁRĂ s.f. (spec. vară) (În sintagme): poamă de vără şi poamă de la vără: Mold.; struguri de vără (NALR. Transilv., 395): izolat, în toată ţara = delavar.

VARDÍN s.m. (de la Vardim, localitate în Bulgaria, în KBE, I, 446; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Vardim") Varietate de struguri cu boabele mari, alungite, de culoare albă (H/XIV, 29^{r}, 15e^{v}; D/4547, 198^{r}): Ol, Tr; vărdin (NALR. Munt.Dobr., 783 „negru"): Tr.

1. Urmat de determinări: vardín alb (H/XIV, 186^{r}): Tr.

VASLUIÁNĂ s.f. (din Vaslui + suf. -ină; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Vaslui") Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare neagră: Vs.

VĂLĂTÚCĂ adj. (de la vălătuc „nume de plantă"; v. şi vălătuc „val") Care are boabele conice, mărunte, tari, de culoare neagră. Poamă vălătúcă: Şipote şi Tansa-Iş.

VÎNĂTĂ s.f. v. VÎNAT.

VĂRÁTECĂ s.f., adj. v. **VĂRATIC**.

VĂRÁTIC, -Ă, *vărătici* adj., s.m. şi f. (spec. *vărătic*) (Varietate de struguri) cu boabele, în general, mărunte, dese, de culoare albă-gălbuie sau neagră, care se coace devreme.

1. Adj.: *strugure vărătic*: Munt., Olt., Transilv. şi, izolat, în toată ţara; *poamă vărătică*: Mold., Tl; *poamă vărătecă* (PST, 4): Mold.; *poamă varătică* (H/III, 486^{v}; H/VI, 132^{r}; BLB, 231; CN, 969): Mold.; *struguri de poamă varătică* (H/III, 423^{v}): Bt, Gl; *struguri vărătici* (H/I, 4o1^{v}; H/VII, 75^{r}; SCRIBAN, D.): Munt., Olt., Paşcani. Iş; *struguri varătici*: Iş, Vs.

1.1. Urmat de determinări: *poamă vărătică neagră*: Iş; *struguri varătici albi*: Iş; *struguri varătici negri*: Iş.

2. S.m. şi f.: *vărătic*: Bz, Il; *varătic*: Mold.; *vărătică* (H/VII, 67^{v}; H/XII, 1o5^{r}; D/4545, 1o1^{r}; D/4546, 125^{r}; D/4551, 5oo^{v}; NI, 54; VIN, 138; SVR, 14o; NALR. Mold.Bucov., 538, 585; NALR. Munt. Dobr.): izolat, în toată ţara; *vărătecă* (H/I, 314^{r}; H/XII, 216^{r}): Bz, Gl, Ph; *varătică* (BLB, 231; H/VI, 132^{r}; H/VII, 313^{v}; H/VIII$_{1}$, 242^{v}, 289^{r}; H/VIII$_{2}$, 25o^{r}, 258^{r}; H/XIV, 358^{v}; CN, 969; D/4552, 384^{r}, 5o2^{r}; NALR. Mold.Bucov., 641): Mold.; *vărătici* (D/4546, 228^{v}): Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara; *varătici*: Mold.

2.1. Urmat de determinări: *vărătică albă*: Munt., Bt, Vs; *vărătică neagră*: Bt, Bz, Vs; *varătică neagră*: Mold.

VĂRICÍCĂ s.f. (*vară* + suf. *-icícă*) = *vărătic*: Sireţel şi Tomeşti-Iş.

VĂRTOÁSĂ adj. v. **VÎRTOS**.

VELÍCĂ adj. (din ucr. *velika* „mare") Care are boabele mari, rare, de culoare neagră. *Poamă velícă*: Hlipiceni-Bt.

VÉRDE, *verzi* adj., s.m. şi f. (spec. *verde*) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte şi dese, cu pieliţa groasă şi

sare, de culoare verde-gălbuie.

1. Adj.: strugur vérde (H/XV, 489^{v}): Munt.; strugure vérde (H/V, 391^{v}; H/XI, 26^{r}; H/XVII, 437^{r}; LD, 111): S Mold., Munt., Olt.; poamă vérde (IC, 197; BD, 229; H/II, 11^{v}, 219^{r}; H/III, 65^{r}, 2o8^{r}, 279^{r}, 448^{r}; H/VI, 44^{r}, 198^{v}; H/VIII$_{1}$, 18^{v}, 96^{v}, 273^{v}; H/VIII$_{2}$, 15^{r}, 31^{r}, 89^{v}, 234^{v}; H/XIII, 23^{v}, 64^{r}, 114^{v}, 228^{r}, 324^{r}, 371^{v}, 486^{r}; H/XIV, 444^{r}, 463^{r}; H/XV, 142^{v}, 342^{r}; D/4549, 92^{v}, 118^{r}, 262^{v}; D/455e, 81^{v}; D/4551, 3o1^{v}; D/4552, 4o3^{r}, 496^{r}; D/4553, 78^{v}; DV, 1o; GN, 273; NI, 112; VIN, 13o; DS, 41; PI, 217; BD, 182; MALM. Mold. Buzev., 533, 535): Mold., Tl; strugure de poamă vérde (H/XV, 11o^{v}): Vs; strugure de vită vérde (H/VIII$_{2}$, 2o8^{v}): Dumeşti şi Miroslava-Is; struguri cu poamă vérde (H/XVI, 32o^{r}): Vs; struguri de poamă vérde (H/I, 55^{r}; H/III, 423^{v}, 486^{v}; H/VI, 187^{v}; H/VIII$_{1}$, 213^{r}, 242^{v}; H/XIII, 468^{v}; H/XVI, 4o5^{r}; D/4551, 528^{v}): Mold.; struguri verzi (IC, 193; H/VII, 369^{r}; H/XIII, 2o6^{v}; H/XV, 378^{r}, 514^{r}; D/4546, 1o5^{r}; GLB, 141): Munt., Olt.

1.1. Derivate: strugure verdén: Recaş-Tm; strugure verzúi: Ph, Goicea-Dj; poamă verdónă: Măicani-Cucuteni şi Cotnari-Is; poamă verdúngă: Cucuteni şi Lungani-Is; poamă verzóică: Epureni-Vs; poamă verzíe (LM, 93): Vs; poamă verzúie: Gl, Is.

2. S.m. şi f.: vérde (IP, 378; JO, 53; H/III, 3^{v}, 47^{v}, 116^{r}, 129^{v}, 193^{v}, 226^{r}, 3o5^{v}, 385^{r}; H/IV, 83^{r}, 245^{v}; H/VI, 15^{v}, 74^{r}, 8o^{r}, 131^{v}, 171^{r}, 214^{v}, 227^{v}; H/VIII$_{1}$, 5^{v}, 42^{r}, 1o8^{v}, 119^{v}, 141^{v}, 2o2^{r}, 232^{v}, 255^{r}, 296^{r}, 31o^{r}, 314^{r}; H/VIII$_{2}$, 11^{v}, 52^{r}, 66^{v}, 73^{r}, 97^{r}, 1o8^{v}, 114^{v}, 117^{r}, 133^{r}, 152^{r}, 165^{r}, 2o4^{v}, 234^{v}, 24o^{r}, 276^{v}; H/XII, 19^{r}, 1o5^{r}, 132^{r}, 136^{r}, 2o2^{v}, 215^{v}, 216^{v}; H/XIII, 35^{r}, 247^{v}, 268^{v}, 335^{r}, 345^{r}, 387^{v}, 423^{v}, 48o^{v}, 489^{r}, 492^{r}, 5o2^{r}, 5o8^{r}; H/XIV, 15o^{v}, 199^{v}; H/XV, 15^{r}, 6o^{v}, 359^{r}, 39o^{v}; H/XVI, 65^{v}, 1o3^{r}, 112^{r}, 171^{v}, 216^{v}, 247^{r}, 271^{r}, 328^{r}, 349^{r}, 412^{r}; H/XVIII, 7o^{r}; D/4545, 226^{r}; D/4547, 427^{r}; D/4549, 68^{r}, 14o^{r}, 162^{r}, 17o^{r}, 181^{r}, 192^{r}, 2o4^{r}, 273^{v},

277^{v}; D/455o, 1^{r}, 4o^{r}, 74^{v}, 251^{v}; D/4551, 289^{r}, 293^{r}, 312^{v}, 321^{r}, 323^{v}, 351^{r}, 357^{v}, 375^{v}, 399^{v}, 411^{r}, 42o^{r}, 424^{r}, 461^{r} 471^{v}, 477^{r}, 496^{r}, 5o9^{v}, 517^{v}, 552^{r}; D/4552, 151^{r}, 2o1^{v}, 276^{v}, 281^{v}, 287^{v}, 296^{v}, 345^{r}, 365^{v}, 37o^{r}, 384^{r}, 391^{r}, 442^{v}, 446^{v}, 452^{v}; D/4553, 78^{v}; MO, 12; VIN, 142; NI, 56; GLB, 141; BD, 183; GO, 95; NALR. Mold.Bucov., 632): Mold., Munt. şi, izolat, în toată ţara; vérdele (DCp.; H/IV, 115^{r}): Munt.; vérdea (IP, 261, 264, 3o1; H/V, 4^{r}; H/XI, 349; H/XVI, 41^{r}, 66^{v}; FME, IV, 685; GO, 95): Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara; verzi (H/VI, 63^{r}; D/455o, 3o3^{v}; D/4551, 337^{r}): Iş, Bc, Ph.

2.1. În compuse: vérde-feteáscă = varietate de struguri cu boabele mărunte, pieliţa subţire, de culoare verde-gălbuie: Cotnari-Iş; vérde-grasă = varietate de struguri cu boabele mari, apoase, bătute pe ciorchine, de culoare verzuie: Cepleniţa şi Cotnari-Iş; vérde-tídvă = varietate de struguri cu boabele mari, rare, de forma unei sticle, de culoare verde (CC, 9o): Cotnari-Iş; vérde-vîrtos = varietate de struguri cu boabele mărunte, tari, bătute pe ciorchine, de culoare verde (H/IV, 83^{r}; BD, 183): Leordeni-Ag, Valea Mare-Db.

2.2. Derivate: verdót (PS, 76; GV): Blaj-Ab; verdún (D/4547, 442^{r}): Vl; verdicícă (H/XI, 311^{r}, 335^{r}; D/4546, 294^{v}; BD, 183): Bc, Bz, Ph; verdişoáră (H/V, 81^{r}; BD, 183): Ag, Db, Dj, Ph; verdúncă (AT, 132; JO, 53; H/V, 134^{v}; H/XVI, 95^{v}; DIV, 4oo; MM; D/4557,393^{r}; D/4548,133^{v}; TDRG; CADE; BD,183): Olt.,Iş,Flămînzi-Bt; verzánă (CP, 4): Seini-Mm; verzíe: Vs; verzişoáră (H/IV, 152^{v}): Ag, Db; verzúie: Gl, Iş; verzulíe: Iş; verzúi: Bc.

VERDICÍCĂ s.f. v. VERDE.

VERDIŞOÁRĂ s.f. v. VERDE.

VERDÓN, -Ă adj. v. VERDE.

VERDÓT s.m. v. VERDE.

VERDÚN, -CĂ s.m. şi f. v. VERDE.

VERDÚNGĂ adj. v. VERDE.

VERZÁCĂ adj. v. VERDE.

VERZANĂ s.f. v. VERDE.

VERZÍE adj., s.f. v. VERDE.

VERZIŞOARĂ s.f. v. VERDE.

VERZÚI, -IE adj., s.m. şi f. v. VERDE.

VERZULÍE s.f. v. VERDE.

VIÁLĂ s.f. (din fr. vialla „numele unui hibrid francez"; din Vialla, numele unui viticultor francez) Varietate de struguri hibrizi, cu boabele mărunte, de culoare neagră: Bz.

VIÁR s.m. (din fr. villard „numele unui hibrid francez", în VGS, 656) Varietate de struguri hibrizi, cu boabele rotunde, de culoare albă sau neagră (NALR. Olt., IV, 262): Dj.

VIASCĂ adj (spec. măr viesc, pară viască) Care are boabele mărunte, acre, de culoare verzuie. Poamă viáscă: Focuri şi Strunga-Is.

VICLEANĂ adj. (spec. vicleană) = vulpe: Cotnari şi Deleni-Is, Truşeşti-Bt.

VIESPEÁSCĂ s.f. (viespe + suf. -eáscă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, dulci, de culoare albă-gălbuie, pe care le mănîncă viespii (D/4553, 75^{v}): Tl.

VIN s.n. (spec. vin) (În sintagme): strugure de vin: izolat, în toată ţara; poamă de vin: Mold. struguri de vin: izolat, în toată ţara = vinos.

VÍNĂ s.f., adj. (de la vin) = vinos. Vínă: Cotnari-Ig; poamă vínă: Cotnari şi Cucuteni-Ig.

VINEȚÍU, -IE adj., s.f. v. VÎNĂȚ.

VINÓS, -OASĂ, vinoși adj., s.m. și f. (vin + suf. -ós) (Varietate de struguri pentru vin) cu boabele rotunde dese foarte zemoase, cu pieliță subțire, de culoare albă-gălbuie sau verde, pătate cu puncte negre.

1. Adj.: strugure vinós: Nedeia și Tîmburești-Dj, Topoloveni-Ag; poamă vinoásă (BD, 182): Bc, Bt, Tl, Vs, Vișoara-Bt; struguri de poamă vinoásă (H/I, 55^{r}): Corni și Cristești-Bt, Huși-Vs; struguri vinóși: Ag.

1.1. Urmat de determinări: strugure vinós de Panciu: Odobești- poamă vinoásă de Huși (PVV, 110): Huși și Stănilești-Vs; poamă vinoásă verde (D/4553, 41^{v}): Tl.

2. S.m. și f.: vinós (H/V, 88^{v}): Ag, Dj; vinoásă (H/XIV, 352^{v}; D/4552, 201^{v}; NI, 79; FME, II, 594; LTR, 8, 32o; BD, 183; SVR, 141; ALR. Mold.Bucov., 594): Bc, Bt, Nț, Tl, Vs și, izolat, în Transilv.

2.1. Urmat de determinări: vinoásă albă (BVT, 77): Ab, Bc, Sb, Vs; vinoásă galbenă: Vs.

VIOÁRĂ adj. (spec. vioară „limpede") Care are boabele mari, de culoare albă-gălbuie și produce un vin limpede, cristalin. Poamă vioáră: Comarna-Is, Stănilești-Vs.

1. Derivate: poamă vioreáscă: Lungani și Mădîrjac-Is.

2. Derivate f.: vioreáscă (NALR. Mold.Bucov., 633): Gl.

VIOLÉT, -Ă adj. (spec. violet) Care are boabele de mărime mijlocie, rare, de culoare neagră-violetă. Strugure violét (CA, 412): Păuliș-Ar, poamă violétă: Butea-Is.

VIOREÁSCĂ adj., s.f. v. VIOARĂ.

VIORÍE adj., s.f (spec. viorie) (Varietate de struguri) care are boabele mărunte, dese, de culoare violetă-deschisă. Poamă

vioríe: Iş; viorie: Huşi-Vs.

VIŞÁNĂ s.f. (de la Vişan, sat, com. Bîrnova-Iş; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Vişan") Varietate de struguri cu boabele bătute, de culoare albă-verzuie: Bîrnova şi Ciurea-Iş.

VIŞÍNĂ adj. (spec. vişínă) Care are boabele mărunte, dese, acre, de culoare roşie. Poamă vişínă: Buhalniţa-Cepleniţa şi Ciurea-Iş.

½. Derivate: poamă vişinícă: Blăgeşti-Paşcani-Iş.

VIŞINÍCĂ adj. v. VIŞÍNĂ.

VIŞINÍE adj. (spec. vişínie) Care are boabele rotunde, de culoare roşie-închisă. Poamă vişínie: Iş, Coţuşca-Bt.

VÎLCEÁNĂ s.f. (din Vîlcea + suf. -énă; „struguri aduşi de la sau cultivaţi la Vîlcea") Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare albă sau neagră: Vl.

VÎNĂ s.f. (spec. vînă , din compusul unor nume de plantă) În compusul vîna-ţiganului = varietate de struguri cu boabele mari, de culoare neagră: Păltiniş-Bt.

VÎNĂT, -Ă, vineţi adj., s.m. şi f. (spec. vînăt) (Varietate de struguri) care are boabele mari, dese, de culoare neagră-vînătă.

½. Adj.: strugure vînăt: Munt., Olt.; struguri vineţi (EO, IV, 132): Munt., Iş; poamă vînătă (D/4545, 193^{v}): Mold.

½.½. Derivate: strugure vineţiu: Pietroasele-Bz; poamă vineţie: Bt.

2. S.m. şi f.: vînăt (JO, 53; HEM, I, 755): Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara; vineţi (BD, 183): Munt., Seini-Mm; vînătă (H/V, 3^{v}, 16^{r} 81^{r}, 97^{v}, 287^{v}, 293^{v}, 351^{r}, 441^{v}; HEM, II, 2104; BD, 183; NALR. Olt., IV, 263; SVR, 142): Munt., Olt. şi, izolat, în toată ţara; vînătă (D/4547, 73^{r}, 108^{v}): Dj.

2.1. Urmat de determinări: vîneţi de Damasc (GV, 46): Hlaj-Ab; vînătă de Băgaci (TA, 56): Adămuş-Mş; vînătă de Pietroasele: Bz.

2.2. În compuse: vînătă-neagră = varietate de struguri cu boabele mari, dese, de culoare neagră (NALR. Olt., IV, 263): Dj.

2.3. Derivate: vineţíe: Bt, Iş; vînătoáie: Tudora-Bt.

VÎNĂTOÁIE s.f. v. VÎNĂT.

VÎNÓS, -OASĂ adj., s.m. şi f. (spec. vînos) (Varietate de struguri) cu boabele mari, tari, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure vînós: Brăneşti-Gj, Zăvoaia-Br; poamă vînoásă: Lespezi şi Sireţel-Iş.

2. S.m. şi f.: vînós (JO, 53; HEM, I, 755): Br; vînoásă (CA, 274): Cepleniţa şi Deleni-Iş.

VÎRTÓS, -OÁSĂ, vîrtoşi adj., s.m. şi f. (spec. vîrtos) (Varietate de struguri) cu boabele mari, îndesate pe ciorchine, cu pieliţa groasă şi miezul pietros, de culoare neagră.

1. Adj.: strugure vîrtós (cf. H/XI, 325^{v}; VIN, 157): Bz, Ph; poamă vîrtoásă (VIN, 144): Mold.; poamă vărtoásă (H/XIII, 324^{r}): Bc, Gl; struguri vîrtóşi: Gr, Ph.

2. S.m. şi f.: vîrtós (H/XI, 325^{v}): Iş, Ph; vîrtoásă (IP, 261; H/XIII, 468^{v}; ŞV; GLB, 14o; BD, 183): Mold., Bz, Ph; vîrtóşi (H/VII 5o4^{r}): Il.

VLĂDOIÁNCĂ s.f. (de la Vlădoianca, fostă proprietăreasă de vie la Cotnari; „struguri sau poamă din viile de la Vlădoianca") = grasă: Cotnari şi Deleni-Iş.

VOICULEÁNCĂ s.f. (din Voicu(l) + suf. -eáncă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Voicu(l)") = voiculeasă (BD, 183): Db.

VOICULEÁSĂ s.f. (din Voicu(l) + suf. -eásă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Voicu(l)") Varietate de struguri cu

boabele mari, rare, apoase, de culoare albă-cenuşie (JO, 53; H/IV, 115^{r}, 152^{v}, 245^{v}; HEM, II, 2133; HEM, III, 3o25; NI, 56; SFC, VI, 12o): Db.

VOICULEÁSCĂ s.f. (din Voicu(l) + suf. -eáscă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Voicu(l)") = voiculeasă (GO, 94): Db.

VOVÍZĂ s.f. v. OVIS.

VRĂBIEÁSCĂ adj. (vrabie + suf. -eáscă) Care are boabele mărunte, dese, cu pieliţa subţire, de culoare neagră, pe care le mănîncă vrăbiile. Poamă vrăghieáscă (H/XIV, 463^{r}): Bosia-Iş, Hăneşti-Bt, Luncaviţa-Tl.

VRINCEÁNĂ s.f. (din Vrancea + suf. -eánă; „struguri aduşi din sau cultivaţi în Vrancea") Varietate de struguri cu boabele dese, mărunte, alungite, de culoare gălbuie: Gl, Vn.

VULPIŞÍŢĂ s.f. v. VULPE.

VÚLPE, vulpi s.f., adj. (spec. vulpe) (Varietate de struguri) cu ciorchinele bifurcat, mare, cu boabele dese, rotunde, mărunte, dulci, de culoare roşiatică, albă sau neagră; datorită faptului că boabele strugurilor, în majoritatea cazurilor, sînt roşii încă de timpuriu, vulpea pare a fi coaptă înainte de maturitate şi de aceea e „şireată" (cf. H/III, 2o7^{v}) sau „înşelătoare la privire, nu ştii cînd e coaptă" (H/VIII$_{1}$, 255^{r}).

1. S.f.: vúlpe (BLb, 94; EV, 35; JO, 53; H/II, 11^{v}, 58^{r}, 115^{v}, 125^{r}, 165^{r}, 193^{r}; H/III, 65^{r}; H/IV, 8^{r}, 26^{r}, 152^{v}, 245^{v}; H/V, 97^{v}, 1o2^{r}, 248^{r}, 313^{r}, 351^{v}; VI, 8o^{r} 171^{r}; H/VII, 26^{r}; H/VIII$_{1}$, 141^{v}; H/IX, 446^{v}; H/XI, 273^{v}, 311^{r}, 4oo^{v}; H/XII, 19^{r}, 1o5^{r}; H/XIII, 387^{v}, 48o^{v}; H/XIV, 186^{r}; H/XV, 359^{r}; H/XVI, 41^{r}; HEM, II, 21o4; D/4545, 1o1^{r}, 14o^{r}, 2o8^{r}, 223^{r}, 228^{v}, 24o^{v}, 248^{v}, 252^{v}, 267^{r}; D/4546, 21^{v}, 28o^{r}, 34o^{v}, 352^{v}; D/4547, 77^{r}, 1o8^{v}, 173^{r}, 176^{r}, 2o8 244^{r}

D/4548, 2oo^{V}, 338^{r}, 359^{V}, 364^{r}; D/4549, 95^{V}, 215^{r}, 244^{V}; D/455o, 56^{r}, 74^{V}, 81^{V}; D/4551, 289^{r}, 321^{r}, 333^{V}; D/4552, 281^{V}, 446^{V}; DDRF; DS, 46; DV, 11; TDRG; NI, 54; VIN, 138; GLB, 141; DU; DC, 795; CADE; FME, III, 771; DM; CDER; DL, IV, 711; LTR, 3, 82; BD, 183; GO, 95; DEX; SVR, 143): Mold., Munt., Olt., Mh, Blaj-Ab şi, izolat, în Dobr.; húlpe (IP, 335; H/II, 218^{V}; H/III, 324^{V}; H/VI, 2o6^{V}; H/XII, 19^{r}; H/XIII, 268^{V}, 489^{r}, 492^{r}; D/4549, 1o1^{r}; D/4552, 2o4^{r}; NI, 54; VIN, 153; DA - v. ciorchine - ; FME, I, 493; FME, III, 99; SVR, 63): Mold., Bz, Tl; vulpi (D/4551, 295^{r}): Bc.

1.1. Urmat de determinări: vúlpe albă (GO, 95): Lungani-Iş, Odobeşti-Vn; vúlpe neagră (IP, 264; VIN, 159; GO, 95, 1oo; vúlpe roşie (H/XI, 349^{V}): Mold., Bz, Ph.

1.2. În compuse: vúlpe-bătută = varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, de culoare roşiatică (DV, 11; NI, 61; FME, I, 493): Iş, Mh, Ivăneşti-Vs; vúlpe-seină = varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, de culoare neagră (PO, 7): Largu-Bz, Huşi-Vs, Odobeşti-Vn.

1.2.1. Urmat de determinări în compuse: vúlpe neagră-bătută: Corcova-Mh; vúlpe roşie-bătută (CA, 293): Pietroasele-Bz, Todireni-Bt, Valea Seacă-Iş.

1.3. Derivate: hulpăşíţă (H/III, 385^{r}): Gl, Iş; hulpoáică: Mold., Tl; hulpoáie: Bt; hulpoánă: Bt; hulpojíţă (Te.S, 1o5o): Mogoşeşti-Iş; ulcheáscă (H/XIV, 352^{V}): Tl, Bîrnova-Iş; ulpeáscă (H/XIV, 348^{V}): Tl; vulpăşíţă (H/III, 385^{r}; D/4549, 111^{r}, 211^{r}): Gl, Iş, Huşi-Vs; vulpeáncă (D/4547, 381^{r}): Vl; vulpeáscă (H/XIV, 352^{V}; D/4553, 75^{V}): Gl, Tl, Vs; vulpişoáră (DU): Probota-Iş, Odobeşti-Vn; vulpoáică (H/XI, 326^{r}; D/4545, 236^{V}; D/4546, 125^{r}; NI, 54; FME, I, 493; NALR. Munt.Dobr., 748): Bt, Bz, Il, Iş, Ph; vulpoáie: Nicoreşti-Gl, Ruginoasa-Iş; vulpoáne (H/IX, 121^{V}): Mh, Sadova-Dj; vulpoşíţă: Gl, Iş; vulpoşíţă (NALR. Mold.Bucov., 638): Gl.

1.1.1. Urmate de determinări: vulpoáică roşie (NI, 7): Tătaru-Ph, Vernești-Bz.

2. Adj.: strugure vúlpe: Odobești-Vn; poamă húlpe (H/III, 359^{v}; H/XIII, 324^{r}; VIN, 169): Mold., Tl; poamă vúlpe (H/III, 95^{r}, 207^{v}, 399^{r}; H/XIII, 23^{v}, 64^{r}, 486^{r}; D/4545, 193^{v}; D/4552, 370^{r}; DS, 46; PI, 217; BD, 182; GG, 95): Mold., Tl; poama vúlpii (H/VIII$_1$, 255^{r}): Mold.; struguri vúlpe (H/XIII, 216^{v}): Bc, Iş; struguri vulpi (H/XIII, 9^{r}; GLB, 141): Bc, Vn, Pietroasele-Bz.

2.1. Derivate: poamă vulpeáscă (D/4553, 41^{r}): Tl, Comarna-Iş, Niceorești-Gl; poamă vulpigoárră: Probota-Iş; poamă ulpeáscă (H/XIV, 463^{r}): Tl; struguri de poamă vulpeáşcă (H/XV, 214^{v}): Vs.

VULPEÁNCĂ s.f. v. VULPE.

VULPEÁSCĂ s.f., adj. v. VULPE.

VULPIŞOÁRĂ s.f., adj. v. VULPE.

VULPOÁICĂ s.f. v. VULPE.

VULPOÁIE s.f. v. VULPE.

VULPOÁNE s.f. v. VULPE.

VULPOI s.m. (spec. vulpoi) = vulpe (H/VIII$_1$, 273^{v}): Iş, Tudora-Bt; hulpói: Iş.

VULPOŞÍŢĂ s.f. v. VULPE.

VULPOŞÍŢĂ s.f. v. VULPE.

Z

ZABÉLĂ s.f. v. IZABEL.

ZABÉNCĂ s.f. v. IZABEL.

ZAHAROÁSĂ s.f. (spec. zaharoasă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, dese, dulci, de culoare albă-roșie: Ig, Odobești-Vn, Stănilești-Vs, Trușești-Bt.

ZÁIBĂL, -Ă s.m. și f. v. SKIBEL.

ZÁIBĂR, -Ă s.m. și f., adj. v. SKIBEL.

ZÁIBEL, -Ă s.m. și f. v. SKIBEL.

ZÁIBER, -Ă s.m. și f. v. SKIBEL.

ZÁIBIR, Ă s.m. și f. v. SKIBEL.

ZÁIBÎL s.m. v. SKIBEL.

ZÁIBÎR, Ă s.m. și f., adj. v. SKIBEL.

ZÁIBOR, -Ă s.m. și f. v. SKIBEL.

ZÁIBRĂ s.f., adj. v. SKIBEL.

ZÁIBRU s.m. v. SKIBEL.

ZÁIBUR, -Ă s.m. și f., adj. v. SKIBEL.

ZÁIDAR s.m. v. SKIBEL.

ZÁIDOR s.m. v. SKIBEL.

ZÁRZĂRĂ adj. (spec. zarzără) Care are boabele mari, de culoare verde-gălbuie. Poamă zărzără: Lețcani și Românești-Ig, Trușești-Bt.

1. Derivate: poamă zărzăriță: Belcești, Focuri și Goldănești-Ig.

ZNIBĂRĂL, -ĂA, -ÍCĂ s.m. și f. v. SKIBEL.

ZĂMÓS, -OÁSĂ adj., s.f. v. ZEMOS.

ZÁRNĂ s.f., adj. v. ZÎRNĂ.

ZĂRZĂRÍCĂ adj. v. ZARZĂRĂ.

ZĂSĂNRĂSCĂ adj., s.f. v. ZOSĂNREASCĂ.

ZÉIBAR s.m. v. SKIBEL.

ZÉIBER s.m. v. SKIBEL.

ZÉLES s.m. v. SKIBEL.

ZEMÓS, -OÁSĂ, zemoşi adj., s.m. şi f. (spec. zemos) (Varietate de struguri) care are boabele mari, zemoase, de culoare albă.

1. Adj.: strugure zemós: Măxineni-Br; strugure zămós: Aliman-Ct, Radovan-Dj; poamă zemoásă: Iş; poamă zămoásă: Bt, Iş

2. S.m. şi f.: zămós: Bz; zemós: Nicoreşti-Gl; zămoásă (H/III, 399^{r}: D/4554, 89^{v}): Ab, Iş, Smulţi-Gl, Vlăsineşti-Bt; zemoásă (EDV, 88; SVR, 147): Jidvei-Ab.

2.1. Urmat de determinări: zămóşi de Genua (GV, 46): Halmeu-SM.

ZEROÁSĂ s.f. (spec. zeroasă) Varietate de struguri cu boabele mărunte, bătute, apoase, de culoare albă-gălbuie: Bc, Răducăneni şi Strunga-Iş.

ZGAIÁRDĂ[1] s.f. v. BIHAR.

ZGAIÁRDĂ[2] s.f. v. GAIARD.

ZGHEHÁR, -Ă s.m. şi f. v. BIHAR.

ZGHIÁRĂ s.f. v. BIHAR.

ZGHIGÁRĂ s.f. v. BIHAR.

ZGHIGÁRDĂ s.f. v. BIHAR.

ZGHIHÁR, -Ă s.m. şi f., adj. v. BIHAR.

ZGHIHÁRD, -Ă s.m. şi f. v BIHAR.

ZGHIHOÁRĂ s.f. v. BIHAR.

ZGIHÁR s.m. v. BIHAR.

ZÎRNĂ s.f., adj. (spec. zîrnă) (Varietate de struguri

hibrizi) cu boabele mărunte, dulci-amărui, de culoare neagră; ciorchinele este ramificat, iar viţa are foarte mulţi cîrcei cu care se agaţă de arac.

1. S.f.: zîrnă (NALR. Mold.Bucov., 629): Vs; zărnă: Bt.

2. Adj.: poamă zîrnă: Belceşti şi Popricani-Iş; poamă zărnă: Bt.

ZMÉURĂ adj. (spec. zmeură) Care are boabele rotunde, bătute pe ciorchine, de culoare roşie. Poamă zméură (NI, 55; NALR. Mold.Bucov., 535): Grozeşti şi Mădîrjeşti-Bălţaţi-Iş.

1. Derivate: poamă zmeurícă: Glodeni-Negreşti-Vs.

ZMEURÍCĂ adj. v. ZMEURĂ.

ZOSĂNEÁSCĂ adj., s.f. (din n. pers. Zosăn, Zosin + suf. -eáscă; „struguri din sau cultivaţi în via lui Zosăn, Zosin") (Varietate de struguri) cu boabele sferice, de culoare verde-gălbuie.

1. Adj.: poamă zosăneáscă (NI, 90): Cotnari-Iş; poamă zăsăneáscă (NI, 7): Iş.

2. S.f.: zosăneáscă (VIN, 134): Cucuteni şi Cotnari-Iş; zăsăneáscă: Iş.

CENTRUL DE MULTIPLICARE AL
UNIVERSITATII "AL.I.CUZA" IASI